

Esra-www.cepforum.com

YALNIZ KADINLAR SOKAĞI

Orijinal adı: Tara Road

©Maeve Binchy, 1998

Yazan: Maeve Binchy

İngilizce aslından çeviren: Şemsa Yeğın

Türkçe yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akçalı Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla satın alınmıştır.

1. baskı / ekim 2000 (Tara Sokağı)

2. baskı / haziran 2002

9. baskı / kasım 2002 / ISBN 975-293-016-6

Kapak ve kitap tasarımı: DPN Design Baskı: Altan Matbaası

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34S44 Güneşli-İSTANBUL Tel. (212) 677 06 20 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49

Yalnız Kadınlar Sokağı

Maeve Binchy

Çeviren: Şemsa Yeğın

DOĞAN KİTAP

Gordon'a tüm kalbimle...

Birinci bölüm

Ria'nın annesi, oldum olası film yıldızlarından hoşlanırdı. Clark Gable'ın Ria'nın doğduğu gün ölmesi onun için hep bir üzüntü kaynağı olmuştu. Tyrone Power bu olaydan iki yıl önce Hilary'nin doğduğu gün ölmüştü. Ama nedense buna o kadar üzülüyordu. Hilary Ria gibi sinemanın büyük kralını uğurlama-mıştı. Ria ne zaman Rüzgâr Gibi Geçti'yi izlese, yüreğinde bir tür suçluluk duygusu uyanırdı.

Ken Murray'e, kendisini ilk öpen oğlana, bundan söz etti. Sinemadaydılar. Üstelik oğlan onu öpüyordu.

- Çok sıkıcısın, dedi Ken kızın düğmelerini açmaya çalışırken.

- Hiç de değil, diye haykırdı Ria. Clark Gable karşımda, beyazperdede, ben de sana onunla ilgili ilginç bir şey söylüyorum. Bir rastlantı bu. Can sıkıcı değil.

Çevredekilerin dikkatini çekmek Ken Murray! utandırdı. Kimi sus diyor, kimi gülüyordu. Ken Ria'dan uzaklaştı ve onunla görünmek istemiyormuş gibi koltuğuna gömüldü.

Ria kendisine lanet okudu. On altısına gelmişti. Okulda herkes öpüşmekten hoşlanıyor ya da hoşlandığını söylüyordu. Şimdi tam yapmaya başlayacakken her şeyi berbat etmişti. Elini oğlana uzattı.

- Filmi izlemek istiyorsun sanmıştım, diye fısıldadı oğlan. Ria onu umutla yanıtladı:

- Ben de senin bana sarılmak istediğini sanmıştım.

Ken bir şeker paketi çıkardı ve ağzına bir şeker attı. Paketi kıza uzatmadı bile. Romantik fasıl bitmişti.

Eğer zamanlama doğru yapılırsa Hilary'yle konuşulabileceğini Ria biliyordu. Bu akşam hiç de uygun değildi.

İL»

- Biri seni öperken konuşmak doğru mu ? diye sordu gene de ablasına.

Hilary dışarı çıkmak için giyiniyordu.

- Tanrım, Allahım ve de Kutsal Azizlerim, diye söylendi.

- Sadece sordum, dedi Ria. Erkeklerle bunca deneyim yaşadığına göre bilirsin diye düşündüm.

Hilary duyan oldu mu havasıyla sinirli sinirli etrafına bakındı.

- Erkeklerle yaşadığım deneyimler konusunda çeneni kapatır mısın, diye tısladı. Annem söylediklerini duyarsa, ne sen kapıdan dışarı adım atabilirsin ne de ben. Anneleri hafifliklere asla göz yummayacağı konusunda onları pek çok kez uyarmıştı. İki kız çocukla dul kalmış bir kadının derdi kendine yeterdi, bir de

kızlarının doğru dürüst birer koca bulmaları olanaksız birer sürtük olmasına tasalanmak gibi bir niyeti yoktu. Hilary de Ria da saygın birer yakışıklı erkek bulup evlen-se, kendilerine ait birer yuvaları olsa gözü arkada kalmayacaktı. Dublin'in iyi semtlerinden birinde, güzel birer evleri, hatta bahçeli evleri olmalıydı. Nora Johnson kızlarının daha iyi bir yaşantı sürebilecekleri konusunda büyük umutlar taşıyordu. Şimdi oturdukları o büyük döküntü evden daha güzel bir evde yaşamalıydılar. İyi bir adam bulmanın yolu, karşılaşılan her adama yılışmaktan geçmiyordu.

- Bağışla Hilary, dedi Ria. İncinmiş, üzülmüş görünüyordu. Ama annem duyamaz ki, televizyon izliyor.

Anneleri akşamları televizyon izlemekten başka bir şey yapmazdı. Bir kurutemizlemecide tezgâhtardı, eve geldiğinde bitkin olduğunu söylüyordu. Bütün gün ayaktaydı, şöyle oturup başka dünyalara gitmek hoşuna gidiyordu. Yukarıda erkeklerle yaşananlar konusunda yapılan konuşmayı duyması olanaksızdı.

Hilary kardeşini bağışladı, ne de olsa bu gece Ria'ya ihtiyacı vardı. Anneleri bir kural koymuştu, Hilary eve gelir gelmez çantasını antreye bırakmak zorundaydı. Böylece geceyansı tuvalete kalktığında Hilary'nin evde olduğunu anlayacak ve rahat rahat uyuyacaktı. Çantayı gece on ikide oraya bırakma işi zaman zaman Ria'ya düşüyordu, böylece yalnızca anahtarlarını ve rujunu cebine koyup gitmiş olan Hilary, istediği saatte yavaşça eve süzülebiliyordu.

- Vakti gelince bu işi benim için kim yapacak? dedi Ria dalgın dalgın.

- Seni öpmeye kalktıklarında çeneni kapatmayıp gevezelik edersen böyle bir hizmete hiç ihtiyacın olmayacak, dedi Hilary. Eve geç gelmeyeceksin, çünkü gidecek yerin olmayacak.

- Pekâlâ olacak, dedi Ria. Ama sözlerine kendi de pek inanmıyordu. Gözlerinde hüznü vardı.

Kendisinin pek de çirkin sayılmayacağından emindi aslında. Okuldaki arkadaşları, siyah kıvrıkcık saçları ve mavi gözleriyle bayağı çekici olduğunu söylüyordu. Şişman falan değildi, sivilceleri de öyle pek göze çarpmıyordu. Ama gene de kimse onu fark etmiyordu, sınıftaki diğer kızlarda bulunan parıltı yoktu onda. Hilary kardeşinin yüzündeki mutsuzluğu fark etti.

- Bak, güzel bir kızsın, kendiliğinden kıvrıkcık saçların var, daha baştan bir artı puan bu senin için. Ufak tefeksin, erkekler ufak tefek kızlardan hoşlanır. İlerde işler yoluna girecek. Kim ne derse desin on altı en kötü yaştır. Hilary bazen gerçekten de iyi davranıyordu ona. Özellikle de Ria'dan çantasını antreye bırakmasını istediği geceler, pek sevecendi.

Ve elbet Hilary yanılmıyordu. İşler yoluna girdi. Ria okulu bitirdi ve ablası gibi bir sekreterlik kursuna katıldı. Karşısına birçok erkek çıktı. Özel biriyle karşılaşmadı hemen, ama acelesi yoktu. Mümkün olursa, evlenip yuva kurmadan dünyayı dolaşmak istiyordu.

- Öyle çok gezmek olmaz, diye uyardı onu annesi.

Nora Johnson, erkeklerin seyahat etmeyi hafiflik olarak görebileceğini düşünüyordu. Erkekler, daha güvenli, sakın kadınlarla evlenmeyi yeğlerdi. Ordan oraya gidenleri seçmezlerdi. "Erkekler hakkında önceden bilgi sahibi olmak gerekir" diyordu kızlarına Nora Johnson. Böylece savaşa silahlanmış olarak katılabilirsiniz. Kendisinin bu konuda yeterince aydınlatılmadığını ima eder bir hali vardı. Rahmetli Bay Johnson, hep gülümseyen yüzünün çok güzel olduğunu sanır, şapkasını da yan takardı, eve pek para getirmezdi. Yaşam sigortalarına inanmadığı gibi, rağbet de etmemişti. Zamanı geldiğinde kızlarının da aynı yazgıyı yaşayacak biriyle evlenmesini istemiyordu Nora Johnson.

- Sence ne zaman gelecek bu zaman? diye sordu Ria Hilary'ye. Aynadan Hilary'nin kaşlarını çattığı görülüyordu.

- Neyin zamanı ? dedi. Allık sürmek ustalık isterdi. Kararınca süreceksin. Fazlası insanı veremli gösterir, azıysa pis kız izlenimi uyandırır, yüzünü yıkamamış gibi durursun.

- Yani demek istediğim, sence birimizden biri ne zaman evlenecek ? Annem ikide bir zamanın gelmesinden söz ediyor, biliyorsun.

- Umanm önce bana gelir o dediğin, ben ablayım çünkü. Benden önce evlenmeyi aklına bile getirme.

- Yok yok, aklımda biri var sanma. Hani şöyle geleceği görmek, iki yıl içinde neler olup bitecek bilmek istedim. Şöyle bir delikten geleceğe bakabilsek, ne güzel olurdu değil mi?
- O kadar merak ediyorsan falcıya git. Ria, kaşlarını çattı:
- Falcı ne bilecek? diye atıldı.
- Belli olmaz. Falcısını bulursan bilir. Bizim işyerinde bir sürü kız bu falcıya gidiyor. Her şeyi nasıl bildiğini görsen, tüylerin diken diken olur. Ria'nın ağzı bir karış açık kaldı.
- Sen gitmedin ama, değil mi ?
- Doğrusu gittim, eğlence olsun diye yani. Herkes gidiyordu, mızıkçılık etmek istemedim.
- Eee?
- Ne e'si ?
- Ne dedi sana? Ria'nın gözleri fıldır fıldır dönüyordu. Bana eziyet etme, anlat!
- İki yıl içinde evleneceğimi söyledi...
- Harika, nedimen olabilir miyim?
- Ağaçlarla çevrili bir yerde oturacağımı, kocamın adının da M harfiyle başladığını, ömrümüzün sonuna dek mutlu bir yaşam süreceğimizi söyledi. Michael, Matthew, Maurice, Marcello? Ria bu adlan üstüne basa basa söylüyordu. Kaç çocuğunuz olacakmış?
- Çocuk olmayacak, dedi Hilary.
- Ona inanmıyorsun, değil mi?
- Pekâlâ inanıyorum, inanmayacak adam haftalığı vermez.
- Olamaz! O kadar parayı feda edemezsin!
- Kadın öyle iyi ki... Biliyor musun bu konuda doğuştan yetenekli.
- Yapma Hilary.
- Gerçekten yeteneği var. Kerli ferli insanlar ona başvuruyor. Öyle bir gücü olmasaydı çevresi insanlarla dolup taşar mıydı?
- Peki bu sağlıklı ve mutlu yaşamı ve adı M'yle başlayan adamı, çocuklarının olmayacağını nerde gördü bu falcı? Çay falı mı baktı?
- Yok, yok, el falı. Bak, serçeparmağının altındaki küçük çizgilere bak. iki çizgi var sende, bende hiç yok.
- Hilary saçmalama. Annemde üç çizgi var...
- İyi ya, bir bebek ölmedi mi, bu üç etmez mi ?
- Ciddisin sen! İnanıyorsun.
- Hem soruyorsun, hem de söyleyince inanmıyorsun.
- Yani çocuğu olacak herkeste bu küçük çizgiler var, olmayacaklarda çizgi mizgi yok mu diyorsun ?
- Nasıl bakılacağını bilmen gerek. Hilary savunmaya geçmişti.
- Bana kalırsa bunun fiyatım bilmen gerek. Ria akli başında biri sandığı ablasının böylesine kolay kandiğini görmekten rahatsız olmuştu.

- Aslına bakarsan pek de pahalı sayılmaz... diye söze başladı Hilary.
- Ah, Hilary, bırak bunları. Saçma sapan sözler işitmek için haftalığını verir mi insan! Nerde oturuyor bu falcı, çadırda mı ?
- Hayır, yaklaştın, bir karavanda yaşıyor, karavan park yerinde.
- Sen benimle dalga geçiyorsun!
- Doğru söylüyorum, paraya önem vermiyor. Bu onun için bir meslek ya da iş değil, sadece yetenek.
- Ne demezsin.
- Yani sonuçta hamile kalma korkusu duymadan istediğimi yapabilirim. Hilary bu sözleri çok kesin bir havayla söylemişti.
- Doğum kontrol hapını bırakmak tehlikeli olabilir, dedi Ria. Senin yerinde olsam Madam Fifi ya da her neyse, ona teslim etmezdim kendimi.
- Adı Bayan Connor.
- Bayan Connor, diye yineledi Ria. İnanılır şey değil. Annem gençken Azize Anna ya da buna benzer birine danışırdı. Bunun delilik olduğunu düşünürdük, şimdi de başımıza Bayan Connor çıktı.
- Hele senin de merak ettiğin bir şey olsun, görürsün, şimşek gibi gidersin ayağına.

İnsan bir işe girmeden başına gelecekleri bilemez, girdikten sonra da artık çok geçtir.

Hilary bir pastacıda, çamaşırcıda, masa başı işlerinde çalışmış, sonunda bir okulda karar kılmıştı. Burada olası bir kocayla karşılaşma fırsatı pek fazla olmayabilirdi, ama ücret iyiceydi, yemek bedavaydı, bu da bir kenara biraz daha fazla para koyabilmesine yarayacaktı. Zamanı geldiğinde bir ev alabilmeye katkıda bulunmak için para biriktirmeye kararlıydı.

Ria da para biriktiriyordu, ama ev için değil, dünyayı dolaşmak için. Önce bir nalbur dükkânının büro bölümünde çalıştı, sonra kadın kuaförü için gerekli ürünleri üreten bir şirkete girdi. Sonunda büyük, işi bol bir emlakçıda karar kıldı. Ria resepsiyonda çalışıyor ve telefonlara bakıyordu. İşe girdiğinde emlak dünyası

hakkında hiçbir şey bilmiyordu, ama anlaşılan müthiş hareketli bir işkoluydu bu. Zenginlik İrlanda'ya seksenli yıllarda gelmiş, gayrimenkul pazarı bunu ilk yansıtan pazar olmuştu. Emlakçılar arasında müthiş bir rekabet vardı, Ria, iş arkadaşlarının tam bir takım anlayışı içinde çalıştığını gördü.

İşe başladığı ilk gün Rosemary diye bir kızla tanıştı. İnce, uzun, sansın, çok güzel bir kızdı bu; üstelik okulda ya da sekreterlik kursunda tanıştığı kızlar kadar arkadaş canlısı biriydi. Rosemary de annesi ve ablasıyla birlikte oturuyordu, dolayısıyla daha baştan bir yakınlık oluştu aralarında. Rosemary kendine güvenen, olan biteni anında gören, anlayan biriydi. Ria onun üniversite mezunu ve emlak pazarı konusunda korkunç bilgiye sahip biri olduğunu düşündü hemen. Ama yanılıyordu, Rosemary buraya gireli daha altı ay olmuştu; bu onun ikinci işiydi.

- Bir işin bütün ayrıntılarını bilip öğrenmezsek çalışmanın anlamı yok, diyordu Rosemary. Olan biteni biliyorsan çalışmak çok daha ilginç oluyor.

Bu durum, Rosemary'nin orada çalışan bütün erkeklerin gözünde çok daha ilginç olmasını da sağlıyordu. Bu kıza buluşma önerisi götürmek hiç de kolay değildi: hatta, Ria bu işi ilk hangi erkeğin başaracağı konusunda bahse girdiklerini duymuştu. Rosemary'nin kulağına da gelmişti bu. Ria'yla buna güldüler.

- Bu yalnızca bir oyun, diyordu Rosemary. Aslında beni istedikleri yok. Ria bunun doğru olduğuna inanmıyordu; büroda bulunan erkeklerin hemen hepsi Rosemary Ryan'la bir yere gitmekten gurur duyardı. Ama Rosemary bu konuda katıydı, "Önce meslek, sonra gezmek" diyordu. Ria onu ilgiyle dinledi. Annesi ile Hilary'nin evliliğe bunca önem verdiği evinde söylenenlerden ne kadar farklı düşünüyordu bu kız.

Ria'nın annesi, 1982 yılının film yıldızlarının bu dünyadan göçmesi konusunda korkunç bir yıl olduğunu söyledi. Ingrid Bergman ölmüştü, Romy Schneider ve Henry Fonda ölmüştü, sonra bir de Prenses Grace'in öldüğü o korkunç kaza olmuştu. Dişe dokunur herkes sinek gibi ölüp gidiyordu.

Ayrıca tüm bunlar Hilary Johnson'ın, çalıştığı okuldaki öğretmenlerden biri olan Martin Moran'la nişanlandığı yıl oldu.

Martin solgun, kaygılı biriydi, Batı İrlanda'dandı. Hep babasının küçük bir çiftçi olduğunu söyleyip duruyordu, çiftçi değil, küçük bir çiftçi diye de vurguluyordu. Martin bir seksen boyunda

olduğundan, insan babasını gözünün önüne getiremiyordu. Saygılı bir gençti ve Hilary'den de bayağı hoşlanıyordu, ama gene de hevesten, kıvılcımdan yoksun bir yönü vardı. Hep bir yerlerde gemileri batmış gibi görünüyordu, pazar günleri evlerine yemeğe geldiğinde her konuda kötümser konuşuyordu.

Her şey bir sorundu ona göre. Papa İngiltere'yi ziyaret ettiğinde öldürülecekti, Martin bunu adı gibi biliyordu. Bu gerçekleşmeyince, papanın şansının yaver gittiğini, ancak ziyaretinin herkesin umduğu iyi sonuçları yaratmadığını söyledi. Falkland Adaları'ndaki savaşın etkileri İrlanda'da görülecekti, bu söze mim koyulmalıydı. Ortadoğu'daki kargaşa da giderek artacaktı, Londra'ya atılan İRA bombaları devede kulaktı. Öğretmen ücretleri çok düşük, ev fiyatları çok yüksekti.

Ria, ablasının evleneceği adama şaşkın şaşkın bakıyordu.

Bir zamanlar bir falcının saçmalıklarını dinlemek üzere haftalığını sokağa atan Hilary, şimdi ayakkabı onanma fiyatlarından söz ediyor, ucuz tarife uygulanan saatler dışında telefon etmemek için ne yapacağını bilemiyordu.

Sonunda küçük bir ev bulundu ve peşinatı ödendi. Bu bölgenin gelecekte ne olacağını şimdiden görmek olanaksızdı. Şu anda çamur içindeydi, beton kamyonları, kepçeler, yapımı tamamlanmamış yollar ve daha başlanmamış bahçe yollarından başka bir şey yoktu ortada. Ne var ki ablası, sanki hayatta en büyük dileği böyle bir yere sahip olmakmış gibi telaş içindeydi. Ria onu hiç bu denli mutlu görmemişti.

Hilary hep gülümsüyor, konuşurlarken Martin'in elini tutuyordu; damga vergisinden, emlak şirketlerinin komisyonlarından söz ederken bile bırakmıyordu nişanlısının elini. İkide bir duruyor, ucuz olsun diye Martin'in yeğeninini çalıştığı kuyumcu dükkânından büyük bir özenle seçilmiş minik pırlantalı nişan yüzüğünü inceliyordu.

Hilary yirmi dördüncü doğum gününden iki gün önce yapılacağı saptanan düğünü büyük bir heyecanla bekliyordu. Hilary için zaman gelmişti. Çılgınca bir hesap kitap furyası başlamıştı. Mar-tin'le bu evlenme işini üç kuruş daha ucuza getirmek için nerdeyse yarış ediyorlardı.

Düğünü kışa getirmekle çok isabetli bir karar vermişlerdi. Hilary daha sonra da tekrar tekrar kullanabileceği, ilerde koyu bir renge boyatıp boyunu uzatabileceği krem rengi bir tayyör ve şapka giyebilirdi. Düğün yemeği olarak Dublin'de bir otelde yalnızca aile arasında küçük bir yemek vereceklerdi.

Martin'in babası ile erkek kar-

deşleri küçük çiftçiler olarak topraklarından en fazla bir gün ayrılabilirdi.

Hilary daha ne işteşindi. Bundan iyisi can sağlığıydı. Ancak Ria, kendisi için böyle bir düğün istemediğini iyi biliyordu.

Ria törende kıpkırmızı bir ceket giydi, başına saçlarının önüne düşmesini engelleyecek kırmızı kadife bir taç taktı, siyah kıvrırcık saçlarını ayrıca bir fiyonkla süsledi. Avrupa'nın en sönük düğününün en renkli nedimesi olduğunu düşünüyordu.

Pazartesi günü kırmızı nedime ceketini işe giymeye karar verdi. Rosemary şaşırıp kalmıştı.

- Harikulade görünüyorsun! dedi. Seni daha önce hiç böyle şık görmemiştim. Bak, giysi konusunda biraz kafa yormalısın, biliyor musun. Ne yazık ki yemeğe çıkacak falan değiliz, ama bu güzelliği de ziyan etmemeliyiz.

- Bırak bunları Rosemary, giysi de neymiş. Ria utanmıştı. Demek o güne dek hep berbat giyiniyordu...

- Hayır, şaka etmiyorum. Hep böyle milletin yüreğini ağzına getirecek renkler giymelisin, eminim düğünün en parlak davetlisi sendin -.

- Buna inanmak isterim, ama belki biraz fazla kaçırıldım, herkesi renkkörü ettim. Sen Martin'in ailesini görecektin...

- Martin'e mi benziyorlar ?

- Onlara kıyasla Martin bir cevher!

- Tanıdığım Ria olduğuna inanmıyorum. Rosemary tertemiz, pırıl pırıl, leylak rengi bir takım giymişti, makyajı kusursuzdu, hayranlığı yüzünden okunuyordu.

- Beni ayarttın yani, dedi Ria. Şimdi gardırobumu baştan düzmem gerekecek.

Ria kırmızı ceketini çıkarmadan önce şöyle bir döndü, bunu yaparken büroda ilk kez gördüğü bir erkekle göz göze geldi.

Şirketin Cork şubesinde Bay Lynch diye birinin geleceğini duymuştu. Bu, o olmalıydı. Pek uzun boylu değildi, aşağı yukarı Ria'mn boyundaydı. Yakışıklıydı, gözleri maviydi, düz saçları alnına düşüyordu. Odayı aydınlatan bir gülümsemesi vardı.

- Selam, adım Danny Lynch, dedi. Ria yeni ceketıyla gösteriş yaparken yakalanmış olmaktan dolayı utanmış gözlerini ona çevirmişti.

- Harikulade görünüyorsunuz, diye sürdürdü konuşmasını genç adam. Boğazında garip bir düğümleme hissetti Ria, sanki yokuş yukarı çıkıyordu da soluk soluğa kalmıştı.

Neyse ki Rosemary bir şeyler söyledi, çünkü Ria selamı alacak durumda değildi.

- Vay vay, selam Danny Lynch, dedi Rosemary gülümseyerek. Büromuza hoş geldin. Biliyor musun, Bay Lynch diye birinin geleceğini söylemişlerdi bize, ama neden bilmem, karşımızda yaşlı birini göreceğimizi sandık hep.

Ria'mn yüreğine Rosemary'ye karşı daha önce hiç duymadığı bir kıskançlık sancısı girdi. Neden bu kız nerde neyin söyleneceğini bilir, aynı anda hem komik, hem övgülü, hem de sevecen olmayı becerirdi hep ?

- Adım Rosemary, bu da Ria, burayı çalıştıran işgücüyüz biz, dolayısıyla bize iyi davranman gerek.

- Tamam, iyi davranacağım, diye söz verdi Danny.

Ria, bir kenara Rosemary'yle ilk kimin yemeğe gideceği konusundaki yarışmaya Danny'nin de katıldığını yazdı. Büyük bir olasılıkla da bahsi kazanacaktı. Arkadaşını yanıtlarken, Ria'yla konuşuyormuş gibi davranması garipti, ama belki de ona öyle geliyordu. Rosemary konuşmayı sürdürdü. "Biz de Ria'mn yeni ceketini kutlamak için gidecek bir yer arıyorduk."

- Harika! Eh, gerçek bir nedenimiz var, şimdi bilmemiz gereken iki şey var, nereye gidebiliriz ve yemek paydosu ne kadar... Daha ilk günden işi kırıp kötü bir izlenim bırakmak istemem. O olağanüstü tatlı gülümsemesi bir ona konuyordu, bir diğerine; dünyada bu üç kişiden başkası yoktu sanki.

Ria hiçbir şey söyleyemedi, ağzı kupkuruydu.

- Bir saat içinde gidip dönersek mesele çıkmaz, dedi Rosemary. Danny Ria'ya bakarak,

- Tamam, şimdi nereye sorusu kaldı yanıtlanacak, dedi. Bu kez dünyada ikisinden başkası yoktu. Ria hâlâ konuşamıyordu.

- Karşımızda bir italyan lokantası var, dedi Rosemary. Yakın olduğu için zaman kazanırız.

Danny Lynch'in gözleri hâlâ Ria Johnson'ın üzerindeydi.

- Tamam, gidelim, dedi.

Danny yirmi üç yaşındaydı. Amcası eskiden emlakçilik yapıyordu. Danny küçük bir kasabanın ihtiyaç ve olanakları çerçevesinde her işe girmiş, bar işletmiş, taahhüt işleri üstlenmiş, bu arada bir emlakçı ruhsatı edinmiş, okulu bıraktıktan sonra da bu işle uğraşmıştı. Küçük çiftliklerin ve büyükbaş hayvanların yanı sıra tahıl, gübre, saman da satıyorlardı, ırlanda değiştikçe mülkiyet de önem kazanıyordu. Bunun üzerine Danny Rosemary'ye gitti, orayı çok sevdi, bu- süre sonra da Dublin'deki bu işi buldu.

Noel günü heyecanıyla dolu bir çocuk gibi kıpır kıpırdı, Rosemary ile Ria da bütün gün ona uydu. Büroda oturmaktan nefret ettiğini, dışarlarda müşterilerle gezmekten hoşlandığını söylüyordu Danny. Kim hoşlanmazdı ki gezmekten? Dublin'de bu türden bir özgürlüğe kavuşmak zaman alacaktı, bunu biliyordu. Dublin'e sık sık gelmişti, ama burada hiç oturmamıştı. Nerde oturuyordu peki ? Rosemary daha önce kimseyle bu kadar yakından ilgilenmemişti. Ria dalgın dalgın izliyordu onları. Bu kızın gözlerindeki ışığı, sözcüklerindeki canlılığı görmek için bürodaki bütün erkekler ölümü göze alırdı. Daha önce iş arkadaşlarının nerde oturduğunu falan sormamıştı kimseye, barınacak yerleri olup olmadığını bile bilmiyor sanırdınız. Ama Danny'ye yaklaşımı farklıydı. Rosemary, başım biraz yana yatırdı.

- Buradan millerce ve millerce uzakta oturmuyorsun, değil mi ? diye sordu genç adama. Yeryüzünde hiçbir erkek Rosemary'ye adresini vermemezlik ve onun nerede oturduğunu öğrenmemezlik etmezdi. Ama Danny bunu kişisel bir ilgi olarak algılamadı, genel konuşmanın bir parçasıymış gibi davrandı. Nasıl dörtayak üstüne düştüğünü anlatırken bir Rosemary'ye bakıyordu, bir Ria'ya. Gerçekten de müthiş şanslıydı. Adamın biriyle tanışmıştı, Sean O'Brien adında, yaşlı, bir sözü bir sözünü tutmayan, nerdeyse deli biriydi bu. Toplumdan elini eteğini çekmişti. Birinden, Tara Sokağı'nda büyük bir ev miras kalmıştı bu adama, ama onu onaracak hali yoktu, üstelik bu tür işlere bulaşmak, uğraşmak da istemiyordu, tek isteği, birkaç erkeğin gidip orada oturmasıydı. Erkekler kızlara göre daha uygundu onun için, etrafın düzgün, temiz, düzenli olmasını şart koşmazlardı. Danny'nin erkeklerin bu konudaki hayırsızlığını bildiğini belli etmek istediğini ele veren bir gülümseme belirdi yüzünde.

Yani Danny, iki erkekle birlikte bu evde oturuyordu. Üçünün de kendilerine ait birer odası vardı. Zavallı Sean ne yapacağına karar verinceye dek evi koruyorlardı. Bu, herkesin işine geliyordu.

Nasıl bir evdi bu? Kızlar merak etti.

Tara Sokağı karman çorman bir yerdi. Ağaçlarla dolu büyük bahçeleri olan büyük evler, kapıları kaldırımın dibinde bulunan küçük evler, ne ararsanız vardı. "On altı numaralı ev" diyordu Danny, büyük, eski bir ev. Harap durumda, rutubetli, orası burası yıkılıyor. Zavallı Sean O'Brien'm yaşlı amcası da Sean gibi sönük

biri olsa gerekti, anlaşılın bu ev bir zamanlar çok güzeldi. Evlerden arılıyorlardı, değil mi? Yoksa bu işe niye girsinlerdi? Ria çenesini ellerine yaslamış Danny'yi dinliyor ve durmadan ona bakıyor, bakıyordu. Ne kadar canlı, hevesli biriydi bu Danny... Evin arkasında büyük bir bahçe vardı. Hani şöyle kollarını size doğru uzatıp sarılıveren türden bir evdi bu.

Rosemary hararetli bir konuşma konusu yaratmıştı sonuçta; hesap istediler. Yolun karşısına geçip büroya vardılar, Ria masasının başına oturdu. Gerçek yaşamda olaylar böyle gelişmezdi. Anlık bir heyecana kapılmış olmalıydı, akli başından gitmişti. Aslında sıradan, ufak tefek biriydi Danny, gevezeliği iyi beceriyordu, o kadar. Herkese karşı böyle davranıyordu. Bu delikanlının çok özel biri olduğu duygusu da nereden çıkmıştı, tasarılarını, düşlerini Ria'dan başkasıyla paylaşacağı düşüncesiyle o kişiyi gebertme isteği duyacağını da nerden çıkarıyordu? İnsanların bu şekilde davranması normal değildi. Derken ablasının iki gün önceki düşününü düşündü. Öyle davranmak da normal değildi.

Ria, çıkış saatine yakın Danny Lynch'in masasına gitti.

- Yarın yirmi ikime giriyorum, dedi. Acaba... Başka bir şey diyemedi.

Danny ona yardımcı oldu:

- Parti verecek misin ?

- Yok, hayır.

- Öyleyse ikimiz birlikte kutlanız, ha? Bugün ceket, yarın yirmi ikiye basma. Çarşamba günü neyi kutlayacağız dersin?

Ria o an, bunun anlık bir heyecan değil, aşk olduğunu anladı. O güne dek yalnızca okuduğu, duyduğu, şarkılarda dinlediği ya da filmlerde gördüğü türden bir şeydi bu. Ve gelmiş onu çalıştığı yerde bulmuştu.

Başlangıçta Ria Danny'ye olan duygularını kendine saklamaya çalıştı, ondan kimseye söz etmemeye, onu başkalarıyla paylaşmamaya çaba harcadı. Birbirlerine veda ettiklerinde, Danny'nin kolunu bırakmasını hiç istemiyormuşçasına ona yapıştıyordu.

- Gülünç işaretler veriyorsun bana Maria, dedi bir gün Danny. Hem benimle olmak istiyorsun hem de istemiyorsun. Yoksa ben kalın kafalı biriyim de seni anlayamıyor muyum? Bunu söylerken başını yana eğmişti ve soran gözlerle Ria'ya bakıyordu.

- Nasıl hissediyorsam, öyle davranıyorum, dedi Ria. Kafam karışık.

- Eh, karışıklığı çözeriz, değil mi?

- Yok, çözemeyiz. Benim için çok önemli bir adım bu. Şimdi işi büyütme istemiyorum gerçi ama, bak, ben daha önce kimseyle birlikte olmadım. Ama... Yani...

Dudağını ısırıldı. Danny'nin onu sevdiğinden emin olmadan kendisiyle yatmak istemediğini söyleyemedi. Bu, oğlanı sevdiğim söylemeye zorlamak olurdu.

Danny Lynch kızın yüzünü avuçları içine aldı.

- Seni seviyorum, Ria, sen harika bir kızsın.

- Beni seviyor musun yani ?

- Sevdiğimi biliyorsun.

Bir dahaki buluşmalarında onu kink dökük evine götürmek istediğinde gidecekti Ria. Ama gariptir, Danny o günü izleyen günler ve gecelerde böyle bir öneride bulunmadı. Ona kendisini anlattı, okul yaşantısını anlattı, ufak tefek biri olduğundan ona hep sataştıklarını, ağabeylerinin ona kavga etmeyi öğrettiklerini anlattı. Ağabeyleri Londra'daydı. Biri evliydi, diğeri de bir kızla oturuyordu. Baba evine pek gelmezlerdi. Tatillerini çoğunlukla İspanya ya da Yunanistan'da geçiliyorlardı.

Annesi ile babası oldum olası aynı evde oturuyorlardı. Kendi hallerinde insanlardı, büyük av köpekleriyle birlikte yürüyüşlere çıkıyorlardı. Ria, Danny'nin babasıyla pek iyi geçinmediğini hissetti, ama bir şey söyleyemedi, sormadı. Erkekler bu tür özel konuşmalardan hoşlanmazdı. Rosemary'yle bunu dergi yazılarından, hatta kendi deneyimlerinden öğrenmişti. Erkekler duygular hakkında sorgulanmaktan da hoşlanmazdı. Dolayısıyla Danny'ye çocukluğuyla ilgili sorular sormadı, anne babasından neden böylesine az söz ettiğini ve neden onları görmeye pek seyrek gittiğini sormadı.

Danny de Ria'nın ailesiyle ilgili sorular sormadı ona. Bu nedenle Ria, sekiz yaşındayken babasının öldüğünden, annesinin olayın üzüntüsünü hâlâ üzerinden

atamadığından falan söz etmedi. Hilary ile Martin'in düşünlerinin ne kadar sönük geçtiğini de söylemedi.

Yapılacak işlerin bol olduğu o günlerde konuşulacak konu sıkıntısı yoktu. Danny Ria'nın ne tür müzikten hoşlandığını, ne okuduğunu, tatillerini nerelerde geçirdiğini, hangi filmleri gördüğünü, ne tür evlerden hoşlandığını sordu.

Ria'ya evlerle ilgili kitaplarını gösterdi ve kızın hiçbir zaman gözüne çarpmayacak ayrıntılara işaret etti. Tara Sokağı'ndaki on altı numaralı eve sahip olmayı çok isterdi Danny. Evi onaracak, bakımını öyle iyi yapacak, eve öylesine çok sevgi gösterecekti ki, ev ona karşılığım verecekti.

Konuşacağı iyi bir dostu, yani Rosemary vardı. Başlangıçta Ria çekingen davrandı. Rosemary bir kez daha gülümsese, Danny Ria'yı bırakacak, ona koşacak diye ödü kopuyordu, ama günler geçtikçe güveni biraz daha arttı. Rosemary'ye her şeyi, nereye gittiklerim, Danny'nin neyin peşinde olduğunu, köylük yerdeki garip, yalnız ailesini anlattı.

Rosemary ilgiyle dinledi onu.

- Fena çarpılmışsın, dedi sonra.

- Sence bu aptalca bir şey mi, yani öyle geçici bir heyecan falan mı? Sen bu işleri bilirsin. Ria yüzünün uzun, oval olmasını, el-macık kemiklerinin çıkık olmasını ne kadar isterdi; nerdeyse en büyük derdinin bu olduğu söylenebilirdi.

- Danny de fena çarpılmış görünüyor, dedi Rosemary.

- Beni sevdiğini söylediği kesin, dedi Ria. Rosemary'nin sorularını yanıtlıyordu ama, gerektiğinden fazla açılmak da istemiyordu.

Uzun saçlarını parmağına doladı.

- Elbet seviyor seni, bu daha ilk günden belliydi, dedi Rosemary. Daha önce bu kadar romantik bir sahneye tanık olmamıştım. Hepimiz sana gıpta ediyoruz, ilk görüşte aşk diye buna denir işte. Büroda bilmeyen yok. Kimsenin bilmediği bir şey var yalnız, yatıyor musun onunla?

- Hayır, diye atıldı Ria. Sesi fısıltılıydı. Henüz değil, diye ekledi. Ria'nın annesi oğlanla tanışmaya can atıyordu.

- Tamam Anne. Aceleyle getirme, n'olur.

- Aceleyle getirdiğim yok, Ria. Yalnız bu oğlanla haftalardır her Allah'ın gecesi çıktığını anımsatıyorum sana, nezaket kuralları onu arada bir evine çağırmanı gerektirir.

- Tamam Anne, çağıracağım. İnan çağıracağım.

- Yani Hilary Martin'i bizimle tanıştırmıştı, öyle değil mi?

- Evet Anne, tanıştırdı.

- Öyleyse...

- Öyleyse ben de tanıştıracam.

- Noel için evine gidecek misin ? diye sordu Ria Danny'ye. Danny kollarıyla bütün Dublin'i göstererek,

- Evim burası benim, diye yanıtladı onu.

- Tamam, biliyorum. Yani annen ile babanın evine gidecek misin ?

- Henüz bilmiyorum.

- Seni beklemezler mi ?

- Bana bırakırlar.

Ria İngiltere'deki ağabeylerinin ne yapacağını falan sormak istedi, Noel günü hindi sofrasında bir araya gelmeyen aile olur muydu hiç ? Ama fazla sorgulayıcı bir havaya bürünmemeliydi.

- İyi, dedi öylesine. Danny Ria'nın ellerini tuttu.

- Dinle beni Ria. İkimiz bir yuva kurduğumuzda farklı her şey farklı olacak. Bizimki gerçek bir yuva olacak, insanların koşa koşa gelmek isteyeceği bir yuva. Geleceğimizi böyle görüyorum ben, ne dersin ?

- Evet, evet, Danny, dedi Ria. Yüzü parlayıvermişti. Anlıyordu. Gerçek Danny kendisi gibi sevgi dolu biriydi. Yeryüzündeki en şanslı kadındı o.

- Söyle Noel günü bize gelsin, gelsin de görelim, n'olur, dedi Ria'nın annesi.

- Hayır Anne. Teşekkür ederim, ama olmaz.

- Ailesinin yanına mı gidiyor ?

- Bilmiyorum, o da bilmiyor. Annesi burnunu çekti.

- Bu Danny sorumsuz biri gibi geliyor bana.

- Hayır Anne, hiç öyle değil.

- Öyleyse gizemli biri... kız arkadaşının ailesine gününün azıcığı verecek kadar da bir şey bilmiyor yani...
- Gelecek Anne, zamanı gelince.

Büroda verilen küçük Noel partilerinde olay çıkaran biri mutlaka olurdu. Bu yılın olayını daha kutlamalar başlamadan yarım şişe votkayı temizleyen Orla King çıkardı. "Ormanda, büyük büyük ormanda, aslan uyuyor bu gece" şarkısını söylemeye çabalıyordu.

- Patronlar gelmeden çıkaralım onu buradan, diye tısladı Danny. Söylemesi kolaydı. Ria Orla'yı tuvalete götürmeye çalışıyordu.

- Toz ol! yanıtını aldı Orla'dan. Danny de yanlarındaydı.

- Bak, güzelim, biz seninle hiç dans etmedik, dedi.

- Doğru ya, dedi kız, ilgiyle ona bakıyordu.

- Gel gidelim, güzel, geniş bir yerde dans edelim ha?

- Tamam, dedi kız, hem şaşırmış, hem de hoşlanmıştı bu öneriden.

Danny bir iki saniye içinde kızı sokağa çıkarmıştı. Ria kızın mantosunu getirdi. Soğuk ve temiz hava birden rahatsız etti onu. Kızı sakın bir köşeye çektiler.

- Eve gitmek istiyorum, diye ağlamaya başladı bu kez.

- Gel haydi, seni götürürelim, dedi Danny.

Biri bir koluna girdi, biri bir koluna. Orla zaman zaman "Aslan uyuyor bu gece..." şarkısını söylemeye çabaladı ama boşuna.

Kızı dairesinin kapısına getirdiklerinde, şaşkın şaşkın baktı yüzlerine.

- Nasıl eve geldim ben ? diye sordu.

- Tamam güzelim, haydi, diye yatıştırmaya çalıştı onu Danny. Orla, Ria hiç orada yokmuşçasına, "Sen de benimle içeri gelecek misin ?" diye sordu.

- Yok güzelim, yarın görüşürüz, diye yanıtladı onu Danny, sonra aşağı indiler.

- Buradan uzaklaştırmakla onu atılmaktan kurtardın, diyordu Ria büroya girerken. Soytarının teki... Umarım sana ne çok şey borçlu olduğunun farkındadır.

- Soyтары değil canım, yalnızca genç ve yalnız, diye yanıtladı Danny.

Ria bir sancı kadar keskin bir kıskançlık duygusuyla kıvrandı bir an. Orla on sekiz yaşındaydı ve güzeldi; sarhoşken bile, yüzü gözyaşlarıyla kirliyenken bile güzel görünüyordu. Ya Danny onu çekici bulduysa? Yok, olmaz canım.

Partiye döndüklerinde kimsenin yokluklarını fark etmediğini gördüler.

- Çok iyi ettin Danny, dedi Rosemary övgüyle. Hatta nutukları kaçırmakla daha da iyi ettin.

- Duymamız gereken bir şey var mıydı ?

- İşte, kârlı bir yıl geçirdik, ikramiye verilecek, falan filan... Rosemary taşlarla bezenmiş bir tarakla arkaya tutturduğu saçları, beyaz saten bluzu, dapdaracık siyah eteği ve o uzun ince bacaklarıyla harikulade görünüyordu. Ria o gece ikinci kez kıskançlık sancısını duydu.

Kendisi kısa, topluca ve silik görünümüydü. Danny Lynch gibi harikulade bir adamı nasıl elinde tutacaktı? Buna kalkışmak bile ahmaklıktı. Danny, Ria'nın kulağına eğildi.

- Gel biraz dolaşalım, büyüklerle konuşalım azıcık, sonra da kaçırız, diye fısıldadı.

Şirketin büyük adamlarıyla kırk yıllık arkadaşmış gibi şakalaşmasını izledi Ria, müdürlere saygıyla baş sallamasını, eşlerini nezaketle dinlemesini izledi. Danny buraya geleli bir ay bile olmamıştı. Daha şimdiden herkes onu seviyor ve iyi işler yapacağını düşünüyordu.

- Yarınki Noel gecesi otobüsüne biniyorum.

~ İyi iyi, başka ülkelere göçüp de Noel ziyaretine gelenler de Çok olur, kalabalık olur...

- Seni özleyeceğim.

- Ben de seni.

- Noel'den sonra otostopla döneceğim... otobüs yok.

- Harika.

- Dönünce senin evine gelebilir miyim, yani annenle tanışırım falan?

Bunu kendisi istiyordu, Ria onu zorlamamıştı, asılmış da değildi.

- Bu çok iyi olur. Salı günü hafif bir öğle yemeğine bekleriz seni. Şimdi yapması gereken tek şey, annesinden, ablasından ve sıkıcı eniştesinden utandığı izlenimini vermemektir.

Salı günü bir teftiş yapılmayacaktı. Yalnızca yemek yenecekti. Sandviç ve çorba ikram edeceklerdi.

Ria evini Danny'nin gözleriyle incelemeye çalıştı. Onun oturmak isteyebileceği bir yer değildi burası, büyük bir bloktan oluşan uzun yolun köşesinde bir evde oturuyorlardı. "Evi değil, beni görmeye geliyor" dedi kendi kendine. Annesi saat üçte gitmesini umduğunu söyledi, televizyonda önemli bir film vardı çünkü. Ria dişlerini gıcırdattı, "Hayır" dedi, üçten sonraya kalmayacağına emindi. Hilary Danny'nin daha tumturaklı yemeklere alışık olduğundan emin olduğunu, ama buna da herkes gibi katlanacağını söyledi. Ria, büyük bir çabayla, böylesi bir yemeğe katlanmaktan Danny'nin mutluluk duyacağını dile getirdi. Martin gazete okuyor, başını kaldırmıyordu.

Danny acaba şarap mı getirecekti, çikolata mı, yoksa bir saksı çiçeği mi ? Belki de hiçbir şey getirmezdi. Ria üç kez değiştirdi giysisini. Şu fazla şıktı, bu fazla sönük. Kapı çaldığında üçüncü giysiyi sırtına geçirmeye uğraşıyordu. Danny gelmişti.

- Selam Nora, ben Danny, dediğini duydu Ria. Tanrım, annesine adıyla sesleniyordu. Martin ona hep Bayan J. diye seslenirdi. Annesi bundan hiç hoşlanmayacaktı.

Ama herkes gibi annesi de Danny'yi memnuniyetini dile getiren bir havada, tatlı sözlerle karşıladı. Ria'nın kendini bildi bileli bu evde duymadığı bir ses tonuyla konuşuyordu.

- Hoş geldin, hoş geldin, dedi.

Hilary ve Martin de onun büyüüne kapıldı. Düşünleri konusunda anlattıklarını ilgiyle dinledi Danny, çalıştıkları okulla ilgilendi, rahat, güvenli bir havası vardı. Ria olan biteni şaşkınlıkla izliyordu.

Ne şarap getirmişti Danny ne çikolata ne de çiçek. Bir soru-ce-vap oyunu armağan etti onlara. Ria paketi gördüğünde yüreği ağzına geldi. Öyle oyunlar oynayan bir aile değildi onunki. Ama elbet

Danny ailenin bir üyesi olmadığı zaman böyleydi bu. Kafalar sorulara eğilmişti. Nora film yıldızlarıyla ilgili bütün soruların yanıtlarını biliyordu, Martin'se genel kültür konusunda önde gidiyordu.

- Bir öğretmenle nasıl baş ederim ben? diye yakındı Danny yarı şaka yan ciddi. Gitmesini istedikleri saatten çok önce kalktı.

- Ria benim oturduğum evi görmeye geleceğine söz vermişti, dedi biraz özür diler bir havayla. Karanlık basmadan gitsek iyi olur.

- Muhteşem, diye fısıldadı Hilary.

- Çok terbiyeli, dedi annesi. Çıktılar.

Tara Sokağı'na gidecek otobüsü bekliyorlardı.

- Çok güzel bir yemekti, dedi Danny.

Başka da bir şey söylemedi. Çözümleme yok, saptama yok. Danny gibileri içten pazarlıklı, karmaşık insanlar değildi, düşündüklerini söylerlerdi.

Sonunda eve vardılar. Otlarla kaplı ön bahçede yan yana durup, Tara Sokağı'ndaki eve baktılar.

- Evin şekline bak, dedi Danny. Oranlar kusursuz, görüyor musun ? Bu ev 1870'te inşa edilmiş, bir beyefendinin konutuymuş. Giriş kapısına uzanan merdivenler, dev granit taşlardan oluşuyordu. Bak, ne kadar düzgün taşlar, ayrıca kusursuz bir uyum içinde. Dışarı doğru çıkık pencereler, özgün tahta oymalarla süslüydü. Bu panjurlar yüzlü yaşlarını geçmiş. Kapının üzerindeki kurşunlu camda tek bir çatlak bile yok. Bu ev tam bir pırlantaymış, diyordu Danny Lynch.

İşte Danny burada oturuyordu, yani, içindeki bir odada geçici olarak oturuyor denebilirdi.

- Bugünü unutmayalım, ha? Bu eve ilk adımımızı attığımız gün, dedi Danny.

Gözleri ıslık ıslık oldu. Birçok bakımdan Danny de Ria kadar duygulu ve romantik biriydi. Ön kapıya anahtarını sokmuş açmaya çalışırken durdu, Ria'yı öptü.

Burası bizim evimiz olacak Ria, öyle değil mi? Ne olur evi beğendiğini söyle bana...

İçten konuşuyordu. Gerçekten de Ria'yla evlenmek istiyordu. İsteddiği her kadınla evlenebilecek durumda olan Danny Lynch, Ria'yı istiyordu. Ayrıca, bu kadar büyük bir eve sahip olmak istediğini anlatmaya çalışmıştı. Yirmi üç yaşında, beş parasız biri... Kırık dökük olsa da, hayli onarım istese de, yalnızca zenginler alabilirdi böyle bir yeri.

Ria onun hayallerini yıkmak, özellikle de her şeyin fiyatını hesaplama nöbetine tutulmuş olan ablası Hilary gibi sözler etmek istemedi. Ama bu bir hayaldi.

- Böyle bir eve sahip olmak olanaksız ama, değil mi ? dedi.

- İçeri girip gördüğünde, artık burada yaşayacağımızı hemen anlayacaksın. Satın almanın bir yolunu bulacağız. Yüksek tavanlı hol boyunca anlattı Ria'ya evi. Koridorda yollarım tıkayan bisikletleri kafasına takmasın diye tavandaki özgün kabartmaları gösterdi ona. Merdivenlerin yumuşak bir kıvrımla yükselişini gösterdi, çürümüş döşeme tahtalarından hiç söz etmedi. Geniş katlanan kapıların örttüğü büyük odayı geçtiler. İçeri giremezlerdi. Garip ev sahibi Sean O'Brien devasa sandıkları sakladığı bir depo olarak kullanıyordu burayı. Merdivenlerden inerek eski siyah tezgâhlı kocaman mutfağa geçtiler. Burada bahçeye açılan bir kapı vardı, sayısız kiler odası, alet edevat odası vardı. Ria'mn kavrayamayacağı kadar görkemli, büyük bir yerdi burası. Bu gülen gözlü delikanlı, böylesine büyük bir evi satın alabileceklerini düşünüyordu gerçekten. Bu ev çalıştıkları emlakçıya verilmiş olsaydı, tanıtım kartında bir yığın uyarı bulunurdu. Tadilat ister, restorasyona uygun, yeniden yapılmaya elverişli... Böyle bir mülkü ancak bir inşaatçı, eski eser meraklısı ya da çok parası olan biri alabilirdi.

Mutfak düzgün olmayan karolarla kaplıydı. Eski siyah tezgâhın üzerinde küçük, ucuz bir ocak duruyordu.

- Kahve yapayım, dedi Danny. Yıllar sonra, Tara Sokağı'nda birlikte içtiğimiz ilk kahveyi anımsayacağız... O anda, sanki bir şeyler olmuş, mutfak ansızın o ıslak kış güneşinin ışıklarıyla aydınlanıvermişti. Güneş, dalların, çalılıkların arasından pencereye ulaşmış, içeri giriyordu. Bir işaretti bu sanki.

- Evet, evet, seninle Tara Sokağı'nda içtiğim ilk kahveyi anımsayacağım, dedi Ria.

- Anlatırken, "1982 aralığının 28'inde, çok güzel, güneşli bir gündü" diyebileceğiz, baksana.

O gün ayrıca, Ria Johnson'm bir erkekle ilk kez yattığı gün olarak da tarihe geçecekti. Küçük dar yatakta Danny'nin yanı başında uzanırken, geleceğinin kapısından bakmak istedi. Yalnızca bir an için bakmak... Yıllarca birlikte yaşayıp yaşamayacaklarını, çocuklarının olup olmayacağını, burayı düşlerinin yuvası yapıp yapmayacaklarını görece kadar bakabilseydi o kapıdan...

"Hilary'nin dostu olan falcı bilir mi acaba?" diye düşündü. Ona gitme düşüncesi gülümsemesine neden oldu. Uyur uyanık yatan Danny, Ria'mn omzundaki başını oynattı, gülümsediğini gördü.

- Mutlu musun? diye sordu.

- Hiç bu kadar mutlu olmamıştım.

- Seni seviyorum Ria, dedi Danny. Sonra ona söz verdi. Seni hiçbir zaman düş kırıklığına uğratmayacağım.

Ülkedeki en şanslı kadındı Ria. "Hayır" dedi kendi kendine, "düşüncelerinde cömert ol, benden şanslı biri nerde bulunabilir ki? Dünyanın en şanslı kadınıyım."

O günü izleyen hafta belirsizlik içinde geçti.

Sean O'Brien'in evden kurtulmak isteyeceğini biliyorlardı.

Rutubeti, çatıyı öne sürmeyecek, çürümüş tahtalar konusunda dırdır etmeyecek genç insanlarla iş yapmayı yeğleyeceğini biliyorlardı. Ama ne olursa olsun, adama evin değerini vermeleri gerekiyordu. Bu parayı nasıl bir araya getireceklerdi ?

Hesap kitap yaptıkları kâğıtlar koca bir yığın oluşturmuştu. Yu-kardaki dört yatak odası, ipotek taksitlerini karşılardı. Bu da çok sessiz sakin yapılmalıydı elbet. Belediye planlama görevlilerini ayrıntılarla rahatsız etmek ya da daha önemlisi vergi memurlarını uğraştırmak gereksizdi. Bankaya tekliflerini götüreceklerdi. Ria'mn bir kenarda birikmiş bin sterlini vardı; Danny de iki bin beş yüz sterlin biriktirmişti. Bundan daha az parayla ev bark edinen çiftler yok değildi. Önemli olan zamanlamayı iyi yapmak ve sorunu iyi ortaya koymaktı. Bunu da başaracaklardı.

Geleceklerini tartışmak üzere mal sahibim davet ettiklerinde yaptıkları tek yatırım bir şişe viski oldu. Sean O'Brien sorun çıkarmadı. Zaten bildikleri öyküyü tekrar tekrar anlattı onlara. Yıllar önce amcası öldüğünde bu ev ona

miras kalmıştı. Burada oturmak istemiyordu, Wicklow'da, gölün kıyısında küçük bir kulübesi vardı, burada balık tutuyor, güzel insanlarla kafa çekiyordu. Tam istediği bir yerdi orası. Tara Sokağı'ndaki bu evi, bir mülk patlaması olur diye elinden çıkarmamıştı. Gerçekten de olmuştu işte. Şimdi on yıl öncesine göre çok daha fazla para ediyordu, akıllılık etmişti, değil mi ? Birçok kişi ona yanlış yaptığını söylemişti, ama durum hiç de öyle değildi. Danny ile Ria baş sallıyor, onu övüyor ve bardağını dolduruyorlardı.

Sean O'Brien eve pek bakamadığım söylüyordu. Bir kere çok iş istiyordu, elinden onarım işleri gelmiyordu, evin bakımını yapacak insanlara kiralama olanağı da olmamıştı. Bu nedenle Danny ile arkadaşları gibi gençleri bulduğunda, evi hemen vermişti. Ancak böyle dökülmeye ve çürümeye devam ederse oturulmaz hale geleceği konusundaki görüşlerine de katılıyordu.

Evin piyasa değerinin yetmiş bin sterlin civarında olduğunu düşünüyordu. Sağa sola sormuş, bu yanıtı almıştı. Ancak hemen satılsın diye altmış bine inecekti, dostlarının depo gereksinimini karşılamak için kapattığı odalardaki sandıklarla kolileri de boşaltacaktı. Danny bu parayı verir vermez alabilirdi evi.

Onaracak parası olan için kelepirci sayılırdı ev. Ancak Danny ve Ria için işin oluru yoktu. Her şeyden önce bankaya fiyatın yüzde on beşini yatırmaları gerekiyordu. Dokuz bin sterlin de onlar için dokuz milyon gibi bir şeydi.

Ria düşü değiştirmeye hazırlıklıydı, ama Danny hiç oralı olmuyordu. Korkuyor ya da yakmıyor da değildi. Fikri kafasından çıkarmaya yanaşmıyordu, o kadar, inşaatçının birinin ellerine teslim edilmeyecek, kaçırılmayacak kadar iyi ve güzel bir evdi bu. Sean O'Brien satma fikrine yanaştığına göre, satacaktı.

Bürodaki satış işlerine eğilmeleri zor oluyordu. Hele Tara So-kağı'nı hiç düşünmeden alabilecek insanlarla karşılaşmaları işleri daha da zorlaştırıyordu.

Bir Barney McCarthy vardı örneğin. İngiltere'de inşaat yaparak hayli para kazanmış, dakikada bir ev alıp satan kaba saba bir işadamıydı bu. Yanlışlıkla aldığı büyük bir evi satmaya uğraşıyordu. Seyrek yanlışlarından biriymiş bu.

Barney yanlışın nereden kaynaklandığını beklenmedik bir dürüstlikle anlattı. Kendini bir an için üç araçlık yolu bulunan kocaman bir Georgia Dönemi evinde oturan köy ağası olarak görüyordu. Ev gerçekten güzeldi, ama Dublin'den çok uzaktaydı. İyice düşünmeden karar vermişti evi alırken, biraz zarar etmeye de hazırды, ama çok fazla değil. Bu yükten kurtulmak zorundaydı.

Bu ev yerine, almış olması gereken rahat, büyük bir konut almıştı bile. Karısı oraya yerleşmişti. Şimdi daha çok bar, kafe almayı, golf alanlarına yatırım yapmayı düşünüyordu, ama şu andaki en önemli sorunu, ahmaklığının anıtı gibi duran bu büyük evi satmaktı. Başkalarının gözünde olumsuz bir izlenim yaratmamak çok önemliydi onun için.

Karşılaştığı ünlü kişilerin adlarını anmaktan da hoşlanıyordu bu McCarthy, emlak bürosunda herkes ona hayrandı. Ancak bu dev mülkü, onun istediği fiyata satmakta güçlük çekiyorlardı. Barney, evi istediği şekle sokmak için gereğinden fazla para harcamıştı, alıcı bulamıyorlardı. Kâr peşinde değildi, ama zararına satmayı da kendine yediremiyordu. Emlak bürosundaki tecrübeli ortaklar, Barney'ye bu evin bakımının çok para gerektirdiğini ve İrlanda'da onu alabilecek zengin sayısının bir elin parmakları kadar olduğunu söylüyordu. Yurtdışından da müşteri aramışlar, ama başarıya ulaşamamışlardı.

Şirket bu konuyu tartışmak üzere bir toplantı yaptı. Danny ile Ria da diğer çalışanlarla birlikte oturmuş, Barney'nin başka bir emlakçı arayacağından kaygılanan müdürleri dinliyordu. Ria'nın aklı Barney'nin sorunlarından uzaktaydı, daha çok kendi sorunlarıyla meşguldü o. Ama Danny düşünüyordu. Bir şey söylemek üzere davrandı, ama sonra vazgeçti.

- Ne vardı Danny? Hem popüler hem de başarılıydı, ne diyeceğini merak ediyorlardı.

- Yok, bir şey yok, diye yanıtladı onları. Siz bütün boyutları tartıştınız.

Boş konuşmalar aynı şekilde bir yarım saat daha sürdü.

Ria, Danny'nin aklına bir şey geldiğini biliyordu. Gözlerinin oynaşmasından anlamıştı bunu. Danny, toplantıdan sonra dışarı çıkması gerektiğini söyledi ona. Yokluğunu hissettirmeyecek, onun işine de bakacaktı Ria.

- Dua etmek âdetin varsa, şimdi dua et, dedi Danny.

- Söyle Danny, n'olur söyle.

- Olmaz, şimdi zamanımız yok. Bana bir telefon geldiğini söylersin... rahibelerden falan... Bir şeyler söyle.
- Söylemezsen çatlarım.
- Barney'nin evini nasıl satacağı konusunda bir fikrim var.
- Neden söylemedin toplantıda?
- Ona söyleyeceğim. Böylece gereken parayı bulmuş olacağız. Onlara söylersen sırtımı sıvazlayacaklar, o kadar.
- Tanrım, Danny, dikkatli ol, seni sepetlerler sonra.
- Fikrim işe yararsa fark etmez, sepetlesinler, dedi giderayak.

Rosemary Ria'ya seslendi.

- Tuvalete gel, sana bir şey söyleyeceğim.
- Gelemem. Bir telefon bekliyorum. Danny telefon edebilir ya da bir şey isteyebilir diye yerinden aynlamıyordu Ria.

- Orla yerine bakar, gel, çok önemli, dedi Rosemary.
- Hayır, burada söyle, etrafta kimse yok.
- Ama çok gizli.
- Gizli söyle sen de.
- Burdan ayrılıyorum, başka bir iş buldum. Rosemary Ria'nın kulağından uzaklaştı, arkadaşının yüzündeki şaşkınlığı izlemeye hazır bir hali vardı. Ancak pek tepki görmedi. Belki anlamamıştır diye düşündü. Bir daha anlattı. Anlaşmaya varmışlardı. Çok heyecan vericiydi. Buradakilere akşama söyleyecekti. Bir matbaada daha iyi bir iş önermişlerdi ona. Oradan uzakta değildi, öğle yemeklerini birlikte yiyebilirlerdi. Ria yarını yamalak dinliyordu onu, kaygıdan nerdeyse başı dönüyordu.

Rosemary haklı olarak alındı.

- Eh, dinlemek zahmetine katlanmıyorsan, sen bilirsin, dedi.
- Affedersin Rosemary, dinliyorum. Ama aklımda bambaşka bir şey var.
- Tanrım, ne biçim kızsın sen Ria! Danny'den başka bir şey düşünemez misin sen! Çocuğun annesinin sanki. Bugünlerde başka hiç kimseye ilgilenmediğinin farkında mısın!

Ria bu tepkiye şaşırmişti.

- Gerçekten çok üzgünüm, özür dilerim. Lütfen bağışla beni. Haydi tekrar anlat, ne demiştin ?
- Hayır, söylemeyeceğim. Burdan gidip gitmediğim senin um-runda değil. Şu anda bile beni dinlemiyorsun. Geliverecek diye kapıya dikmişsin gözlerini. Ha, nereye gitti Danny?
- Rahibelere, telefon ettiler.
- Hayır, etmediler. Bir saat önce konuştum onlarla. Orada bir hareket yok, Roma'daki bir başrahibenin evet demesini bekliyorlar.
- Sana her şeyi sonra anlatacağım. Lütfen bana yeni işinden söz et, n'olur.
- Ria, çeneni kapatır mısın, diye tısladı Rosemary. Daha kimseye bir şey söylemedim, sen kalkmış avaz avaz yeni işimi soruyorsun. Ne kadar düşüncesizsin! Bu arada Danny'nin kapıdan girdiğini gördü Ria, her zaman olduğu gibi çabuk çabuk, uçar gibi yürüyordu. Yüzünden işlerin yolunda gittiğini anladı. Danny masasına oturdu ve kıza parmağıyla işin tamam olduğunu belirten bir işaret yaptı. Ria hemen onun masasındaki telefonu çaldırdı.
- Rahibelere gittim deme. O satışta hiçbir hareket yokmuş, diye fısıldadı.
- Teşekkürler, harikasın.
- Şimdi ne olacak Danny?
- Bir hafta dişimizi sıkacağız. Sonra olay patlak verecek.

Ria telefonu kapattı. Gün bitmek bilmiyordu, saatin akrebi ile yelkovanı oldukları yerde duruyordu sanki. Rosemary işten ayrılacağını ilgililere bildirmişti ve oradan oraya girip çıkıyordu. Her şey yavaş hareketlerle gerçekleşiyor gibiydi. Danny, salonun karşı ucunda hiçbir şey olmamış gibi konuşuyor, onunla bununla çe-

ne çalışıyor, gülüyor, telefonları yanıtlıyordu. Yalnızca onun kalbinin her atışını bilen Ria, Danny'nin heyecanını bastırıldığını fark edebiliyordu. Büronun karşısındaki kafeye gittiler, Danny Ria'ya ne istediğini bile sormadan iki büyük konyak ısmarladı.

- Barney McCarthy'ye binaya ses geçirmez bir kayıt stüdyosu yapmasını söyledim. Duvarlar izole edilecek falan... Yirmi bine patlayacak.

- Ama ne ilgisi var?..

- O zaman pop şarkıcılarına satabilir. Onların arayıp da bulamadıkları şey... ayrıca bir de helikopter pisti yapacak...

Ria pek anlayamadı.

- Bu fikri beğendi mi yani ?

- Çalıştığım yerdeki o gösterişli emlakçılann neden bunu düşünemediklerini sordu.

- Sen ne dedin peki ?

- "Fazla genç işi gelmiştir onlara, bu insanlar daha tutucu ne de olsa" dedim. Ve Ria, şimdi bunu dinle: gözünün içine baktım ve "Bir şey daha söyleyeyim mi Bay McCarthy, doğrudan gelip fikrimi size söylersem, satışı ben yaparım, diye düşündüm" dedim ona.

- Aman Tanrım, ne diyorsun Danny?

- Biliyorum tehlikeli. Ama harikulade değil mi ? Bu işi bu adamların işyerinden yapamam herhalde, dolayısıyla yarın gribe yakalanacağım. Listemi oluşturmaya başladım bile, sonra telefonun başına oturacağım. Buradan birkaç faks çekmeni isteyebilirim.

- Bizi öldürür bunlar.

- Saçmalama, bir şey yapamazlar. İş hayatı böyledir.

- Bize kaç...

- Barney'nin o hangarını satarsam, gelecek hafta Tara Soka-ğı'nın peşinatını da veririz, elimizde para da kalır. Sonra bankaya gideriz güzelim. Sonra bankaya gideriz.

- Ama seni sepetlerler, işsiz kalırsın.

- Barney McCarthy'nin işini yaparsam, İrlanda'daki her emlak-Çi buyur eder beni. Bir hafta dişimizi sıkacağız, taş kesileceğiz, Ria, sonra düze çıkacağız. Ria, "Taş kesileceğiz" diyerek onayladı onu.

- Ve bugünü hiç unutma, sevgilim. 25 mart 1983, talihimizin döndüğü gün.

- Danny benim veda partime kadar döner mi dersin? diye sordu Rosemary Ria'ya.

- Evet, sanırım o zamana kadar nezlesi geçer, dedi Ria yüksek sesle.

- Pardon, ağzımdan kaçtı. Nasıl Danny, iyi mi ?

- İyi, akşamları telefon ediyor. Ria gündüzleri de sık sık telefon ettiğini, işle ilgili bilgiler aldığını söylemedi.

- Aradığını buldu mu peki? diye sordu Rosemary.

Ria bir an için düşündü. "Keyfi yerinde görünüyor. Sanırım iyi gidiyor" dedi. Bir saat kadar önce Danny telefon etmiş ve Barney'nin adamlarının şarap mahzenini ses geçirmez hale soktuğunu, kayıt aygıtlarının da monte edildiğini söylemişti. Yann, efsanevi bir pop grubunun menajeri uçakla yeri görmeye geliyordu; Danny onunla olacaktı. İşler yolunda görünüyordu.

Gerçekten de yolundaydı. Barney McCarthy istediği fiyata sattı koca evi. Danny Lynch komisyonunu aldı. Sean O'Brien da altmış bin sterlinini cebe indirdi. Sonra Danny patronlarına ne yaptığını anlattı, istedikleri an işten çıkacağını söyledi. Kalmasını ve Barney'nin işlerim şirket adına yapmasını önerdiler, ama Danny bunun pek doğru olmayacağını söyledi. Patronlann gözü üzerinde olacaktı, kendisini rahat hissetmeyecekti.

Evde ordan oraya dolaşır, şunu şöyle, bunu böyle yaparız diye konuşurken, coşkulu çocuklar gibiydiler.

- Bu ön oda, gerçekten özel bir yer olmalı, dedi Danny. Zavallı yaşlı Sean O'Brien ile arkadaşlarının gizlerini barındıran kutular ve sandıklar çıkarıldıktan sonra oda iyice ortaya çıkmıştı. Yüksek tavanlı, büyük pencereci kocaman bir odaydı burası, ayrıca büyük bir de şöminesi vardı. Tavanın ortasında, düşümlenmiş eski bir kordonun ucundan bir ampulün sarkması ya da vaktiyle kırılmış pencere camlarının yerine cam parçalarının çarpık çurpuk yerleştirilmiş olması hiç önemli değildi.

Şu lekeli, orası burası kırık şömine alınlığı da yenilenebilir ve bu ev bir beyefendinin evi olduğu günlerdeki görünümüne bürünebilirdi.

- Harikulade güzel, saf yün bir Hint halısı alınız, dedi Danny. Bak, bu şöminenin başına ne koyarız, biliyor musun, iri çiçek desenleriyle süslü o büyük Japon porseleni vazolardan koyanz. Böyle bir odaya çok iyi gider.

Ria şaşkın bir hayranlıkla bakıyordu ona.

- Sen bu kadar çok şeyi nereden biliyorsun, Danny? Güzel sanatlar okuluna gitmiş gibi konuşuyorsun.

1

- Gezdiğim yerlerde gözümü dört açıyorum güzelim. Bütün gün bu tür evlere girip çıkıyorum. Zevkli insanların neler yaptığını gözlemliyorum, bakacaksın, hepsi bu.

- Herkes bakar, ama doğru dürüst görmez.

- Bu evi düzenlemek öyle eğlenceli olacak ki! Danny'nin gözleri parlıyordu.

Ria yanlışı bir şey söyleme kaygısıyla başıyla onayladı onu.

Bütün bu olanlar onun kaldıramayacağı kadar heyecan vericiydi. Bazen başı dönüyordu, giriştikleri işin büyüklüğü karşısında gerçekten başı dönüyordu.

Hamilelik testi olumlu çıktı. Zamanlama çok kötüydü. Geceleri annesinin evinde ya da Tara Sokağı'ndaki salaş evdeki yatakta uzanmış uykusuz yatarken, hamile olduğunu ona nasıl söyleyeceğini prova ediyordu.

Çocuğu istemeyebileceği korkusu öylesine büyüktü ki, ağzını açamıyordu Ria.

Günler geçti, Ria, her yerde ve herkese rol yaptığını hissetti birden, artık olağan tepkilerini sergileyen gerçek biri olmadığını düşündü.

Danny'ye anlatması tümüyle bir rastlantı sonucu oldu. Danny, bisikletler çıkarılıp müstemilata konulunca, salonun sandıklarından da büyük olduğunun ortaya çıktığını söyledi. Hafta sonunda bir badana partisi verseler iyi olurdu belki, herkes eline fırçaları alacak, duvarları boyayacaktı. Öyle ahım şahım bir şey olmazdı ama, biraz moralleri düzeler, ev oturulacak hale gelirdi.

- Ne dersin güzelim ? Boya kokusu bir iki gün hepimizi rahatsız edecek biliyorum, ama değer.

- Bebek bekliyorum, dedi Ria ansızın.

-Ne?

- Evet, bekliyorum. Ah, Tanrım, Danny, çok üzgünüm. Bütün bunların ortasında... çok üzgünüm. Ria birden gözyaşlarına boğuldu.

Danny, elindeki kahve fincanını bıraktı ve ona sımsıkı sarıldı. "Ria, Ria. Tamam, ağlama."

Ama Ria Danny'nin kollarında hıçkırığa hıçkırığa ve sarsılarak ağlamasını sürdürdü. Danny onun saçlarını okşadı, bir çocuk gibi yatıştırmaya çabaladı onu. "Şişşt, sus Ria. Bak ben buradayım, her şey yolunda."

- Hayır değil, daha kötü olamazdı. Tam zamanını buldu. Nasıl oldu bilemiyorum.

- Ben biliyorum, çok da güzeldi, dedi Danny.

- Ah, Danny, şaka yapma n'olur, bir karabasan bu. Hayatımda kendimi hiç bu kadar kötü hissetmemiştim. Sana söyleyemedim, bütün bu işlerin ortasında.

- Neden karabasan oluyor bu? diye sordu Danny.

"Ah, n'olur, n'olur çocuk aldırmanın kolay olduğunu söylemesin. Şimdi parası olduğunu, hafta sonu Londra'ya gidip bu işi halledebileceklerini söylemesin. N'olur söylemesin." Çünkü Ria, kendisine güvenmediğini biliyordu. Danny'yi elinden kaçırmamak için bunu bile yapabiliirdi. Sonra da onu hem sevecek hem de

aynı zamanda ondan nefret edecekti, bu da çok saçma bir durum olacaktı, ama Ria olabilecekleri şimdiden görüyordu.

Danny, o büyük gülümsemesiyle sevecenliğini sürdürdü. "Bunun neresi karabasan, Ria, benim tatlı, güzel sevgilim ? Biz çocuk istiyorduk zaten. Evlenecektik. Daha erken oluyor, hepsi bu."

Şaşkın şaşkın baktı ona Ria. Anladığı kadarıyla, Danny çok sevinmiş görünüyordu.

- Danny..?

- O gözyaşları neyin nesiydi?

- Sandım ki, sandım ki... -Şişşt...

- Rosemary? Birlikte yemek yiyelim mi? Harika haberlerim var.

- içimden bir his, bunun o çapkın delikanlıyla ilgili olduğunu söylüyor, diye güldü Rosemary.

- Yiyor muz, yemiyor muz ?

- Tabii ki evet.

Daha birkaç ay önce, geçen kasımda Danny'le birlikte gittikleri o İtalyan lokantasına gittiler. Bu arada neler neler olmuştu.

Rosemary her zamankinden iyi görünüyordu. Açık gri kaşmir kazağının üzerine o yağ ya da sos nasıl damlamıştı, Ria anlamadı.

- Ee, anlat bakalım, dedi Rosemary. Mönüyü inceliyormuş gibi yapmayı bırak.

- Danny ile ben evleniyoruz, senin de nedime olmanı istiyoruz. Rosemary kalakaldı. Harika değil mi! diye sürdürdü konuşmasını Ria. Evimiz de var artık, beklemenin saçma olacağını düşündük.

- Evleniyorsunuz ha? dedi Rosemary. Sen ne anasının gözüy-müşsün!

Söyleyebileceğim tek şey, aferin Ria. İyi becerdin!

Ria, Rosemary'nin bu habere çok sevinmiş olmasını yeğlerdi; "İyi becerdin" deyişi oğlanı hileyle kazandığı görüşünü ele veriyordu. "Evet, evleniyoruz. Sevinmedin mi?"

Rosemary onu kucakladı, "Elbette sevindim" dedi. "Şaşırdım

ama çok sevindim. Hem düşlerindeki erkeğe kavuştun, hem de güzel bir eve."

Ria evi biraz kötülemeye karar verdi. "Bir yıllık iş var o evde. Onu almak için bizim gibi deli olmak gerekirdi zaten."

- Saçmalama, bir servet eder o ev, bunu sen de biliyorsun, Danny de. Elinizi çabuk tuttunuz, yüzyılın düşesini yakaladınız. Sesinde içten bir övgü okunuyordu.

Ria o an sanki zavallı Sean O'Brien'ı üçkâğıda getirmişler, hak ettiğinden az para vermişler gibi suçluluk duydu.

- Evi senden başkası görmedi. Bakalım aileler görünce ne diyecek. Ria, Hilary'nin yüzündeki kıskançlığı şimdiden görebiliyordu.

- Saçma, çok beğenecekler. Danny'nin ailesi nasıl insanlar?

- Henüz tanışmadım, ama anladığım kadarıyla Danny'ye hiç benzemiyorlar, dedi Ria.

Rosemary, ne diyorsun gibilerden yüzünü buruşturdu. "Ama ağabeyleri fena değildir herhalde. İngiltere'den gelecekler mi? Birini de ben tavlarım belki. Nedimenin bir ayrıcalığı olsun bari!"

- Danny döneceklerinden söz etmedi.

- Olsun. Kendimi eğlendirecek bir şeyler bulurum. Şimdi ciddi konulara gelelim. Ne giyeceğiz ?

- Rosemary ?

- Ne var?

- Biliyor musun, hamileyim.

- Tahmin etmiştim. Ama bu iyi bir şey, öyle değil mi? Çocuk istemiyor muydun ?

- İstiyordum. -Öyleyse?

- Öyleyse, hani o büyük beyaz düğünler, duvaklar falan düşle-memeliyiz. Hem zaten ailesinden de çıt çıkmıyor, debdebeyi seven insanlar değiller. Gelinliğin anlamı yok.

- Danny ne istiyor peki ? Önemli olan tek şey bu, değil mi ? Öyle telli duvaklı düğün mü istiyor, bir kafede sandviçle işi kapatmayı mı diye düşünüyor?

Ria bir an bile düşünmeden yanıtladı arkadaşını. "Gerçek bir düğün istiyor" dedi.

- Öyleyse biz de öyle yaparız, dedi Rosemary. Kâğıdı kalemi çıkardı ve listeyi yapmaya koyuldu.

Ria'nın, Danny'nin anne babasıyla buluşmasından önce Barney McCarthy'yle görüştüler. Ria yemeğe davet edilmişti. Hatta aslında yemeğe gelmesi istenmişti denebilir.

Danny çok heyecanlıydı. "Ondan hoşlanacaksın, Ria, harika biri" diyordu. "O da seni sevecek, eminim sevecek."

- O lokantaya gitmek beni ürkütüyor, yemek listesi Fransızca, neyin ne olduğunu anlayamayacağız.

- Saçma. Olduğun gibi davran. Başını eğme, kendini küçük görme. Herkes neyse biz de oyuz. Barney biliyor bunu, kendisi de böyle başarıya ulaşmadı mı, kendim hiç küçük görmedi o. Ria, yüreğine saplanan küçük bir sancıyla, Danny'nin müstakbel karısının Barney'yle tanışmasını, kendi anne babasıyla tanışmasından daha çok önemsediyini fark etti. "Canım, annelere ne zaman olsa gideriz" diyordu.

Nora Johnson evlenme haberine şaştı. Tam iki kez, "Beni şaşırtıyorsun" dedi.

Ria bu yanıtı çok sinirlendi. "Neden şaşırıyorsun, Anne ? Onu sevdiğimi biliyorsun, onun da beni sevdiğini biliyorsun. Evlenmekten başka ne yapacaktık ki?"

- Ah, elbette, elbette.

- Aklına takılan ne, Anne ? Onu beğendiğini söyledin, o koca evi almasına, onarmaya kalkmasına bayıldın. Çok iyi tasarıları var, beş parasız olmayacağız. Neden karşısın ona?

- Fazla yakışıklı, dedi annesi.

Hilary de aynı ölçüde kaygılıydı. "Çok dikkatli olman gerek, Ria."

- Teşekkürler, Hilary. Sen Martinle evlenirken ben sana böyle dememiştim. Sadece senin adına çok sevdiğimi ve mutlu olacağınıza kuşum olmadığını belirtmiştim. Hilary, kusursuz bir eş bulduğu için övünür bir havayla, "Ama gerçek de buydu" dedi.

- Benim için de gerçek o, diye haykırdı Ria.

- Öyle, Ria. Ama ona dikkat etmen gerek, gözü yukarlarda. Normal insanlar gibi ekmeğini kazanmakla yetinecek biri değil; o dünyaları istiyor. Üstünden akıyor bu niyet.

Hiçbir konuda mırın kırın etmeyen Danny, Barney McCarthy'yle buluşacaklarında Ria'nın ne giyeceği konusunda kılı kırk yarıydı.

Ria sonunda patladı. "Bak, olduğun gibi davran diyen sendin. Temiz, güzel bir şeyler giyeceğim ve olduğum gibi davranacağım. Moda gösterisine ya da güzellik yarışmasına gitmiyoruz, alt tarafı bir yemek bu." Gözleri, uzun süredir dışavurmadığı bir ruh halini yansıtıyordu.

Danny ona hayranlıkla baktı. "Hah şöyle, her zaman böyle ol işte" dedi. Ria Hilary'nin düğünü için aldığı kırmızı ceketini giydi,

bir de Rosemary'nin yardımıyla seçip aldığı ipek eşarabı taktı.

Barney, kırk beş yaşlarında, şık giyimli, iriyarı bir adamdı. Pahalı bir saat takmıştı, dünyaya nerdeyse tepeden bakıyordu. Artık saçları dökülmekteydi, azıcık kabak kafalı sayılırdı, bir işçi suratı vardı onda, yaz kış yağmurda çamurda çalışmış biri izlenimi uyandırıyor. Rahat ve güvenliydi; restoran onu çok etkilemiş gibi görünmüyordu, beğenmemiş, küçümsüyor havasında da değildi. Öyle zorlamadan konuşmaya daldılar.

Gene de bu hoş ama önemsiz konuşmaya karşın, Ria sorguya çekildiği duygusuna kapılmadan edemedi. Kahveler de içildikten sonra, kendinden memnun bir ruh hali içinde, bu işi iyi başardığını düşündü.

Orla King, buradakilerin, Ria'nın artık orada çalışmasını istemediklerini söyledi ona. Şimdi Danny Lynch'le nişanlandığına göre, şirketin sırlarını ona aktaracağını düşünüyorlardı.

Ria, müthiş şaşırıldı, "Bu hiç aklıma gelmemişti" dedi.

- Geçen Noel'de bana çok yardımcı olduğunuz için söylüyorum size bunu. Orla güzel bir kızdı. Böylesine güzel görünmemek elinde değildi. Ria onu neden aptalcasına kıskandığını sordu kendi kendine.

Danny, Barney McCarthy'ye Ria'nın çalıştığı şirketten ayrılmaya karar verdiğini, onlar kovmadan çıkmak istediğini söyledi.

Barney hiç beklenmedik bir ilgiyle karşılardı bunu, "Onun için çok güç bir durum elbet. Sen gidip işleri karıştırmadan çok önce girmişti şirkete o."

- Doğru, dedi Danny. Şaşırılmıştı. Konuyu bu yönüyle düşünmemişti.

- Yani şimdi rahatsız ?

- Biraz. Ria'yı bilirsin, şimdiden iş aramaya başladı. Onunla gurur duyuyordu.

- Belki bende ona göre bir iş vardır, dedi Barney McCarthy.

Ortak olduğu şirketlerden biri giysi kiralama işiyle uğraşıyordu. "Polly" markalı çok şık giysiler kiralanıyorlardı. Ria'yı hemen işe aldılar.

Ria, uzun boylu, solgun yüzlü, uzun saçları boynunda sade bir kurdeleyle bağlanmış bayan yönetici Gertie'ye, "Bir haftalık deneme süresi falan yok mu?" diye sordu.

- Gerek yok, diye sırtıttı Gertie. Bay McCarthy senin işe alınma-nı emretti ve alındın.

- Özür dilerim, dedi Ria. Bir işe böyle girmek hiç hoş değil.

- Bak, dedi Gertie, bunun sakıncası yok, sen iyi birine benziyor-sun, iyi geçineceğiz. Ben yalnızca durumu aktardım sana o kadar.

Derken Danny'nin anne babasını ziyarete gittiler. Otobüsle üç saat süren bir yolculuk yaptılar. Ria çok rahatsız oldu, ancak neşeli görünmek için büyük çaba harcadı. Danny'nin babası onları otobüsün son durağı olan meydanda karşıladı. Ardında bir römork takılı olan döküntü bir kamyonu vardı.

- Bu benim Riam, Baba, diye tanıştırdı onları Danny. Sesinde gurur ve hoşnutluk okunuyordu.

- Hoş geldiniz, dedi babası, yaşlı, kamburumsu, hırpanî bir görünümü vardı. Ömrü boyunca kendisinden daha parlak olan ve Danny'ye iş öğreten ağabeyi için çalışmıştı. Danny'nin babası, köylük yerlere gaz dağıtma işiyle uğraşıyordu. Barney McCarthy'yle aşağı yukarı aynı yaşlardaydı, ama ondan bir kuşak yaşlı görünüyordu.

İki yanı yüksek tepelerle çevrili dar yollarda iki mil kadar giderek Danny'nin doğduğu eve vardılar. Ria sağına soluna bakındı, Danny'nin geçmişini ve büyüdüğü yeri görüp tanımaktan hoşnuttu. Ama Danny nerdeyse hiç bakınmıyordu.

- Geçtiğimiz yerlerde arkadaşların var mıydı ?

- Evet, dedi Danny. Onlarla okula giderdim.

- Onlarla tanışacak mıyım ? diye sordu Ria.

- Herkes bir yere gitti, nerdeyse hepsi göç etti, diye yanıtladı onu Danny.

Annesi de yaşlı görünüyordu, Ria'nın beklediğinden çok daha yaşlıydı sanki.

Jambon, domates, köy ekmeği ve bir paket çikolatalı bisküviden oluşan yemeklerini yediler. Düşün için Dublin'e gelip gelmeyeceklerini bilemiyorlardı, bir hayli uzaktı orası, hem burdaki işleri bırakmak da olmazdı.

Aslında bu doğru değildi. Ria hemen karşı çıktı, "Böyle bir günde sizi aramızda görmek isteriz. Tara Sokağı'nda bir parti vereceğiz, yeni evimizi de görürsünüz hem..."

- Biz öyle partilere pek alışık değiliz, dedi Danny'nin annesi.

- Ama siz ailemizsiniz, diye yakardı Ria.

- Bir de, otobüs pek sallantılı, biliyor musun, sırtım, eskisi gibi değil artık, ağrıyor.

Ria Danny'ye baktı. Onun kendisi gibi ısrarcı olmamasına şaşıyordu. Elbet anne ve babasının düşününe gelmesini isterdi, değil mi ? Ria Danny'nin konuşmasını bekliyordu.

- Haydi, gelin canım. Gelebilirsiniz. Bu hayatta bir kez oluyor, dedi Danny. Anne ile baba birbirlerine baktı. Rich'in düşününe gitmediniz, çünkü o Londra'daydı, diye devam etti Danny.

- Ama Londra çok daha uzak bir yer, oraya uçaklarla, gemilerle gidilir ancak, diye atıldı Ria.

Ancak Lynch'ler şimdi yeni bir bahaneye tutunmuşlardı.

Danny'nin annesi Ria'nın kolunu tutarak, "Şimdi anlıyor musun, yavrucuğum" dedi, "O düşününe gitmeyip de sizinkine gelsek, Danny'yi kayırmış olacağız."

- Hem ne zaman olsa gelip görürüz yeni evinizi, diye atıldı Danny'nin babası.

Onay isteyen umutlu gözlerle Ria'ya bakıyorlardı.

- Elbet gelirsiniz, dedi Ria avutucu bir ses tonuyla. Danny dahil hepsi gülümsedi.

Dönüş yolculuğunda, "Gerçekten gelmelerini istemedin mi?" diye sordu Ria.

- Tatlım, gördün, gelmek istemiyorlar.

Ria düş kırıklığına uğramıştı. Danny onları razı etmeliydi. Ama erkekler farklı yaratıklardı, bunu herkes biliyordu.

Polly'nin şirketinde bir hafta çalışmıştı ki, Gertie ona hiç beklenmedik bir şey söyledi. Burda çalıştığı için gelinliği ücretsiz olarak, bir geceliğine alabilirdi.

- Ciddi misin ? dedi Ria, yüzü sevinçten parlıyordu. Böyle bir markayı hayatta kiralayamazdı.

- Dobra konuşurum ben... Bay McCarthy'nin buyruğu, dedi Gertie. Düşün için gerekli bütün giysiler buradan, istediğini seç. Haydi, seç Ria, McCarthy böyle istiyor, haydi.

Danny kendisi ve nikâh şahidi için bir takım seçti. Rosemary küçük inci düğmeleri olan gümüş lame bir giysi seçti. Ria annesi ile ablasını düşün için giysi seçebileceklerine inandırmakta güçlük çekiyordu.

- Daha ne istiyorsun Anne, haydi Hilary, bedava diyorum size. Böyle bir fırsat bir daha asla ele geçmez. Ria sonunda onları razı etmiş sayılırdı. Hem neden

Martin de takım giymesin? diye atıldı. Çok da yakışıklı olur. Haydi Hilary, biliyorsun çok yakışır.

Bunun üzerine herkes bedava giysi kiralamayı kabul etti. Ria'nın annesi çok şık bir gri elbise ile ceket ve siyah bir tüylü Şapka seçti. Hilary şal, yakası açık pembe, şarap rengi bir tayyör ile kocaman bir pembe şapka beğendi.

Düğün giysilerine para vermediklerinden, "Meleklerin İlahi-si"ni söylemek üzere bir tenor ve "Ave Maria"yı söyleyecek bir soprano tuttular.

Çok karışık bir gruptu. Eski çalıştıkları şirketten Orla'yı, Polly'den de Gertie'yi davet ettiler. Danny'nin ağabeylerinden Larry Londra'dan geldi ve damadın sağdııcı oldu. Danny'ye benziyordu, o da şansındı, o da yandan yandan gülümsüyordu, yalnız Danny'den uzun boyluydu ve artık Londra aksanıyla konuşuyordu.

- Annen ile babanı görmeye gidecek misin ? diye sordu Ria.

- Bu sefer değil, dedi Larry. Dört yıldır doğup büyüdüğü eve gitmemiş, annesini babasını da görmemişti.

Ria bunu biliyordu, ama bunu bakışıyla bile belli etmemesi gerektiğini düşündü. "Daha çok gidersen canım" diye geçiştirdi.

Larry onaylayan gözlerle bakıyordu ona. "Hah şöyle, Ria" dedi. Neyse ki Ria'nın kayını ile yengesi parayı har vurup harman savurduklarını falan söylemedi. Ria bundan büyük bir mutluluk duydu. Tara Sokağı'ndaki boya kokusu gitmişti, büyük ahşap masalar beyaz büyük masa örtüleriyle süslenmişti; büyük düğün pastasının yanı sıra tavuk salataları ve dondurma ikram ediliyordu.

Barney McCarthy de gelmişti. Karısı Mona'nın gelmemesinden dolayı özür diledi. Üç arkadaşıyla birlikte çok önceden sözleştik-leri üzere Lourdes'a gitmişti. Bu bilgilendirme karşısında hafiften kıkırdadı Gertie, ama Ria onu hemen susturdu. Barney daha düğün başlamadan iki kasa şampanya göndermişti, yakışıklı damat Danny ile güzel gelininin şerefine kadeh kaldıran kırk kişinin arasında evindeymiş gibi rahat rahat çene çalıyordu.

Ria'nın siyah kıvrırcık saçları tacın ve ardında sürünen uzun duvağın altına toplanmıştı, bu saç biçiminin ona bu kadar yakışacağı aklından geçmemişti hiç. Giydiği gelinlik daha önce hiç kimseye kiralanmamıştı; baştan aşağı dolgun nakış ve dantelayla süslü, ömründe görmediği bir kumaştan yapılmıştı.

Rosemary her şeyin gerektiği biçimde gerçekleşmesi için hep yanında olmuş, ona önerilerde bulunmuştu: "Dimdik dur, Ria. Omuzlarını geri at. Kilisede koşma, içeri girdiğinde çok daha yavaş yürü, tamam mı ?"

- Ne yani Westminster Sarayı değil ya burası, diye karşı çıktı Ria

- Bu senin en önemli günün, bütün gözler senin üzerinde olacak, sana hayran olmalarını sağlayacak şekilde yürü.

- Senin gibi biri için çok kolay bu. Ama benim için durum farklı. Bu işi fazla ciddiye aldığım izlenimini verirsem her şey berbat olur. Ria sinirliydi, rol yapıyormuş gibi ve fazla etkilenmiş görünmekten korkuyordu. Kendisine gülecekler diye ödü kopuyordu.

- Neden kendini ciddiye almayacakmışsın ? Harikulade görünüyorsun. Yaşamında ilk kez bu kadar uygun bir makyaj yapıldı

yüzüne. Gerçekleşen bir düşün sen, tadını çıkar bunun Ria. Nedimenin hevesi geline de bulaştı. Ria eniştesinin kolunda kiliseden içeri girerken nerdeyse saraylı gibi yürüyordu.

Kapıdan girdiğinde Danny'nin tam anlamıyla soluğu kesildi.

- Seni öyle çok seviyorum ki, dedi düğün pastasının başında fotoğrafçıya poz verirlerken. Ansızın Ria, temizlenip kiralıklar askısına asıldıktan sonra bu gelinliği alıp giyecek geline acıdı nedense.

Başka hiçbir gelin bu kadar güzel olamaz, böylesine mutlu his-sedemezdi kendisini.

Balayma çıkmadılar. Danny iş aramaya başladı, Ria ise Polly'deki işine döndü. Orada çalışmak çok hoşuna gidiyordu, son derece olağandışı müşterilerle tanışmaktan da hoşlanıyordu. Dublin'de ne kadar çok zengin varmış meğer... Bir de, pek zengin olmayan, ancak bir düğün için dünya kadar para harcamaya hazır insanlar da vardı.

Gertie gelinlere karşı nazik davranıyor, pireyi deve yapmıyordu. Gelinliklerinin seçilmesinde onlara yardım ediyor ancak müşterilerin en pahalı giysileri kiralamaları yönünde özel bir çaba harcamıyordu. Onları daha güvenli, hatta

burnu büyük olmaları yönünde yüreklendiriyordu yalnızca. "Düğün dediğin giyinip kuşanmak demek" diyordu, "gökkuşağı ya da havaî fişekler gibi parlayacaksın." Gelinlerden biri, "Neden buraya Polly adı verilmiş? Çok saçma bir ad" dedi Ria'ya.

- Sanırım Pollianna'dan esinlenilmiş... ya da ne bileyim, dedi Ria.
 - Çok usturuplu bir yanıt verdin, dedi Gertie ona sonradan.
 - Ne demek istiyorsun? Polly adının neden konduğu konusunda hiçbir fikrim yok. Sen biliyor musun?
 - Sevgilisinin adı. Mağaza kadınının, ona Barney aldı burayı. Biliyorsun herhalde.
 - Hayır, bilmiyordum. Onu pek tanımıyorum ki. Ben onu kiliseyi destekleyen, dindar biri falan sanıyordum.
 - Eveet, karısıyla birlikteyken evet. Ama Polly Callaghan'a gelince... işler değişiyor.
 - Ha, demek bu yüzden bütün çekler P. Callaghan'a yazılıyor. Şimdi anladım.
 - Sen ne sanıyordun ?
 - Vergi işleriyle ilgili bir şeyler dönüyor sandım.
 - Ama düğününe de geldi Barney, değil mi ? Ben de sizi yakın dost sanıyordum.
 - Yok, Danny onun evini sattı, öyle tanıştık.
 - Eh ne bileyim, seni işe almamı ve düğünün için gerekli bütün giysileri sağlamamı söyledi, demek Danny'yi pek seviyor.
 - Sevmeyen yok ki. Danny bugün kendi şirketlerini kurmayı düşünen iki kişiyle yemeğe çıktı. Ortak olmasını istiyorlar.
 - Olacak mı ?
 - Umarım olmaz, Gertie, bu çok riskli bir iş. Sermayesi yok, eve ikinci ipoteği koyduracak herhalde. Bu çok tehlikeli. Aylıklı bir yere girmesini ne kadar isterdim.
 - Bunu ona söyledin mi ? diye sordu Gertie.
 - Yok, söylemedim. Öyle hayalci biri ki, hep büyük düşünüyor, çoğu durumda da haklı çıktı. Genellikle işlerine karışmıyorum. Ona engel olmak istemiyorum.
 - Ne güzel, işleri yoluna koymuşsunuz, dedi Gertie hayranlıkla. Gertie'nin içkici bir sevgilisi vardı. Durmadan içiyordu. Ondan ayrılmayı çok denemişti, ama her seferinde ona dönmüştü.
 - Hayır, pek yoluna koymuş değiliz, dedi Ria. Uysal görünüyorum, bu yüzden herkes rahat olduğumu sanıyor. Ama aslında çok kaygılıyım.
 - Tekliflerini kabul ettin mi ? Ria Danny'nin, sesindeki kaygıyı fark edeceğini umdu.
 - Pek sayılmaz. Aslında ne evet dedim ne hayır. Yalnızca dinledim. Danny bu konuda çok becerikliydi. Konuşuyor sanıyordunuz, ama aslında başını sallayıp dinliyordu yalnızca.
 - Ne dinledin peki?
 - Bamey'nin işlerini yapmayı ne kadar çok istediklerini ve bunu benim başaracağıma ne kadar büyük bir ciddiyetle inandıklarını anladım. Barney hakkındaki her şeyi biliyorlar, kahvaltıda ne yediğini bile biliyorlar. Sahibi ve ortağı olduğu şirketleri bir bir saydılar, çoğundan haberim bile yoktu.
 - Şimdi ne yapacaksın peki ?
 - Yapacağımı yaptım, dedi Danny.
 - Ne yaptın Tann aşkına?
 - Barney'e gittim. Sahip olduğum her şeyi ona borçlu olduğumu, hakkında gereğinden çok şey bilen bu adamlardan böyle bir öneri aldığımı söyledim.
 - O ne dedi peki ?
 - Bana teşekkür etti ve daha sonra konuşacağımızı söyledi.
 - Danny, akıllara durgunluk veren bir adamsın yani! Ne zaman konuşacak seninle ?
 - Bilmiyorum. Pek umursamıyormuş gibi göründüm. Belki gelecek hafta, belki yarın. Yani anlıyor musun, ortak olmamı da isteyebilir, olmamamı da. O ne derse onu yapacağım. Yarın telefon eder belki. Yanılıyor olabilirim ama yarın arayacak gibi geliyor bana.
- Danny yanıldı. Barney McCarthy o gece telefon etti. Kendisi de küçük bir emlak şirketi kurmayı düşünüyordu zaten. Azıcık kışkırtılmaya ihtiyacı vardı, şimdi bu da karşılanmıştı. Danny Lynch şirketin müdürlüğünü üstlenebilir miydi ? Maaş alacaktı elbet, ama ayrıca kârdan hisse de alacaktı.

Çok geçmeden McCarthy'lerin evinde bir partiye çağrıldılar. Ria orada pek çok tanınmış kişiyle karşılaştı. Politikacılar, televizyonda haber sunan biri, ünlü bir golfçü...

Bamey'nin karısı enine geniş, rahat görünümlü bir kadındı. Mo-na konuklar arasında güvenli, rahat bir havayla dolaşıyordu. Lacivert bir yün elbise giymişti, kat kat boynunda -herhalde gerçek- inciler vardı. Kocasını gibi kırklarında olmalıydı. Bamey'nin gerçekten de Polly Callaghan adında süslü püslü bir sevgilisi olabilir miydi ? Ria buna pek ihtimal vermedi. Böyle rahat bir evde çoluğu çocuğuyla -hem de yetişkin çocuklarıyla- güzel güzel oturan evli bir adam... Sevgili serüveni pek olası görünmedi ona. Ama Gertie, bunu ısrarla tekrarlamıştı. Ria Polly Callaghan'ın nasıl biri olduğunu, kaç yaşında olduğunu falan gözünün önüne getirmeye çalıştı.

Tam o sırada Mona McCarthy yanına geldi. "Anladığım kadarıyla Polly'de çalışıyorsunuz" dedi nazik bir havayla.

Ria ansızın bunu yadsımak ve Polly adını ömründe duymadığını söylemek yönünde çılgın bir isteğe kapıldı. Ancak Barney McCarthy'nin kansına, çok ilginç bir işi olduğunu, Gertie'yle birlikte gelip giden müşterilerin öykülerinin parçaları olmaktan müthiş hoşlandıklarını söyledi.

- Bebeğiniz doğduktan sonra da çalışacak mısınız ? diye sordu Mona.

- Evet, paraya ihtiyacımız var, yatak odalarımızdan birini bir yabancı öğrenciye vererek bebeğe bakmasını sağlayacağımızı düşündük.

Mona kaşlarını çattı. "Gerçekten paraya ihtiyacınız mı var?"

- Yani, Bayan McCarthy, kocanız Danny'ye karşı çok cömert davrandı ama bakmak durumunda olduğumuz kocaman bir evimiz var.

- Barney işe yeni atıldığında ben de çalıştım. Bamey'nin inşaat Makinelerini çalıştırmak için para kazandım. Sonradan çok pişman oldum. Çocuklar bensiz büyüdü. O günleri geri getirmek olanaksız.

- Çok haklısınız, kuşkusuz konuşacağız bu konuyu. Belki de bebeği gördüğüm an çalışmayı hiç istemeyeceğim.

- Ben de istememiştim, ama altı hafta sonra işbaşı yaptım.

- Bay McCarthy bunu takdir etti herhalde ? Çalışmanın sizin için ne kadar güç olduğunu biliyor muydu?

- Takdir etmek mi ? Hayır, sanmıyorum. O zaman durum farklıydı. İşleri yoluna koymayı öylesine istiyorduk ki, yani, öyle yapmak zorundaydık, yaptık.

İyi bir kadındı bu Bayan McCarthy. Öyle burnu havalarda değildi ve herhalde yıllar önce onlar da Danny ile kendisi gibiydiler. Şimdi yaşlan ilerleyince, Barney'nin başkasına göz koyması ne acıydı.

Salonun karşı ucuna çevirdi gözlerini. Danny küçük bir grubun ortasında durmuş, onlara gülünç bir şeyler anlatıyordu.

Danny'nin annesi ile babası böyle bir eve konuk olamazlardı asla. Barney McCarthy de gençlik yıllarında böylesine debdebeli yerlerde bulunmamıştı herhalde. Belki Danny'de o günlerde kendisinin yaşadığı gençlik heveslerini görmüştü, belki bu yüzden onu destekliyordu. Yıllar sonra Tara Sokağı'nda böyle bir parti veriyor ve herkes Danny'nin bir yerlerde bir başka sevgilisinin bulunduğunu biliyor olabilirdi.

Tüyleri ürperdi. Geleceğin neler göstereceğini kimse bilemezdi.

- Bu Polly denen kadın nasıl bir şey? diye sordu Ria Gertie'ye.

- Otuz yaşlarında falan. Kızıl saçlı, çok zeki, bakımlı. Ayda bir kez gelir. Sen de seversin, iyi bir kadın.

- Onu seveceğimi sanmıyorum. Ben karısından hoşlandım.

- Ama karısı yaşlı, değil mi, yani bayağı yaşlı ?

- Bence kocasıyla aynı yaşlarda. Biliyor musun, kocası işini yürütebilsin diye gidip çalışmış.

Gertie omuz silkti. "Hayat bu" dedi. "Polly için de Noellerde, pazar yemeklerinde yalnız kalmak kolay değil, sevgilisi aile reisi rolünü oynarken yani. Benim Jack bekâr olduğu için sevinmeliyim herhalde. Pek başka bir şey değil ama, bekâr sonuçta..."

Gertie Jack'le gene barışmıştı. Bu kez ciddi olarak bırakacaktı içkiyi, ama buna kimse inanmıyordu.

Barney McCarthy Galway'de bir arsaya bakacaktı, Danny'nin de kendisiyle gitmesini istemişti. Barney arabayı hızlı sürüyordu, gidecekleri yere çabucak vardılar.

Önceden bir masa ayrılmıştı, masada bej rengi tayyör giymiş çekici bir kadın onları beklemekteydi.

Barney kadını yanağından öptü ve "Bu Polly Callaghan" diyerek Danny'yle tanıştırdı.

Danny yutkundu. Ria'dan olayı duymuştu, ancak bu kadar görkemli bir kadın olacağı aklından geçmemişti.

-Nasılsınız? dedi.

- "Harika çocuk" dedikleri sizsiniz herhalde, diye gülümsedi kadın.

- Hayır, doğuştan şanslıyım, o kadar.

- "Yalnızca şanslı generaller istediğini söyler" diyen Napolyon muydu ? diye sordu Polly.

- Bunu söyleyen oysa, çok doğru söylemiş. Şimdi ne içiyoruz ?

- Diyet kola lütfen, dedi Danny.

- Kötü alışkanlıklarınız yok yani ?

- O arsaya kaç apartman dikileceğini saptamak için kafamın yerinde olması gerek.

- Siz şanslı doğmamışsınız, dedi Polly Callaghan. Akıllı doğmuşsunuz, demek daha doğru.

- Aynı odada mı kaldılar peki ? diye sordu Ria.

- Bilmem, bakmadım.

- Ama hani, öyle âşık falan durumlarında mıydılar?

- Öyle göze batacak kadar değil. Daha çok evli bir çifte benzi-yorlardı.

Birbirlerini çok iyi tanıyorlarmış gibi davranıyorlardı.

- Zavallı Mona, biliyor mu acaba? dedi Ria.

- Zavallı Mona diyorsun ama, belki de hiç umrunda değildir. Saray gibi bir evi var, istediği her şeye sahip...

- Kocasını bir metresle paylaşmak istemez herhalde.

- Ben Polly Callaghan'dan hoşlandım doğrusu. Hoş kadın. Ria hafiften bozulmuştu. "Herhalde öyledir" dedi.

Polly ertesi gün mağazaya geldi. "Kocanızla Galway'de tanıştım, size söylemiştir herhalde."

- Hayır Bayan Callaghan, söylemedi. Ria nedense yalan söyledi.

Polly bundan hoşlanmış göründü, onaylayan bir havayla başını salladı.

- Hem becerikli hem de ağzı laf yapıyor. Ne olursa olsun parlak bir delikanlı.

- Gerçekten öyle, diye gururla gülümsedi Ria.

Polly dikkatle Gertie'ye baktı. "Yüzüne ne oldu Gertie ? Şuran fena çürümüş."

- Biliyorum, Bayan Callaghan. Bisikletten öyle bir düştüm ki... Umarım fazla göze çarpmıyordur.

- Dikiş attırmadın mı ?

- İki dikiş attılar, ama önemli değil. Kahve ister misiniz ?

- Evet lütfen. Polly kahve tepsisini almak üzere yukarı çıkan Gertie'nin ardından baktı. Anlaşabiliyor musunuz, Ria?

- Evet, anlaşıyoruz.

- Başına sardığı o hay dutu bırakmaya razı et onu öyleyse. Yüzündeki yara onun eseri, biliyor musun ?

Ria müthiş şaşırılmıştı. "Ah, olamaz..." dedi.

- Daha önce de yaptı, yara izi görünmesin diye saçlarını salıyor. Sonunda öldürecek kadını. Ama söz dinlemiyor, en azından beni. İşine burnunu sokan çekilmez biri olarak görüyor beni. Belki seni dinler.

Polly mağazadan çıktıktan sonra, "Bay Callaghan nerde peki?" diye sordu Ria Gertie'ye.

- Öyle biri hiçbir zaman olmadı. Resmî olarak Bayan Callaghan falan değil o. Yüzümdekini Jack'in yaptığını söyledi mi sana?

- Evet. Nerden bildin ?

- Yüzünden okuyorum. Ondan kurtulmam için asılıp duruyor bana.

- Ama seni dövdüğüne göre barışmaman gerek.

- isteyerek yapmıyor. Yaptığına öyle pişman ki, bilemezsin.

- Öyle eve girip yüzüne yumruk mu attı ?

- Hayır, öyle olmadı. Tartıştık, sinirlendi. İsteyerek yapmadı.
- Onu tekrar evine alamazsın.
- Bak, bu dünyada herkes Jack'i boş vermiş durumda, ben de terk edemem.
- Ama herkesin neden terk ettiğini görüyorsun.
- Bak, öyle bir utandı ki, bebekler gibi ağladı. Sandalyeyi kaptığını anımsamadığını söyledi sonradan.
- Sandalyeyle mi vurdu sana? Aman Tanrım...
- Başlama Ria. Lütfen başlama. Annem bir yandan, arkadaşlarım bir yandan, Polly Callaghan bir yandan. Bir de sen çıkma başıma.
- Tam o sırada Rosemary düşün şapkalarına bakmak üzere mağazaya girdi, konu kapandı. Rosemary bir sosyete düşününe çağrılmıştı. İşte, bir koca bulmak için gerekli ortamda olacaktı. Düşündeki herkesin gelini bırakıp ona bakmasını sağlayacak bir şapka istiyordu.
- i
- Zavallı gelin, dedi Ria.
- i
- Orası balta girmemiş ormandan farksız, dedi Rosemary. I
- Bebek ekimin ilk haftası doğacaktı. ',
- Terazî burcu, çok iyidir. Dengeli biri olacak, dedi Gertie.
- Burçlara falan inanmıyorsun herhalde ?
- Pekâlâ inanıyorum.
- Ria güldü. "Tıpkı ablam Hilary'ye benziyorsun. Karavanda yaşayan kadının birine arkadaşlarıyla birlikte avuç avuç para veriyorlar, söylediği her şeye de inanıyorlar.
- Aa, nerdeymiş bu kadın ? Biz de gidelim.
- Aklımı peynir ekmekle yemedim ben.
- Çocuğun kız mı erkek mi olacağını söyler belki.
- Bırak bunları. O kadar çok merak etmiyorum...
- Hadi, n'olur. Rosemary'yi de çağırırız. Neler diyecek bakalım.
- Hamile olduğumu söyleyecek, karnımı görecektir çünkü. Yumruklarını denetleyemeyen biriyle ilişkin olduğunu söyleyecek; onu da yüzünden görecektir. Rosemary'nin de zengin biriyle evleneceğini söyleyecek, çünkü kızın her halinden belli bu. Ve bu sözler için ona bir yığın para vereceğiz.
- N'olursun, dedi Gertie. Eğleniriz.
- Bayan Connor'ın ince, ruh gibi bir suratı vardı. Ahmak kadınların geleceklerine değgin birkaç haber kırıntısı karşılığında avuç dolusu . beşlikler ve onluklar verdiği birine hiç benzemiyordu. Çok çile çekmiş biri izlenimi uyandırıyor. "BeM bu falcılık uğraşının gereği" diye düşündü Ria oturup kadının önünde avucunu açarken.
- Bebek kız olacaktı, sağlıklı bir kız, birkaç yıl sonra da bir oğlan doğuracaktı.
- Üç çocuk olmayacak mı ? Burada üç çizgi var? diye sordu Ria.
- Yok, birisi gerçek çocuk çizgisi değil. Belki bir düşük yaparsın, bilemiyorum.
- Peki kocamın işleri... işi iyi gidecek mi?
- Bunu yanıtlamak için onun elini görmem gerek. Senin iş hayatın iyi gidecek, çok seyahat görüyorum, deniz aşırı geziler... Evet, çok seyahat görüyorum.
- Ria kıkır kıkır güldü bir an. Yirmi sterlin çöpe gitmişti, bebek de belki oğlan olacaktı. Başkalarına ne dedi, merak ediyordu.
- Eee, Gertie, sana ne dedi ?
- Fazla bir şey söylemedi, haklıymışsın. Pek iyi bir falcı değilmiş gerçekten. Rosemary ile Ria bakıştı. Rosemary Jack'i ve onun nasıl biri olduğunu biliyordu.
- Herhalde sana o esmer yabancıyı bırakmanı öğütlemiştir, dedi Rosemary Gertie'ye.
- Bu kadar da zalim olma, Rosemary, hiç de öyle demedi. Ger-üe'nin sesi titriyordu.
- Bak, şaka yaptım, dedi Rosemary. \ Bir
- an kimse konuşmadı.
- Ria gerginliği giderme çabasıyla, "Ee, sana ne dedi Rosemary?" diye sordu.
- Bir yığın saçmalık, bilmek istediğim hiçbir şey söylemedi.
- Koca konusu ?

- Yok, söylemedi, bir yığın başka sorundan söz etti. Kafanı şi-şirmeyeyim şimdi. O da yemden sessizliğe gömüldü, arabasını sürmeye devam etti. Bu başarılı bir falcı ziyareti olmamıştı.

- Gelmele delilik edeceğimizi söylemiştim, dedi Ria. j Ötekiler
ağızlarını açmadı.

Barney McCarthy Tara Sokağı'na sık sık geliyordu. Ria onun deniz kıyısındaki büyük, modern evlerde oturan iki evli kızı olduğunu öğrendi. Barney, o evlerden hiçbirinin bu evin onda biri etmeyeceğini söylüyordu. Ama kızlar ısrar etmişti. Küf tutmuş evlerde oturmak istemiyorlardı. Açık artırmalara, antika satışlarına gidip hazineler bulmak onları hiçbir zaman ilgilendirmemişti. Hep ambalajında eşyalar, ısmarlama mutfaklar, gömme dolaplar peşinde olmuşlardı. Onlara kırılgan bir havada konuşuyordu, insanlar böyleydi işte.

- Bütün bunların parası ondan çıkıyor galiba, dedi Ria Danny'ye.

- Bundan emin olabilirsin, iki damadı da parmağını oynatmıyor, zengin kadınlarla evlenmekten başka işe yaramıyorlar.

- İyi insanlar mı ?

- Pek değil, en azından bana göre. Nasıl iyi olabilirler ki ? Benim gibi gidip Barney'yle çalışmıyorlar. Benden nefret ediyorlar.

- Üzülüyor musun? Danny omuz silkti.

- Neden üzüleceğim ? Bak ne diyeceğim, Barney adamlarının onardığı eski bir evden Victoria Dönemi'nden kalma harika bir pirinç şömüne perdesi veriyor bize, bir de şömüne ızgarası... Söylediğine göre tam bu eve göreymiş, hakiki antika yani... Şömüne perdesi iki yüz sterlin edermiş.

- Neden bedavaya alıyoruz peki ? diye sordu Ria.

- Çünkü herkes bunun evin hurdası olduğunu düşünüyor. Hurda fiyatına gider. Bu ön oda gerçekten çok güzel oluyor...

Danny haklıydı. Oda şimdi tamnamayacak haldeydi. Yaşlı Sean gelip depo olarak kullandığı o döküntü odayı ne hale soktuklarını görse, ne der diye merak ediyordu Ria. Danny'nin düşlerinde-

ld halıyı arıyor olmalarına karşın henüz almış değillerdi, ama istedikleri masayı bulmuşlardı. Katalogda, "maun, tripod kahvaltı masası" olarak geçiyordu. Bu masanın üç ayaklı olduğu anlamına geliyor, diye düşündüler; bu oda için biçilmiş kaftandı. Durmadan bu masayı konuşuyorlardı. Fazla küçük mü gelecekti acaba, gerçek, doğru dürüst bir yemek masası mı alsalardı ? Ama bunda dört kişi rahat rahat otururdu, hatta sıkışılırsa altı kişi bile ağırla-nabilirdi. Zaman içinde daha çok konukları olacaktı.

Ria neyin gerçek, neyin düş olduğu konusunda artık bir şey bilmediğini söylüyordu. "Böyle bir şeye sahip olabileceğimizi aklımdan geçirmedim hiç, Danny" diyordu. Bunu söylerken elleriyle bütün evi gösteriyordu. "Milyon yıl geçse böyle bir odamızın olacağını düşlerimde göremezdim. On iki kişilik bir yemek masası, bir de üstüne uşak almayacağımızı nerden bilebilirim."

Güldüler ve birbirlerine sarıldılar.

Kentin arka sokaklarında yıkık dökük bir kulübeden gelmiş Danny Lynch ile hantal binadaki köşe daireden gelmiş Ria Johnson Tara Sokağı'nı oluşturan bu büyük malikânede zenginler gibi oturmak bir yana, alacakları yemek masasının stili konusunda bile tartışıyorlardı.

Yuvarlak masanın teslim edildiği gün, masanın başına iki mutfak sandalyesi çektiler, ortaya bir kâse içinde çiçek yerleştirdiler ve karşılıklı oturarak el ele tutuştular. Ilık bir akşamdı, kapılan açıktı, Barney McCarthy geldikten sonra birkaç saniye hiçbir şey söylemeden büyük bir mutluluk içinde onları izledi.

- Kalbime iyi geliyorsunuz siz çifte kumrular, dedi.

O anda Ria, iki damadın, kayırılan ve birçok bakımdan Bar-ney'nin veliahtı olan Danny'ye karşı gerçekten de nefret duygularıyla dolu olabileceklerini düşündü. Barney, Danny ile Ria'nın bir otomobile ihtiyaçları olduğunu söyledi.

Kullanılmış araba ilanlarına bakmaya başladılar. "Şirket arabası demek istiyorum" dedi Barney. Yeni bir araba aldılar.

Ria, arabanın koltuklarını okşarken, "Bunu Hilary'ye göstermekten korkuyorum doğrusu" dedi.

Danny, "Ne diyecek biliyor musun?" diye tahminlerde bulunmaya başladı. "Anahtarını çevirdiğin anda değeri düşmeye baslar, diyecek."

Ria güldü. "Annemse Coronation Caddesi'nde ya da öyle bir yerde buna benzer bir araba gördüğünü söyleyecek. Acaba senin annen baban görse ne derdi?"

Danny bir an düşündü. "Kaygılanırlar. Üzülürler. Bunu kaldıramazlar. Paltolarını giyip köpeği yürüyüşe çıkarırlar." Üzgün görünüyordu, ama sesinde aynı zamanda bu durumun değişmeyeceğini kabullenen bir hava vardı.

- Onlar da zamanla neşelenecek. Onları bırakmayacağız, dedi Ria. Her şeye karşın Jack'i bırakmayan Gertie gibi konuştuğunu düşündü. Artık yüzük takıyordu Gertie, yakında evleneceklerdi. Evliliğin ona güven vereceğini söyledi Ria.

Pazar günü McCarthy'lerde yemeğe çağrıldılar. Bu kez büyük bir parti verilmiyordu, yalnızca dördü birlikte olacaktı. Barney ile Danny durmadan binalardan ve arsalarından söz etti. Mona ile Ria'ysa bebeği konuşuyordu.

- Öneriniz üzerinde düşündüm, dedi Ria, sanırım evde kalıp bebeğe kendim bakacağım.

- Babaanne ile anneanne yardım edebilir mi ?

- Pek değil. Annem çalışıyor, Danny'nin ailesiyse uzakta, köyde oturuyorlar.

- Ama bebeği görmeye gelirler, değil mi ?

- Umanm. Şu anda Danny'nin tersine onların hiç sesi çıkmıyor. Mona, çok iyi anlıyorum dercesine başını salladı. "Bebek doğunca yumuşarlar."

- Siz doğduğunuzda da böyle mi oldu ? Mona McCarthy'ye her şey sorulabilirdi, mütevazı geçmişlerinden konuşmakta sakınca görmüyordu.

- Evet, Barney ailenin diğer üyelerinden farklıydı. Sanırım ailesi oğullarının neden kendini o kadar paralandığını anlayamıyordu. Pek bir iş yapmıyorlardı; Barney'nin babası yaşamını inşaat alanında çay yapmakla geçirmişti. Ama hafta sonları çocukları götürmemizden çok hoşlanıyorlardı. Ben yorgun olurum, ancak mutlaka gitmem gerekirdi. Barney'nin neden o kadar çok çalıştığını bilmiyorum, onda bir iş kafası olduğunu anlamıyorlardı. Ama torun olunca işler değişiyor. Belki seninkiler için de durum öyle olur.

Ria, "Bu sevecen kadının, iki dirhem bir çekirdek Polly Callaghan gibi bir rakibi olmasaydı keşke" diye düşündü. "Mona McCarthy durumu biliyor mu?" diye yüzüncü kez sordu kendi kendine. Dublin'deki herkes biliyordu.

Danny, Barney'yle birlikte Londra'ya gitmek zorundaydı. Ria onu havaalanına götürdü. Güzel ve şık Polly Callaghan'ın bir taksiden indiğini gördüğünde kocasına veda öpücüğü veriyordu. Ria, gözlerini başka yöne çevirdi. Ancak Polly'de utanma sıkılma yoktu, doğruca yanlarına geldi. "Demek yeni araba bu. Çok da güzelmiş" dedi.

- A, merhaba Bayan Callaghan. Danny, burada park etmem yasak, gitmeliyim. Zaten işe geç kaldım.

- Londra'da ona göz kulak olurum. Oralarda çıtkırıldım bebeklerden uzak tutarım kocanı.

Ria yutkundu, "Teşekkürler" dedi.

- Haydi Danny, biletler büyük adamda, neredeyse mızıldanmaya başlar, dedi Polly, gittiler.

Ria Mona McCarthy'yi düşündü, haftanın her günü çalışmaktan yorgun olmasına karşın Barney'nin çocukları babaannelerini ve dedelerini görsün diye her hafta sonu onlara gidişini düşündü.

Yaşam zorluklarla doluydu.

Ria, doğumdan bir hafta önce işi bıraktı. Daha bir yıl Öncesine dek tanımadığı bu insanlar ona iyi davranıyor, her alanda destekliyorlardı. Barney McCarthy Danny'nin doğumda hemen Ria'nın yanına koşmak üzere o sıralarda başka kentlere gitmemesi, Dublin'de kalması gerektiğini söyledi. Barney'nin kansı Mona, bebek yatağı, bebek arabası falan için para harcamalarını söyledi. Torunları için bunlardan bol bol hazırlamıştı; ancak kızları henüz ona torun vermemişti. Barney'nin metresi Polly Callaghan, Ria'ya çalışmayı düşündüğünde, her zaman için yarım günlük bir işin hazır olduğunu söyledi ve hastanede giymesi için pembeli siyahlı çok şık bir lizöz armağan etti.

Çalıştığı matbaada, kendisine daha büyük sorumluluk gerektiren bir iş verilen Rosemary, zaman zaman onu görmeye geliyordu.

- Bu derin soluk almalar, su gelmeler konusunda bir şey bilmiyorum, diye özür diliyordu Rosemary. Hiç deneyimim yok ki!

- Benim de yok, diye yanıtladı onu Ria. Daha önce böyle bir şey hiç başıma gelmedi, ama bütün bunları tek başıma yaşayacak olan benim şimdi.

Rosemary bu yalnızlığının nedenini hepimiz biliyoruz gibilerden parmağını havada salladı, "Danny doğum öncesi derslerine seninle birlikte geliyor mu? Hiç sanmıyorum..."

- Evet, bu konuda çok çok iyi, aslında aptalca bir şey ama gene de heyecan verici; çok hoşlanıyor bu kurstan.

- Eh, hoşlanır elbet, eski bedenine kavuştuğunda sana bir kez daha bayılacak. Rosemary bedenine sımsıkı yapışmış bir pantolon takım giymişti ve uzun boylu, şık, dal gibi inceydi. "Bana gü-

53

ven vermeye çalışıyor" diye düşündü Ria, ama kendisim fıçı olarak gördüğü için biraz rahatsız oldu.

Eskiden çalıştığı büyük emlak şirketinden de Orla geliyordu onu ziyarete. Aslında öğrenseler, patronları onu azarlayabilirdi, ama o gene de geliyordu. Ria'nın annesi de geliyor, kızına bir yığın öğüt veriyordu.

Gelmeyen tek kişi Hilary oldu. Tara Sokağı'ndaki evi öyle kıskanıyordu ki, kapıdan içeri ayak basıp yapılan yemekleri görmek ona acı verecekti. Ria açık artırmalarda kelepirci bulma işine ilgi duyması için çaba harcamış, ancak başaramamıştı. Hilary Ria'ninkilere kıyasla kendi evinin boyutlarını ve eşyalarını çok basit görüyor, kelepirci aramaya gitmenin boşa olacağını düşünüyordu. Çekmeceli ve raflı büyük servis masasını aldıkları o harikulade gün, Hilary'nin dirdin nedeniyle berbat olmuştu.

- Haksızlık bu, diyordu. Sırf böyle kocaman boş bir odanız var diye harika eşyalar yok pahasına almanız haksızlık. Kimsenin böyle büyük evi olmadığından ucuza gidiyor bu eşyalar.

- Bu da bizim şansımız oluyor ama? demişti Ria.

- Hayır şans değil, sistem böyle, o koca masayı bedavaya alacaksınız...

- Sus Hilary, sıra ona geliyor şimdi. Kafamı toplamam gerek. Danny üç yüz sterline kadar çıkabiliriz dedi, aslında sekiz yüz edermiş.

- Hiç kullanmadığın bir odaya alacağın tek parça eşya için üç yüz sterlin vereceksin ha? Çıldırılmış olmalısın.

- Hilary, n'olursun, herkes bize bakıyor.

- Bakarsa baksın, şu senin masada ağaç kurtlan kaynıyor olabilir.

- Hayır, kontrol edildi.

- Bu saçma bir şey, inan saçma.

Artırma başlamıştı. Kimse bu eşyayla ilgilenmiyordu. Ria'nın tanıdığı ama tanışıp konuşmadığı bir antikacı, kullanılmış eşya satan biriyle yarışıyor, azar azar fiyat artırıyordu. Ancak ikisi de aynı kaygıyı taşıyor olmalıydı. Kimin evinde böyle bir şeye yer olabilirdi ki?

Ria'nın açık ve yüksek sesi duyuldu. "Yüz elli." Diğerleri bir iki dakika beklediler ve azar azar artırdılar, sonra artırmadan çekildiler. Victoria Dönemi'nden kalma servis masası yüz seksen sterline Ria'da kalmıştı.

- Harika değil mi ? dedi Ria, ama ablasının ölü, şaşkın yüzünde tek bir yanıt belirtisi yoktu.

- Bak Hilary, yüz yirmi sterlin kârdayım, gel bunu kutlayalım. İstedığın bir şey var mı, senin ya da Martin'in? Haydi gel bir artırmaya girelim.

Hilary'nin sesi nerdeyse boşuktu: "Hayır, teşekkürler" dedi.

Ria, Danny'ye masayla ilgili müjdeyi verdiğinde yapacakları büyük kutlamayı düşündü. Ablasının o hapisane gibi küçük eve, o üzgün suratlı neşesiz Martin'e gideceğini düşünmeye dayanamıyordu. Ama yapabileceği bir şey olmadığını da biliyordu. Kendisi burada kalmak ve artırdığı parayla güzel bir cam eşyaya bir elli sterlin daha harcamak isterdi. Çok ucuz gideceğe benzeyen iki sürahi vardı. Ancak bu ablasıyla alay etmek olacaktı. Hilary, küçüklüklerinde servis masalarında şarap sürahileri değil, ketçap ile mayonezden başka bir şey olmadığını anımsatacaktı. Bütün hevesi sönecekti.

- Haydi, gidelim öyleyse Hilary, dedi Ria.

O günden sonra Hilary evlerinin yanından bile geçmedi. Bu çocukça, incitici bir davranıştı ama Ria kendisinin her şeyi olduğunu, bu yüzden de bağışlayıcı ve anlayışlı olması gerektiğini düşünüyordu. Ablasını görmek, bütün bu paralar ve yaşam biçimleri aralarına girmeden önce yaptıkları gibi onunla konuşmak istiyordu.

Danny geç saatlere kadar büroda çalışacaktı, bebeğin doğmasına beş gün vardı. Ria, arabasıyla Hilary'ye gitmeye karar verdi. Güzel arabasıyla ilgili olarak ablasının söyleyeceği iğneli sözleri umursamayacaktı. Onunla konuşmak istiyordu. Martin evde yoktu. Bir protesto gösterisinin hazırlıkları için bir toplantıya gitmişti. Hilary yorgun ve mutsuz görünüyordu.

- A, sen misin? dedi Ria'yı görünce. Gözleri kapıdaki arabaya çakıldı. Umarım dönüşünde lastiklerin çıkarılmış olmaz, diye ekledi.

- Hilary, içeri girebilir miyim ?

- Elbette.

- Kavgalı falan değiliz, dargın değiliz, değil mi?

- Neler söylüyorsun ?

- Ama sen hiç bana gelmiyorsun. Öyle çok çağırıyorum ki seni, nerdeyse utanacağım. Anneme gittiğimde orada olmuyorsun. Bütün bu yaşadıklarım ile ilgili tek bir olumlu sözcük etmiyorsun. Biz arkadaş gibiydik eskiden. Şimdi ne oldu? Hilary'nin yüzü bir çocuğun gibi asıktı. "Artık arkadaşlara ihtiyacın yok senin." Ria işin ucunu bırakmamaya kararlıydı. "Pekâlâ var. Bir kere bebeğim olacak, nasıl olacak, ödüm kopuyor. Herkes bunun korkunç olduğunu, ama kimsenin bunu açıkça kabul etmediğini söylüyor. Bebeğe doğru dürüst bakamayacağım diye kaygılanıyorum, Danny başından büyük işlere kalktı, varımızı yoğumuzu yitireceğiz diye korkuyorum. Zaman zaman artık beni sevmeyeceğinden ve her şeye mırın kırın etmeye başlayacağından korkuyorum. Sense kalkmış bana artık arkadaşlara ihtiyacım olmadığını söylüyorsun."

Bu sözler üzerine durum değişti. Hilary'nin çatık kaşları düzeldi. "Çay koyayım" dedi.

Orla Tara Sokağı'ndaki eve uğradı. Kiracılardan biri Lynch'le-rin evde olmadığını söyledi. Danny bürosunda olmalıydı. Ria ise arabayı alıp bir yerlere gitmişti. Orla Danny'yi bürosundan aramaya karar verdi. İşten çıktığından beri içiyordu; evine gitmeyi canı istemiyordu. Danny kendisiyle bir kadeh atmaya gelirdi belki. Üstelik inanılmaz ölçüde çekici biriydi bu Danny.

Nora Johnson mektubu üçüncü kez okudu. Çalıştığı dükkânı satıyorlardı. Kimi bu işe üzüldüğünü söylüyordu. Dükkân sahibiyse tüketici taleplerinin artık değiştiği şeklinde açıklamalar yapıyordu. Şu ya da bu, sonuçta Nora Johnson ekim başında işsiz bir kadın olacaktı.

Rosemary masada karşısında oturan adama gülümsedi. Matbaadaki büyük müşterilerden biriydi bu. Birçok kez onunla birlikte çıkmak istediğini söylemiş, onu davet etmişti. Bu akşam ilk kez evet demişti Rosemary ve çok pahalı bir lokantada yemek yiyeceklerdi. Matbaa, bu müşterisine renkli bir broşür basıyordu. İşadamlarının büyük ölçüde desteklediği bir yardım kuruluşunun tanıtımıydı bu. Bu broşür sayesinde birçok kişiyle ilişki kurabileceklerdi. Kuruluşu tanımayanlar bu sayede yaptıkları işleri görecektik ve hayranlık duyacaklardı. Rosemary baskının iyi çıkması, sonucun kusursuz olması için çok uğraşmıştı.

- Peki, size maddî destek verenlerin tam listesi var mı, onları da güzel bir grafik düzenlemeyle yerleştirelim broşüre ?

- Var, ama otelde, dedi adam.

- Ama otelde kalmıyorsunuz ki, dedi Rosemary. Dublin'de oturuyorsunuz...

- Evet, oturuyorum, dedi adam. Rahat, güvenli bir gülümsemesi vardı. Ama bu gece için otelde oda tuttum. Ve kadehini ona doğru kaldırdı.

Rosemary de kadehini kaldırdı. "Ne pahalı ve müsrifçe bir jest" dedi.

- Sen en iyisine layıksın, diye yanıtladı onu adam.

- Müsrifçe derken odanın kullanılacağını önceden bilmeyişini-zi kastettim.

Adam, bu sözleri gönülsüz bir hayranlığın anlatımı olarak değerlendirdiğinden güldü. "Yani ben benimle yemeğe geleceğini ve geceyi otelde bir içkiyle bitirebileceğimizi düşünmüştüm."

- Düşünceniz yan yarıya doğru sayılır, dedi Rosemary. Bu güzel yemek için size teşekkür ederim. Sonra gitmek üzere ayağa kalktı.

Adam gerçekten şaşkına dönmüştü. "Ne diye bir yığın umutla, baştan çıkarıcı havalarla geliyorsun, sonra da kafamdan aşağı soğuk sular indiriyorsun ?"

Rosemary tane tane konuşuyordu. Çevredeki masalarda oturanlar onu rahatlıkla duyabiliyorlardı. "Ne umut verdim ne de bastan çıkarıcı bir davranışta bulundum,

Bayım. İş konuşmak için yemeğe çağrıldım, kabul ettim. Otel odanıza gitmemiz pazarlıkta yoktu. Sizinle bu şartlarla iş yapmaya ihtiyacımız yok."

Başı dik, yirmi üç yaşında, sarışın ve güzel olmanın da getirdiği güvenle restorandan çıktı gitti.

- Sana karşı soğuk davranmıyorum, diyordu Hilary. Yani ne bileyim, her şeyin var, Ria, ama her şeyin... film yıldızı gibi bir koca... Annem onun fazla yakışıklı olduğunu söylüyor...

- Annem erkeklerden ne anlıyormuş ?

- Üstelik güzel bir evin, kapının önünde fiyakalı araban var, oraya buraya gidiyor, ünlülerle ahbaplık ediyorsun. Benim gibi birini görmek istediğini nerden bileceğim...

Ria tam onu yanıtlıyacaktı ki, gelecek hafta olacağını sandığı o dayanılmaz sancılardan biriyle irkildi. Bebek yola çıkmıştı.

Gertie hazır balık ve patates kızartması almaya gitmişti. Paketi mutfak masasının üzerine koydu, bu arada fırının en alt gözünde ısınmakta olan tabakları çıkarmaya uzandı. Ketçap, bıçak, çatal ve peçeteleri önceden hazırlamıştı.

Jack'in sağı solu belli olmuyordu. Masanın üzerindeki hazır yemek paketini elinin bir hareketiyle yere fırlattı birden. "Sen bir sokak kadınısın" diye bağırdı. "Doğru dürüst bir erkeğin evinin kadını olmaya layık değilsin. Sofraya bir kap yemek koyamıyorsun da gidip hazır yemek alıyorsun utanmadan!"

- Ah, olamaz. Jack, n'olur, n'olur yapma, diye inledi Gertie. Jack yakınında duran ilk silaha saldırdı. Ne yazık ki, bu kocadan, uzun saplı bir süpürgeydi.

56

Martin Moran Ev Sahipleri Derneği'nden döndüğünde, bitişik, komşudan genç bir delikanlı onu bekliyordu, verecek bir haberi vardı. "Bir bebek doğuyor" dedi heyecanla. "Sizin hanım arabayı] nasıl kullanacağını bilemedi, bu yüzden hastaneye babam götürdü onları. Eğlenceyi kaçırdınız."

Danny'yi bulamıyorlardı. Tara Sokağı'nda değildi. Bürosunda değildi. Ria Hillary'ye belki oradadır diye Barney McCarthy'nin telefon numarasını vermişti, ama karısı Mona, kocasının evde olmadığını, Danny'yi de hiç görmediklerini söyledi. Aslında hastaneye gitmek istemişti. Bu konuyu tekrar tekrar konuşmuşlardı.

Ria onu yanında istiyordu. Gözleri kapalı olduğu halde, "Danny!" diye haykırıyordu. Bunun kendi bebekleri olduğunu, doğumda hastanede bulunmak istediğini öylesine sık dile getirmişti ki. Tanrı aşkına, nerdeydi bu adam? Orla King geldiğinde, Danny bürosundan çıkmak üzereydi. Or-la bir tablo kadar güzeldi, sözcükler ağızından ağızdan bir havayla dökülüyordu. Danny, şu anda onunla konuşacak durumda değildi, ancak hiçbir zaman kaba davranmayı başaramamıştı.

- Bara gidip bir tek atalım mı, ha? diye sordu Orla.

- Hayır tatlım. Pek halim yok, dedi Danny.

- Bara gidersen canlanırsın. Haydi, n'olur.

- Bu akşam olmaz, Orla.

- Hangi akşam olur peki? diye sordu kız bu kez. Bir yandan gülümsüyor, bir yandan da dilini dudakları üzerinde gezdiriyordu.

Ya şimdi onunla hemen gidecek, bir olayın çıkmasını göze alacak ve belki de işini yarım bırakmış olacaktı ya da Barney için çekmecesinde tuttuğu konyak şişesinden bir yudum ikrara edecekti. "Bak, azıcık konyak içebiliriz burada Orla. Ama yalnızca üç dakikamız var, sonra ikimiz de çıkacağız."

Orla "başardım" diye düşündü. Danny'nin masasının üzerine oturarak ayak ayak üstüne attı. Bu arada Danny dolaptan şişeyi çıkarmaktaydı. Tam o anda telefon çaldı.

- Yanıtlama Danny. İş için anyorlardır, diye yalvardı Orla.

- Gecenin bu saatinde iş telefonu değildir, dedi Danny ahizeyi kaldırırken.

- Danny, yalnız mısın? Ben Polly Callaghan. Acil bir durum var.

- Aslında pek yalnız değilim.

- Yalnız olabilir misin?

- Birkaç dakika sonra.

57

- Benim vaktim yok... Dinleyebilir misin?

- Elbette.

- Araban var mı ?

- Hayır.

- Tamam, Barney burada. Göğsünde sancı var. Ambulansın buraya gelmesini istemiyorum, senin evin adresini vereceğim.

- Tabii, olur.

- Ama sorun şurada, ben onu senin evine nasıl götüreceğim ?

- Sana bir taksi gönderirim. Önce ambulansı çağırırım... Sözün burasında Orla'nın mınltılı sesi duyuldu. "Danny, bırak şu telefonu, yanıma gel, haydi..."

- Yanında kim varsa sepetleyeceksin, tamam mı ?

- Tamam. Karşı taraf konuşmayı kısa kesti.

Orla'yla geçireceği vakti daha da kısa tutması gerekiyordu. "Özür dilerim Orla, tatlım. Konyak işi yattı... Acil bir durum var."

- Hem tatlım diyorsun, hem de gitmemi istiyorsun, diye başladı kız.

Danny bir yandan ceketini giyiyor, bir yandan da ambulans için telefon ediyorken, kız da kapıya doğru yollanıyordu.

Tara Sokağı adresini verdiğini duymuştu. "Kim hasta? bebek mi geliyor ?" diye sordu; Danny'nin tavırları ürkütmüştü onu.

- Hoşça kal Orla, dedi Danny ve bir taksi durdurma çabasıyla cadde boyunca koşmaya başladı.

Barney'nin yüzü bembeyaz kesilmişti. Yatağın yanındaki koltuğa yığılmış durumdaydı. Polly onu giydirmek yönünde başarısız girişimlerde bulunuyordu.

- Kravatla uğraşma şimdi, diye haykırdı Danny. Aşağı in, taksi şoförünü yukarı çağır... Barney'i indirmemize yardım etsin.

Polly bir an duraksadı. "Barney kimsenin işine burnunu sokmasından hoşlanmaz, biliyorsun."

- Adam sadece bir taksi şoförü, Tanrı aşkına Polly. Jandarma Çavuşu değil! Barney olsa bir an önce gitmek isterdi, diye haykırdı Danny.

Barney elini göğsüne bastırılmış zorlukla konuşuyordu: "Ben burda yokmuşum gibi konuşmayın aranızda. Evet, git taksiciyi getir Polly, çabuk ol." Danny'ye döndü, daha yumuşak bir ses tonuyla, "Geldiğin için teşekkür ederim, bu işi hallettiğin için sağ ol" dedi.

- İyileşeceksin, dedi Danny. Kendi babasını bile böylesine sevecen bir yaklaşımla kucaklayamazdı, onu kaldırmaya çalıştı.

58

- Sen benim işleri yürütürsün, ne gerekirse yaparsın, ha?

- Kırk sekiz saate kalmaz kalkar kendin yaparsın işlerini, dedi Danny.

-Ama eğer...

- Eğer olursa evet, yaparım. Danny kısa ve öz konuşuyordu. Şu anda gerekli davranışın ve Barney'nin istediğinin bu olduğunu biliyordu çünkü.

Bu sırada taksi şoförü geldi. Barney McCarthy'yi tanıdığı ya da tanımadığını ele veren bir belirti görülmedi yüzünde. Hemen işe koyuldu, kalbi sancıyan bu iriyarı adamı, ambulansın kendisini alacağı bir başka adrese götürmek üzere şu anda bulunduğu pahalı apartmanın dar merdivenlerinden indirmeye koyuldu. Durumu anladiysa bile, bu taksicilik işinde bu konuda kimseye bir şey söylememesi gerektiğini bilecek kadar uzun çalışmış ve çok olaya tanık olmuştu.

Hilary doğumhanenin kapısında beklemekteydi. Danny'ye ulaşmak yönünde zaman zaman başarısız girişimlerde bulunuyordu. Annesinin telefonu da yanıt vermiyordu. Annesinin, çalışma hayatının sona erdiğini bildiren bir mektupla orada oturup durduğundan haberi yoktu elbet.

Nora Johnson kendini toparlayıp, bundan sonra ne yapacağına karar vermeden telefonlara yanıt veremeyecek kadar umarsızdı.

Bebeğin başı görünmeden önce bir, "Danny!" çığlığı duyuldu. Abla konuşmaktaydı, çığlığı duymazdan geldi. "Tamam, Ria. Bitti, çok güzel bir kızın oldu. Her şeyi yerli yerinde."

Ria hiç bu denli yorgun hissetmemişti kendisini. Danny, kızının doğuşunu görmek üzere buraya gelmemişti. Falcı haklı çıkmıştı, çocuk gerçekten de kızdı.

Orla King, şimdi bir içki yüzünden aklını kaçırmakta olduğunu hissediyordu. Karısının ilk çocuğunu doğuracağı gece bir erkeği baştan çıkarmaya çabalamanın verdiği suçluluk duygusu bir yana, kafasındaki bir başka karışıklık da beyninin

kaldıramayacağı boyutlara varıyordu. Danny ambulansı Tara Sokağı'na çağırdığına göre, Ria evde olmalıydı. Oysa herkes Ria'nın ablasının evinde olduğunu ve Hilary araba kullanmadığından, arabayı bir komşularının kullandığını söylüyordu. Orla yanılısamalar içindeydi ve belleğini yitirmiş olduğundan kuşku duymuyordu. Adsız Alkoliklerin toplantılarına katılmaya karar verdi.

Daha ilk akşam, Colm Barry diye biriyle tanıştı. Bekâr, yakışık-

59

lı, bankada çalışan bir adamdı bu. Colm'un saçları siyah ve kıvrıkcıktı, siyah gözleri üzgün üzgün bakıyordu.

- Bankacıya benzemiyorsun pek, dedi Orla.

- Kendimi banka memuru gibi hissetmiyorum zaten, aşçı olmayı yeğlerdim.

- Ben de bir emlak şirketinde daktilocu olarak görmüyorum kendimi, manken ya da şarkıcı olmak isterdim, diye yanıtladı onu Orla.

- Bu uğraşları seçmememiz için bir neden yok, değil mi? diye sordu Colm gülümseyerek.

Kibarlık mı ediyordu, yoksa onunla eğleniyor muydu, Orla anlayamadı, ama bu pek önemli değildi. Anlaşılan Colm bu toplantıları dayanılır hale getirecekti.

Gertie, Jack'in kafasını ikiye yarabilecek büyük bir süpürgeyi kaldırdığını gördüğü o gece, bir bıçağı kaptığı gibi adamın koluna sapladı. Balık ve patates kızartması paketinin üzerine akan kanı şaşkın ve çaresiz bir durumda izlediler. Derken adam yere kapandı. Gertie, nişan yüzüğünü çıkardı, masanın üzerine bıraktı, paltosunu aldı ve kapıdan çıktı. Köşebaşındaki telefon kulübesinden polise telefon ederek yaptıklarını anlattı. Jack hastanenin acil servisinde, bunun tümüyle masum bir aile kavgası olduğunu ve kimsenin kimseden şikâyetçi olmadığını söyledi.

Gertie, uzun bir süre Jack'le görüşmeye yanaşmadı; sonra herkesi düş kırıklığına uğratan bir kararla, adamları bir kerelik buluşmaya razı oldu. İçkili araba kullanmaktan ceza alan ve trafikten men edilen Jack, işinden de atılmıştı.

Gertie, şimdi tümüyle pişman olmuş, ayık bir Jack bulmuştu karşısında. Konuşmaya başladılar, Gertie onu neden sevdiğini anımsadı. İki yabancıdan tanık olmalarını rica ettiler ve bir gün sabahın sekizinde, soğuk bir kilisede evlendiler.

Gertie, tarn Polly Callaghan onu sepetleyecekken, mağazadaki işinden ayrıldı. Hoş görülemeyecek sıklıkta işe gelmediği oluyordu; maaş ödemelerini beklemesi artık ahmaklık olurdu. Jack zaman zaman ayık kalıyordu ancak bu durum pek uzun sürmüyordu. Gertie'nin yüzü hep gergin ve bembeyazdı. Tara Sokağı'nı döner dönmez ilk bina olan, üzerinde bir de daire bulunan bir çamaşırhanede iş bulmuştu. Ekmek parasını kazanıyordu, ama yalnızca ekmek parasını...

Gertie'nin annesi kızının sorunlarından usanmış ve ondan uzak durmaya karar vermişti. İşler gerçekten kötü gittiğinde kızına yardım eli uzatacak iyi dostlarının bulunabileceği umuduna sığınıyordu. Gertie'ye yardım eli uzatacak tek bir arkadaşı vardı: Ria Lynch.

60

Hilary Moran, o gece karısının yanında bulunmamasından dolayı Danny Lynch'i, hiçbir zaman tümüyle bağışlamadı. Geçerli açıklamaları olduğunu ve sır olarak saklanması gereken bazı durumların bulunduğunu duymuştu gerçi, Ria'nın da kocasına kızmadığını biliyordu, ama olsun. Sonuçta uzun süren doğum sancuları boyunca kocasının yanına gelmesini bekleyen Ria'nın inlemelerini yalnızca kendisi duymuştu. Hatta bu durum karşısında, kendi kocası Martin'in iyi bir adam olduğu görüşü güçlenmişti. O, Danny Lynch'in baş döndüren zirvelerine ulaşamayabilirdi belki; onun kadar yakışıklı da olmayabilirdi. Ama güven veriyordu. Kara gün dostuydu. Hilary doğum yapıyor olsaydı, Martin mutlaka yanında olurdu. Çocuk sahibi olmayı umuyordu. Falcı ağaçlık bir bölgede oturacağı konusunda yanılmıştı, çocuğunun olmayacağı konusunda da pekâlâ yanılmış olabilirdi.

Barney McCarthy kalp krizini atlattı, iyileşti. Herkes, onu hemen hastaneye götüren Danny Lynch gibi akıllı, pratik zekâyâ sahip ve becerikli biriyle birlikteyken kalp krizi geçirmesinin büyük bir şans olduğunu söylüyordu. Barney bugünlerde az çalışacak, kendisini yormayacaktı.

Danny'nin şirketi biraz daha yüklenmesini istiyordu, ancak ailesi buna karşı çıkıyordu. Gayet doğal bir tepki, diye düşündü Barney. Danny'nin ona biraz fazla

yakın olmasından ürküyorlardı anlaşılın. Biraz daha kurnaz davranmalıydı. Aile üyeleriyle daha yakın olduğu izlenimini güçlendirmeliydi. Zaman zaman kızlarının kendisine karşı olduğunu, onu pek sevmediklerini hissediyordu. Ona pek destek olmuyorlardı. Ancak Barney başkalarının ruh halini kendine dert etme lüksüne kapılacak bir adam değildi. Bu kızlar her şeylerini ona borçluydu. Onların eğitim giderlerini karşılamak ve bir yığın diploma almalarını sağlamak için gecesini gündüzüne katmıştı. Polly Callag-han'la ilişkisini duysalar bile ortalığı karıştırmaya yeltenemezler-di herhalde. Mona'yı terk etmeyeceğini, ev düzeninin aynen süreceğini biliyorlardı. Danny Lynch'le yaptığı işlerden memnundu, ancak herkesin selameti için bundan sonra bu memnuniyeti çevreden gizlemesi iyi olacaktı.

Nora Johnson için torununun doğduğu gün, işinin sona erdiğinin kendisine bildirildiği gün olmuştu. Ne olursa olsun, herhangi bir iş bulana dek kimseye bir şey söylememeye karar verdi. Ancak bu kolay değildi, Annie Lynch'in yaşamının ilk haftaları bo-

61

yunca anneannesine iş kapıları birbiri ardına kapanmaktaydı. Elli bir yaşında, herhangi bir mesleği olmayan bir kadın için zaten pek az iş kapısı vardı. işe alınacağını pek ummamakla birlikte, Tara Sokağı'nda, bahçesinde küçük bir müstemilat bulunan büyük bir evde yaşayan ihtiyar bir hanımın yanında bakıcı olarak çalışmak üzere kadınla görüşmeye gitti. Ama görüşme çok olumlu geçti. İlk anda kanları kaynadı. Nora'nın Tara Sokağı'nda oturan bir kızı olduğu anlaşılınca yaşlı kadının ailesi bakıcının yatılı kalmasını önerdi. Nora kendi evini satar, parasını bir kenara koyar, kızına yakın bir yerde otururdu böylece. Peki ya Nora'nın güvenliği, geleceği nasıl sağlama bağlanacaktı? Nora düşünüyordu. Tanrı geçinden versin, yaşlı kadın öte dünyaya göçünce nerede oturacaktı kendisi ? O gün geldiğinde, bahçedeki küçük evi satın alma konusunda kendisine öncelik verilecekti. Bu konuda da anlaşmaya varıldı.

Polly Callaghan Annie'nin doğduğu geceyi unutamıyordu; çünkü o, aynı zamanda Barney'yi tümüyle yitireceğini sandığı geceydi. Yirmi beş yaşından beri, on iki yılının nereye gittiğini aklına bile getirmeksizin seviyordu bu adamı. Asla bağımsız olmayacak bir adamı sevmenin aptallık olduğunu bir an bile aklından geçir-memişti.

Kendisine seve seve bir yuva ve aile verebilecek bekâr bir adam bulma olasılığını hiç aklına getirmemişti. Becerikli, başarılı ve çok güzel bir kadın olan Polly Callaghan, pek çok erkeğin ilgisini çekebilirdi pekâlâ. Ama böyle bir düşünce aklından hiç geçmedi. O gece şanslı bir kurtuluş yaşandığını biliyordu yalnızca. Barney hastaneye tam zamanında yetişmişti, yaşam biçimini değiştirmeye, sigara ile içkiyi bırakmaya razı olmuştu. Daha fazla yürüyecekti, yenilmez biri olarak değil de ölümlü bir canlı olarak davranacaktı. Polly yıllardır söylüyordu bunları ona, oysa karısı onu rahat ettirmekle yetiniyor, bu türden önerilerde bulunmuyordu.

Sonunda onu harekete geçirecek bir uyan almıştı. Barney McCarthy daha kırklı yaşlarını sürüyordu, önünde daha nice yıllar vardı. Polly hemen harekete geçmesinden dolayı Danny Lynch'e şükran borçluydu. Ama hem şükran duyuyor hem de bir düş kırıklığı yaşıyordu. O gece telefon ettiğinde bürosunda bir kızla beraberdi anlaşılın. Polly, kızın kıkırdadığını duymuştu. Aslında evli-likdışı ilişkiye giren bir erkeği yargılayacak konumda değildi. Ama Danny'nin böyle işlere girişmek için fazla genç olduğunu düşünüyordu. Hem, üstelik ilk bebeklerini doğurmakta olan karısının yanında olmasının gerektiği bir akşam çapkınlık yapıyordu. Gene de Polly filozof gibi davrandı. Erkekler böyleydi.

Rosemary de Annie Lynch'in doğduğu akşamı unutamazdı. Yaşamında bir dönüm noktasıydı o gece. Birincisi, o gece otelde bir oda ayıran ve kendisinin oraya gideceğini varsayan o küstah adamla yemek yemişti. İkinci olarak da, işyerinin yakınında bir bankada çalışan Colm Barry adında bir adama hiç beklenmedik bir anda tutulmuştu. Barry her zaman Rosemary'nin banka işlerinde ona yardımcı olmuştu. Şubedeki birçok memurun tersine hiçbir zaman kuşku duyulacak bir durum yaratmamış, işgüzarlık taslamamış, işlemleri zorlaştırmamıştı. Hatta bankada çalışmaktan müthiş zevk alıyor gibiydi. İçten bir yardımseverlik akıyordu] üzerinden, Rosemary'nin işi büyütme yönündeki becerilerini hay-' ranlıkla

karşılıyordu. Otuz yaşlarında olmalıydı, uzun boylu, ı gömlek yakasına değecek kadar uzun, siyah kıvrırcık saçlı biriydi, 1 Övünen bir tavırla bankanın uzun saçını onaylamadığını söyledi. J

- Bankanın ne düşündüğü umrunda mı ? diye sordu Rosemary. \

- Hiç ama hiç takmam. Başkalarının ne düşündüğü senin um-] runda mı peki ?

\

- İşyerinde biraz, çünkü fazla genç bir kadın gördüler mi, erkekler konuşmak istiyor. Ama olsun! Yaşımı başımı aldım sayılır, özgüven kaygılarım bir kenara atabilirim. Yani bu anlamda beni rahatsız ediyor. Ama diğer bakımlardan o ne der, bu ne der diye düşünmem.

İnsan Barry'le konuşurken sıkılmıyordu. Bazı erkekler, yani kadın peşinde koşanlar, bir garip dinlerdi insanı, bir garip bakardı. Danny Lynch örneğin. Colm'un hüzünlü bir bakışı var, diye düşündü Rosemary. Ama ondan hoşlanıyordu. Neden kadınlar hep erkeklerin kendilerini bir yere davet etmesini bekleyecekmiş ? Rosemary Colm Barry'yi yemeğe davet etti.

- Çok isterdim, dedi Colm. Ama ne yazık ki bu akşam bir toplantım var.

- Yapma Colm. Banka sensiz de yürür, dedi Rosemary. \

- Yok, bu dernek toplantısı, dedi Colm. j

- Ne derneği ?

- Adsız Alkolikler, diye yanıtladı onu Colm hiç duraksamadan.

- Vay canına!

- Yok, kaygılanma. Oraya gittiğim için şanslı olduğumu düşün,

63

toplantılardan yararlanıyorum. Bu yüzden senin gibigüzel bir sarışının önerisini geri çevirebiliyorum.

- Bu akşamlık, dedi Rosemary gülümseyerek. Ama bir başka gece olabilir, değil mi ?

- Elbette, elbette olabilir. Ama şimdi gerçeği bildiğine göre benimle yemeğe çıkmak istemeyebilirsin. Bunu söylerken yüzünü buruşturdu, ama özür diler bir havası yoktu, yalnızca karşı taraftan gelecek tutum değişikliğine kendini hazırlıyor gibiydi. Rosemary, Colm'un bir şeyler söylemesi ve ilişkiyi başlamadan bitirmeyi önermesini gerektiğini hissetmesine yetecek bir süre suskun kaldı. "İkimiz de başka... yani doğru dürüst birini bulman gerektiğini biliyoruz. Benim gibi ayyaş bir banka memuruyla boşa harcama zamanını."

- Çok şakacısın, dedi Rosemary.

- Ama gerçekçi. Seni ilgiyle izleyeceğim.

- Ben de seni.

Mona McCarthy, Barney yoğun bakıma alındığında nerede olduğunu hiçbir zaman unutamazdı. O sıralarda, tavan arasında Ria Lynch'in bebeğine vermek üzere kendi çocuklarının bebeklik karyolasını aramaktaydı. Ria'nın ablası telefon etmiş, kaygılı bir sesle kızcağızın doğuma girdiğini ve Danny'yi bulamadıklarını söylemişti. Sonra, yarım saat geçmeden Danny telefon etmiş Barney'nin kesinlikle iyi olduğunu ancak doktorların her olasılığı dikkate alarak bir elektro çekmek istediklerini belirtmişti. İsteddiği zaman hastaneye gelebilirdi; kendisine hemen bir araba gönderiyordu.

- Nerede oldu bu ? Çok kötü mü ? diye sordu Mona. Danny'nin sesi sakın ve yumuşaktı. "Evde beraberdik, Tara So-

kağı'ndaki evde, bütün gece çalıştık. Bir şey yok Mona. İnan bana turp gibi,

üzülecek bir durum yok. Geldiğinde kendi gözlerinle göreceksin."

Bu sözler üzerine içi rahatlamıştı. Şu Danny harika bir çocuktu, doğum sancılarıyla kıvranan karısını merak edip paniğe kapılacak yerde onu avutuyordu.

- Danny, bebeğin doğmak üzere olduğuna çok sevindim, Ria nasıl?

-Efendim?

- Ria'nın ablası hastaneye götürdü onu, yani...

- Kahretsin! Olamaz! Danny hemen telefonu kapattı.

- Danny? Mona McCarthy şaşkına dönmüştü. Hilary Danny'yi

Tara Sokağı'ndaki evde bulamadığını söylemişti. Şimdiyse Danny bütün gece orada olduğunu söylüyordu. Gizemli bir durum söz konusuydu.

Mona McCarthy böyle karmaşık bir durumla karşı karşıya geldiğinde, kendisine bir dedektif olmadığını anımsatır, durumun akla uygun bir açıklamasının olabileceğini düşünürdü. Sonra konuyu bir kenara atar, üzerinde kafa yormazdı.

Yıllar boyunca karşılaştığı birkaç gizemli durumla başa çıkmada bu yolun çok işe yaradığı kanısına varmıştı. O geceyle ilgili ayrıntıları kocasına hiçbir zaman sormadı.

Aynı şekilde, eve geç geldiğinde yemeği nerede yediğini ya da iş gezisine çıktığında otellerde nasıl vakit geçirdiğini asla sormazdı. Birkaç kez bazı gizemli durumların aydınlanmasına ve hatta tartışmalara yol açabilecek gibi görünen konuşmaları kısa kesip, . konuyu değiştirmişti. Mona McCarthy çoğu insanın sandığından da saftı.

Danny Lynch bir hastaneden ötekine koşuşturduğu o geceyi < hiç unutmadı. Baldızının yüzündeki azarlamalı bakışı ve gözyaş- • lan içinde, bitkin Ria'nın kollarındaki minik kızının o görüntüsünü de hiç unutmadı.

Başını Ria'nın siyah saçlarına gömerek ağladı ve bebeği özenle kollarına aldı. "Kendimi sana asla bağışlatamayacağım, ama inan bir nedeni vardı." Elbet gene anlayışla karşıladı Ria. Yerine getirilmesi kaçınılmaz bir durum olmuştu mutlaka, doğum sancılarının başladığını bilmiyordu ne de olsa.

Danny, minik bir insanoğlunu, Annie'yi sevdiği kadar sevmenin mümkün olabileceğim aklından geçirmemişti. Prensesine saray gibi bir ev yapacaktı. "Prensesler saraylara layıktır" diyordu.

- Burada prenesten geçilmiyor, duyan asla bir cumhuriyette yaşadığımızı inanmaz, diye takılıyordu ona Ria.

- Yani anlıyorsun beni, her şey bir masal gibi, diye yanıtlıyor- . du Danny

Gerçekten de birçok bakımdan yaşantıları masal gibiydi. •

İş çok iyi gidiyordu. Bu, Danny'nin çok çalışacağı anlamına ge- j liyordu. Barney onunla yaptığı işbirliği konusunda başkalarına ; karşı biraz daha ketum davranmaya başlamıştı.

Ria minik Annie'ye çok iyi bakıyordu. Düzenli aralıklarla bebe- '-. ğini arabaya yerleştirip, köydeki dedesi ile babaannesine bile götürüyordu. Danny'nin annesi ile babası bundan çok hoşlanıyor, ; çok uygulanıyordu. Babaanne bebeğe bir şeye benzemeyen şap-

kalar örüyor, dedeyse tahtadan minik oyuncaklar yapıyordu. Danny ile kardeşlerinin zamanında, ne yün örme şapka vardı ne de oyma oyuncak...

Gerçekten çok güzel bir kızı vardı, onun durumundaki birinin yalnızca hayal edebileceği kadar güzel bir evi vardı. Seven, kendisine iyi davranan bir karısı vardı.

Talih, Danny Lynch'e gülmüştü.

Bebek doğduğunda Danny'nin yanı başında olmadığını hiçbir zaman unutmadı Ria, ama Danny'den Barney McCarthy'nin yaşamının ve namusunun kurtarılışı öyküsünü dinledi. Bebeğin erken doğacağını bilmesine olanak yoktu. Barney'nin ikili yaşantısında korunması ya da desteklenmesi konusunda kanşık duygular besliyordu Ria. İyi bir kadın olan Mona McCarthy'nin kandırılmasında bir rol oynamış olmaktan nefret ediyordu.

Ancak yeni doğan bebeğe duyduğu sevgiyle kıyaslandığında, bütün bunlar önemini yitiriyordu. Ann Hilary Lynch doğduğunda üç kilo dört yüz elli gramdı ve pek sevimliydi. İri gözleriyle Ria'ya güvenle bakmaktaydı. Herkese gülümsüyordu, elden ele dolaşıyor, hepsi de kendilerinin bebek için özel olduğunu düşünen koca bir mutlu suratlar denizinde yüzüyordu.

Ria'nın ablasına bahsettiği tüm korku ve kaygılar yersiz görünüyordu. Bebeğine bakmayı beceriyordu, Danny ise onu her geçen gün biraz daha seviyordu. Kusursuz bir babaydı, Ria hiçbir zaman düzenlemedikleri büyük doğal bahçelerinde küçük kızının elini tutup gezindiğini gördüğünde mutluluktan uçuyordu. Yapılacak çok şey vardı ve zaman bunları yapmaya asla yetmiyordu.

Ann Hilary mutlu bir yuvada ışıltılı bir çocuk olmuştu artık, babasınıninkine benzeyen sansın düz saçları gözlerine düşüyordu.

Ria'nın doğru dürüst bebeklik ve çocukluk resimleri yoktu. Bebekken, on yaşındayken, daha sonra genç kızlığında birçok resmi çekilmiş olsaydı keşke. Kiliseye kabul edildiğinde çekilen resmi ile onu hayvanat bahçesini gezerken gösteren resimler dışında geçmişine ait hiçbir belge saklamamıştı annesi. Annie için du-nım farklı olacaktı. Hastaneden Tara Sokağı'ndaki eve tutkuyla gelişi, evde geçirdiği ilk Noel... her şey sırasıyla kâğıda dökülecekti.

Ria evin resimlerini de çekiyordu. Yaptıkları değişiklikleri görebileceklerdi böylece ve Annie öteden beri lüks içinde yaşadıklarını düşünmeyecekti. Ria evle birlikte nasıl büyüyüp geliştiğini görmesini istiyordu kızının.

66

67

Halı gelmeden önce, halı yayıldıktan sonra, Danny'nin öteden beri istediği Japon vazonun eve nihayet geldiği gün, Danny'nin borçtan dolayı icra yoluyla satılmakta olan bir evin penceresinde görüp bayıldığı dev kadife perdelerin takıldığı gün... Perdeleri ölçmüş ve kendi pencerelerine tam tamına uyduğunu görmüşlerdi. Danny perdelerin yok pahasına satılacağını biliyordu, uzak akrabaların miras satışlarında olsun, borçtan dolayı yapılan satış- f larda olsun eşyalar nerdeyse bedavaya giderdi. Mekânın bir an önce boşaltılmasını isterlerdi çünkü; insan böyle yerlerde her şeyi çok ucuza alırdı.

Ria zaman zaman bu konuda suçluluk duyardı ama Danny bunun saçmalık olduğunu söylerdi. Eşya, yalnızca onu isteyen için bir değer taşırdı.

Günlerinin çoğu aşağı kattaki büyük sıcak mutfakta geçiyordu, ancak Danny ile Ria, her gün düşlerinden çıkıp yarattıkları oturma odasında birkaç saat geçiliyorlardı. Bu odaya konmak üzere yeni küçük hazineler keşfetmek çok hoşlarına gidiyordu. Danny'nin aylığına zam yapıldığında çıktılar, bir şeyler daha aldılar: abajura dönüştürülmüş eski şamdanlar, kristaller ve bir Fransız masa saati.

Bu odayı sırf gelen konuklar bayılsın diye döşemiş olmanın anlamı yoktu. Hilary'nin burun kıvrıldığı gibi altı üstü bir oturma odası değildi burası. Duvarlar için alınmış geniş çerçeveli resimler kendilerinin değil, başkalarının atalarının portreleriydi. Bunu yadsımıyorlardı ki, kendi torunları tarafından unutulmuş insanların büyük resimleriydi hepsi. Şimdi Danny ile Ria'nın duvarlarında duruyorlardı.

Ria işine dönmedi. Evde kalmasının daha akıllıca olduğunu gösteren pek çok neden vardı. Her zaman birini bir yere götürmek ya da bir yerden almak gerekiyordu. Haftada bir gün bir hayır kurumunun yoksullar için açtığı bir dükkâna gidiyor, bir sabahını da kendilerim umursayan başkası olmadığından anneleriyle gelen çocukları eğlendirmeye ayırıyordu.

Danny'nin bürosu uzak sayılmazdı. Bazen öğle yemeğine eve geliyordu, hatta bir kahve içip dinlenmeye bile vakit ayırabiliyordu. Barney McCarthy de onunla görüşmeye eve geliyordu. Her nedense eskiden olduğu gibi otellerde buluşuyorlardı. Ria, Bar-ney'nin bu iyileşme döneminde yiyebileceği yemekleri pişiriyor, haşlanmış tavuk göğsü, yanına da sağlıklı bir salata hazırlıyordu. Ria onları erkek erkeğe konuşmak üzere yalnız bırakıyordu.

Barney McCarthy Ria'nın yanında büyük bir hayranlıkla, "Böyle biriyle evlenmiş olman büyük bir şans, Danny" diyordu sık sık. "Umarım onu takdir ediyorsundur."

Danny her seferinde karısının değerini bildiğini söylüyordu, yıllar geçtikçe Ria Lynch bu sözlerin doğru olduğunu gördü. Yakışıklı Danny'si onu sevmekle kalmıyor, her geçen gün biraz daha fazla seviyordu.

ikinci bölüm

Rosemary'nin annesi, Ria Lynch'in sıradan bir sokak kadını olduğunu söyledi.

- Neden böyle konuştuğunu, anlayamadım, dedi Rosemary. Ancak annesinin öfkesine neyin neden olduğunu pekâlâ biliyordu. Ria evliydi, üstelik güzel bir evlilik yapmıştı. Bayan Ryan kendi kızının da evlenmesini arzuluyordu ve düş kırıklığını Ria Lynch'e saldırmakla dışavuruyordu.

Bayan Ryan horgörüyle burnunu çeke çeke, "Çıktığı yere bak" dedi. "Kızlığında belediye evinde oturuyordu. Şimdi bak, Barney McCarthy gibileriyle, onun karısı gibileriyle gezip tozuyor, Tara Sokağı'nda büyük bir evde oturuyor."

- Sen de herkese bir kulp takarsın yani Anneciğim, dedi Rosemary. Çocukluğundan beri "anneciğim," derdi ona hep, herkes gibi "anne" demezdi. Mevki sahibi insanlardı onlar, öyle öğretilmişti Rosemary'ye.

Ancak Rosemary büyüdükçe, yaşamlarında pek bir "mevki" belirtisi olmadığını anlamaya başladı. Bu daha çok annesinin aklında ve düşlerinde var olan bir üstünlük duygusuydu; bu duygu gençliğinde kurduğu daha iyi bir yaşam tarzına ulaşma hayallerinin ve kocasının onun umutlarını boşa çıkarması karşısında duyduğu öfkenin kalıntılarıydı.

Rosemary'nin babası istenmediğini hissettiği evinde pek az kalan, vaktinin çoğunu iş gezilerinde geçiren bir satıcıydı. İki kızı onu nerdeyse tanımadan büyüdü; yaşamlarında babalarını gündeme getiren tek olgu, çocuklarına babalarının kendilerini umursamadığı fikrini aşılmasını beceren annelerinin düş kırıklığını dile getiren dış gıcırtilarıydı.

Bayan Ryan, iki güzel kızının geleceğine yönelik büyük umut-
70

lar besliyordu, onları iyi evlilikler yapacağını ve annelerine, Dublin sosyetesinde saygın bir yer kazandıracaklarına inanıyordu. Rosemary'nin ablası Eileen işyerinden arkadaşı olan Stephanie adında bir kadınla birlikte yaşamak üzere evden ayrılacağını ve bu kadın arkadaşının da sevgilisi olduğunu açıkladığında büyük bir şaşkınlığa düşmüştü. Kızı lezbiyendi ve bunu saklamaya ya da şöyle böyle göstermeye çalışmayacaktı. Ortaçağ'da değil 1980'lerde yaşıyorlardı. Bayan Ryan haftalarca ağladı, nerede yanlış yaptığı konusunda kendisini sorguladı. En büyük kızı, bir kadınla doğal olmayan bir cinsel yaşam sürüyordu. Rosemary'ye herkesin yazgısını değiştirebilecek türden bir kocayı arama ya da bulma belirtileri göstermiyordu.

Ria'nın şanslı oluşuna, başarılı bir kocaya, Dublin'in giderek seçkin semtlerinden biri haline gelen bir mahallede güzel bir eve, McCarthy'lerin sayesinde kentin en iyi evlerine girip çıkma olanağına sahip olmalarına öfkelenmesine şaşmamak gerekirdi.

Rosemary yeterli para kazanmaya başlar başlamaz küçük bir apartman dairesine taşınmıştı. Evde yaşam pek ahım şahım değildi, ama Rosemary her hafta annesini ziyaret ediyor başarısızlıkları konusunda çekilen nutukları dinliyordu.

- Erkeklerle düşüp kalktığına kuşku yok, diyordu Bayan Ryan. Anneler hemen anlar böyle durumları. Kendini ucuza satman, kolay elde edilir biri olman çok saçma. Seni bedavaya alacak olan adam neden evlenmeye kalksın ki ?

Rosemary annesinin sözlerini ne onaylıyor ne yadsıyor, "Saçmalama, Anneciğim" diyordu. Onaylayacak ya da yadsıyacak fazla bir şey yoktu zaten. Rosemary çok az sayıda erkekle yatmıştı, hatta tam tamına üç kişiyle yatmıştı bugüne dek. Bunun nedeni içten pazarlıklılık ya da erdemle ilgili değil, biraz mesafeli olan kişiliğinden kaynaklanıyordu.

Genç bir Fransız öğrenciyle yatmış, bundan çok hoşlanmış, öte yanda bürosunda çalışan bir iş arkadaşıyla olan ilişkisinden hiç memnun kalmamıştı. Birkaç kez Noel partilerinden sonra sarhoş olup ünlü bir gazeteciyle sevişmişti, ama gazeteci de sarhoş olduğundan sevişmenin çok başarılı geçtiği söylenemezdi. Ancak bu ayrıntılarla annesinin kafasını şişirmedi.

- Geçen gün Ria'yı Shelboume Oteli'nden çıkarken gördüm, oranın sahibi memnun görünüyordu, dedi Bayan Ryan.

- Ria'dan niçin hoşlanmıyorsun, Anneciğim ?

- Ondan hoşlanmadığımı söylemedim, önüne çıkan fırsatları) iyi değerlendirdi, kartlarını iyi oynadı, hepsi bu.

- Bence rasgele oynadı, kazara başardı, dedi Rosemary düşünceli bir havayla. İşlerin yolunda gideceği konusunda hiçbir fikri yoktu.

- Onun gibiler, attıkları adımın kendilerini nereye götüreceğini bilmeden yerlerinden kılmıdamaz. Adamla evlendiğinde hamileydi herhalde.

Rosemary, bıkkın bir tavırla, "Bilmiyorum, Anneciğim" dedi.

- Pekâlâ biliyorsun. Sen ne dersin de, şanslı kız, adam onu oracıkta bırakabilirdi.

- Çok mutlular ama.

- Sen öyle san.

- Gelecek hafta bir gün buluşalım ve Quentin'de yemek yiyelim, ne dersin?

- Ne sebeple ?

- Eğlenirsin. Giyiniriz, kuşanırız, oradaki ünlüleri seyredersin.

- Boşuna uğraşma Rosemary. İyi niyetlisin, ama bizi kim tanır orada? Nerden geldiğimizi kim bilecek, bizim hakkımızda kim ne bilecek? İki kadın öyle oturacağız orada. Bugünlerde herkes birden yükseliyor, bir yerlere konuyor, biz yabancı kalırız oralarda.

- Haftada bir kez yemek yiyorum orada. Hoşuma gidiyor. Pahalı gerçi, ama başka günler öğle yemeği yemediğimden bana yük olmuyor.

- Haftada bir kez oraya yemeğe gidiyorsun da daha bir koca bulamadın mı ?

Rosemary güldü. "Oraya koca aramaya gitmiyorum, öyle bir yer değil orası. Ama insan farklı bir dünya görüyor. Haydi, evet de, hoşlanacaksın."

Annesi razı oldu. Çarşamba günü buluşup gideceklerdi. Zevklerden yana cömert olmayan bir dünyada dört gözle beklenecek bir değişiklik yaşayacaklardı. Quentin'de, Rosemary başkalarına görünmek istemeyenlerin oturduğu, nispeten gizli bölmeyi gösterdi annesine. Bir milletvekili ile hanım arkadaşı sık sık burada yemek yiyordu. Rakip şirketten birine iş teklif eden işadamları da sık sık burada oturuyorlardı.

- Bugün kim var acaba? dedi annesi, gizliliğin heyecanına iyice kaptırmıştı kendisini.

- Tuvalete gittiğimde gizlice bakarım, diye söz verdi Rosemary. Pencerenin dibindeki bir masada Barney McCarthy ile Polly Callaghan'ı gördü. Onlar özel bölmeye sığınmaya gerek duymuyordu, ilişkileri iş dünyasında herkes tarafından biliniyordu. İki Noel partisinde büyük heyecanlarla karşılaştığı gazeteciye gördü; bir yazarla konuşuyor ve belki de sonradan asla okunamayacak olan notlar alıyordu. Televizyonlarda görünen biri gözüne ilişti, onu annesine gösterdi; anne, adamın ekranda görüldüğünden çok daha ufak tefek ve çok daha silik biri olduğuna sevindi.

Rosemary daha sonra gizli bölmedeki masanın önünden geçecek şekilde yanlış yoldan tuvalete gitti. Orada oturanları görmek için dikkatli bakmak gerekiyordu. Rosemary, kafasına ansızın bir yumruk inmişçesine müthiş bir şaşkınlık içinde, Danny Lynch ile Orla King'i gördü.

Rosemary masasına döndüğünde, "Kim vardı orada?" diye sordu annesi.

- Hiç kimse, iki yaşlı bankacı mı ne, öyle birileri.

- Köşeyi dönmüş kişiler, dedi annesi.

- Evet, öyle, dedi Rosemary.

Ria Rosemary'ye yeni cappucino makinesini göstermeye can atıyordu.

Rosemary elini sıksa kalçalarında gezdirerek, "Harika, ama ben gene de sade kahve istiyorum" dedi.

- Demir gibi bir iraden var, dedi Ria, arkadaşına hayran hayran bakıyordu. Herkesin artık döküldüğü bu saatlerde, yoğun bir işgünü sonunda bile bakımlıydı, uzun boylu, sansın Rosemary. Barney McCarthy getirdi bunu, öyle cömert biri ki...

- Sana pek değer veriyor olmalı, dedi Rosemary. Bu arada An-nie'nin minik, yapış yapış parmaklarının açık renkli etekliğine değmesine azıcık kala, peçetesini kucağına yaymayı başardı.

- Eh, tabii, Danny Tanrı'nın her saatinde çalışıp kendini paralıyor neredeyse.

- Elbette canım, dedi Rosemary ciddi bir havayla.

- Öyle yoruluyor ki, eve geldiğinde ben yemeğini masaya koymaya kalmadan koltukta uyuyakalıyor.

- Anlıyorum, dedi Rosemary.

- Her şeye karşın yorgunluğuna değişiyor, işini çok seviyor, sen de öylesin, sonuçta başarılı olmak için durup dinlenmeden çalışıyorsun.

- Doğru, ama ben dinlenmeye de vakit ayırıyorum. Kendimi ödüllendiriyorum, iyi yerlere gidiyorum.

Ria Danny'nin yaptığı bütün yorucu şeylerden sonra uyuyakaldığı koltukta gülümsedi. "Sanıyorum yorucu bir günün sonunda,

73

Danny Tara Sokağı 16 numaraya dönmenin kendisi için bir ödül olduğunu düşünüyor, istediği her şeyi buluyor burada."

- Evet, elbette buluyordur, dedi Rosemary Ryan.

Hilary Ria'ya dördüncü sınıftaki kızlardan birinin hamile olduğunu söyledi. On dördünde bir utanmaz sürtük, kahraman olmuş. Bütün çocuklar ona gıpta ediyormuş, okul yönetimiye kürtaj için İngiltere'ye gitmeyişiğini övüyormuş. Kızın annesi bakacakmış bebeğe, böylece on dördündeki kızı okula devam edebilecekmış. "Bu haksızlık değil mi?" diyordu Hilary. "Bazı insanlar bakışarak hamile kalıyor, çocuk sahibi olmak için her şeyini verebilecek evli barklı insanlarsa şanslarına küsmekle yetiniyor..."

Aslında yakınmaktan başka bir şey yapmayan Hilary, "Yakınıyor değilim" dedi.

"Ama Tanrı'nın bu insan türünü devam ettirmesi işinde bir gariplik var bence.

Çok daha akla uygun bir düzen kuramaz mıydı bu Tanrı, yani örneğin daha yeni yeni kadın olmaya başlamış çocukları evlerin bisiklet kulübelerinde hamile bırakmak yerine, insanların bir büroya gitmesi ve doğru dürüst çocuk büyüteceğini kanıtlayan herkesin çocuk sahibi olması gibi..."

- Bir bakıma öyle, dedi Ria.

- Beni onaylamayı beklemiyorum. Hamilelik sana neler getirdi baksana, film yıldızı gibi biriyle evlilik, Homes and Gardens dergisinde kiler gibi bir ev... Ria güldü, "Yok canım."

Nora Johnson torununu bebek arabasına koymuş, Tara Soka-ğı'nı bir aşağı bir yukarı dolaşüyor, nerde kimin oturduğunu, kimin ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Aynı sokaktaki 48A numaralı eve yerleşmişti. Ufak tefek, esmer, nerdeyse bir kuş gibi zıp zıp, enerji dolu bir kadındı; hemen hemen her şeyi bilmek istiyordu. Ria annesinin insanlar hakkında öğrendikleri karşısında hayretlere düşüyordu.

- Öğrenirsin, yeter ki iste, diyordu Nora.

Aslında Ria'nın da çok iyi bildiği üzere, insanın edepsizlik ölçüsünde meraklı olması, yaklaşımlarında dolaysız yollar seçmesi gerekiyordu. Annesi, 26 numarada oturan Sullivan ailesinden söz etti ona. Adam diş hekimiydi, kansmınsa ikinci el giysi satan bir dükkânı vardı. Annie'den bir yaş büyük Kitty adında bir kızları vardı, zamanla torununun oyun arkadaşı olabilirdi. Ria'ya 68 numarada oturan ve zaman zaman ziyaret ettiği St. Rita Yaşlılar Evi'ndeki ihtiyarlardan da söz etti. Yaşlılar bebek görmekten çok

hoşlanıyordu, yaşamın devamlılığı konusunda bir güvence veriyordu onlara.

Yaşlıların pek çoğu torunlarını ve torun çocuklarını yeterince sık göremiyordu. Nora çamaşırlarını Gertie birilerini görüp konuşsun diye çamaşırhaneye götürdüğünü söylüyordu. Ria'nın çamaşır makinesini kullanabilirdi gerçi, ama böyle bir yerde hareket vardı, sohbet vardı. Jack Brennan'ın elektrik direğine asılacak bir adam olduğunu söylüyordu, karısı Gertie ise ona dayanmayı başaran yan ahmak yan azize karışımı olağandışı bir kadındı. Gertie'nin küçük oğlu John, vaktinin çoğunu anneanesiyle geçiriyordu.

Köşedeki 1 numaralı evin satılık olduğunu bildirdi Nora, herkes burasının bir lokanta için uygun olduğunu söylüyordu. Tara Soka-ğı'nda hemen gidivercekleri bir lokantaları olsaydı! Nora, "Öyle lüks bir şey değil de, kesemize göre bir lokanta açılrsa bari" diyordu. "Bu sokak bayağı geliyor" diyordu düşünceli bir tavırla.

Nora Johnson, bebek bakıcısı, köpek bakıcısı ve ütücü olarak aranan bir kişiydi. Temiz gömlek kokusunu öteden beri severdi, insanın sevdiği bir şeyi paraya dönüştürmesi fena mıydı ?

Kimin neyi satacağını, kimin nasıl bir ev yapacağını çok önceden öğreniveriyordu. Danny onun paha biçilmez biri olduğunu söylüyordu. Nora onun sokaktaki gözü ve kulağıydı. Kayınvalidesi sayesinde iki ev satmıştı. "Benim gizli silahım" diyordu ona.

Bir de film yıldızlarına karşı büyük bir ilgi duyuyormuş gibi davranıyordu, oysa konuyla pek ilgilendiği söylenemezdi. Ria, kocasının şu filmde Grace Kelly'yle oynayan kim olduğunu, bu filmde Lana Turner'la başrolü kimin paylaştığını ya da bir oyuncunun adını anımsama çabalarını izlemeye bayılıyordu.

Bir keresinde, "Bana Audrey Hepburn'ü anımsatıyorsun, Anne" demişti Nora'ya. Nora, "Saçmalama Danny" diye tersledi onu.

- Yok, gerçekten. Yüz biçimin tıpkı onunkine benziyor, uzun boynun da... Değil mi Ria?

- Evet, annemin kuğu gibi uzun bir boynu var. Bu yüzden Hi-lary'yle hep gıpta ederdik ona, dedi Ria.

- İşte bak, tıpkı Tiffany'de Kahvaltı'daki Audrey Hepburn gibi... Nora benzetmeden hoşnuttu, ama bunu göstermiyordu. Danny Lynch profesyonel bir büyücüydü, ona inanacak değildi. Sihirli sözlerine kanacak değildi. Audrey Hepburn'ün elini çenesine koymuş bir resmini gösterdi ona Danny. Haydi, kalk böyle poz ver, resmini çekeceğim, o zaman anlayacaksın ne demek istediğimi... Elini çenene koy, haydi. Kutsal...

75

- Sen ne diyorsun bana?

- Kutsal Golightly, Audrey'nin oyundaki rolü, tıpkı ordaki Aud-rey'y6 benziyorsun. O günden sonra kayınvalidesinin adı "kutsal" oldu.

Bu türden numaralara hiç kanmayan Nora Johnson, tümüyle büyülenmişti.

Rosemary cuma sabahları bankaya gidiyordu. Oradaki kızlar ona hayrandı. Her zaman sade giyinirdi. Ve dikkatlice bakmazsanız her seferinde başka bir giysi giydiğini sanırdınız. Üç adet çok iyi ceket, çok sayıda ve renk renk bluzu ve eşarbları vardı. Bu nedenle farklı görünüyordu. İşindeki durumu çok iyiydi. Matbaanın sahibi bütün işleri ona bırakmıştı. Yeni alınacak makineler için kredi görüşmelerini yürüten, taksit miktarlarını belirleyen hep Rosemary Ryan'dı. Vergi iadesi belgelerini düzenleyen, banka takvimi ihalesini başarıyla alan gene Rosemary'ydi.

Genç banka memurları ona gıpta ediyordu. Kendileriyle aynı yaşıydı, ama bütün yetki ve sorumlulukları üzerine almayı başarmıştı. Colm Barry'yi biraz beğendiği kamsındaydılar, ama bu olanaksızdı. Rosemary Ryan gibi birinin dönüp bakacağı son kişiydi Colm. Hırslı değildi bu adam, bankada bile işini koruma duygusu taşıymıyordu. Bankacılık ahlakından hoşlanmadığını, hatta Adsız Alkolikler toplantısına gittiğini bile patronundan saklamıyordu. Bu türden davranışlar, yükselmeye giden yolu açacak tutumlar değildi. Rosemary her seferinde Colm'un masası boşalana dek beklese, orda olmadığı zamanlarda hep onu sorsa bile, Colm Barry'den çok daha başarılı birini isterdi kuşkusuz.

Rosemary her hafta sonu bankaya gelmeden önce bütün belgelerini hazırlamış olurdu. O cuma kuyrukta beklerken Orla King'in Colm Barry'yle hararetli hararetli konuşmakta olduğunu gördü. Rosemary Orla'nın ucuz ve hemen kendini belli eden bir güzelliği olduğu görüşündeydi. Gereğinden fazla dar bir bluz, fazla kısa bir etek giymişti, ayakkabıları da çok yüksek topukluydu. Gene de erkekler bu durumu abartılı bulmuyor, tersine hoşlanmış görünüyorlardı. Orla tam giderken Rosemary'yi gördü, yüzü birden aydınlandı. "Aa, dünya ne küçük. Daha dün senden söz ediyordum" dedi.

Rosemary'nin yüzü soğuktu, asık denebilirdi, ama nezaketten gülümsemeye zorladı kendini. Orla Quentin'in özel bölümünde görüldüğünü biliyor olmalıydı. "Umanm iyi şeyler söylemişsindir?" dedi Rosemary yalnızca.

- Evet, övgü ve şaşkınlık duygulan. Nasıl oluyor da senin ka-
76

dar güzel bir kadın bekâr kalıyor? Konuşmanın bir ucu bu konuyu içeriyordu.

- Ne kadar sıradışı bir konu. Rosemary çok soğuktu.

Orla bu soğuk havayı fark etmemiş görünüyordu. "Şimdi tanınmış birisin, seni tanımayanlar bile varlığından haberdar. Hepsi de ilgiyle dinledi."

- Hepsinin de yaşantıları bomboş olmalı, dedi bu söze karşılık Rosemary.

- Yani öylesine konuşuldu, sana zarar vermek isteyen yok.

- Eminim doğru söylüyorsun, bana neden zarar versinler ki ? Sesi Orla dışında herkesi sıkacak kadar iticiydi.

- Ee, neden evlenmiyorsun, Rosemary?

- Belki ben de senin gibi aradığımı bulamamışımdır henüz. Rosemary sesinin yüreği kadar soğuk olmadığını umdu.

- Evet ama ben gününü gün eden biriyim, sen ciddi bir kadınsın.

- ikimiz de yirmilerdeyiz, Orla. Daha tepeye tırmanmadık bile.

- Ama biri bana dedi ki -senin iyiliğin için yani, aşağılamak için falan değil- dedi ki sağına soluna baksan iyi olurmuş, elini çabuk tutmazsan milyonerler artık daha genç mankenlerin, gelecek yılın mankenlerinin peşine düşeceklermiş. Orla bir kahkaha attı. Rosemary'ye hakaret etmek değildi amacı. Hatta, Rosemary kadar güzel biri için bu sözlerin şaka olarak algılanması, ciddiye alınmaması doğaldır diye düşünüyordu insan.

Ama Rosemary'nin yüzü soğukluğunu korudu. Birkaç gün önce Tara Sokağı'ndaki evdeki pazar davetinde, Danny Lynch ona şaka yollu tam tamına bu sözleri söylemişti. Rosemary o zaman aldırmamıştı, ama şimdi sinirlendi. Danny'nin Orla King'e geçen günkü yemekte kendisi hakkında bunları söylediğini anlamış ve sinirlenmişti.

Orla umursamaz havalalarında işine gitmek üzere ayrıldı. "Hoşça kal Colm, salı akşamı görüşürüz" diye seslendi bankadan çıkarken.

- Anladığım kadarıyla Bayan King'le bayağı bayağı buluşuyorsunuz, dedi Rosemary Colm'a.

- Evet, sayılır... Colm kesin konuşmuyordu.

Rosemary Adsız Alkolikler'de buluşacaklarını düşündü o an. İnsanlar kendi gizlerini açarlardı ama, bu tür toplantılara başka kimlerin katıldığını asla açıklamazlardı. Colm'un daracık bluzlara, küçük toparlak popoları saran kısa eteklere hemen vurulmadığını düşünerek sevindi. "Ama gene de Dublin küçük bir orman,

77

değil mi? Er ya da geç birbirimizden haberimiz oluyor." Aslında sadece konuşmuş olmak için konuşuyordu, ama Colm'un yüzünün asıldığını fark etti.

- Ne demek istiyorsun ? diye sordu Colm.

- Yani demek istiyorum ki, Londra'da ya da New York'ta olsaydık, banka kuyruğunun yansını tanımayacaktık.

- Haklısın. Ha, bak ne diyeceğim, ay sonunda burdan ayrılıyorum.

- A, ayrılıyor musun ? Nereye atadılar seni ?

- Bir aslan kadar yürekliyim şu anda. Bankadan ayrılıyorum, dedi Colm.

- Bu gerçekten yürek ister. Veda partisi falan olacak mı? Bunu söylediği an pişman oldu Rosemary.

- Hayır, ama ne var biliyor musun ? Tara Sokağı'nda bir lokanta açıyorum. Hazır olur olmaz sana bir yemek davetiyesi göndereceğim.

- Bak, davetiyelerini ben basayım, sana armağanım bu olsun.

- Anlaştık, dedi Colm, el sıkıştılar. Tatlı bir gülümsemesi vardı Colm'un. "Ne yazık ki şansı yok" diye düşündü Rosemary. Onunla arkadaşlık etmek çok güzel olabilirdi. Ama Tara Sokağı'nda lokanta? Aklını kaçırmış olmalıydı bu çocuk. Orada alışveriş merkezi falan yoktu, gelip geçenler fazla değildi. Daha açılmadan kapanmaya mahkûm bir işe girişiyordu ne yazık ki.

Danny ile Barney McCarthy, Danny'nin eskiden oturduğu evin çok yakınlarında birkaç eve bakmaya gidecekti.

- Hep birlikte gidelim, Annie de dedesini ve babannesini görmüş olur, ha? dedi Ria.

- Hayır aşkım. Bu sefer olmaz. Oradan oraya koşturacağım, yazıp çizeceğim, işi bir an önce kapatmak isteyen, kelepik peşinde koşan emlakçılarla konuşacağım. Otelde toplantı ardına toplantı yapacağız, başka hiçbir şeye vakit kalmaz.

- Öyleyse sen bir uğrarsın annen ile babana, ha?

- Belki giderim, belki gitmem. Biliyorsun, beş dakikalığına uğrayıp onları üzmeğe, hiç gitmemek daha iyi olabilir...

Ria bunu bilmiyordu. "Birkaç saat önce çıkarsın evden."

- Barney ne zaman giderse ben de o zaman gidebilirim tatlım. Ria, üstelememesi gerektiğini biliyordu. "İyi öyleyse. Havalalar

düzelince ben götürürüm Annie'yi, belki sen de gelirsin."

- Efendim? Ha, olur olur. Ria Danny'nin gitmeyeceğini biliyordu. Kendisini onlardan çoktan koparmıştı kocası, onlar artık

78

Danny'nin yaşamının bir parçası değildi. Danny'nin bu inatçılığı zaman zaman Ria'ya gizemli geliyor, azıcık da üzüyordu onu.

- Danny'nin ailesini görmeye köye gelir misin benimle ? diye sordu Ria annesine.

- Olur. Annie'nin midesi bulamıyor mu arabada?

- Hayır, arabaya binmeyi çok seviyor. Sen bir elmalı turta yapar mısın onlara?

- Neden ?

- Aman Anne, eli boş gitmeyelim istiyorum da ondan. Her şey için özür dileyen tipler onlar. Nasıl yaşadıklarını biliyorsun. Fazla bir şeyler götürsem, alınıyorlar. Senin elmalı turta götürmen çok yerinde olur.

- Seni anlayamıyorum Ria. Hiçbir zaman da anlamadım, dedi Nora, ama turtayı zevkle yaptı ve özenle süsleyip püsledi.

Ria çok önceden köye bir mektup göndermişti, Lynch'ler onları bekliyordu. Küçük Annie'yi gördüklerine sevindiler, Ria kızının \ onlarla resmini çekti, daha önce çektiklerini çerçeveletip armağan etmişti onlara. Kendilerini uzak tutmalarına, çekingen davranmalarına karşın, Annie'nin yaşamının bir parçası olacaklardı. Bunda kararlıydı Ria. İngiltere'deki diğer torunlarını hiç görmemişlerdi. Rich oradan hiç dönmedi. "Kolay değil" diyorlardı. Ria Londra'da

işleri yolunda olan birinin, bir kerecik olsun evine gelip oğlunu kendi anne babasına göstermesinde ne gibi bir güçlük olduğunu merak ediyordu. Rosemary onları kendi hallerine bırakmasını ve dırdırcı bir kaynanası olmadığına sevinmesi gerektiğini söylemişti. Ama Ria, onları ailenin bir parçası yapmaya kararlıydı.

Her zamanki gibi, jambon, domates ve fın ekmeği sundu Lynch'ler konuklarına. Bayan Lynch, çözülmez bir sorunla karşı karşıyaymış gibi, "Elmalı turtayı ısıtayım mı ?" diye sordu korka korka.

Barney McCarthy'yle ülkeyi bir baştan bir başa gezip dolaşan, kendine güveni tam, yetkin, annesi ile babasının karşısında diz çöküp şapkalarını ellerine alacakları işadamlarıyla, kasabaların ileri gelenleriyle konuşup görüşen bir Danny Lynch, nasıl olmuş da bu çekingen insanların oğlu olmuştu ?

Danny'nin babası, "Birkaç hafta önce buralara geldiniz de bize hiç haber vermediniz, öyle mi ?" dedi.

- Yok, ben gelmedim. Sanırım Danny buraya yakın bir yerlere geldi, ama Barney McCarthy'yle birlikte kalmak zorundaydı el-

79
bet. Ria rahatsız olmuştu. Bundan alınacaklarını biliyordu. Birkaç mil daha gitse, annesi ile babasını ziyaret edebilirdi, bir saatliğine olsun onları görebilirdi.

- Ama ben ordaki mandıraya gitmiştim. Marty, kızının otelde çalıştığını ve ikinizin o otelde kaldığını gördüğünü söyledi.

- Yok yok, yanında Barney vardı, ben değil, dedi Ria sabırla. Yanlış görmüş.

- İyi canım, herhalde yanlış gördü, dedi Danny'nin babası. Konuyu bir daha açmadı.

Otelde çalışan kızın aklını karıştıranın ne olduğunu biliyordu Ria, Barney McCarthy Polly'yi yanında götürmüş olmalıydı. Yanılgı bundan kaynaklanıyordu. 1987 eylülünde, Annie'nin dördüncü doğum gününden kısa bir süre önce, Tara Sokağı'ndaki evde büyükler için bir parti düzenlemeyi tasarlıyorlardı.

Danny ile Ria liste yapıyordu, Rosemary'yse sık sık olduğu üzere yanlarındaydı.

- Benim için birkaç milyon çağırmayı unutmayın, bu gidişle evde kalacağım, dedi Rosemary.

- Evde kalacak kızı buldun, diye güldü Ria.

- Ciddi söylüyorum, Barney'nin arkadaşları yok mu ?

- Hayır, hepsi birer canavar. Hiç hoşlanmazsın onlardan Rosemary, dedi Danny gülererek.

- Peki, listede başka kimler var?

- Gertie, dedi Ria. Danny, "Hayır" dedi hemen.

- Ama elbette Gertie olacak, dedi Ria.

Rosemary Ria'dan yana çıktı: "Kambersiz düşün olmaz ama."

- Ama o çılgın salak Jack Brennan ya kavga çıkarır ya şişeye yumulur ya da her ikisini birden yapar, diye karşı çıktı Danny.

- Olsun, daha önce baş ettik onlarla, dedi Ria. Kiracıları vardı, evde olurlardı, iyi insanlardı. Gelmeyeceklerini bilmelerine kar-Şin Martin ile Hilary'yi de sadece dışlanmış olmamak için çağıracaklardı. Ria'nın annesi yanm saatliğine gelir ve bütün gece kalırdı. Barney ile Mona'yı çağıracağız elbet, dedi Ria.

- Aslında Barney ile Polly'yi demek istiyorsun, dedi Danny. İki saniyelik bir sessizlik oldu, sonra Ria listeye Barney ile

Polly'nin adlarını yazdı.

- Diş Doktoru Jimmy Sullivan ile karısı, dedi Ria. Bir de Orla 'i çağıralım.

80

Danny'nin de Rosemary'nin de kaşları çatıldı. "Çok içer" dedi Rosemary.

"Güvenilmez."

- Yok, şimdi Adsız Alkolikler'e gidiyor. Ama gene de ne yapacağı belli olmaz, diye onayladı onu Danny.

- Ben ondan hoşlanıyorum. Eğlendirir bizi. Ria onun adım da yazdı.

- Colm Barry'yi de çağırabiliriz, köşedeki binada lokanta açacak.

- Rüyasında açar, dedi Danny.

- Ama açıyor. Açılış davetiyelerini ben basacağım.

- Yani aynı zamanda kapanış gecesi, dedi Danny.

Bu konuda Rosemary de aynı görüşteydi gerçi, ama gene de Danny'nin Colm'u kenara atmasından rahatsız oldu. Danny'yi kızdıracak bir şey söylemeye karar verdi.

"Gel onu da çağıralım Ria. Fırlak göğüslerle çıkık popodan başka bir şey görmeyen tüm o erkekler gibi, Colm da bayılıyor Orla King'e.

Ria kıkırdadı. "Hepimiz birer çöpçatan olduk çıktık, değil mi ?" dedi gülerek.

Rosemary Ria'ya bir tokat atabilmeyi ne kadar isterdi. Bayağı J şiddetli bir tokat hem de. Karşısında, evli barklı olmanın verdiği güven duyguları içinde,

mindere kıvrılmış bir kedi kadar rahat bir Ria duruyordu. Kocasına tümüyle güveniyordu, Danny gibi bir erkeğin etrafında dönen pek çok kadının

bulunabileceği aklının ucundan geçmemişti. Orla King sahnedeki tek oyuncu olmayabilirdi. Ama Ria bu konuda bir şey yapıyor muydu ? Kocasının ilgisini ve dikkatini çekmek için herhangi bir girişimde bulunuyor muydu ?

Elbette ki hayır. Koca mutfağını konu komşuyla, tencere tavayla, şişmanlatıcı keklerle dolduruyordu. Yukarı kattaki salonla- f n için açık artırmalarda

aldıkları eşyaları cilalayıp duruyordu, ama o güzelim yuvarlak masanın üzeri kataloglar ve kâğıtlarla J kaplıydı. Milyonlarca yıl geçse, iki mum yakıp, güzel

bir giysi kuşanarak o masada Danny'ye yemek sunmayı aklından geçirmeye-cekti Ria.

Sokaktaki insanların yansının uğrak yeri olan bu büyük gürültülü mutfak ile Danny'nin gününü gün ettikten sonra gelip üzerinde uyukladığı koltuktan başka

bir şey yoktu sanki bu evde. f Danny'nin yakışıklı, gülümseyen yüzüne hayran hayran baktı Rosemary. Bu büyük evin mutfağında güzel kızını kollarına almış,

ka- J nsıysa verecekleri partinin planlarını yapmaktaydı. Kendi annesi ile babasının oturduğu evden yalnızca birkaç mil uzakta bir yere l

81

sevgilisini götürecektik kadar, üstelik bunu Barney McCarthy'nin gözü önünde yapacak kadar kendine güvenen bir adam duruyordu karşısında. Ria'nın

kayınpederinin her zamanki gülünç saflığı, otele oğlunun yalnız gittiği masasına inanması öyküsünü biliyordu Rosemary. Bazı erkekler hep dörtayak üstüne düşüyor,

kimse de ağzını açıp tek söz etmiyordu. Bu işlerde büyük, çok büyük haksızlık vardı.

Ria gece gündüz pasta yapmakla uğraşıyor, parti için görkfem-li bir masa

donatmaya çalışıyordu. Mona McCarthy'nin davetini iki kez geri çevirmek zorunda kalmıştı, ne işi olduğunu ona söylememesi gerektiğini de unutmamıştı. Kendisine

çok cömert davranan bu nazik kadına karşı böyle davranmak hiç hoşuna gitmiyordu aslında. Ancak Danny bu konuda dediğim dedik bir tavır sergilemişti. Partiler

Polly'ye göre idi. Mona'ya bundan söz edilmeyecekti.

Ria'nın annesi konuyu biliyordu, ağzını açmadı. Ria'nın evinin çok yakınında oturmak, sürekli onun evine uğramak ve olan biten her şeyden haberli olmak

anlamına geliyordu. Nora Johnson Tara Sokağı 16 numaralı eve, doğru dürüst bir yemek davetine gelme-misti, ne bir öğle yemeğine ne de bir akşam yemeğine

kalmıştı. "İnsan her yemeğe oturursa, ev sahibini bıktırır" diye düşünüyordu.

Nora ancak yemeklerden önce ya da sonra gelir, anahtarlarını şakırdata şakırdata ortalıkta dolaşır, ne zaman geleceğini söyler ve giderdi. Doğru dürüst gelip

onlarla birlikte oturmak, bir konuk gibi kalkıp gitmek herkesin yapabileceği bir şeydi. Ria bundan hoşlanmıyor, boyuna iç geçiriyordu, ama annesine dayanmak

zorundaydı. Hem, her şeyini bilen -Barney McCarthy öyküsünü bile bilen- birinin her zaman el altında olması onu rahatlatıyordu.

- Hiç umursama, Ria, diye öğüt veriyordu ona annesi. Onun gibi erkeklerin belli şeylere ihtiyacı vardır, bilirsin... Alışılmadık bir hoşgörü ve bağışlayıcılık

seziyordu annesinde. Genelde insanların istekleri umrunda olmazdı. Ama Nora Johnson becerikli bir kadındı. Bir keresinde, Ria ile Hilary'ye, kendisine doğru

dürüst bir hayat sigortası ya da emekli aylığı bırakmadan gitmek yerine, ihtiyaçlarını karşılamış olsaydı, rahmetli kocasını hoş göreceğini söylemişti.

Partinin verileceği günün sabahında, "Bol bol alkolsüz içecek almalıyız" dedi Ria Danny'e.

- Tabii, tabii, Orla ve Colm gibi içkiyi bırakmışları düşünmeliyiz, diye onayladı onu kocası.

82

- Orla'nın Adsız Alkolikler'e girdiğim nerden biliyorsun ? diye sordu Ria.

- Bilmem, ya sen söylemişsindir ya da Rosemary. Biri söyledi herhalde.
- Ben bilmiyordum ki... Neyse ona bildiğimi belli etmem, dedi Ria.
- Ben de... diye söz verdi Danny.
Ancak o gece Orla kuralı çiğnedi. Erken geldi, hatta ilk konuk oydu. Danny Lynch ve karısını, kendisine söylenenlerin hiçbir anlam taşımadığını kanıtlarcasına mutfakta sarmaş dolaş gördü. Danny Lynch'in kendisini boğduğunu öne sürdüğü ev süslenmişti, sıcak, hoş bir hava vardı ve dostlarıyla dolup taşmaya hazırdı. Yeni bir giysiye bürünmüş olan küçük kız, ortalıkta dolaşmaktaydı. Herkese az sonra dördüne basacağım söylüyordu, bunun kendi partisi olduğunu sanıyor, sürekli babasının elini tutmaya çabalıyordu. Orla böyle bir sahneye karşılaşmayı beklemiyordu. Bir viski alsam iyi olur diye düşündü. Colm geldiğinde Orla hayli sarhoştı. "Gel seni eve götürüyüm" diye yakardı ona.
- Hayır, kimsenin bana nutuk çekmesini istemiyorum, diyordu Orla, gözyaşları oluk gibi akıyordu.
- Nutuk çekmeyeceğim, seninle kalacağım. Bana bu iyiliği yaparsın, değil mi ? dedi.
- Hayır, yapmam, sevgilin böyle bir pislik yapıyor olsaydı yanında olurum ben. Sevgilin burada bir sıçan gibi rol kesseydi, gelir seninle bir viski içerdim, böyle yapardım ben, bilgiçlik taslayıp kural kaide nutuklarına kalkmazdım.
- Benim sevgilim yok, dedi Colm. Şaka yapıyordu sözüm ona, :i|
- Senin hiçbir şeyin yok Colm, senin sorunun da bu zaten.
- Belki.
- Ablan nerde ?
- Neden soruyorsun?
- Çünkü sen yalnızca ona metelik veriyorsun. Herhalde yatı-yorsundur onunla.
- Orla bunların sana bir yararı olmadığı gibi, bana da bir zararı olmuyor.
- Sen hiçbir zaman kimseyi sevmedin zaten.
- Evet, sevdim. Colm, Rosemary'nin yanlarında olduğunun farkındaydı. Yardım istercesine ona baktı. Sevdiğini sandığı bu adam kimse onu bulmaya çalışsak, ne dersin Rosemary?
- Hayır, bu uygun olmaz, dedi Rosemary.
83
-Neden?
Yanıt kısaydı: "Çünkü o ev sahibi." Colm sıırıttı. "Anlıyorum. Ne yapacağız peki ?" Rosemary hemen çareyi bulmuştu. "Bir iki tek daha vereceğiz, kendinden geçecek."
- Bunu yapamam, gerçekten yapamam, dedi Colm.
- Tamam, başını çevir. Ben yaparım.
- Hayır.
- Git burdan Colm. İşleri zorlaştırmıyorsun.
- Çok zayıf olduğumu düşünüyorsun, değil mi?
- Hayır, hayır düşünmüyorum. Adsız Alkolikler'den olan biri bir başka üyenin sarhoş olmasına izin vermez. Sen çekil. Bunu ben yapacağım. Colm kenara çekildi ve Rosemary'nin bardağı doldurmasını izledi. Haydi, iç, yalnız bu akşam için Orla. Kırk yılda bir, olabilir değil mi? Yann hiç içmezsin. Ama bu akşam ihtiyacın var buna.
- Onu seviyorum, diye ağılıyordu Orla.
- Biliyorum, ama o bir yalancı, Orla. Seni Quentin'e götürüyor, Barney McCarthy'yle birlikte köy otellerine götürüyor, sonra gözünün önünde karısıyla uslu koca rolü oynuyor. Haksızlık bu.
Orla'nın ağız açık kaldı. "Sen bunları nerden biliyorsun?"
- Sen söyledin ya, unuttun mu ?
- Ben sana asla söylemedim. Ria'nın arkadaşısın sen.
- Pekâlâ söyledin, Orla. Yoksa nerden bileyim ben ?
- Ne zaman söyledim peki.. ?
- Az önce. Gel bak şu bölmeye gidelim, orada kimse yok, birer içki içelim birlikte.
- Partilerde kadınlarla konuşmaktan nefret ederim.
- Biliyorum Orla, ben de nefret ederim. Ama uzun sürmeyecek. Bu evde oturan o güzel çocuklardan birini yollayacağım yanına, seninle konuşacak. Hepsi de kim olduğunu soruyordu.

-Sahi mi?

- Sahi. Herkes soruyor. Danny Lynch gibi profesyonel bir yalancıyla vaktini boşa harcaman gerekmez.

- Haklısın, Rosemary.

- İnan haklıyım.

- Senin hep kendini beğenmiş biri olduğunu sanırdım, başısla.

- Hayır hiç öyle sanmıyordun. Yüreğinin derinliklerinde her zaman sevdim beni.

Rosemary, Danny ile Ria'nın evindeki odalardan birini kiralamış olan çocukları bulmaya gitti. Merdivenlerde-ki girintide kızgın bir kedi var, gelirken karşılaştığı yakışıklıların nerede olduğunu soruyor, diyordu onlara.

84

Colm bu kez ön plana çıktı: "Sen Birleşmiş Milletler Örgü-tü'nde çalışmalıymışsın" dedi Rosemary'ye.

- Ama bana pek yanaşmıyorsun ha? dedi Rosemary şaka yollu.

- Sana aşın bir hayranlık duyuyorum, yaklaşmaktan korkuyorum belki.

Rosemary güldü, "Öyleyse senden bana fayda yok" dedi ve Colm'u yavaşça yanağından öptü.

- Ha, bak... bu arada... ablamla yatmıyorum ben...

- Bir an bile düşünmedim yattığını. O cumhuriyetçinin karısıyla işleri pişirdiğini bilmiyor muyum sanıyorsun ?

Colm şaşırды, "Bunu nerden biliyorsun?" diye atıldı.

- Sana söylemiştim, burası küçük bir orman ve ben her şeyi bilirim, dedi Rosemary gülerek.

Herkes gittikten sonra Nora Johnson o gencecik, capcanlı insanların o kadar çok içki içmelerine şaştığını söyledi. Bir de, o genç, iyice sarhoş kızın herkese bağırıp çağırması inanılır gibi değildi. Sonra da kalkmış, kiracılardan birinin odasına kapanmıştı. Birinin oda kapısını açiverip onları yatakta görmesi ne gülünç bir rastlantıydı. Danny, bunun gülünç yanının bulunmadığım söyledi. Orla bu kadar içkiye alışkın değildi anlaşılın, bu yüzden böyle bir tepki göstermişti. O çocuklardan biriyle yatağa girmeyi istememişti. Onun kişiliğine uygun değildi bu davranış.

Rosemary o sakin sesiyle, "Yapma Danny" dedi. "Herkes atar onu yatağa, bunu daha büroda birlikte çalışırken biliyorduk."

Danny köşeye kıstınlmıştı. "Ben bilmiyordum."

- Bilmeyecek ne var, dedi Rosemary ve yarım düzine isim saydı.

- Colm Barry'yle beraber söylememiş miydin bana? diye sordu Ria.

- Bir süre öncesine kadar evet, ama akşamki gösteriden sonra devam etmez bu ilişki. Rosemary'nin bilmediği şey yoktu.

Danny müthiş sinirlenmiş görünüyordu.

Ria kaygıyla baktı kocasına: "Dün gece iyi eğlenmedin mi?"

- Evet, tabii eğlendim, dedi, sonra suskunluğa gömüldü. Akli başka yerlerdeydi.

Orla'nın davranışları karşısında şaşırmış, hatta ürkmüştü. Barney beklenmedik bir soğukkanlılık göstermiş ve kızı elden geldiğince çabuk dışarı çıkarmasını istemişti. Polly, kurallara uymayan bir çocuğu azarlararcasına bakmıştı Barney'ye.

O martavalcı Colm Barry'nin hiçbir yaran dokunmamıştı. Kiracı çocuklar o an durumu kurtardı, ama nasü, Tanrım bir yatak odası kapısı nasıl açık bırakılabilirdi? Tek becerikli kişi Rose-

85

mary Ryan olmuştu sonuçta, olan biten her şeyin aslını biliyor-muşçasına insanları yatıştırmış, konuyu kapatmıştı. Nerden bilecekti ki dönen dolapları... Bir iki hafta sonra Hilary, Annie'ye aldığı bir doğum günü ar-mağamyla çıkageldi, ilk işi Barney McCarthy'nin borsadaki çöküş sonucu batıp batmadığını sormak oldu.

- Sanmıyorum, Danny bir şey söylemedi, dedi Ria. Böyle bir olasılığın düşünülmesi karşısında şaşırmış görünüyordu.

- Martin, Barney gibi İngiltere'de para kazananların paralanm orada tuttuklarını, aksi halde sırtlanndaki gömleği bile yitireceklerini söylüyor, dedi Hilary; suratını asmıştı.

- Bildiğim kadıyla kötü bir durum yok, dedi Ria. Eskisinden fazla değilse de her zamanki kadar iş yapıyorlar.

- Eh, iyi öyleyse, mesele yok, dedi Hilary.

Ria, zaman zaman işlerin ters gitmesinin Hilary'yi sevindireceğini düşünüyordu, hem o hem de Martin bayağı parasızdı ve borsadaki iniş çıkışları büyük ilgiyle izliyorlardı.

Gertie Tara Sokağı'ndaki partide son derece sakin ve dikkatli davranmıştı. Yanında tek iyi giysisini kuşanmış Jack bulunuyordu. Bebeklerini birine bırakmışlardı, fazla kalamazlardı. Jack portakal suyu içti. Gertie'nin kız kardeşi Sheila Noel için Amerika'dan geliyordu. Jack Brennan'la yaşanan sorunların boyuttan ne Sheila'ya ne de Amerikalı kocası Max'a yansıtılmıştı. Sheila Amerika'nın Yeni İngiltere denilen doğu bölgesinde gösterişli, debdebeli bir yaşantı sürmeye çabalıyordu. Eve yazdığı mektuplarda, servetleri ve konumları hep etkileyici havalarda yansıtılıyordu. Gertie'nin böylesine tutarsız bir adamla evlenmiş olduğundan ne mektuplarda ne de telefon konuşmalarında söz edilmişti. Gertie Jack'in huysuzluklarından birinin bu üç haftalık ziyaret sırasında patlak vermemesi için dua ediyordu.

Orla gibi güzel bir kızın böylesine kötü davranması onu çok üzmüştü. Onun gibi birisi kendini denetleyemiyorsa, Jack'inden ne bekleyecekti. Ama her şeye karşın artık içmediğini ya da ayık kaldığını kabul etmek gerekirdi. Huzursuz, ve sinirli, ama ayıktı Jack. Eh, yukarıda Tann vardı, Gertie sıcak acılı çorba ile pideyi masaya getirmesine yardım ederken Ria'ya açılmış bunları anlatıyordu.

- Biliyorum Gertie, biliyorum. Ne zaman Danny'ye ve minik Annie'ye baksam bunları düşünüyorum.

86

L

Gertie biraz irkildi, çünkü çamaşırhanede çalışanlardan biri Tara Sokağı'nın en sık yerinde oturan yakışıklı Danny'nin tıpkı patronu Barney McCarthy'ninki gibi bir sevgilisi olduğunu duymuştu. Gertie bunun gerçek olmamasını öyle çok istiyordu ki, bu dedikoduyu duymazdan gelmiş, sorup soruşturmayla kalkmamıştı. Barney McCarthy, Orla King'in Tara Sokağı'ndaki partide sergilediği davranıştan bir daha söz açmadı. İlişkinin artık sona erdiğini düşünüyordu. Yanılmamıştı. Danny, aralarında her şeyin bittiğini söylemek için Orta'nın evine gitti. Çok dolaysız konuşuyor, kuşkuya yer bırakmayacak sözcükler seçiyordu.

- Benden böyle kurtulacağını düşünmüyorsun herhalde, diye haykırdı Orla. O gece olan olaylardan sonra içmemişti, ama bu durum barışmalarına yetmiyordu.

- Ne demek istediğini anlamıyorum, dedi Danny. İkimiz de sınırlarımızı, kısıtlamalarımızı bile bile girdik bu işe, Ria'yı senin için bırakmayacağımı biliyordun, bunun eğlenceli olacağını ve kimseye bir zararımızın dokunmayacağını konuşmuştuk.

- Ben böyle bir şey söylemedim, diye açıklıyordu Orla.

- Pekâlâ söyledin, Orla.

- Öyle bile olsa şimdi fikrimi değiştirdim, dedi kız. Seni seviyorum. Sense bana süprüntüymüşüm gibi davranıyorsun.

- Hayır, hiç de değil, süprüntüymüşün gibi davranan biri varsa, o da sensin. Evime geliyorsun, kendini osuruk gibi berbat durumlara sokuyorsun, patronuma hakaret ediyorsun, herkesin gözü önünde kiracılarımdan en az biri belki de ikisiyle yatağa giriyorsun. Kim kime kötü davranıyor, söyler misin ?

- Benimle işin bitmedi Danny Lynch. Senin başına daha birçok dert açabilirim... dedi Orla.

- Sana kim inanır ki Orla? Evimizde yaptıklarından sonra, sana dokunduğuma, hatta on metrelik çubuğun ucuyla bile dokunduğuma kim inanır?

- Alo, Rosemary ? Ben Orla King.

- Selam Orla. İyi misin ?

- İyiyim. İçkiye dönmedim.

- Aferin. Dönmeyeceğini biliyordum. Sana da söylemişim zaten, değil mi ?

- Evet, söyledin. Anlaşılan ben insanları tanıma konusunda usta değilim. Bu kadar iyi biri olduğumu bümüyordum.

- Yok canım, eminim biliyordun.

- Hayır, bilmiyordum. Danny Lynch tam bir üçkâğıtçı ve yalancı, evine gidip yaptıklarını karısına bir bir anlatacağım.

- Bunu yapma Orla.

- Nedenmiş, gerçekten de bir yalancı o. Bunu böyle bil.

- Bak, dinle. Az önce dostun olduğumu söyledin, bir dostun önerilerini dinle, tamam mı ?
- Tamam. Neymiş ?
- Danny çok tehlikeli biri. Bu dediğini yaparsan, o da sana karşı saldırıda bulunur, öcünü alır.
- Bunu yapamaz.
- Pekâlâ yapar, Orla, inan yapar. Patronlarına bazı belgelerin fotokopisini kendisine verdiğini, yapılacak satışlar hakkında önceden bilgi sızdırdığını söyler.
- Bunu yapamaz.
- Kaybedecek neyi var? Barney'nin yanında güvende. Köye yaptıkları geziyle ilgili söylediklerin için sana şükran borçlu değil herhalde.
- Tanım, onu da mı söyledim ?
- Evet, korkanm öyle. ;
- Hiç hatırlamıyorum.
- Mesele burda zaten, değil mi ? Bak, inan seni yanlış yönlendirmiyorum. Tara Sokağı'na gidip olan biteni anlatırsan dertten başka bir şey geçmez eline. Danny gözünü kırpmadan saldırır sana. Ne kadar inatçı olduğunu bilirsin. Ne kadar hırslı olduğunu, kaybetmekten hoşlanmadığını bilirsin, ayağına çelme takmana asla izin vermez.
- Ee, ne yapayım diyorsun.. ?
- Bence işleri bir süre için oluruna bıraktığını hissettirmelisin ona, erkekler bu tür davranışlardan hoşlanır. İşi rafa kaldırmaya razı ol, senin kendisi için bir sorun olmayacağını iyice anlayınca kendi ayaklarıyla gelecek seni görmeye... O zaman bıraktığınız yerden başlarsınız.
- Rosemary Orta'nın sesinden şükran gözyaşları döktüğünü an-layabiliyordu. "Gerçekten çok yardımcı oldun, Rosemary. Neden senin kendini beğenmiş ve geçimsiz biri olduğunu sanmışım, bilmiyorum. Söylediklerini aynen yapacağım. Ve dediğin gibi, olay çıkarmayacağıma iyice kanaat getirince bana dönecek..."
- Aynen öyle. Bu biraz zaman alabilir ama, diye uyardı onu Rosemary.
- Sence ne kadar sürer ?
- Erkek milletin sağı solu belli olmaz. Belki birkaç hafta.
- Birkaç hafta? Orla bu yanıt karşısında müthiş düş kırıklığına uğradı.
- Az değil, biliyorum, ama sonu iyi olacak, öyle değil mi ?
- Haklısın, dedi Orla ve telefonu kapattı.
- Nora Johnson briç dersleri alıyordu. Oyun onu pek sarmıştı ve nedense dağıtılan kâğıtlar ile oynanan oyunlar hakkında uzun uzun konuşmaktan hoşlanıyordu. Briçle ilgili ayrıntıları, tıpkı beyazperdede gördüğü film yıldızlarını kazdığı gibi yazıyordu belleğine.
- Ria briç öğrenmeye kesinlikle yanaşmıyordu. "Bu işe kendini iyice kaptırmış nice kadın gördüm, Anne. İşim başımdan aşmış zaten, her günün beş saatini, bütün karoların nerde ya da kupa yedilisinin kimde olduğunu düşünmeye ayıramam."
- Hiç öyle bildiğin gibi değil, diye azarladı onu Nora. Ama sen bilirsin. Ben kendi adıma St. Rita'da oyun grupları kurmayı tasarlıyorum.
- Nora'nın bu tasarısı büyük bir başarıyla sonuçlandı. Yaşlılar Evi'ndeki büyük salonlardan birinde genellikle üç masa birden doluyordu. Nora Johnson nerdeyse her gün katılıyordu oyunlara, dördüncü oyuncuya ihtiyaç olduğunda yanlarında bitiveriyordu. Bir günün saatleri nerdeyse yetmiyordu ona.
- Oyunlarını örgütlediği gibi yaşlıların yaşantılarını da örgütlüyor, onlara önerilerde bulunuyor, hanımları kâh pohpohluyor, kâh azarlıyordu. Başka insanlar için kurallar koymak ve kararlar almaktan daha çok sevdiği bir şey yoktu hayatta. Bu başka insanlara kızı Ria da dahildi.
- Azize Anna'ya dua etmelisin, dedi Nora Johnson kızına.
- Aman Anne, Anna adında bir azize yok bir kere, diye patladı Ria.
- Pekâlâ var, diye azarladı annesi onu. Meryem Anamızın annesi kim sence ? Azize Ann ya da Anna, kocası da Aziz Yoahim. Azize Anna Yortusu temmuzun 28'inde kutlanır, ben her seferinde senin için dua ederim ona, aslında iyi bir kız olduğunu ve isim gününü unutmayacağını söylerim ona.
- Benim isim günüm değil ki o ama. Rusya'da ya da Yunanistan'da değiliz Anne, İrlanda'dayız, benim adım da Anna değil Ria ya da Maria.

- Sen Ann Maria olarak vaftiz edildin, kızına da Meryem Anamızın annesinin adı olan Ann adı konuldu.

- Hayır, biz sevdiğimiz için koyduk o adı. Annesi, "Gördün mü!" dedi utkulu bir havayla.

- Peki ama diyelim ki Azize Anna var ve beni dinliyor, ne için dua edecekmişim? Her şeyimiz var?

- Bir çocuk daha gerek sana. Annesi dudaklarını gererek söylemişti bu cümleyi. Azize Anna yapar bunu senin için. Bunun batıl inanç olduğunu düşünebilirsin, ama inan bana yapar.

Ria doğum kontrol haplarını kesmenin de bunu yapacağını biliyordu. Bu konuda uzun uzun düşünmüştü, konuyu Danny'ye açmak için fırsat kolluyordu. Ancak bu sıralarda Danny'nin başım kaşıyacak vakti yoktu, ama belki de onunla konuşmanın tanı sı-rasıydı.

- Belki dua ederim, dedi uysal uysal.

- Aferin kızıma, diye yanıtladı onu Nora Johnson.

Gertie'nin kız kardeşi Sheila, Noel tatilini geçirmek üzere Dublin'e gelmişti.

- Onu buraya yemeğe çağınıyalım, dedi Ria.

- Olamaz, dedi Danny. Hem de Noel yemeğine, hv; olmaz. O adamın Noelimizi berbat etmesine izin veremem, n'ol' ;r, vazgeç...

- Düşmüşe bir tekme de sen vurma, Danny. Bizim partide ne kadar efendiydi, öyle değil mi ?

- Eh, odun gibi dikilip durmak efendilikse evet.

- Böyle konuşmak sana hiç yakışmıyor.

Danny iç geçirdi. "Tatlım, hep evi tıklım tıklım dold ürüyorsun. Hiç başımızı dinlemiyoruz." Ria alınmıştı. "Hiç de değil."

- Ama öyle... Annie'yle baş başa kalacağımız ender günlerden biri bu. Sürekli birileri girip çıkıyor...

- Bu kadar saçma bir şey duymadım hayatımda. Buraya Bar-ney'den sık kim geliyor ki ? Haftada dört gün bu < la, bir gün Polly'yle, bir gün Mona'yla. Onlan ben mi çağırıyorum?

- Hayır. -Eee?

- E'si bize rahat yok, hepsi bu.

- Gertie'nin kız kardeşini unut, dedi Ria. Yalnızca bir fikirdi.

- Bak... Yani...

- Hayır, unut dedim, rahat rahat kafamızı dinleriz.

Danny karısını kendine doğru çekti. "Ria, gel bakayım... Surat asmak sana hiç ama hiç yakışmıyor." Ria'yı burnundan öptü. "Tamam, peki, hangi gün çağıralım onları ?"

- Mantıklı olacağını biliyordum. Noel ertesi pazar gününe ne dersin ?

90

- Yok, o gün McCarthy'lerleyiz. Onu iptal edemeyiz.

- Haklısın, pazartesi olsun öyleyse, nasılsa tatil. İrlanda'da kimse çalışmaz o gün. Annen ile babanı da çağırırsak mı ?

-Neden?

- Annie'yi görürler, evimizi nasıl süslediğimizi görürler, şu Amerikalılarla tanışırlar...

- Onlar uygun değil, hem doğrusu pek hoşlanacaklarını da sanmıyorum, dedi Danny. Ria sustu, "Tamam" dedi yalnızca. Gertie'nin kız kardeşini çağırma konusunda zafer onundu ne de olsa.

Sheila Maine ile kocası Max altı yıldır İrlanda'ya gelmemişti. Ev- | lendiklerinden beri ilk gelişleriydi. Annie ile aynı yaşta Sean adında bir oğullan vardı. Sheila İrlanda'daM gelişmeler karşısında müthiş şaşırılmış görünüyordu, insanları zenginleşmiş, küçük iş sahipleri büyük basanlar elde etmişti. On sekiz yaşında şansını denemek için Amerika'ya doğru yola çıktığında İrlanda çok daha yoksul bir ülkeydi. "On yıldan az bir zamanda olanlara bak!" diyordu.

Ria, Sheila Maine'ın, iyi değil de kötü haberler karşısında sevinç duyuyormuş izlenimi veren ablası Hilary gibi ekonomideki gelişmeyi görmekten pek de mutlu olmadığını düşündü. Aslında Sheila, Dublin'de oturanların debdebeli toplumsal yaşantısına tepki duyuyor gibiydi. Noel arifesinde Colm'un yeni lokantasında kız kıza yemek yemek üzere toplandıklarında, "Amerika'da hiç böyle değil" diye

açıldı onlara. "Ayn ayn masalarda oturan insanların birbirleriyle böyle konuşup gülüşmesini aklım almıyor. Benim zamanıma göre büyük değişiklikler var." Colm bir dizi deneme yapmakta, arkadaş gruplarının çok düşük fiyatlarla yemekleri ve restoranın havasını tadabilecekleri ucuz münöler hazırlamaktaydı. Böylece restoranın mart ayında resmen açılmasından önce olası pürüzleri gidermiş olacaktı. Yalnızca arkadaşlarını kabul ediyordu. Colm'un güzel ve sakin ablası Caroline onunla birlikte çalışıyor, yemekleri masalara getiriyor, ev sahibeliği görevini üstleniyordu. Colm'un zaman zaman "Biraz gülümse Caroline" diye onu uyardığı duyuluyordu. Sinirli bir kızdı Caroline, kardeşinin lokantasının başarıya ulaşmasına önayak olacak birine benzemiyordu. Sheila her şeyi beğeniyordu, müthiş heyecanlıydı. Noel akşamı "The Gay Byrne Show" diye bir televizyon programının canlı yayınının yapılacağı Grafton Caddesi'ne gideceklerdi. Belki de yurda dönmüş bir göçmen olarak konuşmasını bile isteyebilirlerdi. Bugü-

91

nün İrlandası'nda her şey mümkündü. Şu Gertie'nin akıllı dostlarına bakındı, hepsi de iyi işlerde çalışıyor, güzel evlerde oturuyordu. Gertie pek zengin sayılmazdı; çamaşırhane Tara Sokağı'nın işlek bir yerinde değildi. Kocası Jack de yakışıklı ve çekici biri olmakla birlikte, geleceğe dönük tasarıları konusunda iyi bir izlenim bırakmıyordu. Ama kendi işyerleri vardı, iki yaşında bir oğlan çocukla-n vardı. Herkesin özgüveni tamdı, herkes rahattı. Sheila Maine'ın görüşleri Hilary Moran'ınkilere o kadar benziyordu ki, Ria evlerindeki yemekte bu iki kadının tanışmasını iple çekiyordu. Gerçekten de çok iyi anlaştılar. Gertie ile Ria konuşmalarına hiç katılmayıp, onların güzel güzel kaynaşmalarını izledi. Ukrayna göçmeni olan ve İrlanda hakkında çok az şey bilen, hatta belki hiçbir şey bilmeyen sakin koca Max Maine, pek rahatsızdı. Elbet yalnızca Danny sıcak gülümsemesi ve yeni olan her şeye karşı duyduğu ilgiyle onu kabuğundan çıkarabilirdi. "Ordaki evler nasıl Max, anlatsana? Öyle resimlerde gördüğümüz gibi beyaza boyalı ahşapla mı kaplı hepsi? Connecticut'ın, Sheila'yla birlikte yaşadıkları bölgesinde rü-yalann evleri türünden yapılar yoktu doğrusu. Danny de içten davrandı ve doğru zamanda doğru yerde olması sayesinde, ayrıca da üç odalannda taksitleri ödemeye yardımcı olacak üç kiracının bulunması nedeniyle Tara Sokağı'ndaki bu büyük evi almayı becerdiklerini anlattı. Küçük bardaklardan yudumladıkları ya-nm şişe Rus votkası, Max'i gözle görülür şekilde rahatlatmıştı. Ria, arkadaşının eniştesinin gönlünü kazanan Danny'yi izliyordu. Danny gelmelerini istememişti, ama şu anda elinden geleni yapıyordu. Bir köşeye sindirilmiş olan Jack, içmeden, konuşmadan oturuyordu köşesinde.

Sonradan ellerini yıkarken Ria Danny'ye sarıldı. "Harikasın, sonunda sen de mutlu oldun, değil mi? Max çok iyi bir dost çıktı sana, ha?"

- Tatlım, köpeğin önüne atacak sözü yok o adamın. Ama sen benim konuklanma öyle iyi davranıyorsun ki, ben de ona iyi davranmam gerektiğini düşündüm; bir de zavallı, iyi ama ruhsuz Gertie için yaptım bunu. Başka bir şey değil.

Ria kendini aldatılmış hissetti bir anda. Danny'nin Max Ma-ine'la sohbet etmekten hoşlandığına gerçekten inanmıştı. Her şeyin rol gereği yapıldığını duymak ne üzücüydü.

Sheila Amerika'ya dönmeden önce iyi bir falcıya gitmek istiyordu. Amerika'daki komşularının çoğu medyumlara gidiyordu,

92

bazıları pek güçlüydü ama bir İrlandalı kadın kadar iyi anlayamazlardı onu. "Üçümüz gideriz, bendensiniz" dedi. Sheila'yı sevmemek elde değildi. Gertie'den daha irice, çok daha dağınık görünümlüydü, gözleri tıpkı kardeşinkiler gibi merakla fır dönüyordu, ağzının kenarları herkesin böylesine iyi vakit geçirdiği bu ülkeden ayrılmanın verdiği hüznle sarkmıştı.

Ria, hepsinin de ona yapmacık davrandığını söylemek için can atıyordu, ama böyle bir hareket Gertie'ye karşı ayıp olurdu.

- Tamam, haydi Bayan Connor'a gidelim, dedi Gertie.

Rosemary onu onayladı: "Yıllar önce bana söyledikleri çıkmadı, ama duyduğum kadarıyla bugünlerde pek iyiymiş. Neden olmasın, bir serüven sonuçta, değil mi ? " Son kez gittiklerinde falcının kehanetleri hakkında Rosemary bir şey söylememişti. Planlarıyla bağlantılı bulmamıştı. Şimdi değişebilirdi.

- Bebeğimin kız olacağını söyledi. Biliyorum bu şans yarı yarıya. Fakat haklı çıktık. Haydi gidelim, dedi Ria. Doğum kontrol hapı almayı eylülde bırakmıştı. Ama bugüne dek Danny'ye söyleyecek uygun zamanı yakalayamamıştı. Bayan Connor o gece beş on müşteri ağırlamış olmalıydı, çünkü onlardan başka kimse yoktu sırada. Yüzlerce hevesli surat bu kadına bakıyor, binlerce umutlu el önüne uzanıyor ve binlerce kâğıt para masanın üzerine bırakılıyordu. Karavanında servetinin arttığını gösteren bir belirti yoktu. Yüzünde de o kadar çok insanın geleceğini görmüş olmanın verdiği bir doyunluğun belirtisi de okunmuyordu. Değişik bir aksanla konuştuğunu duyduğu Sheila'ya, denizaşırı bir yerde, belki de Birleşik Devletler'de yaşadığım, pek fena sayılmayacak bir evlilik yaptığını, ancak İrlanda'da yaşamak istediğini söyledi.

- Peki yaşayacak mıyım ? diye atıldı Sheila.

- Geleceğin kendi ellerinde, dedi Bayan Connor ciddi bir havayla, nedense bu söylediği Sheila'yı çok sevindirdi. Harcadığı paranın boşa gitmediğini düşündü. Meraklı bakışlı Gertie'ye, yaşamında bir üzüntü ve tehlike ögesi bulunduğunu ve sevdikleri konusunda dikkatli olması gerektiğini söyledi. Gertie Jack'e karşı hep dikkatli olduğundan, bu fal da doğru çıkmış sayıldı. Rosemary elini uzattığında düşünceli gözlerle sağına soluna bakmıyordu. Bu kadın, hem de hiç vergi ödmeden yılda yüz bin sterlin kazanıyor olmalıydı. Nasıl böyle yaşayabiliyordu? "Siz daha önce gelmişsiniz" dedi kadın.

93

- Evet, birkaç yıl önce.

- Söylediklerim çıktı mı peki?

- Hayır, benim başımın belada olacağını, hiç dostumun olmayacağını, başarıya ulaşamayacağımı söylemişsiniz. Bundan daha yanlış şeyler söyleyemezsiniz. Başım dertte değil, çok sayıda dostum var ve işlerim çok iyi gidiyor. Ama her şeyi de bilemezsiniz ya, başkalarına söyledikleriniz doğru çıktı. Rosemary ona baktı ve halden anlar bir havayla gülümsedi.

Bayan Connor gözlerini Rosemary'nin avucundan kaldırdı, "Ben öyle dememiştim, 'gerçek dostların yok' demiştim ve 'çok isteyip de sahip olamadığın bir şey var' demiştim. Gene aynı şeyleri görüyorum avucunda." Sesi kesin ve üzüntülüydü. Rosemary biraz sarsıldı, sesini yumuşatmaya çabalayarak, "Peki ben evlenecek miyim?" diye sordu.

- Hayır, dedi Bayan Connor.

Ria sonuncuydu. Falcıya acıyan gözlerle baktı. "Burası biraz rutubetli değil mi? Sobanın pek yararı yok galiba."

- Bana gayet iyi geliyor, dedi Bayan Connor. •••.;•

- Daha iyi bir yerde oturamaz mıydınız Bayan Connor? Kendi el falınıza baksanız, göremez misiniz ? Ria kaygılıydı.

- Kendi el falımıza bakmayız biz. Âdet böyle.

- Eh, başkası baksın öyleyse...

- Bana avucunuzu uzatır mısınız Bayan. Gene hamile olduğunuzu söyleyebiliriz. Ria'nın ağzı bir karış açıldı. "Öyle mi ?" diye fısıldadı.

- Evet, öyle Bayan. Bu kez oğlan olacak. Ria'nın gözlerine bir bıçak saplanmıştı sanki. Annesinin, iki bin yıl önce öteki dünyaya göçmüş ünlü Azize Annası geleceği ne kadar görebürse, bu karavanın içinde ölüden farksız yaşayan Bayan Connor da o kadar görebilirdi, inanılmaz ölçüde inandırıcıydı. Annie konusunda haklı çıkmıştı, Hilary'nin hiç çocuğu olmayacağı konusunda da haklı çıkmıştı. Belki de bu tür şeyleri bilmenin olağandışı bir yolu vardı, kim bilir. Gidecekmiş gibilerden kalktı. "İşlerin hakkında, denizaşırı gezin hakkında söyleyeceklerimi duymak istemiyor musun?"

- Yok, benim için bunlar söz konusu değil. Başka birinin yaşamı avucuma sinmiş olmalı, dedi Ria nazik bir tavırla.

Bayan Connor omuz silktilti. "Ama ben görüyorum. Başarılı bir iş hayatı, çok iyi yaptığın ve yapmaktan mutluluk duyduğun bir iş..."

Ria güldü. "İyi, kocam hoşlanır bundan, ona söylerim. Bugünlerde çok çalışıyor. Benim de zengin bir işkadını olacağımı duymak mutlu eder onu."

94

- Bebeğinin olacağını da söyle ona Bayan. Henüz bilmiyor, dedi Bayan Connor. Bir yandan öksürüyor ve sırtındaki hırkaya sarınıyordu.

Danny haberi duyduğunda pek sevinmedi. "Bu konuyu daha sonra tartışacaktık tatlını."

- Biliyorum ama hiçbir şeyi tartışmaya vaktimiz olmuyor Danny, işten vakit bulamıyorsun.

- Tam da bu nedenle bazı konuları tartışmamız özellikle gerekli, değil mi ? Barney bu sıralarda çok dağılmış durumda, para kıt, bazı işlerin büyük riski var. İkinci bir çocuğa bakacak durumda olmayabiliriz.

- Mantıklı ol. Bir bebeğin masrafından ne olacak? Zaten bebek eşyalarımız var. Yatak almayacağız ya da ne bileyim, pahalı şeylerden hiçbirini almayacağız. Ria büyük bir düş kırıklığı içindeydi.

- Ria, çocuk istemiyor değilim -bunu pekâlâ biliyorsun- bu konuyu tartışmaya karar vermiştik ve şimdi sırası değil. Üç dört yıl içinde daha iyi durumda olabiliriz.

- Oğlan üç dört yaşına gelinceye dek masraf etmeyeceğiz ona diyorum, anlamıyor musun ?

- Şuna oğlan demeyi bırak Ria. Bunu henüz bilemeyiz.

- Ben biliyorum.

- Falcının sözüyle mi! Tatlım, lütfen beni rahat bırakır mısın ?

- Falcı hamileliğim konusunda haklıydı. Ertesi gün doktora gittim.

- Tamam tamam, anladık.

- Danny haksızlık ediyorsun. Bundan daha büyük bir haksızlık görmedim hayatımda. Bu ev için verdiğin kararlarda ben rol oynuyor muyum ? Hayır, oynamıyorum. Ne zaman evdesin, ne zaman yoksun bilmiyorum, Barney McCarthy ne zaman gelecek ve saatlerce seninle kapanacak bilmiyorum. Her gelişinde kansını mı göreceğim, metresini mi, bilmiyorum. Annemin Annie'ye bakması ve benim gidip çalışmam konusunu açmıyorum bile, çünkü sen eve geldiğinde -her ne saatte gelirsen- rahat bir yuva istiyorsun. Ben kedi istiyorum, sen istemiyorsun, konu kapanıyor. Kendimize daha çok vakit ayıralım istiyorum, ikimize, ama sen Bar-ney'nin dizinin dibinde olmak istiyorsun, konu kapanıyor. Hap almayı biraz unutuyorum, ansızın bir ortak karar konusu ortaya çıkıyor. Diğer ortak kararlar nerede, soruyorum? Nerede? Ria göz yaşları içindeydi. Bedeninde yeşeren yeni yaşamın verdiği sevinç nerdeyse silinip gitmişti.

95

Danny şaşkın şaşkın baktı ona. Ria'nın ne kadar yalnız olduğunu, kendisini ne kadar dışlanmış hissettiğini anlamanın verdiği bu beklenmedik duygu yüzünü buruşturdu. "Ne kadar üzgün olduğumu anlatamam. Özür dilerim. Gerçekten seni dinlerken kendimi ne kadar ucuz ve bencil hissettiğimi anlatamam Ria. Söylediğin her şey doğru. İşe aşın kaptırdım kendimi. Elimizdekiler! yitirirsek ne olur diye öyle kaygılanıyorum ki. Özür dilerim Ria." Yüzünü karısının bedenine gömdü; Ria avutucu sesler çıkararak onun başını okşuyordu. "Hem, bir oğlumuz olacak diye çok seviniyorum" dedi Danny. "Oğlan olsa da, Annie gibi minik bir kız olsa da fark etmez, aynı ölçüde seviniyorum..."

Ria falcının günün birinde kendi işini kuracağı ve denizaşırı geziler yapacağı konusunda söylediklerini de anlatmayı aklından geçirdi. Ama bunun havayı bozacağını düşündü. Hem zaten saçmaydı bunlar.

Hilary uğradığında, "Hamile olduğumu biliyorum, Ria. Annem söyledi" dedi.

- Ben de sana şimdi söyleyecektim. Annemin ayaklı gazete olduğunu unutmuştum.

Öğle haberlerinde radyoda da duyarsak şaşmam, dedi Ria özür diler havalalarında.

- Mutlu musun ? diye sordu Hilary.

- Çok. Annie için de oyun arkadaşı çıkmış olacak... Belki de başlangıçta oğlandan hiç hoşlanmayacak...

-Oğlan?

- Evet, nerdeyse eminim oğlan olacağından. Bak, Hilary, bu konuyu seninle konuşmak çok güç benim için. Sen hiç açmak istemiyorsun... senin durumunu yani. Oysa bir zamanlar her şeyi konuşurduk ikimiz.

- Konuşmanın sakıncası yok, dedi hemen Hilary.

- Peki, evlatlık edinmeyi düşündün mü ?

- Düşündüm, dedi Hilary. Ama Martin düşünmüyor.

- Neden peki ?

- Çok masraflı olurmuş. O, eğitiminin ve giydirip doyurmanın pahalı oluşu nedeniyle günümüzde bir çocuk edinmenin insana yasaklandığını düşünüyor. Eh, üniversiteye de gönderdiğini düşün, binlerce ve binlerce sterlin gerek...
- Ama kendi çocuğun olsa bunları ödeyecektin...
- Zar zor... öte yanda bütün bunları bir başkasının çocuğu için yaptığın duygusunu yaşayacaksın.
- Hayır, hiç de öyle değil. Bebeği aldın mı, artık kendi çocuğun olur.

..

96

Çayını yudumlarırken kuşkuyla omuz silkti Hilary. "Öyle diyorlar, ama bilinmez ki."

- Peki evlat edinmek kolay mı? diye sordu Ria.
 - Bugünlerde pek değil, herkes çocuğunu kendine saklıyc hem biliyorsun devletten yardım da alıyorlar bebek olunca, konuyu kapatalım, tamam mı.
 - Tıpkı bizim gibi canlan çıkıyor o bebeklerin ama...
 - Senin canın çıkmadı, diye atıldı Hilary.
 - Yani, bizden önceki kuşağın demek istiyorum. Olardan unuttun mu, canlanna kıyan ya da ingiltere'ye kaçan kızlar... daha neler neler, kimse o bekâr annelerin başlarına ne geldiğim bilmiyor. Böylesi daha mı iyi yani ?
 - Senin için konuşmak kolay, Ria. Okulda o küçük sürtüğü karnı burnunda görseydin... Annesi de bakmak istemiyormuş bebeğe, yani şimdi durum daha kötü.
 - Belki Martin ile sen...
 - Gerçek dünyaya dön, Ria. Okulda çalışıp o çingenenin bebeğini büyütürken, her şeyi burnumuzdan getirirken düşünebiliyor musun bizi ? Gülerler adama. Ria Hilary'nin dünyayı çok haşın ve sevgisiz bir yer olarak gördüğünü düşündü, ama ablasını avutmaya çalışacak durumda değildi. Ria'nın pek çok, Hilary'ninse gerçekten pek az şeyi vardı.
- Orla King yeniden Adsız Alkolikler'in toplantısına gitmeye başlamıştı. Colm her zamanki gibi dostça davranıyordu ona. Ancak Orla özellikle Tara Sokağı'ndaki partinin hepsi de aklında kalmayan olaylarını anımsadıkça rahatsızlık duyuyordu. Sözcükleri zar zor bir araya getirerek, "O gece bana yardım etmeye çalıştığın için sana teşekkür edecektim, Colm" dedi.
- Zararı yok Orla. Hepimizin başına gelir böyle şeyler, bunun için buradayız.
 - Hayatımda bir boşluk var gibi.
 - Sen izin verirsen boşluk olur. Farklı bir şey dene. Bankadan ayrıldığımdan beri bu restoranla uğraşmak öyle yoruyor ki beni, ne içkiyi özlemeye vakit buluyorum ne de kendime acımaya.
 - Daktilodan başka ne yapabilirim ki ?
 - Bir keresinde manken olmak istediğini söylemiştin.
 - Hem fazla yaşlıyım hem de fazla kilolu, manken olmak için on altı yaşında olmalısın ve açlıktan ölüyormuş gibi görünmelisin.
 - Güzel şarkı söylüyorsun. Piyano da çalabiliyor musun ?
 - Evet, ama yalnız sarhoş olduğumda şarkı söylüyorum.

97

- Ayıkken denedin mi hiç ? Belki daha iyi söylersin, sözleri de daha iyi hatırlarsın.
 - Bu kadar umarsız olduğum için başışla beni, Colm. Bıktırıcı bir çocuk gibiyim. Ama diyelim birkaç şarkı ezberledim, söylüyorum, nerde iş bulacağım?
 - Yerim açıldığında arada bir programa çıkarsın... pek fazla para veremem ama belki keşfedilirsin. Ayrıca Rosemary Dublin'in yansını tanıyor. Restoranlarda, otellerde, kulüplerde tanıdıkları vardır belki.
 - Bugünlerde Rosemary'nin bana pek yüz vereceğini sanmam. En yakın arkadaşının kocasıyla gezip tozdum.
- Colm sırttı. "Demek şimdi böyle tanımlıyorsun ilişkiyi, gezip tozmak... yüzyılın aşk serüveni değil yani."
- Danny boktan biri, dedi Orla.
 - Aslında fena biri değil, sana dayanamadı demek. İçimizden kaç kişi senin karşında kendim tutabilir ki. Gene sırttı ve Olga Colm'un ne yakışıklı biri olduğunu geçirdi aklından. Bankadan ayrıldığından bu yana daha spor, rahat giysilerle dolaşıyor, göz alıcı renklerde gömlekler giyiyordu; siyah kıvrıcık

saçları ve iri siyah gözleri ona azıcık yabancı, İtalyan ya da İspanyol havası veriyordu. Duygulu biriydi ayrıca. Yakışıklı, bekâr, sağduyulu.

Orla iç geçirdi. "Şimdi kendimi daha iyi hissediyorum, Colm. Neden senin gibi normal birine âşık olamıyorum ki ?"

- Hiç de normal değilim, bunu hepimiz biliyoruz, dedi Colm şaka yollu.

Orla'nın güzel yuvarlak yüzünden bir huzursuzluk bulutu geçti. Sarhoş olduğunda Colm'un suskun güzel ablasına karşı aşın bir koruyucu tavır içinde bulunduğu konusunda bir şey söylememiş olmayı umdu. Hayır, hayır, o gece çok kötüydü gerçi, ama böylesine karanlık ve belirsiz bir konuda ağzını açmış olamazdı. Brian 15 temmuzda doğdu, bu kez Danny Ria'nın başucunda onun elini tutmaktaydı. Annie herkese yeni kardeşinden hoşlandığını, ama çok hoşlanmadığını söylüyordu. Buna herkes gülüyordu, dolayısıyla küçük kız bunu tekrar tekrar söylüyordu. "Brian iyi" diyordu, "ama tuvalete gidemiyor, konuşmıyor ve anne ile babanın çok vaktini alıyor." Ama baba, kendisinin onun küçük prensesi, hayatta istediği, isteyeceği tek prensesi olduğunu kesinlikle söylüyordu. An-neyse, Annie'nin yalnız İrlanda'nın ya da Avrupa'nın değil, dünyanın, hatta belki de bütün gezegenlerin en iyi kızı olduğunu soy-

98

itiyordu. Demek Annie Lynch'in üzülmeye gerek yoktu. Brian'ın ona yetişmesi için yıllar gerekliydi. Sonuçta bu olay onun rahatını hiç kaçırmadı.

Gertie'nin bebeği Katy, Brian'dan hemen sonra dünyaya geldi, Sheila Maine'in kızı Kelly de aşağı yukarı aynı günlerde doğdu.

- Belki büyüdüklerinde arkadaş olurlar. Ria için gelecek hep mutluluklarla, insanlarla doluydu.

- Birbirlerinden nefret de edebilirler. Brian'ın, "Annem bu korkunç insanlarla arkadaş olmamı istiyor..." dediğini duyar gibiyim. Sen ne dersin de onlar kendi arkadaşlarını seçer.

- Biliyorum canım, yani güzel olurdu demek istiyorum.

Rosemary hoşnutsuzluğunu saklamadı. "Ria, sen de bir garipsin yani, hiçbir şey değişmesin istiyorsun, yerinden kıvıldamaya niyetin yok. Saçma bu. Sen annenin arkadaşlarının çocuklarıyla arkadaş mısın ?"

- Annemin arkadaşları yoktu ki, dedi Ria.

- Saçma, ondan çok arkadaşı olan kimse görmedim hayatımda, bütün mahalleyi tanıyor.

- Onlar yalnızca tanış, dedi Ria. Her neyse, dostlukların gelecek kuşaklarda da sürmesini umut etmemde bir kötülük yok herhalde?

- Hayır yok, ama çok serüvenci bir yaklaşım.

- Senin çocukların olduğunda Annie ve Brian'la arkadaş olmalarını istemeyecek misin ?

- Böyle bir şey gerçekleşse bile -ki zayıf olasılık- benimkiler fazla küçük olacak, dedi Rosemary.

Annie dikkatle dinlemekteydi; bugünlerde olan biteni büyük ölçüde anlıyordu.

"Neden senin çocukların yok?" diye sordu.

- Çünkü çok işim var, diye yanıtladı onu Rosemary. Ben çok çalışıyorum, iş çok vaktimi alıyor. Annen nasıl hep seninle ve Brian'la vakit geçiriyor görüyorsun, değil mi? Sanırım ben bunu yapacak kadar özverili olamam.

- Eminim deneseydin çok hoşlanırdın, dedi Ria.

- Bırak bunları Ria. Tıpkı annem gibi konuşuyorsun.

- Ciddiyim ama.

- O da ciddi. Gertie de ciddi, Tanrı aşkına, geçen gün bayağı aklımı çelmeye uğraşıyordu. Brennan'ları herkese örnek olacak bir mutlu aile tablosu olarak gözünüzün önüne getirebiliyor musunuz !

Gertie, iki çocuğunu Tara Sokağı'ndaki eve getirmede. Pek uzakta olmayan çamaşırhanenin üzerinde oturuyor ve başkaları-

99

nın nasıl yaşadığını görmeyen onları imrendireceğini, mutsuz edeceğini düşünüyordu. Ayrıca Ria'nın evindeki hava kendi evle-rindekiyle öyle farklıydı ki... Herkesin toplanıp oturduğu büyük bir mutfak, büyük ocağın üzerinde her zaman bir yemek, fırından yeni çıkmış tarçınlı kurabiye ya da taze ekmek kokusu...

Gertie'nin evinde ocağın üzerinde asla bir şey bırakılmazdı. Çünkü Jack'in ne zaman ne yapacağı belli değildi. Tencerenin ocakta olduğu bir an Jack'in kafası bozulmuşsa, kap orada bulunan herhangi birine fırlatılabilirdi. Gertie zaman zaman 16 numaralı eve gelir ve Ria'ya biraz ev işi yapardı. Jack'in haberi olmadan kazanacağı birkaç sterlin çok önemliydi onun için. Başları belaya girdiğinde işlerine yarayacak birkaç kuruş önemliydi.

Rosemary'nin iş hayatı şu sıralarda çok iyi gidiyordu. Yarışlarda, sergi açılışlarında, tiyatro galalarında sık sık resmi çekiliyor, gazetelerde yayımlanıyordu. Çok iyi giyiniyor, giysilerini çok temiz tutuyordu. Ria'yı ziyarete geldiğinde, arkadaşı, çocuklar elle-rindekiyle giysilerini kirletebilir kaygısıyla üzerine geçirmek üzere naylon bir iş gömleği veriyordu ona.

- Yapma, bu kadar da fazla ileri gitme, diye güldü Rosemary ilk seferinde.

- Hayır, hiç de değil. O harikulade yünlü giysiyi dondurmaya ya da havuç püresine buladıklarında altı yıl boyunca senden özür dileyecek olan benim. Haydi, giy Rosemary, giy de rahat edeyim.

Rosemary burada çocukların, oyuncakların ve her şeylerin yerlere serildiği, Ria'nın ikide bir fırlayıp bir tencereyi karıştırdığı, fından birbiri ardına kek kalıpları çıkardığı bu dev oyun alanında olmaktansa yukarıda, o harikulade ön odada oturup karşılıklı şarap içmenin çok daha rahat olacağını geçirdi

içinden. Ama Ria'nın davranışlarını değiştirmeye çalışmanın yaran yoktu. Ria Lynch, dünyanın ailesinin ve mutfağının etrafında döndüğüne inanıyordu.

Danny onu pembe naylon iş önlüğüyle görünce çok rahatsız oldu. "Rosemary, çocuklarla oynamak için giyinip kuşanmana gerek yok" dedi.

Rosemary omuz silkerek, "Karının fikri" dedi.

- Çocukların o güzel giysileri berbat etmesini istemedim.

- Hele onun çocukları olsun, dedi Danny. İşte o zaman berbat edilmiş giysiler göreceğiz.

- Orası belli olmaz, Danny, dedi Rosemary. Pırıl pırl gülümsüyordu ama dört bir yandan kendisine baskı yapıldığını hissediyordu.

Anlaşılan güzel olmak, iyi giyinmek ve başarılı bir iş hayatı yeterli değildi. Hayır, pek yeterli değildi. Öyle görünüyordu ki, bu kentte özel yaşam diye bir şey vardı. Rosemary birilerinin başkalarını baş göz etmek konusundaki aşırı ilgisine tepki gösteriyordu. Neden hiç kimsenin bilmediği bir, hatta bir sürü âşığı ol-masındı? Başarılıydı, güzeldi, ama ne olmuştu yani? İnsan bir eş bulmalı, çocuklar doğurmalıydı, yoksa başkalarının gözünde bir hiç sayılıyordu. Bu konuda herkesten, ama özellikle yaptığı haftalık ziyaretlerde annesinden baskı görüyordu.

Bayan Ryan dayanılmaz hale geliyordu. Rosemary otuzuna merdiven dayamıştı ve ufukta evlilik falan görünmüyordu. Kız kardeşi Eileen'in sözleri onu avutmuyordu. "Kendi bildiğini oku, özgür davran. Yaşlı sesleri dinleme" diyordu Eileen, Rosemary annesinden yakındığında. Eh, gayet iyi bir avukat olan Stephanie'yle birlikte yaşayan, ayrıca onun bürosunda çalışan Eileen'e göre hava hoştu. Bir daire tutmuşlardı, her pazar parti veriyorlardı. Kadın erkek herkesin rahatça uğrayabileceği bir bar gibiydi burası nerdeyse, ama Rosemary bu kadar iyi giyinmesinden dolayı onu küçük gördüklerini hissediyordu. Eileen ve Stephanie, sa-1 dece erkeklerin egolarını tatmin etmek için giyinip kuşanan kadınları küçümsüyor, onlardan "kukla" diye söz ediyordu.

Gene de bazı bakımlardan onlara gıpta ediyordu Rosemary. Güvenli, mutlu bir yaşantıları vardı, Rosemary'nin de iyiliğini istiyorlardı. "Eileen ile Stephanie'nin önüne iyi kadınları sürmesi, annemin evde kalmışlığına yas tutması ve kendilerine nazik davrandığım her müşterinin, müşterim olarak kalmaları için bilinen her cinsel beceriyi göstermeye hazır olduğumu sanması beni çıldırtıyor."

- Bir evlenme bürosuna başvursana? dedi Ria ansızın.

- Şaka ediyorsun herhalde! Sen de tüm ötekilere mi katıldın yani!

- Yok, ciddiyim. Hiç değilse doğru dürüst biriyle tanışırsın, yuva kurmak isteyen biriyle.

- Amma da ahmaksın ha! dedi Rosemary.

Ria omuz silktili, "İyi ama bana fikrimi sordun, ben de söyledim" dedi. Bu ona göre son derece akla uygun bir yaklaşımdı.

Rosemary Polly Callaghan'la birkaç toplantıda karşılaşmıştı. Sanat galerilerinin, hatta tiyatroların açılışlarında, basın toplantılarında karşılaşıyorlardı. "Evlilik bürosuna başvurmak aklından geçti mi hiç ? Yok yok, şaka ediyorum, birisi bunu bana çok mantıklı bir seçenek olarak önerdi de, çılgınca bir fikir mi diye merak ettim?" ^'

101

Polly soruyu ciddiye aldı. "Bu ne istediğine bağlı herhalde. Sen bir erkeğe bağımlı olacak türden bir kadına benzemiyorsun."

- Hayır, sanmıyorum, dedi Rosemary düşünceli bir tavırla.

Ama insanın akşamları eve gelecek birini beklemesi hiç fena olmazdı. Sana ilgi duyan, senin savaşlarında silahı eline alacak biri... Nedense Rosemary hep böyle birinin bir gün karşısına çıkacağını düşünmüştü. Ama bu çok saçmaydı, neden çıksındı ki ? Olanaklar gökten zembille inmiyordu, fırsattan kendin yaratıyordun.

İyi giysiyi seçmek, tahmin etmekle olacak iş değildi, uzmanlara danışmak gerekiyordu. Rosemary Dublin'in en iyi mağazalarındaki satmalına sorumlularıyla senli benli olmuştu. Tam tamına kaç para harcayabileceğini ve nasıl bir giysiye ihtiyacı olduğunu söylüyordu. Onun adına araştırma yapmak hoşlarına gidiyordu, böyle şık bir kadının onlara, kendi alanlarında uzman olduklarını hissettirmesi, bunu açıkça belirtmek inceliğini göstermesi onlar için gurur kaynağı oluyordu. Peki, bir başka alanda uzman olanlara, evlilik bürosuna başvurmasında ne sakınca vardı ?

Konuyu her zamanki iş iştir yaklaşımla ele aldı ve ilk adayla buluşmaya gitti. Hafiften özensiz bir yakışıklılık akıyordu adamın üzerinden, zengin bir aileden geliyordu, ancak onulmaz bir kumarbaz olduğunun anlaşılması Rosemary'nin kırk dakikasını aldı. Gene çekiciliğini kullanarak, konuyu karşılaşmalarının asıl nedenlerinden -olası bir evlilikten- başka yöne çevirmeyi başardı. Borsayı tartıştı onunla, ulusal av yarışmasını, at yarışlarını tartıştı. Sonra sıra kahveye geldiğinde saatine baktı ve erken yatması gerektiğini söyledi; çok mutlu olmuştu ve inşallah tekrar buluşurlardı. Adama ne adresini ne de telefon numarasını verdi, zaten koca adayı da bunları istememişti. Bu işi iyi kotardığına seviniyor, ancak bir akşamını ziyan ettiğine üzülüyordu.

İkinci aday bir reklam ajansının başında bulunan Richard Roche adında biriydi. Quentin'de buluştu onunla, çok çeşitli konulardan konuştular. Hoş adamdı, onunla birlikte olmak sıkıcı değildi, Rosemary adamın da kendisini çekici bulduğunu hissetmişti. Kendisim bekleyen sonla ilgili hiçbir ipucu yok gibi görünüyordu.

- En son ne zaman böyle hoş bir yemek yediğimi anımsamıyorum, diye başladı

Richard.

- Ben de aynı duygulan taşıyorum, diye gülümsedi Rosemary.

- Öyleyse dostluğumuzu sürdüreceğimizi umabilirim. -Yani, evet.

J UZ

- Evlenmek sizi pek ilgilendirmiyor Rosemary, ama bu yemeği mutlu bir rastlantı olarak değerlendirebiliriz. Arkadaşlıklar böyle bir yerde buluşularak başlar. O da Rosemary gibi sıcak sıcak gü~ lümsüyordu.

- Evlenmek beni ilgilendirmiyor mu, ne demek istiyorsunuz?

- Elbette ilgilendirmiyor. Çocuk istemiyorsunuz, bir yuva falan istemiyorsunuz.

- Siz öyle mi sanıyorsunuz ?

- Sanmıyorum, görüyorum. Ama dediğim gibi, karşılaştığımız için çok şanslıyız ve arayışımı sürdürürken sizin kadar şık ve çekici bir yemek arkadaşıyla karşılaşmayacağımdan eminim.

Adam düpedüz onu istemediğini söylüyordu. Hiçbir erkek Rosemary Ryan'a bunu yapamazdı. "Elde edilmesi güç erkek numarası yapıyorsun, Richard" dedi uzun kirpiklerinin altından ona bakarak.

- Hayır, sen gizemli bir kadınsın. Binlerce arkadaşın olsa gerek ama kalkmış bir yabancıyla yemek yemeyi seçiyorsun. Ben apaçık ortadayım, kendisine bir eş ve çocuk isteyen biriyim, gizemli olan sensin.

Richard ciddiye aldı. Onunla bir daha buluşmak istemiyordu. Rosemary ölürdü de gururunu kurtarmadan çıkmazdı buradan. "Bir yabancıyla yemek yemek yaşama biraz serüven katıyor, sence de öyle değil mi?" Rosemary kendisini ne kadar aşağılanmış hissettiğini ona belli etmeyecekti, bu geceyi gururuna yaraşır bir şekilde bitirecekti.

Brenda Brennan'a başıyla işaret ederek, bir taksi çağırmasını istedi ve kendini eve attı.

Küçük dairesinde sinirden titriyordu. Bu adam ona bu şekilde davranmaya nasıl cüret edebilirdi! Kahrolasıca! Bu Richard Roc-he'la işi biraz ileriye götürmeye hazırlamıştı kendisini. Evlilik istemediğini, çocuk istemediğini yüzüne söyleyebileceğini de ner-den çıkarmıştı.

Richard Roche'un sonunda bir gün gerçekleşecek olan düğün haberini kaçırmamaya karar verdi, yerel gazeteyi sıkı sıkı izleyecek, sonra da bir yolunu bulup karısını evlilik bürosu kanalıyla bulduğu haberini yayacaktı. Richard'ın iş arkadaşlarına bunu duyuracaktı; bu başarısızlığını ve utanç gecesini belleğinden silecekti. Yeni bir daireye, rahat edebileceği şık bir yere taşınacaktı.

Rosemary Ryan'a kimse böyle davranamazdı.

Bir yıl sonra dedikodu sütunlarında ondan söz eden bir habere rastladı, iki küçük çocuğu olan çok güzel bir dulla evleniyor-

du. Ortak dostları sayesinde Galway'de tanışmışlardı. Rosemary Richard'ın iş arkadaşlarına ya da düğüne davetli kişilere mektup yazmadı. Yüreğindeki öfke çoktan sönmüştü. O gecedan sonra başka hiçbir adayla tanışmadı, daha çok başka bir yere taşınma çabalarına verdi kendini.

Colm'un restoranında işler çok yavaş ilerliyordu. Colm, mönüler hazırlamıştı, yemeklerin çoğunu kendisi yapıyordu; ayrıca bir mezeci, bir garson ve bir bulaşıkçı çalıştırıyordu, ablası Caroline de ona yardımcı oluyordu. Ancak umduğu kadar hızlı bir başlangıç yapamadı. Yıllardan 1989'du, Dublin'de pek çok yeni restoran açılmaktaydı. Rosemary toparlayabildiği bütün önemli kişileri açılışa getirmişti. Ria Danny'nin aynı şeyi yapmaya çalışmaması karşısında düş kırıklığına uğramıştı. "Barney sayesinde bir yığın insan tanıyorsun" dedi ona yakaran bir sesle.

- Tatlım, başarıya ulaştığını görelim, bir sürü kişiyi ağırlarız orada.
- Onun bu insanlara şimdi ihtiyacı var, yoksa nasıl ulaşacak başanya?
- Colm'un dostlarımın sadakasını istediğini hiç sanmıyorum. Hatta bence bunu işlerine kanşmak olarak algılayabilir.

Ria aynı görüşte değildi, Danny'nin dar görüşlü ve aşırı tedbirli davrandığını düşünüyordu. Başarısızlığa uğrayabilecek bir işe adını karıştırmak istemiyordu. Danny gibi yaşama neşeyle ve iyimser yaklaşan biri böyle haksız bir tutum içine girmemeliydi, bu düşüncesini Rosemary'ye de söyledi.

- Ona saldırmakta bu kadar acele etme. Bir bakıma haklı olabilir. İşler yoluna girdikten sonra işadamlarını oraya götürmek çok daha yararlı olabilir. Rosemary yumuşatıcı bir havada konuşuyordu ama gerçekte, Danny Lynch'in açılışa neden gitmek istemediğini ve Ria'yı neden o gece bir iş yemeğine gitmeye zorladığını çok iyi biliyordu.

Danny Orla King'in bir piyano başına oturup en sevilen parçaları söyleyeceğini biliyordu. Sahne ilk anda ışıklarıyla aydınlatıl-mıyacaktı, ama restoran başanya ulaşırsa kendisine bir sahne hazırlanacaktı.

Orla sayısız prova boyunca siyah, sade bir elbise giymiş ve yalnızca diyet kola içmişti. Ama yakın geçmişte kendini denetleme yeteneğinden yoksun, ne yapacağı hiç belli olmayan biri olduğunu göstermişti, Danny Lynch ondan uzak durmaya çalışıyordu. Hele Barney McCarthy'nin malî durumu yakınlarda bu-

104

yük darbe yemişken, zararları kapatmak için yeni inşaatlara girişeceği söylentileri ortada dolaşırken bu tür karışıklıklara hiç gerek yoktu.

Rosemary Colm'un açılış gecesine gitti ve çok başarılı olduğu haberlerini getirdi. Aynı sokakta oturanların çoğu müşterisi olmuştu ve geleceği parlak görünüyordu.

- Burası gerçekten de çok iş yapacak bir bölge, buraya daha o zaman taşındığınız için şanslısınız, diyordu Rosemary.

Ria arkadaşının şaşırmasından hoşlanmadı, sanki onlardan böyle bir başarı beklenmezmiş gibi bir hava sezdi sözlerinde.

Danny de aynı duygulara kapılmış olmalıydı; "Şanslı değil ileri görüşlüyüz" diye yanıtladı onu.

Rosemary güldü. "Hiç de değil. Evrenin gizi zamanlamayı iyi yapmakta yatıyor, bunu sen de biliyorsun" dedi bu kez. Bir rastlantı sonucu işlerinin yaver gittiğini onlara da kabul ettirmek istiyordu. "Ne yazık ki buralarda doğru

dürüst daireler ya da bahçe içinde minik evler yok. Ne güzel ben de komşu gelirdim size!"

- Sen bu gidişle cadde üzerinde koca bir ev alabilirsin gibi geliyor bana, dedi Danny.

- Koca bir ev gerekmiyor ki bana. Bir de kiracılarla uğraşmak istemem doğrusu. Ben ne isterdim biliyor musun Ria, tıpkı anne-ninki gibi küçük bir müstemilat...

- Ah, sen bunu unut, dedi Danny. Holly kuşkusuz doğru zamanda doğru yerde olmasına borçlu o evi. Biliyorsun bahçedeki büyük evde, asıl evde oturan yaşlı kocakarıya baktı, sonra da ödülünü aldı, aile küçük evi Holly'ye sattı. Şimdi değeri o kadar arttı ki, söylesem inanmazsın.

- Kendi evini satıp sizin yanınıza taşınmak istemiyor mu? diye sordu Rosemary.

- Aklından bile geçirmiyor, dedi Ria. Bağımsız olmaktan hoşlanıyor.

- Biz de kendi bağımsızlığımızı istiyoruz, diye ekledi Danny. Holly'yi severim, çok severim doğrusu, ama sürekli yanımızda kalmasını istemem.

- Eh, öyle küçük evler yoksa manzarası güzel bir çatı katı olabilir örneğin ?

- Victoria Sokağı'nda o türden evler yok.

- Ama herkes evlerinde değişiklik yapıyor, fazladan bir çatı katı, fazladan bir iki oda ekliyor çoğu... Rosemary satılık ev piyasasını nerdeyse herkesten iyi biliyordu,

«1/1

""Til

105

- Gerçekten de öyle, pahalı oluyor ama her zaman paranın karşılığını alıyorsun. Sen iki yatak odalı mı arıyorsun? Şimdi Danny emlakçı havasına girmişti.

- Evet, ayrıca davetler için büyük bir salon, orada pek çok şey yapabilirim. Bir de mümkünse terası olsun.

- Şu anda isteklerine uygun bir şey yok buralarda, ama onarıl-dıktan sonra satışa çıkarılacak birçok ev var, dedi Danny.

- Kulağın delik olsun, Danny; ille de Tara Sokağı'nda olması gerekmez, yakınlarda bir yerde de olabilir.

- Tamam, bulacağım, diye söz verdi Danny.

Üç hafta sonra Danny iki satılık ev buldu. İki mal sahibi de onarım yapmak istemiyordu. Ancak Barney McCarthy binanın tamamını alacaktı, onarımı onun adamları yapacaktı, belediyeden izin alırlarsa, Rosemary için özel olarak, tam istediği gibi bir çatı katı hazırlayacaklardı. Ne zaman isterse proje çizimine başlayabilirlerdi.

Danny Rosemary'nin bu habere çok sevineceğini sanıyordu, ancak Rosemary hiç heyecanlanmadı. "Kiralık değil satılık evden söz ediyoruz. Karar vermeden önce binadaki diğer dairelerde kimler oturuyor diye bakabilirim, değil mi?"

- Ee, evet, dedi Danny.

- Ayrıca da mimarım ile kontrol mühendisim projeyi inceleyebilir?

- Elbette.

- Binanın özelliklerini ve yapılış tarzını, sağlamlılığını kontrol edebilir?

:

- Tabii, neden olmasın.

- Terasta bahçe olacak mı?

- Mühendisler yukarı taşınacak toprağın fazla ağır olmazsa sorun çıkarmayacağını söylüyor. Her iki ev de ağırlığı kaldırabilirmiş.

Rosemary her zamanki gibi çevresindeki her şeyi kucaklıyor-muşçasına, bütün o salonu aydınlatırcasına gülümsedi, "İyi öyleyse Danny, harika, haydi gidip evleri görelim" dedi.

Ria Rosemary'nin kadirbilmez bir tavır sergilemesi karşısında müthiş şaşırılmıştı. "Seni öyle sorguya çekmesine nasıl göz yumarsın !" dedi Danny'ye öfkeyle.

- Bana pek dokunmadı, dedi kocası.

- Ama sen onun arkadaşısın, gidip kendini paramparça ettin, Barney'i evi almaya razı ettin. Ria hâlâ öfkeli ve şaşkındı.

1

- Saçmalama Ria, Barney sırf dostuz diye hiçbir şey yapmaz, o j da bunu bir iş olarak görüyor elbette.

- Ama nasıl konuşuyordu öyle, Barney'nin yapım yöntemlerini, şunu bunu denetleyecekmiş... O konuşurken gözlerimi nereye j kaçıracağımı bilemedim.

Danny güldü. "Tatlım, Barney el çabukluğuyla işleri şişirmesiy-le ünlüdür. Rosemary de bunu bilir. Ayağını sağlam basıyor, bütün ayrıntıları dikkate alıyor. Zaten böyle olmasaydı, bulunduğu yere gelmezdi."

Hilary, Rosemary'nin Tara Sokağı'na taşınacağını öğrendiğinde dudak büktü. "Bir bu eksikti, o da bu mahalleye taşınırsa tamam olacak" dedi.

- Neden hoşlanmıyorsun ondan ? Sana karşı tek söz ettiğini duymadım, diye yakındı Ria.

- Ben ona karşı bir söz ettim mi? diye sordu Hilary masum bir havayla.

- Hayır, ama sesinin tonunda öyle bir hava var. Bence Rosemary kendisini çok yalnız hissediyor. Sana göre hava hoş, senin Martin'in var, benimse çocuklarım... Arada bir görebildiğim zamanlar Danny de var, ama onun hiç kimsesi yok.

- Eminim teklifler alıyordur, dedi Hilary.

- Evet, eminim alıyordur, gençliğimizde ben de alıyordum bir bakıma, sen de alıyordun, ama hepsi de Ken Murray gibi birer ahmak çıkıyordu ve bize bir yararlan olmuyordu.

- Rosemary Ken Murray'den daha iyilerinin ilgisini çekebilecek durumda.

- Evet ama istediği gibi birini bulamamış demek ki, annem ile benim evim arasında bir yere taşınması harika değil mi ? Şimdi tek eksikimiz senin de buralara taşınman, o zaman değme keyfimize...

- Martin ile ben Tara Sokağı'nda oturacak parayı nerden buluruz? diye başladı Hilary.

Ria konuyu değiştirdi. "Gertie'nin annesi baş ağrıtıyor."

- Bütün anneler baş ağtır.

- Bizimki pek fena değil.

- Bütün gün çocuklarına bakıyor da ondan, dedi Hilary.

- Yok canım, nadiren... Kendisi çok meşgul, bana ayıracak zamanı yok. Ama Gertie'nin annesi artık çocuklara bakmayacakmış, çocuk isteseydim yapardım diyormuş.

- Gertie ne yapacak şimdi ?

- Her zaman olduğu gibi mücadele edecek. Çocukları buraya gönderebileceğini söyledim ama... Ria burada durdu ve dudağını ısırıldı.

- Ama Danny istemiyor.

- Jack Brennan çocukları almaya ve kavga çıkarmaya buraya gelir, bu da Annie ile Brian'ı ürkütür diye istememiştir.

- Şimdi ne olacak peki ?

- Gündüzleri gidip alıyorum çocukları, ama asıl sorun geceleri başlıyor. Gertie geceleri çocukların evde olmasını istemiyor.

Hilary'nin yüzünde acımayla karışık başkalarının ne kadar para kazandığını anlatırkenki kıskanç havaya hiç benzemeyen bir anlatım belirdi, "Ne büyük bir çaresizlik" dedi.

- Bu hafta sonu için alsanıza çocukları Martinle, anneanneleri gelinceye dek ya da o çılgın adam içtikten sonra kafasını patlatıp hastaneye yatmaya kadar... Gertie size minnettar kalır biliyorum.

Nasıl, "Tamam," dedi Hilary. "Ne tür şeyler yer onlar?"

- Fasulye, balık, patates kızartması ve dondurma, dedi Ria.

- Sanırım bunu yapabiliriz.

- Ben alabilmeyi çok isterdim, diye özür diledi Ria. Gerçekten de çocukları alamadığı için üzülüğünü ele veriyordu sesi.

Hilary onu başışladı. "Biliyorum alırdın, ama ne çare, ben se-ninkinden çok daha cömert bir adamla evlenmişim, neyin ne olacağı hiç belli olmuyor."

Ria doğal davranan sevgi dolu Danny Lynch'in, inanılmaz katı ve pinti olan Martin Moran'dan daha az cömert görülmesi konusunda düşündü bir an. İnsanlar kendi durumlarını değil, başkalarının gözündeki çöpü görüyorlardı.

- Demek Lady Ryan sokağımıza şeref veriyorlar, dedi Nora Johnson. Yaşamındaki yeni bir öğeyi, cinsi belli olmayan minik bir köpeği tanıtmak üzere gelmişti. Hayvanları çok seven çocuklar bile şaşırılmış köpeğe. Bir yığın ayağı varmış gibi görünüyordu, ama sayınca dört çıkıyordu, kafası bedeninden büyükmüş gibi görünüyordu, ama böyle olması olanaksızdı. Mutfakta bir oraya bir buraya koştu, sonra odadaki sandalyelerin bacaklarından kurtulmak için yukarı kata koştu.

Annie köpeğin yukarı çıktığını sevinçle haykırdı, Brian'sa onun gördüğü en gülünç şey olduğunu söylüyordu.

Ria, öfkesini gizledi. "Ona bir isim koydunuz mu, Anne ?" diye sordu.

- Otuz iki numara, öyle süslü bir adı yok.

Ria şaşırmişti. "Yani köpeği otuz iki diye mi çağıracaksın?"

- Hayır canım, Lady Ryan'ın çatı katının olduğu bina otuz iki numara. Köpeğin adı Pliers, sana söylemiştim. Söylememişti ama zararı yoktu. Rosemary'nin Tara Sokağı'na taşınacağını herkes biliyor, herkes onu tanıyor.

- İyi işte, demek onunla tanışmışlar.

- Yok yok, gazetelerden tanıyorlar. Dostunuz Barney McCarthy gibi o da gazete sütunlarından inmiyor. Nora, Barney'den de hoşlanmıyordu, dolayısıyla gene dudak bükerek burnunu çekti.

- Rosemary'nin bu kadar ünlü olması inanılmaz bir şey, dedi Ria. Biliyor musun, annesi onu hâlâ on üç yaşında bir kız olarak görüyor ve benim gibi olması gerektiğini söylüyor. Düşünsene, Rosemary gibi birine bu söylenir mi ? Rosemary Ryan artık gazetelerin yalnız kadın sayfalarında değil, ekonomi sayfalarında da boy gösteriyordu. Şirket gücüne güç katıyordu, yabancı şirketlerden de iş almıştı. Akdeniz'deki bazı önemli tatil siteleri için kartpostal basıyorlardı. Önemli açık ihaleleri kazanmışlar, ta Amerika'nın batı sahillerine turist götürmek üzere spor gezileri düzenleme işleri almışlardı. Şirketin çoğu hissesini almıştı, hepsini alacağı günler de uzak değildi. Kendisini küçük bir matbaada çalışacak bir genç kız olarak işe almış olan adam, işini böylesine büyüten bu özgüvenli kadının başarılın karşısında şaşır kalmıştı. Adam, bugünlerde sabahın köründe Belfast trenine yetişmek, iki toplantı yapıp bir iş yemeği yedikten sonra çantasında aklına hayaline gelmeyecek yüklü paraların söz konusu olduğu bir sözleşmeyle akşam trenine binip eve dönmekten çok, golfte ustalaşma peşine düşmüştü.

Rosemary Kuzey İrlanda'dakilerin profesyonel hizmet, uygun fiyat ve iyi kaliteyi burada bulmaları halinde baskı işlerini Gü-ney'de yaptırmaları için bir neden olmadığını düşünüyordu. Shamrock Basımevi olan şirket adının, aynı ölçüde anlamsız olsa da, genel olarak daha kabul edilebilir bir ad olan Partners Basımevi şeklinde değiştirilmesi için patronu çoktan ikna etmişti.

Gene de ufukta bir erkek yoktu. Yani, erkek çoktu, ama o erkek yoktu. Ya da en azından uygun biri yoktu. Çekiciliği, hatta işveli havasıyla insanları şaşırtıyordu. Frijit falan değildi, beklenmedik girişimlerden, gelişmesine izin verdiği birkaç olayda aşk oyunlarından bayağı hoşlanmıştı. İnsanlar onun çok daha serüven dolu ve renkli cinsel yaşamı olduğunu düşünüyordu. Rosemary de bu görüşün yayılmasına göz yumuyordu.

Bu, her şeyden önce insanların onun da kardeşi gibi kadınlarla seviştiği sanısına kapılmamasına yarıyordu. "Senin öyle olduğunu sanmaları çok kötü bir şey mi?" diye sordu Eileen.

- Hayır. Buluttan nem kapma, elbette değil. Ama ben öyle değilim, dolayısıyla lezbiyen olmanın getirdiği bütün o savunma havalalarına girmenin anlamı yok. Stephanie ile sen, yaşamınızın bir parçası olduğu için sürekli savunma halinde olabilirsiniz, ama bu benim devam değil.

- Anlaşıldı, dedi Eileen. Ama bu konuda neden böylesine ikircikli olduğunu anlamıyorum. 1950'lerde yaşamıyoruz, Tanrı aşkına, özgürüz, istediğimizi yaparız.

- Elbette. Beni rahatsız eden, insanların beklentileri.

- Belki de erkeğinle karşılaştın da bunu anlayamadın.

- Ne demek yani ?

- Belki bay kusursuz şurada, burnunun dibinde ve sen onu görmüyorsun. Bir gece birbirinizin kollarına atılırsınız.

Rosemary şöyle bir düşündü, "Mümkündür" dedi.

- Ee, sence kim olabilir bu erkek ? Seni reddeden biri olamaz, çünkü kimse seni reddedemez, Ro. Belki hiç sevgili havalalarına girmediğin biri... aklına biri geliyor mu?

Rosemary Richard Roche'tan, evlenme bürosu aracılığıyla tanışıp bulunduğu o günden sonra da çeşitli toplantılarda karşılaştığı erkekten kimseye söz etmemişti. Yüzünde bir hayat arkadaşı bulma arzusunu okumadığını öne sürdüğünde ne kadar üzülmüştü Rosemary. "O Colm Barry'den biraz hoşlanmıştım, biliyor

musun, şu restoran açan çocuktan yani... Ama onun evlenecek bir tip olduğunu sanmıyorum."

- Eşcinsel mi yani? dedi Eileen.

- Hayır, ama dağınık, karmaşık biri.

- Onu bir kenara bırak, Ro. Boş ver, şu evi oturacak hale getirmeye ve işi büyütme ver kendini.

- Sanırım öyle yapacağım.

Gertie bir kaza daha geçirdiğinde, annesi yelkenleri suya indirdi ve çocukları kendi evine aldı. "Bunu senin için yapıyorum sanıyorsun, ama yanılıyorsun, o ayyaşla bir olup doğurduğun şu iki savunmasız çocuğa acıyorum, o kadar."

- Bana yardım etmiyorsun, Anne.

- Evet, ediyorum. İki çocuğu olası bir ölüm evinden uzaklaştı-rıyorum. Kendini deli etmek yerine normal bir kadın olsaydın, bu yaptığımın sana yardım olduğunu anlardın.

- Jack sinirlendiğinde çocukları alacak dostlarım var, Anne.

- Jack'in sinirleri bugünlerde her gün ve de her gece bozuk oluyor nedense.

Moran çifti çok iyi insanlar gerçi ama, bir hafta

210

sonu haricinde çocukları almaya yanaşmadılar.

- Sen çok iyisin Anne, ama anlamıyorsun.

- Ne dedin, ne dedin? Anlamıyorum, evet anlamıyorum, küçücük bir ses duyduklarında zıplayan, korkudan yürekleri hep ağızlarında dolaşan iki çocuğu anlamıyorum, mahkmeden karar çıkartıp o ayyaş serseriye çocukların yaşamından çıkarmamanı anlamıyorum.

- Sen dindar birisin, evlenirken edilen yemine inanırsın, iyi günde, kötü günde... İyi günde herkes dosttur, zor olan kötü günde dost kalmaktır, değil mi ?

- Pek çok kişi için daha da zordur, evet. Gertie'nin annesinin ağzı bu sözleri söylerken ip gibi gerilmişti. John ile Katy'nin eşyalarını topladı, bu huzursuz yaşamlarında, bir kez daha anneannelerinin evine taşınıyorlardı.

Rosemary Danny ile Ria'nın evine haftada birkaç akşam uğruyordu. Orada her zaman için tartışılacak tasarılar, anlatılacak şeyler vardı. Pek fazla kalmazdı, işin üzerinde olduğunu, yalapaşap işçiliğin keskin gözünden kaçamayacağını herkesin anlamasına yetecek kadar otururdu. Ria onun akşam yemeğine kalmasını istiyordu, ama Rosemary her seferinde devleri doyuracak bir öğle yemeği yediğini, tek lokma alamayacağını söylerdi. Ria bunun doğru olmadığını biliyordu. Rosemary haftada bir kez Quentin'e gidiyordu, diğer günleri hep yağsız yoğurt ve elmayla geçiştirirdi. Sosyal bir yönü de olan iş toplantılarında Shelbourne Oteli'nde şarap ile soda içerlerdi. Rosemary Ryan inceliğim hiç çaba harcamadan koruyor değildi. Ria bazen bunu neden yaptığım, kendisini neden bu kadar zora soktuğunu merak ederdi, işe başlamadan önce cimnastik ve yüzme, hafta sonlan yürüyüş, sürekli diyet, erken yatmalar, düzenli olarak kuaföre gitmeler... Bütün bunlar ne uğruna yapılıyordu?

Rosemary'ye sorduğunda, kendisi için yaptığı yanıtını alıyordu. Ama bu öylesine garip, hatta yalnızlık kokan bir yanıtı ki, Ria artık sormaktan vazgeçti. Bugünlerde cinsellikten de söz etmiyorlardı. Bir zamanlar bundan başka bir şey konuşmazlardı. Bu çok önceye, Ria'nın Danny'yle yatmasından önceye dayanıyordu. Ria, Danny'nin hâlâ kendisini tıpkı o ilk günlerdeki kadar heyecanlandırma gücüne sahip olduğunu hiçbir zaman söylemiyordu. Rosemary de sayısız hayranından söz etmiyordu. Ria onun doğum kontrol hapı aldığını ve birçok âşığı olduğunu biliyordu. Rosemary'nin dairesinin planlarını görmüştü, jakuzili, iki lavabom lüks bir banyoyu da içeren büyük bir ya- M

1 :'

111

tak odası yapıldığını biliyordu. Bu çoğu zaman tek başına yatan bir kadının banyosu değildi. Ria konuyu açmak için can atıyor ama susuyordu. Rosemary isterse anlatırdı ona.

- Dekorasyon çalışmaları sandığımızdan uzun sürüyor, dedi Rosemary.

- Sözleşmeye bak, beklenmedik durumlarla ilgili maddeler olduğunu göreceksin, diye güldü Danny.

Rosemary hayran hayran baktı ona, "Kendini sağlama aldın, değil mi?" dedi.

- Senden daha fazla değil.
- Ben yalnızca kötü işçiliğe karşı önlem aldım.
- Ben de yağmurlu havalara karşı... gerçekten de yağdı nitekim, dedi Danny. Ria çocuklarla birlikte mutfak masasının üzerinde kurabiye yapıyordu. Brian yuvarlak istiyordu, Annie kendi şekillerini yaratıyordu.
- Ne konuda konuşuyorlar? diye sordu Brian.
- İş, diye açıkladı Annie. Babam ile Rosemary iş konuşuyor.
- Neden mutfakta konuşuyorlar? Mutfak oyun yeridir, dedi Brian yüksek sesle.
- Haklısın, diye atıldı Rosemary. Gel bu kâğıtları toplayıp yu-kardaki güzel odaya gidelim. Benim öyle bir odam olsaydı, modası geçmiş bir salon gibi küflenmesine izin vermezdim.

Danny uysal uysal kâğıttan yukarı taşıdı.

Ria unlu elleri, öfkeyle kısılmış gözleriyle öylece kalakaldı. Rosemary nasıl böyle hakaret edebilirdi ona! Hem de herkesin içinde ! Yukardaki bir salonu küflendiren bir kadındı o demek. Yarından tezi yok, o salon kullanıma açılacaktı.

- Bir şeyin mi var, Anne ? diye sordu Annie.

- Yok, hayır bir şeyim yok.

- Sen de iş hayatında mı olmak isterdin ?

Durup dururken falcı Bayan Connor'ı anımsadı Ria, başarılı bir şirketi falan olacağını söyleyen falcıyı. "Yok, hayır güzelim" dedi Ria. "Ama gene de sorduğun için teşekkür ederim."

Ertesi gün Gertie geldi. Çok yorgun görünüyordu, gözlerinin altında büyük siyah halkalar vardı.

- Bana nutuk çekmeye başlama. N'olur Ria.

- Aklımdan bile geçirmemiştin, herkes kendi hayatını yaşıyor.

- Eh, rüzgârın yönü değişmiş, neyse ki bugün başka esiyorsun.

- Gertie, şu ön odayı toplayalım, havalandırıp tozunu alalım diyorum.

112

- Biri mi geliyor? diye sordu Gertie saf saf.

- Hayır, diye kestirip attı Ria. Gertie durdu, ona baktı.

- Özür dilerim, dedi Ria.

- Tamam, benim sorunlarımı sormamak inceliğini gösterdin, ben de sana sormayacağım.

Hiç konuşmadan çalışıyorlardı, Gertie şöminenin önündeki pi-1 rinç perdeyi parlatıyor, Ria da sandalyeleri cilalıyordu. Ria elindeki bezi yere bıraktı.

"Kendimi beş para etmez, aptal ve salak hissediyorum" dedi.

Gertie şaşırmişti. "Sen mi ?"

- Evet ben. Böyle harikulade bir odamız var, ama hiç kullanmıyoruz. Gertie düşünceli düşünceli baktı. Biri Ria'yı kızdırmıştı. Annesi değildi bu kişi, Nora Johnson her zaman için anlayışlı ve sevecendi kızına karşı. Annie'nin arkadaşı Kitty'nin annesi Frances Sullivan da olamazdı, o kimseyi kırmazdı. Hilary şunun bunun kaç para olduğu dışında bir konu bilmezdi, ayrıca kardeşine kızıp öfkelenecek değildi ya. Mutlaka Rosemary olmalıydı onu üzen. Gertie bir şey söyleyecekken vazgeçti. Ria arkadaşı hakkında kötü konuşulmasını istemezdi; Gertie'nin durumu hafifletmek için söyleyebileceği bir şey yoktu.

- Ee, bunun aptalca olduğu görüşünde değil misin sen? diye sordu Ria.

Gertie, yavaş yavaş konuşmaya başladı. "Biliyor musun, benimkine kıyasla bu ev bir saray ve herkes de buna saygı duyuyor. Ben olsam bununla yetinirim. Ama üstüne üstlük Danny ile sen gidip bütün bu güzel eşyaları buldunuz. Belki de haklısın... Bu odayı daha sık kullanmalısın. Gel bu geceden başlayalım, ha?"

- Çocuklar her şeyi paramparça eder.

- Hayır etmez. Buraya gelmelerini bir tür ödül gibi göster onlara. Örneğin, burada uslu oturlarsa yatma saatlerini ileri almak gibi... Sence bu işe yarar mı? Gertie'nin gözleri esmer, şaşkın yüzünde müthiş büyük görünüyordu.

Ria ağlamak istiyordu. "Bu çok iyi bir fikir" dedi kısaca.

- Gel yirmi dakika içinde bu işi bitirelim, sonra aşağı inip üzümlü ekmeğe yeriz.

- Barney bu akşam yemekten önce uğrayacak, çalışma odama çıkarız, dedi Danny.

- Ön odaya gitsenize, sizin için kahve hazırlar bırakırım. Ger-tie'yle temizledik orayı, harika oldu. Ivır zıvın topladım. Masanın üzeri bomboş, kâğıtlarınızı koyabilirsiniz.

113

Birlikte yukarı, odaya bakmaya gittiler. Akşam güneşi pencereden içeri giriyordu. Şöminenin üzerine çiçekler konulmuştu.

- Ruh doktoru musun nesen? Önemli ve zor bir konuyu tartışacağız, böyle güzel bir yerde oturmak çok daha iyi olur.

- Bir şey mi var ? diye meraklandı bu kez Ria.

- Yok, yalnızca Barney McCarthy'nin nakit sorunu. Hiçbir zaman uzun sürmez, ama insanı ülser eder.

- Çocukları aşağıda tutmam iyi olur, değil mi ?

Danny yorgun ve gergin görünüyordu. "Çok iyi olur güzelim."

Barney saat yedide geldi ve sekizde gitti.

Ria çocukları yıkamış, yatmaya hazırlamıştı. Kapının kapandığını duyunca üçü de yukarı çıkmaya başladı, çocuklar biraz çekingendi. Bu salon onların bölgesine girmiyordu. Birlikte trenç-lik oynadılar. Odaya girmenin verdiği şaşkınlıktan olsa gerek, Annie ile Brian birbirlerine bağırılmıyordu. Çok önemli bir oyunmuşçasına özenle oynadılar. Çocuklar ilk kez mızımızlanmadan yatmaya giderken, Danny her ikisini de kucakladı.

- Siz her şeye değersiniz, hepiniz, dedi azıcık boğuk bir sesle. Ria, dişlerini fırçalasınlar diye yukarı çıkacağını söyledi. "İyi geçti mi?" diye ekledi.

- Hayır, hiç fena değil. Tipik Barney, tutturduğu an istiyor her şeyi. Her şey o an elinde olacak. Bir kez daha fazla açıldı. 32 numarayı gerçek bir örnek ev haline getirmek istiyor, biliyorsun. Bu onun etiketi olacakmış, insanlar bu eve bakıp onu ciddiye alacakmış. Ne var ki, çuvala para gidiyor.

-Eee?

- E'si, kredi vermek için teminat istiyorlar., bu evi teminat olarak göstermek istiyor.

- Bu evi mi ?

- Evet, kendi evlerinin hepsi ipotekli.

- Sen ne dedin peki ? Ria ürkmüştü. Barney bir kumarbazdı, her şeylerini yitirebilirlerdi.

- Ona tapuya ortak olduğumuzu, sana danışmam gerektiğini söyledim.

- Bence hemen telefonu aç ve benim onayladığımı söyle, dedi Ria.

- Doğru mu söylüyorsun ?

- Bak, o olmasaydı bu evi alamazdık, onsuz hiçbir şeyimiz olmazdı. Bana daha önce söyleyebilirdin. Al şu telsiz telefonla ara. Tartışmadan hemen evet dediğimizi bilsin.

O gece seviştiler, ancak Ria uyuyamadı. Ya nakit sorunu bu kez ciddiye ? Ya bu güzel evi yitirirlerse ? Danny yanında mışıl mışıl uyuyordu. Birkaç kez onun yüzüne baktı, tan ağızırken, "Evi yi-tirsek bile fark etmez" diye düşünüyordu, yeter ki Danny'yi yitir-mesindi.

- Gel, Anne, çayımızı salonda içeceğiz, dedi Ria annesine.

Nora Johnson Ria'nın artık kullanmaya karar verdiği odada sağına soluna bakınarak, "Seni büyüttüğüm yer buranın çöpü bile olamaz" dedi. Ria, söylediklerinden dolayı hâlâ azıcık kızgındı Rosemary'ye, ama bir bakıma arkadaşı ona iyilik etmişti. Danny burada otururken uyuyakalmıyordu, birlikte arayıp bulmayı başardıkları hazinelere zevkle bakmakla geçiriyordu vaktini. Çocuklar daha usluydular artık, oyuncaklarını ortaya saçılmış halde bırakmıyor, çekmecelerden birine yerleştiriyorlardı. Gertie burayı temizlemekten hoşlanıyordu, "Bir derginin kapağına adım atıyorum sanki" diyordu salona girerken. Hilary eşyaların maliyetini bir bir sayıyor ve her şeyi bedavaya aldıklarını söylüyordu.

Ria'nın annesi bile, bu duygusunu dile getirmemekle birlikte, burada oturmaktan hoşnut görünüyordu. Ütü yapmaya gittiği evlerin salonlarıyla karşılaştırıyordu burayı ve çok daha şık olduğunu söylüyordu. Köpeğin bu bölgeye gelmesine izin vermiyordu, dolayısıyla Pliers mutfakta bir sepetin içinde asık suratla uyuyordu. Rosemary geldiğinde, her seferinde bu odaya hayran olduğunu söylüyordu. Kimsenin kullanmadığı küflenmiş bir salon olduğu şeklindeki acımasız

sözlerim unutmuydu belki de. Yüksek tavanını, iki büyük penceresini, sıcak renklerini övüyordu şimdi. Gerçek bir pırlanta olduğunu söylüyordu sık sık. Ria güzel şeylere sahip olmanın büyük bir doyum kaynağı olabileceğini anlamıştı. İncecik bir bedenini, aktığı görülmemiş makyajın, eşsiz giysilerin olamıyorsa, böylesine kusursuz bir salon seni mutlu edebilirdi, insanların mobilya ve dekorasyon dergilerine rağbet etmesinin nedenini ilk kez anlamıştı.

Öte yanda Rosemary'nin yeni eviyle ilgili dekorasyon tasarımlarının, Tara Sokağı 16 numaradaki evde hayranlık duyduğunu söylediği odadakinden çok ama çok farklı olduğunu görmek garipti. 32 numaralı ev tümüyle yenilenmiş, en üst kattaki daireye Dublin dağlarına bakan çepeçevre bir teras bahçe eklenmişti. Geceleyin dağlar ile teras arasında uzanan kent ışıklarını seyretmek ne kadar güzel olacaktı, iç mekânlar, geniş ve dingindi, duvarlar boştu, yerler tahta döşenmiş, mutfak gayet sade ve minimalist bir yaklaşımla düzenlenmişti.

Ria'nın evi ile Rosemary evinin düzeni taban tabana zıttı. Ria bir sanatçının izlenimlerini yansıtan düzgün ve temiz hatları bir türlü beğenemiyordu, ancak proje ilerledikçe evi sık sık ziyaret etti ve ona bir modern sanat galerisi gibi görünen bu daireyi övmekten edemedi.

Danny, vaktinin çoğunu 32 numarada geçiriyordu. Ria, zaman zaman Danny'nin buraya gereğinden fazla zaman ayırdığını düşünüyordu. Üzerinde çalışılacak başka evler de vardı, Rosemary'ninki bunlardan yalnızca biriydi.

- Söyledim ya, Barney bu eve birinci sınıf insanların yerleşmesini istiyor.

Barney dedikodu istemiyor. Gazetelerin emlak sayfalarında iyi yazılara ihtiyacımız var, Rosemary bunu ayarlayabilir. Diğer daireleri politikacı, sanatçı, spor yıldızlarına satmalıyız.

- Bunları seçmek elinizde mi ?

- Pek değil, ama kulaktan kulağa yaymaya çalışıyoruz. Colm'a söyledim, restoranına gelen kodamanlara söyleyecek.

- Monto ile Caroline de Tara Sokağı'nda bir daire mi istiyor?

- O kadar nakit parası olduğunu sanmıyordum, ama varmış. Nakit önerdi, biliyor musun, çuval çuval nakit.

- Olamaz! Ria afallamıştı. Colm'un güzel ama içine kapanık kız kardeşi hiç de yakışıklı olmayan bir otomobil satıcısıyla, karısından ya da işinden çok at yarışlarına meraklı iriyarı, iki dirhem bir çekirdek biriyle evlendi. Böyle birinin bu türden bir ev almak isteyeceği kimsenin aklına gelmezdi.

- Barney çok sevindi tabii, çuvala parası olan biri sonuçta... Ama ben onu caydırdım, burada kalite gerekli bize, Monto Mac-key gibi süprüntüler değil.

- Seni dinledi mi peki ? Bugünlerde durumu iyi mi Barney'nin ? Ria hiçbir zaman söze dökmüyordu gerçi, ama Barney'ye verdikleri teminat konusunda kaygılıydı, içi içini yiyordu.

- Üzülme tatlım, icracılar kapıya gelmedi. Barney iyidir, hızlı ve vergisiz kazanç sevdiğinden uzak dursun, yeter. Danny patronuyla gurur duyuyor havalarındaydı. Araları çok iyiydi, arkadaş gibiydiler.

Rosemary Barney'nin yanında bahçe mobilyası almak istediğinden söz edince, Barney onu bir dostuyla tanıştırmayı önerdi. "Vergi ödemene falan gerek yok, nakit öde, alan memnun, satan memnun" demişti.

- Ama devlet memnun olmaz, demişti Rosemary soğuk soğuk. Hükümet memnun olmaz, vergi ödemek zorunda olanlar, muhasebecim, hoşnut olmaz.

116

117

- Tamam, başla beni, demişti Barney. Ama kimse utanmış görünmedi. Bu dünyada çeşit çeşit insanla karşılaşabilirdiniz. İş hayatı dedikleri buydu işte.

- Lady Ryan yeni evine taşındığında parti verecek mi ? Belki beni o gece yardımcı olarak çağırır. Nora bütün ayrıntıları bilmek istiyordu.

- Kaşınma şimdi Holly. Danny kaynanasına sevecenlikle yaklaşıyordu. Ria'ya takılmak için Lady Ryan diyorsun ona. Hayır, partiden söz etmedi. Sana bir şey söyledi mi bu konuda tatlım ?

- Sanıyorum teras bahçesinin tamamlanmasını bekleyecek, dedi Ria. "Işıklılandırma olmadan, saksılar, sarmaşık kafesleri konmadan bir şeye benzemez burası" diyor. Zaten her zaman her şeyin kusursuz olmasını ister.

- Bu iş ne kadar sürer? Benim bahçemde bir şeylerin yetişmesi üç yılımı aldı, dedi Nora Johnson.

- Ah, Holly sen Rosemary Ryan'ı tanımıyorsun. Bahçe üç hafta içinde hazır olacak, program böyle.

- Olamaz, dedi Nora.

- İyi bahçıvanlar tutarsan, her şeyi de saksılarda hazır alırsan olur.

- Ne dersin, Rosemary beni temizlikçi olarak çağırır mı ? diye sordu Gertie Ria'ya.

- Gertie, sen iş sahibi bir kadınsın, her tarafa temizliğe gidecek vaktin yok. Buna mecbur da değilsin ayrıca.

- Mecburum, dedi Gertie.

- Peki ama çamaşırhaneye kim bakacak?

- Söyledim ya, kendi kendine bakıyor orası, annenin köpeği Pliers bile işletebilir çamaşırhaneyi. Birkaç çocuk tuttum, temizlikten onlara ödediğimden daha çok para kazanıyorum.

- Saçma.

- Temizlikçisi var mı onun ?

- Git sor, Gertie.

:

- Hayır Ria, sen sor, n'olur. Bana bu iyiliği yap, dedi Gertie.

- Gertie'yi temizliğe nasıl çağırırım! Her şeyden önce o külüstür çamaşırhanesini işletmesi gerek, sonra kendi çocuklarına bakması gerek.

- Daha fazla iş istiyor.

- Sen ver öyleyse.

- Veremem. Danny bütün gün evde ne yaptığımı sorup duruyor, Gertie'ye bir yığın para verecek iş yok ki.

- Haklısın.

- Rosemary, güvенеbileceğin birine ihtiyacın var.

- Temizlik şirketiyle anlaşacağım, haftada iki kez gelip temizleyecekler.

- Ama onları tanımıyorsun, her şeyi çalarlarsa, onu bunu karış-tırırlarsa?

- Aman Ria, bırak bunları. Bu şirketler yaşamlarını nasıl sürdürüyorlar sanıyorsun ? Dürüst insanları çalıştırıyorlar, kesin garanti veriyorlar. Yoksa iki günde şirketi kapatmak zorunda kalırlar.

Bu konuda Rosemary'nin söyleyeceği başka bir şey yoktu. Şimdi bahçeden başka bir şey düşünmüyordu. Sarmaşıkların sarılacağı parmaklıklar geldi, hemen yerine yerleştirildi. Birkaç gün sonra saksılarla sarmaşık taşındı yukarıya.

- Bol bol da gül olacak elbet, diyordu Rosemary Ria'ya. Bu tarafa tatlı pembe sarmaşık gül, bu tarafa da baştan sona kayısı gülü ile yediveren. Başka ne olsun sence ? Görüşüne ihtiyaç duyu-yormuş gibi Ria'ya akıl danışıyordu.

Ria, adını bildiği tek gül türünü seçti, "Eh, Çin gülü de almışsın, iyi etmişsin" dedi.

- Evet ama o sarı. Renkleri öbek öbek düzenlemek istiyorum, bence daha dramatik bir görünüm verir.

Rosemary bir şeyin başkaları için iyi, zevkli ya da dramatik olacağını bir kez bile söylememişti, hep kendi açısından nasıl olacağını düşünüyordu. "Ama kuşkusuz başkalarının da bahçeye hayran kalmasını ister" diye düşündü Ria. Acaba ister miydi? Rosemary'nin düşünceleri hakkında kesin yargılar veremiyordu. Ria, Rosemary'nin üç ay önce iki çiçeği birbirinden ayıramadığını biliyordu örneğin, şimdi kalkmış, yaşamını çiçeklere vermişçe-sine bahçıvanlara hanımeli, yasemin, morsalkım dersleri veriyordu. Elini değdirdiği her şeyi ne çabuk kavriyordu bu kız.

Sonuçta evine taşınınca bir parti verdi. Ria o sokakta pek kimseyi tanımıyordu; Danny ile Barney'nin birkaç tanışı vardı. O gece Barney'ye Polly eşlik etti, dolayısıyla Ria partiyi Mona'dan gizlemeyi unutmadı. Colm, partinin yiyecek içecek hizmetlerini üstlenmeyi umuyordu, ancak Rosemary bu işi başka bir şirkete verdi. "Bizim müşterimizdi" şeklinde bir açıklamayla konuyu kapattı.

Gertie, parti için yardımcıya ihtiyacı olup olmadığını doğrudan sordu ona, Rosemary de aynı şekilde dolaysız bir yanıtla, onu istemediğini söyledi. "Jack'in kocalık haklarını, akşam yemeğini ya

da her ikisini birden istemek üzere ansızın kapıda belirmeyeceği-ni nereden bileyim?" dedi.

Rosemary'nin annesi, Eileen ve Stephanie de gelmişti. Bayan Ryan kızına, "Bu gruh içinde tanıdığın var mı hiç ?" diye sordu küçümseyen bir ses tonuyla.
- Hayır, Anne, yok. Şu sıralarda yalnızca avukattan ve noterleri tanıyorum, Rosemary işkadam oldu.

Bayan Ryan iç geçirdi. "Bunların beş para ettiğini sanmıyorum" dedi. Rosemary annesinin arkasından geçiyordu. Annesinin dilinin ucuna gelip de söylemediği sözleri kız kardeşine fısıldadı. "Köşeyi dönmüş üçkâğıtçılar." Eileen ile Stephanie kahkaha attı. Bayan Ryan birden irkildi. "Bana bakın, siz ikiniz yeterince garip bir çiftsizin zaten, dikkat çekmeye ihtiyacınız yok" dedi. Kestane rengi uzun saçları, ince ve zarif görünümüyle çok güzel olan Stephanie, "Hiç değilse iş tulumlarımızı giymedik Bayan R." dedi.

- Joker şapkalarımızı da takmadık, diye kıkırdadı Eileen.

Bayan Ryan gene iç geçirdi. Neler çektiğini ancak yaşayan bilirdi. Bütün bu debdebeye, şıklığa karşın Rosemary'ye ufukta bir koca görüldüğü konusunda tek bir fısıltı yoktu etrafta. Gerçi fotoğrafçılar vardı, Rosemary'nin bir politikacıyla yan yana resmini çekmişlerdi. Barney ile Danny, bahçede çiçeklerin yanında bir oyuncuyla birlikte poz verdi, arkada kentın ışıklan da çıkmıştı kuşkusuz. Rosemary gazetelerin ekonomi sayfalarında, diğerleri emlak sayfalarında çıktı. Tara Sokağı 32 numaraya müthiş bir talep oldu. Herkes mutluydu.

Artık yakına taşındığından, Danny ile Ria Rosemary'yi daha sık görüyordu. Genellikle akşamları yedi sularında uğrar, bir saat kadar oturur, birlikte salonda sodayla karışık şarap içerlerdi. Ria peynirli sıcak mezeler ya da badem ve erikkurusuna dolanmış domuz pastırması gibi soğuk mezeler hazırlıyordu. Rosemary'nin bunlara pek rağbet etmemesi önemli değildi; Danny birkaç parça alıyor, gerisini kendisi ve çocuklar yiyordu, sonuçta önemli olan açık artırmalarda aldığı Victoria Dönemi'nden kalma tabaklarını kullanma fırsatı bulmasıydı.

Çocuklar kavga etmemeleri ve ocaktaki tencerelere asla dokunmamaları konusunda sıkı sıkıya tembihlenerek mutfakta oturtuluyordu. Ria birden saçlarını düzenli olarak güzel güzel taradığını, yüzünü gözünü boyadığını fark etti. O şık Rosemary'nin karşısına her akşam böyle çıkabilmek için biraz çaba harcaması gerekiyordu.

- Lady Ryan için giyinip kuşanıyorsun! dedi annesi alaylı alaylı.

- Sen de pek şıksın bakıyorum, Anne, dedi Ria.

Annesi Audrey Hepburn'ün minik keplerine benzer şapkalar giymeye başlamıştı bugünlerde. Bunları ikinci el giysi satan dükkânlardan alıyordu. Danny, onun bu şapkalarını müthiş beğendiğini söylüyordu. "Audrey Hepburn'e benzemediğini söyleme bana Holly, onun kız kardeşiyim desen inanırlar."

Gertie de Rosemary'nin ziyaretlerini eleştiriyordu. "Hizmetçi gibi hizmet ediyorsun ona Ria" diyordu.

- Hiç de değil, Onlar gibi dışarıda çalışmıyorum ben. Hem, güzel salonumla falan gösteriş yapmak hoşuma gidiyor.

- Tabii canım, diye yanıtladı onu Gertie. Rosemary'ye asılmaktan vazgeçmişti.

Aslında hemen şuracıktaki bir eve gidip birkaç kuruş kazanmak hiç fena olmayacaktı, ayrıca bir temizlikçi olarak da olsa, gazetelerde çıkan bir evi yakından görme fırsatı bulacaktı. 32 numara çok güzel mi? diye sordu Ria'ya. Kulaktan dolma da olsa, çamaşırhanedeki müşterilere bu evi anlatabilmek için can atıyordu.

Ria, Brian'ı Rosemary'nin dairesine pek götürmezdi. Şimdi üç yaşındaydı; bitmez tükenmez gürültüsü, oraya buraya koşturması ve ıslak dudakları, yapış yapış elleriyle onlara sürekli sarılıp dikkat çekmeye çalışmasıyla bu güzel evin dinginliğini bozuyordu. Annie zaten gitmek istemiyordu. Rosemary'nin evinde onu eğlendirecek hiçbir şey olmadığı gibi, çok fazla yasak bölge vardı.

- Çocukları da getirmelisin, diyordu Rosemary. Ama Ria onları evde bırakmanın daha iyi olduğunu biliyordu. Onları o kadar seviyordu ki, kendisinin doğal davranış olarak gördüğü yaramazlıkları nedeniyle özür dilemek zorunda kalmak hiç yapmak istemediği bir şeydi. Bu durumda, Danny'nin genellikle çalıştığı cumartesi günleri çocukları annesine bırakıp tek başına Rosemary'nin evine gidiyordu. Öylesine sakın, şık bir yerdi ki burası, burada ilk gün verilen partiden bu yana hiçbir yatak bozulmamış, yemek pişiril-memiş ya da çamaşır

falın yıkanmamış sanırdınız. Terastaki bahçe bile, bütün çiçeklerin fırçayla boyandığı bir tablo gibiydi.

Bütün bu yeniliklere, güzelliklere karşın, Rosemary birçok bakımdan, yıllar önce emlak bürosunda çalışmaya başladıkları Ro-semary'den farksızdı. O zamanlar güldükleri şeylere gene kahkahalarla gülebiliyorlar, Hilary'nin para tutkusunu, Bayan Ryan'ın uçkâğıtçı dediğı zenginlerden korkmasını, Nora Johnson'ın yaşamını filmlerin dünyasında sürdürmesini alaya alıyorlardı.

ızı

Rosemary Ria'ya işyerindeki bazı sorunlardan söz etmişti, işinde çok başarılı, hatta belki iyi bir personel müdürü olabilecek bir kız vardı örneğın, ama öyle kötü ter kokuyordu ki, Rosemary onu işten çıkarmak zorunda kalmıştı; müşterilerden biri büyük bir baskı işini son dakikada geri çekmiş, Rosemary de onu mahkemeye vermişti; yardım derneğı diye bildiğı bir yer için hiç para almadan broşür basmıştı, ancak bu işi, herkesin kendinden geçtiğı tarikat türü bir toplantı için yaptığı, hatta polisin duruma el koyduğı anlaşılmıştı. Terasta mis kokulu çiçeklerin ortasında öyle ayaklarını uzatıp oturmuş konuşuyorlardı.

- Şu harika kokan yaprak ne ? diye sordu Ria.

- Tütün, dedi Rosemary.

- Peki ya şu leylağı andıran iri mor çiçek ?

- Solanum crispum.

- Nasıl biliyorsun bütün bu adlan ve aklında tutabiliyorsun, Rosemary? Oysa kafanda bir yığın şey var.

- Kitapta yazıyor Ria. Ne olduklarını bilmeden bütün bu çeçek-leri buraya dizmenin anlamı yok ki. Rosemary'nin sesinde hafif bir sabırsızlık okunuyordu. Ria ondaki bu tepkili havayı dağıtmasını biliyordu. "Haklısın. Bende bir yığın kitap var bu konuda, bir dahaki sefere ben de en az senin kadar yetkili bir ağır olarak geleceğim karşına."

- Hah şöyle. Rosemary yumuşamıştı. Öfkesi dinmişti.

Kendi bahçeleri öyle bakımsız ve düzensiz olmasaydı Danny'le cumartesi günleri baş başa oturup oynayan çocuklarını izleyebilirlerdi belki. Belki karşılıklı konuşurlar, bazen de gazete okurlardı. Bahçelerinde oturmayı öyle uzun zaman olmuştu ki.

- Bahçenin bakımı çok zaman alıyor mu?

- Yoo, haftada bir kez dört saatliğine biri gelip her şeyi yapıyor.

- Neler yapması gerektiğini nerden biliyorsun ?

- Bilmiyorum. Adam bir çiçekçiden geliyor, ne yapacağını kendisi biliyor. Ama aslında bütün mesele fazla emek gerektirmeyen bir bahçe oluşturmakta. Bunu başından böyle düzenlediler. Beline ağnar verecek ot yollmalar gerektiren bitkiler ekmeceksin kenar çiti olarak. Bir anlamda kendi kendilerine yetişen, bakımı kolay bitkiler ektireceksin. Karmaşık görünen işler bile Rosemary'nin ağzında kolaylaşıveriyordu.

Tara Sokağı'nda yürürken bu konuda düşündü Ria. Brian büyümüş sayılırdı, bir işe girebilirdi artık, ama Danny bunu pek istemiyor gibiydi. "Tatlım, senin burada, her şeyin başında olduğı-

nu bilmek beni müthiş rahatlatıyor..." diyecekti konuyu açsa. Ya da kaşlarını çatarak üzüntü ve kaygısını dile getirecekti. "Mutlu değil misin sevgilim ? Bu çok kötü. Demek ben çok bencilim, yaşantının dopdolu olduğunu, arkadaşlarıyla falan mutlu olduğunu sanıyordum... bu konuyu tartışırız."

Bunu da istemiyordu Ria.

Yaz başlangıcında özellikle güzel oluyordu bu sokak. Kiraz ağaçları çiçek açmıştı, taçyapraklardan pembe bir halı oluşmaya başlamıştı. Tara Sokağı'ndaki yaşamın çeşitliliğine şaşıyordu Ria; küçük küçük dairelerde ve odalarda tıkkış tıkkış yaşayan bütün kiracıları çıkarıp odaları kendilerine bırakıncaya dek bisikletlerini, kendi bahçeleriymiş gibi evlerinin parmaklığına dayayıveren öğrenciler... Rosemary'nin evinden sağa saptığında da evler aynı ölçüde düzensizdi. Kendilerinininki gibi yüksek evler, ağaçlar arasına gizlenmiş küçük evler, sonra küçük atölyeler, sonra gene bahçeli evler ve köşeyi dönünce kalabalık cadde... Gertie'nin oturduğı ve çalıştığı yer, çevredeki

pansiyonculann çoğunun müşterisi olduğu o çamaşırhane... Fazla soru sormadığında seni iyi dost sayan Gertie ile Jack'in gizemli yaşantıları...

Bahçelere bakarken, Ria, hemen hemen her evin bahçelerine kendilerinden iyi baktığını fark etti. Ama işe nereden başlanacağını bilemiyordu. Ağacların altındaki çalılıarı kesmek için testere gerekliydi, bir adam gerekliydi. Sonra ne olacaktı ? Bir arkadaşının evinden çıkar çıkmaz mutfağını yenilemeye, perdelerini değiştirmeye kalkan kadınlardan biri olmak istemiyordu, ama Danny'yle birlikte tadını çıkarabilecekleri önemli bir şeye gözlerini kapamış olmalannı çılgınlık olarak görüyordu.

Ria, kendine itiraf etmek istemiyordu, ama yaratıcılığını kullanıp yenilikler yapma alışkanlığını yitirdiğini biliyordu. İlk evlendiklerinde anacaddeye çıkar, iki kutu cila alırdı, Danny işten geldiğinde kileri pınl pınl bulurdu örneğin. Şimdi Danny'nin beğeni ölçüsü gelişmiş olabilirdi. Ev alıp sattığına göre, zengin evleri ve zevkli, son modaya uygun döşenmiş daireler görüyordu. Kendi başına bir şey tasarlayıp yapmıyordu Ria. Ama Danny bahçelerinin perişanlığını görmediğine göre, ilk girişim kendisinden gelebilirdi belki.

Barney McCarthy arabasını park yerine eğri büğrü yanaştırmaktaydı. Manevra yapmak hiç kolay olmuyordu, onların arabaları dışında Annie'nin bisikleti, Brian'ın üç tekerlekli, haftalardır orada duran bir el arabası ve çöpçünün almayı unuttuğu birkaç sandık, Barney'nin park etmesini güçleştiriyordu.

- Ne kadar güzelsin, Ria, dedi arabadan çıkarken. Kadınlara hayranlık duyan ama hiç boşuna övgü yağdırmayan biriydi Barney. Güzelsin diyorsa, gerçekten inandığı için söylüyordu.

Ria hoşnutlukla saçını düzelitti. "Teşekkürler Barney. Ama kendimi güzel hissetmiyorum, hatta kendimden hiç memnun olmadığımı söyleyebilirim. Sanırım gittikçe tembelleşiyorum."

- Sen mi? Barney şaşırmişti.

- Nerdeyse dokuz yıldır bu evde oturuyoruz, bak, hâlâ bir inşaat alanı görünümünde.

Barney avutucu bir ses tonuyla, "Yok canım" diye yanıtladı onu.

- Ama öyle, Barney. Bütün gün burada olan benim. Bu konuda bir şeyler yapmalıyım, yapacağım da, buna karar verdim artık. Zavallı Danny her şeyi yüklendiği gibi bu işi de kafasına takma-malı. Gece gündüz çalışıyor zaten... Barney'nin kendisine acıyarak baktığını hissetti Ria.

- Ria, böyle bir işe kalkışamazsın, burada yılların ağacı, çalısı var.

- Biliyorum, var. Ben şunu demek istemiştım: adamlannı buraya gönderip bahçeyi temizletmek ve bir şeyler ektirmek kaç paraya mal olur... Bana söyle, Danny'yi hiç rahatsız etme, ev masrafından öderim ben. Hiç değilse bunu yapabilirim.

- Bence bu işi Danny'ye danışmak gerek, ne istediğini sormak gerek.

- Ama ne diyecek biliyorsun, "Zamanı var, zamanı var" diyecek ve hiçbir zaman yapılamayacak bahçe. Gel önce temizletelim, Barney, sonra ne ekeceğimize, nasıl düzenleyeceğimize karar veririz.

Barney eli çenesinde düşünüyordu. "Bilmiyorum, Ria, bahçıvanları getirmeden önce iyice düşünmek gerek. Diyelim buraya bir bina yapmak istediniz ? Çiçek yatakları falan yapmak saçma olacak o zaman; hepsini söküp atacaksın çünkü."

- İnşaat mı dedin? Ria şaşırmişti. Ama ne inşa edeceğiz ki? Üç buçuk katlı kocaman bir evimiz var! Kiracıların boşalttıkları odalara eşya bile koyamadık. Danny için daha büyük bir çalışma odası hazırlayacağız, belki çocuklara bir oyun odası, ama daha fazla yere ihtiyacımız yok.

- Zaman geçtikçe insanın planlan değişebilir ama, dedi bu kez Barney.

Ria ürperdi. Hiçbir şeyin değişmesini istemiyordu, yalnızca her şeyin daha iyi olmasını istiyordu. Ani bir karar aldı. Konuyu bu adamla tartışmayacaktı. Ondan hoşlanıyordu, ona hayrandı ama adam onu Danny'nin küçük karısı olarak görüyordu. Güzel, belki de iyi bir anne ve evkadım, becerikli ve her zaman sofraya gerekli yiyecekleri koyabilen, karısına da metresine de güleryüz gösteren biriydi Ria ona göre. Onu, yaşadığı evle ilgili karar alabilecek bir kişi olarak görmüyordu.

- Haklısın Barney, bilmem nerden aklıma geldi bu saçmalık, dedi. Danny ile sana yiyecek bir şeyler hazırlayayım mı ? Buzlu çay ve birkaç sandviç ?

- Sen bir dâhisin, dedi Barney.

Ria'nın annesi çocuklarla mutfaktaydı. "O, Lady Ryan'ın evinden döndün bakıyorum" dedi Nora Johnson Ria'ya. Rose-mary'den hiç hoşlanmıyordu.

Ria ondaki bu tepkinin ne zaman ve ne sebeple başladığını anımsamıyordu. Rosemary'nin değerli biri olduğu konusunda annesini ikna etmeye çalışma çabalarını çoktan bırakmıştı. "Evet, döndüm, sana da selam söyledi Anne."

- Hıh, diye omuz silketti Nora Johnson. Dışarda Barney'yle mi konuşuyordun ?

Ria Annie'nin yapmakta olduğu bir resme bakmak üzere eğilmişti, mutfak su içindeydi. "Senin resmini yaptım Anne" dedi çocuk gururla. Sağı solu tencere ve tavalarla dolu bir bebek resmi yapmıştı.

- Çok güzel olmuş, dedi Ria. Gerçekten çok güzel, Annie, ne kadar da akıllısın.

- Ben de akıllıyım, dedi Brian. :

- Hayır, sen çok ahmak bir çocuksun, dedi Annie.

- Annie, olur mu hiç! Brian da çok akıllı bir çocuk. •••>•••

- Kafasında beyni olduğunu sanmıyorum, dedi Annie ciddi ciddi. Eline boya vermezsen bağıırıyor, verirsen de koca koca lekeler yapıyor.

- Saçmalama, Annie. O senden çok küçük de ondan. Senin yaşına gelsin göreceksin, o da senin yaptıklarını yapabilecek.

- Sen yaşlandığında anneannem kadar akıllı olacak mısın ? diye sordu Annie.

- Umarım, diye gülümsedi Ria.

- Milyon yaşına gelse olamaz, diye atıldı annesi. Yakardaki o zinacı için pasta karıştırırken görüyorum seni.

Ria ters ters baktı annesine. "Günlük konuşmada kullanmadığım bir sözcük bu" dedi.

Annie yeni sözcükler, tümceler öğrenme yaşındaydı. "Zina ne demek ?" diye sordu.

- Çıra canım, hani şömine yakarken kullanılır ya, o, dedi hemen Ria.

Annie bunu kabul etti ve resmine daldı.

- Özür dilerim, dedi annesi biraz sonra.

Ria elini annesinin koluna koydu. "Zararı yok" dedi. "Ben de seninle aynı fikirdeyim. Evet, o zaman da bunlan yapıyor olacağım, değil mi? Kadınlar hep böyledir. Bana şu buzlu çay bardaklarını uzatır mısın, Anne ?"

- Buzlu çay da neymiş, ya şöyle buzlu bir cin tonik içeceksin ya da güzel bir fincan sıcak çay bana kalırsa, ikisini karıştırmak olur mu? Hiç doğal değil. O gece Ria Danny'ye bahçeyi yabanî bir arazi olmaktan kurtarmaları gerektiğini söyledi.

- Şimdi olmaz, tatlım, dedi Danny, Ria'nın beklediği üzere.

- Dırdır edecek değilim, bırak ben yapayım bu işi, Barney'den bir fiyat isteyeyim.

- İstemişsin bile, dedi Danny.

- Senin omzundan bazı yükleri almak istiyorum da ondan, dedi Ria.

- Tatlım, n'olur yapma. Barney para almaz, buna da hiç gerek yok.

- Ama Danny mülkümüzün değerini korumamız gerek diyen sen değil miydin?

- Bahçeyi ne yapacağımız belli değil henüz, Ria.

- Ne yapacağımız? Bize konuk gelenlerin arabalarını park edebilecekleri bir yer yapacağız, kendi arabamızı engelli yarıştaymış-çasına kıvrılıp bükülmeden park edeceğimiz bir yer aynı zamanda... İnsanların ölünceye dek yaşamak üzere yerleştikleri bir eve benzeteceğiz, konaklama yerine değil.

- Ama iyice düşünmedik... gelecek ne gösterecek...

- Şimdi Barney gibi buraya bina kondurmaktan söz etmeye kalkmayasın, dedi Ria, öfkelenmişti.

- Barney öyle mi dedi ?

- Evet, dedi. Neden söz ettiğini de anlamış değilim.

Danny karısının şaşkın, öfkeli ve kıpkırmızı yüzüne baktı. "Dinle, bina mina yapılacaksa da daha ona vakit var. Haklısın. Bir şeyler yapmalıyız... şöyle iğreti bir şey."

- Peki ama ne gibi bir bina gerek ki bize ?

- Henüz hiçbir şey gerekmiyor, henüz değil.

- Ne demek henüz? Kocaman bir evimiz yok mu yani?

- Geleceğin ne göstereceğini bilemeyiz.

- Haksızlık ediyorsun Danny. Geleceğin ne getireceğini sanıyorsun, bunu bilmem gerek.

- Tamam öyleyse, anlatayım. Diyelim ki, yani farz edelim, işlerimiz bozuldu, bu evi yitirmek istemeyiz. Bahçede bir ev yapsak, belki küçük, iki katlı iki dairesi küçük bir ev ya da köy evi...

- Bizim bahçede iki katlı ev mi? Dışarda, giriş kapısının dışında? Ria deliye bakar gibi bakıyordu kocasına.

- Böyle bir şey yapma olanağımız olsa, sigorta poliçesi gibi bir şeyimiz olurdu.

- Ama korkunç olur bu.

- Bir tercih yapmak durumunda olursak evsiz kalmaktan iyidir. Böyle bir durum yok, ama varsayalım oldu.

- Böyle bir şeyi neden varsayacakmışız ? Sen hep böyle bulutlarda geziyorsun, parlak zekâlı işadamısın da biz neden elimizi şakağımıza dayayıp düşünecekmışız, yoksul düşersek kaygısıyla bahçemizde korkunç daireler yaptıracakmışız ? Benden gizlediğin bir şey varsa şimdi anlatsan iyi olur. Küçük güzel kafamı yormayayım diye düşünüyorsan, haksızlık ediyorsun. Haksızlık bu ve ben bu haksızlığa dayanacak değilim.

Danny Ria'yı kollarına aldı. "Yemin ederim senden bir şey gizlemiyorum. Yalnız bu iş hayatında insan geleceğine güvenen, her geçen yıl azıcık yüksele yüksele ilerleyen bir yığın insanla karşılaşılıyor... sonra bir şey oluyor, piyasada bir dalgalanma görülüyor, her şeyi yitiriyorlar."

- Ama bizim hisse senetlerimiz falan yok M, Danny.

- Biliyorum tatlım, yok.

- Peki bunun anlamı ne ?

- Barney'nin hisse senetleri var, eskiden de vardı ve bizim servetimiz sıkı sıkıya onunkine bağlı.

- Ama şu teminat işi bitti demiştin, 32 numaradan para kazandıktan sonra o dert bitti demiştin ?

- Evet, bitti. Danny avutucu bir ses tonuyla konuşuyordu. Dolayısıyla şimdi daha dikkatli davranıyor.

- Barney hayatında dikkatli davranmamıştır. Kalp krizi geçirdi, hâlâ sigara içiyor, konyak içiyor, peki tamam da, bu neden bizim de dikkatli ve tedirgin olmamız gerektiği anlamına gelsin?

- Çünkü bizim servetimiz onunkine bağımlı. Barney bunu biliyor ve bizim iyiliğimizi istiyor, işte bu yüzden bizim burada bir ev yapma fırsatımız olduğunu düşünüyor... Diyelim onun işleri kötü gitti... emlak, mülk, değerim kesinlikle yitirmeyecek bir şey, şimdi anlıyor musun ?

- Pek anladığımı söyleyemem doğrusu, dedi Ria. Barney'nin işi çökerse, sen başka bir emlak bürosunda çalışamaz mısın ?

- Evet, çalışırım herhalde, dedi hemen Danny gülümseyerek. Ancak Ria, bunun korkulacak bir gülümseme olduğunu artık öğrenmişti. Birine pek sağlam olmayan bir ev gösterirken de böyle gülümserdi Danny. Bir işi kapatmak için acele ettiğinde, bir işin tamamlanması için vade konup da tolerans tanınmadığında, zincirin sağlam olmadığı, dolayısıyla halkalardan birinin kredi alamayacağı, böylece her şeyin iskambil kâğıttan gibi çökeceği korkusunu taşıdığında böyle gülümserdi.

Ama konuşulacak, tartışılacak ya da öğrenilecek başka bir şey yoktu. Konuşmadan elde edilen sonuç, yalapaşap bilgiler ve yepyeni bir gelecek kaygısından başka bir şey değildi.

Sheila Maine Amerika'dan gönderdiği mektuplarda, gazetelerin İrlanda'da büyük fırsatlar olduğunu bildiren ilanlarla dolu olduğunu, birçok kişinin oraya taşındığını söylüyordu. Dublin'de tanıdığı kızlardan biri ona iş bulabilir miydi acaba ? Oraya gittiğinde bu insanlarla tanışmaktan büyük mutluluk duymuştu. Karavanında yaşayan falcıya gittikleri gün ne gülmüşlerdi... Bayan Connor Sheila'ya geleceğinin kendi anavatanında olduğunu söylemişti, aslında bu hiç de olmayacak bir iş değildi. Şimdi nereye baksa aynı öneriyi, aynı öğüdü alıyordu. Neden yıllar önce bunu düşünmemişlerdi de kendilerini başkalarının düşüncelerine kaptırıp onların yaptıklarını yapmışlardı ?

Sheila Annie'yle yaşıt oğlu Sean'ın yakınlarda bir okulda İrlanda halk dansları kursuna gittiğini, üç yaşında inatçı bir kız olan Kelly'ninse gelecek yıl anaokuluna başlayacağını yazıyordu. Çocuklarının, İrlanda göreneklerinden uzak yetişmesini istemiyordu. Kız kardeşi Gertie'ye, Rosemary'ye, Ria ve Hilary'ye aynı mektubu gönderdi. Sheila İrlanda'ya geldiğinde özellikle Hilary'den hoşlanmıştı, okullar tatil olduğunda mutlaka ziyarete gelmesini istiyordu. Hilary, çağrı mektubunu Ria'ya gösterdi. "Bunu nasıl yaparım ? Aklını kaçırmış olmalı, burada paranın durumundan, paranın değerinden haberleri yok bunların."

- Bilemiyorum Hilary. Ria bazen bütün ömrünü kız kardeşine bazı şeyleri pekâlâ yapabileceğini anlatmakla tükettiğini düşünüyordu. Biletini üç ay önceden ayırırsın, böylece büyük bir indirim uygulanır, Sheila da orada tek kuruş harcamayacağını söylüyor...

- Ama Martin ne olacak? Hilary kendisine önerilen her şeye itiraz ederdi.

- Eh, Connecticut'ta iki hafta geçirmek isterse -ki pekâlâ ister-o da seninle gelir ya da köyüne ailesini görmeye gider. Zaten gelde köyüne gitmeyi senden daha fazla istiyor.

Hilary kaşlarını çattı. Ria ve Danny gibi para sıkıntısından uzak zenginler için geçerliydi söyledikleri. Hayat herkese güler yüz göstermiyordu, bunu bilir bunu söylerdi.

O gün Ria'nın sabrı konuyu uzatmaya elverişli değildi. Mona McCarthy uğramış, sabah kahvesine konuklarının geleceğini, Ria'nın yardımını istediğini söylemişti. İyiydi güzeldi de, Brian'a bakacak birini bulması gerekiyordu. Annesinden böyle bir şey is-temeyezdi. Nora Johnson'ın toplumsal etkinlikleri ile iş etkinlikleri öyle bir hale gelmişti ki, ondan bir şey istenecekse günler öncesinden rezervasyon yapmak gerekiyordu. Bugün bir yerde ütü yapacak, Hayvanları Koruma Derneği'ne yardım amacıyla düzenlenmiş bir kermesin duyurularını dağıtacak, St. Rita'da yaşlıları ziyaret edecekti. Bu araya Brian'ı sıkıştırıramazdı.

Gertie, Ria'nın Brian'ı çamaşırhanede bir iki saatliğine bırakması için bu sabahın uygun olmadığını, çünkü... işte... uygun olmadığını söyledi. Gertie kendi çocuklarını bile annesine bırakmıştı. Bu her şeyi açıklıyordu. Ria, Frances Sullivan gibi bir komşusundan çocuğuna bakmasını ölse isteyemezdi. Dışarda bir işte çalışmayan bir eşin vaktini kullanmasını bilmediğini söyletmezdi kimseye. Colm'un restoranda çalışan ablası Caroline biraz derli toplu biri olsa, bir iki saatliğine çağrılabilirdi, ama onun da söyleneni anlaması saatler sürüyordu ve Ria'nın bu kadar vakti yoktu.

Hilary oturmuş, elindeki mektubu bir o yana bir bu yana çeviriyordu. Ria bu fırsattan yararlanmak istedi. "Senden bir ricam var" dedi. "İstemiyorsan hayır diyeceksin. Bugün çeşitli nedenlerle Mona McCarthy'nin evine gitmek istiyorum."

- İstersin tabii, diye burnunu çekti Hilary.

- Hiç düşündüğün gibi değil, üç saatliğine Brian'a göz kulak olursan çok memnun olurum. Döndüğümde harika bir öğle yemeği hazırlayacağım sana. Evet mi hayır mı?

- Neden gitmek istiyorsun oraya?

- Yani hayır mı diyorsun ?

- Yok. Neden gittiğini söylersen kalırım.

- Pekâlâ, söyleyeyim. McCarthy'lerin para sıkıntısı içinde olduğunu sanıyorum.

Ağzını yoklayacağım, çünkü bu doğruysa, Danny de etkilenecek demektir. İşte sana gerçeği söyledim, ister inan, ister inanma. Evet mi hayır mı ?

- Evet, dedi Hilary gülümseyerek.

Ria telefonla taksi çağırırdı, güzel güzel giyindi, en iyi ipek eşarbnı taktı, yaptığı cevizli keki soğumak üzere bıraktığı ızgaranın üzerinden aldı ve McCarthy'lerin Dublin'den altı mil uzaklıktaki evlerine doğru yola çıktı. Evin önu sık arabalarla doluydu, kapıya yaklaştığında, içerden sesler duyuldu. İçeri girdiğinde Mo-na'nın yüzündeki mutluluğu görmek çok dokunaklıydı. Ria ceketini çıkardı ve bu tür toplantıların gediklisiymişçesine rahat bir havayla gülümseyerek yardım etmeye koyuldu. Bütün mesele bu cepleri rahat ve genellikle yalnızlık çeken kadınların iyi vakit geçirmesini, yeni dostlarla tanışmasını sağlamaktı. Toplantıya katılmak için verdikleri on sterlinden daha önemlisi, onlara gruba ait oldukları duygusunu tattırmaktı. Böylece daha sonra defilelere, danslı yemeklere, film galalarına gitmek için daha büyük paralara kıymaları için ikna edilebilirlerdi.

Ria'yı Margaret Murray adında şık bir kadını tanıştırdılar. "Kocamı tanırırsınız belki, adı Ken. O da emlakçilik yapıyor" dedi kadın.

Ria, Ken Murray'i yıllar önce, on beş buçuk yaşındayken tanıdığını, hatta onun ilk öpüştüğü çocuk olduğunu söylemeyi ne kadar isterdi. Çok korkunç bir geceydi o, çocuk Ria'ya çok sıkıcı bir kız olduğunu söylemişti. Ancak Margaret Murray bunu kendisi kadar gülünç bulmayabilirdi, dolayısıyla sesini çıkarmadı, ama kendi kendine gülümsemeden edemedi.

- Çok iyi görünüyorsunuz, dedi Mona McCarthy Ria'ya-

- Unutturmayın da nedenini sonra anlatayım. İşler yolunda, değil mi ?

- Evet, sanıyorum meraktan geliyorlar buraya, dedi Mona. -Neden?

- Çok söylenti çıkarıyorlar biliyor musun, durumumuz hâlâ iyi mi, kötüleşiyor mu... Dedikodulara bakarsan şimdi yoksullar yurdunda olmamız gerek. Mona kahve doldururken inanılmaz ölçüde sakin görünüyordu.

- Söylentiler sizi kaygılandırmıyor mu peki ? diye sordu Ria.

- Hayır Ria, Barney hakkında her duyduğuma üzülecek olsam sürekli ağlamam gerekirdi. Yoksul günlerimiz oldu geçmişte, böyle bir şey gene başımıza gelirse, gene aşarız herhalde. Ama hiç sanmıyorum. Barney gayet tutarlı biridir, eminim bir kenara bir şeyler koymuştur. Bu lüks yaşantıyı ayakta tutan şeyin ne olduğu konusunda hayli meraklı olduklarını söylediği kadınlarla dolu odaya dönerken, nerdeyse bir gemi kadar sakin süzülmekteydi.

Ria ile Hilary sözleştikleri o harika öğle yemeğine oturduğunda Colm Barry uğradı. "Oo, hiçbir şeyden aşağı kalmıyorsunuz bakıyorum" dedi. Yemek davetini sevinerek kabul etti.

- Ria etin en iyisini alacak durumda, dedi Hilary.

- Almak değil, böyle nefis yemekler pişirmek önemli, dedi Colm. Bir de sunmak.

- Buralarda taze sebze bulmak zor, dedi Ria. Köşedeki manav-dakiler bayat, yakınlarda da başka manav yok.

- Neden kendi sebzenizi yetiştirmiyorsunuz ? dedi Colm.

- Ah, olamaz. Arka bahçeyi kazıp düzeltmek çok güç. Ön bahçeyi düzenlemek bile büyük iş. Korkarım ne Danny'de var bahçıvanlık ruhu ne de bende.

- Arka bahçenizi ben yaparım isterseniz, ekerim de, dedi Colm.

- Olur mu hiç, diye karşı koydu Ria.

- Hatta şöyle bir önerim bile olabilir. Arkada güzel bir sebze bahçesi yapayım, restoran için gerekli her şeyi ekeyim, siz de istediğinizi alırsınız.

- Olur mu yani ?

- Elbette olur. Yani elbet çim ekmeyecekseniz, havuzlar, çeşmeler ya da çardak yapmayacaksınız.

Ria güldü. "Bunların gündemde olmadığını rahatça söyleyebiliriz" dedi.

- İyi, öyleyse iş tamam.

Ria, Colm'un, Danny'ye danışılmasını önermediğini zevkle fark etti. Colm, Barney McCarthy'nin tersine, Ria'yı kendi kararlarını verebilen sorumlu bir yetişkin olarak görüyordu.

- Toprağı hazırlamak zor olmayacak mı ?

- Henüz bilmiyorum.

- O bahçeye hiç el sürülmedi, yabanî otlar, ağaç kökleri, çerçöp...

- Ama benim zaten biraz cimnastiğe ihtiyacım var, hepimizin işine yarayacak bu çalışma. Alan memnun, satan memnun.

- Bundan iyisi can sağlığı, dedi Hilary.

O günden sonra Colm, Tara Sokağı'ndaki evin arka bahçesinin bir parçası haline geldi. Arka bahçeye açılan tahta kapıdan sessizce giriyordu, araç gerecini arkadaki küçük uyduruk kulübede bırakıyordu. Evin yansı genişliğinde, bahçe boyunca büyük bir alanı kazdı. Böylece çocukların oynamasına yetecek bol bol yer bırakmış oluyordu. Aylar geçtikçe bahçenin etrafında bir parmaklık yükseldi, Colm bu parmaklığı Rus asması dediği bir sarmaşıkla kapladı.

- Biliyor musun bayağı güzel görünüyor, dedi Danny bir gün düşünceli bir tavırla. Arka bahçede bir sebze bahçesi olması da evin satış değerini artırır.

- Satarsak yani, ki satmayacağız... Böyle konuşarak beni kor-

^

kutmasana, Danny, diye yakındı Ria.

- Dinle tatlım, nerdeyse başka hiçbir konunun konuşulmadığı bir dünyada çalışsaydın, sen de emlakçı ağzıyla konuşurdun. Haklıydı, üstelik kızmış da değildi, mutluydu. Bazen Ria'ya karşı bayağı iyi davranıyordu, işten eve koştığında onu düşünmekten kafasını işine veremediğim falan söylüyordu. Birlikte yukarı çıkıp perdeleri çekiyorlardı. Bir iki keresinde bahçede çalışan Colm'un ne düşüneceğini merak etmişti Ria.

Bu konuyu fazla konuşmuyorlardı ama, Gertie'nin durumunda bu işin bir karabasan olduğunu biliyordu Ria, genellikle yalnızca Jack sarhoş olduğunda girişiliyordu yatmaya. Hilary'ye gelince bu konu nerdeyse tümüyle kapanmıştı. Martin bir keresinde bir erkek ile kadının ancak ve ancak çocuk yapma umuduyla çiftle-

şeceliğini, aksi halde böyle bir istek duymayacağını söylemişti. Bunu yalnızca bir kez söyledi, sonradan o zamanlar canının biraz sıkkin olduğunu, gerçekte böyle düşünmediğini itiraf etmişti. Bunları Hilary fısıldamıştı. Ancak kocasının bu görüşü hâlâ geçerliliğini koruyor gibiydi.

Ria, Rosemary'nin cinsel yaşantısıyla ilgili hiçbir ayrıntıyı bilmiyordu. Ancak yarattığı o kusursuz çevrede pek hareketli olduğuna kuşkusuz yoktu. Nereye gitse erkekleri kendine çekiyordu. Ria bazen Rosemary'nin partilerden erkeklerle birlikte ayrıldığını görüyordu. Onları evine, o birçok dergide resmi çıkmış daireye götürüyor muydu acaba? Herhalde. Rosemary bir rahibe hayatı sürecektediği ya. Gene de farklı insanları bu şekilde tanımak zorunda kalmak çok rahatsız edici olmalıydı, istediğin kişinin nasıl olması gerektiğini bilmek yerine, bir başka kişide kendine yakın ve uzak özellikleri keşfetmek durumunda kalmak zordu. Danny'ye gelince... Ria, çok, çok şanslı olduğunu biliyordu. McCarthy'lerin malî durumuyla ilgili kaygılar yatışmış görünüyordu. Danny geç saatlere dek çalışmıyordu. Küçük prensesi An-nie'yi yürüyüşlere, deniz kıyısında gezilere götürüyordu. Tombiş oğlu Brian'ın elinden tutuyor, tökezleyerek, dengesini korumaya çabalayarak yürümesini, sonra da önlerinde koşmaya başlayışını izliyordu.

Arka bahçe yavaş yavaş ve büyük emeklerle değişiyordu. Ria, Colm'un bir yılda iki hasat konusundaki sözlerini, evcil hayvanların bahçeye girmesini engelleyecek önlemler konusundaki önerilerini anlamamanın, bir teras bahçedeki saksılara dikilecek yirmi çiçeğin adını öğrenmekten daha kolay olduğunu biliyordu. Ektiği bütün fidelerin ölüşüne, büyük bambu fasulye sıırıklarının rüzgârdan devrilişine, asılmış sepetlerde yetiştirmeye çalıştığı bezelyelerden pek bir şey çıkmayışına anlayışla gülümsüyordu.

- Neden yere ekmedin onları sanki ? diye sordu Ria saf saf.

- Gözüne güzel görünsün istedim. Arka duvardan sarkan bir sürü sepet... Güzel durur diye düşündüm. Büyük bir düş kırıklığı yaşıyordu.

Colm'daki bu heves kendisinde de olsun isterdi Ria, ancak ona göre çok yorucu bir işti bu, ayrıca pek bir sonuç alınmıyordu, üstelik marketlerde dağlar kadar sağlıklı yetiştirilmiş sebze vardı. Colm mücadeleyi sürdürüyordu, hatta çocuklara küçük leğenlerde domates ve biber yetiştirmeleri için yardımcı bile oluyordu. Annie ile Brian'a karşı çok iyiydi Colm, aralarındaki yaş farkını çok iyi anlıyordu. Brian'a yalnızca sulanmaktan başka bakım istemeyen küçük bir domates fidesi vermişti, Annie'dense kıvrırcık salata ile kekik yetiştirmesini bekliyordu. Ama temelde, onların yaşantılarının bir parçası olmuyor, Rus asmasından oluşan o dev çitin öbür tarafına geçmiyordu.

Öbür tarafta bir salıncak, bir bank hatta bir de kendi yaptıkları mangal vardı. Barney'nin adanılan evin önündeki alana otomobiller için asfalt dökmüş, kenarlara çiçekler ekmişti. Hepsi de açıyordu. Geçici yataklardaki renk renk süpürgeotu, herkesin ilgisini çekiyordu.

- Süpürgeotu nerden geldi, bilmiyorum doğrusu, demişti Ria bir keresinde.

- Sen ekmişsindir tatlım. Bahçıvanlıktan anlamam ama, çiçeklerin durup dururken yerden bitmediğini biliyorum. Hem zaten süpürgeotu için özel bir toprak gerekmiyor mu ?

Bu konuşma sırasında Colm yanlarındaydı. "Korkarım ben yaptım bu işi. Yanlış toprak almışım, bilirsiniz ya, kireçli çıkü yani..." Bilmiyorlardı ama bilge gibi başlarını salladılar. "Bir yere koymam gerekiyordu, buraya döktüm. Umarım sakıncası yoktur."

- Harika, diye onayladı Danny. Peki süpürgeotunu da sen mi ektin?

- Biri onları armağan etti bana. Yani, bütün sebzelerin bahçe ürünü olduğunu mönüde belirttiğim için müşteriler arkada büyük bir bahçem olduğunu sanıyor. Çoğu kez bahşiş yerine fide veriyorlar bana.

- Ama bunların parasını ödememiz gerek... diye başladı Ria.

- Saçmalama Ria. Daha önce de söylediğim gibi bahçenizi kul-

P

lanmak benim çok işime yarıyor, doğrusu sebzeler de çok iyi yetişiyor. Bu hafta sıra sıra sakızkabağı ektim, amacım şimdiden güzel kabak tarifleri hazırlamak...

- Bugünlerde işin iyi gidiyor ha? diye sordu Danny.

- Çok daha iyi, gazetede yazı çıktı, onun da büyük yaran oldu. İşler kötü gitse bile yakınmazdı Colm. Acaba diyordum, küçük bir sera yapsam gözünüze çirkin görünür mü ? Çok iyi gizleyeceğim ama, arkadaki duvara yaslayacağım...

- Yap yap, Colm. Katkımız olsun ister misin ?

- Yalnızca elektrik istiyorum sizden, birazcık, fazla yakmaz zaten. Danny Colm'un elini sıktı, "Ah, bütün iş anlaşmaları keşke bu kadar kolay olsa!" dedi.

Brian 1995 yazında yedi yaşına basmıştı. Danny ile Ria dostlarını çağırıp bahçede mangal yaktı. Yalnızca sosis istiyorlardı Bri-an'a göre. Kimse başka bir şey yemezdi.

- Güzel kuzu pizolaları yemezler mi ? dedi Danny. Önünde önlük ve başında aşçı şapkasıyla mangal başında durma fikri hoşuna gidiyordu, ancak ateşin üzerinde sosisten daha önemli bir şeyi çevirmeyi düşünüyordu.

- Yok, dedi Brian.

- Ya da Colm'un yetiştirdiği o güzelim biberleri pişirsek, hepsini şişlere geçirip kebab yapabiliriz örneğin.

- Benim arkadaşlarım kebab sevmez, dedi Brian.

- Arkadaşların hiç kebab yemedi ki, dedi Annie. On iki yaşına geliyordu, doğum günü üç ay sonraydı. Brian gibi bir bebekle anlaşmak gerçekten zordu. Annesi ile babasının bu çocuğun bebekçe sözlerine, kendi söyledikleri karşısında duydukları hayranlığı sergilemeleri garibine gidiyordu.

Bu partinin hazırlıkları hayli yorucu oldu. Annie Brian'a bir kilo pişmiş sosis verilmesini ve arkadaşlarıyla birlikte onları ısıtmalarını önerdi. Pişmiş olduğunu anlamayacaklardı bile, zaten onlar için önemli olan bol bol ketçap sıkmaktı.

- Olmaz, doğru olmaz. Senin yedinci doğum günün için de büyük bir parti vermiştik, unuttun mu ? dedi annesi.

Annie unutmuştu, bütün doğum günleri tek bir kutlama olarak kalmıştı belleğinde. Ama bütün kutlamalarda olduğu gibi büyük titizlik göstermiş olmalıydı.

"Haklısın, çok güzel bir partiydi" dedi.

- Sen çok güzelsin Annie Lynch, harikulade güzel. Annesi onu sınıksıkı kucakladı.

- Berbat bir kızım ben, şu dümdüz saçlara baksana.

- Ben de durmadan saçlarımın kıvırcık olmasından yakınmış-

133

tim, dedi Ria. Kadın olmanın en güç yanı bu işte, görünüşümüzden hiçbir zaman memnun olmuyoruz.

- Bazıları memnun ama.

- Anneannenin dilinden düşmeyen film yıldızları, bütün o yapma bebekler memnundur herhalde, ama bizim tanıdığımız kimse yok.

- Bence Rosemary'nin görünümünde aksaklık yok. Rosemary Ryan, arkadaşlarının çocuklarının kendisine teyze demelerini istemiyordu. "Bence de o çok güzel bir kadın, ama sürekli diyet yapıyor, belki o da kendini yeterince güzel hissetmi-yordur."

- Hayır, kendinden memnun, aynada kendini izlerken görsen bunu anlarsın.

- Ne dedin ?

- Kendine gülümsüyor, Anne. Bir görsen, yalnız aynaya bakarken değil, bir cam gördüğü her yerde gülümsüyor.

Ria güldü. "Ne kadar komiksin Annie, nelere dikkat ediyorsun." Annie başının okşanmasından hoşlanmadı. "Doğruyu söylüyorum ama, değil mi Baba?"

- Tamamen doğru, Prenses, dedi Danny.

ikisi birden atıldı bu kez: "Söylediklerimizi duymadın ki?"

- Pekâlâ duydum. Annie Rosemary'nin aynalara gülümsediğini söyledi, gerçekten de gülümser, her zaman gülümsemiştir. Yıllar önce eski işyerinde de öyleydi. Annie hoşnut göründü, Ria bozuldu. Bu durjumun farkına hiç varmamıştı. "Eh, o kadar güzel ki, kendine naEyrana olmaya hakkı var" dedi sonunda.

- Güzel mi dedin? Bence baykuşa benziyor, dedi Annie.

- Ama güzel bir baykuş, diye düzeltti onu Danny.

- Annem çok daha güzel, dedi Annie.

Danny her ikisini de başlarından öperek, "Bunu söylemeye bile gerek yok" dedi.

Brian'ın doğum gününde hava çok güzeldi. Hazırlıklar öğleye kadar sürdü. Nora Johnson gelmiş dırdir ediyordu, Gertie, yardım gerekir mi diye gelmişti. Bir aydır uyumuyor gibiydi.

- Ancak partinin sonuna dek kalır ve eve gidip çocukları geti-rirsen yardım edebilirsin, dedi Ria.

- Hayır, bugün olmaz. Öylesine yorgun görünüyordu ki, ona bakmak insanın içini burkuyordu.

-Ne oldu Gertie?

- Hiç. Bu sözcük bir çığlık gibi çıktı ağzından.

- Çocuklar nerede ?

- Annemde.

- Çamaşırhanede kim var?

- Tatilde çalışmak isteyen on altı yaşında bir kız öğrenci. Sorgulaman bitti mi, Ria? Sana yardım etmeye başlayabilir miyim?

- Ama haksızlık ediyorsun, seni sorgulamıyorum ki. Ria öfkelenmiş görünüyordu.

- Tamam, özür dilerim.

- Hiç iyi görünmüyorsun. Neden burada yardım etmek istiyorsun?

- Neden sanıyorsun ?

- Bilmiyorum, Gertie, gerçekten bilmiyorum.

- Öyleyse tahta kafalının birisin, Ria. Paraya ihtiyacım var. Ria'run yüzü bembeyaz oldu. "Sen benim arkadaşımısın, Tanrı aşkına. Paraya ihtiyacın varsa, iste, gelip beni etkilemeye çalışma. Na kadar lazım?" Çantasına uzandı Ria.

- Senden para alamam Ria.

- Şimdi kızacağım ama, az önce lazım demedin mi?

- Evet, ama sadaka olarak istemem.

- Tamam, ben de öyle vermiyorum. Sonra ödersin.

- Ödeyemem.

- Öyleyse fark etmez.

- Eder. Kazanmak istiyorum, ovmak, temizlemek istiyorum. Fırınla başlarım, sonra mutfak taşlarını, banyoları temizlerim. On sterlin gerek bana.

Ria şaşkın bir halde oturmuştu. "On sterlin gerek. O kadar gerek, ha Gertie. Senin koca bir dükkânın var, Tann aşkına!"

- Hesapta belli bir para buldurmam gerek, kocam bunu biliyor. Yemekten önce on sterlin getireceğimi söyledim, dükkânın yanına yaklaşıyor.

- Allah aşkına, Gertie, al şu on sterlim. Sen çalışırken iki saat karşında durup seni izleyeceğimi mi sanıyorsun.

- Almam.

- Eh, çık dışarı öyleyse. -Ne?

- Söylediğimi duydun. Benim dostumsun, mutfağında bir saat şapur şapur çalışman ve klozetlerime fırça sokman için saatte beş sterlin verecek değilim. Kusura bakma, ama veremem. Ria'mn gözleri çakmak çakmak olmuştu.

Gertie'nin gözleri doldu. "Ah Ria, bırak şunları da biraz anlayışlı olmaya çalış."

135

- Ben bayağı anlayışlıyım... sen de azıcık gururlu olsana?

- Olmaya çalışıyorum, ama sen gururumu elimden alıyorsun. Gertie, üflense yıkılacakmış gibi duruyordu. Çok öfkelenedin sen.

- Öfkelenirim tabii. Şimdi lütfen şu on sterlini alır mısın ? Bunu geri vermeye kalkarsan ya da temizlik memizlik yapacağım diye kolunu kaldıracak olursan, bu Allah'ın belası parayı gırtlığından aşağı tıkarım, bilmiş ol.

- Bana ya da herhangi birine bu kadar kızmana gerek yok, Ria. Gayet güzel bir yaşantın var, seni kıskanmıyorum, bunu hak ediyorsun, bu yaşantıyı sürdürmek için büyük çaba harcıyorsun, herkese karşı iyi davranıyorsun, ama şansın da yaver gidiyor. İşlerin yolunda gitmediği bir durumda böyle bir yaşantı sürdürmenin ne kadar zor olabileceğini düşün bir.

Ria yutkundu. "Bugün oğlumun yedinci doğum günü, güneş parlıyor, elbette mutluyum. Her gün mutlu değilim ama, kimse değildir. Bak, sen benim arkadaşımısın. Birbirimizin içini dışını biliyoruz."

- Hayır, bilmiyoruz, dedi Gertie sakın sakın. Okul çocuğu değiliz artık, otuzlara gelmiş kadınlarız, yetişkiniz. Sana iş yaparsam ödeşiriz diye düşündüm.

Özür dilerim. Ayrıca Brian'ın doğum gününde seni üzdüğüm için de özür dilerim. Gertie gitmek üzere döndü.

- Bu parayı almazsan beni gerçekten kızdırmış olacaksın.

- Tamam, sağ ol Ria.

- Hayır, öyle soğuk soğuk değil. Bir kucaklaşalım hiç değilse. Kaskatı bir kucaklaşma oldu. Gertie'nin ince bedeni tahta gibiydi. En güzeli ne biliyor musun ? Daha sonra çocuklarla birlikte gel. Olur mu, gelir misin ?

- Hayır, teşekkürler. Ama dargınlıktan falan değil. Sadece gelemem.

- Tabii, tamam.

- Tekrar teşekkür ederim Ria.

- Çok gururlusun, her zaman da beyleydin.

- Sahip olduğun her şeyi, hatta daha da fazlasını hak ediyorsun. İyi eğlenceler. Gertie çıktı.

Nora Johnson bahçeden mutfağa girdi. "Ön kapıya balon bağlıyordum, partinin nerde olduğu görülsün diye, baktım Lady Ryan manken giysileriyle gelmekte. Yardım etmeye geliyordur herhalde. Gertie nereye gitti? O eski ızgaraları temizleyeceğini söylemişti."

- Evine gitti Anne.

- Vay canına, arkadaş dediğin böyle günde belli olur! Hilary ile ben olmasaydım ne yapacaktın ?

136

- Ben de hep bunu söylerim zaten, değil mi Anne ?

- Çocuklar geldiğinde Annie eğlenmelerine yardımcı olacak mı?

- Hayır, yedi yaşında bir düzine çocuk Annie'ye göre değil bence, onlardan uzak durur o. Danny bir yığın oyun tasarladı onlar için.

Nora burnunu çekti. "Bugün Barnie'nin peşinde koşturup sahibinin sesini dinlemiyor yani ha?"

- Hayır Anne, dinlemiyor.

- Biraz solgun görünüyorsun, iyi misin sen ?

- Daha iyi olamazdım.

Ria partide kaç çocuk olduğunu saymaya gelen Rosemary'yi karşılamak bahanesiyle konuyu kapattı. Rosemary, çok sayıda dondurma almış, evde buzluğuna koymuştu.

"Bir saat sonra falan gelirim, sen de dondurmaları buzluğa koymak zorunda kalmazsın. Gertie'nin bir şeyi mi vardı ?"

- Neden sordun? diye atıldı Ria.

- Sokakta ağlayarak yanımdan geçti ve beni görmedi, gerçekten görmedi.

- Her zamanki sorunları işte, biliyorsun. Ria yüzünü buruşturmuştu.

- Boşanma yasası oylanıyor.

- Bunun Gertie'nin görüşlerine hiçbir etkide bulunmayacağını biliyorsun herhalde? dedi Ria. Yani, diyelim bu ülkede boşanmak yarın serbest bırakıldı, Jack'i bırakmaz ki Gertie. Çekip gidecek? Herkes gibi ona sırtım dönecek ? Asla, Gertie bunu asla yapmaz.

- İnsanların tepkisi bu olacaksa, yasa çıkarmanın ne anlamı var? dedi Rosemary.

- Hiçbir fikrim yok! Ria'nın kafası karmakarışık. Yasadan yararlanmasını beklenebilecek iki aile tanıyoruz, ikisi de kollarını kıpırdatmaz. Boşanma serbest bırakıldığında Barney McCarthy'nin rahatını kaçırmamasını beklemiyorsun herhalde ?

- Hayır, beklemiyorum. Ama senin bu işleri bu kadar iyi değerlendireceğini bilmiyordum doğrusu. Rosemary nerdeyse hayranlıkla güldü -şu Ria bazen şaşırtıyordu insanı- sonra da çocuk partisi için daha uygun bir şeyler giymek üzere 32 numaraya döndü.

Konuklar gelmeye başlamıştı. Çocuklar çok geçmeden şaka yollu dövüşmeye başladı. Hem de hepsi itişip kakışıyordu. Bunun için bir neden yok gibi görünüyordu; kızgınlık, öfke yoktu, düşmanlık yoktu, ama erkek çocuklar böyleydi işte. Colm'un sebze bahçesinin dibinde birbirine girmiş iki çocuğu ayırırken, kendi arkadaşlarının çok daha nazik olduğunu söyledi Annie annesine.

137

- Annie nerde peki ? diye soruyordu Nora az sonra.

- Odasında sanırım. Oğlanlara katılması için onu zorlamanın anlamı yok. Onlara göre fazla büyük, ama bu çocukları gülünç bulacak kadar da büyümedi henüz. Pastanın geldiğini duyunca iner aşağı.

Nora bilge havalarında başını salladı. "Ya da sosislerin. Sosislerin kokusunu duyduğu anda av kokusu almış tazi gibi koşar aşağıya."

Ancak Annie odasında değildi. Arka kapıdan çıkmış, Tara So-kağı'na paralel yolda yürüyordu. Geçen gün orada küçük, zayıf bir yaramaz kedi yavrusu görmüştü.

Sahipsiz olabilirdi. Korkmuş görünüyordu, sevmeye alışık bir kediye benzemiyordu. Belki de terk edilmişti ve onu alabilirdi. Evdekiler her şeye

olduğu gibi buna da hayır diyeceklerdi elbet. Kimse görmeden onu odasına alsa, ona biraz yiyecek falan verse, yürekleri elvermezdi kediyi kapıya koymaya.

Bugün, bu işi yapmak için uygun bir gün olabilirdi, kimse farkına varmazdı.

Brian ile onun bahçede itişip kakışan, bağırsıp duran beyinsiz arkadaşlarıyla meşguldü herkes. Bugün yukarıya zürafa çıkarsa kimse fark etmezdi. Annie kedi yavrusunu hangi evin arka kapısında gördüğünü anımsamaya çalıştı. Ro-semary'nin

evi kadar uzakta değildi. Arka kapılan birbirinden ayırmak zordu.

Annie Lynch mavi ekoseli yazlık elbisesiyle yolda durmuş, öğle sonrası

güneşinden gözlerini kısmış, gözlerine düşen sarı saçlarını arkaya atıyordu.

Belki de bu tahta kapıların anahtar deliklerinden içerlerini gözetleyebilirdi.

Bazıları bayağı eskiydi, tahtalar arasındaki aralıklardan bile bakılabilirdi.

Arka kapılardan biri güzelce boyanmıştı, buradan bakınca bir şey görünmezdi.

Anny biraz durdu. Bu, Rosemary Ryan'ın oturduğu 32 numaranın arka kapısı olmalıydı.

Çatıda çok süslü bir bahçesi vardı Rosemary'nin, arka bahçe-sindeyse bir süs havuzu ile kamariye bulunuyordu. Belki de zavallı kedicik burada dolaşmış, havuzdaki balıklara bakmak istemişti.

Annie diz çöktü, anahtar deliğinden baktı. Kedi falan yoktu. Ama kamariyede birileri vardı. Bir konuda tartışıyor gibiydiler. Daha dikkatlice baktı.

Rosemary Ryan bir erkekle itişip kakışuyordu. Annie'nin yüreği ağzına geldi.

Rosemary'ye saldırıyor muydu birisi ? Annie kapıyı sallayıp bağırsa mıydı, bağırdığında saldırgan gelip ona da zarar vermeye kalkar mıydı ? Rosemary'nin

etekleri beline dolanmıştı, erkek onu itiyordu. Birinci-

138

139

sinden daha büyük bir şaşkınlık içinde Annie ne yaptıklarını anladı. Ama bu iş böyle yapılmazdı ki? Okulda Kitty Sullivan'la fısıll-daştıkları gibi değildi durum. Sinemada, televizyonda yapılanlara da benzemiyordu. Bu farklıydı.

Öpüşürler, uzanırlardı, her şey yumuşak, nazikti. Bu, öyle değildi, bunlar

itişiyor, homurtulu sesler çıkarıyorlardı. Rosemary Ryan biriyle sevişiyor

olamazdı. Sevişmek böyle olmazdı. Böyle bir şey tamamen imkânsızdı.

Annie başım anahtar deliğinden çekti, yüreği küt küt atıyordu. Durumu anlamaya çalışıyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse, arka kapının anahtar deliğinden

bakmayan hiç kimse göremezdi onları. Kamariye binadan uzak, arka bahçe duvarına yakın bir yerdeydi.

Annie erkeğin kim olduğunu göremiyordu, ona arkası dönüktü. Yalnızca

Rosemary'nin yüzünü görüyordu. Yüzü yamulmuş, öfkeli, kızgındı. Sinemalardaki gibi düşsel bir durum yoktu. Belki de tümüyle yamliyordu, bu o sandığı şeyden

değildi. Annie bir kez daha baktı.

Rosemary'nin kolları adamın boynuna dolanmıştı, gözleri kapalıydı, adamı

itmiyordu, kendisine doğru çekiyor ve "Evet, hahh, hah, evet!" diye

haykırıyordu.

Annie korku içinde doğruldu. Gördüklerine inanamıyordu. Sokak boyunca koşmaya başladı. 16 numaranın önünden geçerken Brian'ın partisinden gelen gürültüleri

duydu. Ama durmadı. Şimdi artık bu bildikleriyle içeri girip onlara görünmek

istemiyordu, içerdekilerin kendisinin normal davranmalarını beklemelerine

dayanamazdı. Hiçbir şey artık aynı olmayacaktı, üstelik bunu hiç kimseye

söyleyemezdi. Gözleri dolu dolu koştı, koştı, sonunda tam anayola ve normalliğe

dönecekken düştü, toprak birden yükselmiş ona çarpmıştı sanki, bir gürültüyle

düştü.

Uçarcasına düşmüştü, soluk soluğaydı. Kalkmaya çabaladığında iki dizinin, bir de kolunun sıyrıldığını gördü. Evin duvarına yaslandı ve var gücüyle ağlamaya

başladı. Colm sesi duydu ve dışarı çıktı. "Annie, ne oldu?" Yanıt yoktu, kız yalnızca omuz silkti. "Annie, gidip anneni çağırayım."

- Hayır. N'olur çağırma. N'olur Colm.

Colm diğer yetişkinler gibi değildi, bir başkası için yapılacak en iyi şeyin ne olduğu konusunda anında karar vermiyordu. "Tamam, ama şu haline bak... çok kötü düşmüşsün, dur, bakayım." Kolunu yavaşça tuttu. "Yok, yalnızca sıyrılmış, dizlere de bakalım. Sen bakma, ben hiç dokunmadan inceler, sana rapor veririm." Colm diz çöküp dizlerine bakarken Annie dimdik durdu. Az sonra, "Çok kan akıyor, ama sanırım dikiş gerektirecek bir durum yok" dedi. "Gel seni eve götürüyüm, Annie."

Başını iki yana salladı Annie. "Olmaz. Brian parti veriyor, eve gitmek istemiyorum."

Colm onun suyuna gitti. "İstersen evime gelebilirsin, banyoda o zavallı dizlerini yıkarsın. Ben restoranda olacağım, ayak altında dolaşmam, ama ihtiyacın olursa sen de oraya geçersin, gazoz ikram ederim sana ya da ne istersen..." Kıza gülümsedi.

Sonuç olumluydu. "Evet, evine geleyim, Colm."

Birlikte eve girdiler, Colm ona banyoyu gösterdi. "Bak orada bir sürü minik havlu var, suya biraz dezenfektan katarsan..." Çaresiz görünüyordu Annie, nerden başlayacağını bilmiyordu. "İstersen ben bezi bastırayım sıyrıklara, minik taşları ayıklayayım?"

-Bilmem ki...

- Evet, bazen bu işleri kendin yaparsan daha kolay olur. Sen bu işi yaparken ben bu sandelyede oturayım, ayıklanacak şeyler görürsem söyleyeyim sana ha? Gülümsedi Annie. "Bu çok iyi olur." Çocuk mikrop kinci sıvının katıldığı suya batırılmış bezle dizine sakınarak dokunup taş toprak parçalarını ayıklarken izledi onu Colm. Bir çizikti sadece, tehlikeli bir kanama yoktu. "Dirseğime erişemiyorum, onu sen temizler misin Colm?"

Colm, yavaşça kızın kolunu temizledi ve eline büyük güzel bir havlu verdi. "Şimdi kurula."

- Ama havlu kan lekesi olur? Yüzünde kaygılı bir anlatım vardı.

- İyi ya, Gertie'nin çamaşırhanesine iş çıkar, diye gülümsedi Colm.

Restoranın serin ve karanlık barına gittiler. Barda dört yüksek tabure vardı. Colm onu buyur etti. "Buyrun Bayan Lynch, ne arzu edersiniz ?" dedi.

- Sence ne alsam Colm?

- Bu gibi şoklarda bol şekerli şeyler iyi gelir, dedi Colm. Aslında genellikle sıcak, tatlı çay önerirler.

- Iıh, dedi Annie.

- Bence de ııh. Bak ne diyeceğim, ben genellikle St. Clement içerim. Portakalla limon kanşımı bir şey bu. Ne dersin?

- Harika. İsterim, dedi Annie. Yani gerçek içki içmiyor musun sen?

- Hayır, onlar beni sevmiyor. Kişiliğime ya da metabolizmama ya da her neyse bir şeylere dokunuyor... Nedeni tam olarak belli değil, ama içki bana dokunuyor.

- Dokunduğunu nerden anladsın ?

- Birkaç ipucu gösterdi, başladım mı durmadan içiyordum örneğin.

- Uyuşturucu gibi mi? diye sordu Annie.

- Evet, uyuşturucu gibi. Bu nedenle içmeyi bıraktım.

- Partilerde falan gerçek içki içmeyi özlemiyor musun ? Konu Annie'nin ilgisini çekmişti.

- Özlüyor muyum? Hayır. O eski denetimsiz halimi özlemiyorum. Öyle olmadığımı seviniyorum. Ama herkes gibi olmak isterdim... yani bazı akşamlar bir iki kadeh şarap ya da sıcak yaz gününde bir iki bira içebilmek isterdim. Ama başladım mı sürekli içiyorum, dolayısıyla başlayamam. Annie yüzünde sevecen bir ifadeyle onu dinliyordu. Ancak başkalarının yapamadığı birçok şeyi yapabilirim, dedi Colm neşeyle. Harika soslar, gözlerini kamaştıracak tatlılar yapabilirim.

- Brian'ın korkunç arkadaşları dondurmayı alüminyum paketlerde seviyormuş!

Düşünebiliyor musun! dedi Annie şaşkın, küçümseyen bir havayla.

- Biliyorum. İğrenç, değil mi! dedi Colm ve ikisi birden gülmeye başladı.

Annie'nin kahkahasında hafiften bir isteri okunuyordu.

- Yolda düşmene neden olacak bir şey gelmedi başına, değil mi? diye sordu Colm. Çocuğun yüzü değişti. "Hayır. Neden sordun ?"

- Hiç. Evine giderken sana eşlik edeyim mi ?
- Bir şeyim yok, Colm. Tek başına giderim.
- Bir şeyin yok tabii, gördük işte. Ama ben her gün yürüyüşe çıkıcam, bütün aşçılar çıkar, bu bir kuraldır, göbük bağlamalarını ve yemek yaparken tencerenin içinde düşmelerini önler.
- Annie güldü. Colm Barry'yi öyle bir göbükle göz önüne getirmek olanaksızdı. Nerdeyse babası kadar inceydi o da. Birlikte yola koyuldular. Tam bahçe kapısına geldiklerinde Rosemary Ryan'ın arabasının bagajından dondurma paketlerini indirdiğini gördüler. Annie dondu kaldı. Colm bunu fark etti ama bir şey söylemedi.
- Aaa, Annie, bu ne hal böyle! Düştün mü? dedi Rosemary. -Evet.
- Geçti artık, dedi Colm.
- Korkunç görünüyor, nerede oldu bu ?
- Yolda, Colm'un restoranının önünde, dedi hemen Annie. Colm şaşırıldı.
- Colm da seni kurtarmaya geldi, ha? Rosemary bir yararını görmemekle birlikte, Colm'a karşı kahkahalarla gülümsedi.
- İyi bildin. Evimin önünde insanların düşmesine izin vermem. İş yaşantıma uğurlu gelmez, diye şaka yaptı Colm.
- İyi ki caddede düşmemişsin. Rosemary Annie'nin yaralarına olan ilgisini yitirdi, şimdi dondurma kutularını taşımaktaydı. Arka bahçeden Brian'ın arkadaşlarının başını çağırış duyuluyordu. "Halkım beni ve dondurmaları bekliyor" diye gülümsedi Rosemary. "Hangisini daha fazla beklediklerini de biliyoruz sanırım" diye ekledi ardından. Önden giderek arka bahçeye geçmek üzere bodruma indi.
- Teşekkürler Colm.
- Bir şey değil.
- Şey... yani... yani nerede düştüğüm kimseyi ilgilendirmez, değil mi?
- Kesinlikle.
- Annie, bir açıklama yapmak durumunda hissetti kendisini. "Bir kedi vardı, onu arıyordum. Bu yavruyu alıp bir süre için ona gizli gizli bakmak istiyordum, anlarsın."
- Elbette. Colm ciddi ciddi başını salladı.
- St. Clement'e ve her şeye teşekkür ederim.
- Görüşürüz, Annie.
- Anneanesi harikaydı, Annie'ye sosis saklamıştı. "Seni bulamadım, sıcak dursunlar diye fırına koydum."
- Harikasın. İnsanlar nerede ?
- Pastayı kesmek üzereler. Lady Ryan havaî fişek işini üstlendi.
- Ona lady demene annem çok sinirleniyor. Anny bunu söylerken kıkırdadı, sonra dirseğindeki sancıyla irkildi.
- Anneanesi hemen ilgilendi. "Gel yıkayayım dirseğini."
- Bir şey yok Anneanne, yıkandı dirseğim, dezenfektan falan tamam. Şu korkunç oğlanların arasında dolanıp duran Hilary Teyze'ye bak.
- Çocukları seviyor. Koca bir dart getirmiş. Çekişmeli bir yarışma var.
- Ödül ne?
- Canım bir oyuncak falan... Hilary o yaştaki okul çocuklarının ne tür oyunlardan hoşlandığını biliyor.
- Hilary Teyze'nin niye hiç çocuğu yok Anneanne ?
- Tanrı vermemiş.
- Çocukları Tanrı vermez Anneanne, bunu sen de biliyorsun.
- Dolaysız değil, ama dolaylı olarak Tanrı verir çocukları, Hilary Teyze'ne vermemiş.
- 142
- Belki çiftleşmekten hoşlanmadı teyzem, dedi Annie, bu kez düşünceli bir tavırla.
- Nee ? Nora Johnson ne diyeceğini bilemedi. Oysa her zaman söyleyecek bir laf bulurdu.
- Belki hani kediler ve tavşanlar gibi şu çocuk yapma işleriyle uğraşmak istememiştir. Bunun düşüncesinden bile ürken insanlar vardır mutlaka.
- Fazla değil, dedi anneanesi kuru bir sesle.
- Eminim nedeni budur, kendisine sor istersen.

- Bu tür sorular sorulmaz Annie, inan sorulmaz.
- İnanıyorum, Anneanne, soramayacağını biliyorum. Bazı şeyler vardır ki konuşulmaz, kafanın gerisine atarsın. Öyle değil mi?
- Evet, öyle, dedi anneanesi, müthiş rahatlamıştı.
Daha sonra Brian'm arkadaşlarının anneleri oğullarını almaya geldi. O ılık yaz akşamında, Tara Sokağı'ndaki evin arka bahçesinde itişip kakışan, kendilerini ve birbirlerini deliksiz uykulara hazırlayan çocuklarını izlediler. Annie büyüklerin ortasında duran, şarap bardakları ve küçük somonlu sandviçlerle dolu tepsiyi dolaştıran annesi ile babasını izledi. Babasının kolu annesinin omzundaydı genellikle. Annie okuldaki kızlarla yaptığı konuşmalardan anneler ile babaların artık çocuk istemeseler bile birlikte olmak, sevişmek falan istediklerini biliyordu. Hiç de olacak iş değildi bu. Hatta korkunçtu. Sıyrılmış dize herkes ilgi gösterdi, hatta Annie yatağına girdiğinde annesi odasına geldi. Annie 'run büyük koltuğu üzerindeki oyuncakları kenara çekerek oturdu.
- Bütün gün boyunca pek sessizdin, Annie. Dizlerin iyi mi ?
- İyi Anne, büyütme.
- Büyütmüyorum. Yalnızca o zavallı dizlerine ve dirseğine üzülüyorum. Ben düşseydim sen de üzülürdün.
- Haklısın Anne, özür dilerim. Abartmıyorsun gerçi, ama ben iyiyim.
- Nasıl oldu peki?
- Koşuyordum, dedim ya.
- Pek düşmezsin, gururlu bir kızsın sen. Hilary ile ben senin yaşındayken durmadan düşerdik, ama sen hiç düşmezdin. Sanırım baban sana prenses dediği için prenses gibi davranmaya karar verdin.
Annesinin bakışı öyle sevecen, öyle sıcaktı ki, Annie ona elini uzattı. Gözleri dolu dolu, "Teşekkürler Anne" dedi.
- Bugün şu erkek kedilerle öyle yoruldu ki Annie... Gerçek-

143

ten de çocuğa değil de birbirlerine tos vuran buzağılara benziyor-lardı. Senin arkadaşların geldiğinde her şey ne kadar kolay... ama işte cinsler arasındaki fark burada kendini gösteriyor. İçecek sıcak bir şey ister misin ? Kötü bir şok geçirdin bugün.

- Ne demek istiyorsun ? Annie'nin gözleri açılıverdi.

- Düştün ya, senin yaşında bile düşmek sarsar insanı.

- Haa, o mu. Yok, iyiyim ben.

Ria kızının kızarmış yanaklarından öptü ve kapısını kapattı. Doğru konuşmuştu, gerçekten de öldürücü bir gün geçirmişti. Ama başkalarıyla kıyaslandığında kendi durumu iyi sayılırdı. Annesi o saçma minik köpekle yapayalnız evine gidiyordu. Hilary büyük bir naylon torbaya koyduğu dartını eline almış, çocukları olmadığı için onu artık kollarına almayan bir adama gidiyordu. Gertie çamaşırhanenin üzerindeki dairede kim bilir ne korkunç olaylar yaşıyordu. Rosemary, dam üstünde kurulmuş o mermer sarayda yapayalnızdı.

Oysa Ria, aklına gelebilecek her şeye sahipti.

Üçüncü bölüm

Zaman zaman anneler ile kızları mağazalarda birlikte görünürdü. Olağan bir konuşma içinde, bir etek ya da entariyi tutup inceleyen anneler ile kızlar... Başlarını sallayan ya da kaş çatan, ancak birbirlerini düşünen, birbirleriyle arkadaş olan anne kızlar. Biri bir giysiyi denemek için soyunma odasına girer, diğeri perdenin dışında dört giysiyle bekler... "Belki bunlar gerçek insanlar değil" dedi Ria kendi kendine. "Belki bunlar oyuncudur ya da reklam şirketi görevlileri." Kendi kızıyla bir buçuk saat içinde tam on bir tartışma yaptıklarına bakılırsa, bir genç kız ile annesinin isteyerek birlikte alışverişe çıkması olacak şey değildi. Bu gördüğü insanlar yalnızca mutlu aile rolü yapıyor olmalıydı.

Anneanesi Annie'ye bir şeyler alması için para vermişti. Bugüne dek giysi için harcadığı nice paradan fazlaydı bu. Şimdiye dek Annie kendi başına yalnızca ayakkabı, kot pantolon ve tişört almıştı. Ama bu farklıydı, bu yazki partilerde giyeceği bir giysi alması için verilmişti bu para. Onunla birlikte çıkıp seçmesine yardımcı olmak Ria için çok olağan görünmüştü. Hatta eğleneceklerini

bile düşünmüştü. Bu birkaç saat önceydi. Bu alışveriş işi, yaşanan boyunca yaptıkları en aptalca şey gibi görünüyordu ikisine de.

Annie deri ve zincirlerle süslü bir şeylere baktığında, Ria gırtlığından bir soluma sesi çıkardı. "Böyle olacağını biliyordum" diye haykırdı Annie. "Adım gibi biliyordum."

- Yok, yani, bence... şey sandım... Ria ne diyeceğini bilemedi.

- Ne sandın ? Haydi, söyle ne sandığını Anne, orda dikilip yutkunma öyle. Annie öfkeliydi, yüzü kıpkırmızı olmuştu.

Ria o giysinin bir dergide yayımlanan "Sado-mazoşist Giysilerin Keşfi" başlıklı yazı için yapılmış çizimlerdekine benzediğini

146

söyleyecek değildi. "Giy bakalım olacak mı?" dedi duyulur duyulmaz bir sesle.

- O yüzünü gördükten sonra bunu giyeceğimi ve benimle alay etmene izin vereceğimi sanıyorsan...

- Annie, seninle alay etmiyorum. Sırtında görmeden nasıl olduğunu nerden bilelim, belki de...

- Anne, bırak bunları.

- Ama ciddiyim, para senin paran.

- Biliyorum, benim. Anneannem onu beğendiğim bir şeyi almam için verdi, giymemi istediğin ekoseli erkek ceketi için değil.

- Hayır, hayır. Şimdi, doğru söyle Annie, seni herhangi bir şey almaya yönelttim mi?

- Öyleyse neden burdasın Anne ? Cevap ver. Bir şey önerecek değilsen, ne yapıyorsun burada? Biz burada ne yapıyoruz?

- Ne bileyim, bakarız demiştik...

- Ama sen hiç bakmıyorsun ki. Sen hiç kimseye, hiçbir şeye bakmıyorsun, baksan böyle giysiler giymezdin.

- Bak, benim giydiğim türden giysileri giymek istemediğini biliyorum.

- Hiç kimse senin giydiğin giysileri istemez Anne, inan bana. Yani, hiç durup düşündün mü bu konuda?

Ria çevresindeki aynalardan birine baktı. Yüzü kıpkırmızı, ince uzun, düz saçlı, elinde köle giysisi sayıldığı anlaşılan bir giysi tutmuş, öfkeli bir genç kız gördü. Yanında omuzlarına düşmüş kıvrık kıvrık saçlarıyla kafası kocaman olmuş, siyah beyaz bir etek üzerine V yakalı bir süeter giymiş yorgun görümlü bir kadın duruyordu. Alışveriş için düz yürüyüş ayakkabıları giymişti. Aslında bu, Ria'mn düşüncesizce evden fırladığı günlerden biri değildi, giysi dükkânlarında aynaların ansızın insanın karşısına çıktığını düşünerek giyinmişti. Saçını taramış, makyajını yapmış hatta pabuçları ile çantasını cilalamıştı. Tara Sokağı'ndaki evden çıkmalarından önce holdeki aynada fena görünmemişti. Buradaysa pek bir şeye benzemiyordu.

- Yani, gerçekten yaşlı biri gibi bile giyinmiyorsun, dedi Ria'mn kızı Annie. Senin yaşındaki birçok kişi kendine bakmaktan vazgeçmedi henüz.

Ria, kızının saçlarına yapışıp onu sürükleyerek dükkândan çıkarmamak için zor tuttu kendini. Bunu yapmak yerine düşünceli düşünceli aynaya baktı. Otuz yedi yaşındaydı. Kaç yaşında gösteriyordu? Otuz beş? O kadar. Kıvrık saçları onu genç gösteriyordu, kırkında gibi durmuyordu. Ama acaba yanlış mıydı ?

147

- Of Anne, bırak yanaklarını ısıırıp şekilden şekle girmeyi, gülünç oluyorsun. Annie'nin kendisinden nefret etmesine, onu azarlamasına neden olan olay neydi, ne zaman olmuştu? Ne kadar iyi geçiniyorlardı oysa.

Ria kendini toparladı, son bir çabayla, "Bak, benden söz etmeyi bırakalım, ha?" dedi. "Bu senin armağanın, anneannen güzel ve uygun bir şey almam istiyor."

- Hayır istemiyor, Anne. Sen hiç kimseyi dinlemez misin? Ne istersem onu alabileceğimi söyledi, "uygun şey" sözcüklerim ağzına bile almadı.

- Şunu söylemek istiyorum...

- Güzel köpek yarışmasında güzel duracak bir şey, demek istiyorsun sen.

Annie'nin gözleri dolmuştu, başını çevirdi.

Yandaki tezgâhta bir kadın ile kızı gömleklere bakıyordu. "Pembesi de vardır mutlaka," diyordu kız heyecanla. "Gel, tezgâhtara soralım. Pembe sana çok yakışır. Sonra gider birer kahve içeriz."

Bunlar, gerçek insanları ezmek için kast ajanslarından gönderilmiş bir çift değil, sıradan bir anne kızdı. Ria gözlerindeki kıskançlık yaşlarını kimse görmesin diye başını çevirdi.

Danny sistre makinesinin saat on birde getirilmesini istemişti. Ria onları karşılamak için evde olmak istiyordu. Halıları kaldırıp tahta döşemenin güzelliğini ortaya çıkarma fikri de pek garipti. Onun gözüne hiç güzel görünmüyordu ahşap döşeme, çivilerle doluydu, tahtaların renkleri atmıştı. Ama Danny bu işlerden anlardı, onu kabul ediyordu. Onun çalışmaları ve ustalığı her şeyi bilen insanlara ev satmasını sağlıyordu ve bu insanlar parke döşemenin ortaya çıkmasının, dikkatlice seçilmiş halılarla süslenmesinin iyi, duvardan duvara halının kötü olduğunu biliyor, belki de altında acımasız kötülükler gizlediğini sanıyorlardı. Hafta sonu için bu makineyi kiralayabiliyor, o sistre yapıp yüzeyleri düzeltirken, ardında yürüyerek işi denetleyebiliyordun. İşte bugün ile yarın bu işe ayrılmıştı.

Onu burada yalnız bıraksa, Annie annesinin küstüğünü mü sanırdı ? Yoksa rahatlar mıydı ? "Annie, baban makineyi bu sabah getirtiyor, biliyorsun?" diye başladı çekine çekine.

- Anne, hafta sonumu o işe ayıramam ben, haksızlık bu.

- Hayır, hayır, elbette ayıramazsın, ben onu önermeyecektim. Diyecektim ki, ben eve gitsem de onlar geldiğinde evde olsam... ama seni terk etmiş olmak da istemiyorum. Annie dili tutulmuş

J4Ö

gibi bakakaldı ona. Aslında pek bir yararım da olmuyor sana. Pek çok giysiyi bir arada görünce zaten hep kafam karışır, dedi Ria.

Annie'nin yüzü değişti. Ansızın uzandı ve annesini kucakladı. Ria bunu beklemiyordu. Kızı istemeden de olsa, "Sen annelerin en kötüsü değilsin" dedi. Bu Ria'nın ondan bugünlerde alabileceği en büyük övgülerden biriydi.

Ria, rahatlamış bir şekilde eve döndü.

Ria Tara Sokağı'ndaki evin kapısından girdiği anda, bahçe kapısının gıcırdatıldığını ve o bildik seslenişi duydu: "Rii-ya, Rii-ya." Kilise çam ya da dondurma arabasının zili kadar değişmez olan bu sesi çevrede tanımayan yoktu. Annesi ile köpeği, o aksi, sinirli hayvan Pliers'tı gelen. Ria ile Danny'nin Tara Sokağı'ndaki evinde hiçbir zaman rahat etmeyen, ancak koşullar gereği, rahatsız yaşantısının çoğunu burada geçirmek durumunda olan köpek Pliers.

Ria'nın annesi hep köpeklerin sokulmadığı yerlere gider, Pliers'sa evde yalnız bırakıldığında çok mahzun kalırdı. Ria'nın evinde üzüntüsünden ulurdu, ama her nedense bu uluma olarak algılanmaz, yeğlenen bir davranış olarak kabul görürdü. Ria'nın annesi önceden haber vermeden ya da çağrılmadan asla gelmezdi kızma.

Aynı sokaktaki küçük eve taşındığından beri bu konuya müthiş önem verir olmuştu. Çocuklarının evine babasının evi gibi giremezdi insan. Bunu bilir bunu söylerdi. Ancak onun bu ilkesi sevgiden uzak bir ilke gibi görünüyordu, ayrıca tümüyle de yersizdi, çünkü nerdeyse her gün habersiz ve davetsiz olarak uğruyordu Ria ile Danny'nin evine. Bahçe kapısındaki bu seslenişin yeterli bir uyarı ve hazırlık olduğunu sanıyor olmalıydı. Bugün, öğrencilik yıllarında, arkadaşlarıyla oyun bahçesinde ya da parkta toplanmış oynarken annesinin gelip "Rii-ya" diye seslenişini anımsamıştı. Okul arkadaşları bu seslenişini taklit ederdi, işte şimdi orta yaşlı bir kadın olmuştu, ancak değişen bir şey yoktu, annesi hâlâ savaş çağınsı yapar gibi adını haykırıyordu.

- içeri gel Anne! Sesine annesinin geldiğine sevinmiş havası vermeye çalıştı.

Sistre makinesi köpeği ürkütecekti, köpek havlayacak, sonra da patilerinden biri makineye kapılmış sanmanıza neden olacak o tekdüze ulumalarına koyucaktı.

Pliers'ı buraya bırakacak gün değildi bu, hiç değildi.

Nora Johnson, her zaman hoş karşılandığından emin olarak daldı içeri. Geleceğini haber vermek üzere kapıdan seslenmemiş miydi? "Otobüste genç bir it vardı, pasomu istedi benden. Terbiyesini takınmasını söyledim ona." Köpekleri bu

.'adard seven bir

149

kadının "it" sözcüğünü sövgü olarak kullanmasına bir kez daha şaşırdı Ria.

Bugünlerde her yerde, dükkânlarda, trenlerde her yerde it kaynıyordu.

- Senden pasonu istemesinde ne var?

- Pasosu olacak yaşa geldiğimi sanmaya nasıl cesaret edebilir. Gözünün ucuyla şöyle bir bakmakla benim emekli olduğumu anlamasına olanak yok. Kuşkusuz Ria'nın annesi limon şansı keten tayyörü ve siyah puanlı eşarbiyle yaşını gösteriyordu, otobüsteki genç it düşüncesiz davranmıştı. O yaştaki gençler kırkını geçmiş herkesi ihtiyar görüyordu. Ama bunları annesine anlatmaya çalışmanın anlamı yoktu. Ria akşamdan pişirdiği keki fırından çıkarmaya koyuldu. Fincanlar hazırды. Az sonra mutfak tıklım tıklım olacaktı, sistre makinesini getirecekler, Danny makinenin nasıl çalıştığını öğrenmek isteyecek, Brian ile birkaç arkadaşı da orada olacaktı; Lynch'lerin mutfağında kendisinininkinin tersine her zaman için konuklara çıkaracak bir şeyler bulunurdu. Annie de şaşırtıcı bir giysiyle ve alışveriş merkezinde karşılaşmış olabileceği Kitty Sullivan'la birlikte az sonra damlayabilirdi.

Rosemary cumartesi günleri mutlaka gelirdi, bazen Gertie de çamaşırhanenin üzerindeki dairesinden kaçardı. Gertie haftada iki kez evi temizlemeye geliyordu, böyle anlaşmışlardı. Ancak cumartesi günleri, öylesine uğrardı Ria'ya. Bunun için hep bir bahanesi olurdu, ya geçen geldiğinde bir şey unutmuştu ya da gelecek hafta hangi günler temizliğe geleceğini soracaktı. Colm Barry de elinde sebzelerle gelebilirdi. Her cumartesi topladığı sebzelerden getiriyordu onlara. Bazen havuçlar ile şalgamları iyice yıkamış ya da ıspanakları ayıklamış oluyordu. Ria bu taptaze ürünlerle, kendi mutfağından birkaç metre ötede hiç çaba harcamadan yetişmiş bu sebzelerle çorbalar ve yemekler yapıyordu.

Başka insanlar da girip çıkardı. Ria Lynch'in mutfağı herkese açıktı. Ria'nın kızlığında, yer muşambaları yırtılmış karanlık mutfaklarına kimsenin girmesine izin verilmediği günler geride kalmıştı. Annesinin evine konuk çağılmazdı. Annesi ve anımsadığı kadarıyla babası huzursuz insanlardı, kendileri şöyle ayaklarını uzatıp oturamazlar, başka insanların da rahat etmesine izin vermezlerdi.

Annesi, buraya, Tara Sokağı'ndaki eve geldiğinde bile rahat durmuyor, sürekli anahtarlığını sallıyor, mantosunu giyip çıkarmakla uğraşüyor, her an gidecekmiş gibi bu sıcak, davetkâr mekânın gizemine kendini bırakamıyordu.

150

JiJ

Danny'nin ailesi de öyleydi. Annesi ile babası çiftlik evlerinin geniş mutfağında oturur, birbiri ardına çay kahve içer, rahatsız edilmek istemezlerdi. Oğulları bahçelerde ya da kendi odalarında büyümüş, kendi hayatlarını yaşamışlardı. Danny'nin annesi ile babası bugüne dek böyle yaşamıştı; komşuları yoktu, arkadaşları yoktu, aile toplantılarına katılmazlardı. Ria her zaman hayat dolu, arkadaş dolu bu büyük neşeli mutfağa, istediği her alanda egemenlik kurabildiği bu odaya gururla baktı.

Danny, Nora Johnson'ın anahtarlık şıkırtılarını hiç fark etmezdi, kapıdan seslenmesine de sinirlenmezdi. Mutfağa geldiğinde kaynanasıyla karşılaştığına sevinmiş görünür, onu içtenlikle kucaklardı. Bugün sırtında Londra'dayken aldığı mavi spor gömlek vardı. Kırk yıl geçse Ria'nın aklına ona böyle bir gömlek seçmek gelmezdi, gene de gömleğin kocasını yakışıklı bir lise öğrencisi kadar genç, inanılmaz genç gösterdiğim kabul ediyordu. Belki de giysi seçme konusunda hiç ama hiç yeteneği yoktu. Annie'nin alay ettiği o yumuşak siyah süveteri sinirli sinirli etekliğinin içine soktu.

- Holly, neden geldiğini biliyorum, sistre işine yardım etmeye geldin, dedi Danny. Kızımıza giysi alması için küçük bir servet verdiğin yetmiyormuş gibi şimdi de döşeme işine yardıma geliyorsun.

- Hayır Daniel. Zavallı Pliers'ı bir saatliğine size bırakmaya geldim. St. Rita'dakiler öyle hoşgörüsüz ki, içeri köpek sokmuyorlar, aslında ordaki yaşlıların dört ayaklı bir dosta ne kadar ihtiyaçla-n var! Ama o genç doktor itleri bunun sağlığa uygun olmadığını söylüyor ya da yaşlıların hayvanların üzerine düşebileceğim öne sürüyorlar. Başka ne beklenir ki.

- Ama Pliers'ın burada kalması çok hoşumuza gidiyor. Merhaba ahbap! Danny her an ağzını açıp ne var ne yok yutacakmış gibi duran bu korkunç köpeği gerçekten seviyor olabilir miydi? Pliers'ın dişleri kirliydi, sapsarıydı, ağzında köpükler vardı. Danny'nin ona bakışı kesinlikle sevgi dolu görünüyordu. Ama unutmamak gerekir ki, Danny'nin hayatı büyük ölçüde ev almak ya da satmak

isteyenlere karşı nazik davranmaya bağlıydı, ne zaman içten olduğu ne zaman rol yaptığı belli değildi, insanın düşüncelerini olduğu gibi söyleyeceği bir dünya değildi bu dünya.

Ria'nın annesi kahvesini içti, kalktı. 68 numarada bulunan Yaşlılar Yurdu St. Rita'daki yaşıntıya kendini hayli kaptırmıştı. Hilary annelerinin orada artık kendisine de bir yatak ayırmaya hazır olduğunu düşünüyordu. Nora Annie'ye briç öğretmişti ve za-

man zaman torununu da St. Rita'daki oyunlara götürüyordu. Annie bunun çok eğlenceli olduğunu söylüyordu, yaşlılar da tıpkı okuldakiler gibi gürültücüydü, onlar da tıpkı çocuklar gibi kavga ediyor, tartışıyorlardı. Annie yaşlılar yurdundaki herkesin anneannesine büyük saygı gösterdiğini söylüyordu. Elbet onlarla kıyaslandığında anneanesi pek gençti.

Nora yaşlılıkta yapılacakları gözden geçirmenin doğru olduğunu söylüyordu. Bu konuda Ria'ya akıl veriyordu; bir gün o da yaşlanacak, tek başına kalacaktı, o zaman yaşlılarla fazla ilgilenmediğine pişman olacaktı. Aslında başkaları gibi fazla işi gücü yoktu, bol bol zamanı vardı.

- Senin gibi genç bir bahar pilici, St. Rita'dakilerin gözlerini kamaştırıyordur mutlaka, zavallı yaşlıların akıllarım başlarından alıyordur, dedi Danny.

- Bırak beni pohpohlamayı Danny, dedi Nora, ama bu sözlerden çok hoşlanmıştı.

- Gerçeği söylüyorum Holly, gözlerini kamaştırırsın mutlaka, diye takıldı gene Danny. Kayınvalidesi hoşnut bir havayla saçını düzeltti ve tayyörü içinde sık, havalı bir kadın olarak çıktı gitti. Annen yaşına göre çok iyi, dedi Danny. Onun yaşında biz de öyle olsak daha ne isteriz.

- Eminim oluruz, dedi Ria. Nitekim sen de kırkına yaklaşmış bir erkek değil de, oğlan çocuğu gibi görünüyorsun. Ria güldü. Ama Danny bu gülüşe karşılık vermedi. Böyle söylememesi gerekirdi. Danny otuz yedi yaşındaydı. Aptal Ria'nın böyle bir şaka yapması onu rahatsız etmişti. Ria, kendi yanlışını fark etmemiş gibi davrandı. Bir de bana bak, benimle ilk karşılaştığında, bana asılmadan önce anneme iyice bir baktığını söylemiştin... "Kadınlar hep annelerine benzer" demiştin. Ria durmadan konuşuyordu, aslında kocasının yüzündeki o gergin ifadeyi silmek istiyordu.

Danny şaşırılmış göründü. "Öyle mi demiştin?"

- Evet, unuttun mu ?

- Unutmuşum.

Ria bu konuyu açtığına pişman oldu, geçmişi anımsatmak onu mutlu etmemiş, kafasını iyice karıştırmıştı. "Rosemary'ye telefon etmeliyim" dedi birden.

-Niye?

Gerçek neden, kocasının canını sıkma, onu öfkeliendirme korkusuyla mutfakta onunla baş başa kalmak istememesiydi. "Gelecek mi diye soracağım" diye yanıtladı hemen Ria.

- Zaten hep gelir, dedi Danny. Mahallenin yansı gibi o da gelir...

Bu sözleri kalabalıktan hoşlanmadığı izlenimi verecek şekilde söylemişti, ama Ria, kocasının Tara Sokağı'ndaki mutfaklarının sıcak kahkahalı, ağaçlarında ve damlarında kargaların gakladığı köyündeki evinin sevgisiz mutfağından çok farklı olan bu havasından hoşlandığını biliyordu.

Danny burada en az kendisi kadar mutluydu; düşlerindeki yaşıntıyı sürüyorlardı burada. Ne yazık ki işlerinin yoğunluğu ve yorgun olmaları nedeniyle eskisi kadar sık sevişmiyorlardı, ama bunun nedeni şu sıralarda işlerinin çok olmasıydı. Yakında her şey normale dönerdi.

Rosemary geldiğinde, alışverişle ilgili her şeyi bilmek istediğini söyledi.

"Kendi işlerini kendilerinin yaptığını görmek ne harika" dedi. "Ne istediklerini biliyorlar, kendi stillerim belirliyorlar." Oturmadı, mutfakta dolaşüyor, küçük seramik kapları kaldırıp kimin yaptığını bakıyor, duvarda asılı soğanları sallıyor, buzdolabına bantla yapıştırılmış yemek tarifini okuyor, her şeyi inceliyor ve belli belirsiz bir hayranlık duyuyordu.

Kahve fincanını öyle büyük bir minnetle aldı ki, hayatında hiç kimse ona kahve sunmadı sanırdınız. Doğal olarak keki geri çevirdi, ince kalçaları ve bir genç kızmkini andıran bedeni bunun doğru olmadığını açıkça gösteriyorsa da, az önce müthiş bir kahvaltı ettiğini söyledi. Rosemary hafta sonu giysileri diye adlandırdığı sık kesimli kot pantolon ve beyaz bir ipek gömlek giymişti. Saçları

yeni yapılmıştı, cumartesi, güzellik salonunun ilk müşterisi oydu. Rosemary haftanın herhangi bir gününde berbere gidebilen, çalışmak zorunda olmayan Ria gibi şanslı kadınlara imrenirdi.

Rosemary basımevini tümüyle almıştı artık. Bir de Küçük İş Sahipleri Ödülü verilmişti kendisine. Bu kadar eski arkadaşı olmasaydı onu boşabilirdi Ria. Rosemary bir kadının hem her şeyi yapıp hem de harikulade güzel ve bakımlı olabileceğinin canlı kanıtıydı. Yıllardır dostlardı. Danny'yle tanıştığı gün bile yanındaydı Rosemary. Yıllar boyunca birbirlerinin bütün dertlerini, serüvenlerini dinlemişlerdi. Birbirlerinden sakladıkları şeyler çok çok azdı. Aslında aynı görüşte olmadıkları tek konu, Gertie'nin durumuydu.

- Ona o ayyaş için on sterlin vermekle, yaşantısının normal olduğunu kabullenmesine yardımcı oluyorsun.

- O adamı bırakmaz o. Ona verebileceğin pek çok iş vardır mutlaka, versen ne iyi olur, diye yakardı Ria.

- Hayır Ria, durumu daha da kötüleştirdiğini görmüyor musun? Kafasının bir boksçunun kum torbası olarak kullanmasını, korkudan dilini yutmuş çocuklarının annesiyle kalmasını doğal karşıladığını düşünürse, sen bu sahnelerin sürüp gitmesine büyük katkıda bulunuyorsun demektir. Bir gün kalkıp da, "Her şeyin bir sınırı var, yeter artık" dersin kendine gelir, yüreklenir.

- Bunu yapamam, o zaman dünyada hiç kimsenin kalmadığını sanır.

Rosemary bu sözler üzerine iç geçirdi. Birçok konuda aynı görüşteydiler, annelerin çekilmez olduğu, kız kardeşlerle sorunlar yaşandığı, üç araba geçecek genişlikteki Tara Sokağı'nda oturma akıllılık olduğu konularında anlaşıyorlardı. Hem Rosemary her zaman, her konuda Ria'yı desteklemişti. Birçok kadın, çalış-masalar, kendi paralarını kendileri kazanmasalar çıldırabileceklerini Ria'nın yüzüne karşı söylemişti. Rosemary bunu yapmıyordu, ancak bütün çalışan eşlerin sık sık sorduğu o soruyu, "Bütün gün evde ne yapıyorsun ?" sorusunu özellikle de Danny'nin yanında-sorardı.

Elbet son beş yıldır Annie ile Brian fazla zamanını almıyordu, ama nedense çalışma düşüncesini hiç ciddiye almamıştı. Hem zaten ne tür bir işte çalışabilirdi ki ? Bir eğitimi, bir becerisi yoktu. En iyisi buradaki başarısıyla avunmaktı. Ria, çalışmayan bir ev kadını olmasından dolayı kendini pek savunmak durumunda kalmıyordu, hatta hayatta sahip olunacak her şeyi bulunan Rosemary kendisine gıpta ettiğini söylediğine göre, onunki iyi bir yaşantı olmalıydı.

- Ee, söyle bakalım Ria, ne aldı kızın? Rosemary gerçekten de anne ile kızın hoşça vakit geçirdiklerini, Annie ile Ria'nın uyumlu iki insan olarak alışveriş yaptıklarını sanıyordu.

- Ben nasıl bir şey istediğini, ona ne gösterileceğini pek bilemiyorum, dedi Ria dudaklarını ısırarak.

Rosemary'nin yüzünde küçük bir hoşgörüsüzlük kıvılcımının çaktığını sandı.

"Pekâlâ biliyorsun. Hep vitrinlere bakıp durmaz mıydınız zaten?"

O sırada sistre makinesini taşıyan kamyon geldi ve onu teslim eden adamlara kahve sunuldu, derken on yaşındaki Brian yataktan yeni kalkmış biri değil de, inşaatta çalıştırılmış bir çocuk işçi havalarda, üstü başı dökülen iki arkadaşıyla birlikte mutfağa girdi, yukarı götürmek üzere birkaç kutu kola ile kek aldı. Şaşkınlıktan gözleri fal taşı gibi açılan ve dırdır edip dün bakır tencereyi temizlemeyi nasıl unuttuğunu açıklamakta olan Gertie tencere-nin dibini ovmaya başladı; bu hareketi, en az beş sterlin borç istediği anlamına geliyordu.

Pliers uluyordu, Ria'nın annesiye bunu hissetmişçesine St. Rita'dan beklenmedik bir anda döndü. O sabah cenaze olduğunu ve kendisine ihtiyaçları bulunmadığını söylemişlerdi ona. Colm Barry camı tıklatarak, Ria'ya oraya büyük bir sepet dolusu sebze bıraktığını anlatıyordu. Ria eliyle içeri gelmesini işaret etti ve bir kez daha böylesine mutlu bir yuvanın başaktörü olmakla gurur duydu.

Danny'nin mutfak kapısında dikilmiş, olan biteni izlemekte olduğunu gördü.

Çocuksu ve yakışıklı bir erkekti, neden sanki kırkına yaklaştığı yolunda aptalca sözler söylemişti ona?

Neyse, yatışmıştı Danny. Yüzü asık değildi, nesnel bir gözlemci gibi, dışardan biri, bütün olanları ilk kez gören biri gibi dikilmiş izliyordu onları.

Herkes tahtaları düzeltmek için sırayla çalıştı, görüldüğü kadar kolay bir iş değildi. Öyle ne yapacağını bilen bir makinenin ardında durmak değildi onlardan beklenen, manevra yapmak, köşeleri ve iri budaklan iyice temizlemek zorundaydınız. Danny büyük bir hevesle işi denetliyordu. "Bu bütün evi değiştirecek" diyordu. Ria sırtında beklenmedik bir ürperti hissetti. Ev çok güzeldi, Danny neden değiştirmek istiyordu ki?

Ria'nın annesi yemeğe kalmadı. "Colm'un sana kaç ton sebze bıraktığı beni ilgilendirmiyor" dedi. "Böyle insanların üst üste binmesinden kaynaklanacak belaları iyi bilirim ben. Ailenle otur Ria ve kocana iyi bak. Bu kadar uzun süre elinde tutman mucize zaten. Sonuçta Danny Lynch gibi birini bulduğun için şanslı doğmuş olmalısın, bunu bilir bunu söylerim."

- Holly, kafa şişirmeyi bırakır mısın ? Eğer yemeğe kalmaya-caksan Colm'un domateslerinden birkaç tane al. Öğleden sonra gelen baylara votka kokteyliyle beraber domatesli sandviçleri sunarsın.

Nora Johnson bir kahkaha attı. "Ah, nerde o günler, ama seni kurtarmak için birkaç domates alacağım." Ria'nın annesi kendisine sunulan hiçbir şeyi minnet duygularıyla almaz, almakla karşısındakine lütufta bulunuyormuş havalalarına girerdi.

Rosemary bakacak giysi göremediklerine şaşırılmıştı, iki caddenin kesiştiği o köşedeki vitrinde harikulade pembe bir giysi vardı, görmüşler miydi ? Hayır mı ? Muhteşem bir elbiseydi o, "Bizim

yaşımızdakilere uymaz elbet" diyordu Rosemary dümdüz karnına vurarak, "ama bir melek kadar ince ve zarif olan ve bizim gibi orası burası sarkmaya başlamamış Annie gibi birine çok yakışır." Rosemary kendi kaslarının sarkmadığını biliyor olmalıydı, mutlaka biliyordu.

Brian ile arkadaşları Dekko ve Myles'in sorunları vardı. Maçı Dekkolarm evinde kablolu yayından izleyeceklerdi, ancak bebekleri olduğundan televizyonu açamıyorlardı.

- Burada izleyemez misiniz ? diye sordu Ria.

Brian mahcup mahcup baktı annesine. "Hayır. Sen bir şeyden anlamaz mısın? Burada izleyenleyiz."

- Ama neden? Babanın ve benim olduğu gibi senin de evin burası, yiyeceklerinizi yukarıdaki salona götürürsünüz.

Brian'ın yüzü mosmor olmuştu, açıklamaya çalışıyordu. "Bizde yok o Anne, Dekkolardaki gibi kablolu yayın yok bizde."

Ria anımsadı. Birkaç ay önce Danny'yle uzun uzun tartışmışlardı bu konuyu. Çocukların zaten yeterinden fazla televizyon izlediği gerekçesiyle kablolu yayına bağlanmamışlardı.

- Şimdi bizde olmasının da bir anlamı yok, dedi Dekko yüzünü sarkıtarak. O berbat bebek yüzünden televizyonu açamadıktan sonra...

- Aa, olur mu Dekko, minik bir kardeş berbat olur mu hiç ? dedi Ria.

- Evet, berbat, Bayan Lynch, çok iğrenç ve utanç verici. Bunca yıldan sonra neden çocuk yaparlar anlamıyorum ? Ben on yaşımdayım, Tanrı aşkına. Çocuklar başlarını salladı ve televizyonun kordonunu uzatma olasılıklarını tartışmaya başladılar. Evden on iki ayak uzağa götürseler ses azalır, değil mi ? Dekko emin değildi. Annesi bu umarsız bebek yüzünden aklım oynatmıştı.

Bu Ria'nın duymaktan hoşlanacağı bir haber değildi. Bir çocuk daha doğurmak konusunda çoktandır uzun uzun düşünmekteydi. Emlakçilik şirketi bugünlerde gittikçe güçleniyordu. Danny yılın emlakçısı seçilmişti. Henüz gençtiler, büyük bir evleri vardı; bir bebek yapma konusunu açmanın tam zamanıydı.

Bakır tencere pırıl pırıl parlıyordu. Gertie onu gururla Ria'ya gösterdi. "Yüzünü seyredebilirsin, Ria, aynadan daha güzel gösterir."

Ria, birinin yansısını görmek için neden koca bir tencereyi kaldırmak isteyeceğini düşündü, ama bir şey söylemedi. Gertie'nin

156

yüzünün yan tarafında bulunan, saçlarıyla gizlemeye çalıştığı çürük konusunda da kimse bir şey söylemedi. "Tanrım, altın gibi parlıyor. Cumartesi günü gelmen büyük incelik, Gertie." Şimdi sırada Ria'nın para vermesi, Gertie'nin almak istememesi, sonra ikinci öneride alması vardı. Bu bir onur meselesiydi, şimdi böyle bir oyun oynuyorlardı.

Ama bugün öyle olmadı. "Neden geldiğimi biliyorsun."

- Evet, ama gene de büyük incelik. Ria bu dobralık karşısında şaşırmişti, çantasına uzandı.

- Ria, çaresiz olduğumu ikimiz de biliyoruz. On sterlin verebilir misin lütfen? Haftaya ödeşiriz.

- Ama kocana vermeyeceksin.

Ria'nm, yanağındaki kıpkırmızı uzun kesiği görmesi için saçını kaldırdı. "N'olur Ria."

- Gene dövecek seni, gene aynı şeyi yapacak, bırak bu adamı, başka yolu yok.

- Peki nereye gideyim, onu da söyler misin? İki çocukla nereye gidebilirim ?

- Kilidi değiştir, mahkeme karan aldirt.

- Ria, diz çöküp yalvarıyorum, yolda beni bekliyor. Ria parayı verdi.

Annie'nin arkadaşı Kitty'yle holdeki konuşmalarını duydu Ria. "Hayır, tabii ki hiçbir şey almadık, sen ne sandın ? Orada dikilmiş burnundan soluyor, gözler fıldır fıldır, bunu giymeyeceksin, şunu giymeyeceksin... yok, yüksek sesle söylemiyordu bu sözleri ama yüzünde yazılıydı hepsi... Yüzünden okunuyordu öfkesi. Hayır, hiçbir şey almayacağım, inan en iyisi bir şey almamak. Dırdır çekmeye değmez. Ama anneanneme ne söyleyeceğimi bilmiyorum, öyle cömert ki, üstelik giydiğime karışmaz."

Ria Danny'yi arandı, onunla bir anlığına beraber olmak için rahatlatıcaktı, tükenmeye yüz tutmuş güveni ve gücü yerine gelecekti belki. Danny sistre makinesinin üzerine hafifçe eğilmişti, ortaya çıkmasını istediği güzel tahtaları sistrelerken makineyle birlikte sallanıyordu. Kendini tümüyle bu işe vermişti, ama gene de bu işi bir başkası için yapıyormuş havası vardı. Müşterilerinden birinin isteği üzerine bir evi restore ediyordu sanki.

Ria farkında olmadan elini boğazında gezdirdi, "Acaba grip mi oluyorum ?" diye düşündü. Tara Sokağı'nda harikulade bir cumartesi sabahı yaşanıyor. Neden her şey sinirlendiriyordu onu. Bir gazetenin "derdinizi bize yazın" köşesine mektup mu gönderseydi acaba? Yoksa bir danışmanla mı konuşsaydı. Gidip

157

iş bulmasını mı önereceklerdi acaba ? Evet, her şeye karşın çok mantıklı bir öneri olurdu bu. Herkes çalışmanın insanı oyaladığını, aklını dağıttığını söylüyordu; düşünmeye fazla zaman olmayınca insan kendini biraz daha bağımsız ve önemli hissedirdi. Çarenin bu olmadığını açıklamaya çalışmak gereksiz eleştiri gibi algılanacaktı. Ria'nm bir işi vardı, insanın işi olması demek, ille de her sabah evden çıkıp bir yere gitmesi demek değildi. Zaten Danny de vergilerin çalışan eşlerin canına okuduğunu söyleyip duruyordu. Üstelik çocuklar bu çağlarında annelerinin evde olmasını isterdi.

Annesi her geldiğinde onu evde bulmak isterdi. Gertie de aynı durumdaydı, yalnızca temizlikten kazandığı birkaç sterlin için değil, dayanışma için de Ria'ya ihtiyacı vardı onun. Peki Ria bütün gün dışarda çalışırsa hayır kurumlarının işlerini kim yapacaktı ? Bazı orta sınıf kadınların düzenlemek için bütün günlerini harcadıkları gelir sağlama yemekleri ve davetleri peşinde koşmak değildi onun işi. Bu gerçek bir işti, bir dükkânda durup bir şeyler satarak para kazanmak, anneleri göğüs kanseri olmuş çocuklara bakmak için hastaneye gitmek herkesin yapacağı iş değildi. Eski giysileri topluyor, bunları garajlarında biriktiriyor, sonra toptan fiyatına kuru temizlemeciye veriyor, daha sonra onları koyacak kutu buluyor, soslar ve tatlılar yapıyor, büyük marketlerin önünde kumbarayla dört saat dikiliyorlardı.

Ayrıca bu evin de ona ihtiyacı vardı. Danny onun tek kişilik bir ordu olduğunu söylüyordu, rutubetle savaşmak, çürüyen ve bozulan tahtaları kollamak hep Ria'nm eline bakıyordu. Diyelim iş bulmak tek çareydi, ne iş yapacaktı ? internet sözcüğü bile Ria'nm tüylerini ürpertiyordu. Diyelim sekreterlik yapmak üzere bir iş aramaya kalktı, bunun için bile büro makinelerim kullanmayı ve bilgisayarla ilgili temel bilgileri öğrenmesi gerekiyordu.

Bu boş kaygılar geçecekti belki. Belki de çözümün iş bulmakla falan ilgisi yoktu. Sorunun çözümü ortadaydı. Biraz derin düşünüyordu, kuruntu yapıyordu, o kadar.

Bir bebek daha istiyordu, göğsünde sallayacağı küçük bir kafa, kendisine bakan iki güvenli göz, bir yanında da Danny... Bunu istiyordu. Saçma bir fikir değildi bu, tam tamına ihtiyaçları olan buydu. Brian ile arkadaşlarının bunu gülünç bulmalarına, istememelerine karşın, bir çocuk daha doğurmanın tam zamanıydı.

Yemeğe Rosemary'ye davetliyidiler. Bu akşam bir parti veriliyor değildi, yalnızca üçü baş başa yemek yiyecekti. Ria, mönüyü biliyordu: biberli çorba, ızgara balık ve salata. Üstüne meyve ve pey-

158

nir çıkaracaktı Rosemary, ancak bunları, ışıl ışıl aydınlanmış teras bahçeye bakan büyük pencerenin önünde oturarak yiyeceklerdi.

Rosemary'nin Tara Sokağı 32 numaradaki apartmanı, şimdi küçük bir servet değerindeydi, Danny bunu sık sık belirtiyordu, çok temiz tutulduğunu da söylüyordu. Rosemary'nin şirketi büyük başarıya ulaştığından, para sıkıntısı diye bir şey yoktu; gerçi Rosemary, Ria gibi ciddi bir aşçı değildi ama, her zaman fazla çaba harcamadan şık bir sofraya hazırlayabiliyordu.

Nelerin dışardan alındığını Ria biliyordu elbet, ama başka kimse anlayamazdı.

Konuklar nefis ekmeği övdüklerinde Rosemary gülümsemekle yetinirdi. Masa her zaman çok güzel hazırlanırdı. Hoş bir tepsiye dizilmiş üzümler ve incirler, nerdeyse dev boyutlu uzun mavi bir sürahi buzlu su, siyah bir vazoda beyaz laleler... Düşlenemeyecek kadar şıktı her şey. Hafiften çalan modern caz müziği ve galaya gider gibi giyinmiş bir Rosemary... Ria ondaki enerjiye ve her alanda yarattığı düzeyli şıklığa hayrandı.

Danny'yle birlikte Tara Sokağı boyunca yürüyordu. Zaman zaman Danny'nin her evin önünden geçerken ne kadar para ettiğini söylememesini dilerdi. Ama onun işi buydu. Ne yapsın, doğaldı bu. Birbirlerine sık sık söyledikleri gibi, bu sokak Dublin'de bir taneydi. Diğer bütün caddeler ya lüks alışveriş merkezi ya da ucuz mağazaların bulunduğu sokaklardı, Tara Sokağı bambaşkaydı. Tara Sokağı'nda birer servet karşılığı el değiştirmiş evler vardı. Bazı teraslar haraptı, her evde kiracı buluyordu, kapılarının önlerinde rasgele atılmış çöp kutuları ve bisikletler, bu evlerde kiracıların bulunduğunu ele veriyordu. Devlet memurları ile banka memurlarının kuşaklar boyu oturduğu kırmızı tuğladan yapılmış orta sınıf evler vardı; kendilerinininkine benzeyen, bir zamanlar çok güzel olan ve yavaş yavaş eski şıklıklarına dönen evlerin sayısı giderek artıyordu.

Gertie'nin oturduğu kösedeki çamaşırhanenin yanında bir dizi dükkân vardı, bunlar da yıllar geçtikçe güzelleşiyordu. Colm Barry'nin güzel lokantası da bu sokaktaydı. Annesininki gibi anlatılması ve tanımlanması olanaksız minik evler de vardı.

Ria 32 numaralı evin bahçe kapısına her gelişinde, evin önünün ve bahçesinin ne kadar şık olduğunu düşünürdü. Bu düşünme süreci her zaman aynı yolu izlerdi. Kendi evlerinin de böyle büyük, geniş bir girişi olsun isterdi, birden fazla arabanın park edebileceği, her şeyin insanı evin giriş kapısına buyur eder gibi düzenlendiği, çiçeklerin, granit basamaklara yaklaştıkça yükselip küçük ağaççıklara dönüştüğü bir giriş. Burası ev değil, tapı-

159

naktı sanki. Kendi evlerinde bir süreklilik havası yoktu. Koca ev birkaç dakika içinde çökecekmiş gibi görünüyordu. Gerçi birkaç yıl önce Danny evin ön yüzüne mozaik yaptırmayı, ziftle karışık minik taşlar döşemeyi kabul etmişti. Ama 32 numarayla kıyaslandığında kendi evleri solda sıfır kalırdı.

32 numaradaki hiç kimsenin ön bahçelerine ev yapabileceği aklının ucundan bile geçmezdi, ama Lynch topraklarında bu iş olacak gibi görünüyordu. Danny birkaç kez mülklerinin çekiciliğinin, gizeminin ve değerinin böylece artacağını söylemişti. Ria, insanın evinin para değeri, ancak satılacağı zaman bir anlam taşır, aksi halde onun asıl değeri kişinin orada yaşarken ne kadar mutlu ve rahat olduğuyla ölçülür görüşündeydi. Bu görüşünü de ona söylemişti. Bu konuyu zaman zaman tartışıyorlardı, ancak Ria'nın evini bu haliyle sevdiğini, bunun kendisi için taşıdığı anlamı kocasına anlatabilmesi mümkün olmamıştı. Eve kalıcı bir giriş bölümü ekleme fıkriyse her zaman için çok yüzeysel ve önemsiz bir istek olarak değerlendirilmişti. Bu "onun var, benim neden olmasın" mantığıyla ortaya çıkmış bir kıskançlık ya da dırdır olarak değerlendirilmişti.

Ria, kendisinin neyin gerçekten önemli, neyin önemsiz olduğunu bilecek yeterlilikte olduğuna inanmak isterdi. Danny'nin tekrar baba olmasını önerirken ikna yeteneğini sonuna kadar kullanacaktı. Bahçe, öncelikler listesinin çok aşağılarındaydı, her konuda ısrarlı davranıp kocasını rahatsız etmemeliydi. Son zamanlarda çok yorgun ve solgun görünüyordu. Gereğinden fazla çalışıyordu.

Rosemary içkilerini getirmeye gittiğinde, Ria sağına soluna bakındı. Arkadaşı için gerçekten uygun bir yerdi burası. Ev sahibinin usta bir işkadını olduğunu ele veren hiçbir şey yoktu. Rosemary, işle ilgili dosyaları eve getirmiyordu. Tara Sokağı, dinlenme yeriydi. Ve ilk taşındığı günkü gibi yepyenydi. Boyalar dökülmemiş, eşyalar çoluk çocuklu bir evdeki gibi yıpranmamıştı. Sehpanın üzerinde sanat kitapları ile dergiler ilişti gözüne. Kendi evinde olsa böyle düzgün duramazlardı, birinin ev ödevi, ceket, tenis ayakkabıları ya da akşam gazetesi atılırdı üzerlerine. "Rosemary'nin evi gerçekten yaşanan bir yuva gibi değil" diye düşünüyordu Ria. Dergiler için fotoğrafı çekilecek bir stüdyoya benliyordu daha çok.

Tara Sokağı'nda yürüyerek evlerine gider, önünden geçtikleri evlere göz atar ve her zaman olduğu gibi genç ve çaresiz oldukları bir dönemde bu sokakta bir ev almakla akıllılık ettiklerini söyleyip birbirlerini kutlarken, Ria Rosemary'nin eviyle ilgili bu dü-

160

şüncelerini söylemek üzereydi Danny'ye. Ama Danny ondan önce davrandı. "O eve gitmeye bayılıyorum" dedi birdenbire. "Öyle sessiz, sakın bir yer ki, insanı hiç sıkıyor."

Ilık bahar akşamında ceketini omzuna atmış, hiçbir berberin ya-tıştıramadığı saçları her zamanki gibi gözlerine düşmüş, yürüyen kocasına baktı. Neden Rosemary'nin evinin havasını seviyordu ? Danny'nin zevkine hiç uygun değildi orası. Hiç kullanılmıyormuş gibiydi. Belki maddî değeri yüksek olduğundan böyle düşünüyordu, insan bütün gününü ev fiyatlarıyla uğraşarak geçirirse, evlerin değerleri ve standartlarından etkilenirdi elbet. Aslında Danny sıcak renklerin egemen olduğu, insanlarla dolu bir ev isterdi.

Bu akşam Rosemary'yi onlar yemeğe çağırılmış olsalardı, mutfak masasının çevresinde yedi-sekiz kişi olurdu. Çocuklar arkadaşlarıyla girer çıkarlardı. Gertie yardım etmek için uğrar, sonra da onlara katılırdı. Fonda müzik olurdu, durmadan telefon çalardı, belki meraklı Clement kimlerin geldiğine bakmak için uğrardı, insanlar başını çağırır, birbirlerinin sözlerini keserdi. Masanın iki ucunda iki büyük şarap şişesi açılmış olurdu, midyeli balık çorbası, iri karidesler, kalın ekmeğin dilimleriyle başlardı. Sonra rosto ve en az iki tatlıyla yemek biterdi. Ria her zamanki gibi kimsenin dayanamayacağı bir pekmezli turta yapmış olurdu. Onlar böyle toplantılardan hoşlanıyordu. Zevkli bir Fransız filminin bir bölümünü andıran birlikteliklerden değil.

Ancak bu konuda tartışmak saçmaydı, hem kendini övüyor-muş gibi olurdu, dolayısıyla Ria, çoğu kez yaptığı gibi kocasının hoşuna gideceğini sandığı görüşü savundu. Danny'nin koluna girdi ve onun haklı olduğunu söyledi. Öyle rahat bir ortamda oturup konuşmak çok hoş olmuştu. Rosemary'nin en yakın arkadaşları Danny ve Ria'yı ağırlayacakmış gibi değil de, bir televizyon programına katılacakmış gibi giyinip boyandığı görüşünden hiç söz etmedi. Çok mutluymuşçasına iç çekerek, "Böyle iyi dostlarımız ve komşularımız olduğu için çok şanslıyız" dedi. Bunları içtenlikle söylemişti. Kendi bahçelerine girdiklerinde, salonda ışıkların yanmakta olduğunu gördüler. Danny sevinmiş gibiydi. "Yatmamışlar" dedi.

- Umarım oturmuyorlardır, saat neredeyse bire geliyor.

- Eh, çocuklar oturmuyorsa hırsız girdi demektir. Danny hiç kaygılı görünmüyordu. Soyguncular televizyon izleyip ev sahiplerinin dönmesini beklemezdi pek.

Ria rahatsız olmuştu. Bu akşam Danny'yle mutfakta birer ka-

161

deh içmeyi ve bir çocuk daha yapma olasılığını konuşmayı umuyordu. Danny'nin öneriyi kabul etmeye yanaşmaması halinde öne süreceği savlan hazırlamıştı. Bu akşam birbirlerine yakın olmuşlardı, kocasının Rosemary'nin o soğuk evinden neden zevk aldığını asla anlamayacak olsa da, onunla yan yana bulunmanın mutluluğunu yaşamıştı Ria. Çocuklar televizyon izlemek için bula bula bu geceyi mi bulmuştu...

Salonda oturanlar, elbette Annie ile arkadaşı Kitty'ydi. Kitty'nin geleceğinden hiç söz etmemişti Annie, Ria'nın ojesini alıp birbirlerinin ayak tırnaklarını boyamak için ya da şu anda izledikleri cimnastik videosunu ödünç almak için

ricada bulunmamışlardı. Büyüklerin evlerine dönmelerinden rahatsız olmuş gibi baktılar.

Kadınlara pek rağbet etmeyen, ama erkek gördüğünde ağzı kulaklarına varan Kitty, "Selam Bay Lynch" dedi. Kitty, büyük kentte yaşamının tehlikelerini anlatan bir televizyon belgeselinde görünen birine benziyordu. Aşın zayıftı, gözlerinin altında mor halkalar oluşmuştu. Bunlar sabahlara dek diskolarda kalmaktan ileri geliyordu. Ria kızın kaç geceyi oralarda geçirdiğini biliyordu, çünkü Annie kendisine aynı özgürlüğün verilmemesinin haksızlık olduğundan yakınıp dururdu. Danny, onun gülünç, başlı başına bir tip olduğunu düşünüyordu. "Selam Kitty, selam Annie, aa, tırnaklarınızın her birini ayrı renklere boyamışsınız. Harika olmuş!"

Kızlar ona hoşnutlukla gülümsedi. "Ama fazla renk çeşidi yoktu" dedi Annie özür diler havalarında. "Mavi yok, siyah yok. Yalnızca pembe ve birkaç kırmızı." Kitty'nin bu olumsuzluktan dolayı kaşlarını çatması hiç hoş değildi.

- Ah, özür dilerim, dedi Ria alaylı alaylı, ama nedense azarlar gibi, sinirli bir ses tonuyla söyledi bunu. Aslında iğneleyici bir şaka yapmak istemişti, ama olmadı. Yaptıkları bu saygısızlık onu öfkelenmişti, izin almadan kanştırdıkları çekmece, kendisine ait makyaj çekmecesiydi, üstelik ondan çekmecesini kanştırdıkları-na sevinmesi ve yeterince renk bulundurmadığı için kendisini yetersiz hissetmesi bekleniyordu. Kızlar omuz silkti ve kendilerini desteklemesi umuduyla Danny'ye baktı. "Brian yattı mı?" diye sordu Ria Danny'nin işleri daha da berbat edecek bir şeyler söylemesine meydan vermeden.

- Hayır, arabayı aldı, Myles ve Dekko'yla birlikte birkaç kulübe gidecekler, dedi Annie.

- Yapma Annie

162

- Ama Anne, ne bekliyorsun ? Kitty'nin ya da benim Brian'm nerede olduğunu bilmemizi beklemiyorsun herhalde, ayrıca umurunda değil, öyle değil mi ? Kitty durumu kurtarmaya karar verdi. "Bakın, lütfen üzülmeyin Bayan Lynch, saat dokuzda yattı. Güzelce örtündü ve uyuyor. Gerçekten uyuyor." Ria'yı akli pek başında olmayan dırdırcı bir ihtiyar anne yerine koymayı becermişti. Danny karısını okşayarak, "Elbette yatağında, Ria" dedi.

- İyi vakit geçirdiniz mi? diye sordu Annie babasına. Merak ettiğinden değil, annesini cezalandırmak amacıyla yapmıştı bunu.

- Harika. Telaş yok, koşuşturma yok.

- Hımm. Annie annesini kızdırma çabası içinde bulunduğu şu anda bile o evin övülmesinden hoşnut görünüyordu.

Ria Annie'nin bugünlerde her şeye öfkeyle tepki gösterdiğini görmezden gelmeye karar verdi. Pek çok şey gibi bu da geçecekti. "Eee, artık ikiniz de yatmak istersiniz herhalde. Kitty burada mı kalacak?"

- Bugün cumartesi, Anne. Yarın okul yok, biliyorsun.

- Kaset bitmedi, biraz daha beden hareketi yapacağız, dedi Kitty. Sesi Bayan Lynch'in kendisine bir tokat atmasından ürkü-yormuşçasına yakarmalıydı.

- Sizin buna ihtiyacınız yok kızlar, dedi Danny tatlı tatlı gülümseyerek, ama kızlar bunu övgü olarak kabul etmedi.

- Var Baba, var.

- Peki, gelin bakalım hangi hareketleri yapmamızı istiyor. Ria zoraki bir gülümsemeyle orada dikilmiş, kocasının, zaten dümdüz olan karnını düzletmek için iki genç kızla birlikte saçma bir hareket yapılmasını izliyordu. Hepsi de hareketi yapma çabasıyla düşünce birbirlerine güldüler. Ria ne onlara katılıyor ne de yanlarından ayrılıyordu. Ancak on dakika olmuştu, ama ona iki saattir burada dikiliyormuş gibi geldi. Sonra, mutfakta beklediği o sıcak sohbet olmayacaktı, yukarı çıktıklarında sevişme fırsatı suya düşmüştü. Danny düş alacağını söyledi. Bugünlerde hiç formunda değildi, çok hareketsiz kalmıştı, birkaç dakikalık beden hareketi bile onu nerdeyse yere sermişti. "Gerçek bir orta yaşlı yağ fıçısına dönüyorum" dedi.

Danny soyunurken, "Hiç de değil" dedi Ria. "Çok iyi durumdasın." Şu anda doğrudan yatağa uzanmasını ne kadar isterdi. Ama Danny banyoya girdi ve pijamalarını giymiş olarak döndü, bu akşam sevişmeyeceklerdi. Ria, uykuya dalmadan önce sevişmeydi ne kadar uzun zaman geçtiğini düşündü. Ama şimdi bütün kaygı-

larını bir yana bırakacak, bu konuyu dert etmeyecekti. Sadece meşguldüler. Hem herkes karı-kocalarının bir süre böyle davrandıklarını, ancak daha sonra işlerin yoluna girdiği söylüyordu.

Pazar günü Danny bütün gün dışardaydı. Yeni dairelere bakmak isteyen müşteriler vardı. Danny profesyonel bir pazar yaratmak istediklerini söylemişti. Bu işi yürütenler, genç bekârların kendi görüşlerindeki insanlarla tanışmak isteyeceğini, aksi halde buraya sağlık kulübü ve kafe-bar yapmanın anlamı olmadığını söylüyorlardı. Satış stratejisini yönlendirmek için gitmesi gerekiyordu. Hayır, öğle yemeğine gelmeyecekti.

Brian Dekkolara gidecekti, bebeğin isim günü yapılıyordu. Dekko gitmek istemiyordu aslında, ama anneannesi gelecekti, annesi ile babasının işyerinden arkadaşları gelecekti, her nedense orada olması gerekiyordu. Ayrıca Myles, Brian ve kendisi temiz gömlekler giyinip sandviç servisi yapmaları karşılığında beşer sterlin para alacaklardı.

- İyi para, dedi Dekko ciddi ciddi.

Brian da, "Hepimizin orada olması için on beş sterlini feda edecek kadar deli olmaları gerek" dedi.

- Bebekli evde kimse normal değildir, dedi Dekko bilge bir tavırla, hepsi göğüs geçirdi.

Annie Kitty'yle birlikte okuldaki meslek forumuna katılacağını söylemişti, bunu daha günler önce herkese tekrar tekrar söylemişlerdi. Ama kimse dinlememişti, o başka.

- Diğer meslek forumlarına hiç gitmedin ama, diye karşı çıktı annesi.

- Ama onlar bankacılık, sigortacılık, hukuk gibi berbat mesleklerdi. Annie annesinin zorluk çıkarmaya kalkışmasını anlayamıyordu.

- Peki bu hafta hangi meslek tanıtılacak da sen gitmek zorundasın?

- Yani, gerçek meslekler, müzik sanayii, mankenlik falan.

- Yemek sorunun ne olacak Annie ? Koca bir kuzu budu çıkardım buzluktan, şimdi bakıyorum da kimse kalmayacak evde.

- Yaşlı bir koyun bacağının insanın geleceğinden daha önemli olduğunu yalnızca sen öne sürebilirsin, Anne. Annie kapıyı öfkeyle çarpıp çıktı.

Ria annesine telefon etti.

- Saçmalama Ria, neden her şeyi bırakıp seninle karşılıklı tonlarla kırmızı et yemeye geleyim ? Ailenin evde olup olmayacağı belli olmadan çıkarmasaydın eti buzluktan. Sen böylesin işte, her konuda düşünmeden hareket edersin.

Ria Gertie'ye telefon açtı. Jack çıktı telefona "Ne?"

- A... şey... Jack, ben Ria Lynch.

- Anladık. Ne istiyorsun ?

- Gertie'yle konuşmak istemiştin.

- Evet, bir çuval feminist nutuk çekmek için herhalde.

- Hayır, onu yemeğe çağıracaktım.

- Gelemeyiz.

- Gertie gelebilir belki ?

- Gelemez, bayan feminist bozuntusu!

- Kendisiyle konuşsam, Jack ?

- Sen gidip... İtişme sesleri geldi telefondan.

- Ria, ben Gertie... gelemem özür dilerim.

- Nereye gelemezsin ?

- Sen nereye gelmemi istiyorsan... teşekkürler, ama gelemem.

- Yemeğe çağırıyorum seni Gertie, lanet olası bir kuzu budu yemeye.

Telefonun diğer ucundan ağlama sesi geldi. Sonra, "Lanet olası bir şeyse Ria, ne halt etmeye bana telefon edip başımı derde sokuyorsun ?" dedi Gertie.

- Martin ile Hilary'nin telesekreteri karşısınızda, lütfen sinyal sesinden sonra mesaj bırakın.

- Bir şey yok, Hilary, ben Ria. Pazar sabahının onunda evde olmadığına göre, yemek saatinde de olmayacaksın demektir... İş-te... mesaj yok.

Ria lokantaya, Colm Barry'ye telefon açtı. Pazar günleri genellikle orada olurdu, sessiz sakin bir ortamda hesap kitap yapıyordu.

- Alo. Colm'un ablası Caroline hep alçak sesle konuşurdu, ne dediğini anlamak için çaba harcamak gerekirdi. Colm'un orada olmadığını söyledi, bir yere

gitmişti, yani bilmiyordu, ama orada yoktu. Caroline öyle kuşkulu konuşuyordu ki, Ria Colm'un aslında onun yanı başında durduğunu, yok dedirttiğini sandı.

- Zararı yok, onu yemeğe çağıracaktım, o kadar.

- Yemeğe ? Bugün ? Caroline her iki sözcüğe de şaşırtıcı ölçüde inanılmazlık içeren bir anlam yüklemeyi başarmıştı.

- Evet.

- Ailenle birlikte mi ?

- Burada, evet.

- Önceden söylemiş miydin ? Unutmuş falan olmasın ?

- Yok, anlık bir davet bu, elbette işin yoksa sen de gelebilirsin.

J65

Caroline hâlâ kulaklarına inanamıyordu. "Yemek? Bugün?" Bu sözleri yinelediğinde, Ria onun suratına bir tokat atmak istedi. "Unut bunu Caroline, öyle birden aklıma gelmiş bir fikirdi."

- Eminim Colm bu çağırışı kaçırdığına çok üzülecek. Sizin eve gelmeye bayılır o, ama şu anda... yani Colm... dışarı çıktı.

- Evet, biliyorum, işi olduğunu söylemiştin. Ria sesinin gereksiz bir sabırsızlık yansıttığını hissetti. Peki sen Caroline, sen gelebilir misin? Monto'yla birlikte? Meşgul olduğunu söylemesini öyle çok istiyordu ki... istediği oldu.

- Hayır, çok özür dilerim, Ria, gerçekten üzgünüm, ne kadar üzgün olduğumu anlatamam, ama bugün olanaksız. Başka bugün olsa severek gelirim.

- Zararı yok, Caroline. Dediğim gibi, öyle anlık bir karardı. Ria telefonu kapattı.

Telefon çaldı, Ria umutla kaldırdı ahizeyi.

- Ria? Ben Barney McCarthy.

- Danny seninle orada buluşmaya gitti, Barney. -Gitti mi?

- Evet, yeni siteye, lüks dairelere.

- Ha, evet, tamam.

- Sen orada değil misin ?

- Hayır, ben geciktim. Telefon ederse söyle ona, yetişirim ben. -Elbette.

,

- Sen iyi misin Ria?

- İyiyim, diye yalan söyledi Ria.

Kuzu butunu gene de pişirse miydi acaba? Herkes eve dönünce salatayla birlikte soğuk soğuk yerler miydi ? Gertie, tümüyle çözülmemiş yiyeceklerin tekrar dondurulabileceğini söylemişti. Ama Gertie ne bilecekti? Colm bilirdi, ama titrek ablasının söylediğine göre bir yerlere gitmiş bir şeyler yapıyordu. Rosemary bilirdi, ama Ria ona böyle bir şey sormak istemezdi. Annie'nin dediği gibi çok sıkıcı bir kadın mı olmuştu ? Annesinin söylediği gibi düşüncesiz biri miydi ? Pazar gününün yalnız yaşayanlara neden çok uzun geldiğini şimdi anlıyordu Ria. Yeni bir bebekleri olsa durum farklı olurdu... o zaman saatler yetmezdi insana.

Brian isim günü partisinde hastalanmıştı. Okula gidemeyecek kadar berbat olduğunu söylüyordu. Myles ile Dekko'nun kendilerini berbat hissettiklerinde, hastalan okula gitmeye zorlamayan sevecen ve anlayışlı aileleri olduğundan emindi. Annie şampanya içtikleri için cezalarını bulduklarını, bu yüzden hepsinin de hasta

olduğunu söylüyordu. Normal zamanda da kırmızı suratlı olan Brian, hastalığının şampanyadan kaynaklandığını kanıtlayacak bir şeyin bulunmadığını söyledi. Ona göre Annie, Kitty'yle geç saatlere dek dışarda kaldığı, herkesi telaşlandırdığı için dikkatleri başka tarafa çekmek amacıyla kardeşine yükleniyordu.

- Mesleğim hakkında, geleceğim hakkında konuşuyordum, senin gibi bir sarhoşun asla giremeyeceği işler hakkında konuşuyordum, dedi Annie soğuk soğuk.

Ria ortalığı yatıştırmaya çalışıyor, yeni yerleşim yeri hakkındaki basın açıklamaları ile broşürlere dalmış olan Danny'den boşuna destek bekliyordu. Dün gece geldiğinde çok yorgundu. Ria elini ona uzatıp dokunduğunda ona karşılık veremeyecek denli yorgundu. "Uzun bir gündü" demişti. Ria'ya göre de gün bitmek bil-memişti, o ağır sistre makinesini döşemede iteliyip durmuştu, ama yakınmadı. Şimdi hepsi alışılmış ortamda bir aradaydı, büyük aydınlık mutfakta, zengin bir kahvaltılı sofrasında, haftaya hep birlikte başlayan gerçek bir aileydiler.

Evden çıkma vakti gelinceye dek hepsinin öfkesi geçmişti. Brian belki de okula gidebileceğini, temiz havanın ona iyi gelebileceğini, hiçbir mahkemenin alkol alındığını kanıtlayamayacağını söyledi. Annie ise evet, toplantının uzadığını söylemek üzere telefon etmesi gerektiğini, ama doğrusu kimsenin onu beklediğini sanmadığından aramadığını bildirdi.

Danny lüks daireler dünyasından kopardı kendisini. "Bugünlerde duvardan duvara halı döşeli bir daireyi bedava versen almazlar" dedi. "Döşeme baştan başa meşe parke kaplı değilse, bakmıyorlar bile. Bu insanlar bu kadar parayı nereden buluyor? Şunun yanıtını bilsem, gözlerim açık gitmeyeceğim."

- Gitmeye daha onlarca yıl var, senin için müthiş planların var benim, diyerek güldü Ria.

- İyi, ama umarım bu akşam için değildir, dedi Danny. Yatırımcıların bir yemeği var, gitmek zorundayım.

- Gene mi!

- Evet, gene. Bu işi sonuçlandırana dek daha nice yemekler olacak ne yazık ki. Emlakçılar bu tür toplantılara gitmezse, insanlar işimize güvenmediğimizi düşünür.

Ria yüzünü buruşturdu. "Biliyorum, biliyorum. Neyse ki uzun sürmeyecek."

- Ne demek istiyorsun?

- Yani, sonuçta hepsi satılacak, değil mi? Bu çalışmalar onun için değil mi?

- Şu aşamada... ama bu yalnızca aşamalardan biri, cumartesi gecesi Barney'le bu konuyu konuştuk, unuttun mu?

- Barney seni buldu mu dün ?

- Yoo, neden ?

- Gecikmişti, seni inşaatta bulabileceğini söyledim.

- Bütün gün birileriyle birlikteydim. Biri not almıştır herhalde. Büroya gittiğimde söylerler, ben de onu ararım.

- Fazla çalışıyorsun, Danny.

- Sen de öyle. Tatlı tatlı gülümsedi bunu söylerken. Baksana, makineyi eve getirdim, senin başına kaldı sonuçta.

- Olsun, sence böyle güzel oluyorsa... Ria kendinden emin değildi-

- Tatlım, kesinlikle güzel oluyor. Daha şimdiden evimizin değerine binlerce sterlin eklendi ve henüz yalnızca bir hafta sonu çalıştık. Şu bizim çocuklar işe el atsın, şöyle köleler gibi güzelce çalışsın, yu-kan katı da yapsınlar, o zaman göreceksin. Bu ev bir servet edecek.

- Ama satmak istemiyoruz ki, diye irkildi Ria.

- Biliyorum, biliyorum. Ama günün birinde, beyaz saçlı birer ihtiyar olur da, deniz kıyısında ya da Mars'ta güzel bir dairede oturmak istersek... Danny elinin hızlı hareketleriyle karısının saçlarını karıştırdı ve çıktı.

Ria kendi kendine gülümsedi. Her şey normale dönmüştü gene. -Rü-ya?

- Merhaba Anne. Pliers nerede ?

- Haa, demek artık kendi anneni değil de köpeği görmek istiyorsun.

- Yoo, yalnızca yanında olur diye düşündüm, o kadar.

- Eh, yanımda değil. Arkadaşın Gertie onu yürüyüşe çıkardı. Kanal boyunca güzel bir sabah yürüyüşü yapacaklar.

- Gertie mi?

- Evet, Pliers gibi köpeklerin biraz kendilerine gelmesi için arada bir böyle koşturmaya ihtiyaçları olduğunu duymuş. Ben kendimi az çok ince tutabildim gerçi, ama Pliers için artık bu işi yapamayacağım, bu yüzden Gertie işi üstlendi. Ria bu sözler karşısında şaşıtı kaldı. Gertie koşmazdı, bugünlerde ayyaş kocasından ödü kopuyordu ve yürümeyi bile zor beceriyordu. Ria'nın annesi konuya pek ilgi göstermedi. Neyse, geçiyordum da Annie'ye bu akşam yedide gideceğimizi söyleyeyim dedim.

- Nereye gideceğinizi?

- Annie ile arkadaşşı Kitty bu akşam benimle St. Rita'ya geliyor. Kitty'ye briç öğretiyoruz.

168

i

169

Ria'nın kafası karışmıştı. "Ama yedi yemek saati."

- Sanırım bazı şeylerin yemekten önemli olduğunu düşünüyorlar, çünkü ikisi de hoş, normal insanlar ve başkalarıyla ilgilenmekten hoşlanıyorlar, dedi Ria'nın annesi. Kızının masasına oturmuş, kendisine kahve verilmesini bekliyordu, yüzü Ria'nın hoş ve normal olmadığını ve başkalarıyla bir arada olmaktan nefret ettiğini anlatmak isteyen bir ifadeyle şekilden şekle giriyordu.

Rosemary telefon ettiğinde çamaşır makinesi dönmeye ve homurdanmaya yeni başlamıştı. "Ah, Ria, sana gıpta ediyorum, ben işten başımı kaşıyamazken sen evinde rahat rahat oturuyorsun" diyordu.

- Eh, ne yapalım, bizde böyle, dedi Ria. Sesi sinirliydi, bunu kendisi de biliyordu. Hiç neden yokken öfkeleniyordu insanlara. Hemen sözlerindeki iğneleyici etkiyi gidermeye çabaladı. Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür, biliyorsun. Çoğu kez ben yerlere eğilmiş bir şeyler toplarken, senin işyerinde, bütün gün evden uzakta olmana gıpta ediyorum.
 - Hayır, hiç etmiyorsun.
 - Neden böyle söyledin ?
 - Çünkü, durmadan söylediğim gibi gerçekten böyle hissetsen, kendini eve kapanmış, soyutlanmış bir kadın olarak görsen, gider bir iş bulurdun. Bak, neden aradım biliyor musun, bu sabah Jack'in bir polis arabasıyla götürüldüğünü gördüm, bar kapısında kavga mı olmuş ne. Bilmek istersin diye düşündüm. Bir işin yoksa Gertie'ye bir bak istersen, perişan olmuştur.
 - Gertie perişan falan değil, annemin köpeğim gezdiriyor.
 - Ciddi olamazsın, şu insanları anlamıyorum! Rosemary bu habere sevinmiş görünüyordu. Bu iş için para istemedi herhalde ?
 - Hayır, sanmıyorum, istemiş olsaydı annem söylerdi.
 - Eh, iyi öyleyse. Polis bıraktığında adamın içki parası hazır olsun diye bir iki sterlin peşinde değil yani...
 - Bayan Lynch ?
 - Evet, buyrun.
 - Bayan Lynch?
 - Evet?
 - Ah, affedersiniz. Sanırım yanlış numara çevirdim.
 - Hayır, tamam, ben Ria Lynch. Telefon kapandı.
- Tam o sırada kız kardeşi Hilary aradı. "Telesekreterde sesin dünya başına yıkılmış gibi geliyordu" dedi.
- Hayır, bir şey yoktu. Konuştum ve önemli olmadığını söyledim, ikimiz de mesaj bırakmayanları asmak gerek demez miyiz ?
 - Ben hep telesekreterin düpedüz israf olduğunu söylerim. Kim arıyor ki ? Duymak istediğin kaç mesaj çıkıyor ki ?
 - Teşekkürler Hilary.
- Hilary bu alaydan bir şey anlamadı. "Her neyse, ne konuşacaktın benimle ? Annem hakkında herhalde ?"
- Hayır, hayır.
 - Aklım oynatıyor, biliyor musun Ria. Sen farkında değilsin, çünkü farkında olmak istemiyorsun. Dünyada her şeyin yolunda gittiğine inanmak istiyorsun hep, açlık yok, savaş yok sana göre, politikacılar dürüst ve iyi niyetli, havalar da harika.
 - Hilary bana saldırmak amacıyla mı açtın bu telefonu, yoksa söyleyeceğin özel bir şey var mı ?
 - Çok komik. Neyse, anneme dönelim, beni kaygılandırıyor.
 - Ama neden? Bu konuyu defalarca tartıştık, gayet iyi ve sağlıklı bir kadın, kendini oyalayacak şeyler bulabiliyor, ayrıca mutlu.
 - Ailesinin ona ihtiyacı olduğunu hissetmesi gerek.
 - Hilary, ailesinin ona ihtiyacı var. Her Allah'ın günü, hatta bazen günde iki kez buraya gelen o değil mi ? Yemeğe kalmasını öneriyorum, yatıya kalmasını istiyorum. Benden çok Annie ve Brian'la geziyor...
 - Yani şimdi benim yeterince ilgi göstermediğimi mi söylemek istiyorsun ?
 - Hiç öyle bir şey söylemek istemiyorum, senin ile Martin hakkında ağzını açıp bir şey söylemiş de değil, ona karşı ne kadar iyi davrandığınızı da duymadım ağzından.
 - iyi, öyle olsun.

- İyiyse derdin ne senin ?

- Evini satmaya çalışıyor.

Sustular. "Nerden çıkardın bunu Hilary, öyle olsa Danny'ye söylerdi."

- Onun kanalıyla satsaydı söylerdi, evet.

- Başka kime gidecek ki? Hayır Hilary, yanılıyorsun.

- Göreceğiz, dedi Hilary ve telefonu kapattı. -Tatlım?

-Evet Danny?

- Beni evden arayan oldu mu, garip biri falan?

- Hayır. Kimse aramadı, neden sordun?

- Delinin biri emlakçılara daire sormak için telefon ediyor, kendisinin müşteri olarak kabul edilmediğini öne sürüyor... tam bir paranoyak. Evlere de telefon ediyor.

170

- Bir kadın aradı evet, ama mesaj falan bırakmadı. O kadın olmasın?

-Ne dedi?

- Hiçbir şey, yalnızca kim olduğumu sorup durdu.

- Sen kim olduğumu söyledin ?

Ansızın Ria uyandı. Gergin bir hafta sonu geçirmişti, anlamı olmayan ilgisiz, aptalca şeylerle dolu bir hafta sonu. "Ona burdan geçen eli baltalı cani olduğumu söyledim. Kim olduğumu söyleyecektim Allah aşkına Danny? Bayan Lynch olup olmadığını sordu, "Evet" dedim. Sonra yanlış numara dedi ve telefonu kapattı."

- Polise haber vereceğim, rahatsız ediyorlar.

- Büroyu da arıyor dedin... kim olduğumu biliyor musun?

- Bak, tatlım, bu gece geç geleceğim, biliyorsun, söylemiştim.

- Yemeğe gideceksin, biliyorum.

- Geç kaldım tatlım.

Herkese tatlım diyordu. Bu özel bir sözcük değildi ona göre. Bu çılgınca bir fikirdi, ama bebek yapma konusunu tartışmak üzere kocasından randevu istemek durumundaydı, eğer bunun iyi bir fikir olduğu konusunda anlaşılırlarsa, sonra bir randevu daha isteyecekti.

Saat yedide Ria akşam yemeği olarak bir fincan çorbayla bir dilim kızarmış ekmeği yedi. Kocaman mutfağında yapayalnız oturuyordu. Gürültülü nisan rüzgârı ipteki çamaşırları sallayıp duruyordu, ama çıkıp toplamadı. Brian ev ödevini yapmak üzere Dek-kolara gitmişti. Annie St. Rita'daki briç dersinden sonra anneanesiyle pizza yemeye gidecekti, annesiyle oturmaktansa dolaşmayı yeğlemişti anlaşılana. Brian içinse, istenmeyen bir bebekle aynı yerde kalmak bile kendi evinde oturmaktan iyiydi. Colm Barry, lokantasına gitmeden önce sebze bahçesinden ona elini sallamıştı. Arkadaşı Rosemary evinde, minimalist bir şeyler pişiriyordu kuşkusuz. Diğer arkadaşları Gertie bütün gün o sinir köpeği gezdirerek ayaş kocasından kaçmaktaydı ya da Ria'nın annesi öyle diyordu. Nasıl olmuştu bütün bunlar... yuva bomboştur. Neden artık evde hiç kimse olmuyordu ? Beklemediği bir anda hepsi birden döndü. Annie ile anneanesi yaşıt iki insan gibi gülüşüyordu. Aralarında yarım yüzyıl yaş farkı vardı, ama gene de çok rahat ve uyumluydular. Annie hanımların onu çok eğlendirdiğini söyledi. Ona ellilerden kalma gerçek antika giysiler, hatta taklit bir kürk bile vereceklerdi. İçlerinden birkaçı onlarla birlikte pizzacıya gelmişti.

tâ.

173

- Dışarı çıkmalarına izin veriliyor mu ? diye sordu Ria şaşkınlık içinde.

- Orası bir hapisane değil Ria, yaşlılar yurdu. Oraya girebilenler çok şanslı kişiler.

- Ama sen öyle bir yere gidemeyecek kadar gençsin, çok çok genç, dedi Ria.

- Genel olarak konuşuyorum ben. Annesinin koltukları kabarmıştı.

- Sen de oraya girmeyi düşünmüyorsun değil mi ?

Annesi bu soru karşısında müthiş şaşırıldı. "Beni sorguya mı çekiyorsun yani ?" diye sordu.

- Aman Anne, Allah aşkına her şeyi mesele yapma, diye homurdandı Annie.

Derken Brian geldi. Anneanesini gördüğüne sevindi ama şaşırmadı. "Pliers'ı kapıda bağlı gördüm, burda olduğunu anladım" dedi.

- Pliers ? Kapıya mı bağlanmış ? Ria'nın annesi fırtına gibi fırladı dışarı. Zavallı köpecik, sevgili Pliers. Seni terk ettiler, ha?
Bir araba sesi duydu. Danny gelmişti. Daha erkendi, beklenmiyordu.
- Baba, Baba, İtalya, Macaristan ve Hindistan bayrakları ne renk, biliyor musun ? Dekko'nun babası bilmiyor. Sen biliyorsan ne harika olurdu Baba.
- O senin arkadaşın senden bile daha dağınık, Ria. Nora Johnson hâlâ köpeğiyle uğraşıyordu. Düşünebiliyor musun, Gertie zavallı Pliers'ı kapıya bağlayıp bırakmış. Belki saatlerdir oradaydı zavallı.
- Az önce geldiğimizde orada değildi Anneanne, dedi Annie.
- Hayır, Gertie'nin Tara Sokağı'ndan yukarı koştuğunu gördüm. Birkaç dakika önce bırakmış olmalı, dedi Danny. Hey, akşam yemeği yok mu?
- Kimse eve gelmedi ki. Ria'nın sesi kısık ve yorgundu. Sen iş yemeğine gideceğini söylemiştin.
- İptal ettim. Bir çocuk gibi istekli görünüyordu.
Ria'nın aklına bir şey geldi. "Haydi Colm'un restoranına gidelim, sen ile ben?"
- Olur, fark etmez...
- Ben çok isterim, çok çok isterim. Büyük bir ziyafet olur benim için.
- Colm'un restoranına gitmek herkes için ziyafet olur, diye homurdandı Annie. Pizzadan bin kat iyi.
- Dekkolardaki sosislerden de iyi, dedi oradan Brian.

172

- Canım yemek yapmak istemediğinde dört yıldızlı restoranlara gidebilmeyi isterdim, dedi annesi.
Ria ayaklandı. "Telefon edip masa ayırtayım."
- Bak tatlım, ne olsa yerim... pırzola, omlot...
- Hayır, yememelisin. Sen de bir ziyafeti hak ediyorsun.
- Hep dışarda yemek yiyorum. Benim için evde yemek ziyafet, diye yakardı Danny. Ama Ria telefonu kulağına götürdü ve masayı ayırttı. Sonra uçarcasına yukarı çıktı, siyah elbisesini giydi, altın zincirini taktı. Vakti olsaydı da bir banyo yapsaydı, doğru dürüst giyinseydi iyi olurdu, ama bu fırsatı kaçırmaması gerektiğini biliyordu. Gelecekle ilgili tasarımlarını kocasıyla tartışmak için çok güzel bir fırsattı. Annesi ya da kızı Danny'nin önüne sosis ile konserve fasulye koymadan hazır olmalıydı.
Tara Sokağı'nda sohbet ede ede köşeye dek yürüdüler. Colm'un lokantasının ışıklan çok güzeldi. Ria görünüşüne hayran kaldı. İçeride oturanlar açıkça görünmüyordu, ama insan salonun müşterilerle dolu olduğu izlenimi ediniyordu. Colm'un bir pazartesi akşamı bile masalarını doldurabildiğine sevindi. Yemekleri pişirmek, pınl pınl bardakları ve çatal kaşığı dizdikten sonra kimsenin gelmediğini görmek çok kötü olmalıydı. Bir lokanta işletmek istememesinin nedenlerinden biri de buydu, kimse gelmezse öyle üzülürdü ki insan.
- Dışarda çok az araba var, dedi Danny karısının düşüncelerini bölerek. Burada yeterli parayı nasıl kazanır insan...
- Yemek pişirmeyi çok seviyor, dedi Ria.
- İyi ki de seviyor, çünkü duruma bakılırsa pek fazla para kazanamaz bu işten. Danny'nin her şeyi paraya indirgemesinden nefret ediyordu Ria. Bugünlerde her şeyi parayla ölçüyordu sanki.
Caroline ceketlerine aldı. Uzun kollu, şık bir siyah elbise giymişti, başındaysa saçlarını örten siyah bir şapka vardı. "Ancak kemik yapısı çok güzel biri böyle ciddi bir şey giyebilir" diye düşündü Ria kendi kendine. "Bu akşam çok şıksın" dedi. "Şapka da çok yakışmış." Hayal mi görüyordu, yoksa Caroline'in eli savunma yaparcasına yüzüne mi kalkmıştı birden?
- Şey, evet, dedim ki, belki... cümlesini bitirmedi.
Dün telefonda öyle garip konuşmuştu ki, Ria ciddi bir sorun var mı diye merak etmişti. Bu akşam bile, o ciddi tavrına karşın gülümsüyor, onlara masalarını göstermek üzere kayar gibi yürüyordu, bu işin içinde bir iş vardı. Bu abla kardeş garip bir çift

173

oluşturuyordu: Caroline'in aşın kilolu kocası Monto Macney, her zaman şık takımlar giyer, güzel arabalar kullanırdı; Colm ise ilişkilerinde hep hesaplı, tedbirli davranırdı. Bugünlerde tanınmış bir işadınının karısıyla ilişkisi

vardı, ama bunu kimse ağzına almıyordu. Colm ile Caroline, dünya ikisinden birinin başına yıkıla-cakmış gibi birbirlerini koruyor, kolluyordu. Ria bu türden bir bağlılıktan hoşlanırdı. Hilary kafası kanşık bir kız kardeşti; sağı solu belli değildi, bazen kıskanç, dırdırcı, bazen de şaşılacak ölçüde anlayışlı oluyordu. Colm ile Caroline'de-ki bu birlik yoktu aralarında.

- Daldın gittin, dedi Danny.

Ria ona baktı, yakışıklı, yorgun görünüyordu, ama gene de genç bir delikanlı gibi elindeki listeye bakıyordu. Ördek mi yeseydi, yoksa sağlığını düşünüp bir ızgara mı seçseydi... Ria, kocasının kararını yüzünden okuyabiliyordu.

"Hilary'yi düşünüyordum" dedi.

- Bu kez ne yaptı ?

- Hiç, her zamanki gibi her şeyi tersinden anlıyor. Annem ile senin evi satacağını geveliyor ağzında.

- Öyle mi dedi sana?

- Hilary'yi biliyorsun, kimseyi dinlemez. ^

- Evi satmak istediğini mi söyledi yani ?

- Annem sana sormamış bile, kendisi satmak istiyormuş.

- Anlamıyorum doğrusu.

- Kim anlar ki ? Baştan sona saçmalık bunlar.

- Senin annenin evi! Ha, anladım.

- Sen her şeyi benden iyi anlıyorsun... çılgın bunlar...

Colm onları selamlamaya masalarına geldi. Yalnızca kırk saniye kaldı yanlarında ve o kısa süreye büyük bir dost sıcaklığıyla sonsuz bilgi sığdırdı. "Çok güzel kuzu eti var, balığı da bu sabah limanda ağlardan aldım. Biliyorsunuz sebzeler ülkenin en güzel bahçesinden geliyor, yemekten bıkmadınızsa sakızkabağı öneririm. Birer kadeh şampanya sunabilir miyim size ? Sonra ayak altından çekilir, gecenin tadını çıkarmanızı dilerim."

Colm bir keresinde Ria'ya lokanta sahiplerinin, müşterilerinin kendilerini masalarında görmelerinden hoşnut olduklarını sanmakla büyük bir yanlış yaptıklarını söylemişti. Ona göre oraya yemek yemeye gelenlere, baş başa yemek yeme fırsatı verilmeliydi. Ria, bu ilkeyi özellikle bu akşam onaylıyordu. Ria kuzu etini seçti, Danny ise bugünlerde fazla şişmanladığını, dolayısıyla limonlu balık ızgara yiyeceğini, sos falan almayacağını söyledi. "Sen şişman değilsin, Danny, çok güzelsin. Bunu

174

biliyorsun, geçen akşam da söylemiştim."

Danny mahcup olmuş gibiydi. "Erkekler güzel olamaz tatlım" dedi ters ters.

- Pekâlâ olabilir ve güzelsin, dedi Ria, uzanıp kocasının elini tuttu. Danny etrafına bakındı. Zararı yok, biz el ele tutuşabiliriz, evliyiz çünkü. Bak, şuradaki çift var ya, işte onların böyle bir durumda yakalanmaması gerek. Yaşlıca bir adamın kendisinden çok daha genç bir kadınla şakalaştığı masaya bakarak güldü Ria.

- Ria? dedi Danny.

- Dur, önce ben konuşacağım. Bu akşam yemeğinin iptal edildiğine çok sevindim, gerçekten sevindim. Bu akşam İrlanda'nın yan nüfusundan biri olarak değil de tek başına seninle olmak istedim.

- Ama sen kalabalıktan hoşlanıyorsun, dedi Danny.

- Evet, genellikle hoşlanıyorum, ama bu akşam değil. Seninle konuşmak istiyorum. Bugünlerde konuşmaya vaktimiz olmuyor pek, hiçbir şey yapmaya vaktimiz olmuyor, sevişmeye bile.

-Ria!

- Biliyorum, ne seni suçluyorum bunun için ne de kendimi, durum bu, ama sana söylemek istediğim... yani söylemek için zamanın ve zeminin uygun olmasını... demek istediğim... Ansızın durdu Ria, nasıl devam edeceğini bilmiyordu. Danny şaşkın bir halde ona bakıyordu. Hani sana genç görünüyorsun dedim ya, ciddiye aldım. Sen gençsin, bir delikanlı k^dar gençsin, yirmi yaşındayım desen herkes inanır. Annie bebekken nasılsan, şimdi de öylesin... Gözlerine düşen saçlarıyla baba olabileceğine inanamayan o Danny neyse osun. Gözlerinde hâlâ o bakışı görüyorum.

- Sen ne diyorsun ? Tanrı aşkına ne söylüyorsun sen ?

- İçtenlikle söylüyorum Danny, ben bunlan görebilecek durumdayım. Yeni bir bebek sahibi olmanın tam zamanı. Hayata yeniden başlamanın tam zamanı. Şimdi

geleceğinden emin, rahat bir yaşantın var, bir oğul ya da kızının büyüdüğünü görmek istersin. Bir garson, incir ve Parma jambonu dolu tabaklarla yanlarına yaklaştı, ancak karşılıklı oturmuş çiftin bakışlarında gördüğü bir gariplikten dolayı yolunu değiştirmeye karar verdi. Bunlar soğuk mezelerdi, biraz bekleyebilirlerdi. Bir başka bebek sahibi olmanın, tekrar baba olmanın tam zamanı. Yalnız kendimi düşünüyorum değilim, seni düşünüyorum, işte söyleyeceklerim bunlardı, dedi Ria, Danny'nin yüzündeki o garip şaşkın ifadeye gülümseyerek.

- Neden bunu böyle söylüyorsun ? dedi Danny. Sesi nerdeyse fısıltı gibiydi. Yüzü kireç gibi beyazdı. Bunun pek parlak bir fikir

175

olduğunu düşünmesi beklenemezdi elbet. Ria yıllardır zaman zaman söylüyordu bunu. Ancak bu kez bebeği kendisinin ya da ortak yaşantılarının bir ihtiyacı olarak ortaya atmak yerine, işin babalık yönüne ağırlık verecek şekilde konuşmuştu.

- Danny, dur açıklayayım...

- Bunu söylediğine inanmıyorum. Neden? Neden bu şekilde?

- Ama ben şimdi tam zamanı diyorum. Başka bir şey demiyorum ki. Seni ve geleceğini düşünüyorum, senin hayatını düşünüyorum.

- Ama öyle sakınsın ki... İnanmıyorum. Karışmış kafasını düzene koyacakmış gibi hızla iki yana salladı.

- Bak, ben de bebek istiyorum, bunu biliyorsun, ama yemin ederim seni düşünüyorum. Şimdi, şu anda sana bir bebek gerek. Başka bir açıdan bakacaksın dünyaya, ekonomik gelişmeler, hisse senetleri falanla kafam patlatmayacaksın, koşturup durmayacaksın yeni bir bebek olunca.

- Ne zamandır biliyorsun bunu? diye sordu Danny.

Garip bir soruydu bu. "Şey, sanırım diğer ikisi büyüdüğünden beri artık bunun zamanı, diye düşünmüşümdür."

- Onların yeri ayn, bunu hiçbir şey değiştiremez. Danny'nin sesi boşuktu.

- Bunu ben de biliyorum, hiç olur mu, ancak bu daha iyi değil, farklı bir bebek olacak. Ria masanın üzerine abanmış kambur konumunu düzeltilti, arkasını sandalyeye dayadı. Garson bu fırsattan yararlandı ve hiçbir şey söylemeden tabaklarını değiştirdi. Ria çatalı eline aldı, ama Danny kımıldamıyordu.

- Nasıl bu kadar sakin olabiliyorsun, inanılmayacak derecede sakin... Danny'nin sesi titriyordu, güçlkle konuşuyordu.

Ria, şaşkın bir halde kocasına baktı. "Çok sakin değilim, Danny, sevgilim, Bir çocuk daha yapmamızın zamanı geldi, diyorum ve sen de aynı görüşte olduğunu söyler gibisin... dolayısıyla çok heyecanlıyım.

- Bana ne diyorsun, ne diyorsun?

- Danny, sesini yükseltme. Bütün restoran bilsin istemeyiz, değil mi? Bu kez kocasının yüzü onu azıcık ürkütmüştü.

- Tanrım, dedi Danny. İnanmıyorum.

- Ne oldu? Bu kez Ria'nın telaşı gerçektir. Danny başını elleri arasına almıştı. Danny, ne oldu? N'olur söyle ? Bırak şu sesi çıkarmayı, lütfen.

- Anladığımı söyledin. Geleceğimi ve hayatımı düşündüğünü söyledin. Şimdiyse bir bebek istediğimi söylüyorsun, bebek iste-

276

yen sensin, bir saattir bunu söylüyorsun bana. Büyük bir acı çekiyormuş gibiydi. Ria normalde kadınların bebek yaptığını, ama bir şeylerin onu durdurduğunu söyleyecekti. Çok çok uzaklardan gelen bir sesle kendisinin, bütün yaşamını değiştireceğini bildiği bir soruyu sormakta olduğunu duydu. "Sen neden söz ediyorsun, Danny?"

- Duyduğunu sandım ve bir an için kabullendiğini bile sandım.

- Ne ? Sesi inanılmaz ölçüde normal çıktı bu kez.

- Biliyorsun Ria, birisiyle buluştuğumu biliyor olmalısın... Ve yakın zamanda onun hamile olduğunu anladık. Yeniden baba oluyorum. Çocuğu doğuracak, çocuğumuz olacağı için çok mutluyuz. Gelecek hafta sonu sana söylemeyi düşünüyordum. Biliyorsun sandım.

Restorandaki gürültü şekil değiştirdi. Çatal kaşık sesleri müthiş arttı ve tabaklara gürültüyle inip kalkmaya başladı. Kadehler kırılacakmışçasına tokuşuyordu. Sesler gümbürtüye dönüşmüştü, yükselip alçalıyordu. Masalardan gelen kakhahalar kulaklarını yırtıyordu. Danny'nin sesi kulağına çok uzaklardan

geliyordu. "Ria. Dinle beni. Rii-ya." Bir şey söylemesine olanak yoktu. "Bunun böyle olmasını asla istemedim, tasarlanmış bir şey değildi. Bizim... ikimizin... Böyle bir şeyi arayıp da bulmuş değilim..."

Evet, bir çocuk gibi görünüyordu gerçekten, çaresiz bir çocuk. Bu kadarını kaldıramazdı. Ria'nın böyle bir durumla karşılaşması haksızlıktı, işin içinden çıkmasını beklemek haksızlıktı. "Doğru olmadığını söyle" dedi.

- Doğru olduğunu biliyorsun tatlım. Pek anlaşılamadığımızı biliyorsun, orada artık bir şey olmadığını biliyorsun.

- inanmıyorum. İnanmayacağım.

- Ben de bunun olmasını beklemiyordum, herkes gibi birlikte yaşlanacağımızı sanıyordum.

- Gerçekten de herkes gibi, dedi Ria.

- Evet, bazıları beceriyor. Ama biz farklı insanlarız, biz yıllar ve yıllar önce evlenen o iki kişi değiliz. Farklı ihtiyaçlarımız var.

- Kaç yaşında bu kız ?

- Ria, bunun yaşla ilgisi... -Kaç yaşında?

- Yirmi iki, önemi yok ama... ya da yaşın bu işle ilgisi yok.

- Elbette, dedi donuk donuk.

- Sana söyleyecektim zaten, belki şimdi ortaya çıkması daha iyi oldu. Bir sessizlik çöktü. Bu konuyu konuşmamız gerek, Ria. Ria ağzını açmadı. Bir şey söylemeyecek misin, herhangi bir şey?

377

dedi Danny yakaran bir sesle.

- Kızından yedi yaş büyük.

- Tatlım, bunun yaşla ilgisi yok demedim mi?

- Yok ha?

- Seni incitmek istemiyorum. Sessizlik. Daha fazla incitmek istemiyorum, hem inan acaba diyorum, dünyada bu işi doğru dürüst çözümlen ilk çift olabilir miyiz ? Birbirini yemeyen bir çift olmayı başarabilir miyiz.. ?

-Ne dedin?

- Annie'yi seviyoruz, Brian'ı seviyoruz. Onlar için çok zor olacak, cehennem olacak, daha kötü bir cehennem yapmayalım, söz ver bana.

- Pardon ? -Ne?

- Pardon dedim. Ne diyecektin ? Anlamadım ki.

- Tatlım.

Ria ayağa kalktı. Titriyordu, ayakta düz durabilmek için masayı tuttu. Çok ağır, vurgulu bir sesle konuştu. "Eğer bir daha... hayatında bir daha bana tatlım dersen, elime tıpkı bunun gibi bir çatal alacağım ve gözünü oyacağım."

Sallana sallana restoranın kapısına doğru yürümeye başladı, bu arada Danny çaresizlik içinde, kalkmış ardından bakıyordu. Ria'nın dizleri çözüldü, sallanmaya başladı. Kapıya ulaşamayacaktı. Colm Barry elindeki tabakları olduğu yere bıraktı ve ona doğru yürüdü. Ria'yı tam düşecekken yakaladı ve hızla mutfağa götürdü.

Danny peşlerinden gitmişti, Caroline'in Ria'nın yüzüne ve bileklerine ıslak süngerle soğuk su sürmesini izliyordu.

- İşin içinde misin Danny? Senden mi kaynaklanıyor? diye sordu Colm.

- Evet, bir bakıma.

- Öyleyse sen git. Colm son derece nazik, ama kesin konuşmuştu.

- Ne demek istiyorsun.. ?

- Ben getiririm onu eve. Hazır olduğunda ve eğer isterse yani.

- Başka nereye gidebilir ki?

- Lütfen Danny. Colm'un sesi kararlıydı. Burası onun mutfağı, onun bölgesiydi.

Danny çıktı. Ön kapıyı anahtarıyla açarak girdi içeri. Mutfakta Danny'nin kaynanası, onun köpeği ve iki çocuk televizyon izlemekteydi. Holde bir an durdu, nasıl bir açıklama yapabileceğini düşündü. Ama buna Ria karar vermeliydi, o değil. Ne söylenece-

378

ğini ve nasıl söyleneceğim Ria seçmeliydi. Sessizce merdivenleri çıktı. Yatak odasında gene kararsız durdu bir süre. Döndüğünde onu orada istemeyebilirdi Ria. Acaba başka bir yere mi gitseydi ? Bu karısına ikinci bir darbe mi olurdu ? Bir mektup yazdı ve Ria'nın yastığına koydu.

Ria, sen ne zaman istersen konuşmaya hazırım. Burada yatmamı istemeyeceğini düşündüm, çalışma odasında kalacağım, istediğin zaman uyandır beni. İnan bu olanlar için tahmin edemeyeceğin kadar üzgünüm. Sen benim için her zaman çok değerli biri olarak kalacaksın, senin için en iyi neyse, onu istiyorum. Danny.

Telefona uzandı ve iki telefon konuşmasından ilkinin yaptı.

- Alo Caroline, ben Danny Lynch. Colm'la konuşabilir miyim ?

- Bakayım.

- Bak, ona söyle, Ria'ya çocuklara hiçbir şey söylemediğimi ve evde çalışma odasında olduğumu söyleyin. Yatak odasında değil, çalışma odasında... benimle konuşmak isterse yani. Sağ ol Caroline.

Sonra ikinci numarayı çevirdi. "Alo, güzelim, benim... evet, söyledim... Pek iyi değil... Evet, tabii, bebeği de söyledim... Bilmiyorum... Hayır, burada değil... Hayır gelemem, onun dönmesini beklemem gerek... Tatlım şimdi fikrimi değiştireceğimi sanıyorsan... seni seviyorum tatlım."

Colm'un lokantasındaki mutfakta yemek hazırlama ve götürüp getirme işleri sürmekteydi. Colm Barry, Ria'ya bir iki yudum konyak verdi. Ria'nın yüzünde hiçbir ifade yoktu, yavaş yavaş yu-dumladı konyağı. Colm ne olduğunu sormadı.

- Gitmeliyim, diyordu Ria zaman zaman.

- Acelesi yok, diyordu Colm.

Sonunda daha kararlı söyledi bu sözleri. "Çocuklar merak eder" dedi.

- Ceketini getireyim.

Restorandan sessizce çıktılar. Evin bahçe kapısına geldiklerinde Ria durdu ve Colm'a baktı. "Sanki bütün bunlar başkasının başına geliyormuş gibi" dedi Ria. "Benim değil."

- Biliyorum.

- Biliyor musun, Colm?

- Evet, sanırım şoku bastırmak için. Önce hep başkasının başına geliyor sanırsınız.

-Peki sonra?

179

- Sonra öyle olmadığını anlarız herhalde, dedi Colm.

- Ben de öyle düşünmüştüm, dedi Ria.

Sebzeler hakkında konuşuyor olabilirlerdi, meyve ağaçlarını ne zaman ilaçlayacaklarını tartışabilirlerdi. Dayanışmayı dile getiren bir kucaklaşma, hatta bir veda sözcüğü bile olmadı. Colm lokantasına döndü, Ria evine girdi. Mutfakta oturdu. Masanın üzerinde ekmeğin kırıntıları, bir tabak ve içinde elma koçanları vardı. Süt kutusu dolaba konmamıştı. Sandalyelerin üzerinde gazeteler, dergiler duruyordu. Ria her şeyi çok net görüyordu, ama oturduğu noktadan değil. Sanki gök-lerdeymiş de aşağı bakıyormuş gibiydi. Kendisini de gördü, herkes uyurken bu karanlık evin dağınık mutfağında oturmuş, minik bir beden halinde duruyordu. Eski duvar saati, her saat başı vurup durdu, Ria sürekli ona baktı. Şimdi ne yapacağını düşünmedi. Kendisi, başına gelenlerin bir parçası değildi sanki.

- Anne, bugün deneme sınavı var, dedi Annie. -Öylemi?

- Kahvaltı yok mu, Anne ?

- Bilmem.

- Anne, olamaz. Beyaz bluz giymem gerek bugün, ütülenmiş yok.

-Yok mu?

- Nerdeydin, alışverişte mi ? -Neden sordun?

- Ceketinle oturuyorsun da. Kendim ütüleyeyim bari.

- Evet. -Babam gitti mi?

- Bilmem, arabası orada mı ?

Brian geldi bu kez. "Anne, neden kahvaltı hazır değil?" Annie ona döndü.

"Hayvanlaşma Brian. Bir kez olsun kendi kahvaltısını hazırlayamayacak kadar sarhoş musun?"

- Sarhoş değilim ben.

- Dün sarhoştun ama, leş gibi kokuyordun. Kavgalarını durdurmasını bekler havalarında Ria'ya baktılar. Ria bir şey demedi. Annie, "Çaydanlığı ocağa koy Brian, beş para etmez kütük" dedi kardeşine.

- Anneme yağ çekiyorsun sen, ondan bir şey isteyeceksin mutlaka, ya sandviç yapsın ya seni arabayla bir yere bıraksın ya da bir şeyini ütülesin diye bekliyorsun. Sen aslında anneme karşı iyi davranmazsın.

- Pekâlâ iyi davranırım. Öyle değil mi, Anne ?

J su

-Ne?dediRia.

- Ütü nerde ? diye sordu Annie telaşla.

- Neden ceketinle oturuyorsun, Anne ? diye sordu Brian.

- Mısır gevreğini al ve çeneni kapat, Brian, dedi Annie. Ria ne çay içmişti ne kahve. Dışarı çıkmadan önce kahvaltı etti, diye açıklama yaptı Annie.

Ekmeği kesmekle uğraşan Brian şaşırılmış göründü. "Nereye gitti?"

- Annem sana hesap vermek zorunda değil, dedi Annie. Sesi çok uzaklardan geliyor gibiydi.

- Hoşça kal Anne. -Ne?

Brian Annie'ye baktı, "Hoşça kal Anne, dedim," dedi.

- A, hoşça kal tatlım, hoşça kal Annie.

Bisikletlerini almak üzere yan tarafa gittiler. Genelde evden birlikte çıkmamak için ellerinden geleni yaparlardı, ama bugün farklıydı.

- Ne oldu sence ? diye sordu Brian.

Annie umursamasız göründü. "Belki sarhoş oldular, Colm'un lokantasına gitmişlerdi. Belki kavga ettiler. Babam daha kalkmadı, farkında değil misin?"

- Bir şey yoktur canım, dedi Brian bilgiç bilgiç.

Danny mutfağa indi. "Çocukların gitmesini bekledim" dedi. -Ne?

- Onlara ne söylemek istediğini bilemedim. Hani... Önce sen konuşsan daha iyi olur diye düşündüm. Kaygılı ve rahatsız görünüyordu. Danny'nin saçları karmakarışık, yüzü solgundu, tıraş olmamıştı. Soyunmadan yatmıştı. Ria hâlâ orada değilmiş, her şeyi dışardan izliyormuş duygusunu taşıyordu. Bu garip duygu, gözünü kırpmadığı bütün gece bırakmadı onu. Hiçbir şey söylemiyor, ama bir şeyler beklercesine Danny'ye bakıyordu.

- Ria, bir şeyin yok ya? Neden ceketle oturuyorsun?

- Çıkardığımı sanmıyorum, dedi Ria.

- Ne ? Yatmadın mı ?

- Yatmadım. Sen yattın mı?

- Otur tatlım... -Ne?

- Tamam, affedersin, hiçbir anlamı yok. Sana öyle sesleniyorum, o kadar. Yani, otur Ria, demek istedim.

Ansızın düşünceleri netleşmeye başladı. Kendisini ve kocasını

181

ta aşağılarda duran minik birer çöp figür gibi, uzaklardan izlediği insanlar olarak görmüyordu artık. Bu dağınık mutfakta, güzel siyah gece elbisesinin üzerine ceketini giymiş olarak oturmaktaydı. Kocasını Danny, ömrü boyunca sevdiği tek erkek, yirmi iki yaşında bir kızı hamile bırakmıştı ve yeni bir aile kurmak üzere evini terk ediyordu. Kendi evinde olmasına karşın kocasını "buyur otur" diyordu ona. Müthiş bir üşüme hissetti. "Git şimdi Danny, lütfen git. Evden çık, işine git."

- Çıkmanı emredemezsin bana, Ria, böyle davranamazsın... konuşmamız gerek. Ne yapacağımızı ne söyleyeceğimizi tasarlamamız gerek.

- Nasıl istersem öyle davranırım. Ben seninle konuşmaya hazır oluncaya dek, seni burada istemiyorum. Sesi kendisine çok normal geldi. Belki Danny'ye de öyle gelmişti.

Olur anlamında başını salladı Danny, rahatlamıştı. "Ne zaman olacak bu? Sen... ne zaman konuşmaya hazır olacaksın?"

- Bilmiyorum, sana haber veririm.

- Yani bugün mü? Bu akşam ya da... daha sonra?

- Henüz bilemiyorum.

- Ama Ria, dinle tatlım... Dinle Ria, bilmen gereken şeyler var. Ne olduğunu anlatmalıyım sana.

- Sanırım anlattın.

- Hayır, hayır. Hayır, sana konuyu enine boyuna anlatmalıyım, ne yapacağımızı tartışmalıyız.

- Sanırım ne olduğunu biliyorum.

- Açıklamak istiyorum...

- Git şimdi. Danny kararsız kaldı. Şimdi, dedi tekrar Ria.

Danny yukarı çıktı, Ria seslerden kocasının elini yüzünü yıkadığını anladı, sonra çekmecelerden temiz giysi aldığını düşündü. Tıraş olmadı, çok üzgün, şaşkın görünüyordu, ne yapacağını bilmez bir hali vardı. "Sen iyi misin?" diye sordu Danny. Ria boş boş baktı kocasına. "Biliyorum, aptalca konuşuyorum belki... seni önemsiyorum, ama konuşmama izin vermiyorsun. Ne olduğunu falan bilmek istemiyorsun."

Ria yavaşça konuştu. "Yalnızca adını söyle."

- Bernadette, dedi Danny.

- Bernadette, diye tekrarladı Ria yavaşça. Uzun bir sessizlik oldu, sonra Ria kapıya baktı ve Danny çıktı, arabasına bindi ve gitti.

Danny gidince Ria karnının çok aç olduğunu düşündü. Dün öğleden beri hiçbir şey yememişti. Dün akşam incirler ile Parma jambonuna dokunulmamıştı. Çabucak masayı boşalttı ve kendisi-

ne bir tepsi hazırladı. Önünde uzanan günler için bütün gücünü toplaması gerekiyordu, kalori saymanın, diyet düşünmenin sırası değildi. İki dilim ekmek kesti, bir muz soydu. Koyu bir kahve yaptı. Ne olursa olsun, enerji için yakıta ihtiyacı vardı.

Arka kapının tıklatıldığını duyduğunda yemeye henüz başlamıştı. Rosemary elinde san bir elbiseyle mutfağa girdi. Geçen akşam bahsettikleri giysiydi bu. Cumartesi miydi ? İki üç gün önce mi? Rosemary işe giderken hep haber saatinde televizyona çıkacakmış gibi giyinirdi; şıktı, makyajı yerindeydi. Kusursuz kesilmiş kısa düz saçları, berberden az önce çıktığı izlenimim veriyordu. Ria'ya ödünç vermek üzere getirdiği giysiyi hemen hemen hiç giymemişti. Kendi ten renginin bu giysiye iyi gitmediğini söylemişti, esmerce birine yakışırdı bu renk.

Rosemary giysi dükkânında kararsız bir alıcıyı ikna etmeye çalışır gibi tuttu elbiseyi. "Elde tutulunca bir şeye benzemiyor, ama giy de bak, tam yeni sitenin açılışı için giyilecek elbise." Ria ağzını açmaksızın bakıyordu ona. "Bana öyle bakma şimdi, biliyorum yavan bir şey, ama inan bana siyah saçlarınla, bir de diyelim siyah bir eşarpla..." Rosemary ansızın durdu ve Ria'ya alıcı gözle baktı. Yüzü bembeyazdı, siyah bir kadife elbise giymiş, altın zincirini takmıştı, sabahın sekiz buçuğunda kocaman bir muzlu sandviç yemekteydi. "Ne oldu?" dedi Rosemary, sesi fısıltı halinde çıkmıştı.

- Hiç, neden sordun ?

- Ria, ne oldu ? Ne yapıyorsun ?

- Kahvaltı ediyorum, görmüyor musun ? -Ne oldu? Elbisen..?

- Yalnız sen mi giyinip kuşanırsın sabahları, dedi Ria, dudakları titriyordu. Sesi, beş yaşında asi bir çocuğun sesi gibi çıktı. Rosemary müthiş bir korkuyla kendisine bakıyordu. Patladı. Ah Tanrım, Rosemary, sevgilisi var, hamile bir sevgilisi. Kız yirmi iki yaşında, Danny'nin çocuğunu doğuracak.

- Olamaz! Rosemary elbiseyi yere bıraktı ve Ria'yı kucakladı.

- Oldu. Doğru. Adı Bernadette. Ria'mn sesi şimdi yükselmişti, sinirliliğini ele veriyordu. Bernadette! Düşünebiliyor musun! Yirmi iki yaşında birinin böylesine eski bir adı olabileceğini bilmiyordum. Beni terk etti, onunla yaşayacak. Bitti. Danny gitti. Ah, Tanrım, Rosemary ben ne yapacağım? Onu öyle seviyorum ki Rosemary. Ben ne yapacağım?"

Rosemary arkadaşına sarılmış koyu kıvrırcık saçlarını neredeyse öperek kekeliyordu. "Şiişt, şişt, olamaz, bitemez, düzelir, düzelir."

Ria kendini çekti. "Düzelmeyecek. Beni bırakıyor. Ona gitmek için. Bernadette için."

- Dönse kabul eder misin peki ? Rosemary her zaman böyle pratikti.

- Ederim tabii. Bunu sen de biliyorsun. Ria ağlıyordu.

- Öyleyse döndürelim onu, dedi Rosemary. Bu arada eline bir peçete almış bir bebeğin yüzünü siler gibi Ria'nın gözyaşlarını kuruluyordu.

- Gertie, gelebilir miyim?

- Ah Rosemary, şimdi sırası değil. Bir başka zaman olsa... yani... Rosemary Gertie'nin yanından geçerek içeri girdi. Ev darmadağınktı. Görülmedik bir durum değildi bu, ancak bu kez eşyalar kırılıp dökülmüştü. Bir abajur yan yatmış,

sehpa üç parçaya ayrılmış halde köşeye atılmıştı. Kırık tabak parçalan bir kenara süpürülmüştü. Halıda kahve ya da başka bir şeyin lekesi vardı.

- Affedersin, ama... diye başladı Gertie.

- Gertie, sabahın dokuzunda on üzerinden karne notu vermeye gelmedim sana. Yardımına ihtiyacım var.

- Ne yardımı? Gertie haklı olarak telaşlanmıştı. Yaşantısını saat gibi işleten, mankene benzeyen, dergi sayfalarındaki evlerden birine sahip olan, başanlı işkadım Rosemary Ryan'a ne tür bir yardımda bulunabilirdi ki? Gertie'den yardım istediğine göre korkunç bir şey olmuş olmalıydı.

- Şu anda Ria'nın evinde sana ihtiyaç var. Gelmek zorundasın, arabayla götürüleceğim seni. Haydi, mantonu giy.

- Gelemem, bugün gelemem.

- Mecbursun, Gertie. Ria'mn sana ihtiyacı var, bu kadar basit. Senin ona ihtiyacın olduğunda yaptıklarını düşün.

- Hayır, şimdi olmaz. Bak, akşam biraz patırtı oldu.

- Beni şaşırtıyorsun. Rosemary azarlayan bakışlarla odayı süzdü.

- Sonra banştık ve Jack'e ikinize de temizliğe gitmeyeceğime söz verdim. Gertie sesini alçalttı. Aramızı bozan benim kadın ar-kadaşlanmmış, öyle diyor... Sorun yaratıyormuşsunuz.

- Haydi oradan, dedi Rosemary.

- Şişşt, uyuyor. Uyandırma.

- Uyanırsa uyansın. Arkadaşın hayatında ilk kez senden bir ricada bulunuyor, evine gitmeni istiyor ve sen pekâlâ geliyorsun.

- Bugün olmaz, özür dilediğimi söyle. O anlar. Ria bu evdeki sorunları biliyor, bu kez gelmediğim için başışlayacaktır beni.

- O başışlayabilir, ama ben değil. Asla başışlamam.

- Ama dostlar başışlayıcı ve anlayışlı olmalı. Ria benim dostum, sen dostumsun.

- Peki o sızmış kara cahil çam ağacı dostun değil yani, öyle mi? Bunu mu anlatmak istiyorsun bana şimdi? Kendine gel Gertie, ne yapabilir ki sana ? İki dişini daha mı kıracak ? Bir dahaki sefere Jimmy Sullivan'a gittiğinde hepsini çektirsen iyi olur bence. İşleri kolaylaştırırsın. Kazanova çarpılmaya başladığı an, takma dişleri fırlatırsın suratına.

- Sen çok katı, acımasız bir kadınsın, Rosemary, dedi Gertie.

- Öyle mi? Bir dakika önce anlayışlı bir dosttum hani. Bak, sen nesin, biliyor musun Gertie ? Zayıf, bencil, zırlak bir kurbansın ve yediğin bütün dayaklan hak ediyorsun, hatta belki de fazlasını hak ediyorsun, çünkü şu kadarcık anlayış ve dürüstlük yok yüreğinde. Ria Lynch'in kendisine ihtiyacı olduğunu kim duysa şimşek gibi koşar. Ama sen gidemezsin elbet, Gertie gidemez.

Rosemary müthiş öfkelenmişti. Sözlerinin Gertie üzerindeki etkisini görmek için ardına bile bakmadan çıktı kapıdan. Arabasına varmamıştı ki Gertie'nin arkasından geldiğini duydu. Gün ışığında Gertie'nin yüzündeki çürükleri, evdeki loş ışıktan dolayı içerde göremediği darbe izlerini gördü, İki kadın bir an bakiştı.

- Danny Ria'yı terk etti. Piç.

- Danny mi ? Asla! Olamaz.

- Ama oldu, dedi Rosemary kontağı çevirirken.

Ria hâlâ güzel giysisiyle oturuyordu. Bu durum, işin ciddiyetini her şeyden fazla vurguluyordu. "Gertie'ye Danny'nin gideceğini söylediğinden başka bir şey çıtlatmadım. Zaten fazlasını da bilmiyoruz, bilmek de istemiyoruz, bilmemiz şart değil. İstedığımız tek şey bugünü sağ salim geçirmene yardımcı olmak." Rosemary işe el koymuştu.

Ria, "Bana karşı çok iyisin, Gertie" dedi. Sesi kısık çıkmıştı.

- Neden olmayayım ki ? Senin bana yaptıkların az mı ? Gertie konuşurken yere bakıyor, Rosemary'yle göz göze gelmekten sakınıyordu. İyi, nerden başlıyoruz ?

- Bilmem. Normalde her şeyi çekip çeviren Ria, ne yapacağını bilmiyordu.

İkinizden başkasıyla konuşmak istemiyorum, kaldıramam.

- Kim gelecek ki zaten ? Colm mu ?

- Hayır, o bahçede durur. Zaten biliyor, dün akşam lokantada bayıldım.

Rosemary ile Gertie bu- an için bakiştı. "Başka kim gelebilir ?"

diye sordu Rosemary, sonra Gertie ile aynı anda, "Annen!" dediler.

- Ah, bugün annemle asla görüşmem, dedi Ria.

- Doğru, dedi Gertie. Bahçe kapısından döndürelim mi onu ? Bunu başanm ben. Gider köpeğini ödünç verdiği için teşekkür ederim, onu kapıda tuttuğum için özür dilerim...

- Köpeği neden istemiştin ? diye sordu Ria.

Sır saklanacak zaman değildi. "Korunmak için. Jak biraz korkuyor köpeklerden. Dün polisler onu aldı diye falan çok sinirliydi."

- Ama ne yazık ki içerde tutmadılar, dedi Rosemary.

- Evet, ama önlerine gelen sarhoşu içeri tıksalar polislik yapmanın anlamı kalır mı ? dedi Gertie. Felsefe yapıyordu.

- Annene nezle olduğunu falan söylerim.

Rosemary başını iki yana salladı. "Hayır, bu daha da kötü olur. Florence Nightingale gibi ilacını şurubunu toplar gelir, sonra da o yaşlılar yurdunda sana yer ayırmaya kalkar. Senin alışverişe gittiğini, evde kimsenin olmadığını söyleriz. Yoksa bu da garip mi kaçır?"

Ria pek bilemiyordu. "O zaman aldıklarımı görmeye gelmek ister" dedi.

- Dışarda biriyle buluşacağını söyleyebilir misin ?

- Kimle ? diye sordu Ria. Kısa bir sessizlik oldu. •!>••• Sonra Rosemary

konuştu. "Quentin'de iki kişilik bedava yemek davetiyemiz olduğunu söyleriz, ikimiz gidecektik ama gidemiyoruz deriz. Yalnız bugün geçerli olduğundan annen ile Hilary gider. Ne diyorsun ?" Zeki ve kararlıydı, işinde de böyle olmalıydı. Sorusunun nasıl karşılandığını anlamak için bir ona, bir diğerine bakıyordu.

- Ne kadar yavaş hareket ettiklerini bilemezsin, dedi Ria. Böyle beklenmedik bir şeye hazırlanmaları uzun sürer.

- Hilary bedava yemeği kaçırmak istemez. Annense oranın havasına bayılır.

Giderler. Yer ayırtayım.

Gertie de aynı görüşteydi. "Kim olsa çabucak giyinip gider Quen-tin'e. Ben olsam bir saniye beklemem, boru mu bu, Quentin." Zavallı çürük yüzünde ıslak bir gülümseme bile belirdi bunu söylerken.

Ria'nın boğazı düğüm düğümdü. "Elbette, elbette gider" dedi.

- Annie ile Brian'ı okuldan alır, evime götürürüm, akşam yemeklerim yediririm, sonra da video izlerler. Rosemary Ria'nın yüzünde bu öneriyle ilgili soru işaretleri gördü ve hemen ekledi, Öyle güzel bir video bulurum ki, reddedemezler, ha, bir de o korkunç Kitty'yi çağırırım. Ria'nın gergin dudakları gülümsedi. İşte bu olurdu. Bir de Ria, berberimden randevu alacağım senin için, çok iyidir.

- Saçlar, makyajlar için çok geç artık, Rosemary. Bunlar çok gerilerde kaldı. Bunu yapamam, çok anlamsız olur benim için.

- Danny eve gelinceye kadar nasıl geçecek saatler? diye sordu Rosemary. Yanıt yoktu. Rosemary kendisi gibi meşgul iki işkadınına telefon etti. Uzun, ayrıntılı açıklamalarla zaman kaybedilmedi. Quentin'deki Brenda'ya Bayan Johnson ile Bayan Moran'ın konuklan olarak orada yemek yiyecekleri ve davetiye kazanmış konuklara yakışır konukseverlikle ağırlanmaları gerektiği, istedikleri her şeyin sunulması söylendi. Sonra kuaföründen Bayan Lynch için çok güzel bir saç kesimi, fon ve manikür için randevu aldı.

- Genelde böyle zayıf değilimdir, ama bu Quentin meselesini anneme ve Hilary'ye açıklayacak gücü bulabileceğimi sanmıyorum, diye başladı Ria.

- Açıklamayacaksın, bu işi ben yapacağım, dedi Rosemary.

- Ev berbat.

- Döndüğünde böyle olmayacak, diye söz verdi Gertie.

- Bütün bunların olduğuna inanmıyorum, dedi Ria yavaşça.

- Ama hayat böyle, bunlar başa gelmeseydi yeni sorunlarla baş etmeyi nasıl öğreniriz ? dedi Gertie deneyimlerine dayanarak.

Önünde kocaman bir umutsuzluk çukuru açılmasının ne demek olduğu konusunda hiçbir fikri olmayan, ancak her şey için bir açıklama bulma yetisine sahip Rosemary, "Seni uyuşturmuşlar, duyguların yok edilmiş gibi davranacaksın, bir süre otomatik pilota bağlı kalacaksın" dedi.

Ria bebere nasıl gittiğini anlamadı. Onlara çok yorgun olduğunu, bütün gece uyumadığını söyledi, biraz dalgın görünürse kusuruna bakmamalıydılar. Sık kıvrıcık saçlarına uygulanacak sıcak yağ kürüne ilgi göstermeye çalıştı, tırnaklarının biçimi ve rengi konusunda da bir karar vermeye çalıştı. Ama

genelde, kendi haline bıraktı berberi, kasaya geldiğinde, Rosemary Ryan'ın hesabına yazıldığını söylediler.

Ria saatine baktı. Yemek vaktiydi. Her şey yolunda gittiyse annesi ile ablası Dublin'in en büyük lokantalarından birinde oturmuş, bedava olduğunu sandıkları yemeği yiyorlardı. Hiçbir yanı gerçek olmayan bu günün inanılmaz olaylarından biri de buydu.

Quentin'de Hilary ile annesine yemek üzerine İrlanda kahvesi sunuldu. "Sence bu da ödüle dahil midir?" diye tısladı Bayan Johnson. Harikulade İtalyan şarabıyla biraz kafayı bulmuş olan Hilary çekingenliği bir kenara atmıştı. "Bence bedava" dedi. "Böyle bir yerde küçük ikramlar için cimrilik etmezler." Dediği doğru çıktı, lokantayı işleten şık bayan sorularını olumlu yanıtladığı gibi onla-

187
nn karar vermesini beklemeden masalanna ikinci kahveler geldi. Taksinin gelmesini beklerken, lokantanın mönüye dahil etmeyi düşündüğü yeni bir likörü denemeleri rica edildi, kesin kararı vermeden bazı değerli müşterilerin görüşlerini almak istiyorlardı. Nora Johnson'm evine yapılan taksi yolculuğu pek keyifli geçmedi. İyi ki o patron havalı Rosemary, Ria'nın evde olmayacağını söylemişti. Yoksa bir uğrayıp yemeğin nasıl geçtiğini anlatmak zorunda hissedecekti kendini. Neyse, biraz dinlendikten sonra telefon ederdi.

Danny'nin eve gelmesine iki saat daha vardı. Ria, zamanın bu kadar yavaş ilerlediğine hiç tanık olmamıştı. Amaçsız adımlarla evde dolaşıyor, Danny'nin üzerine anahtarlarını bıraktığı holdeki masaya, şuna buna dokunuyordu. Akşamları oturduğu ve çoğu kez kucağında gazetelerle uyuyakaldığı koltukta gezdirdi elini. Bir doğum gününde hediye ettiği cam sürahiyi eline aldı. Üzerine "Ria" yazdırmıştı. Geçen kasımda, adım sürahi üzerine kazıtacak kadar seviyordu onu, oysa nisanda, bir başka kadın karnında onun çocuğunu taşıyordu. Bu kadarını kaldıramayacaktı.

Ria, Danny için işlediği yastığa baktı. Üzerinde "Danny Boy" yazılıydı. Haftalarca iğne gagalamıştı onu bitirmek için. Kendisine verdiği yüzünün nasıl parladığı hâlâ gözünün önündeydi. "Bana böyle bir şey yaptığına göre, sen de beni nerdeyse benim seni sevdiğim kadar seviyor olmalısın" demişti. "Nerdeyse benim seni sevdiğim kadar!"

Yeni müzik köşelerine baktı. Daha geçen Noel'de, altı aydan az bir zaman önce, kolonlara en uygun yeri bulmak için saatlerce uğraşmıştı. Ria'ya öyle çok CD almıştı ki, Ella Fitzgerald'ları çok seviyordu, sevdiği caz müziklerini, Dorsey kardeşleri, Glenn Mil-ler'ı falan almıştı ona. Belki de genç taze Bernadette, Annie ve Kitty'nin hoşlandığı o garip müziği dinliyordu. Belki Danny Lynch de bu tür müziği sevdiği numarasını yapıyordu. Yakında ona da bu tür sözleri rahat rahat söylemeye alışacaktı.

Ria Colm Barry'nin bahçede olduğunu gördü. Toprağı belliyordu, ama dalgın bir hali vardı, sanki bahçe bellemek için değil de, ihtiyacı olduğunda Ria'ya koşmak için orada bulunuyordu.

Gertie, saat yedide Rosemary'ye telefon açtı. "Şey için arıyorum... yani, ne için aradığımı bilmiyorum" dedi.

- Pekâlâ biliyorsun, saat yedi oldu ve ikimiz de meraktan çatlıyoruz, onun için aradın.

188

- Çocuklar orada mı ?

- Evet, neyse o işi başardık. O video kaseti alıncaya dek canım çıktı, ama becerdik.

- Bu onları oyalar. Sence bunu kaldırabilecekler mi ?

- Başka çareleri yok, dedi Rosemary, ikisi de perişan olur yoksa.

- Bebek ne olacak peki ? Hamile kız yani ?

- Belki şu anda tam da onu konuşuyorlardır.

- Sen hiç dua eder misin Rosemary ?

- Hayır bugünlerde hiç etmiyorum. Ya sen ?

- Hayır, adak adıyorum daha çok galiba. Jack şundan bundan vazgeçerse şunu yapacağım diye söz veriyorum Tann'ya.

Rosemary dudağını ısırды. Gertie'nin bunu söylemesi hiç de kolay olmamalıydı.

- Yaran oluyor mu bu adakların ?

- Sence olur mu ?

- Sanmıyorum, her zaman olmaz bence. Rosemary onu incitmemek için kurnaz davranmaya çalışıyordu.

- Bugün bir adak adadım, dedi Gertie. Danny'yi Ria'ya döndü-rürse, şey yapacağım... Uzun zamandır vaat ettiğim bir şeyi yapacağım.

- Umarım öteki yanağını dönmek falan gibi bir şey değildir, dedi Rosemary dayanamayıp. Fazla konuşmamak için tuttu kendini.

- Hayır, tam tersi, dedi Gertie ve telefonu kapattı.

Saat yedide Ria telesekreteri kapattı. Yemek yedikleri restoranda ayakları yerden kesilmiş olan annesi ile ablasından çakır-keyf mesajlar dinleyecek hali yoktu. Başkalarından da mesaj vardı. Eniştesi Martin, Hilary'nin nerede olduğunu soruyordu. Dek-ko'nun annesi hafta sonu Brian için parayla bebek bakma fırsatı doğdunu söylemek için aramıştı. Sistre makinesini kiralayan şirket, gelecek hafta makineyi geri almak istediğini bildiriyordu. Bir mezunlar yemeği düzenleyen bir kadın, kendi sınıflarında olanların adreslerini araştırıyordu. Ria bugün bunların hiçbiriyle konuşamazdı. Telesekreterler olmadan ne yapıyordu insanlar? Bu cevap makinesini taktıkları günü hatırladı, Danny'nin inandırıcı bir kayıt yapma girişimlerine nasıl da gülmüşlerdi. "Ne yapalım, ben aktör olarak doğmamışım" demişti. Ama bir aktördü kendisi, aylardır, hatta belki de yıllardır rolünü başıyla oynamıştı.

Oturdu, Danny Lynch'in Tara Sokağı'na dönmesini bekledi.

Danny, her zaman yaptığı gibi içeriye seslenmedi. "Hu-huu, tat-189

lım, ben geldiiim" falan yoktu. Anahtarlarını holdeki masanın üzerine bırakmadı. Solgun ve kaygılı görünüyordu. Durum normal olsaydı bu görünümü telaşlandırırdı Ria'yı, nezle mi oluyor diye me-raklanırdı, büroda daha az çalışması, daha fazla dinlenmesi için yakarırdı ona. Ama durum normal değildi, dolayısıyla öylece yüzüne baktı ve konuşmasını bekledi.

- Burası çok sakın, dedi Danny sonunda.

- Evet, değil mi ?

Az önce tanışmış iki yabancı gibiydiler. Danny oturdu, başını elleri arasına aldı. Ria bir şey demedi. "Bu işi nasıl halledelim istersin ?" dedi Danny.

- Konuşmak isteyen sensin, Danny, konuş öyleyse.

- İşleri zorlaştırıyorsun.

- Affedersin, anlamadım, ben mi işleri zorlaştırıyorum ? Öyle mi demiştin ?

- Lütfen, bak elimden geldiğince dürüst olacağım, artık yalan yok, gizli saklı yok. Bütün bunlardan dolayı gurur duyuyor değilim, ama iğneleyici sözlerle olanları yüzüme vurma. Bu işleri zorlaştırmaktan başka işe yaramaz. Ria kocasının yüzüne baktı, ağzını açmadı. Ria, rica ediyorum. Birbirimizi iyi tanıyor, ağızımızdan çıkan her sözcüğün, hatta suskunluklarımızın bile ne anlama geldiğini çok iyi biliyoruz.

Ria yavaş ve dikkatli bir havayla konuşmaya başladı. "Hayır, ben seni hiç tanımıyorum. Artık yalan olmayacak, gizli saklı olmayacak diyorsun. Oysa ben aramızda yalanların bulunduğunu, gizli saklı işlerin yapıldığını bilmiyordum, her şey yolunda sanıyordum."

- Hayır, sanmıyordun. Sanamazsın. Dürüst ol.

- Dürüstüm Danny. Hayatımda bundan daha dürüst olmamıştım. Söylediğin gibi beni iyi tanıyorsan, bilmelisin bunu, anlamalısın.

- Yani sen böyle mi görüyordun bizi ?

- Evet.

- Evet, aynı öyle. Daha yaşlı, daha meşgul. Daha yorgun, ama temelde hep aynı.

- Ama... tümcesini tamamlayamadı Danny.

- Ama ne ?

- Ama artık birbirimize söyleyecek hiçbir şeyimiz yok, Ria. Evle ilgili işleri yapıyoruz, sistre makinesi kiraliyoruz, yiyecekleri buzluktan çıkarıyoruz, listeler yapıyoruz. Bu yaşamak değil ki. Gerçek hayat böyle değil ki.

- Sistre makinesini sen kiriladın, dedi Ria. Ben hiç istemedim.

- işte bugünlerde konuşmalarımızın düzeyi bu, tatlım. Bunu sen de biliyorsun, yalnız kabullenemiyorsun.

- Gidiyorsun, bu evi, beni, Annie'yi, Brian'ı terk ediyorsun... yani böyle mi oluyor şimdi ?

- Yaşantımızın eskisi gibi olmadığım sen de biliyorsun.
- Bilmiyorum, bunu bilmiyordum.
- Sana göre her şeyin yolunda gittiğini söyleyemezsin herhalde?
- Tümüyle değil, sen aşın çalışıyorsun. Yani, çok fazla dışarda kalıyorsun, demek ki iş için değilmiş. Ben öyle sanıyordum.
- Çoğu iş için, dedi Danny özür diler bir havayla.
- Ama bunun dışında her şeyin yolunda gittiğini sanıyordum. Burada bizlerle mutlu olmadığın aklımdan geçmedi.
- Mesele o değil.

Ria eğildi, Danny'nin gözlerinin içine baktı. "Peki neydi mesele Danny ? Lütfen ? Bak, konuşmak istedim, konuşuyoruz. Sakin olmamı istedim, sakinim. En az senin kadar dürüstüm. Neydi mesele ? Mutsuz değildim diyorsan neden gidiyorsun ? Anlat, anlat da anlayayım. Söyle."

- Söylenecek bir şey kalmadı, Ria. Kimsenin suçu değil bu, her zaman herkesin başına geliyor.

- Benim başıma gelmemiştii, dedi Ria.
- Geldi, ama kabullenemiyorsun. Rol yapmayı sürdürmemizi • istiyorsun.
- Ben hiçbir zaman rol yapmadım, bir an bile...
- Kötü anlamda rol demek istemiyorum, yani mutlu aile oyunu oynamaktan söz ediyorum.

- Ama biz mutlu bir aileyiz, Danny.

- Hayır tatlım, ikimiz için de daha yaşanacak çok şey var. Yaşlı insanlar değiliz, kendimizi perişan etmeyelim, evliliğimizin sonucuna katlanalım.

- Başımıza gelenler kötü değil ki. Dünyanın en güzel çocuklarını büyütmedik mi, güzel bir evimiz yok mu? Söyle, daha ne istiyorsun?

- Ah Ria, Ria. Ben bir birey olmak istiyorum, bir geleceğim olsun, bir düşüm olsun, yeniden başlayayım ve her şeyi yoluna koyayım istiyorum.

-Ve bir de bebek?

- Bir bakıma evet, yeni bir başlangıç anlamında.

- Bana kızdan söz eder misin, Bernadette'ten? İkinizde olup da sen ile bende olmayan ne var, yani muhteşem seks dışında demek istiyorum ? Sakinim gerçi, ama seks konusunu dinleyecek kadar değil.

iyi

- Rica ediyorum, iğneleyici konuşmalar yapma Ria.

- Ben de senden ağzından çıkanları duymam, söylediklerin üzerine düşünmeni rica ediyorum. Benim tümüyle doyurucu olduğumu sandığım bir hayata ansızın neden son verdiğini, hiç isterik olmayan bir havayla sormamda iğneleyici ve suçlayıcı bir şey var mı ? Sadece çok daha iyi olup da seni çeken şeyin ne olduğunu soruyorum. Seks sözcüğünü kullandığım için özür dilerim, ama bir bebeğinin olacağını söyleyen sensin, affedersin ama herhalde işin içinde seks de var.

- Böyle alay etmeden nefret ediyorum. Seni iyi tanıyorum, sen de beni tanıyorsun, böyle konuşmamalıyız. Gerçekten konuşmamalıyız.

- Danny, bu yalnız bizim başımıza gelmiş bir şey değil ki, herkes gibi biz de konuşup işleri yoluna koyamaz mıyız ? Biliyorum durum ciddi, bir çocuk söz konusu, ama insanlar bunları aşmıştır...

- Hayır, öyle değil.

- Her şeyin bittiğini söyleyemezsin. Çok daha genç biriyle tanıştın, koltukların kabardı. Elbette müthiş öfkeliyim, üzgünüm, ama geçer, hepimiz için her şey geçer. Bunun sonumuz olması gerekmez ki.

- "Ah, ne olur Ria sakin olsun" dedim bütün gün kendi kendime. "Beni başışlamasını beklemiyorum, ama bunu tartışmamıza yetecek kadar sakin olsun, çocuklar için en iyi yolun ne olduğunu saptayalım" dedim. Sakinsin, ben bunu hak etmiyorum, ama bu farklı bir sakinlik. Bunun yalnızca bir gönül eğlencesi olduğunu sanıyorsun.

- Gönül eğlencesi ? dedi Ria.

- Evet, hatalar mısın ilişkileri derecelere ayırırdık, dalga, gönül eğlendirme, aşk, sonra da son nokta. Bunu söylerken gülümsedi Danny. Karısına sevgiyle bakıyordu.

Ria büyülenmişti. "Yani?"

- Bu bir gönül eğlencesi değil, son nokta, Ria. Bernadette'i seviyorum, ölünceye dek onunla yaşamak istiyorum, o da benimle...

Sevdiği adam bütün bunları bir başkası için söylüyormuş gibi başıyla onayladı kocasını Ria. Dikkatle konuştu. "Bütün gün ah n'olur Ria sakin olsun diye dilerken ne düşünüyordun? Bu tartışmanın en iyi sonucunun ne olacağını düşünüyordun ?"

- Ah, Ria, lütfen... Oyun oynama benimle.

- Oyun oynama havasından bugünkü kadar uzak olmamıştım hiç. Çok ciddiym, nasıl sonuçlanmasını bekledin ?

- Onurla herhalde. Birbirimize saygılı olarak.

-Ne?

- Hayır, sordun, ne dilediğimi sordun. Sanırım senin de başlangıçtaki yaşantımızın çok iyi olduğunu, ama artık bittiğini düşünmeni istedim... Hiç değilse Annie ile Brian'ı en az incitecek yolu bulacağımızı umdum.

- Ben onları incitecek bir şey yapmadım.

- Biliyorum.

- Peki bizi eskisi gibi birleştirecek, senin açısından eskisi gibi yapacak bir yolun bulunabileceğini düşünmedin mi?

- Hayır gülüm, bu bitti, o günler geçti.

- Yani konuşalım derken ikimiz hakkında değil, sen gidince benim yapacaklarım konusunda konuşalım demek istedin, öyle mi?

- İkimizin de ne yapacağı konusunda. Onların bir suçu yok, Annie ile Brian zorlukları hak etmiyor.

- Etmiyorlar. Peki ben ediyor muyum?

- Bu farklı ama Ria. Biz artık birbirimizi sevmiyoruz.

- Ben değil.

- Evet sen de, yalnız itiraf etmiyorsun.

- Doğru söylemiyorsun. Seni mutlu etmek için de sözlerinin doğru olduğunu söyleyecek değilim.

- Lütfen.

- Hayır, seni seviyorum. Bakışını, gülüşünü seviyorum, yüzünü seviyorum, kollarını boynuma dolamanı ve bütün bunların bir karabasan olduğunu kulağıma söylemeni istiyorum.

- Ama şimdi durum böyle değil, Ria, eskiden öyleydi.

- Artık beni sevmiyor musun?

- Sana daima hayranlık duyacağım.

- Hayranlığını istemiyorum senin, beni sevmeni istiyorum.

- İsteddiğini sanıyorsun... yüreğinin derinliklerinde istemiyorsun.

- Saçmalama Danny, her şeyden bıktığımı söyletmeye çalışma.

- İstedüğümüz her şeyi elde edemeyiz, diye başladı bu kez Danny.

- Sen bunun için canla başla çalışıyorsun ama.

- Uygar olmamızı istiyorum, hepimizin nerde oturacağı konusunda karar verelim istiyorum...

- Ne demek oluyor bu ?

- Çocuklara söylemeden önce, geleceğin nasıl olacağı konusunda bir fikir vermeliyiz onlara.

- Ben çocuklara bir şey söyleyecek değilim, söyleyecek bir şeyim yok benim. Sen ne istersen söyle.

- Ama tek sorun onları üzmemek...

- Öyleyse evinde otur, onlarla yaşa ve şu ötekini bir kenara at... onları üzmemenin tek yolu bu.

- Bunu yapamam Ria, dedi Danny. Kararım kesin.

İşte o an Ria bütün bunları gerçekten yaşamakta olduğuna inandı. O ana dek sözcükler ve karabasanlarla boğuşuyordu. Şimdi artık biliyordu, kendisini çok, çok bitkin hissetti. "Doğru" dedi. "Kararın kesin."

Ondaki değişiklik Danny'yi rahatlatmış gibiydi. Haklıydı Danny, birbirlerini çok iyi tanıyorlardı, ayrılığın gerçekleşeceğini kabullendiğini görebiliyordu.

Konuşmaları şimdi başka bir düzeye, onun istediği düzeye kayacaktı, ayrıntıları, kimin nerede oturacağını falan tartışacaklardı. "Hemen taşınmak ve her şeyi değiştirmek için acele etmemize gerek yok, çocukların ders yılı bitene dek bekleyebiliriz, belki yaz sonuna kadar, ha?"

- Belki, yaz sonunda ne olacak? diye sordu Ria.

- O zamana kadar ne olacağına, herkesin nerede oturacağına karar vermiş oluruz.

- Ben burada oturacağım, öyle değil mi ? diye sordu Ria şaşkınlıkla.
- Tamam da tatlım, burayı satmak zorunda kalacağız. Yani fazla büyük gele...
- Tara Sokağı'ndaki evi satmak, ha? Ria'nın ağız açık kalmıştı.
- Zaman içinde, evet, çünkü...
- Ama Danny, bu bizim evimiz. Burada oturuyoruz, nasıl satarız.
- Satmak zorunda kalacağız. Yoksa... yani... herkes nasıl geçinecek?
- Ben buradan bir yere kıvıldamıyorum, böylece yirmi ikiliğin geçimini sen sağlarsın.
- Lütfen Ria, Annie ile Brian'a ne söyleyeceğimizi düşünmeliyiz.
- Hayır, sen düşünmelisin. Onlara bir şey anlatmayacağımı söyledim sana, ve evimden bir yere çıkmıyorum.

Bir sessizlik oldu.

- Demek böyle anlatacağın sorunu, öyle mi ? dedi sonunda. Babanız, sefil canavar babanız gidiyor ve sizi terk ediyor, sevgili melek anneniz sizinle...

- Ama durum aşağı yukarı böyle, Danny.

Şimdi öfkelenmişti Danny. "Hiç böyle değil. Burada yapıcı olmaya ve onlann bu işi daha kolay kaldıracabilmeleri için alacağımız tutumu saptamaya çalışıyoruz."

- Tamam, gel eve dönmelerini bekleyelim ve senin bu işi dayanılır kılmanı izleyelim hep birlikte.

ıllH^ı

- Nerdeler ?
- Rosemary'de, video izliyorlar.
- Rosemary biliyor mu ?
- Evet.
- Saat kaçta dönecekler?

Ria omuz silkti. "Dokuz ya da onda herhalde."

- Telefon edip şimdi çağırabilir misin ?
- Yani kendi evinde çocuklarını iki saat bekleyemezsin, öyle mi?
- Hayır, onu demek istemedim, yani, sen böyle düşmanca dav-ranırsan... korkarım işler sarpa saracak.
- Düşmanca davranmayacağını. Burda oturup kitap okurum falan.

Danny şaşkınlık içinde sağına soluna bakındı. "Biliyor musun bu evin bu kadar sessiz olduğunu hiç hatırlamıyorum, oturup okuduğunu da hiç görmedim daha önce. Ev hep kent merkezinde insanların girip çıktığı, yiyip içtiği, kapıları durmadan açılıp kapanan bir alışveriş merkezine benzerdi. Burası hep bir çay bahçesi gibiydi, annen ile köpeği, Gertie, Rosemary, çocukların arkadaşları... Bu evde ilk kez oturup düşünebiliyor insan, ilk kez."

- Evin dolup taşmasından hoşlandığını sanıyordum.
- Burada hiçbir zaman sükûnet olmadı Ria, hep bir koşuşturma vardı, evcilik oynanıyordu.
- Buna inanmıyorum, tarihi yeniden yazıyorsun. Ria masadan kalktı ve büyük koltuğa gitti. Hâlâ müthiş yorgun hissediyordu kendisini. Gözlerini kapattı, bırakılsa o anda, evliliğini ve o güne dek sürdürdüğü yaşamını sona erdirmek üzere olan bu konuşmanın ortasında uyuyabilirdi. Gözkapakları ağırlaşmıştı.
- Affedersin, Ria, dedi Danny. Ria yanıt vermedi. Gidip bir iki şeyimi alabilir miyim, ne dersin ?
- Bilmiyorum Danny. Ne istiyorsan onu yap.
- Seninle oturup konuşmaktan hoşnudum. Gözleri hâlâ kapalıydı. "Otur konuş öyleyse."
- Ama söyleyecek pek bir şey yok, dedi üzgün üzgün. Burada oturup, durmadan böyle olduğu için özür dileyemem, tekrar tekrar söyleyemem bunu.
- Hayır, söyleyemezsin.
- O zaman çıkıp birkaç şeyimi hazırlasam iyi olur belki.
- Belki iyi olur. -Ria? -Evet?
- Yok bir şey.

Ria bir süre Danny'nin yukarıda çalışma odası ile yatak odası arasında gidip geldiğini duydu. Sonra koltukta uyuyakaldı.

Mutfaktaki seslere uyandı.

- Genelde böyle uyuyan babam olurdu, dedi Brian.
- İyi eğlendiniz mi ? diye sordu Ria.
- Daha üç hafta sinemalara bile gelmez o film, dedi Brian. Gözleri parlıyordu.

- Ya sen Annie ?

- Fena değildi. Kitty bu gece bizde kalabilir mi? dedi Annie.

- Hayır, bu gece olmaz.

- Ama Anne, neden olmaz ? Neden böyle herkesin hayatını cehenneme çeviriyorsun ? Kitty'nin annesine söyledik, olur dedi.

- Bu gece olmaz. Babanla beraber sizinle bir konuyu konuşacağız.

- Kitty de konuşabilir.

- Söylediğimi duydun, Annie. Sesinde bir gariplik, bir farklılık vardı. Annie homurdana homurdana arkad,ışım geçirdi. Ria her şeyi berbat eden insanlardan söz eden öfkeli fısıltıları duyuyordu.

Danny aşağı inmişti. Solgun ve kaygılı görünüyordu. "Annenle beraber sizinle konuşmak istiyoruz" diye başladı. "Ama daha çok ben konuşacağım, çünkü... yani aslında her şeyi açıklamak bana düşüyor." Babalan masanın yanında bir tehlike bekler gibi ürkek dururken, bir ona bakıyordu bir diğerine. Ria hâlâ koltuğundaydı. "Nereden başlayacağımı bilemiyorum, eğer çok duygusal ve romantik bulmazsanız, ikinizi çok, ama pek çok sevdiğimizi söylemekle başlayacağım, ikiniz de harikulade güzel çocuklarsınız..."

- Hasta falan değilsin ya Baba? diye sözünü kesti Annie.

- Yok, yok, öyle bir şey değil.

- Ya da hapse falan mı giriyorsun? Sesin öyle geliyor da.

- Hayır tatlım. Ama bazı değişiklikler olacak ve size... Brian'ın yüzü korkuyla çarpıldı. "Biliyorum, biliyorum" dedi.

"Çok iyi biliyorum. Ona söylediklerinde Dekko'nun evinde de durum aynıydı, ona da onu çok sevdiklerini söylemişler. Bizim bebeğimiz mi olacak Baba? Konu bu mu yani?"

Annie patlayacak gibiydi. "Saçmalama Brian."

Ama ikisi de sorunun bu olmadığını onaylaması için Ria'ya baktı. Ria hafifçe güldü. "Bizim değil, babanın" dedi.

- Ria! Danny suratına tokat yemiş gibiydi. Yüzü kül gibi oldu. Ria, bunu nasıl yaparsın!

- Bir soru soruldu, yanıtladım. Onların sorularını yamtlayacağımızı söylememiş miydin ?

- Bu da nesi Baba ? Sen ne diyorsun ? Annie bir annesine bir babasına bakıyordu.

- Bir süre için, daha doğrusu çoğunlukla burada oturmayacağımı söyleyecektim. Ve gelecekte, yani, evi taşırız, ama siz her zaman için, hem benim yanımda hem annenizin yanında istediğiniz kadar, her zaman, daima ve daima kalabilirsiniz. Yani sizin için değişen bir şey olmayacak.

- Boşanıyor musunuz? diye sordu Brian.

- Zaman içinde evet. Ama daha çok var. Şimdi asıl mesele herkesin her şeyi bilmesini, gizli bir şeyin kalmamasını ve kimsenin incinmemesini sağlamak.

- Babanızın sağlamak istediği bu, dedi Ria.

- Ria, lütfen... Danny incinmiş ve rahatsız olmuş görünüyordu.

- Annem bebek hikâyesini uyduruyor mu yani ? Böyle bir şey yok, değil mi Baba? Danny çaresizlik içinde Ria'ya baktı. "Şu anda sorun bu değil. Söylemek istediğim, sizler benim çocuklarımsınız ve bunu hiç, ama hiçbir şey değiştiremez. Sen kızmışın, sen de oğlum."

- Demek doğruymuş! dedi Annie korkulu bir düş kırıklığı içinde.

- Bebek doğru değil! diye atıldı Brian.

- Kapa çeneni Brian, bebek buraya gelmeyecek. Babam bebeğe gidiyor, işin aslı bu, değil mi ? Danny bir şey söylemedi, perişan bir halde iki genç şaşkın yüze bakmakla yetindi. Evet, doğru mu Baba? Bizi bir başkası için terk mi ediyorsun?

- Sizi asla terk edemem, Annie, sen benim kızmışın, biz birbirimizi asla terk etmeyeceğiz.

- Ama evden ayrılıyorsun ve hamile biriyle yaşayacaksın, öyle değil mi ?

- Annen ile ben artık eski Danny ile Ria olmadığımız konusunda aynı görüşteyiz... ihtiyaçlarımız farklı...

Ria oturduğu yerden bir gülme sesi çıkardı.

- Kim bu kadın Baba? Onu tanıyor muyuz?

- Hayır Annie, tanımlıyorsunuz.

- Sen ne diyorsun Anne? Onu durdurmayacak mısınız? Gitmesini istemediğini söylemeyecek misin? Annie öfkeden kuduruyordu.

Ria yerinden fırlayıp kızının öfkeli yüzünü göğsüne bastırmak ve her şeyin ne kadar berbat, ne kadar inanılmaz olduğunu söylemek istedi. "Hayır Annie. Baban bunları biliyor, ama kararım vermiş."

- Ah Ria, hani anlaşmıştık, hani aramızda bir çekişmeye döndürmeyecektik bu işi.

- Hiçbir konuda anlaşmadık, ben hiçbir söz vermedim. Çocuklarıma farklı "ihtiyaçlarını" olduğunu söyleyen ben değilim. Çünkü doğru değil bu. Sana ihtiyacım var ve seni bu evde istiyorum.

- Anneciğim, her şey bitiyor Anneciğim. Brian'ın yüzü bembeyazdı. Becerikli annesinin, bu denli güçsüz olduğu aklından bile geçmezdi.

- Brian, bir şey yok, sana bunu anlatmaya çalışıyorum. Değişen bir şey yok. Ben hep aynı babayım, her zamanki baban.

- Annemi bırakamazsın Baba. Bizi burada bırakıp bir başkasıyla çekip gidemezsin. Brian ağlamaklı olmuştu.

Annie düşüncelerini söyledi. "Annemin umurunda değil, hiç önemsemiyor babamın gidişini. Gitmesine göz yumuyor, bizi bırakıp gitmesine izin veriyor. Onu durdurmaya bile çabalamıyor."

- Teşekkürler Ria, bu harikaydı. Danny nerdeyse ağlayacaktı.

- Çocuklara umursamadığımı, gitmene razı olduğumu söylemeyeceğim. Razi değilim, Danny.

- Söz verdin... diye başladı Danny.

- Hiçbir söz vermedim.

- Çocukları incitmek istemediğimizi söylemedik mi?

- Onları bırakıp giden ben değilim ki? Çocukları hiçe sayıp bu evi satmaktan söz eden de ben değilim. Neden çocuklara zarar veriyor muşum? Planlarından daha dün gece haberim oldu ve ansızın şekerim balım havalalarına girmem bekleniyor. Bunların söylenmesi herkesin yararına. Farklı gereksinimleri olan farklı insanların... Ben aynı insanım, ihtiyaçlarım aynı. Senin burada bizimle kalmana ihtiyacını var.

- Ria, senin hiç gururun yok mu! diye bağırdı bu kez Danny.

Çocukların hiç konuşmadığını fark eder gibi oldular. Artık gözyaşlarını tutamayan kızlarının ve oğullarının bembeyaz ve şaşkın yüzlerine baktılar. Tara Sokağı'ndaki yaşantılarının bittiğini anlamaya başlıyorlardı. Hiçbir şey bir daha aynı olmayacaktı. Mutfağa ürkütücü bir sessizlik çöktü. Birbirlerine korkuyla baktılar. Sessizlikleri bozan, ilk hareketi yapan, insanları birden neşelendiren Ria olagelmmişti. Ama bu akşam bunu yapamayacaktı. Hepsinden daha şaşkın görünüyordu.

Sonunda Danny konuştu. "Yapılacak en iyi şeyin ne olduğunu bilemiyorum" dedi çaresizlik içinde. "Bunun size başka şekilde anlatılmasını istemiştik, ama belki de bunun iyi, güzel bir yolu yoktur." Kimse bir şey söylemedi. "Ne yapmamı istiyorsunuz? Her şeyin bir anlamda normal görünmesi için bu gece burada, çalışma odasında kalayımı mı, yoksa şimdi gideyim de yarın mı geyim? Siz söyleyin, ne dersiniz yapacağım."

Ria'nın bir şey söylemeyeceği anlaşılıyordu.

Danny çocuklara baktı. Brian, "Git" dedi. Annie ise, "Kal" diye mırıldandı.

"Yarın nasılsa gideceksen kalmana gerek yok" dedi Brian. Hepsi Annie'ye baktı. Omuz silkti. Kısık, incinmiş sesiyle, "Doğru" dedi. "Yarın nasılsa gideceksen buralarda dolaşmanın bir anlamı yok."

- Veda etmiyorum tatlım... diye başladı Danny. Bunu anlayabilir misiniz ?

- Hayır Baba, dürüst konuşmak gerekirse anlayamıyorum, dedi Annie, okul çantasını aldı, ardına bakmadan mutfaktan çıktı ve merdivenlere yöneldi.

Brian ablasının gidişini izledi. "Biz ne olacağız peki ?" diye sordu sonra.

- Atlatacağız, dedi Danny. Herkes gibi biz de atlatacağız. Brian annesine baktı, "Peki annem ?" diye sordu gene.

- Babanın söylediği gibi... herkes atlattı, biz de atlattırız. Danny ona minnetle baktı. Ria onun şükran duygularını istemiyordu. Çocuklar gitmeni istediklerini söyledi, Danny. Gider misin lütfen ?

Danny sessizce çıktı. Üçü de marş sesini ve arabasının Tara Sokağı'ndan aşağı doğru ilerlediğini duydu.

Ria kahvaltıda onlarla konuşmaya hazırlamıştı kendini.

- Dün akşam doğru dürüst konuşamadım sizinle, dedi.

- Gerçekten doğru mu Anne ? Bu olayı engellememizin bir yolu yok mu ? dedi Brian umutlu bir ifadeyle.

- Başka bir yol görünmüyor, ayrılacağız, ama size şunu söylemek istiyorum, dün akşam görüldüğü kadar berbat bir durum değil bu.

Annie hemen atıldı, azarlayan bir sesle "Ne demek istiyorsun?" dedi.

- Demek istiyorum ki, babanın söyledikleri doğrudur. İkimiz de sizi çok seviyoruz, hep yanınızda ya da yakınınızda olacağız, bizden sıkılıp da kendi yaşantılarınızı sürdürmeyi isteyinceye kadar sizinle birlikte olacağız. Ama o gün gelinceye dek akşam yaptığım gibi bağırılmayacağını babanıza, o da beni azarlamayacak. Diyelim bir hafta sonu onunla birlikte olmak istediniz, olursunuz, benimle kalmak isterseniz, ben burada ya da siz benimle nerede olmak isterseniz orada olacağım. Söz veriyorum. Bu sözler pek bir ilgi uyandırmadı. Şimdi önerim, bugün babanızın bürosuna telefon edin, bu akşam sizinle konuşup her şeyi anlatmak için nerede buluşmak istediğini sorun.

- Sen anlatamaz mısın Anne ? dedi Brian, bunu yeğlediğini ele veren bir ses tonuyla.

- Doğrusu anlatamam Brian. Her şeyi bilmiyorum, yanlış bir şeyler söyleyebilirim. Babanız anlatsın, o zaman merak edilecek bir şey kalmaz, her şey açığa çıkar.

- Ama o başka bir şey, sen başka bir şey anlatırsan ne olacak ? diye sordu Annie.

- Bunu yapmamaya çalışacağız.

- Herkes biliyor mu ?

- Hayır, çok kişinin bildiğini sanmıyorum.

Annie sabırsız ve haşındı. "Biliyorlar mı, bilmiyorlar mı sonuçta?" diye atıldı. "Yani mesela anneannem biliyor mu, Hilary Teyzem, Bay McCarthy... bu gibi kişiler biliyor mu?"

- Anneannen ile Hilary bilmiyor, ama Bay McCarthy biliyordur sanırım. Daha önce düşünmedim, ama sanırım her şeyi biliyordur. Yüzü taş gibiydi.

- Kimseye söyleyecek miyiz ? Kitty'ye anlatabilir miyim olanları, yoksa korkunç bir sır mı bu ?

- Kitty senin arkadaşın. Ne istersen anlatırsın, Annie.

- Dekko ile Myles'a söylemem, bütün sınıfa yayarlar, dedi Brian.

- Öyleyse anlatma, n'apalım yani, diye atıldı gene Annie.

- Mahkeme bizi sana mı verecek Anne, yoksa babama mı?

- Bu konuda kavga etmeyeceğimizi söylemiştim, her zaman ikimiz de severek isteyeceğiz sizi. Ama sanırım okul zamanı hafta içi benimle oturacaksınız.

- O kadın bizi istemez çünkü, değil mi ? diye atıldı gene Annie.

- Hayır, hayır. Babanızın iki çocuğu olduğunu biliyor, herhalde ister sizi.

- Ama kendi çocuğu da olacak, diye homurdandı Brian. Annie sordu: "Adı neymiş o kızın ?"

- Bilmiyorum, diye yalan söyledi Ria.

- Mutlaka biliyorsundur, nasıl bilmezsin, diye üsteledi Annie.

- Bilmiyorum. Babana sor.

- Sen neden söylemiyorsun? Annie ısrarlıydı.

- Annemi rahat bırak. Bildiğini nerden çıkarıyorsun?

- Çünkü ben olsam önce bunu sorardım, kim olsa bunu sorardı, dedi Annie.

Danny Ria'nın her şey için bir liste yapmasına pek gülerdi. Listelerine daima bir başlık koyardı Ria. Eski alışkanlıklar zor değişir. Şimdi de çocuklar gittikten sonra masanın başına geçti ve "liste" diye başlık attı. Çocukları okullarına yollarken onlarla acemice kucaklaşmıştı, ama gene de normale dönmüş, rolü başarıyla oynanmış sayılırdı. Dün akşamın gözyaşları ve suskunlukları bitmişti. Listede sayısız telefon konuşması vardı. Önce annesine telefon etmeli, evin yakınından bile geçmesi önlenmeliydi, sonra Hilary'yi arayacaktı, sonra saat onda, bugün çalışması beklenen yardım derneği dükkânı açıldığında orayı aramalıydı. Rosemary'yi matbaasından, Gertie'yi çamaşırhanesinden aramalı, Colm'a da telefon edip ilgisi için teşekkür etmeliydi.

Son olarak Danny'yi arayacaktı. Danny'nin adının yanına kalemi basura basura, "Özür dilemeyeceksin" diye yazdı.

Nora Johnson yemeği anlatmaya koyuldu hemen. "Lokanta faturasında bir karışıklık olabilir. Bize üçer İrlanda kahvesi alabileceğimizi kendileri söyledi. Hatta Ria, nerdeyse ısrar ettiler. Ama bir sorun çıkarsa..."

- Anne, susar mısın lütfen ?

- Annenle ne biçim konuşuyorsun öyle ?

- Lütfen beni dinle Anne. Bugün hiç iyi değilim. Danny'yle ayrılıyor. Çocuklara dün akşam açıkladık ve becerebildiğimiz söylenemez.

Annesinin sesi pek sakindi. "Evden taşındı mı peki ?"

- Evet. Evi ne yapacağımıza henüz karar vermedik, ama şimdilik Danny taşındı sayılır.

- Evi verme, dedi annesi. Sesi bir kapanın ansızın kapanmasından çıkan sesi andırıyordu.

- Bütün bunları sonra konuşacağız. Sakıncası yoksa kapatacağım, şu anda konuşacak durumda değilim.

- Tamam, ama avukatla konuş, evi verme.

- Aman Anne, şimdi sorun bu mu yani ? Asıl sorun, Danny'nin gitmesi. Üzülmedin mi? Benim için üzülmedin mi?

- Bunun böyle olacağını biliyordum zaten.

- Hayır, bilmiyordun.

- Danny'nin gözleri çok küçük, dedi Ria'nın annesi.

- Bayan Hilary Moran'la konuşabilir miyim ?

- Ah, Ria, iyi ki sen kullanmadın o davetiyeyi, midem berbat.

- Dinle, şu an konuşabilir misin ?

- Konuşamayacağımı biliyorsun. Konuşamam, düşünemem ve kuşkusuz bu ciyak ciyak çocuk sesleri arasında bir okulda da du-
ramam, ama böyle bir yerdeyim ve saat dört buçuğa kadar da burada kalmak zorundayım. Ah, Tanrım, bütün gün işsiz güçsüz, koca bir evde oturmaktan başka bir şey yapmadığın için ne kadar şanslısın, bilemezsin...

- Hilary çeneni kapat ve beni dinle... -Ne?

- Danny'nin sevgilisi var, kızı hamile bırakmış.

- İnanmıyorum.

- İnan. Annemden önce ben söyleyeyim dedim, belki şu anda sana telefon etmeye çalışıyordun Ria sesinin titrediğini hissetti.

- Çok üzüldüm, Ria, ne kadar üzüldüğümü anlatamam.

- Biliyorum.

- Şimdi ne olacak?

- Ev satılacak harhalde. O kendi yoluna, ben kendi yoluma. Ne olacağını ben de bilmiyorum.

- Peki ya çocuklar?

- Şaşkınlar tabii. En az benim kadar yıkılmış durumdalar.

- Hiçbir şeyden şüphelenmiyor muydun?

- Hayır, sen de kalkıp annem gibi Danny'nin gözlerinin küçük olduğunu söylersen, gelip gebertirim seni.

Gülüştüler. Her şeye karşın annelerine gülebiliyorlardı.

- İstekilere hasta olduğumu söylesem de sana gelsem ? Hilary kararsızdı.

- Yok, sağ ol, yapacak bir yığın işim var.

- Umarım bu işlerden biri o evin tapusuna yapışmaktır, dedi Hilary telefonu kapatmadan önce.

Yardım derneği dükkânını Diş Hekimi Jimmy'yle evli olan Frances Sullivan işletiyordu. "Ria... elbette... bu sabah için bir başkasını buluruz, sen hiç düşünme. Bir yere mi gidiyorsun ?"

- Hayır, bir aile sorunu, çözmem gereken bir şey...

- Tamam canım. Annie ve Kitty'mle ilgili bir durum mu var?

- Yok, neden böyle düşünüyorsun? Ria'nın kafasında ziller çalmaya başladı birden.

- Bir şey yok, diye onu rahatlatmaya çalıştı Frances.

- Söyle Frances. Ben bir şey bilseydim sana söylerdim.

- Pek önemli değil yani, Kitty ağzından kaçırıldı, Annie ile birlikte gelecek cumartesi motosiklet yansına gideceklermiş. Bunu bildiğini sanmıştım.

- Gelecek cumartesi değil herhalde ? O gün meslek seçme toplantıları vardı.

- Bence yalan söylüyorlar, dedi Frances Sullivan. Ama benden duymuş olma. Rosemary'nin sekreteri Ria'yı hemen bağıladı, "iyi bir zaman seçtim mi Rosemary ?"
 - Danny kızı bırakıyor mu? dedi Rosemary.
 - Hayır, yanaşmıyor bile.
 - Peki çocuklar?
 - Çok kötü oldular elbette. Danny'yle işleri berbat ettik.
 - Sen nasılsın, Ria?
 - Şimdilik iyiyim. Otomatik pilottayım. Yaptıkların için teşekkür ederim, sana teşekkür etmeyi unutuyordum.
 - Ne için ?
 - Berber için, Annem ile Hilary'yi yemeğe gönderdiğin için; ha bu arada orada tıka basa yemişler, fatura sandığımızdan kabarık olabilir.
 - Bırak bunları Ria.
 - En çok da geldiğin için, beni yüreklendirdiğin için de teşekkür ederim. Daha iyi davranmadığını için özür dilerim.
 - Gene beraber olacaksınız, görürsün.
 - Hayır, hiç sanmıyorum.
 - Sen hâlâ Tara Sokağı'ndasın, değil mi ?
 - Şimdilik öyle.
 - Orada kal, Ria. Danny o evi bırakmaz.
 - Gertie, geldiğin için gerçekten teşekkür ederim, senin için zordu, biliyorum.
 - İşler yoluna girdi, değil mi ?
 - Korkarım hayır.
 - Bak, aile kavgalarını çok iyi bilirim, bin pişman olacak, göreceksin, işler yoluna girecek. O kızın, her kimse onun işte... bebeğim doğurtacak ya da alıracak falan. Siz ikiniz... yani biliyorum bu örnek hoşuna gitmeyecek ama Jack ile benim gibisiniz. Bazı insanlar birbirleri için yaratılmıştır.
 - Böyle konuşmanın yaran olacak sanıyorsun Gertie, ama...
 - Dinle, ikinizden birinin Tara Sokağı'ndan başka bir yerde oturabileceğini aklın kesiyor mu? O evi siz yaptınız, tek garanti o ev, göreceksin, işler düzelecek.
 - Colm? Ben Ria Lynch.
 - Aa, merhaba Ria.
 - Bana karşı çok nazik davrandın. Sana teşekkür etmediğim aklıma geldi.
 - Arkadaşlar arasında teşekkür gerekmez ama.
 - Evet ama arkadaşlarımı haksız yere sömürmek de istemem.
 - Sen böyle bir şey yapmazsın ki.
 - Bilemiyorum. Biraz kendimi kaybettim galiba.
 - Hepimiz bazen kaybederiz kendimizi.
 - Düzeldi mi diye sormadığın için de teşekkür ederim.
 - Bu gibi şeyler zaman alır. Yatıştırıcı bir ses tonu vardı Colm'un, Ria'nın sorunu anlatmasını falan beklemiyordu. Colm, Ria'nın bu sabahki diğer telefon görüşmelerinden sonra çok iyi gelmişti ona.
 - Danny?
 - Dün gece işleri berbat ettik, dedi Danny. Öyle üzgünüm ki.
- Ria listesine baktı. Danny'nin adının yanında özür dilememesini söyleyen bir not vardı. Ağlamak ve onların birbirlerine öyle dalaşacak insanlar olmadıklarını, bu yüzden özür dilediğini söylemek istiyordu. Eve gelip onu kollarıyla sarmasını istiyordu. "Özür dileme" notunu okudu tekrar ve onu yazmakla iyi ettiğini düşündü. Danny ona dönmeyecekti. Hiç dönmeyecekti. Öylesine konuşuyormuş gibilerden, "Berbat olmasını engelleyemedik" dedi. "Şimdi neleri kurtarabileceğimize bakalım. Çocuklara sana telefon etmelerini söyledim, onlarla tarafsız bir bölgede oturup konuşabilirsin diye düşündüm. Her şeyi anlat onlara, yaşantımızın nasıl olacağını, yaz tatilini falan anlat."
- Ama henüz her şey havada, ikimiz...
 - Hayır, neler olacağım sen anlatmalısın. Onlara yemek yapabilecek misin, hafta sonları alabilecek misin falan, her şeyi konuş. Burada her an istediklerini biliyorlar, senin onlara neler verebileceğini bilmiyorlar.
 - Ama sen onların... yani izin verir...

- Danny biri on, diğeri on beş yaşında. Bu yaşta insanlara babalarını görmek için nereye gidip nereye gidemeyeceklerini söyleyebilir miyim ? Zaten söylemek de istemem. Senden mümkün olduğu kadar iyi haberler duymalılar.

- Sesin çok sakın geliyor. Danny etkilenmişti.

- Hiç de sakın değilim. Ama nereye gidersen git onları yanında isteyeceğini hissettir çocuklara, sözde değil, gerçek tasarılarını söyleyerek...

- Ne tasarısı ?

- Oturacak bir evin var herhalde ?

- Var, var.

- Onların kalmasına yetecek yer var mı peki ?

- Kalmasına mı ?

- Seni görmeye geldiklerinde.

- Şimdilik küçük bir dairede...

- Yakın mı ? Sesinin ilgili ama heyecansız izlenimi vermesine özen gösteriyordu.

- Bantry Court'ta, biliyorsun... hani... bizim... Barney'nin birkaç yıl önce yaptığı evlerden.

- Biliyorum, dedi Ria. Bantry Court'ta bir daire almak işine gelmiştir herhalde. Sesindeki acılığın anlaşılmasını umdu.

- Hayır, benim değil, Bernadette'in evi. On sekiz yaşına geldiğinde babası armağan etmiş. Bir yatırım olarak yani.

- İyi bir yatırım olmuş, dedi Ria.

- Babası artık yaşamıyor.

- Ha, öyle mi ?

- Annesi de bu duruma üzülüyor tabii.

- Herhalde.

- Sana telefon eden oymuş, hani bir kadın aramış da adını vermemişti ya? Herhalde aklınca beni kontrol ediyordu.

- Ama evli olduğunu biliyor olmalı.

- Evet. Sesi çok kötüydü.

Ria keyfi yerindeymiş gibi konuşmaya çalıştı. Takında bir ev alacaksın herhalde, öyle mi ?"

- Evet... yani... bir ev. Herkes için.

- Herkes için. İyi.

Bir sessizlik oldu. Sonra Danny konuştu. "Biliyorsun işleri yoluna koymak zaman alacak."

- Bence hemen gerçekleşecek türden taşanlardan bilgileri olsa, seni kaybetmemenin rahatlığı içinde olurlar.

-Ama sen..?

- Çoğunlukla ben alacağım onları. Yazın da öyle. Hangi haftalar senin yanında kalabileceklerini bildir onlara. Shannon'da tekne kiralamaktan söz etmiştin onlara hani, hatırladın mı ?

- Sence isterler mi? Yani, sensiz isterler mi?

- Bense ? Ama bundan sonra senle olduklarında bensez olacaklarını öğrenmek zorundalar. Hepimiz bunu öğrenmek zorundayız. Bir an önce öğrensinler de korkuya kapılmasınlar, senin çekip gittiğini sanmasınlar.

Konuşmanın hiçbir anında Bernadette'in adını anmadı Ria, taşıdığı çocuktan da söz etmedi. Ria'nın, Annie ile Brian'ın yeni yaşantısının parçaları olmasını beklediği açıktı. Yalnızca, babalarının kapısının çocuklarına kapalı olamayacağını ortaya koymak istiyordu.

- Bir şey daha var. Ailen biliyor mu... bunları yani? Bundan söz edilmesi bile yüreğini ağzına getirmişti Danny'nin.

"Tanrım, hayır" dedi.

- Merak etme. Biraz zaman geçsin, ben anlatırım onlara, dedi Ria.

- Ne diyeceğimi bilemiyorum... diye başladı Danny.

- Ha, bir şey daha... Barney, Mona, Polly ve başkaları... biliyorlar mı ?

- Mona bilmiyor, dedi hemen Danny Lynch.

- Ama Barney işi takip ediyor?

- Evet, sayılır, bir ev bulmamıza yardımcı oldu da...

- Bizim bu evi almamıza yardımcı olduğu gibi, dedi Ria. Barney McCarthy'ye karşı bir kin dalgası dolaştı bedeninde. Ondandır hiçbir zaman hoşlanmadığını anladı. Barney'nin kadınlarının ikisinden de hoşlanmıştı, ama kendisinden değil. Ne

garip, bunu daha önce hiç düşünmemişti. Konuyu değiştirmeye karar verdi. Çocuklar çabuk kanar, onlara mutlaka tatilden söz et.

- Ama sen ne yapacaksın ? Biz gidince yani ?

- Ben de bir tatile çıkarım belki.

- Ama tatlım... nereye ?

- Danny, benimle konuşurken o sözcüğü kullanmamı rica edebilir miyim ?

- Özur dilerim. Evet, söylemiştin, ama biliyorsun, bir anlamı yok.

- Şimdi biliyorum anlamı olmadığını. Eskiden bilmiyordum.

- Lütfen Ria.

- Tamam Danny. Kapatıyorum artık.

- Onları nereye götüreyim, McDonald's mı olsun, Planet Hollywood mu ?

- Bilemiyorum. Öyle yerlerde konuşmak zor olabilir, hep birlikte karar verirsiniz.

Telefonu kapattılar.

Sandığından daha az rahatsız edici, üzücü bir konuşma oldu. Barney'nin her şeyi bilmesinden rahatsız olması garipti. Bunda rahatsızlık duyacak bir şey yoktu. Ne de olsa Danny'yle beraber Barney'nin sırrını yıllarca saklamışlardı Minik Annie Lynch doğduğu gece kocasının nerede olduğunu Mona McCarthy'ye hiçbir zaman söylememişlerdi.

Dördüncü bölüm

Ria zaman kavramını yitirmişti. Bazen yattıktan sonra sabah olduğunu sanarak uyanıyor ve yatalı henüz yarım saat olduğunu fark edip tekrar uyumaya çalışıyordu. Yatağın boş tarafı, korkunç büyük ve geniş görünüyordu ona. Ria kalkıyor, pencereye yaklaşıyor, acısını hafifletmeye çalışırcasına kollarını kendi bedenine doluyordu. Saat geceyarısı henüz geçmişti ve o, Danny, bir apartman dairesinde bu çocukla sarmaş dolaş uyumaktaydı. Bu kaldıramayacağı kadar ağır bir yükü onun için. Belki bu acıyla aklını kaçıracaktı. Böyle hastanelik olanlar vardı. Yıldızlar yavaş yavaş kaybolurken, pencerenin başında oturup tanın aşarmasını izlerken belki de aklını kaçırmış olabileceğini, ama henüz bunun bilincinde olmadığını düşünüyordu. Gene de gündüz saatlerinde normal işlerim yapıyor gibiydi. Ev temizleniyor, yemekler pişiyor, insanlar gelip gidiyordu. Gelen gidenlerle normal konuştuğunu sanıyordu.

Ama her şey baştan sona gerçekdişiydi. Akşam ne yediğini unutuyordu. Dün olanları anımsamıyordu. Myles ile Dekko, küvette oynamak için üç kurbağayı bugün mü getirmişti dün mü, yoksa o geçen hafta mıydı ? Kitty yüzünden Annie'yle hangi gün kavga etmişti? Nasıl başlamıştı kavga? Hilary altı şalgamla kapıda belirip evine götürmek üzere kendisinden çorba yapmasını istemiş miydi, yoksa Ria bunu hayal mi ediyordu ?

Elbette dönecekti Danny, bu açıktı. Ama ne zaman ? Danny'nin anahtarlarını holdeki masanın üzerine fırlatıp ona "Tatlım, ben geldim. Herkesin başından geçer böyle bir serüven, benimki bitti, şimdi başıslayacak mısın beni, yoksa dizlerine kapanayım mı?" demesi için ne kadar zamanın geçmesi gerekiyordu ? Bu insanı çileden çıkararak, perişan eden bekleyiş ne kadar sürecekti ?

Ria anında başıslayacaktı onu elbette. Hemen sarılacaklardı, belki tatile çıkarlardı. Bernadette adı bir süre hiç anılmayacak, sonra söz arasında yersiz bir şaka olarak ağızlarından kaçırılacaktı.

Ama bu iyileşme süreci ne zaman başlayacaktı? Bazen gündüzleri bir iş yaparken bir başka yalanı anımsıyor ve biri kendisini dürtmüş gibi birden duruyordu. Londra'da aldığı o renkli gömlek... Kız seçmişti onu mutlaka, öyle değil mi? Bernadette de onunla Londra'daydı. Ria bunu düşündüğünde oturma ihtiyacı duydu. Sonra cep telefonunun faturası. Hemen hemen listedeki bütün numaralar, şimdi acil durumlarda aranması için Danny'nin bıraktığı numara, yani kızın numarasıydı. Kendisine havaalanından aldığı parfüm, Bernadette'le yaptığı geziden kaynaklanan bir suçluluk duygusunu simgeliyordu. Hep birlikte hayvanat bahçesine gittikleri gün, tam aslanların bulunduğu yere girerlerken hemen bürosuna dönmesini isteyen bir telefon gelmişti. Büro falan değil, Bernadette tarafından aranmıştı kuşkusuz. Ria'nın aklına bir şey getirmediği öyle çok olay vardı ki. Ne ahmaktı ne saf, güvenli, sadık bir aptaldı... Sonra bu aptallığı sorguladı kendi kendine. Forvet oyuncusu gibi her hareketi dikizleyen biri olmayı kim isterdi ? Birini seviyorsan ona güvenirdin. Başka yolu yoktu bunun.

Sonra, herkes biliyordu, mutlaka biliyorlardı. Ria işyerine telefon ettiğinde, hem öfkeyle hem de acımayla yerlerinden fırlıyorlardı herhalde. Kocasının başka kadınla gezdiğini bilmeyen, evinden çıkmayan ağırbaşlı eş... Telefonlara ilk yanıt veren Trudy, mutlaka Bernadette'i Ria kadar sık bağlamıştı Danny'ye. Bernadette de onun adını biliyor olmalıydı, hatta onun kadar güzel olabilmek için nasıl bir diyet yaptığını bile sormuş olabilirdi.

Bir de bu eve girip çıkan, Ria'yı nefis yemeklerden dolayı öven Barney McCarthy vardı. Danny ve Bernadette'le birlikte kim bilir kaç kez bir yerlere gitmişti. Ria'nın yılda bir kez evlilik yıldönümlerinde gittiği Quentin'deki o nazik Brenda Brennan, restorani işleten hanım da biliyordu mutlaka. Hiçbir şeyden kuşku duymayan, yılda bir gün gelen gelen bayramlık zevce, sıçan suratlı eş olarak gördüğü Ria'ya acıyor olmalıydı.

Polly de biliyordu ve herhalde Ria'ya acımamış, onu hor görmüştü, çünkü ne de olsa kendisi de Mona karşısında aynı konumdaydı. Ya Mona? O biliyor muydu acaba? Ria uzun süre Mona'yı aldatmak, Polly'nin varlığını gizlemek için çaba harcıyıp durmuştu, belki bu arada Mona da Bernadette için aynı şeyi yapmaktaydı.

Durum böylesine korkunç olmasaydı, gülebilirdi insan; düşünüyordu da, bütün bu insanlar bilecek de Rosemary bilmeyecek

miydi? Dublin'de olan biten her şeyi biliyordu. Ama hayır, Ria arkadaşının yaptıklarının rol olamayacağına inanmak zorundaydı. Gerçek bir dost böyle bir şeyi saklamazdı. Rosemary ile Gertie bilseydi, Ria'yı uyarırlardı mutlaka, dünyasının yıkılmasına izin vermezlerdi. Zaman zaman Ria, "Rosemary beni uyarıyor muydu acaba?" diye düşünmüştü. Giysi konusundaki önerileri, bir iş bulması için üstelemesi, işlerin yolunda olmadığını ona anlatmaya çalışmasından mı kaynaklanıyordu acaba?

Sullivan'lar da biliyordu anlaşılın. Frances az ve öz konuşmuştu, ondan yana çıkmıştı. "Geçici bir şey olsa gerek, Ria. Kırkına yaklaşan erkekler garip davranıyorlar bazen. Bunu atlatırsan her şey düzelecek, eminim."

- Biliyor muydun? diye sordu Ria sözleri dolandırmadan.

Yanıt aynı ölçüde dolaysız olmadı. "Bu kent söylenti ve öykülerle dolu. Hepsini dinleyecek olsan kafan kazan gibi olur. Benim derdim bana yetiyor, Kitty'yi rayında tutmak için ne yapacağımı bilemiyorum."

Colm Barry bilmiyordu herhalde. Danny o çocuğu kendi evinden birkaç adım uzaklıktaki bir lokantaya götürecektik kadar ahmak olamazdı. Ama öyle çok kişi biliyordu ki. Bir bir saymak insanı deli ediyordu. Taksi sürücüleri biliyordu, benzin istasyonun-dakiler, Banka Müdürü Larry, o da biliyordu herhalde. Belki de Bernadette ayrı gayn olmasın diye hesabını Larry'nin şubesine aldırmişti.

Cam temizleyici Danny'yi sordu. "Kendileri neredeler?" Konuşmaya istekli bir günündeydi Ria.

- Gitti, benden gencini buldu ve gitti.

- Gözleri hep fır fır dönerdi kocanızın, ondan kurtulmuşsunuz, iyi olmuş, demişti cam temizleyici. Peki neden öyle demişti ? Neden?

Neden yardım derneğinin dükkânındakiler onun elini sıkıp kendisinin büyük bir insan olduğunu söylüyorlardı ? Kim söylemişti onlara? Baştan beri biliyorlar mıydı? Tanıdığı bütün bu insanlardan uzaklaşmayı ne kadar isterdi... Ona acıyan, başını okşayan ve hakkında konuşan insanlardan uzaklaşmak... Danny Bernadette'i bırakıp eve döndüğünde bunların son bulacağını biliyordu, ama bütün bu insanlar, Danny nezleyle yakalanmış gibi acımayla gülümserken ne kadar bekleyecekti.

Elbet bir de çocuklarla başa çıkmak gerekiyordu. Annie'nin havası annesini suçlamak ile kendisini suçlamak arasında gidip geliyordu. "Biraz daha normal olsaydın Anne, yani, dırdırı ve dur-

_H

madan yemek yapmayı bıraksaydın gitmezdi babam." Ertesi gün, değişiyordu Annie... "Hep benim suçum... bana prensesim diyordu ama ben onunla hiç ilgilenmiyordum, hep Kitty'lerde oluyordum. Onu yeterince sevmediğimi biliyordu, bu yüzden gidip benden biraz daha büyük birini buldu."

Bir iki kez babalanna mektup yazıp, onsuz ne kadar yalnız olduklarını anlatmayı önerdi Annie annesine. "Bildiğini sanmıyorum" diye ağlıyordu.

Ria kaskatıydı. "Biliyor" dedi.

- Biliyorsa neden dönmüyor peki ?

- Dönecek, ama hazır olduğu zaman dönecek. Bak Annie, onu sıkıştırmamız doğru olmaz. Annie başını sallamış, kırk yılda bir annesiyle aynı görüşte olduğunu dile getirmişti.

Brian'ın da bazı fikirleri vardı. "Belki de suç bendedir, Anne. Yeterince yıkanmıyordum, biliyorum."

- Nedenin bu olduğunu sanmıyorum, Brian.

- Yok yok, olabilir, bilirsin babam hep tertemizdir, her gün temiz gömlek giyer falan filan...

- Bunu herkes yapıyor ama.

- İyi ama ona şimdi daha sık yıkandığımı söylesek? Yıkanırım da, söz veriyorum yıkanırım.

- Babam bizi senin pis olmandan dolayı terk edecek olsaydı, yıllar önce giderdi, sen yıllardır pissin, dedi Annie dalgın dalgın.

Sonra Brian babasının cinsellik nedeniyle evden ayrıldığına karar verdi.

- Myles ile Dekko öyle diyor. Gece gündüz seks yapmak istediği için o kıza gittiğim söylüyorlar.

- Bunun doğru olduğunu sanmıyorum, dedi Ria.

- Yok, ama nedenlerden biri olabilir. Ona bugün telefon edip senin de gece gündüz isteyeceğini söyleyemez misin ? Annesiyle bu konuda konuştuğu için biraz mahcup ve çekingen duruyordu, ama anlaşılabilir zor da olsa bunların söylenmesi gerektiğini düşünmüştü.

- Olmaz Brian, dedi Ria. İyi ki Annie odada değildi.

Brian en parlak fikriyle çıkageldiğinde Annie de oradaydı ama. "Anne, babamı nasıl geri getireceğimizi biliyorum" dedi Brian.

- ilginç, dedi Annie.

- Siz ikiniz bir bebek yapın. Kulakları sağır eden bir sessizlik oldu. Ama olabilir, diye devam etti Brian. Ben karşı çıkmam bebek gelmesine; Myles ve Dekko'yla konuştum, sanıldığı kadar kötü bir şey değil yeni bebek. Hem Myles, Dekko ve ben sırayla ona

bakarız. Harçlık da kazanırız böylece. Annesinin afallamış yüzüne baktı. Ya da bak, Anne, babam geri gelirse, ben parasız bakarım. Bedava, diye ekledi telaş içinde.

Buradan millerce uzakta bir yerde olmak, kendisini iyi hissettiğine insanları inandırmak zorunda olmamak, bütün dünyası sütlüman, bütün her şey yolunda olmaktan çok çok uzak olduğu halde, her şeyin yolunda olduğu bir yerde bulunmak ne güzel olurdu, diye düşündü Ria. Kimselerle karşılaşmasın diye dışarı çıkmıyordu, diğer yandan da Tara Sokağı'nda deliğe tıkılmış gibi oturmak, her şeyden elini eteğini çekmiş, ihanete uğramış eş olarak kalmanın tehlikeli olduğunu da biliyordu.

Evin kapısında bir ses duydu ve bir an için yüreği hopladı. Bazen Danny güpegündüz çıkagelir, "Seni özledim tatlım, yorgun bir işçiyi kollarına almaya hazır mısın?" diye sorardı. Her zaman hazırdı Ria. Bu sürprizler ne zaman kesilmişti ? Neden fark etmemişti bunu? Kapının arasından atılan bir broşürün sesi nasıl olurdu da kocasının dönmüş olabileceğini düşündürebilirdi ? Bugün gerçek dünyada yaşamak için büyük bir çaba harcaması gerekiyordu. Ne yaptığını bilmeliydi, saatin kaç olduğunu bilmeliydi. Kilisenin çanını duyduğunda farkında olmadan saate baktı. Herkes böyle yapardı, kilisenin saatinin doğru olup olmadığını denetlemek gibi bir şeydi bu nerdeyse. Aynı anda telefon çaldı. Amerikan aksanıyla konuşan bir kadındı bu. "Evinizi aradığım için başımsız lütfen, ama bilinmeyen numaralar görevlisi, Em-lakçı Bay Danny Lynch adına yalnızca bu telefonun kayıtlı olduğunu söyledi, işyerinin telefonu kayıtlı değilmiş."

- Evet? Ria afallamıştı.

- Kısacası, adım Marilyn Vine, on beş yıl önce İrlanda'ya gelmiştik. Bay Danny Lynch'le tanıştık, bize bir ev satmaya çalışmıştı...

- Anladım, size onun iş numarasını vermemi ister misiniz, kendisi şu an burada değil?..

- Elbet, ama bir dakikanızı alıp bu isteğimi karşılayıp karşılamayacağını sorabilir miyim ? Aslında bu para kazandıracak bir rica değil.

- Öyleyse yardımcı olabileceğini sanmam, dedi Ria.

- Anlamadım ?

- Yani kendisi bugünlerde yalnızca fiyatı ve değeri olan şeylerle uğraşiyor. Doğrusu bugün sol tarafımdan kalktım.
- Özür dilerim, kötü bir zamanda mı rahatsız ettim ?
- Benim için şimdiden sonra iyi bir zaman olmayacak, yani ne bu dünyada ne de öbür dünyada. Danny'den sevabına ne yapmasını isteyecektiniz?
- Onu demek istemedim. Öyle hoş, sevimli biriydi ki, bu yaz için bana bir ev değiş tokuşu ayarlayabilir mi diye soracaktım. Rahat ve sanıyorum hoş, yüzme havuzlu bir evim var Westvil-le'de, Connecticut'ta bir üniversite kasabasıdır burası... Dublin'de kente yürüme uzaklığında bahçeli bir ev arıyordum.
- Bu yaz için mi ? diye sordu Ria.
- Evet. Temmuz ve ağustos için. Daha önce aramalıyım, biliyorum... ama oraya gitmek istediğime dün akşam karar verdim. Gözüme uyku girmedi, sonra da telefona sarıldım belki olur diye.
- Peki Danny'yi aramak nerden aklınıza geldi? diye sordu Ria yavaş, ölçülü bir sesle.
- Bilgili biriydi, bildiğim tek kişi de oydu. Tam olarak bu işi yapmıyor olsa da beni biriyle tanıştırabür diye düşündüm.
- Büyük bir ev mi istiyordunuz, yoksa küçük mü ? diye sordu Ria.
- Aslında pek fark etmez, büyük bir evde yalnızlık çekmem, burada Westville'deki evde de dört beş kişi kalabilir. Arabamı da bırakıyorum, görülecek çok güzel yerler var.
- Bu iş için acentalar falan yok mu?
- Vardır, elbet vardır, İnternet'e de bakabilirdim aslında... ama insanın yıllar önce tanıdığı biri olunca... dost bir yüz kalmış aklımda üstelik... böyle daha kestirme olur diye düşündüm. O beni, bizi hatırlamaz gerçi. Ama şu anda yabancılarla konuşmak, iş yapmak gelmiyor içimden. Biraz garip geliyor size söylediklerim herhalde.
- Yok hayır, garip olan ne biliyor musunuz, neler hissettiğinizi gayet iyi anlıyorum.
- Bayan Lynch'le mi konuşuyorum?
- Bilmiyorum. -Anlayamadım?
- Ayrılıyoruz, sonra boşanıyoruz. Artık boşanma var ırlanda'da, bunu biliyor muydunuz ?
- Çok ters bir zamanda aramışım. Ne kadar üzüldüğümü anlatamam.
- Yok, tam zamanında aradınız. Bu işi yaparız.
- Hangi işi ?
- Ben sizin evinize gelirim, siz de benim. Temmuz ve ağustos aylarında. Anlaştık.
- Ama, önce...

Zİ5

- Tabii, tabii, önce size evin bir resmini gönderirim, özelliklerini yazarım. Güzel bir ev, seveceksiniz. Tara Sokağı'nda. Bahçesinde bir sürü ağaç var, parkeler yeni cilalanmış pencerelerden bazıları antika buzlu cam, ve... ve... tavanda özgün kabartmalar ve... ve... Ria ağlıyordu. Telefonun öbür ucundan hiç ses gelmiyordu. Ria toparlandı. Lütfen başıslayın beni, Marion'du değil mi ?
- Marilyn. Marilyn Vine.
- Benim adım Ria Lynch, şu anda buradan uzaklaşmaktan başka bir şey istemiyorum, uzaklaşmak, yüzme havuzlu bahçeli bir yere gitmek... Bir aylığına çocuklarımı yanıma alırım, bir ayı da yalnız geçiririm, geleceğimi düşünürüm. Bu yüzden biraz duygulandım.
- Anladığım kadarıyla eviniz tam bana göre Ria, anlaştık. Sesinden, Marilyn'in de o anda beyaz ahşap evinin mutfağında durmuş dışarı baktığını ve gözlerinden yaşların boşandığını anlamak olanaksızdı. Marilyn Vine sonunda telefonu mutfak tezgâhına koyduktan sonra, elindeki kahve fincamıyla bahçeye çıktı. Az önce yüzdüğü havuzun başına oturdu. Sabah akşam havuz boyunca on beş kez gidip geliyordu; bu artık dişini fırçalaması kadar yerleşik bir alışkanlık haline gelmişti. Saat sabahın yedisidi. Az önce, hayatının dönüm noktasında bulunan, son derece sıkıntılı ve heyecanlı bir kadınla evini değiştirmeye karar vermişti. Daha önce hiç karşılaşmadığı, üç bin mil uzakta

yaşayan bir kadındı bu. Ev değiştirme hakkına sahip olmayan, mülkü boşanmadan dolayı bir çeşit yasal gözlem altında bulunabilecek bir kadındı üstelik. Marilyn'in tek bildiği sabahın köründe aklına estiği anda hiç düşünmeden böyle bir karar vermenin çok aptalca bir davranış olduğuydu. Sabahın bu saatinde bu türden bir telefon konuşmasına kalkışmak ondan beklenmezdi aslında. Hele hele telefonun öbür ucunda bulunan isterik bir kadınla ortak tasanlar yapmak hiç ona göre değildi. Böyle bir şeyi bir daha asla yapmayacaktı. Şimdi acaba gidip telefonu eline alsa ve bu uygunsuz anlaşma o kadının kafasında iyice kök salmadan vazgeçtiğini bildirse miydi? Yoksa bir mektup mu yazmalıydı? Hemen telefon etse iyi olacaktı, konuyu kafasından silerdi böylece. Telefon edebilir ve ev değişik tokuşunun artık olanaklı olmadığını, aile sorumluluklarını göz ardı edemeyeceğini söyleyebilirdi. Marilyn aile sorumluluklarına sahip biri olduğu düşüncesine acı acı güldü. Ama İrlanda'daki Ria böyle bir yükümlülüğü olmadığını bilmiyordu ki. Mektup yazmak ya da elektronik postayla bildirmek daha kolaydı, sesindeki düş kırıklığını duyup üzülmezdi böylece. Ancak Tara Sokağı'ndaki evde teknik olanaklar bu kadar gelişmemiş olmalıydı ve Ria Lynch, kocasının, bu tür makinelerin kullanıldığı bürosuna gidemeyebilirdi.

Sesinde hem biraz kararsızlık hem de yüreklilik ve canlılık vardı. Marilyn Ria'nın kaç yaşında olduğunu çıkarmaya çalıştı. Yakışıklı genç emlakçı şimdi kırklarında olmalıydı, bu kadın da aynı yaşlarda olsa gerekti. On dört yaşında bir kızı ve on yaşlarında bir oğlu olduğunu söylemişti. Marilyn'in yüzünde sert bir ifade belirdi. Demek evliliği sona ermek üzereydi, ama Ria kocasından nefret ediyordu anlaşılana, hiç tanımadığı birine bile hiç düşünmeden aşağılamıştı kocasını. Kocasından ayrılması gerçekten iyi olacaktı.

Öyle dalıp gitmeye, uzun uzun düşünmeye vakti yoktu Marilyn'in. Az sonra işe gitmek üzere evden çıkacaktı. Üniversite kampüsüne gidecek, arabasını kendisine ayrılmış park yerine bırakacaktı. Sonra ona buna selam verecek, çalıştığı odaya geçecek, sanlı beyazlı sık giysisi üstünde, serinkanlı ve güvenli bir ruh hali içinde çalışmaya başlayacaktı.

Herkes ilgiyle bakacaktı ona. Kocasıyla birlikte Hawaii'ye gitmemesi garipti. Greg Vine'ın oraya konuk profesör olarak çağrılması, çiftin tam da istediği şeydi aslında. Ama Marilyn gitmemekte ısrar etmişti, iş arkadaşlarına ve dostlarına açıklama yapmama konusunda da aynı şekilde kesin kararlıydı. Artık onunla bu konuyu konuşmayı ve onu gitmeye ikna etmeye çalışmayı bırakmışlardı. Herkesin bu konuya ilgi duyduğunu ve gitmeyişinin nedenleriyle ilgili birçok varsayım icat ettiğini biliyordu. İlgilerinde içtenlik vardı, ama kendisini seven bir kocanın ısrarlarına ve üniversitede, kendisine ücretsiz izin vermeyi bile kabul etmelerine karşın böylesine güzel, güneşli bir adaya gitmeyişine şaşkırmaları da aynı ölçüde içtenlik taşıyordu.

Olağandışı bir seçeneği değerlendirmeyi düşündüğünü söylese ne derlerdi acaba? Dublin'de Victoria Dönemi'nden kalma dört katlı bir evi olan ya da olduğunu söyleyen bir kadınla iki aylığına evlerini değiştirecekti. Bunu onlara söylese, kararın çok saçma olduğunu, ne olursa olsun gitmemesi gerektiğini öne süreceklerdi.

Marilyn kahvesini bitirdi, şöyle bir doğruldu ve yaptıklarını ölçüp biçmeye koyuldu. Yetişkin bir kadındı, hem de hayli yetişkin. Bu yaz, ağustosun ilk günü kırkinci doğum gününü kutlayacaktı. İçinden nasıl geliyorsa öyle karar verebilirdi. Kendisi için en iyi şeyin ne olduğunu ondan iyi kim bilebilirdi ki? Az önce yaptığı konuşmayı onaylarcasına telefona bakıp başını salladı. Koridordaki aynada yansısını izledi bir an. Kumral saçları sabahlan yüzdükten sonra kendi kendine kuruyacak şekilde kısa kesilmişti, yeşil gözleri kaygılıydı, omuzları gergin görünüyordu, ama diğer bakımlardan her şey normaldi. Dengesiz bir karar vermiş birine hiç benzemiyordu. Marilyn anahtarlarını aldı ve işine gitti.

Ria oturmuş, masanın kenanna sımsıkı tutunmuş duruyordu. Genç kızlığından beri yurtdışına yalnız çıkmamıştı. Danny ile de yalnızca birkaç kez çıkmışlardı. Neyse pasaportu ve burada işleri yoluna koymak için birkaç hafta vakti vardı. Marilyn, Annie'nin kedisine sevinerek bakacağını söylemişti. Çocuklar Amerika gezisini, yüzme havuzlu bir evde bir süre kalmayı çok isterlerdi kuşkusuz. Kasaba, çok sakin olduğundan, "Yolun ters tarafında araba kullanmayı öğrenmek

zor olmaz" demişti Marilyn. Ria'ysa çılgın sürücüler ve trafik kazalarıyla dolu Dublin'de araba kullanmanın serüvencilik olacağı konusunda uarmıştı Marilyn'i. Marilyn yürümei yeğleyeceğini söylemişti.

Ria, alışkanlıkla bir kâğıt aldı önüne, "liste" diye yazdı ve sözcüğün altını çizdi. Yapması gerekenleri yazmaya başladığında göğsü sıkıştı birden. Aklını mı kaçırmıştı ? Bu kadın hakkında hiçbir şey bilmiyordu. İkisinin de telefonda karşılıklı ağladığından başka hiçbir şey. İnsan ciddi ciddi düşündüğünde, evleri değış tokuş etme fikri çok garip değıl miydi? Bu tür işlerde uzmanlaşmış acentalar, şirketler vardı, insanları tanıştıırıp böyle bağlantılar kurmalarına yardımcı olmak için internet onları bekliyordu.

Yıllar öncesinden Danny'nin yakışıklı yüzünü anımsayacak ve onu bulmaya çalışacak bir kadın, ne biçim bir kadındı ? Belki bütün bu yıllar boyunca onun hayaliyle yaşamıştı; Danny ne de olsa çok yakışıklı bir adamdı. Hatta belki söylediğinden de yakın bir ilişki kurmuştu kocasıyla, bir gönül eğlencesi, kısa bir serüven ya da neyse... yaşamış olabilirlerdi. Bu evde bir süre kalma fikri bir hile, Danny'nin yaşantısında yer almak için bir bahane olabilirdi.

Gerçek delillerin, son derece akla uygun konuştukları, saf, temiz insanların bu delileri hiç kötü şeyler düşünmeksizin yaşantılarına buyur ettikleri pek çok film görmüştü Ria. Bu, onları perişan edecek bir karabasanın ilk saatleri olabilirdi. Kendisini zorlamalı, bu konuda akılcı davranmalı ve ne istediğini iyice saptamalıydı. Neden çok iyi bir fikir olduğunu düşünmüştü bunun ? Hilary'yi, annesini, Rosemary'yi, Frances ile Gertie'yi ve de bunların gözlerindeki acımayı görmek zorunda kalmasın diye mi atmıştı bu önerinin üzerine ? Onu Atlantik Okyanusu'nun öbür tarafına götüren başka bir neden var mıydı ?

- Orada Danny'yi unuturum biraz, dedi Ria kendi kendine. Baktığım her şeyde onun yüzünü görmem belki. Diyelim Amerika'da yabancı bir yatakta uyuyor, sabahın dördünde korkuyla uyanıp kocasının geciktiğini, belki de trafik kazası geçirdiğini düşünmeyecek, hatta daha da kötüsü, kendine gelip artık bu yatağa hiç dönmeyeceğı bilinciyle büsbütün sarsılmayacaktı. Amerika ona iyi gelebilirdi.

Bir de Danny'nin hayatından belki de çok sayıda Bernadette'in gelip geçtiğı düşüncesi vardı kafasında. Erkek ilk serüvende evini terk etmez, deniliyordu. Bu evde ağırlanmış, hatta kocasıyla yatmış birçok kişi vardı belki de. Hiç kimsenin Danny'yle tanışmadığı, adını duymadığı ve kuşkusuz onunla yatmadığı bir yere gitmek harika olacaktı.

Ama gene böyle bir konuda bu kadar çabuk karar vermek doğru olmayabilirdi. Hiç tanımadığı birine Tara Sokağı'ndaki evlerinde oturabileceğı sözünü vermişti. Normal durumlarda asla böyle tedbirsiz davranmazdı. Ama bunlar olağan günler değildi, Amerika'da geçirilecek iki ayın, gerçekten de kendisine iyi gelebileceğı günlerdi. Hem, Marilyn denen bu kadının azılı katil olabileceğini düşünmek saçmaydı.

Ria, Marilyn'in özellikle bu evi istemediğini, Tara Sokağı'ndaki evlerini kakalayanın kendisi olduğunu hatırladı. Marilyn özür diler bir havada konuşmuş, birkaç kez konuşmayı sona erdirmeye çabalamıştı, üsteleyen Ria olmuştu Marilyn ona resimler göndereceğini, bankadan kâğıt alacağım söylemişti, Ria da aynı şeyleri yapacaktı. Marilyn akıllı başında, normal biriydi kuşkusuz. Kaçmak, kafasını toparlamak üzere vakit kazanmak istiyordu; bu, Ria'nın yapmak istediğinin Amerikancasıydı aslında. Hayır hayır, benzer ihtiyaçları olan iki kişinin kazara doğru zamanda karşılaşmaları, öyle korkulacak bir rastlantı değildi.

"Neden gitmeyi böylesine çok istiyorum ?" diye sordu Ria kendi kendine. "Bu sabah kalktığımda, yaz tatiline Connecticut'ta bir eve gideceğim aklımın ucundan geçmiyordu. Çocuklara, babalarının Shannon gezisinden aşağı kalmayacak bir şey sunabilmek için mi yaptım bunu acaba? Danny Lynch'in dünyanın merkezi olmadığı, ne yapacağımızı bilmek için onun ne yapacağını beklemediğimiz bir yerde olmak istediğim için mi?"

Yanıtın bütün bunların karışımında gizli olduğunu hissediyordu, ama gene de verdiği kararı uygulamak için harekete geçme gücünü bulamıyordu kendinde. Rosemary'yle mi konuşsaydı acaba? Rosemary çok akıllı başında biriydi, her konuda çıkış yolunu buluveriyordu.

Ama Ria omuzlarını dikti birden. Tersini gösteren birçok kanıt bulunmasına karşın güçlü biriydi o. Koşulların, derneğin dükkânında satış yapmaya çalışırken hor gördüğü o kararsız kadınlardan biri gibi davranmasına yol açmasına meydan vermeyecekti. Mavi masa örtüsü ile sarısı arasında karar veremeyen kadınlar gibi olmayacaktı, sonra gelip topu topu üç sterlini ödemededen önce kocalarına, kızlarına ya da komşularına danışmak istiyordu hepsi; Ria öyle biri olmayacaktı. Marilyn'in sesinden hoşlanmıştı, bu kadın Tara Sokağı'nı birbirine katmak için gelen bir ruh hastası, uçuk bir katil olamazdı. Tam ihtiyaç duyulduğu anda ortaya çıkıveren biriydi yalnızca. Büyük bir kararlılık içinde kendini listesine verdi Ria.

Annie ve Brian'la yemek pek iyi gitmiyordu.

Danny onları çok sevinirler diye Quentin'e götürmüştü, ama büyük bir yanlış yaptığı anlaşılıyordu. Her şeyden önce çocuklar doğru dürüst giyinmemişti. Anne babalarıyla ya da büyükannele-riyle orada yemek yiyen gençler, şık giyinmişlerdi. Oysa Brian'ın üzerinde partal bir kot ile kir pas içinde bir tişört vardı. Fermuarlı ceketinin üzerinde futbolcuların, ölmüş pop yıldızlarının adları yazılıydı; Grafton Caddesi'nde turistlere asılan genç bir serseriye benziyordu. Annie de kot giymişti, Danny'nin görüşüne göre aşırı dar bir kot. Saçları yıkanmamıştı, pırıl pırıl değildi, yağlıydı, kulaklarının ardına sıkıştırılmıştı. Sırtındaki eski ceket, üzerine rasgele işlenmiş metal rozetlerle doluydu. Bir şey denecek olsa, gerçek bir antika, ellili yıllardan kalma bir ceket olduğu söylenebilecek bu giysi, St. Rita'daki bir ihtiyardan alınmıştı.

- Şu fiyatlara bak! dedi Brian şaşkın bir yüzle. Dana pirzolası ile böbrek turtasına ne para alıyorlar, bak! Annem bunları evde bedava yapıyor.

- Bedava olur mu, aptal, dedi Annie. Pirzolayı, böbrekleri, unu ve yağı bedava almıyor herhalde.

- Ama bunlar evde var, diye karşı çıktı Brian.

- Hayır yok. Mutfakta yetişmiyor bu yiyecekler, ahmak. Erkekler böyledir zaten. Annem gidip dükkânlardan parayla alıyor bunları, sonra uğraşüyor, didiniyor pişirmek için, bunu da hesaba katmak gerek.

JlitJâiltıtıtı01

Danny Annie'nin bir bakıma babalarının sunduğu yemeğin pahalılığını haklı çıkarmaya çabaladığını gördü, ancak hep birlikte tartışacakları bir konu değildi. Umutla bir kızına, bir oğluna baktı, "Haydi bakalım, sevdiğimiz bir şey görüyor muyuz listede ?" dedi.

- Porcini ne demek, domuz eti mi ? diye sordu Brian.

- Hayır, mantar, diye yanıtladı onu babası.

Aslında kendisi de bu sözcüğün anlamını bilmiyordu ama, "Ahmak" dedi Annie gene.

- Ben hamburger isterdim, ama mönüde göremiyorum, dedi Brian.

Danny rahatsızlık duygusunu açığa vurmadı. "Bakın, burda domates ve kekikli sosla servis edilen bir köfte var, bu da aşağı yukarı hamburger sayılır" dedi.

- Neden sanki normal yerlerdeki gibi hamburger yazmıyorlar ? diye homurdandı Brian.

- İnsanların yemek adlarını okuyup anlamalarını bekliyorlar da ondan, diye tersledi onu Annie. Vejeteryan yemekleri var mı burda Baba?

Sonunda yemekler seçildi ve şık bir hanımefendi olan Brenda Brennan siparişlerini bizzat almak üzere yanlarına geldi.

- Sizi ailenizle bir arada görmek büyük zevk, Bay Lynch, dedi. Çocukların sokak serserisi gibi giyinmiş olmaları karşısında hiçbir hoşnutsuzluk belirtisi göstermedi.

Danny teşekkür etmek yerine gülümsedi. Brenda Brennan uzaklaştıktan sonra, "Bu o mu ?" diye fısıldadı Brian.

- Kim ? Danny gerçekten şaşırılmıştı.

- O hani, bebeği olacak olan, senin birlikte yaşayacağın hani ? Annie'nin sabrı artık taşmıştı. "Saçmalama, Brian!" dedi. "Bu kadın annem yaşında, Tann aşkına! Elbette bu o değil."

Danny, buluşmalarının amacını dile getirmenin tam sırası diye düşündü. "Annenle beraber bugün çok güzel bir konuşma yaptık, çok güzel. İkimizi de ve hepsinden iyisi, sizi üzen o gereksiz kavgalardan eser yoktu."

- Eh, değişiklik olmuş demek, diye homurdandı Annie.

- Evet, gerçekten değişiklik oldu. Son iki üç gün hepimiz için çok kötüydü, ama şimdi tekrar konuşacak duruma geldik.

- Dönüyor musun ? diye atıldı Brian umutla.

- Brian, annen ile ben bu konuyu konuştuk. Kullandığımız sözcükler çok önemli. Ben bir yere gitmiş değilim, Annie ile seni terk

219

etmiş değilim, asla sizi bırakmış değilim. Bir başka yerde oturacağım, hepsi bu.

- Nasıl bir yer? diye sordu Annie.

- Şimdilik bir apartman dairesi, ama çok geçmeden bir evimiz olacak, siz de gelip istediğiniz kadar orada kalabileceksiniz. Çok güzel bir bahçesi var. Sizin de eviniz olacak orası.

- Tara Sokağı'nda da çok güzel bir bahçemiz var, dedi Annie.

- Eh, şimdi iki güzel bahçeniz olacak. Bu sözlerini çok beğendi Danny. Çocuklar kuşkuyla babalanna baktı.

- Kendi odalarımız olacak mı ? diye sordu Annie.

- Elbette olacak. Hemen değil belki, taşındığımız gün değil, ama evde değişiklik yapacağız. Bay McCarthy'nin adamları bir odayı sizin için ikiye bölecek. Bu arada kalmaya geldiğinizde biriniz salondaki kanepede yatarsınız.

- Kanepede yattıktan sonra... ikinci evimiz sayılamaz bence... dedi Annie.

- Evet ama bu geçici bir süre için geçerli, sonra işler yoluna girecek. Danny gülümsemesini korumaya çabalıyordu.

- Peki bölünmüş odalı evde kaç gün kalacağız? diye sordu Brian.

- Kaç gün isterseniz. Annenle bugün konuştuk bu konuyu. Eve gidip onunla da konuşursunuz, ikimiz de bütün bu olaylar içinde en önemli kişilerin siz olduğunu düşünürüz...

Annie babasının sözünü kesti. "Peki birimiz bir yerde, diğerimiz öteki evde kalabilir miyiz ? Yani ben Brian'a ipe falan bağlı değilim, öyle değil mi?"

- Hayır, elbette değilsin.

Annie bundan hoşlanmış görünüyordu.

- Bebek gelince ağlayıp bizi rahatsız ederse Tara Sokağı'na dönebilir miyiz ? diye sordu Brian.

- Evet, tabii.

Brian memnun göründü. "Eh, iyi öyleyse."

- Peki öyle annem gibi, "Odanı topla", "Şu saatten geç eve gelemezsin" falan diyecek mi ?

- Bernadette sizi çok rahat ettirecek, sizinle tanışmayı dört gözle bekliyor. Bu işi ne zaman yapabiliriz sizce ?

- Kurallar koyup koymayacağını söylemedin, diye üsteledi Annie.

- Bu yeni evde de tıpkı Tara Sokağı'ndaki evde olduğu gibi saygılı olacaksınız, bizlere yardımcı olacaksınız. Sizden beklenen tek şey bu.

Brian, babasının bir yanlısını düzeltiyormuşçasına, "Tara Sokağı'nda hiç yardımcı olmuyoruz ki" diye atıldı.

Danny iç geçirdi. "Ne dersiniz, Bernadette'le ne zaman nerde buluşacağımızı konuşalım mı ?"

- Karnı büyük mü? Hamile olduğu belli mi? diye sordu Annie.

- Pek değil. Neden sordun?

Annie omuz silkti. "Nerde olsa buluşuruz işte." Danny sabırsızlık içinde ayağını sallamakta olduğunu fark etti; bu iş sandığından da zordu. "Tanışmamız şart mı ?" diye sordu gene Annie. "Bebek falan doğsa, bütün bu işler temizlense de öyle tanışsak daha iyi olmaz mı ?"

- Ama tanışmanız gerek! diye haykırdı Danny. Hep birlikte Shannon Nehri'nde tekneyle tatil yapacağız... hepimiz. Bundan çok önce tanışmak isteriz, değil mi ?

Çocuklar afallamış bir halde babalanna baktı. "Shannon ?" dedi Annie.

- Hepimiz ? diye sordu Brian.

- Kitty de gelebilir mi ? dedi hemen Annie. Sen de şimdi Myles ve Dekko gelebilir mi, demeye kalkma sakın Brian, aklından geçirme bunu.

- Bana sorarsanız annem şeyle tatile gitmek istemez... yani, o da geldiğine göre, dedi Brian yavaşça.

Annie ile babası bakıştı. Bir karabasandan farksız olan bu yemekteki tek dayanışma anı o oldu. Hiç değilse kızı kendilerini bekleyen sorunlardan

bazılarını arılayabiliyordu. Annie Brian'a ahmak falan demedi. Tersine, babasıyla birlikte, ne de olsa daha on yaşındaki çocuğa çok önceden tasarlanmış, üzerinde çok konuşulmuş tatile annelerinin katılmayacağını açıklamaya koyuldular.

Marilyn'in bürosunda, ağustosta yapılacak olan yıllık mezunlar pikniği konuşuluyordu. Kalınacak yerlerin listesini oluşturmak gerekiyordu. Mezunların kalabileceği otel, motel ve yurtlar saptanıyor, onları konuk edebilecek aileler aranıyor. Yılın önemli bir olayı olan bu hafta sonu gezisini çoğu kişi dört gözle bekliyordu. Bu üniversite için bir gelir elde etmede ve şimdiki öğrenciler ile mezunlar arasında yakın ilişki kurmada çok yararlı olan bir buluşmaydı. Mezunlar Derneği'nde çalışanların kendi evlerini bu konuklara açması âdetlendi. Marilyn ile Greg, Tudor Drive 1024 numaralı evlerinde pek çok aileyi konuk etmişti. Hepsi de hoş insanlardı. Sıcak ağustos günlerinde havuzdan yararlanmak hoşlarına gitmişti, çoğu da Vine'larla yıllardır ilişkilerini sürdürmekteydi. Evlerinde kalan kişiler, Vine'lan Boston'a, New York'a ve başkent Washington'a davet etmişti, yeni dostlarının evlerinde diledikleri zaman gidip kalabilirlerdi.

Piknik planları yürütülmekteydi, çağrı mektuplarının yazılması, mezunlar kitaplığı ile sanat merkezine yapılabilecek bağışların vergi dışı bırakılmasının ayrıntılarının kâğıda dökülmesi yapılacak işler arasındaydı. Ne gibi eğlenceler düzenleneceğini, kaç kişinin konuşma yapacağını, konuşmaları kısa tutmanın yollarını saptamak durumundaydılar. Az sonra iş dağıtımı yapılacaktı. Marilyn hemen konuşması gerektiğini biliyordu. Sonuna dek götüre-meyeceği işleri üzerine almayacaktı.

Gırtlığını temizledi ve toplantıya başkanlık eden profesöre döndü. "Başkan, temmuz ve ağustos aylarında burada olmayacağımı belirtmek durumundayım. Üniversitenin bana lütfettiği ücretsiz izni kabul etmeye karar verdim. Haziran sonunda ayrılacağım ve İşçi Bayramı'ndan sonra dönmüş olacağım; bu durumda bana önhazırlıklarla ilgili fazla görev vermenizi ve piknik sırasında burada olmayacağımı dikkate almanızı rica edebilir miyim ?"

Birkaç yüz gülümseyerek ona döndü. Bu iyi haberdi. İnatçı, gergin Marilyn Vine sonunda teslim oluyordu. Hawaii'de şaşkınlık içinde bekleyen kocası Greg'in yanına nihayet gidiyordu.

Yolculuğa nerdeyse iki ay vardı. Ria'ya hazırlanmak için bol bol zaman kalıyordu. İyice kesinleşinceye dek hiç kimseye bir şey söylemeyecekti. Listenin yararları saymakla bitmezdi. Danny'nin liste yapıyor diye ona gülmesinin, saçlarını karıştırıp gülünç olduğunu söylemesinin nedenini bir türlü anlamıyordu. Liste yapmayıp da ne yapacaktı insanlar ? Tamam, çalışıyorlarsa ya da bir büroda bilgisayar ya da benzeri elektronik aletler kullanıyorlarsa mesele yoktu. Ama temelde süreç aynıydı. Yapılacak şeyleri yazardın, listeyi yanından ayırmazdın, böylece hiçbir şeyi unutmazdın.

Marilyn'den istediği belgelerin gelmesi bir hafta sürerdi herhalde. Bunun iyi bir fikir olduğunu destekleyecek bir şeyler gösterecek duruma gelmeden kimseye bir şey söylemek istememişti. Kendisi de küçük bir dosya hazırlamıştı, bugün ya da yann postalayacaktı. Evin hem içten, hem dıştan fotoğraflarını çekmişti, ayrıca Irish Times gazetesinin emlak alım satımı bölümünden Tara Sokağı'nı gösteren resimleri kesmişti. Dublin'in bir haritasını, kentin yeni bir turist rehberini, bir restoranlar listesini, Marilyn'in gelmeden okumak isteyebileceği kitapların adlarını derlemiştir. Bankasının adresini, banka müdürlerinin adını, telefon ve faks nü-

maralarını da yazmıştı. Bir de evin Danny ile onun ortak malı olduğunu belirten kısa, kuru bir not düşmüştü; kime ait olduğu tartışmalı değildi, evin sahipleri belliydi. Temmuz ayında çocuklara kocası bakacaktı; Marilyn buraya geldiğinde kendisine yardımcı olabilecek dostların listesini de daha sonra gönderecekti. Belki de bir hafta çok iyimser bir tahmindir, gizini umduğundan uzun süre saklamak durumunda kalabilirdi. Bütün bu işler on gün bile sürerdi belki. Ancak Ria, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki hızı ve kurye şirketlerim hesaba katmamıştı. Daha ertesi gün bir kurye aracı kapının önünde durdu ve Marilyn'nin dosyasını Ria'nın eline teslim etti. Ria nerdeyse soluk almaya bile cesaret edemeden havuzun, taraçası çiçeklerle dolu beyaz evin resimlerine, bölgenin yol haritasına, yerel gazeteye, otomobil hakkındaki bilgileri, alışveriş

olanaklarını sıralayan kâğıtlara bakmaktaydı. Ria orada kaldığı sürece kendisine devredilecek olan bir eğlence kulübü üyeliği kartı da belgeler arasındaydı. Marilyn ayrıca önemli durumlar için başvurabileceği kişilerin adlarını ve telefon numaralarını içeren bir liste göndereceğini belirtiyordu.

Marilyn mektubuna, tıpkı Ria'nın mektubundaki gibi kısa, duygusallıktan uzak bir not düşmüş, geleceği konusunda rahat rahat düşünebileceği bir yere ihtiyacı olduğunu yazmıştı. Hawaii'de bulunan kocasının yanına bir hafta sonu için bile gitmemişti, çünkü üzerinde düşünmesi gereken konular vardı. Banka bilgilerini verirken, bu değiş tokuştan kocasına henüz söz etmediğini, ama bir sorun çıkmayacağını, bu noktayı da yirmi dört saat içinde açıklığa kavuşturacağını belirtiyordu. Ona telefon edip böyle bir işe giriştiğini söylemek istemiyordu. Bazı şeyler Ria'nın da çok iyi anlayabileceği üzere biraz kurnazlık isterdi. Ria anladı. O da Danny'ye henüz söylememişti. Bürosunun numarasını çevirirken, "Oradakiler biliyor mu acaba? diye düşündü tekrar. Artık bu numarayı çevirmek çok güç geliyordu ona. Danny'nin karısı olarak orada çalışanların gözünde belli bir konumu vardı, şimdiki konumu neydi ? Telefona yanıt veren kızın sesinde acıma, kabalık ya da utanma duygularını okumak kolaydı. Belki bunlardan hiçbiri yoktu da ona öyle geliyordu.

- Gelip eşyalarını alabilir misin Danny? Evi biraz derleyip toplamak istiyorum.
- Acelesi yok bunun ama, değil mi ?
- Yok, benim açımdan yok da, çocuklar için... Sana ait şeylerin senin bulunduğun yerde olmasına yavaş yavaş alışmaları gerek.
- Söylediğim gibi daire pek büyük değil.
- Ama Barney sana yeni bir ev ayarlıyordu hani?
- Buluyor, dedim, alıyor demedim, Ria.
- Evet, biliyorum, ama böyle bir yer yok mu şu anda?
- Var, ama henüz oturulacak halde değil.
- Ama golf sopalarını, kitaplarını, giysilerini alacak halde olabilir belki...
Sonra, müzik odasındakiler, onlar senin.
- Hayır tatlı... Hayır, benim değil, bizim. Eşyaları kalem kalem bölüşme noktasına gelmiş değiliz...
- Bunu bir ara yapmamız gerek.
- Ama şu an... hayır, şu anda değil.
- Gelebiliyorsan bugün arabayla gel. Seninle konuşmak istediğim bir iki şey daha var zaten. Çocuklar dönmeden gel, olur mu?
- Ama onları da görmek isterim.
- Tabii, istediğin zaman görebilirsin, ama seni burada görmeleri iyi olmaz.
- Ria, gene kurallar koymaya başladın.
- Ama onlann kafasını karıştırmama konusunda anlaşmıştık, her iki evde de aynı sevgi ve saygıyla karşılanacaklar. Çocuklar seni ziyarete geldiklerinde ben senin evinde olmayacağıma göre, senin de burada olmaman normal.

Bir sessizlik oldu.

- Durum biraz farklı orada.
- Hayır, değil, Bernadette'in evinde benim orada olduğuma dair herhangi bir belirti ya da makyaj malzemelerim, sağda solda giysilerim, dikiş makinem olmayacağına göre senin eşyalann neden burada olsun ?
- Geleceğim, dedi Danny.

Heidi Franks, Marilyn'le konuşmak için mezunlar pikniği toplantısının bir an önce bitmesi için sabırsızlanıyordu. Kadının nihayet aklı başına geldi diye müthiş sevinçliydi. O yokken gidip bahçesine bakacağını söyleyecekti. Marilyn'in komşuları bahçe işlerinden anlamıyordu, arkadaşısı bundan gurur ve sevinç duyuyordu. Ancak bu kararın alınması uzun sürmüştü. Heidi hemen heyecanlanıp sevinç çığlıkları atmayacaktı; tıpkı Marilyn kadar soğukkanlı yaklaşacaktı meseleye. Toplantıda gideceğini bildirirken herkesin ne yapacağını merak ettiğini, onu düşündüklerini bildiği halde gayet serinkanlı, kısa ve öz konuşmuştu.

Konuşma fırsatı bulduklarında, "Ben sık sık uğrar sulama fıskiyelerini ayarlarım" dedi.

- Sağ ol Heidi, çok iyisin, ama fıskiyeler otomatik, kendi kendilerine açılıp kapanıyor.

- Gene de gelir, o güzel çiçeklerinde böcek, çiçekbiti falan var mı diye bakarım.

- Yok, aslında evde biri kalacak, bu nedenle bu kez piknik için evimde kimsenin kalmasına yanaşmadım.

- Sahi mi, eve göz kulak olacak birini mi buldun ? Bu iyi fikir, kim geliyor?

- Sen tanımazsın, İrlanda'dan... Ria Lynch.

- İrlanda'dan ha? dedi Heidi.

- Şaşırmakta haklısın. Burayı çok farklı bulacağını umuyorum. Acelem var Heidi, işleri düzene koymam gerek. Sonra konuşuruz, her şeyi anlatırım sana. Marilyn bürodan ayrıldı.

Heidi tatlı tatlı gülümseyerek arkasından bakıyordu. Greg ne kadar sevinecekti. Marilyn'in kendisiyle Hawaii'ye gelmeyeceğini duyunca ne kadar üzülmüştü. Oradaki o işi ve profesörlerin kürsü değiş tokuşunu elde edinceye dek canı çıkmıştı, bu yüzden isteği kabul edilince de geri adım atmadı. Neyse, Marilyn sonunda ona katılıyordu.

Ria daha önce hiç kurye hizmetinden yararlanmamıştı. Ne kadar da kolaydı; kapına gelip paketini alıyorlardı. Her şeyin önemli olduğu bir devirde, insanların hâlâ normal postayı kullandıklarını sanmakla aptallık etmişti. Öğreneceği çok şey vardı. Belki de bu yaz ona pek çok şey öğretecekti.

Bahçede Colm'u gördü, daha bebekken Annie'ye verdiği Clement uykulu gözlerle onu seyrediyordu. Çok çalışıyordu Colm, her zaman için sakin ve nazikti. Onu kahve içmeye içeri çağırıp, yapacaklarını anlatmaya can atıyordu.

Ama Danny'yle konuşmadan kimseye bir şey söylememeliydi. Yazı nasıl geçireceğini öğrendiğinde yer yerinden oynayacaktı. Zaten dün akşam Quentin'de çocuklarla felaket bir iki saat geçirmişti... çocukları oraya götürmek ne saçma bir fikirdi. Annelerine kötü olduğunu söylemişlerdi, ama beğenmedikleri yüzlerinden okunuyordu.

Heidi Marilyn'in masasındaki telefonu yanıtladı.

- İyi günler, Marilyn Vine'ın masası, ben Heidi Franks... A, Greg, ne güzel bir sürpriz, hayır, az önce çıktı. On dakika sonra döner. Kendisine söylememi istediğin bir şey var mı? Tamam, tamam. Söylerim. Ha, Greg, yanına geleceğine hepimiz çok sevindik. Harika bir karar. Bugün. Toplantıda. Evet, Temmuz ve ağustos aylarında. A? Sen bilmiyor musun? Acaba sürpriz falan mı yapmak istemişti ? Ah, söylediğim için özür dilerim. Yanlış anladığımı sanmıyorum, Greg. O senin yanındayken bir İrlandalı kadın gelip Tudor Drive'daki eve göz kulak olacakmış. Dinle, bırak kendi söylesin sana. Biliyorum Greg. İşler bazen çok karmaşık oluyor. Heidi ahizeyi yavaşça yerine koydu ve döndü.

Kapıda dikilmiş bembeyaz bir yüzle kendisini dinleyen Marilyn'le göz göze geldi. Neden Greg'den önce fakültedekilere söylemişti sanki? Ah, ne aptaldı. Biraz Hawaii ile burası arasındaki zaman farkından, biraz da söyleyeceklerini tam olarak tasarlamamış olmasından dolayı aramamıştı Greg'i. Şimdi işler iyice sarpa saracaktı.

Danny resimleri, broşür ve haritaları içeren zarfı eline bile almadı. Öyle şaşkın Ria'ya bakıp kalmıştı.

- Bu olmayacak. İnan bana bu öylesine büyük bir çılgınlık ki, düşünmesi bile olanaksız benim için.

Ria sakindi. Listesinde, "Yalvarma, rica minnet etme" yazılıydı. Bu işe yarıyordu, kendi buyruklarına uyuyordu Ria.

- Yalnızca yol parası, seyahat acentasıyla görüştüm. Pek bir şey tutmuyor.

- O tutmayan şey tam olarak nedir, sorabilir miyim ? dedi Danny alaylı alaylı.

- Hamburger ile pizzadan başka bir şey istemeyen iki çocuğun Quentin'de yediği yemeğin parası, dedi Ria.

- Haa, bunu kafama kakacağım biliyordum, adım gibi biliyordum, dedi Danny utkuyla.

- İyi öyleyse, haklı olduğunu görmek güzel, dedi Ria.

- Çok rica ediyorum aptal aptal kafa tutma bana. Çocukların hatırı için, onların iyiliği için uğraşıyoruz burada, birer futbol topuna dönmeler diye çaba harcıyoruz. Telefonda sesin iyiydi, neden değiştin?

- Gene iyiyim. Değişmedim. Çocukları pekâlâ düşünüyorum ben. Sen onlar için Shannon'da seyredecek güzel bir tekne kiralayabiliyorsun. Benim o kadar param

yok. Hatta, ne kadar param olacağını bile bilmiyorum, bu yüzden havuzlu bir evde harika bir tatil ayarladım onlara. İyi düşün Danny, yol parasından başka masrafımız olmayacak. Markete gidip alışveriş yapacağım, burası yerine orada yemek yapacağız. Hoşuna gideceğini sanmıştım.

- Hoşuma gidecek ha ? İkimizin de tanımadığı bir delibozuğu evime alttanın hoşuma gideceğini mi sandın...

- Evimize...

- Bu olur iş değil Ria, inan bana.

- Her şeyi ayarladım.

- Ayarlan boz öyleyse.

- Çocuklara benimle tatil yapamayacaklarını, Amerika'yı görme fırsatından mahrum kalacaklarını açıklayacak mısın ? Bir ay yerine iki ay bakacak mısın onlara? Evet, bakacak mısın Danny? Bütün mesele bu işte.

- Hayır, mesele bu değil, mesele silahı kafama dayaman.

- Hiç de böyle bir şey yapmıyorum, senin kırdığın şeyin parçalarını bir araya getirmek için elimden geleni yapıyorum. Ben burada sonsuza dek yaşamımı sürdüreceğim kadar mutluydum. Sen, değildin. Mesele bu. Ria'nın yüzü de Danny'ninki gibi kıpkırmızıydı.

Danny'nin sesi sakinleşti, Ria, onun kendisine artık "tatlım" demediğini fark etti. Kocasını o kadarını becerebiliyordu. "Bir an için bunun güzel bir fikir olduğunu düşünsem bile, bu kadın hakkında hiçbir şey bilmiyoruz, Ria." Soran gözlerle karısına baktı, başını bir yana eğmişti. "Ben kaçmadım, yaşamımla ilgili bir karar verdim ve bunu sana açıkça, dürüstçe söyledim." Sesi biraz yükselmişti.

- Ha, unuttum. Elbette, söyledin, söyledin. Son derece sakindi Ria.

- Şimdi, o zaman belki bir başka yaz için böyle bir şey düşünmeye razı olacak mısın, yani Amerika'daki biriyle ev değiştirme fikri, demek istiyorum. Bu büyük bir pazar aslında, pansiyonculuktan çok daha güvenli. Barney de diyordu ki...

- Bir temmuzda yola çıkıyorum, o da aynı gün burada olacak. Çocuklar bir ağustosta yanıma gelebilir. Uçaklara baktım, yer var, ama hemen yer ayırtmamız gerek. Sesi çok durağandı, ne söylediğini bilir bir havası vardı.

Danny isteksiz isteksiz elini uzattı ve içindekilere bakmak üzere Marilyn Vine'm zarfını kendine doğru çekti. İşte o an Ria kazandığını ve bu geziye çıkacağını anladı.

Marilyn Hawaii Üniversitesi'nde bulunan Greg'e kısa bir elektronik mektup gönderdi.

Yaz taşanlarıyla ilgili olarak daha önce seninle görüşmediğim için özür dilerim.

Bu akşam senin için uygun bir saatte bana telefon et, her şeyi açıklayacağım.

Tekrar içtenlikle özür dilerim.

Marilyn.

Greg saat sekizde aradı. Marilyn bekliyordu, ahizeyi hemen kaldırdı.

- Orada öğleden sonra saat üç falan olmalı, dedi Marilyn.

- Marilyn, saat farklarını konuşmak için açmadım telefonu, neler oluyor?

- Gerçekten çok üzüldüm, Heidi de işin aslını bilmiyordu tahmin edebileceğin gibi. Bir saat sonra sana yazıp telefon etmeni isteyecektim zaten.

- İyi işte, telefon ettim.

- Buradan uzaklaşmak istiyorum. Burayı çok sıkıcı buluyorum. Bunaldım.

- Biliyorum, bana da öyle gelmişti. Bu nedenle ikimizin buraya gelmesi için bu işi aldım. Sesinde olanları anladığını ele veren bir hava yoktu. Karısının kendisiyle birlikte Hawaii'ye gideceğinden öyle emindi ki, Marilyn gelemeyeceğini söyleyince perişan olmuştu.

- Bu konuyu kapatmıştık, Greg.

- Hayır, kapatmış falan değiliz. Burada, altı bin mil uzakta oturmuş, senin neden yanımda olmadığını merak etmekteyim.

-Lütfen Greg?

- Hayır, öyle, "Lütfen Greg" deyip de anlamamı bekleyemezsin. İçime mi doğacak gelmemenin nedeni? Neymiş bu senin yaz tasarıların ? Bunlar bana söylenecek mi, yoksa fakültedekilerin yansından daha bana katılıp katılmayacağını konusunda bir sürü kafa karıştırıcı mesajlar almam mı gerekiyor.

- Bunun için ne kadar özür dilersem azdır.

- Nereye gidiyorsun Marilyn ? Sesi soğuktu bu kez.

- Temmuzun birinde İrlanda'ya gidiyorum. -İrlanda'ya?
Marilyn, kocasının güneş yanığı çizgi çizgi yüzünü, alnına itilmiş gözlüklerini, önde azıcık seyrelmeye başlayan saçlarını gözünün önüne getirebiliyordu. Ayağında solmuş bir şort ve üzerinde belki de adaların aydınlığında ve sıcağında fena durmayan, ancak başka her yerde abartılı görünecek ve insana turist etiketi yapıştıran o parlak renkli gömleklerden vardı.
- Yıllar önce gitmiştik İrlanda'ya, hatırlıyor musun?
- Elbette hatırlıyorum, üç günlük bir konferans için gitmiştik, sonra da üç gün yağmurun hiç dinmediği Batı'yı dolaşmıştık.
- Ben hava için değil, başımı dinlemek için gidiyorum.
- Marilyn, senin durumundaki birinin oralara gidip bir dağın dibindeki kulübeye gömülmesi çok tehlikeli.
- Hayır, öyle yapmayacağım. Aslında büyük bir kent evi bu, Dublin'in iyi mahallelerinden birinde Victoria Dönenii'nden kalma eski bir bina. Çok güzel görünüyor, dört katlı, büyük bir de bahçesi var. Orada çok mutlu olacağım.
- Ciddi olamazsın.
- Ciddiyim. Evin sahibi kadınla ev değiştiriyoruz, o da buraya Tudor Drive'a gelecek.
- Evimizi bir yabancıya mı teslim ediyorsun yani?
- Senin dönebileceğini söyledim ona, bunun beklenmediğini, ama iş gereği dönebileceğini söyledim, kabul etti.
- A, teşekkürler, çok cömertmiş, peki onun kocası da zaman zaman gelip seni ziyaret edecek mi acaba?
- Hayır, ayrılar.
- Bizim gibi herhalde, dedi Greg. Farklı tümcelere sarıp sarma-lasak da sonuçta ayrıyız, değil mi Marilyn ? Sesinde hiçbir sıcaklık, hiçbir yumuşaklık yoktu.
- Benim zihnimde ayrı değiliz. Bu yıl biraz ara verdik, o kadar; bunu yüzlerce kez konuştuk, değil mi ? Ria'dan söz etmemi ister misin ?
- Kimden?
- Ria Lynch, bu eve gelecek olan kadın.
- Hayır, istemem. Greg telefonu kapattı.
Heidi Franks, Hawaii'de bulunan Greg Vine'a boşboğazlık ettiğine o kadar üzüldü ki, tuvalete gidip aptallığına ağlamak durumunda kaldı. Çok ters bir durumun yaratılmasına neden olmuştu anlaşılan. Ama kocanın, karısının planlarından haberli olmadığını nasıl tahmin edebilirdi ki ?
Çok uyumlu bir çifttiler, Greg'in Hawaii'de bulunduğu bu geçici ayrılığın, evliliklerinde bir gediği simgeleyeceği kimsenin aklına gelmemişti. Bir kere, Greg düzenli olarak telefon ediyor, elektronik posta gönderiyordu, ayrıca fakültedekilere sürekli kartpostal gönderiyor, bu kartlarda Marilyn'den öğrendiği bazı haberlere de değiniyordu. Dolayısıyla hiç kimse Greg'in karısının taşanlarından haberli olduğunu varsaymaktan dolayı suçlanamazdı?
Gene de çok üzülmüştü. Heidi'nin telefonda çenesini tutmadığını öğrendiği an, Marilyn'in yüzünde beliren o perişan ifade unutulur gibi değildi. Heidi gözlerini kuruladı, yüzü hare hare ve kuru görünüyordu. Saçları berbattı. Ah, ne olurdu Marilyn doğru dürüst özü dileyebileceği yapıda biri olsaydı. Hatta belki o zaman birlikte ağlayabilirdilerdi. Marilyn ona meseleyi anlatır, olan her neyse gizli tutması için yemin ettirirdi, Heidi de tümüyle kurnaz davranırdı. Çünkü çıldırtıcı bir durum vardı ortada, kendisi normalde bayağı ağzı sıkı biriydi. Ama bu sefer öyle olmayacaktı. Marilyn bilge ve onurlu bir havayla karşılardı arkadaşının özür dilemesini. Saçma, demişti. Söylemeye bile değmezdi, zamanlama yanlış olmuştu, o kadar. Sonra konu kapanmıştı.
Heidi, kendisini çok kötü hissediyordu. Bu akşam matematik bölümünden bir hoca için bir veda partisi düzenlenmişti. Henry onun gitmesini istediğini söylemişti. Bu tür partilerde, yaşlı eşler aşın ölçüde süslenip püslenme fırsatı bulurdu. Heidi pul pul cildine ve kuş yuvasını andıran saçlarına hoşnutsuzlukla baktı bir kez daha. Soğuk tamponlar, bu üzgün kızarıklık gözleri güzelliğin yanına yaklaştırmaya yetmeyecekti. Ani bir kararla öğleden sonrası için Westville'deki Carlotta Güzellik Salonu'na gitmek üzere izin aldı. "Olgun ciltlerin güzelleştirilmesinde" uzman olan Carlotta onu güzelleştirecekti.
Şöyle arkaüstü uzanıp, kendini Carlotta'mn ellerine bırakmak harikaydı. Heidi her an kendini biraz daha dinlenmiş ve iyi hissediyordu. İri kara gözlü Carlotta

hem çekici, hem de anaç bakışlıydı. Gayet güzel süslenmişti, kendi salonunun reklamı için kusursuz bir resimdi. On yıl kadar önce Kaliforniya'dan Westville'e gelmiş, çok güzel, başanah bir güzellik salonu açmıştı, altı kişi çalış-tınıyordu. Söylentilere göre gençliğinde üç kez evlenmişti. Çocuktan söz eden yoktu. Şu sıralarda ortalıkta koca falan da görünmüyordu. Ama herkes Carlotta'nın istemesi halinde bir kocanın ortaya çıkıvereceğini biliyordu. Hatta, korunduğu güvenli yerden fırlayıp insanın karşısına çıkıverse kimse şaşırmasdı. Carlotta Amerikalıya benzemiyordu, malî açıdan güvencede olması bir yana, çok çekici bir kadındı. Kırklı yaşların başında mı sonunda mı olduğu bilinmeyen ve Westville'de hep tartışılan Carlotta, elini salladığı anda dördüncü kocayı bulacak durumdaydı.

Heidi'ye doğal otlarla hazırlanmış bir yüz losyonu ve saç masajı önerdi. Çok vakit almazdı, fazla pahalı da değildi. Heidi bu sakin yere düzenli olarak gelmeyi aklından geçirdi. Bunu hak ediyordu. Henry'nin golfu vardı, kendisinin de rahatlatıcı bir etkinlikte bulunması doğaldı. Becerikli eller boynunda ve çenesinde gezinirken Heidi kocasına haber vermeksizin iki aylığına bir yerlere gitmeyi tasarlayan Marilyn Vine'in üzgün, gergin yüzünü unutmaya başladı.

- Marilyn nasıl bugünlerde ? diye sordu birden Carlotta.

230

Carlotta, Vine'lann bitişiğindeki evde oturuyordu. Heidi bunu tümüyle unutmuştu. Ama bir günde iki kez düşmeyecekti çukura. Bu kez Marilyn'in tasarılarıyla ilgili hiçbir şey kaçırmayacaktı ağzından. "Zaman zaman büroda görüyorum, ama neler yaptığını pek bilmiyorum doğrusu. Kimseye açılmaz o. Siz benden iyi bilirsiniz Carlotta, onunla komşusunuz. Siz görüyor musunuz peki?"

Carlotta herkes hakkında kolaylıkla konuşurdu, ama asla ayrıntılı bilgi vermezdi. Genel şeylerden konuşurdu. "Çok iyi bir komşu" diyordu. "Vine ailesi gibi bir komşu dostlar başına. Bahçelerine ve evlerine de çok iyi bakıyorlar. Marilyn bahçesini adam ettiğinden beri Tudor Drive'da herkes kendine çekidüzen vermeye başladı." Ayrıca da ağaçlarına ve çiçeklerine de bayılıyordu Carlotta.

- Salona geliyor mu ? diye sordu Heidi.

- Hayır, cilt bakımına gelmez pek.

- Aslında gelse çok yararlanırdı, dedi Heidi.

- Beğendiğimize memnun oldum. Carlotta müşterisini hoşnut ettiğine sevinmişti. Ama zaten şimdi istese de gelemez, geziye hazırlanıyor falan şu sıralar.

-Ne gezisi?

- Sizlere söylemedi mi ? iki aylığına İrlanda'ya gidiyor, bir arkadaşıyla evlerini değiştireceklermiş.

- Ne zaman söyledi bunu size ?

- Bu sabah, ikimiz de çöpü döküyorduk... Yeni ayarlamış bu geziyi, çok mutlu görünüyordu. Uzun süredir bu kadar uzun boylu konuşmamıştık onunla.

- İrlanda... dedi Heidi düşünceli bir tavırla. Onu ta İrlanda'ya götüren ne olabilir acaba?

- Amerika! dedi Rosemary. İnanmıyorum.

- Ben bile inanamıyorum, dedi Ria.

- İnsanlar ne diyor peki ?

- Yani Danny ne diyor demek istiyorsun ?

- Evet, doğrusu onu soruyorum.

- Küplere bindi elbette. Ama sanıyorum en çok çocuklara bir ay bakacağı için sinirlendi, çocuklar aşk yuvasına hiç yakışmayacak.

- Ee, ne yapacak bu durumda?

- Onu kendisi düşünecek. Ben bir ağustosta çocukları karşılamak için Kennedy Havaalanı'nda olacağım. Temmuz onun sorunu. Şimdi çok daha güçlü, bir anlamda daha güvenliydi sesi.

231

Rosemary hayranlıkla baktı ona. "Bunu güzelce planlamışsın, vay canına! Çocuklar gelinceye dek her şeyi hazır edeceksin, onları nereye götüreceğini, nasıl eğlendireceğini falan öğrenmiş olacaksın. Gerçekten de bu işler için bir aylık zaman gerek sana.

- Her şeyden önce kendimi toparlamam için gerek. Bu ay bana ait, oraya geldiklerinde yapacak çok şeyleri olacak. Gel, sana evin resimlerini göstereyim.

Rosemary Connecticut'ta küçük bir kasabada bulunan güzel bir bahçenin, yüzme havuzunun resimlerine bakarken arkadaşın-daki değişiklik karşısında büyülenmiş gibiydi. Bu geçici, aldatıcı bir toparlanma olabilirdi, ama Ria gerçekten de çok canlı görünüyordu. O güne dek bir uyurgezeri andırmaktaydı.

- Ben gitmiyorum, dedi Annie.

- İyi öyleyse, diye yanıtladı onu annesi.

Bu Annie'yi şaşırttı. Ammesinin onu pohpohlamasını, gelmesi için yalvarmasını beklemişti. Değişen pek çok şey vardı kuşkusuz.

Brian resimlere bakıyordu. "Bak, garajın yanında basket potası var, toplan var mı, yoksa ben bir tane götüreyim mi ?"

- Elbette vardır, dedi Annie umursamaz bir havayla.

- Havuza bak, otel havuzu gibi.

Annie gene resimlere uzandı. Ama yüzü hâlâ asıktı. "Oraya gitmemiz çok saçma" dedi.

Ria hiç yanıt vermedi, kahvaltılı masasını hazırlama işini sürdürdü. Danny'nin oturduğu kollukları oymalı büyük koltuğu kaldırmıştı. Fazla söze gerek yoktu, koltuğu kaldırdı, bir köşeye yerleştirdi, üzerine de dergilerle gazeteleri attı. Çocukların babalarının oturduğu yerde bir boşluk hissetmemesi için masanın çeşitli yerlerinde oturuyordu.

Kocasının daha hâlâ kapıda belirip, "Tatlım, berbat bir gündü, eve dönmek harika" diye seslenmesini beklediğine kendi de şaşınyordu. Bernadette'le seviştiği günler de söylüyor muydu bu sözleri acaba ? Bu düşünce tüylerim diken diken ediyordu. Onu ne kadar az tanıyormuş meğer, yaşamdan neler beklediğini ne kadar az biliyormuş. Ria zaman zaman kendim Amerika gezisine vermekte güçlük çekiyordu, kafası binlerce düşünceyle uğulduyor-du çünkü. Geç saatlere dek çalıştığı zamanlar ne kadar anlayışlı davranıyordu Ria, döndüğünde soğuk da yorgunluğa genç bir kızla sevişmekten kaynaklanıyor olabilir. Haftalarca sabahın dördünde boş yatağında sıçrayarak uyanmış, en son ne zaman seviştiklerini anımsamaya çalışmıştı, bir de kendisini terk edip bir başka evde yaşamayı tasarlayan kocasının sevişirken ne düşündüğünü merak ediyordu.

Ria kendi başına yaşıyor olsaydı, şimdiye dek çoktan aklım kaçırırdı. Çocuklara karşı doğal davranma çabası sağlıklı kalmasını sağlamıştı. Masada oturan çocuklarına baktı, Brian duvara yerleştirilmiş büyük basket filesinin ve çevresi seramik karolarla döşenmiş yüzme havuzunun resmine bakıyordu; Annie ise gazetelerden kesilmiş yazıları ve resimleri sağa sola itip duruyordu. Birden onlara acıdı Ria. Bekleme hakkına sahip olduklarından tümüyle farklı bir yaz geçirmek durumundaydılar. Ria onlara karşı çok sevecen davranacaktı.

Annie'nin sorusunu ciddiyetle yanıtladı. "Evet, oraya gitmenin saçma göründüğünü biliyorum, ama pek çok olumlu yönü de var. Amerika'yı görmek hepimiz için yeni bir deneyim olacak, ayrıca otel parası vermeyeceğiz. Sonra bir de buraya birisi gelecek ve bizim yerimize eve göz kulak olacak, bu da önemli."

- Ama kim bu kadın? diye kabardı Annie.

- Her şey mektupta yazılı güzelim. Okumanız için oraya koydum.

- Mektup fazla bir şey söylemiyor, dedi Annie.

Bir bakıma haklıydı. Fazla ayrıntı yoktu. Marilyn'in o cenneti bırakıp Dublin'e gelmek istemesinin nedeni ve kocasının da onunla birlikte gelip gelmeyeceği belirtilmiyordu. Westville'deki dostlardan ya da akrabalarından, arkadaş çevresinden söz edilmiyordu; yalnızca acil durumlar için çilingirin, tesisatçının, elektrikçi ve bahçıvanının adları ve telefon numaraları bildirilmişti.

Ria'nın listesi daha çok arkadaş ve dost çevresinden oluşuyordu. Ama nasılsa Annie'yi mutlu etmenin yolu yoktu, dolayısıyla bunu söylemek anlamsız kaçardı. Annie hâlâ masanın üzerindeki kâğıttan hışırdatıp duruyordu, suratı asıktı.

- Babanız Shannon gezisinin tarihini saptadı mı? diye sordu Ria. Saklanacak bir şey varmışçasına suçlu suçlu baktılar birbirlerine.

- Teknelerin hepsi ayrılmış diyor, dedi Brian.

- Aa, öyle miymiş ?

- Babam öyle söylüyor, dedi Annie.

Ria, kızının güvensizliğini fark etmemiş göründü. "Demek büyük talep var" dedi.

- Ama belki de uyduruyordur, dedi Brian.

- Hayır, Brian, uydurur mu hiç, Shannon'da geziye çıkmaya can atıyor.
- Öyle, ama kız can atmıyor, dedi Annie.
- Ria, adil olmaya çalışıyordu. "Bunu henüz bilmiyoruz" dedi.
- Aslında biliyoruz, Anne.
- Yüzünüze karşı söyledi mi ?
- Hayır, henüz karşılaşmadık, dedi Brian.
- Eee, öyleyse...
- Bugün karşılaşacağız, dedi Annie. Okuldan çıkınca.
- Güzel, dedi Ria boş boş.
- Neresi güzel ? Annie bugün gölgesiyle bile kavgaya tutuşabi-lirdi.
- Güzel, çünkü temmuz ayını onunla geçireceksiniz, Bernadette'le ne kadar çabuk buluşursanız o kadar iyi. Böylece onu tanımış olursunuz.
- Onu tanımak istemiyorum ben, dedi Annie.

Brian her nasılsa ablasıyla aynı görüşü paylaşıyordu. "Ben de."

- Nerede buluşuyorsunuz ?

- Onun dairesinde, yani onların evinde, dedi Annie. Anlaşılan çaya davetliyiz. Bir öğle sonrasında ikram edilecek en olağandışı ve en garip şey caymış havalalarında söyledi bunu.

Ria bir yönüyle, çocuklarının babalarını ellerinden alan kadına karşı tepki göstermelerinden hoşnuttu. Diğer yandan önünde uzanan günleri huzur içinde geçirmesi için tek umut, çocuklarının işbirliği içinde olmasında yatıyordu. "Ne iyi olurdu biliyo..." diye başladı. Bir saksı çiçeği ya da küçük bir armağan götürmeleri gerektiğini söyleyecekti. Bu buzlan kırar ve aynı zamanda Danny'yi hoşnut ederdi. Sonra kendini engelledi. Çok saçmaydı bu. Çocuklar ile babalarının hamile metresi arasındaki yolun pürüzlerini te-mizlemeyecekti. Bıraksın da Danny ne isterse yapsındı.

Annie Ria'nın fikrini değiştirdiğini hissetti. "Ne iyi olurdu, Anne ?" diye sordu.

- Bütün bunlar olmasaydı, diyecektim, ama mademki oldu, elimizden geleni yapmalıyız. Yüzüne bir canlılık maskesi takmıştı bu kez.

Marilyn'in zarfından çıkarılan toplamaya koyuldu.

- Bunları kaldırıyor musun ? diye sordu Annie.

- Evet, Brian baktı, sen de gelmediğine göre, eşyalarımın arasına koyacağım. Tamam mı?

- Siz oradayken ben ne yapacağım?

- Bilmiyorum, Annie. Baban ve Bernadette'le kalırsın herhalde. Sen bir şeyler düşünürsün. Böyle konuşmanın haksızlık olduğunu biliyordu, ama yalvarıp yakarma yollarına başvuracak değildi.

\

Zamanı geldiğinde Annie Westville'e pekâlâ gelecekti, bunu hepsi biliyordu. Bernadette'in oturduğu apartmanların bulunduğu Bantry Court, beş yıl kadar önce Barney tarafından inşa edilmişti. Dairelerin çoğunu Danny satmıştı. Belki bu yolla tanışmışlardı. Ria bunu hiç sormamıştı. Sormadığı pek çok soru vardı aslında. Kız nasıl biriydi örneğin? Nelerden konuşuyorlardı? Ne yemekler yapıyordu? Danny korkulu bir düş görüp kalbi küt küt atarak uyandığında, onu kollarına alıp alnım okşuyor muydu?

Bu gibi şeyleri aklına getirmemeyi başarıyor sayılırdı. Ama bugün, kızı ile oğlu bu kadının evine çaya gidiyordu. Her nedense, Bernadette'i Annie ve Brian'dan önce kendisinin görmesinin çok önemli olduğuna karar verdi.

Çocuklar okula gider gitmez arabasına atladı ve Bantry Court'a gitti. Yol on beş dakika sürmüştü. Danny eve geç kaldığı o sayısız gece bu yoldan geçmiş olmalıydı. Tara Sokağı'na dönmekten hep nefret mi etmişti, yoksa her iki yaşantıyı da sürdürmek onu mutlu mu ediyordu? Eğer bu kız hamile kalmasaydı, sonsuza dek böyle yürüyecek miydi birliktelikleri ? Bantry Court ve Tara Sokağı, yaşamının iki farklı bölümü müydü?

Arabasını sitenin önünde park etti ve yukarı pencerelere baktı. Öğleden sonra bu pencerelerden birinin ardında Danny'nin çocuklarını ağırlayacak, onlarla tanışacak ve doğacak yeni üvey kardeşlerinden söz edecek olan Bernadette oturuyordu. Danny'ye sevgilim ya da hatta tatlım mı diyordu acaba? Onun koluna girip çocuklarını sinirlendirecek miydi ?

Ne yaparsa yapın onu sevmeyecekti çocuklar. Onlarla baş etmesi olanaksızdı. Bernadette var oldukça Annie ile Brian istediklerini elde edemezdi. Çünkü onlar, yaşantılarının eskisi gibi olmasını istiyordu.

Adı Bernadette Dunne'du. Bu kadarını biliyordu Ria. Çocukları söylemişti. Adı aklının bir köşesinde öyle duruyordu. Bir ağırlık gibi, çok ağır bir nesne gibi duruyordu.

Ria, zillerdeki adlan okumak üzere giriş kapısına yöneldi, işte. Dunne, 12 numara, en üst kat. Bassa mıydı zile ? Ne söyleyecekti? Diyelim Bernadette onu içeri aldı -ki büyük olasılıkla almazdı-ne söyleyecekti Ria ona? Bunları hiç düşünmediğini geçirdi aklından, buraya güdusel bir davranış sonucu gelmişti. Durdu, bir iki adım geri çekildi, bu arada bir kadın geldi ve en üstteki zile uzandı. 12 numaraya bastı.

Bir ses yanıtladı zili: "Kimsiniz!" İnce, zayıf bir sestti.

- Ber, annen, dedi kadın.

- Ha, tamam. Otomatik düğmesine basmış olmalıydı, çünkü kapı açıldı.

Ria geri çekildi.

- Giriyor musunuz ? Kadın nazikti, Ria'nın kararsız adımları karşısında biraz şaşırılmış görünüyordu.

- Efendim ? A, hayır, hayır. Fikrimi değiştirdim. Teşekkürler. Ria arabasına döndü ama önce Danny'nin yeni kaynanasını iyice süzdü. Ufak tefek, hayli zeki görünümlü bir kadındı, bej rengi tayyör, içine de beyaz bluz giymişti, elinde büyük, kahverengi deri bir el çantası tutuyordu. Kahverengi kısa saçları, iyi bir kuaförün elinden çıkmıştı, yüksek topuklu pabuçları bakır rengindeydi. Kırk-kırk beş arasında gösteriyordu. Ria ve Danny'den fazla büyük olmasa gerekti. Ve bu kadın, Bernadette'in annesiydi.

Ria arabasına girdi. Buraya gelip sinirlerini bozmak çok aptalca bir şeydi. Şimdi araba kullanamayacak kadar sinirliydi, tir tir titriyordu. Hareket edecek kadar sakinleşinceye dek böyle oturacaktı bu park yerinde. Hamile kızını ziyaret eden Bayan Dunne'un kendi annesi ya da Danny'nin annesi gibi yaşlı bir kadın değil de, kendi kuşaklarından biri olduğunu görmek için buraya gelmek de nereden çıkmıştı.

Danny bu kuşak farkını nasıl kabullenebiliyordu? Yoksa bunu fark edemeyecek denli karartmış mıydı gözlerini? Bantry Co-urt'un büyük cam kapılarından kadının çıktığını gördüğünde, konuyu kafasında aydınlatmış değildi. Şimdi kızıyla birlikteydi kadın. Ria görmek için öne doğru eğildi. Kızın dümdüz ve uzun saçları, şampuan reklamlarındaki gibi yumuşak ve parlaktı. Ria elinin kendiliğinden kıvrırcık saçlarında dolaştığını hissetti.

Yüzü solgun, gözleri karaydı. Bir folk sarkılan plağının kapağında görülmesi olağan bir yüzü vardı kızın. Mimikleri, bakışları çok şey söylüyordu. Siyah kadifeden uzun bir kazak ve altına kısacık bir pembe etek giymişti, çocuksu siyah pabuçlarının bağ-cıkkan pembeydi. Ria, Bernadette Dunne'un yirmi iki yaşını sürdüğünü, yakında yirmi üçe basacağını ve bir müzik öğretmeni olduğunu biliyordu. Ancak şu haliyle, okuldan kaçtığını öğrenen annesinin elinden tutup okula götürmekte olduğu on yedi yaşında bir kıza benziyordu. Yepyeni bir Toyota Starlet'e bindiler, Bernadette'in annesi ustaca geri geri park yerinden çıktı. Ria gücünü topladı, kontak anahtarını arayıp buldu ve Bantry Court'tan çıkan bu arabayı izlemeye başladı. Nereye git-

236

237

tiklerini bilmek zorundaydı, başka hiçbir şeyin önemi yoktu. İki araba sabah trafiğinde, kalabalık caddeler boyunca yavaş yavaş ilerledi, sonra öndeki işaret verdi ve durdu. Bernadette fırlayıp çıktı ve park yeri bulmaya giden annesine el salladı. Pek öyle hamile gibi görünmüyordu, ama büyük olasılıkla o büyük kazak karnını gizlemekteydi. Ria hangi dükkâna yöneldiğine iyice dikkat etti. Büyük, ünlü bir mezeciye girdi kız. Gelecekteki üvey çocukları için akşam yemeği alacaktı demek. Annie ve Brian Lynch'e güzel bir sofraya donatacaktı.

Ria, arabasını mezecinin kapısında park edip, ışıklarını yanık bırakarak dükkâna dalmamak için kendini zor tutuyordu. Annie'nin sevdiği, sebzeyle hazırlanmış ezmeyi gösterecekti, Brian'ın şu sıralarda en sevdiği yiyecek olan, acılı, sarımsaklı domuz sosisim, Danny'nin sevdiği kepekli bisküvileri gösterecekti. Ya da dükkânda öyle dikilip, iki müşteri gibi muhabbete dalarlardı belki.

Ama bunlar tehlikeliydi. Bernadette'in Ria'nın bir resmini görmüş olması mümkündü, onu tanırdı. Hem zaten annesi ona yardım etmek ve önerilerde bulunmak için neredeyse gelirdi. Ria'nın Bantroy Court'un dış kapısında kararsız dikilen kadın olduğunu hemen anlardı. Ne biçim bir anneydi bu, anlamıyordu; kızının bir erkeğin yuvasını yıkmasını, evli bir adamdan çocuk yapmasını destekliyor olmalıydı. Eğer böyleyse, kızına amma da iyi örnek oluyordu hani. Ama Ria hiçbir annenin kızı için böyle bir şey dilemeyeceğini düşündü. Kendi Annie'sinin başına, orta yaşlı evli bir adamla ilişkisinden dolayı böyle bir şey gelse müthiş üzülmeyen miydi ? Onun annesi de aynı durumdaydı herhalde. Büyük olasılıkla, anneyle Danny'nin evli olduğu söylenmemişti. Daha sonra kuşkulananmış olmalıydı.

Ria ansızın kendisine telefon eden kadını anımsadı, telefona yanıt verenin Bayan Danny Lynch olup olmadığını soruyordu bir ses. İşte o bu kadındı. Danny o zaman inanılmaz bir dalavere çevirmiş, ama sonradan doğruyu söylemişti. Annie evli bir adamla ilişkiye girse Ria da aynı şeyi yapardı. Adamın evine telefon açar, gerçekten bir karısının olup olmadığını kontrol ederdi. Düşma-myla konuşmak isterdi yani. Bu kadın da kızını seviyordu herhalde. Genç ve bekâr bir sevgilisi olsun isterdi. Ama insan kızının ne yapacağını nerden bilebilirdi ki ? Bernadette'i görmek, görmemekten daha mı iyi olmuştu ? Arabasında oturmuş dudağını ısırarak düşünüyordu. Belki de daha iyi olmuştu. Artık kızı gözünde canlandırmaya çalışmayacaktı. Tahminlerde bulunma çabasıyla zihnini yormayacaktı. Öylesine genç olması olayı daha dayanılır ya da bağışlanabilir kılmış değildi.

Arabasının camına birinin vurduğunu duydu Ria, birden sıçradı. Bir an için Bernadette ile annesinin onunla çatışmak üzere geldiğini düşündü. Ama bir trafik polisinin meraklı yüzüyle karşılaştı. "Buraya park etmeyi düşünmüyorsunuz, değil mi ?" diye sordu polis.

- Hayır, erkekleri, kadınları ve isteklerinin ne kadar farklı olduğunu düşünüyordum.

- Eh, oturup bunu düşünmek için harika bir yer seçmişsiniz. Polis, defterini çıkarıp ceza yazmaya can atıyor gibiydi.

- Haklısınız, dedi Ria. Ama bu düşünceler ansızın geliyor insanın aklına. Neyse, hemen çıkıyorum.

Trafik polisi üzülmeye defterini yerine koyarken, "İyi edersiniz" dedi.

Öğlede Ria Marilyn'e telefon açtı.

- Bir terslik yok, değil mi ? Marilyn'in sesi kaygılıydı.

- Hayır, o tarafta işler yolunda mı diye arayayım dedim. Affedersin, çok erken mi arıyorum? Kalkmış olacağını düşündüm.

- Hayır, hayır. Zararı yok, şimdi havuzdan çıktım, konuşabilirim. Ee, hazırlık yapıyor musun ?

- Evet evet, yapıyorum. Ria'nın sesi pek kırıktı.

- Bir değişiklik yok, değil mi?

- Hayır, ilgisiz bir olay. Kocamın uğruna beni terk ettiği kadını gördüm bugün, daha çocuk. Biraz şaşkınım da...

- Ah, çok üzüldüm.

- Sağ ol. Birine söylemek istedim. «

- Anlıyorum.

Ria'nın gözleri doldu. Bu kadın gerçekten anlıyordu sanki. Omzunda ağlayacak bir yük olmayacağını belli etmeliydi ona. "Aklımı yitiriyor falan değilim" diye başladı. "Böyle düşünmeni istemem, yalnız bu Westville'e gitme işinin sahiden gerçekleşeceğinden emin olmak istedim sanıyorum. Bilirsin, tutunacak bir dal bu benim için."

- Elbette gerçekleşecek, dedi Marilyn. Çünkü bu iş olmazsa bu kez ben de aklımı yitireceğim. Kocamla felaket bir telefon görüşmesi geçti aramızda, soğuk, acı şeyler söyledik birbirimize... bir de, burda kimseye anlatmak istemiyorum bunları, "Zararı yok canım" deyip omzumu sıvazlayacaklar. Ama zararı oldu.

- Elbette olur. Nasıl bitti konuşma?

- Telefonu yüzüme kapattı.

- Gene aşağı yukarı aynı şey olacak diye sen de hemen onu aramak istemedin.

- İyi bildin, dedi Marilyn.

Aralarında bir sessizlik oldu. İkisi de birbirlerini avutmaya çalışmadı.

- Bugün neler yapacaksın? diye sordu Ria.
- Yapılacak çok iş var, günün her anını dolu geçireceğim. Bu sağlıklı değil belki, ama elimden başka şey gelmiyor. Ya sen ?
- Benim için de durum aynı, dinlenmek için bir köşeye oturup, dedikleri gibi işi olurlarına bırakmanın anlamı yok. Böyle yapınca resimler bir bir gidip geliyor kafanda...
- Evet, benim durumumda da aynen öyle oluyor, dedi Marilyn. Söyleyecek başka şey yoktu, leblebiyi anlayan iki eski dost gibi vedalaştılar.
Ria o gün çok iş yapacağı sözünü tuttu. Önce dolapları temizleyecekti, beden gücü isteyen zor işler için kaçırılmaz fırsattı bu. Bu evde bir yabancı gelip yaşayacağına göre, ertelenegelmiş temizliklerin yapılması gerekiyordu. Danny'nin eşyalarının çoğu gitmişti zaten, ama son paketi de hazırlayacaktı şimdi. İki bir işe ara verip güzel günleri düşünmenin âlemi yoktu. Fazlalıkları atma işi gibi görecekti bunu.
Banyoda bulunan dolapla işe başladı. Danny'nin pijamalarından birkaçı hâlâ buradaydı, birkaç çift çorap, eski tişörtler de vardı. Onlarla uğraşacak değildi, şimdi Bernadette bir yer bulsun-du giysilerine bakalım. Hepsini düzgün düzgün katlayıp saplı bir plastik çantaya koydu. Danny, eşyalarını çöp torbasına tıkaştırdığını söyleyemezdi, tatile götürülecekmiş gibi özenle yerleştirilmişti. Eski spor havlularını, bir kışlık sabahlığı, çok yer tutan bir yürüyüş giysisini ve modası geçmiş birkaç mayoyu da çantaya yerleştirdi. Bunlar için kendisine teşekkür edecek değildi Danny, ama olsun, suçlayacak hali de yoktu. Sonra annesine telefon ederek onu öğle yemeğine çağırırdı.
- Şu ABD'ye göç etme saçma fikrinden vazgeçtin mi? diye sordu Nora Johnson.
- İki aylık bir tatil bu Anne, dinlenmek için, bir değişiklik olsun diye. Buna çok ihtiyacım var. Bana çok iyi gelecek.
Annesi istemeye istemeye, "Seni biraz neşelendirdiği kesin" dedi.
- Haydi bana gel Anne, yardımına ihtiyacım var. Mutfak dolaplarını yerleştiriyorum, tek başına olmuyor.

239

- Sen delisin Ria, biliyor musun, resmen tımarhaneliksin. Böyle bir zamanda kim mutfak dolaplarıyla uğraşır, söyler misin?
- Beni artık sevmediği için Danny'yi tutuklatmamı mı isterdin yani? Ya da kocaman bir kanepede uzanıp ağlamamı mı?
-Yok.
- Pekâlâ, şimdi bize enerji verecek bir çorba yapacağım, bir buçuk saat kadar çalıştıktan sonra ödül olarak bir yemek ziyafeti çekeriz. Ria bir taşla iki kuş vuruyordu. Annesine bu Amerika gezisinin çılgınca bir serüven olmadığının anlatılması gerekiyordu. Bu işi mutfak yerleştirirken yapmaktan daha uygun bir zaman olabilir miydi ?
İş bittiğinde kendisi de bitmişti. Ama hiç değilse annesi sakin-leştirilmiş, girişimin akıllı işi olduğu ve Ria'nın Westville'de bir evde kalmak üzere nazik bir davet aldığı konusunda ikna edilmişti, ayrıca mutfak dolaplarının yerleştirilmesinde de yardımcı olmuştu.
Ama Ria dur durak tanı mıyordu bugün, iyice bitkin düşmek istiyordu. Bu gece o kocaman ıssız yatakta uyuyamamak ve Bantry Court'ta Danny ile o çocuğun mışıl mışıl uyuduğunu düşünmek istemiyordu. Yatağa girer girmez, anında uykuya dalmalıydı. Annesi gittikten sonra Gertie'yi aradı Ria. Olan bitenin bire bir açıklanmasına ihtiyaç duyan bir başka kişi de Gertie'ydi. Bu işi çalışırken yapmak en iyisiydi. "Gertie, Deli Kadının Güncesi gibi konuştuğumu biliyorum, ama bugün öğleden sonra kaçıp iki saatini verebilir misin bana? Çok ihtiyacım var. Gümüşlerin parlatılması, paketlenip bankaya bırakılması gerekiyor. Marilyn geldiğinde onların sorumluluğunu almak istemiyor. Hem zaten bunları daha sonra Danny ile bölüşeceğimize göre, şimdiden kaldırmanın bir zararı yok."
- Harika, çünkü benim de seninle konuşmak istediğim bir şey var, şu anda buralar bayağı sakin. Hemen gelebilirim, iyi mi ?
- Çok iyi, bak Gertie, sana yirmi sterlin vereceğim. İyiliğin buna değer, inan.
- Hayır, hayır buna gerek yok...
- Bak, profesyonel bir anlaşma yapıyoruz, tamam mı, sen bana bir hizmet vereceksin.

Gertie geldi, her zamanki gibi solgundu, kaygılı gözleri sağa sola bakınıp duruyordu.

- Burda kimse yok, ha?

- Benden başka kimse yok.

- Sana ne söyleyeceğim biliyor musun, hani o gideceğin yer

var ya, haritaya baktım, Sheila'mn oturduğu yerden yalnızca 20 mil uzaklıkta.

- Sheila? Ablan yani? Ne harika, değil mi? Ria sevinmişti. Onu mutlaka görürüm. Gertie pek sevinçli görünmüyordu. "Ona söylemezsin, değil mi Ria? Ağzından bir şey kaçırılmazsın?"

- Ne hakkında?

- Benimle Jack hakkında. Yani durumumuzu anlatmazsın?.. Gertie'nin gözleri hortlak gözü gibiydi.

Ria arkadaşına öyle bir acıdı ki, ne söyleyeceğini bilemedi. "Elbette söylemem Gertie, bunu sen de biliyorsun."

- Yani ne bileyim, orada tek başına olacaksın, yaşadıklarından sonra biraz üzgünsün falan... yani insanlar böyle durumlarda sırlarını açar...

- Hayır Gertie, ben açmam, inan açmam.

- Bunu anlatmak zor Ria, ama Sheila'mn bana gıpta etmesi bir anlamda güç veriyor; başka kimse bana gıpta etmiyor çünkü. Amerika'ya çekip giden akıllı ablamın burada çok iyi yaşadığını, yakışıklı bir kocamın, harika bir ailemin, iyi dostlarımla falan olduğunu sanması bana destek oluyor.

- Ama birçok bakımdan bütün bunlar doğru Gertie, dedi Ria. Ve eskilerden kalma bir gülümsemeyle ödüllendirildi, Polly'nin dükkânında çalıştığı günlerden kalma bir gülümsemeydi bu.

- Doğru, dedi. Haklısın. Bütün bunlara sahibim, ama nereden baktığına bağlı.

Birlikte gümüşleri parlattılar ve ikisini de incitmeyecek konulardan konuştular. İş bittiğinde Ria ona bir zarf uzattı.

- Bunu almak istemiyorum, çünkü çok güzel vakit geçirdim seninle. Burası sevimli, mutlu bir yuva, o adam ahmak. Burada bulamadığı neyi verecek ona o kız ?

- Gençlik iksiri, sanırım, dedi Ria. Başka bir şey gelmiyor aklıma.

- Çok yoruldu, Ria. Çocuklar gelmeden biraz uzansan ?

- Hayır, hiç yorgun değilim, hem bu akşam çocuklar babalarının yanında olacak.

- Gene Quentin'e mi götürüyor onları acaba?

- Hayır. Üvey anneleriyle tanıştırmaya götürüyor, dedi Ria. Sesi tehlikeli ölçüde sakindi.

- Asla üvey anneleri olamaz o kadın, sözlerime mim koy. Boşanma yasası olsa da olmasa da evlilik söz konusu olamadan bozuşacaklar, görürsün.

- Bu beni hiç avutmuyor Gertie, inan avutmuyor, dedi Ria.

- Avutsun diye söylemedim ki, gerçek bu, işte, buraya yazıyorum. Polly onunla tanışmış anlaşılın, "Üç aya kalmaz biter" diyor.

Polly'nin bu kız hakkında konuşuyor olması canını sıktı Ria'nın, ama Barney ile Polly'nin Bernadette'le görüşüp gezdikleri düşüncesi daha da dayanılmaz geldi.

Belki de birçok defa iki çift halinde bir yerlere gitmişlerdi. Ria beyni

duruncaya dek çalışmalı, kendisini yalnızca işe vermeliydi. Gertie gidince mutfak taşlarını mı ovsaydı acaba, yoksa bu kadarı fazla mı olurdu?

Bunun yerine ön odaya gitti, yuvarlak masanın başına geçip sağa sola bakmaya başladı. Amerikalı kadın bu eski moda odayı neye benzetecekti acaba? Kendi evi

modern döşenmişti, ev oda oda bölünmemişti. Aşın resmî görünümlü büfesi,

şatafatlı çerçevelerle çevrilmiş resimleriyle küflü paslı bir yer olarak

görecekti burayı belki. Ama bu parçalar yıllar boyunca mezat salonlarından

sevgiyle, özenle alınmıştı. Her birinin kapılardan zar zor içeri sokuluşunu

gözlerinin önüne getirdi. Gertie Jack'e içki parası kazanmaya geldiğinde düzenli

olarak cilalıyordu bütün eşyaları. Marilyn beğenirdi eşyaları, evet beğenirdi.

Ve bu odada mutlu olurdu.

Ria büfenin çekmecelerini açtı. Bu çekmecelerin ne gibi şeyler için yapıldığını bilmek isterdi. Büyük bir olasılıkla buraya peçeteler, tirbuşon, salata servis

çatal ya da kaşıklar konmalıydı. Ama yemekleri mutfakta yediklerine göre yemek

yenmeyen bir yere bu gibi şeyleri yığmanın ne anlamı vardı ? Ria, çekmecelerde ne olduğunu merak ediyordu aslında.

Oralarda bulunmaması gereken her şey şey vardı çekmecelerde. Çocuklann yaptığı resimler, kırık bir saat, kurşunkalemler, eski bir takvim, annesinin ördüğü bir bere, yapış yapış bir bant, pilsiz bir el feneri, bir lokantalar listesi, bir Bob Marley kaseti, Noel'de alınan bisküvilerle bedava verilen ucuz plastik oyuncaklar, Annie'nin eski bir güncesi, birkaç makbuz, Ria ile Hilary'nin genç kızlık zamanında çekilmiş bir fotoğrafları... Ria her şeyi bir tepsinin üzerine çıkardı ve çekmeceyi nemli bir bezle sildi. Hiçbir şeyi geri koymayacaktı, bunların hiçbiri buraya ait değildi.

Farkında olmadan Annie'nin güncesini aldı eline, yana yatık gülünç yazısı sayfalara çok şey sığdırsın diye küçücük, tıkiş tıkiştı. Ria plak listelerine, en çok sevilen on şarkı listesine, çeşitli şarkıcıların adları ve doğum günlerine gülümseyerek göz gezdirdi. Sonra okul hakkında bir iki şey, Annie'nin çok konuştukları için Kitty'yle yan yana oturmasına izin verilmediği falan yazılıydı. Öğretmenlerden bazıları çok kötüydü, bazıları fena değildi, ama biraz acınacak haldeydi. Ria da tanı tamına bu türden şeyler yazardı vaktiyle. Eski güncelerinin nerede olduğunu, annesinin onları okuyup okumadığını düşündü bir an.

Sonra Brian'ın doğum gününe, mangal partisi yaptıkları güne geldi. Yazılar burada çok küçük ve eciş bücüştü, her bir sözcük önemliymiş ve mutlaka yazılmalıymış gibi bir izlenim edindi. Okumak da, anlamak da çok güçtü. Ria, bu özel güncayı okuma konusunda hiçbir kararsızlık duymadı. O gün nelerin olup bittiğini bilmek durumundaydı. Annie konuyu biraz üstü kapalı yazmıştı. Ne olduysa o arka sokakta olmuştu, bunu kimse bilmiyordu ve gerçekten de olay müthiş ürkütücüydü. Bunun kesinlikle kendi suçu olmadığını yazıyordu. O yalnızca minik kediyi aramaktaydı. Bunda ne vardı sanki ?

Kitty'nin bunun harikulade bir şey olduğunu söylemesi umrumda değil, bu duygular hiç umurunda değil. Böyle şeylere inanmıyorum. Kadının yüzü bir şeye öfkelenmiş gibi çarpılmıştı. Kitty'ye de söylemeyeceğim, çünkü güler, elbet anneme de söylemem, çünkü bana inanmaz ya da korkunç şeyler söyler. Colm'a nerdeyse söylüyordum. Ne kadar iyi bir insan, başıma bir şeylerin geldiğim anladı. Ama ona söyleyemedim. Zaten başında bir yığın dert var, hem bu başkalarına söylenecek bir şey değil. Kelimelere sığmaz ki... Keşke böyle bir şeyi hiç görmemiş olsaydım. Ama gördüm, şimdi belleğimden silemem. Bu işin böyle yapıldığını bilmiyordum, yatarak yapılır sanıyordum. Üstelik ondan bunu hiç beklemezdim. Zaten onu hiçbir zaman sevmedim, şimdi hiç sevmiyorum. Hatta bence iğrenç bir kadın o. Gördüğümü ona belli edebilirim aslında, karşımda sus pus olmasını sağlayabilirim, ama bu da doğru değil. Güler geçer herhalde ve her konuda olduğu gibi tereyağı gibi üste çıkar.

Ria soluğunu tuttu. Annie ne görmüş olabilirdi ? Kimdi bu kadın? Olay nerede olmuştu? Adı başka bağlamlarda geçtiğine göre Kitty olamazdı. Brian'ın doğum gününün kutlandığı o günü anımsamaya çalıştı Ria. Annie Colm'un lokantasının kapısında düştükten sonra eve gelmişti. Colm Barry ile o cumhuriyetçinin karısını görmüş olabilir miydi? Hayır, Colm'un iyi bir insan olduğunu yazıyordu, onu kızdıran kadındı hem, burnu havada, sert bir kadın. Caroline olabilirdi belki. Colm'un o garip, içine kapanık ablası ile iriyarı cahil kocasını mı görmüştü Annie? Ya da Caroline ile başka birisini? Bir ipucu var mıydı acaba? Ria okumayı sürdürdü.

Aşkın harikulade bir şey olduğunu ne kadar söylerlerse söylesinler, ben bu işte yokum. Babam, günün birinde bir erkeğin gelip de küçük prensesini kaçıracağını söylemekten vazgeçse ne iyi olur. Bu olmayacak çünkü. Bazen keşke doğmasaydım diyorum.

Ria, üzeri büfeden çıkan ıvır zıvırla dolu masanın başına ansızın oturdu. Her şeyi aldığı yere koymak zorundaydı şimdi. Annie güncayı aceleyle bu çekmeceye tikiştirmiş olmalıydı, sonra gelip almayı düşünüyordu. Annie annesinin bu güncayı okuduğunu asla bilmemeliydi.

Marilyn nesnel bir gözle kendi evini gözden geçirdi. Yüz yıldan daha eski bir evde yaşayan bir kişinin gözüyle nasıldı evi ? Ria'nın gönderdiği resimlerde ev eşyaları antikaymış gibi görünüyordu. Şu Danny Lynch işleri ilerletmiş olmalıydı. Kendi evi, 1970'lerde yapılmıştı. Tudor Drive, sayıları giderek artan ve sakin, yalın bir yaşantı sürmek isteyen üniversite hocaları ile işadamları için düşünülmüş bir mahalleydi. Evler ayrı ayrı arsalar üzerine inşa edilmişti;

büyük arka bahçeler ile caddeye bakan bölümlerin bakımı ortaklaşa yürütülüyordu. Zengin bir mahalleydi. Şuraya buraya serpiştirilmiş küçük beyaz ahşap kiliseler ile mahallenin görünümü, üzerinde "Connecticut'a hoş geldiniz" yazan bir kartpostalı andırıyordu. Ancak Ria'nın bulunduğu yerdeki kadar eski bir uygarlıktan gelme birine, daha dün kurulmuş yepyeni bir yerleşim yeri olarak görünebilirdi.

Dublin hakkında okuduğu kitaplardan birinde, Aziz Kevin'in Dublin'in güneyinde bulunan güzel bir göl kıyısında, kendisini soyutlamış olarak yaşadığı yerin gezilip görülmesi öneriliyordu. Bu on altı değil, altı yüzlü bir yılda, daha doğrusu VII. yüzyılda olmuş bir olaydı ve söz konusu yer, Ria'ların burnunun dibindeydi. Marilyn, "Ria ile çocukları, yarım saat içinde Westville'de görülecek her yeri gördüklerini düşünüp, geri kalan günlerini nasıl geçireceklerini bilmez bir halde sıkılmazlar umam" dedi kendi kendine. Marilyn, her şeyi yeni aile için hazır durumda bırakma çabası içinde, durmadan giysi dolaplarını elden geçirmekten yorulmuştu. Herkes için bol bol yer vardı. Ria büyük yatak odasında yatardı, bundan başka üç yatak odası daha vardı. Bu evin planını yapanlar, evine giren çıkanların Vine ailesininkinden daha çok olduğu daha konuksever bir aile düşünülmüş olmalıydı. Konuklara ayrılmış yatak odaları nerdeyse hiç kullanılmamıştı. Kendilerine yeten bir çift olduklarından, pek öyle yatıya konuk

I

çağırılmazlardı. Şükran gününde anne babalan gelirdi, mezunlar pikniğinde evlerini açarlardı, o kadar. Bu kez iki İrlandalı çocuk bu odalarda yatacak ve bahçede oynayacaktı. Oğlan on yaşındaydı. Marilyn çiçeklerin arasına bir futbol topu ya da başka bir şey fırlatmamasını diliyordu, ancak böyle bir konuda insan kurallar listesi de yapamazdı. Bu düşüncesini Ria'ya söylese, çocuğunun çok yaramaz olduğunu öngördüğü izlenimi uyandırırды. En iyisi, kural koymaya çabalamaktansa iyi davranacağına varsaymaktı.

Marilyn, odalardan birinin kapısında kararsızlıkla duraksadı. Kilitlese miydi bu odayı? Evet, elbette kilitleyecekti. Yabancıların burada bulunmasını istemezdi. Onlar da odadakileri görmek istemeyecekti. Özel anılarını kilitli bir kapının ardında sakladığı için ona saygı duyacaklardı. Kendilerini dışlanmış hissetmeyeceklerdi. Ama acaba, bu insanların evi, konutu olması beklenen bir evdeki bir odayı kilitlemek biraz garip kaçmaz mıydı ?

Marilyn, başı sıkıştığında akıl danışacağı birisinin olmasını çok isterdi, kendisine doğru yolu gösterebilecek biri olsaydı ne olurdu... Ama kime danışabilirdi ki? Greg olmazdı, hâlâ soğuktan ona karşı, dargındı, İrlanda'ya gitme karar karşısında şaşkına dönmüştü, Ria'nın Tudor Drive'a yerleşmesini hiç istemiyordu; üstelik bu konuda ağzını açıp tek söz edemiyordu.

Oldum olası evlerini komşu kapısı yapıp girip çıkmaya ve yaşantılarının bir parçası olmaya can atan, bitişik komşuları Carlot-ta'ya da açılmazdı. Marilyn aralannda teklifsiz komşu ziyaretleri yerine, saygıya dayanan mesafeli bir ilişki oluşturmak için inceliği de elden bırakmadan dikkatli bir çaba harcamış ve bunu başarmıştı. Şimdi böylesine özel ve kişisel bir konuda ona akıl danışıp aralarındaki ilişkiyi tümenden değiştirmek doğru olmazdı.

işyerindeki Heidi de danışacağı biri değildi. Ne olursa olsun, Marilyn'e durmadan şuna buna katılması, briç kulübüne, Feng Shui gruplarına, nakış toplantılarına gelmesi konusunda askıntı olan Heidi'ye yüz vermemeliydi. Heidi ile Henry öyle nazik kişilerdi ki, izin verse Tann'nın her akşamı Tudor Drive'a gelip onu alarak bir yerlere götürebilirlerdi. Ama insanın kendini böylesine huzursuz hissetmesinin ne demek olduğunu bilmiyorlardı, böyle bir durumu hiç yaşamamışlardı. İkisi de daha önce birer evlilik geçirmişti, şimdi, olgun yaşta yaptıkları ikinci evliliklerinde mutluluğu yakalamışlardı. Evlerinde hep birilerini ağırlarlardı, üniversitenin bütün etkinliklerine katılırlardı. Yalnız kalmayı istemenin ne demek olduğunu bilmiyorlardı. Marilyn odayı kilitleyip anahtarı koyduğu yeri Ria'ya söylemeyi aklından gelirdi, böylece

245

tam anlamıyla onu dışlamış olmayacaktı. Şu an karar verecek durumda değildi. Kendi kendine, Kendi kendine, "Sabah ola hayrola" dedi.

Zaman hızla ilerliyordu. Tara Sokağı'na da Tudor Drive'a da yaz gelmişti. Ria, bütün dostlarını gerektiği biçimde aydınlatmış, Marilyn'i iyi karşılamalarını ve

evlerine davet etmelerini tembih-lemişti. Amerikalılar birinin evine gitmekten hoşlanırdı.

Hilary bundan pek emin değildi, "Benimkine bile mi ?" diye sordu.

- Özellikle seninkine. Ablamla tanışmasını, hatta onu yakından tanınmasını istiyorum.

- Şanslı kadınmış yani. Böyle bir evin iki aylık kirası ne kadar biliyor musun sen? Martin'le konuşuyorduk da, yalnızca at sporları haftasında birine versen, küçük bir servet alırsın.

- Haklısın Hilary. Keşke sen de beni ziyarete oraya gelebilisen, Sheila Maine'le buluşurduk, çok güzel eğlenirdik.

- Milyonerler çok güzel eğlenir elbette, dedi Hilary.

Ria onu duymazdan geldi. "Marilyn'e göz kulak olursun, değil mi?"

- Bunu söylemene bile gerek yok.

Diğer dostları da aynı şekilde söz verdi ona. Annesi Marilyn'i bir gün St. Rita'ya götürcekti, eski anılan bol yaşlı İrlandalılarla tanışmak hoşuna gidebilirdi. Frances Sullivan onu çaya çağıracaktı, büyük bir olasılıkla da bir gece tiyatroya götürcekti. Rosemary yaza merhaba partisi veriyordu, Marilyn'i de çağıracaktı.

Polly Callaghan damdan düşercesine uğrayıverdi Ria'ya. "Bir Amerikalı geliyormuş buraya; hafta sonlarında arabaya ihtiyacı olursa beni aramasını söyle."

- Nerden duydun geleceğini ? diye sordu Ria.

- Danny söyledi.

- Danny onaylamıyor ama.

Polly omuz silkti. "Hep onun dediği olacak değil ya."

- Genelde hep oldu sanıyorum.

- Bernadette bu işi sonuna dek götürüleceğe benzemiyor, Ria, dedi Polly.

Ria'nın yüreği yerinden oynadı. Duymak için dünyaları vereceği sözlerdi bunlar. Onları yakından tanıyan biri, sonunda kimin kazanacağı konusunda doğru bir yargıya varabilirdi. Polly gibi köşesinde oturan ve düşman yakasında olan biteni ona anlatacak biri arayıp da bulamadığı bir kaynaktı. Bernadette'in ağzını açma-

mâ
/J46

dığı, hiç konuşmadığı, saçını yüzüne düşürüp öyle oturduğu doğru muydu ?

Danny'nin üzgün ve yitik göründüğünü, yanlış yöne sapmış biri gibi dönendiğini de duysaydı ne güzel olurdu.

Ama hemen kendini toparladı. Polly Barney McCarthy'nin kadınıydı, sonuçta onların tarafındaydı. Ria Polly'ye açılmak için can attığını belli etmemeliydi. "Uzun sürüp sürmeyeceğini kim bilir? Hem önemli de değil. Danny o kızı istiyor, biz ona yetmiyo-ruz, kendisi bilir."

- Bütün erkekler sahip olduklarından fazlasını ister. Bunu benden iyi bilen var mı ?

- Eh, tabii, sen hayli yol aldın, Polly. Barney'yle ilişkin sürdü, öyle değil mi ? Ria, ilişkiyi ilk kez ağzına alıyordu, bunu yaptığı için de biraz rahatsız olmuştu.

- Evet, sürdü ama resmî olarak değil. Yani, ben hâlâ arka plandaki kadını; hep de böyle kalacağım. Mona onun karısı, konumu olan kişi.

- Aslında ben öyle düşünmüyorum, bence Mona ahmağın teki, dedi Ria. Barney seni seviyorsa, Mona onu sana bırakmalıydı.

Polly müthiş bir kahkaha attı. "Yapma Ria, o kadar da saf değilsin herhalde, Barney karısını bırakmak istemedi ki, ikimizi birden istiyordu. Büyük bir olasılıkla Danny de ikinizi birden istemiştir, hem kızı hem seni."

Ria bu konuşmayı birçok kez tekrar tekrar geçirdi aklından. Polly'nin haklı olduğunu düşünmüyordu Danny, ondan ayrılmayı, her şeye yeniden başlamayı istemişti. Bir de Barney McCarthy ile Polly Callaghan'ın birbirlerine âşık oldukları dönemde her şey çok daha farklıydı elbette.

Mona'nın kendisine telefon ederek iyi yolculuklar dilemesi ve bavullarını ödünç vermeyi önermesi şaşırttı Ria'yı. "Çok cesursun, Ria. Sana ne büyük hayranlık duyduğumu anlatamam."

- Hayır, hayran falan değilsin Mona, kaçtığımı düşünüyorsun, güçsüzlük, yetersizlik olarak görüyorsun gidişimi, Danny'nin dostlarının çoğu böyle sanıyor.

- Ben de senin dostunumdur umarım. Bu öteki kadın hakkında hiçbir şey bilmiyordum, inan, sana belli etmemeye çalışanlar arasında değilim ben.

- Buna inanıyorum, Mona. Ria bu kez kendini suçlu hissetti. Kendisi yıllardır Polly konusunu Mona'dan gizli tutmaya çabalamıştı.

- Bir de, Ria, bence ayağını yere sağlam basmakla iyi ediyorsun, keşke yıllar önce ben de bunu yapabilseydim, keşke...

Ria Mona'yla aralarında böyle bir konuşmanın geçtiğine inanamıyordu. Bunca yıl sonra Polly ile Mona'ya ilişkin tabular birden yıkılmıştı. "Sen o dönemde doğru olanı yaptın" dedi Ria.

- Ben yalnızca fazla gürültü koparmayacak davranışları benimsedim, pek de doğru olanı değil, dedi Mona. Ama bu tatilinde sana şans diliyorum, Amerikalı arkadaşını nereye isterse götürürüm, bana telefon etmesini söyle.

Marilyn geldiğinde, etrafında döneceklerdi anlaşılan. Gertie evi temizlemeye gelecekti. Colm onu lokantasına davet edeceğini, birkaç kişiyle tanıştıracacağını söylemişti.

- Colm, sana garip bir soru sorabilir miyim ?

- Buyur...

- Şimdi üzerinden çok zaman geçti ya, hani Annie bir gün lokantanın kapısında düşmüştü, Brian'ın doğum günü partisi veriliyordu hani, yarasını falan temizlemiştin ?

- Evet, hatırlıyorum.

- Ona St. Clement diye anılan güzel bir içki hazırlamıştın da bu yüzden kediye Clement adını vermişti.

Bu soruların altından ne çıkacak diye bekleyen bir havaya büründü Colm. "Evet?" dedi.

- Yani mesele şu... yani, sence Annie o gün başka bir şeye üzülmüş müydü ? Düşmekten başka yani. Başka bir olay yaşamış mıydı ?

- Bunu neden soruyorsun Ria?

- Nasıl söylesem... Hani derler ya, gözüme bir şey çarptı ve senin beni aydınlatabileceğini düşündüm.

- Kendisine sorsan daha iyi olmaz mı?

- Hayır. Bir sessizlik oldu. Güncesini okurken gözüme çarptı, dedi Ria.

-Haa.

- Çok şaşırdın, ha? dedi Ria.

- Çok değil, ama belki biraz.

- Her anne yapar bunu inan.

- Eminim haklısındır. Ne öğrendin peki?

- Onu altüst eden bir şey gördüğünü öğrendim yalnızca.

- Bana söylemedi. Umarım onu benim üzdüğümü sanmıyor-sundur? Şimdi ciddi ciddi bakıyordu Colm.

- Tanrım, elbette hayır. Bu işi berbat ettim. Elbette öyle düşünmüyorum. Güncesinde senin çok iyi davrandığını, ona yardım ettiğini, sana gördüklerini anlatmayı aklından geçirdiğini, ancak bunu yapamadığını yazıyor. Ben, acaba burada bir şey mi gördü diye merak ettim.

-Burada?

- Lokantanın kapısında düştü, öyle değil mi ?

Colm Annie'nin arka sokakta düştüğünü anımsadı. Ama bu bir sırdı, kimseye de söylememişti. Anlaşılan bu sırrı yalnızca günce-siyle paylaşmıştı Annie.

- Hayır, dedi Colm düşünceli bir tavırla. Burada onu üzecek bir şey olmadı. Hiçbir şey olmadı.

Ria toparlandı. "Sana bunları anlattığım için kendimi küçük hissediyorum, ama beni bağışla. Bu akşam çocuklara veda ediyorum, bir ay görmeyeceğim onları. Biraz doluyum."

- Bayağı iyi dayanıyorlar, sen de öyle.

- Ah, insanların neye nasıl dayandığı belli mi olur ? dedi Ria. Yıllar ve yıllar önce babam öldüğünde, geride bir hazine bırakmıştır belki de annem bize ne kadar kötü baktığı konusundaki dırdırı keser diye evi arar dururdum. Ama gel gör ki herkes bizim bu olayı iyi atlattığımızı sanıyordu.

- Biliyorum, dedi Colm, onu anladığını gösteren bir ifadeyle. Babam hep sarhoştur, ben de ona verecek sihirli bir iksir olsa, içkiyi bıraksa ve gerçek

bir baba olsa diye dua ederdim. Ama böyle bir şey yoktu. Konuşurken bakışları bomboştu.

Ria onun geçmişinin bu yönünü hiç bilmiyordu. "Çocuklarımıza iyi bakmıyoruz, güncelerini okuyoruz, babalarını yitiriyoruz... bizden hayır yok! Bu akşam bahçede mangal yakarak onların dünyalarını yoluna koyacağımı sanıyorum..." Sözün burasında güldü Ria.

- Yok, yok, iyi fikir. Annie için biraz sebze toplarım ben de, hâlâ sebzedden başka şey yemiyor, değil mi ?

- Yemiyor Colm. Teşekkürler, bütün bu olaylar boyunca büyük dostluk gösterdin.

- Seni özleyeceğim.

- Belki Marilyn iyi bir parçadır da, döndüğümde isteri pişirmiş olursunuz.

- Sana haber salarım, diye güldü Colm.

Ve Ria, çocuklarına veda edeceği akşamı yaşamak üzere evine girdi.

Çocuklar, Bernadette'le tanışmaları konusunda nerdeyse hiçbir şey söylememişlerdi annelerine. Ria merakтан çatlıyordu, bütün ayrıntıları bilmek istiyordu, ama sormayacaktı. Çocukların kendilerini bir taraftan diğerine haber taşıyan konumda hissetmelerine meydan vermemeliydi. Shannon Nehri'nde tatilin gene gündeme geldiğini, yeni evin hazırlanması işinin hızlandırıldığını, Barney 249

McCarthy'nin adamlarının değişiklikleri tamamlamak üzere gece gündüz çalıştığını ve sonunda evi hazır ettiklerini öğrenmişti. Boya kokuyordu, ama hazırды, yarın akşam orada yatacaklardı.

Ria Annie'nin odasında İM yatak olacağını öğrenmişti, Brian içinse, alet edevat için düşünülmüş bir ek odaya sabit karyola yaptırmışlardı, ne aletleri olacaktı ki? "Çamaşır makinesi, kurutma makinesi falan" diye açıklamıştı Ria. Brian bu açıklama karşısında düş kırıklığına uğradı, o bilimsel aletler olacağını düşünmüştü.

Sonra Bernadette'in annesiyle de tanışmışlardı, iyi biriydi doğrusu, hatta altı derslik bir yüzme kursu görmeleri için havuza götürecekti onları. Amerika'daki havuza hazırlık olsun diye yapacaktı bunu. Ria, kadının her şeyi bildiğini, ancak çocukların annesiz geçireceği günler konusunda hiçbir şey bilmediğini geçirdi aklından. Kurnazlıktan uzak bir duyguydu bu, sanki ölmüştü de, bir ruh gibi havada uçup çocuklarını kollamak istiyor, ancak bedenden yoksun bir ruh olarak konuşamıyor gibiydi.

Akşam yemeğini bahçede yediler, Brian için sosis, Annie içinse Colm'un bir sepet içinde bıraktığı sebzeleri pişirdiler. Clement olup bitenleri anlıyor gibiydi, yanlarına gelip onaysız bakışlarla durmadan onlara bakıyordu.

- Umanm kediyle oynar, yani biraz eğlendirir onu, dedi Annie. Clement öyle kara kara düşünsün diye kendi haline bırakılacak bir kedi değil, öyle bir yaşantıdan hoşlanmaz.

- Öyleyse gelir Marilyn! ziyaret edersin, kedinin kişiliği hakkında bilgi verirsin, olmaz mı ? dedi Ria.

- Bu artık bizim evimiz değil ki, yarın sabah sen gittin mi, tamam, dedi Annie.

- Evet, bir bakıma doğru, ama öte yandan sizin de gidip evinde kalacağınız biri oturacak burada, bu yüzden kendinizi ona tanıttiniz hoş olur.

Brian, büyüklerin sıkıcı bir tartışmaya girişeceğini anlamıştı. "Tanıtmasak olmaz mı ?" dedi.

- Olur, olur elbette, ama tanıttirseniz daha iyi olur, hepsi bu. Annie neşelenmeye çalıştı, "Neyse, Colm Clement'e göz kulak olur, Colm onu benim kadar seviyor" dedi.

Annie'den sır koparmayı ummanın anlamı yoktu. Güncesinde okuduklarından asla ve asla bahsetmeyecekti. Aralarında yeşermesi olası güven duygusu anında yok olurdu o zaman.

Ilık yaz akşamında tatlı tatlı taşanlarını konuşurlar.

Rosemary çocukları yann sabah arabasıyla Danny'nin yeni evine götürmeyi önermişti, böylece Ria fazla telaşlanmadan evden

çıkabilirdi. Eşyalarının çoğu hazırды. Ria çocukların tekne gezisine götürecekleri giysilerin listesini bavullarının içine bantla yapıştırmıştı. Yola çıkmadan önce listeyi iyice kontrol etmeliydiler.

- O senin çok düzenli olduğunu söyledi, dedi Brian.

- Bernadette mi söyledi bunu ? Ria fazla ilgilenmemiş görünmeye çalışıyordu.

- Bavulları gördüğünde söyledi, babam de senin listeler kraliçesi olduğunu söyledi. Brian annesi bu sözlerden hoşlanır umuduyla Ria'nın yüzüne baktı. Ama işin aslını bilen Annie, annesinin bu konuşmayı öğrendiğine sevinmeyeceğini biliyordu.

- Öyleyim, babanız haklı, dedi Ria hiç de içinden gelmeyen bir canlılıkla. Liste yapma alışkanlığını Bernadette denen bu çocuğa söylemesi ve onunla alay etmesi Ria'yı müthiş sinirlendirmişti.

- Babam sonra buraya gelip seninle vedalaşacak, değil mi? dedi Brian. Yüzünde her şeyin hâlâ normal olduğunu umut eden kaygılı bir ifade vardı.

- Evet, gelecek, siz yattıktan sonra... Görüşmemiz gereken birkaç küçük ayrıntı var.

- Öyle korkunç kavgalar falan etmeyeceksiniz ya? dedi Annie.

- Hayır, artık kavga etmiyoruz, biliyorsunuz.

- Bizim yanımızda etmiyorsunuz, ama anlaşılabilir birbirinizi deli ediyorsunuz, dedi bu kez Annie.

- Hiç sanmıyorum, ama insanların yaşantısına hepimiz farklı açılardan bakarız. Ben çoğu kez anneannemizin kendi yaşında insanlar yerine St. Rita'daki o yaşlı kişilerle vakit geçirmesini delilik olarak görüyorum, ama o yaşlılar yurdunda kendini çok mutlu hissediyor.

- Çünkü orada ondan çok şey bekliyorlar, ona ihtiyaçları var. Üstelik St. Rita'da gençliği simgeleyen tek kişi o, diğerleri gibi eski bir un çuvalı değil anneannem, dedi Annie; bunun nedenini anlamak çok kolaymış havalarındaydı. Ria her cumartesi onları telefonla arayacağını, onların da ne zaman isterlerse telefon edebileceklerini söyledi, orada telesek-reter vardı çünkü. Ama uzun uzun konuşup babaları ile Bernadet-te'in parasını ziyan etmemeliydiler.

- Kızın parası olduğunu sanmıyorum, dedi Brian. Sanırım daha çok babamın parası...

- Brian, sende bitteki kadar beyin var, diye atıldı Annie.

Danny saat onda geldi. Ria onu hâlâ müthiş çekici bulduğunu ve her zaman öyle olacağını büyük bir şaşkınlıkla yüreğinde duydu. Emlakçıda karşılaştıkları ve Rosemary'yi değil de kendisini

251

gözüne kestirdiğini anladığı o ilk günlerden bu yana hiçbir şey değişmemişti. Yüzünün çizgileri, insanda onları okşamak isteği uyandırıyor. Elini uzatıp ona dokunmamak için kendini zor tuttu. Sakin davranmalıydı, onun üzerinde ne büyük bir etkisi olduğunu anlamamalıydı Danny.

- Birazdan bahçeye çıkarız, orası çok sakın. Ama önce ne içersin ? Çay ? Bir içki ?

- Bira var mı ?

- Ne yazık ki yok. Bu yeni bir alışkanlık mı ?

- Çay içeyim.

- Biz birbirimizi deli mi ediyoruz ? diye sordu çaydanlığı ateşe koyarken, hiç iğneliyici olmayan dostça bir ses tonuyla.

- Hayır, sanmıyorum. Neden sordun?

- Çocuklar öyle düşünüyor.

- Onlar ne bilecek ? diye sırıttı Danny.

- Yeni evin çok güzel olduğunu söylüyorlar, dedi Ria.

- İyi, iyi-

- O Kitty'ye dikkat etmeni isteyebilir miyim ? Tamam, ben onu hiçbir zaman sevmemişim zaten, biliyorsun, ama kız büyümüş de küçülmüş, gerçekten de Annie'yi baştan çıkarabilir.

-Tamam, başka?

- Brian doğuştan pis bir çocuk, yani, gerçekten pis. İnsan inanamıyor... Tekne gibi küçük mekânlarda bu hiç hoş olmayabilir. Her gün giysilerini değiştirmesi konusunda ısrar etmelisin, yoksa aynı şeyleri bir ay çıkarmaz sırtından.

Danny gülümsedi. "Buna dikkat edeceğim."

- Peki, Westville'e geldiklerinde benim üzerinde durmam gereken bir şey var mı ? Yapmalannı istemediğin bir şey ?

Kendisine böyle bir soru sorulduğu için şaşırılmış göründü Danny. Şaşırılmış ve hoşnut... "Bilmem... Trafiğe dikkat etmek gerek herhalde, karşıdan karşıya geçtiklerinde arabaların ters taraftan geleceği konusunda uyarmak gerek onları."

- Çok haklısın, her seferinde uyaracağım.

- Bir de belki eğitsel etkinliklerde bulunabilirler, yani müzelere, resim sergilerine falan gidebilirler. Okulda onlara yardımcı olacak etkinlikler...

- Tabii, Danny.

Kahve fincanlarını bahçeye taşıdılar ve taş banka oturdular. Bir sessizlik oldu.

- Para konusu, dedi Danny.

- E, kendi biletimi ben aldım, sen de çocuklarinkini aldın. Gerisi biz burdaymışız gibi yürüyecek, öyle değil mi ? Yani aynı ev masrafları, tek farkı orada harcayacağım.

- Evet. Danny'nin sesi ifadesizdi.

- Bir sakınca yok bunda, değil mi?

- Yok, elbette yok.

- Elektrik, doğalgaz ve telefonu da doğrudan banka ödüyor burada...

- Evet, dedi gene Danny.

- Yani para meselesi çözümlenmiş durumda, değil mi? diye sordu Ria.

- Herhalde.

- Ve umarım Shannon'da çok eğlenirsiniz. Güneye mi gidiyorsunuz kuzeye mi ?

- Güneye, Lough Derg'e. Demir atıp kalacak çok güzel yerler var, hava iyi giderse harika bir gezi olacak.

İki yabancı gibi konuşuyorlardı.

- Eminim iyi vakit geçireceksiniz, ileriye dönük hava raporları iyi, dedi Ria neşeli bir havayla.

Gene sessizlik.

- Ve umarım siz de bu yerden memnun kalırsınız, dedi Danny.

- Kalacağız, Danny, kabul ettiğin için teşekkür ederim. Çok makbule geçti.

- Yoo, bu senin hakkın.

- Marilyn'e senin telefon numaranı verdim.

- İyi, iyi-

- Acaba bir gün çocukları alıp buraya, onunla tanışmaya getirir misin?

- Efendim ? Ha, evet, tabii, tabii.

- Belki önceden telefon etmek iyi olur.

- Kesinlikle.

Söylenecek başka bir şey kalmamıştı. Merdivenleri çıktılar ve bu evi sonsuza dek harika bir yuvaya dönüştürmeye ant içtikleri gün sandıklar, kutular ve bisikletlerle tıkkış tıkkış olan koridorda beceriksiz adımlarla yürüdüler. Artık cilalanmış olan parke üzerindeki iki iyi halı, akşam ışığında ılık bir parlak yayıyordu. Ön odanın kapısı açıktı. Orada, masanın üzerinde, bir kâse içinde Colm'un Amerikalı konuğu karşılamak üzere topladığı güller bulunuyordu. Çiçekler parlak ahşap üzerinde yansıyor, şöminenin üzerindeki saat çaldı ve rüzgâr, kadife perdeleri okşarcasına kımıldattı.

Danny içeri girdi, sağa sola bakındı. Yalnızca bu parçalar için değil, onları arayıp bulmak için harcanan zaman, enerji ve sevgiden dolayı da büyük bir üzüntü duyduğu yüzünden okunuyordu. Bakınıırken yutkunuyor gibiydi. Kımıldamıyordu. O her zamanki sabırsız hareketleri yoktu, dünyayı neredeyse yerinden oynatacakmış gibi görünen Danny yoktu. Kendisinin bir fotoğrafı gibiydi Danny.

Ria, onun elini sandalyelerden birinin arkasına koymuş halde burada böyle duruşunu ömür boyu unutmayacağını şimdiden biliyordu. Bu oda için gerekli son bir parça aklına gelmiş izlenimi veriyordu. Belki bir büyük duvar saati? Ya da pencereyi yansıtacak bir ayna daha... Yüzünde öyle bir ifade vardı. Bernadette denilen hamile bir kızla yaşamak üzere burada inşa ettiği her şeyi bırakıp gitmek üzere olan bir erkeğe hiç benzemiyordu. Arabasının anahtarlarını oraya bırakıp, eve geldiğini, olan bitenin saçma bir yanlış olduğunu söyleyivercek birine benziyordu o an. Şimdi, Marilyn'in gelmesini engellemek için çok geçti elbette, ama kalacak bir yer bulacaklardı ve her şey eskisi gibi olacaktı. Şimdi çocukları uyandırıp bunu onlara söylemeyeceklerdi, bırakacaklardı yarın kendileri görsün, öğrensin. İşte öyle görünüyor, öyle bir hava estiriyordu Danny.

Ria hiçbir şey söylemedi; düşü yeniden kurmaya başlamasını beklercesine soluğunu tutmuş, Danny'nin arkasında duruyordu. Şu anda yanlış bir şey söylememek çok önemliydi. Bu akşam, şu ana dek gayet sakin olmuş, akıllı davranmış ve duygularını dışa vurmamıştı. Danny'nin bunlara değer verdiğini biliyordu.

Gülümsemesi gergin değil, sıcaktı. Oğlunun ne kadar pis olduğunu, pis koktuğunu söylediğinde sesli sesli gülmüştü, merdiveni çıkarken kolu koluna sürtünmüştü de, o diken üstünde yaptıkları konuşmalar sırasında olduğu gibi kolunu çekmemişti Danny.

Nerdeyse yere yapışmış gibi ne kadar durdu bu odada böyle, Ria bilemedi; çok uzun bir zaman gibi gelmişti ona. Oda, kendi büyüsunü harekete geçirmişti. Konuşacaktı Danny, bunun bir çılgınlık olduğunu, aklını oynattığını söyleyecekti, bunca insanı üzdüğü için özür dileyecekti. Onu başışlayacaktı Ria, kocasını sevgiyle avuta-caktı ve Danny, ait olduğu yere döndüğünü böylece anlayacaktı.

Neden sözcükleri bulması bu kadar uzun zaman alıyordu? Ona yardımcı olmalı mıydı acaba, pusulanın ibresini çevirse miydi ? Sonra, doğrudan gözlerine baktı Danny, işte o zaman Ria onun dudaklarını ısırıldığını gördü, gerçekten de söylenecek o çok büyük, çok önemli şeyi söyleme savaşımı vermekteydi. Onu başışlaması, olanları anlayışla karşılması ne büyük bir mutluluk olacaktı, onu gene evde, yanı başında görmek için neler yapmazdı...

Ama bu duygularını ona nasıl belli etmeliydi ?

Geçmişte sözcüklerin hiç olumlu etkisi olmamıştı, Danny onun dırdır ettiğini düşünmüştü. Onunla konuşuyor, içini döküyor diye düşünürken o kalkmış dırdır ediyor gibi korkunç nitelermeler kullanmıştı. Kendini tutmak çok zor da olsa bir şey söylemeyecekti. Gelecekleri susmasına bağlıydı. Azıcık, bir adımcık ona doğru ilerledi Ria, bu yeterli görünüyordu. Danny yaklaştı, kollarını ona doladı, başını omzuna koydu. Resmen ağlamıyordu, ama öylesine titriyor ve düpedüz sallanıyordu ki, Ria bu sarsıntıyı bütün bedeninde hissetti.

- Ria, Ria, ne berbat bir durum, ne büyük bir ziyan, ne kötü bir durum, dedi

- Öyle olmak zorunda değil. Bu sözleri yavaşça kulağına söylemişti Ria.

- Ah, Tamam, keşke her şey farklı olsaydı. Bunu öyle çok isterdim ki. Danny ona bakmıyordu, ağız ve gözleri hâlâ Ria'nın saçla-ındaydı.

- Farklı olabilir. Her şey bizim elimizde, dedi Ria.

"Yavaş Ria, yavaş" diye uyardı kendisini. "Dilini çözme, uzun bir vaatler, çözümler ve anlaşmalar listesine başlama. Bırak ondan gelsin öneri, sen yalnızca evet de. Alnını okşa ve sonunda her şeyin yoluna gireceğini söyle; o bunları duymak istiyor şimdi." Danny yüzünü Ria'nın boynundan çekti, onu öpmek üzereydi. Eski tutkulu Ria'nın davranacağı gibi karşılık vermeliydi ona. Kollarını Danny'nin titreyen omuzlarından kaldırdı, boynunda kenetledi. Dudakları Danny'ninkileri aradı, arayan ve isteyen dudaklardı bunlar. Ona gene böyle sarılmak ne güzeldi. Tutku seli denebilecek bir duygunun onu alıp sürüklediğini hissediyordu, Danny'nin boynunda kenetlenmiş ellerini dürtmekte olduğunu fark etmedi bile.

- Ria, ne yapıyorsun sen ? Ria, kendine gel! Danny müthiş şaşırılmış ve afallamış görünüyordu.

Ria, büyülenmiş bir halde geri çekildi. Danny ona yaklaşmıştı, başını omzuna koymuş ve bunun berbat bir durum olduğunu söylemişti. Tüm bunların yaşanmamış olmasını dilemişti, öyle değil mi? Şimdi neden ona böyle bakıyordu?

- Her şey yoluna girecek, dedi. Sarhoş gibiydi, kafası karışmıştı, ama Danny'nin yuvaya dönüşünü pürüzsüz kılacak bir rol oynaması gerektiğine şimdi daha çok inanıyordu. Sana söz veriyorum, Danny, her şey yoluna girecek, kendi kendine çözümlenecek her şey. Sen buraya aitsin.

- Ria! Şimdi iyice korkmuştu Danny.

- Bu senin odan, onu sen yarattın. Bu senin, biz de senin aileniz, sen de biliyorsun bunu.

- Yalvarırım Ria...

- Ben de sana yalvarıyorum... dön. Şimdi hiçbir şey konuşmayalım, burada kal, her şey eskisi gibi olacak. Bernadette'e karşı sorumluluklarını, hatta sevgini anlayışla karşılayacağım...

- Bırak bunları...

- Kız atlatır bunu Danny. O daha çocuk, önünde kendi yaşında biriyle paylaşacağı uzun yıllar var. Geriye dönüp baktığında, aptalca bulacak bu günleri, çok güzel ama aptalca... biz de olayı hayatımızın bir anısı olarak değerlendireceğiz.

- Nasıl olur... sen nasıl böyle... Anlamıyorum ansızın nasıl değişirsin... Danny gerçekten şaşkına dönmüştü.

Ama bu çılgınlıktı. Kendisine yaklaşan oydu. "Bana sanidim. Berbat bir durumda olduğunu söyledin, olanların bir hata olduğunu, yazık olduğunu, üzgün olduğunu söyledin."

- Söylemedim, Ria. Üzgün olduğumu söyledim, ama diğer şeyleri söylemedim.

- işlerin böyle gelişmemiş olmasını dilediğini söyledin, ben de dön diyorum. Geç geldiğinde nerde kaldığını sormayacağım, yemin ederim sormayacağım. Lütfen Danny. N'olur. Gözlerinden yaşlar boşanıyordu, Danny ise dehşet içinde karşısında duruyordu. Danny, seni öyle çok seviyorum ki, ne yaparsan yap, başışlarım seni, bunu biliyordun. Bana dönmen için yeryüzünde yapmayacağın hiçbir şey yok. Ria hıçkırıyordu, kollarını Danny'ye uzattı.

Danny iki elini tuttu onun. "Bak canım, şimdi gidiyorum. Şu an gidiyorum. Söylediklerinin hiçbirini, tek sözcüğünü bile yüreğinden söylemiyorsun. Bahçede yarım saat boyunca konuştuklarımızı yüreğinden söyledin. Shannon'da iyi bir tatil geçirmemizi yüreğinden istedin, ben de Amerika'da her şeyin yolunda gitmesini yüreğinden istedim." Bu güzel, avutucu sözlerin onun ağlamasını durdurması ve ellerini tekrar boynunda kenetlemesi tehlikesini önlemesi için dua edercesine, umutla yüzüne baktı.

- Ben hep burada dönmeni bekleyeceğim, bunu unutma.

- Hayır, beklemeyeceksin, Amerika'da güzel günler geçiriyor olacaksın. Onu neşelendirmeye çalıştı. Bizim garipliklerimizi anlamaya çabalayacak yabancı bir kadın olacak bu evde.

- Ben burada olacağım, bu oda daima burada seni bekleyecek.

- Hayır Ria, bu işler böyle değil, şimdi ben gidiyorum, ama bilmeni isterim ki...

- Neyi ? diye atıldı Ria.

- Böyle bir şey söz konusu olsaydı, böyle bir öneriyi yapmış olman büyük bir özveri. Çok cömertsin.

Şaşırılmış gözlerle baktı Danny'ye. Bu durumda bencil olmamak ya da cömert davranmak söz konusu olamazdı, bunu anlamıyor-du kocası. Bu onun can attığı bir durumdu. Danny bunu hiç, ama hiç anlamayacaktı, üstelik bunlar yetmiyormuş gibi kendini aptal yerine koymuştu.

Tasarılarla, kendim tutmalar ve disiplinlerle geçen haftalar heba olmuş, çöpe atılmıştı. Nerden gelmişlerdi bu odaya ? Danny'nin yüzündeki o ifadeyi görmeseydi, olası bir birleşme aklına gelmeyebilirdi. Görmüştü, ama düşlememişti, gözleriyle görmüştü. Davranışlarını bu nedenle daima haklı görecekti.

- Evet, geç oldu, elbette gitmelisin, dedi. Ağlaması durmuştu. Mutfaktan çıkıp onunla birlikte merdivenleri adımlayan sakın Ria değildi şu anda, yüzü gözyaşlarıyla hare hare olmuştu. Ama gene kendini toparlamıştı, bundan dolayı Danny'nin rahat bir soluk aldığını hissediyordu.

Merdivenleri inerken, "iyi yolculuklar" dedi Danny.

- A, evet, teşekkürler, eminim çok iyi geçecek.

Danny başını çevirip koridora baktı, "Sonuçta çok güzel bir ev yapmayı başardık, Ria, gerçekten başardık" dedi.

- Evet, gerçekten... iki de harika çocuk, dedi Ria.

Evin, üzerinde saatlerce konuştukları giriş merdivenlerinde Danny ile Ria dikkatle yanaktan öpüştüler. Sonra Danny arabasına bindi ve gitti, Ria ise, Tara Sokağı'ndaki evine girdi, yuvarlak masasının başında uzun zaman oturdu; boş gözleri önündeki bir noktaya dalmıştı.

Beşinci bölüm

Annie, Brian'ın bavulunu kapatmasına yardım ederken, "Kavgaya etmediler" dedi.

- Nerden biliyorsun ?

- Banyo penceresinden dinledim biraz, tatili konuştular.

- Aman iyi, dedi Brian

- Babama senin çok pis olduğunu söyledi ama.

Brian şaşırıldı, ama pek inanmadı ablasına. "Hayır, söylemedi! Benim için böyle bir şey söylemez annem. Neden söylesin ki ?" Brian'ın üzgün yüzü yusuvarlak görünüyordu.

Annie, acıdı ona. "Yok, yok, uydurdum" diye yalan söyledi.

- Biliyordum zaten, dedi Brian. Böylece annesine olan güveni korunmuş oldu.
- Keşke gitmese annem, dedi Annie.
- Bence de...

Abla ile kardeşin herhangi bir duyguda birleşmeleri öyle ender rastlanan bir durumdu ki, bu görüş birliği şaşırttı onları. Kararsız gözlerle birbirlerine baktılar. Zor günler yaşıyorlardı.

Rosemary biraz erken geldi. Ria ona bir fincan kahve uzattı.

- İyi görünüyorsun, dedi Rosemary onaylayıcı bir havaıyla.
- İyiyim.
- Sulu vedalara daha az zamanın kalsın diye biraz erken geldim. Nerde çocuklar?
- Toparlanıyorlar. Ria pek konuşkan değildi bu sabah.
- Onları merak etme.
- Tamam.

Rosemary arkadaşına şöyle yakından baktı. "Akşam Danny'yle işler yolunda gitti mi ?"

\

- Efendim ? A, evet, çok uygarca konuştuk. Milyon yıl geçse dün akşam Danny'yle arasında geçenleri kimse bilmeyecekti. Ria bunu kendi içinden bile geçirmemeye kararlıydı.

- İyi öyleyse. Bir sessizlik oldu. Ria? -Evet?
- Çocuklar Bernadette'i şey olarak... yani olduğundan farklı biri olarak görmeyecekler, bunu biliyorsun, değil mi ?
- Biliyorum, biliyorum.
- Ona bağlanacak falan değiller. Bir ay boyunca senin yerini almak zorunda kalmanın onun için ne demek olduğunu düşünebiliyor musun ? Bırak onun gibi ahmak bir çocuğu, herkes için çok zor bir yükümlülük bu. Ria'dan bir yanıt gelmedi, Rosemary konuşmasını sürdürdü. Biliyor musun başlangıçta bu Amerika işinin çılgınlık olduğunu sanmıştım, ama şimdi bundan daha akıllıca bir şey olamaz diye düşünüyorum. Gerçekten de herkesin sandığından daha akıllı biriymişsin sen. Aa, çocuklar göründü. Ne istersin, uzun boylu vedalaşmak mı, yoksa kısa ve çabuk mu ?
- Kısa boylu olsun, harikasın sen, dedi Ria. Arkadaşına şükran duyuyordu. Bir iki dakika sonra Rosemary çocukları Temmuz ayı boyunca kalacakları yabancı bir eve götürmek üzere arabasını çalıştırıyordu ve Ria onlara el sallıyordu. Bütün bunların olacağı kimin aklına gelirdi ? Hele Ria'nın bu durumu atlatma çabasını Rosemary'nin çok ustaca bulması, büsbütün inanılmazdı. Bernadette'in annesi yeni evde mutfak masasının başında oturmaktaydı. "Kadın işini biliyor, değil mi, çocuklarını bakman için sana bırakıp Amerika'ya tüymek için taş yürekli olması gerek."
- Biliyorum Anne, ama bir bakıma böylesi daha iyi.
- Neresi iyi bunun ? Finola Dunne bunda avunulacak bir yön ' bulamamıştı.
- Yani, bence kadın artık Tara Sokağı'nda Danny'nin karısı gibi oturmayacak olacak.
- Vaktinin çoğunu seninle geçirdiğine bakarsak, orda otururken de pek karısı değildi bence. Bernadette'in annesi kızının evli bir adamla ilişkisinden hoşnut olmadığını her fırsatta belli ediyordu, ama öte yanda meselenin böyle sonuçlanmasından da gurur duyuyordu.
- On altı yıl boyunca yuvasıydı orası, hâlâ da onu oraya çeken bir şey var, eve yani.
- Zamanla bu ev de öyle olacak çocuğum. Hele biraz daha yer-

259

leşsin. Finola Dunne Barney McCarthy'nin adamlarının hızla monte ettiği tezgâha, lüks mutfak dolaplarına bakındı. Dublin'in güneyindeki seçkin banliyölerden birinde bulunan pahalı bir evdi bu. Çuvalla para harcanmış olmalıydı. Güvenli bir caddede, minik bir bebeği büyütme için elverişli bir çevreydi, ayrıca komşuların çoğu genç çiftlerden oluşuyordu.

Finola Dunne, Danny Lynch'in anasının gözü bir emlakçı olduğunu biliyordu. Ama Tara Sokağı'ndaki evi ne kadar çabuk satar, paraya çevirir ve yeni karısı için küçük, daha uygun bir yer alırsa o kadar iyiydi. Çocukcağız çok çalışıyordu, bunu takdir ediyordu Finola ve Bernadette'i çok sevdiği de belliydi, ama malî

durumunu düzene kovmazsa çabuk yıpranırdı. Bu sabah bir iş randevusu vardı ve trafiğe yakalanıp geç kalmamak için sabahın altısında yollara düşmüştü.

- Tara Sokağı'ndaki evi satmaktan söz ediyor mu hiç ? diye sordu kızına.

- Hayır, ona sorulacak bir şey değil bu. Sanıyorum o eve olan bağlılığı bir kadına olan bağlılığıyla ölçülemez. Bunu düşünmek tüylerimi ürpertiyor, dedi Bernadette.

- Şimdi bunun sırası değil, nerdeyse gelirler, uzun eğlendirme mevsimi her an başlayabilir.

- Alt tarafı otuz gün, hem çocuklar yaramaz değil, dedi Bernadette sırıtarak. Ria'nın çocukları Rosemary'nin arabasında pek sessizdi.

- Günlerinizi nasıl geçireceksiniz, hiç düşündünüz mü ? diye sordu Rosemary, parlak bir fikir yakalamışçasma.

Annie omuz silkti. "Hiçbir fikrim yok."

- Kablolu yayınlan yok, dedi Brian.

- Belki sizi bir yerlere götürürler, ha? Rosemary iyimserdi.

- Çok sakın bir kız o, bir yere gitmiyor, dedi Brian.

- İyi biri mi, yani onunla konuşmak ilginç mi ?

- Pek değil, dedi Brian.

- Kız iyi canım, ama sende bir şeyler söyleyecek bilgi yok, bu yüzden sana öyle geliyor, dedi Annie.

- Aslında ben annesini yeğliyorum, dedi Brian. Sen de hoşlanırsın ondan Rosemary, hoş sohbet biri, hem yaşı sana daha uygun.

- Eminim öyledir, dedi Rosemary Ryan. Sıkıcı kurul toplantılarının ya da televizyondaki tartışmaların altından girip üstünden çıkabilen Rosemary, bu çocuklarla sohbet etmekte bayağı zorlanıyordu.

Ria, Dublin Havaalanı'nda sağma soluna bakındı. Sayısız kente gitmek üzere gelmiş sayısız yolcu vardı. Acaba aralarında kendisi gibi karmakarışık bir kafayla yola çıkmakta olan biri var mıydı? Girdiği kuyruğun yanındaki sırada yağmurluğunun yakalarını kaldırmış yakışıklı bir adam gördü. Kumral saçları gözlerine düşmüştü. Yabanıl bir heyecanla baktı ona. Bir an için onu Danny sanmıştı, son dakikada onu gitmekten vazgeçirmeye karar vermiş, yalvarmak için koşup havaalanına gelmiş olamaz mıydı ? Danny'nin ölse bile böyle bir şeyi yapmayacağı gerçeğini anımsadığında, başından aşağı bir kova buzlu su boşaltılmış gibi hissetti kendini. Boynunda kenetlediği ellerini şiddetle çekiştirişini şu an bile hissediyordu. Utancından yüzü kızardı.

"Acaba ne alsam?" diye düşünerek gümrüksüz dükkânlar bölümünde gezindi. Bütün bu raflarda dizilmiş ürünlerden yararlanmamak kötü olacaktı. Ama sigara içmiyordu, pek içki içiyor da sayılmazdı, elektronik eşyaya ihtiyacı yoktu, Marilyn'in evi kullanmasını öğrenemeyeceği aygıtlarla doluydu. Parfümlerin önünde durdu.

- Yeni bir şey istiyorum, daha önce hiç koklamadığım, bende hiç anısı olmayan bir şey, dedi.

Tezgâhtar böyle isteklere alışkın görünüyordu. Birlikte yeni kokuları denediler, hafif ve çiçek özlü bir parfümde karar kıldılar. Fiyatı 40 sterlindi.

- Biraz pahalı değil mi ? dedi Ria kararsız ve kuşkulu bir havayla.

- Pahalı evet, ama bu duruma bağlı bir şey. İyi bir parfüme verecek paranız var mı ? Kız açık açık başka bir müşteriye bakmak istediğini söylüyordu.

- Var mı yok mu, bilemiyorum, dedi Ria. Şaşkın bir tavırla konuşuyordu. Garip değil mi? Malî durumumun ne olacağını bilemiyorum. Şu ana dek hiç düşünmemiştim bunu. Belki bunu, hatta fazlasını alabilecek biri de olabilirim, yaşamı boyunca böyle bir şeyin yanına bile yaklaşamayacak biri de.

Tezgâhtar felsefe yapmanın sırası değil gibilerden, "Verin öyleyse" dedi.

- Haklısınız, alacağım, dedi Ria.

Uçakta uyuyakaldı ve düşünde Marilyn'in Tudor Drive'dan ayrılmadığını, bahçesinde oturmuş onu beklediğini gördü. Marilyn'in saçları koyu kumraldı, ayağında bakır renkli ayakkabılar, sırtında tıpkı Bernadette'in annesinki gibi bej renkli bir tayyör vardı. Ria oraya vardığında tavuk gibi gıdaklayarak, "Ben Marilyn değilim, aptal" dedi ona, "Danny'nin yeni kavnanasıyım. Hep bir-
261

likte Tara Sokağı'ndaki eve taşınınsınlar diye getirdim seni buraya. Seni faka bastırdım, faka, faka!" Ria ter içinde uyandı. Kalbi küt küt atıyordu. Havada,

binlerce ayak yükseklerde uçan bir uçakta olmak ve çevresinde yemek yiyenler olağandışı bir heyecan veriyordu ona.

Hostes yanında bitmişti. "Bir şeyiniz yok ya ? Yüzünüz kireç gibi olmuş."

- Evet... Kötü bir düş gördüm, bir şeyim yok. Ria gösterilen ilgiye gülümseyerek teşekkür etti.

- Kennedy Havaalanı'nda sizi karşılayacaklar mı ?

- Hayır, ama hangi otobüse bineceğimi biliyorum. Merak etmeyin.

- Tatile mi çıkıyorsunuz ?

- Evet, sanırım tatile çıkıyorum, tatil denen şey bu, evet bence de tatil.

Kuşkusuz bir tatil olacak benim için. Ria Hostes giysileri içindeki nazik kızın sinirli sinirli gülümsediğini gördü. Artık yaptıklarını çözümlene alışkanlığından vazgeçmeliydi. Ne var ki basit sorular onu gafil avlıyordu. Arkasına yaslandı, gözlerini kapattı. Bilinçdışının Marilyn'i Bernadette'in annesine benzetmesi ne kadar saçmaydı, hiç de ona benzemiyordu kuşkusuz. Ria ani bir darbe yemişçesine gözlerini açtı. Marilyn'in nasıl biri olduğu konusunda hiçbir fikri yoktu. Yüzme havuzunun boyutlarını biliyordu, şebekenin voltajını, kurutma makinesinin kaç kilo çamaşır aldığını, Westville'deki kilisenin ayın saatlerini, çöplerin hangi günler toplandığını biliyordu. Carlotta ve Heidi adlarında iki kadının telefon numaraları elindeydi. Bahçedeki çiçeklerin resimleri vardı elinde, büyük yatak odasının, yüzme havuzunun, evin girişinin resimleri vardı.

Marilyn'in İrlanda'dayken kırk yaşına gireceğini biliyordu, ama esmer mi sansın mı, "uzun boylu mu kısa mı, zayıf mı toplu mu olduğunu bilmiyordu. Hiç, ama hiç bilinmeyen bir kadının dün akşam Tara Sokağı'na gitmek üzere yola çıktığını ve hiç kimsenin onun görünümü konusunda bilgi sahibi olmadığını düşünmek bile inanılmaz bir şeydi.

Dublin'e giden uçaklar hep gece kalkıyordu, havaalanına yakın bir kasabadan Kennedy'ye otobüs servisi konmuştu. Marilyn Heidi'nin kendisini alana götürme önerisini kabul etti. Kapısını kapattı, anahtarları ve içinde bazı bilgilerin bulunduğu zarfı Car-lotta'ya bıraktı. Ria öğleden sonra varacak ve Carlotta'ya ödemeli telefon edecekti. Evini çok iyi bir durumda bırakmıştı. Temizlik yapılmış, yeni yıkanmış çarşafklar ve havlular yerlerine yerleştirilmiş, buzdolabı doldurulmuş, masanın üzerine ve mutfaktaki sabit kahvaltı barına çiçekler konulmuştu.

Odanın kilitlenmesi konusuna, ancak Heidi'nin arabası evinin önünde durduğunda açıklık getirebildi. Kapıyı kapattı, ama kilitlemedi. Ria anlayacaktı; anlayacak ve ona göre davranacaktı. İki aylık sürede arada bir tozunu alır, pencerelerini açıp havalandırırdı belki. Bazı şeyleri söylemeye ya da madde madde yazmaya gerek yoktu.

Heidi otobüsün kalkacağı yere varıncaya dek dırıldır etti, birbiri ardına sorular sıraladı. Ria briç oynuyor muydu acaba ? Marilyn Dublin'deyken Trinity College'da birkaç derse girecek miydi ? Hava nasıl olacaktı ? Söz arasında, ama özenle seçilmiş sözlerin arasında da, Greg'in Dublin'de ona katılıp katılmayacağını soruyordu. Yoksa o tatildeyken Westville'e gelebilir miydi? Marilyn bu soruların hiçbirine doyurucu yanıtlar vermedi. Ama otobüse binmeden önce arkadaşı Heidi'yi kucakladı.

- Çok cömertsin, dedi. Umarım bu ormandan, bu korkunç ormandan çıktığımda ben de bir gün senin gibi cömert olurum.

Heidi kalkıp ilerleyen otobüsün ardından baktı. Marilyn koltuklardan birine dimdik oturmuş, bir mektup okumaktaydı. Gözleri parlıyordu. Marilyn uzun süredir ilk kez insan olmaya bu kadar yaklaşmıştı.

Marilyn Greg'e yazdığı mektubu tekrar tekrar okudu.

Elinden geldiğince içten yazmıştı, ama gene de kendini engellediği, samimi davranmadığı pek çok nokta vardı. Sanki fazla açıklama yapmasına izin vermeyen bir fren pedalı vardı yüreğinde. Ya da belki açıklanacak fazla bir şey yoktu. Artık sevme ve ilgi gösterme yetisini yitirmiş olması, yaşamının sonuna dek böyle kalması da pekâlâ mümkündü.

Ria'nın göndermiş olduğu küçük albümü çıkardı. Bütün resimlerde insanlar vardı. Arkalarına notlar düşülmüştü. "Annie salonda ev ödevini yaparken", "Brian mutfakta pizza dağıtırken", "Annem ile ablam Hilary", "Ben ve aynı zamanda evimin temizliğinde, çamaşırların asılmasına yardımcı olan arkadaşım Gertie",

"Yolun yukarısında oturan dostumuz Rosemary", "Evimizin arkasında sebze yetiştiren ve Tara Sokağı'nın köşesinde lokanta işleten Colm Barry". Evin en güzel resminde güneşten gözlerini kısmış dört kişilik bir aile de vardı. Bu resmin arkasına, "Mutlu günlerimizde" diye yazmıştı Ria.

Marilyn Danny Lynch'e dikkatle baktı. Kesinlikle yakışıklıydı. Yıllar önce karşılaştığı çocuksu heveslerle dolu satıcıdan hiç ama hiç farkı yoktu. Değişmemişti. Sonra Ria'ya baktı, ufak tefek, esmer ve her zaman gülümseyen Ria'ya. Bütün resimlerde yüzü bütünüyle apaydınlık, iyi niyetli, uysal görünüyordu. Telefonda duyduğu ses ile bu resimler arasında birçok açıdan farklılık vardı. Ria'nın sesi gergin ve kaygılı çıkıyordu. Evinin beğenilmeyeceği kaygısı, çocuklarının Westville'e geldiklerinde sorun yaratmayacağına inandırma kaygısı okunuyordu sesinde.

En çok da, Marilyn'in, aile dosttan ve tanışlarından oluşan bu dev gruba hemen kendini kaptırabileceği kaygısı yansıyor sesinde. Aslında bu olacak şey değildi. Marilyn Vine... İş arkadaşlarıyla, ailesi ve dostlarıyla, kendisini durmadan davet eden komşularıyla bile yaklaşmayan Marilyn Vine. Kendi kocasıyla bile konuşmayı ve bu garip yolculuğu neden yaptığını ona anlatmayı beceremeyen Marilyn Vine... Bu insanlara karşı nazik davranacaktı elbet, ama onların yaşantılarına karışmak falan istemiyordu.

- Kitty'yi akşam yemeğine çağırabilir miyim, Bernadette ? diye sordu Annie. Bernadette gözlerini okumakta olduğu kitaptan kaldırdı, "Hayır, özür dilerim, baban olmaz demişti."

- Evdeyken hep gelirdi ama. Evimizdeyken babam ondan hoşlanırdı.

- Eh, demek ki artık hoşlanmıyor. Bernadette pek ilgilenmiş görünmüyordu.

- Annem Amerika'ya varmış mıdır? diye sordu Brian.

- Annemden söz etmenin âlemi var mı ? diye fısıldadı Annie.

- Fark etmez, diye omuz silkti Bernadette. Kitabını okumayı sürdürdü. Gerçekten de umurunda değilmiş izlenimi veriyordu.

Brian sorusunun yanıtlanmasını istedi. "Evet? Gitmiş midir?" Bernadette gene gözlerini kaldırdı, yüzünde öfke okunmuyordu, ama çocuklar, onun bu evde sessizlik istediğini hissetti. "Hesaplayalım bakalım, altı saat sürüyor. Evet varmıştır, her nereye gidiyorsa oranın otobüsüne binmiştir."

- Westville, dedi Annie.

- Evet, Westville. Bernadette gene kitabına dönmüştü.

Konuşacak başka şey yok gibiydi. Babalan sekizden önce gelmezdi. Uzun bir akşamdı bu. Annie can sıkıntısından annesinin bavuluna koymasını önerdiği kitaplardan biri olan Hayvanlar Çiftliği'ni eline aldı. "Beğeneceğimi sanmıyorum" demişti o za-

man Annie, ama tersine sevdi, hem de çok sevdi. Brian da futbol yıldızları kitabını okumaya koyuldu.

Danny yorgun argın ve merak içinde eve geldiğinde, hepsini koltuklarında oturmuş, sessizce kitap okurken buldu. Annie başını kaldırdı, babasının yüzündeki rahatlığı gördü. Tara Sokağı'ndakinden çok farklıydı. Ama babası orayı da özlüyor olmalıydı, annesini artık sevmemesine, Bernadette'i yeğlemiş olmasına ve her şeye karşın kesinlikle özlüyordu. Burada yemek hazırlama telaşı yoktu, Bernadette az sonra buzluktan iki hazır yemek çıkaracak, mikrodalga fırına koyacaktı. Sonsuz bir insan seli yoktu burada. Girip çıkan Gertie yoktu. Ansızın kapıda belirip kaybolan Rosemary yoktu, Kitty yoktu, o felaket Myles ile Dekko yoktu, Pliers'ı peşine takmış anneannesi ya da elinde sebze sepetiyle Colm yoktu. Babası bütün bunları mutlaka özlüyor olmalıydı.

Ama Annie babasına baktığında, günlerinin böyle, burada olduğu gibi geçmesini yeğlediğini hemen anladı. Anahtarlarını uzun bir oval tabağın içine koydu. "Ben geldim" dedi, bunun üzerine herkes onu selamlamak üzere kalktı. Tara Sokağı'ndaki evde bu sözleri söylediğinde, evde öyle çok hareket oluyordu ki, kimse onun geldiğini fark etmiyordu sanki.

Her şey tasarlandığı şekilde gelişti. Otobüs, Marilyn'in söylediği yerden kalktı, bilet parası tam tamına mektubunda yazdığı kadardı. Hava ılık ve güneşliydi, Dublin'dekinden çok daha sıcaktı. Gürültü ve insanların çeşitliliği olağandıydı. Gene de her şeye karşın Ria tek başına başaracağı güvencesini duyuyordu, verilmiş olan bilgiler kesin ve doğrudu, sistem tıkır tıkır işledi.

Kente vardıklarında, bindiği birinci otobüsün şoförü, Westvil-le'e giden küçük otobüsün nereden kalkacağını söyledi ona, Westville yol tabelasını gördüğünde derin bir soluk aldı Ria. Onun evi burası olacaktı şimdi. Hiç kimsenin bakışlarını üzerinde hissetmeksizin bir süre etrafa bakınmak istedi Ria; bu yüzden iki bavulunu bir dondurmacıya taşıdı ve kendine gelmek için güzelce oturdu. Önündeki liste bir garipti; Marilyn Dublin'de dondurma çeşitlerinin çok daha ucuz olduğunu görecekti. Gene de buraya dondurma yemek için gelmemişti. Ria gelip geçenleri seyretti. Çoğu birbirini tanıyordu. Tezgâhın ardındaki kadın şen şakraklı, tıpkı televizyondaki komedi filmlerinde olduğu gibi müşterilerle şakalaşıyor, espriler patlatıyordu.

Artık Amerika'daydı, her şeyi İrlanda'dakilerle karşılaştırıp kıyaslamaya kalkmamalıydı. Fiyatları durmadan sterline çevirmek yerine, dolar kavramlarıyla düşünmeye çalışmalıydı. Mutlu Soda Evi'nin cam kenarındaki bir masasından Carlotta'nın güzellik salonunu görebiliyordu. Çok sık bir yere benziyordu. Bir kadının içeri girip, o kalın krem renkli perdeler ve yıldızlı yazıların bulunduğu pencerelerin ardında yaşlanmalarını durdurmak ve erkeklerini kaçırmamak konusunda akıl alabileceği bir yere benziyordu. "Carlotta nasıl biri acaba?" diye geçirdi aklından; hiç resmini göndermemişti Marilyn, hiç kimsenin resmim göndermemişti.

Ria gene kimseye görünmemek istercesine, adeta ayaklarının ucuna basa basa yolun karşı tarafına geçti. Askılı bir etek ile bluzdan oluşan koyu yeşil seyahat giysisi ve iki bavulu burada garip kaçıyordu. Herkes bermuda şort ya da ince pamuklu elbiseler giymişti. Hepsi de güzellik salonundan çıkmışa benziyordu. Ria, uzun bir yolculuktan sonra yorulmuştu ve banyo yapmak istiyordu. Kapıyı itti ve girdi. Carlotta kasa başında oturan uzun boylu, iri göğüslü, nerdeyse Meksikalıya benzeyen kadın olmalıydı. Konuşmakta olduğu müşteriden özür dileyerek Ria'nm yanına koştular.

- Ria, Amerika'ya hoş geldin, umarım Westville'i beğenirsin. Hepimiz buraya geldiğine çok seviniyoruz. Öylesine sıcak, içten ve öylesine beklenmedik bir karşılamaydı ki bu, Ria'nm gözleri doldu. Carlotta ona uzman gözüyle bakıyordu. Otobüsleri gözlü-yordum aslında, yirmi dakikada bir gelir, ama sanırım senin geldiğini kaçırmışım.

- Mutlu Soda Evi'ne gittim, dedi Ria gizli bir şeyi açıklıyormuş gibi. Bütün bu hoş karşılama ve incelik karşısında bunları söylemenin çok sönük, hatta saygısız kaçtığını fark etti. Ama ona yanıt vermek istemişti. Bu kadın telefonda zaman zaman lafını ağzına tıkayan Marilyn'e kıyasla öyle konuşkandı ki. Carlotta'nın kırk yıllık dostmuşlar gibi davranışı karşısında Ria'nm ağzı açık kalmış, söylenmesi gereken sözcükleri bulamamıştı. Beni başıyla, dedi. Savaşta çıkmış gibiyim. Uzun süre havada kalmaya... ve şeylere... alışık değilim... Sesi alçalarak kesildi.

- Sana ne önereceğim, burada dinlen, kendine gel diyorum, bir duş al, rahatlatıcı bir aromaterapi ve masaj yapsınlar sana, Katie boş şu anda, sonra loş bir odada uzanırsın, ben iki saat kadar sonra seni uyandırırım ve eve gideriz. Ya da istersen hemen götürüyüm seni. ikisi de olur, sen nasıl istersen. "Ria, salonda kalmak ne hoş olur" diye düşündü.

Katie öyle gereksiz konuşmalar yapan geveze biri değildi, soru sormuyordu. Ria, yorgun, ihmal edilmiş cildinden, gözlerinin çevresindeki çizgilerden eskisine göre çok daha sarkık olduğu su götürmez gıdısından dolayı özür dileme gereği duymadı. Bedeninin çeşitli noktaları, şakakları, omuzları, saç dipleri yatıştırıcı, yumuşatıcı yağlarla hafif hafif, tekrar tekrar ovuldu. Harika bir duyguydu bu. Bir keresinde Rosemary onu aromaterapi denen şeye götürmüştü ve o günden sonra Ria bunu her ay bir kez tekrarlayacağına söz vermişti. Ama çok pahalıydı, her zaman için çocuklar ya da ev için almak istediği daha önemli şeyler oluyordu. Bundan sonra bütçesinin nelere elverişli olduğu konusuna kaymaya başladı gene akıllı, ama hemen kendini zorlayarak bu düşünceyi kovdu. Hem şimdi bu serin ve loş yerde, omuzlarına uygulanan ritmik masaj, yağların yoğun ve harika kokusu, dertleri bir kenara atıp uykuya dalmayı kolaylaştırıyordu.

- Seni uyandırmaya kıyamayacaktım nerdeyse. Carlotta ona bir bardak meyve suyu uzatmaktaydı. Ama uyandırmasaydım uy-, ku düzenin bozulurdu.

Ria iyice kendine gelmişti. Kendisine verilen pembe pamuklu sabahlıkla uzandığı yataktan doğruldu ve Carlotta'nın elini sıktı. "Bu harikulade karşılama için ne kadar teşekkür etsem azdır. Tam da buna ihtiyacım varmış da haberim yokmuş. Ne yapsan bu kadar makbule geçmezdi."

Carlotta yürekten gelen şükran duygularını anında tanırdı. "Üstünü giyin Ria" dedi. "Seni evine götürüyüm. Burada çok güzel bir yaz geçireceksin, inan bana." Ria tam çıkarken Katie eline bir kâğıt parçası verdi. Daha sonra incelenmek üzere cilt bakımı için önerilerini içeren bir yazı mıydı acaba, gene de bir göz attı. Ria'nın bir güzellik salonunda hayatında harcamayacağı kadar yüklü bir faturaydı bu. Ria bunu ikram olsun diye yaptıklarını sanmıştı. Ne ayıp. Şaşırıldığını belli etmemeliydi.

- A, tabii, dedi.

- Carlotta yüzde on beşlik bir indirim yapmamı istedi, faturaya servis ücreti de dahildir, dedi Katie.

Ria çok aptal biri olduğu duygusuyla parayı uzattı. Bu kadının kendisine bedava hizmet edeceğini de nerden çıkarmıştı ? Güzellik salonlarını uğrak yeri yapan insanlar arasında yaşıyordu. Belki yıllar önce kendisi de bunu yapsaydı, şimdi böyle bir durumda olmazdı.

Gertie Marilyn geldiğinde Tara Sokağı'ndaki evde bulunacak şekilde ayarladı işlerini. Ria kapıyı açacak biri olsun istemişti. Bu Gertie için büyük bir ayrıcalıktı.

- Diyelim, hani, diyelim ki acil bir durum çıktı, sen gelemedin, o zaman senin yerine annemin burda olmasını sağlar mısınız?

Gertie, böyle bir şey hayatında hiç başına gelmemiş gibi "Acil durum?" diye sormuştu.

- Yani, ne bileyim, her şey olabilir.

- Bak, merak etme, onu karşılayacak biri mutlaka olacak burada. Gertie çok kesin konuşmuştu. Ancak tam Gertie Ria'nın evine gitmek üzere evden çıkacakken, Jack'in hastanede olduğu haberi geldi. Dün gece bir yerlerde bir kavga çıkmıştı ve Jack daha yeni kendine gelmişti. Gertie Nora Johnson'un oturduğu küçük eve doğru koştu, ama Nora evde yoktu. St. Rita'ya gitmiş olabilirdi, komşusu nerede olduğunu bilmiyordu. Gertie hızla Danny Lynch'in cehennemine dibine gitmesi için dua etti. Bütün öfkesi ona yönelmişti. Kansını solgun suratlı bir çocuk uğruna terk etmeseydi bunların hiçbiri olmayacaktı. Gertie Ria'nın kapısını açıp Amerikalının tekini selamlayacak birini bulmak için ev ev dolaşmayacaktı. Jimmy Sullivan, Frances'in kullanılmış giysi dükkânında olduğunu ve orayı bırakamayacağını söyledi.

Gertie, lokantaya koştu. "Ah, n'olur, n'olur Colm alışverişe falan gitmiş olmasın. N'olur Tannm, eğer varsan, ki var olduğunu biliyorum, Colm Barry evde olsun. Lynch'leri sever, gider bekler evde. Kadınlara karşı da naziktir. N'olur."

Gertie, Jack'in normal biri gibi davranması için dua edip Tan-n'ya yakarmamıştı hiç. Bazı şeyler, ulu Tann'mn bile kaldıramayacağı kadar büyük sorumluluklardı. Ama Colm'un evde olması gibi bir dilek kabul edilebilirdi. Ve edildi. "Önce seni gideceğin yere götürüyüm, Gertie. Daha yarım saat var."

- Olmaz, olmaz, Ria'yı düş kırıklığına uğratamam.

- Kente geldikten sonra birkaç saat dolaşacağını, sonra saat on ikide buraya geleceğini biliyoruz, böyle konuşuldu.

- Erken de gelebilir. Olsun, ben otobüsle giderim.

- Seni götüreceğim. Hangi hastane?

Otomobilde oturlurken Gertie elindeki mendili büküp duruyordu, hiç konuşmuyorlardı. "Ne kadar rahatsız Colm, senin yerinde başkası olsa bir yığın soru sorardı."

- Soracak ne var?

- Neden içiyor falan gibi...

- Bu soruyu neden sorayım? Ben de uzun süre aynı şeyi yaptım, belki dükkândaki herkes benim için bu soruyu boşuna sorup duruyordu. Çok rahatlatıcı bir havası vardı Colm'un. Zaten Gertie'nin de ihtiyacı olan buydu. Elindeki mendili çekiştirmeyi bıraktı.

- Sonra, neden onunla oturduğumu soruyorlar.

- Bunun yanıtı çok kolay. Adam şanslı da ondan.

- Nasıl yani ?

- Benimle kalacak kimse yoktu, beni kurtaracak kimse yoktu, dolayısıyla sonunda aklım başıma geldi, çok kötü günler geçirdim.

- Peki ama tek başına olmak seni daha güçlü kılmadı mı sence ? Gertie'nin yüzü acıyla kıvranıyordu. Annem hep bunu söylüyor. "Onu bırak, kendine gelir" diyor. Colm omuz silkti. "Belki yaran olur, kim bilir. Ama sana bir şey söyleyeyim mi, kendime gelmem hiç de eğlenceli olmadı, çünkü geldiğim yerin koca bir çukur, bomboş bir yaşam olduğunu gördüm." Gertie'yi hastane kapısında indirdi ve Ria'nın Amerikalısını karşılamaya gitti.

Dublin'e vardktan sonra yapılacaklar konusunda Ria'nın kendisine verdiği listenin kusursuz olduğunu söyledi Marilyn kendi kendine. Biri gelir diğeri giderken telaşlı bir havada aceleye getirilmiş bir buluşma olacağından, karşılaşmamaya karar vermişlerdi. Marilyn'in uçağı sabah yedide varacaktı, Ria, kente gelen bir otobüse binmesini, valizlerini bırakıp Grafton Cadde-si'ndeki kahvede kahvaltı etmek üzere biraz yürümesini önermişti. Böylece Liffey Irmağı üzerindeki O'Connel Köprüsü'nün üzerinden, Trinity College'ın önünden geçeceğini, daha sonra iyice gezmek isteyeceğı çeşitli kitapçılar ile hediyelik eşya satan yerleri göreceğini söylemişti. Kahvaltıdan sonra St. Stephen Parkı'nda gezmeliydi. Birkaç heykel ve ilgi çekebilecek yer adı sıralanmış, bir taksi durağında son bulan güzel bir rota çizilmişti; sonra taksiye binecek, bavullarını alıp Tara Sokağı'na yollanacaktı. Daha önce sözünü ettiği kişilerden biri kendisini karşılayıp evi tanıtmak üzere evde olacaktı.

Her şey çok iyi gitti. Marilyn'in belleğinde çok silik durmakta olan kent, yerli yerine oturmaya başladı; daha önceki kısa ziyaretinde kentin genel bir resmini oluşturamamıştı. Kuşkusuz hayli değişmişti Dublin ve bu yıllar içinde hayli zenginleşmişti. Trafik çok daha yoğun, otomobiller daha büyük, insanlar daha şıktı. Çevresinde yabancı aksanlar, farklı diller konuşuluyordu. El sanatları dükkânlarına bugünlerde yalnızca Amerikalı turistler gelmiyordu, buralar diğer Avrupa ülkelerinden gelenlerle doluydu.

On bir buçuğa doğru ayaklan yorulmaya başladı. Ria şu sıralarda uçağına biniyor olmalıydı. Yeni evini bulma zamanı gelmişti. Taksi sürücüsü, kentin sokaklarında gereğinden fazla taksinin dolaşmasına izin verilmesi ve bu nedenle işlerin kesat gittiğı ko-

nusunda uzun uzun yakındı. İnsanların çoğı, dünyadaki her şeye sahip olmak istiyordu, açgözlüydüler, şimdi bu- Alman kadınla evli olan ağabeyi gibi Amerika'ya göç etmediğine yanıyordu. Tara Sokağı'nın Dublin'in en hızlı gelişen sokağı olduğunu söyledi. Gerçek bir altın madeniydi burası.

- Dostlannız bu evin sahibiyse Hanımefendi, yarım milyonun üzerinde oturuyorlar demektir, dedi evin kapısına geldiklerinde.

Kırk yaşında var yok, esmer, yakışıklı biri açtı kapıyı. Merdivenin birkaç basamağını indi, elini uzattı. Marilyn kendisine verilen listesindeki binlerce adın arasından bu kişinin adını çıkarmak için kıvranıırken, "Ria adına Tara Sokağı'na hoş geldiniz diyorum" dedi Colm. Nedense onu karşılayacak olanın Hilary ya da Ria'nın iki kadın arkadaşından biri olacağını sanmıştı. "Adım Colm Barry, Ria'nın hem komşusu hem de dostu oluyorum. Ayrıca arka bahçeyi ekip biçiyorum, ama arka kapıdan girip çıktığım için burada kaldığınız süre içinde sizi rahatsız etmeyeceğim."

Marilyn minnetle baktı ona. Yalnızca bilmek istediklerini söylemiş, gereksiz konuşmamıştı. Kibardı, ama aynı zamanda çok hoşuna giden bir rahatlığı vardı bu adamın. "Tamam, siz lokantanın sahibisiniz" dedi. Listedeki yerini bulmuştu sonunda.

- İyi bildiniz, dedi Colm. Konuğun bavullarını alıp granit basamaklardan çıkardı.

Ria'nın fotoğrafları yalan söylememişti. Parıldayan parke döşeme ve şık masa, holü çok görkemli gösteriyordu. Bir odaya açılan kapı aralıktı, Colm onu hafifçe itti. "Burası benim evim olsaydı, bu odadan hiç çıkmazdım" dedi. "Evin bir yanını boydan boya kaplıyor, pencereleri her iki tarafa da bakıyor. Çok güzel." Masanın üzerinde dev bir vazoda güller duruyordu. "Ria bunları sizin için bırakmamı istedi."

Marilyn ona teşekkür ederken boğazı düğümlendi. Burası harikulade güzeldi, böylesine güzel bir masa üzerindeki koyu pembe ve kırmızı güller, kusursuzluğu taçlandırmıştı.

Colm Marilyn'in bavullarını üst kata taşıdı, büyük yatak odasını gösterdi. "Herhalde burada kalacaksınız, eminim size bütün ayrıntılar daha önce bildirilmiştir. Ria haftalardır hazırlık yapıyordu. Ne kadar uğraştığını biliyorum."

Marilyn de biliyordu. Pınl pınl, tertemiz beyaz yatak örtüsü gözlerini kamaştırdı, yepyenydi, bu sabah serilmiş olmalıydı. Bir kenarda katlanmış havlular, pınl pınl boyanmış boş bir giysi dolabı... Bu kadın evini hazırlamak için hayli uğraşmıştı. Marilyn suçlu suçlu, kendi uğraşının Ria'nınkiyle boy ölçüşeceğini umdu.

Mutfağa indiler, tam o sırada kedinin girip çıktığı küçük kapak açıldı ve iri bir kahverengi kedi mutfağa daldı.

- Bu Clement, diye takdim etti kediyi Colm. Harika bir kedidir, tamamen masum bir kuşu nedensiz öldürmek gibi küçük kusurları var, sonra da kuşu ödölmüş gibi size getirir.

- Biliyorum, o zaman, "Aferin Clement, ne iyi ettin" diyeceğim, dedi Marilyn gülümseyerek.

- Güzel, ezberinizi unutmazsanız sorun yok. Zaten Clement de pek iddialı değil, genellikle tek gözünü aralar, kuşlara bakar, sonra uyumaya devam eder. Colm mutfak turunu sürdürüyordu, buzdolabını açtı. A, bakıyorum temel gıda maddelerini koymuş dolaba, bir de hemen şuradaki bahçede yetişmiş sebzelerden çorba yapmış. Isıtmanız için dolaptan çıkarmamı ister misiniz ? Uzun bir yolculuk yaptınız, yerleşmek istersiniz. Colm bunları söyledikten sonra gitti. "Ne rahatlatıcı, ne hoş bir komşu" diye düşündü Marilyn, tam da yakınlarında oturmasını isteyeceği biriydi. Colm Barry gibi birini hayatından uzak tutmak hiç sorun olmazdı. Carlotta gibi bahçe çitine yanaşıp sorular sormaya, hayatına kanşmaya can atan biri değildi. Evet, haklıydı, artık gerçekten yerleşmek isterdi. Beklediği kadınlar yerine bu adamın kendisini karşılamış olmasına sevindi. Arkadaş canlısı, kafa dengi biriydi. Yalnız kalmak istediğini anlamıştı. İyi ki kendisini karşılayan oydu.

Yavaş yavaş eyle de kendisinin olacak evi dolaşmaya başladı. Çocukların odaları derli topluydu, Brian'ın duvarında futbolcu resimleri, Annie'ninkilerde pop yıldızlarının posterleri vardı. Brian'ın penceresinin kenarına plastik güreşçi figürleri, Annie'ninkilerde yumuşak tüylü oyuncaklar vardı. Çok düzenli iki banyo tuvalet, Victoria Dönemi'nden kalma musluklarla donatılmıştı. Bir de bomboş, ölü bir oda bulunuyordu, duvarlarında raflar vardı, ama hepsi de boştu. Bu Ria'nın deyişiyile "mutlu günlerde" Danny'nin çalışma odasıydı herhalde.

Sıcak, nerdeyse kalabalık denebilecek mutfakta, raflar dolusu yemek kitabı, tava, tencere ve pasta kalıplarıyla dolu dolaplar vardı, içinde kekler börekler yapılan, yenilip içilen, yaşayan bir mutfaktı bu. Güzel eşyalarla dolu bir yerdi burası, ama her şeyden önce bir yuvaydı. Duvarlarda aile resimlerinin, daha çok da çocukların, bazıları yakışıklı Danny Lynch'i de yansıtan fotoğrafların aşılmadığı bir alan yok denecek kadar azdı. Çekip gitmiş olması nedeniyle yaşamlarından çıkarılmamıştı. Marilyn bu adamı tanıma yönünde ipuçları bulma çabasıyla resimlerdeki yüzüne

1

271

yakından baktı. Bu evi tanımakla şunu kesinlikle anlamıştı: bu adam ya yeni kızı pek çok seviyordu ya da Ria'yla evlilik yaşantısında mutlu olmamıştı, yoksa arkasına bakmadan bütün bunları terk etmesi olanaksızdı.

- Gidip bir baksam mı acaba? dedi Nora Johnson Hilary'ye.

- Ne bakacaksın, bulup da bunayacak hali yok. Servet değerinde bir evde bütün yaz bedava oturacak, dedi Hilary burnunu çeke çeke.

- Evet, ama kendisini biraz yalnız hissedebilir, Ria dedi ki...

- Ria şunu dedi, Ria bunu dedi... O evi bırakacak başka adam bulamadı mı yani? İsteseydi...

Nora kızına sabrı taşmış gözlerle baktı. "Bana bak Hilary, eve ben göz kulak olurum, o geri zekâlı kediyi de doyururdum diye düşünüyorsan..."

- Evet, düşünüyorum ya da sen yapabilirdin bu işi Anne. Kalkıp elin Amerikalısını buraya getirmek zorunda değildi.

- Ama Hilary, ne kadar aptalsın, asıl mesele Ria'nın Amerika'ya gitmek istemesiydi. Evini iki kapı ötedeki benim evimle ya da kentlin bir ucundaki senin evinle takas edip de ne yapsın.

Hilary büyük bir akılsızlık duygusuyla dinledi. Hırsından bu olguyu aklından çıkarmıştı. "Bu akşam ve yarın dinlenmesine izin vermeliyiz, belki sonra gider bakarız" dedi.

- Burada hoş karşılanmadığını sanmasını hiç istemem, dedi Ria'nın annesi. Ablasıysa küçümseyen havalarda burun çekme alışkanlığını frenlemeye çalışıyordu. Carlotta Ria'yı Tudor Drive'a götürürken yararlanabileceği bütün kolaylıkları sayıp durdu.

Ön bahçeleri birbirinden ayrılmamış evlerin önünden geçerken biraz şaşırdı Ria. "Aralarında parmaklık yok" dedi.

- Evet, sanırım komşular birbirine yakın, dedi Carlotta.

- Tudor Drive da böyle mi ?

- Yok, bizim bölüm böyle değil, biraz daha kişisel...

Carlotta, gelecek gün ve haftalarda Ria'nın iyice tanımış olacağı cadde ve sokakların adlarını söylüyordu, iki otel gösterdi, kulübü, kütüphaneyi, uygun benzinciyi, belalı bir adamın çalıştırdığı benzinciyi, iki antikacı dükkânını, çiçekçiyi, şöyle böyle mezeciyi ve gerçekten harika mezeciyi gösterdi. Sonra elbet çiçek tohumları ile fidelerin satıldığı bahçenin önünden geçirdi onu. Utkulu bir havayla bahçeyi gösterdi.

- Hu, burası beni pek ilgilendirmeyecek, dedi Ria. Çiçek ile otu birbirinden ayıramam.

Carlotta şaşırmıştı. "Ama ben bahçe işlerinden çok hoşlandığımı sanıyordum, bu nedenle tanışmadınız mı?"

- Hayır, hiç değil, aslında tam tersi.

- Şu işe bakın, insan nasıl da yanlış anlayabiliyor... Marilyn'in ilgi duyduğu başka bir şey yoktur, bu yüzden sandım ki...

Eve iyice yaklaşmışlardı.

- Bak, evime gelip birlikte yemek yememizi çok isterim, ama sen yaz tatiline geldin, kendi evini keşfetmek istersin, nasıl olduğunu görmek istersin herhalde. Carlotta içinde anahtarların bulunduğu zarfı aldı ve Ria'ya vermeye hazırlandı.

- Ama sen benimle eve girmeyecek misin? Ria şaşırmıştı.

- Yok, tatlım, gelmeyeyim. Yani bu senin evin, Marilyn ile Greg'in evi.

- Hayır, lütfen gel, bana evi göstermeni çok isterim, olmaz mı? Carlotta kararsızdı, dudaklarını ısınıyordu. "Aslında neyin nerede olduğunu bilmiyorum.." diye başladı.

- Ah, n'olur Carlotta. Sen bana her şeyi gösterirsen kendimi çok daha rahat hissederim. Marilyn bana buzdolabında bir şişe şarap bırakacağını söylemişti. Ben de ona bıraktım hatta. Benim için güzel bir başlangıç olur.

- Onun yanlış anlamasını istemem...

Carlotta'nın söylediklerinin yaranı olmadı. Ria arabadan çıkmış, yeni evini seyretmekteydi. "Bu küçük bahçe kapısından mı giriyoruz, garaj kapısından mı ?"

- Bilmem ki ? Eski güvenli Carlotta gitmiş, ne yapacağını bilmez, kafası karışık Carlotta gelmişti.

- Ama ön kapı hangisi ?

- Ria, bu eve hayatımda bir kez bile girmedim, dedi Carlotta. Bir an durdular. Sonra Ria konuştu, "iyi ya, ikimiz için de yeni bir deneyim olacak" dedi. İkisi de birer bavul alarak, Tudor Drive'daki 1024 numaralı evi keşfetmek üzere içere girdi.

- Heidi? Ben Greg Vine.

- O, merhaba Greg. Nasılsın ? Birkaç hafta önce telefonda düşüncesizlik etmesine karşın Greg'in sesinde dargınlık izi bulunmaması onu öyle rahatlatmıştı ki, şu anda neden telefon ettiğini düşünmek aklına bile gelmedi.

- Genel olarak iyiyim, Heidi, ama biraz kafam karışık. Marilyn'i havaalanına sen götürdün değil mi, yani götürdün mü? Yani gerçekten gitti mi demek istiyorum.

- Evet, elbette gitti. Oranın telefon numarası var sende, değil mi? Sana verdiğini söylemişti? Heidi'nin sesi merakla biraz yükselmekteydi.

- Tabii, tabii, var. Yalnız acaba bu kişi... yani, Westville'e geldi mi acaba diyordum? Hani biliyorsun, bizim evde kalacak olan kadın.
- Bütün ayrıntıları bilmiyorum, ama sanırım bir iki saat kadar önce gelmiş olması gerek, Greg. Heidi bunu söylemedi ama, Marilyn'in ağzından Ria'nın gelişiyi ilgili bilgi almak, dişlerim çekmek kadar zordu.
- Anlıyorum.
- Bir şey mi vardı ?
- Yok, yok. Sesinden Greg'in pek sıkılmış, nerdeyse çaresizlik içinde olduğu anlaşılıyordu.
- Heidi ona yardımcı olmak için çıldırıyordu. Neyi bilmek istediğini tahmin etmeye çalıştı. "Sağ salim gelip eve yerleşti falan diye mi merak etmiştin ?"
- Biraz öyle, herhalde, dedi Greg.
- Ben telefon edip bir bakayım ister misin ?
- Anladığıma göre birinci hafta telefona cevap vermeyecek, telesekreterde bizim mesajımız olacak, sonra bu şahıs isterse değiştirecek mesajı. Greg'in sesinden kızgın ve üzgün olduğu anlaşılıyordu.
- Geldi mi, neye benziyor, nasıl biri falan gibi şeyleri öğrenmek istiyorsun, öyle mi Greg ? Mesele bu mu ?
- Sanırım öyle, şimdilik başka bir neden gösteremiyorum. Buruk bir gülme eşlik etmişti bu sözlere.
- Şimdi gidersem uyuyor olabilir. Telefon etsem makineyle konuşacağım?..
- Canını sıkma Heidi, fırsat bulursan uğrarsın. Hepsi bu. Burada eli kolu bağlı hissediyorum kendimi, çok garip, kafasında bir yığın şey kuruyor insan.
- Heidi ona anlayışla yaklaştı, "Biliyorum" dedi.
- Bildiğini sanmıyorum. Henry'yle oturup konuşabilirsiniz, sanırım biz de bir zamanlar öyleydik. Ama şimdi birbirimizi öfkelenmeden hiçbir konuda konuşmuyoruz... Greg daha fazla konuşmak istemedi.
- Düzelecek, Greg.
- Özur dilerim, "Oprah Şov"a çıkmış bir dertli gibi davranıyorum.
- Ne var bunda?
- Bir şey yok da, ben böyle değilimdir aslında. Bak, Marilyn'le aranızdaki güveni sarsmak istemem, inan istemem.
- Sarsılacak bir şey yok, bana numaranı ver, bir şeyler öğrenir öğrenmez seni ararım.
- Ödemeli aç Heidi.
- Hayır olmaz, mezunlar yemeğinde giymem için dallı güllü bir Hawaii entarisi getireceksin ya bana.
- Tanrım, aklımdan çıkmıştı.
- Piknikte burda olacaksın, Greg. Bugüne dek hiçbirini kaçır-madın, tarih bölümü olarak seni mutlaka bekliyoruz.
- Diyelim ki geldim, nerde kalacağım ? Ne yapacağını bilmez bir durumdaydı.
- Bak Greg, daha önümüzde haftalar var. Önce Tudor Dri-ve'daki durumu bildireyim sana, bunlan sonra düşünürsün.
- Sen gerçek bir dostsun, Heidi.
- Eskiden de öyleydik, bundan sonra da öyle olacağız biz dördümüz, bu sözlerime mim koy, dedi Heidi, ancak söylediklerine hiç inanmıyordu.
- Carlotta ile Ria evi gezdi.
- Her şey o kadar güzel ki... Üstelik yardımcısı da yoktu, temizlikçi şirketinden adam çağırıyordu herhalde, dedi Carlotta hayran hayran.
- Yerlerinde renkli halıları, etrafı üç beyaz kanepyle çevrili şöminesi bulunan büyük salondan, kahvaltılık masasına dönüşmüş tezgâhı ve bir yemek masası içeren büyük mutfaktan, Greg'in üç duvarı yerden tavana dek kitaplarla kaplı, pencere kenarında kırmızı deri bir çalışma masası ile büyük siyah bir döner koltuğu olan çalışma odasına geçtiler. Duvarlarda resim koyacak yer yoktu, ama orada burada üzeri küçük heykeller, süs eşyaları, bir tür hazinelerle dolu üç masa bulunuyordu.
- Ne güzel bir oda, dedi Ria. Bir de benim kocamın çalışma odasını görsen şimdi... ne bileyim... boş bir kabuk gibi.
- Neden ? diye sordu Carlotta haklı olarak.

Ria durdu, ona baktı. "Pardon, yani benim eski kocamın... Evden henüz taşındı, bu yüzden çalışma odası boş. Ama en güzel günlerimizde bile bunun gibi değildi. Bahçeyi gezelim mi, ne dersin?"

- Bahçe kaçmıyor, dedi Carlotta.

- Öyleyse Marilyn'in Chardonnay şişesini devirelim, dedi Ria.

- Aramoterapi uzun uçak yolculuğu yapmış kişilere sana geldiği kadar iyi geliyorsa, yeni bir keşif yaptık demektir, dedi Carlotta mutfağa girerlerken.

Tam o anda kapı çalındı. Carlotta ile Ria birbirlerine baktı ve açmak üzere ikisi birden atıldı. Kırklarında bir kadın, elinde armağan paketi yapılmış bir şişeyle karşılarında duruyordu.

- Ben Heidi Franks, Marilyn'le birlikte çalışıyorum, size hoş geldiniz demek istedim... Merhaba Carlotta, burda olacağım bilmiyordum...

- Ria gelmem için ısrar etti, dedi Carlotta. İşlere burnunu sokarken yakalanmışçasına özür diler bir havası vardı.

- İçeri gel Heidi, dedi Ria. Tam zamanında geldin, birer içki içmek üzereydik.

- Şey, rahatsız etmiş olmayayım...

Ria bu kadınların bu eve geldikleri için özür diler havalalarına girmelerinin nedenini anlayamadı. Amerikalılar rahat ve arkadaş canlısı insanlar olarak tanınırdı, oysa Carlotta da Heidi de Marilyn Vine'in gölgesi oraya düşüverecek de ikisi birden pabuçlarını bırakıp kaçacaklarmış gibi duruyorlardı.

Bu düşünceleri bir kenara attı ve onları mutfağa götürdü.

Marilyn bavullarını açtı ve çorbasını içti. Ria'nın kendisi için bıraktığı pahalı Fransız şarabından da bir kadeh aldı. Sonra yukarda, yuvarlak küvetin içinde uzun uzun yattı ve saatler süren yolculuğu ile onu izleyen uzun Dublin yürüyüşünün yorgunluğunu sulara bıraktı.

"Uyurum belki" diye düşündü, ama hayır, öğle sonrası boyunca gözleri fal taşı gibi açık, zihniye müthiş meşguldü. Geçmiş ve gelecekle dopdolu olan bu eve neden gelmişti ? Bu Victoria Döne-mi'nden kalma bir evdi, Tanrı aşkına! Marilyn hangi tarihten kaldığını tam olarak bilmiyordu ama iç savaş sırasında, Gettysburg Savaşı'nda burada insanlar oturmuş olabilirdi.

Tudor Drive 1024 numarada hiçbir zaman olmayacak bir umut vardı bu evde. Tara Sokağı'ndaki bu evin her odasında güneş yüzlü çocuklar gülümsüyordu insana.

Kesik karpuz gibi kocaman gü-lüslü bir oğlan, Dale ile nerdeyse aynı yaşta bir kız... Marilyn içinde her şey bulunan bu evin büyük yatak odasında, beyaz örtünün altına uzanmış, kendi yaşantısının bir hiç olduğunu düşünüyordu.

Bir ses duyuldu, kocaman, tatlı bir kedinin meraklı yüzü kapıda belirirdi. Sonra sıçradı ve yatağa, Marilyn'in yanına kuruldu. New York'taki göllerde işleyen küçük bir motorun sesini andıran bir mırılması vardı. Marilyn kedileri ne seviyor ne de onlardan nefret ediyordu, bütün hayvanları belli belirsiz de kabulleniyor-

du. Ama Clement akıllı bir kediye benziyordu. Onun mutlu olmadığı anlamış görünüyordu. Mırılmasını giderek yükselterek tam yanına yumuldu. Garip bir ninni ya da kutsal bir büyü gibi geldi bu ses Marilyn Vine'a, uyandığında saat gecenin on ikisiydi.

Westville'de saat akşamın yedisi olmalıydı. Ria'ya telefon açıp bu dingin ev için teşekkür edecekti. Anlaşmalarına göre Ria yanıt vermek istiyorsa ahizeyi kaldıracaktı. Marilyn numarayı çevirdi. Üç zil sonra telesekreterden kendi sesini duydu. "Ben Marilyn" dedi. "Burada geceyarısı, her şey harikulade. Sana teşekkür etmek istedim."

Sonra Ria'nın sesi duyuldu. "Burada daha akşamüzeri, ama burası daha da harika. Sana çok çok teşekkür ederim."

- Chardonnay'yi buldun mu ? diye sordu Marilyn.

- Evet, buldum ve bitirdim, ya sen, Chablis'yi buldun mu ?

- Tabii buldum. Henüz bitilmedim, ama bitireceğim.

- Peki Gertie? Seni karşıladı mı?

- Gayet güzel karşılandım ve eve bayıldım. Çok güzel bir evin var. Peki Carlotta sana anahtarları verdi mi ?

- Verdi, bir rüyalar evi burası, benimkinden güzel, sen zarar- : dasın.

Kısa bir duraksama oldu. Sonra birbirlerine iyi geceler diledi- "j ler. Neden Mariliyn Gertie onu karşılamış gibi davrandığını bilmi- ! yordu. Ria, Marily'n'e dostları Carlotta ve Heidi'nin nerdeyse üçüncü şişeyi devirmeye hazırladıklarını neden söylemediğini bilemedi. Sorulsaydı, açıklamaları çok güç olacaktı.

- Bugün anneannemi görmeye gideceğim, Bernadette.

- A, iyi.

- Dolayısıyla tam olarak kaçta döneceğimi bilmiyorum.

- Tabii. Annie içinde kısa bir etek ve askılı bluzun bulunduğu çantasını aldı. Gitmeden önce babana telefon et, olmaz mı ?

- Neden edeceğim ?

- Çünkü babana kahvaltıda anneannene gitmek istediğini söylemedin.

- Oo, babam böyle şeylerle rahatsız edilmek istemez.

- Aslında istiyor.

- Bu akşam söylerim.

- Senin yerine benim söylememi ister misin? Bernadette'in sesinde gözdağı falan yoktu. Yalın bir soru sormuş havasındaydı, aslında hiç de yalın değildi sorusu.

- Gardiyan gibi davranmana gerek yok, Bernadette.

- Bana yalan söylemene de gerek yok, Annie. O giysilerle anneannene gidecek değilsin. Kitty'yle birlikte bambaşka bir yere gideceksiniz.

- Gidersek gideriz, sana ne ?

- Beni hiç ilgilendirmez. Nereye gittiğin, ne yaptığın umrumda değil, ama baban üzülecek, işte bu umrumda.

Annie'nin Bernadette'ten duyduğu en uzun cümleydi bu. Biraz düşündü, sonra soran bir ses tonuyla, "Bilmezse üzülmez" dedi.

- Aferin sana. İyi bir denemeydi. Olmaz, dedi Bernadette. Annie yenik düşmüştü.

"Kitty'ye telefon etmem gerek" dedi. Bernadette başıyla telefonu gösterdi. "Et öyleyse" dedi ve kitabına döndü.

Annie konuşması sırasında bir iki kez sağına soluna bakındı, Bernadette'in dinlediğini gösteren bir belirti yoktu. "Hayır, açık-layamam" dedi Annie. "Tabii ki uğraştım. Ne sanıyorsun? Kim olacak? Evet. Evet. Bana sorarsan annemden de beter."

Annie çok üzgün havalarda telefonu kapattı ve ayaklarını altına almış koltuğunda oturan Bernadette'e baktı. Bir an için gü-lümsediğini sandı, ama yanılıyor da olabilirdi.

- Nasıl biri ? Myles ile Dekko merak etmişti.

- Fena değil herhalde, dedi Brian homurdanırcasına.

- Durmadan seks yapıyorlar mı ?

- Hayır canım, elbette yapmıyorlar.

- Öyleyse neden baban gidip onunla oturuyor ve onu gebe bırakıyor? diye sordu Dekko.

- Bunlar geçmişte olan şeyler. Şimdi bu işleri bıraktılar sanıyorum. Brian kendi sözlerini kendisi de anlamamış görünüyordu.

Kendi yaşantısını berbat eden bebek konusunda hâlâ dertli olan Myles, "Bu işi asla bırakmazlar" dedi. "Canlan çıkıp geberin-ceye dek sürdürürler."

Bu sözler Dekko'nun ilgisini çekti. "Sahi mi?" dedi.

- Kesinlikle sahi. Myles bu konuda uzmandı. Ama Brian, senin evde sürekli iş üzerinde olmalılar. Durum bunu gerektiriyor.

Brian bir an ciddi ciddi düşündü. "Ne demek istediğini anlıyorum" dedi.

- Hızlı hızlı soluduklarını, bu işi yapmaktan soluklarının kesildiğini duymuyor musun ?

- Hayır, diye başını salladı Brian. En azından bizim yanımızda yapmıyorlar.

- Yok bir de sizin yanınızda yapacaklardı, amma da aptalsın ha!

Yattıkları zaman... ancak o zaman duyabilirsin.

- O zaman da alçak sesle para konularını konuşuyorlar.

- Nerden biliyorsun ?

- Annie'yle dinledik. Annem hakkında mı konuşuyorlar diye merak ettik, ama onun adını hiç anmadılar, bir kere bile.

- Para hakkında ne konuşuyorlar?

- İkinci ipotek midir nedir, müthiş sıkıcı şeyler. Saatlerce ve saatlerce konuşuyorlar, dedi Brian.

- Canavar gibiler, değil mi ? diye sordu telefonda Finola Dunne kızma. Bernadette güldü. "O kadar da değil, gerçi çok gürültü yapıyorlar ve yaramazlar ama..."

- Sen daha dur bakalım, neler göreceksin, dedi annesi bilgiç bilgiç.

- Biliyorum.

- Neyse, bugün yüzme günü. Kendimi göstereceğim onlara. Oğlan hoşuma gidiyor, espirili çocuk.

Bernadette anlayışlıydı. "Annie için çok daha zor" dedi.

- Evet, ona göz kulak olmak gerek.

- Sen bildim bileli bunu söylersin, Anne.

- Seni büyütürken çok işime yaradı da! Bernadette'in annesi telefonu kapattı. Yüzme havuzunda arkadaşı Kitty'yi görünce şaşkınlıktan deliye döndü Annie. Tam dört kez, "Ne tesadüf!" diye haykırdı. Kitty de aynı şekilde şaşırdı. Ortalıkta döne döne, "Kimin aklına gelirdi?" deyip durdu.

- Bu benim arkadaşım Mary, Bayan Dunne, diye takdim etti onu Annie. Kedim Clement'i besliyor. Yüzme dersinden sonra Clement'i görmek için Tara Sokağı'na gidebilir miyim?

- Neden gitmeyesin? dedi Finola Dunne. Danny ile Ria'nın evine otobüs servisi vardı. Mary terbiyeli küçük bir kız gibi geldi ona, kedi besleyen bir çocuk kötü olamazdı.

- Neden Mary diyorsun ona? diye sordu Brian.

- Adı öyle de ondan, aptal, diye tısladı Annie.

- Daha önce hiç Mary olmamıştı adı, diye karşı çıktı Brian.

- Şimdi oldu işte, çeneni kapatır mısın sen ?

Yüzme hocası dikkatlerini çekmek için düdüğünü öttürmek-teydi.

- Görüşürüz Kitty, diye seslendi Annie.

- Affedersin, adını yanlış anlamışım, ona Mary dedim ben, dedi Finola Dunne.

-A, hımm, her iki adı da doğru... aslında... Annie'nin yüzü kıpkırmızı olmuştu. Brian utkuyla gülümsedi.

Yüzme dersi sırasında Finola Dunne bir telefon görüşmesi yaptı. Gitme vakti geldiğinde gözleri dört açılmıştı. "Mary'ye söyle, Amerikalı hanım Tara Sokağı'ndaki kediyi besliyor, senin gidip kediye bakmana gerek yok." Annie başını öne eğdi. "Bernadette'e telefon mu ettin ?" dedi sonra.

- Evet, hatta sana bir mesajı da var.

- Ne söyledi ? diye atıldı Annie.

- Sana bunun ikinci iyi deneme olduğunu söylememi istedi. Üçüncüsünde babana havale edilecekmişsin.

Heidi ile Carlotta, Ria'ya hayatlarında daha önce hiç birer şişe şarabı devirmediklerini söyledi. Hem kendilerine şaşımlardı, hem de birbirlerine. Bunun da, tümüyle yeni İrlandalı arkadaşlarının kötü etkilerinden kaynaklandığına inanıyorlardı. Ria kendisinin de hiç bu kadar aşırıya kaçmadığını, böyle ayıp şeyler yapmadığını söyledi onlara; evindeyken, akşamları tek kadehle yetinen uslu bir kızdı.

- Ama burası Amerika, diye feryat etti Carlotta. Biz kadehleri sayarız, kalorileri sayarız, kaba bir tahminle benim salona gelen müşterilerinin yansı gibi... kimin bağımlı olduğunu, kimin tedavi gördüğünü biliriz... şimdi biz de o yolun yolcusuyuz.

- Ben orta yaşlı bir üniversite çalışanı olarak, hayatlarının tam da bu döneminde insanlann nasıl şişeye sarıldıklarını ve kokuşup gittiklerini bilirim. Kocalarımızın maaş çekleri bizi Betty Ford Kliniği'ne yatıracak kadar şişkin değil.

- Ah, ben ikinizden de acıklı durumdayım, diye güldü Ria. İrlanda'dan kafasını toparlamak umuduyla buraya sepetlenmiş, terk edilmiş bir kadını ve Amerika'daki ilk günümde iki ayyaşa tosluyorum ve düpedüz ayartılıyorum.

Birbirleri hakkında pek çok şey öğrendiler. Carlotta'nın ayrıldığı üç kocasından da nafaka aldığı, bunların çeşitli zamanlarda toplu olarak ödendiği, hatta bunların ne kadar iyi değerlendirildiğinin ayrıntıları bile ortaya çıktı. Heidi'nin ilk evliliği anlatıldı. Öyle berbat bir adamdı ki, korkunçluk açısından ancak Henry'nin ilk karısına uygun bir eş olabilirdi. Bu kadınla karşılaşp evlenseler

hak yerini bulmuş olacaktı, ama ikisi de başkalarıyla evlenmiş ve insanların hayatlarını zehretmişlerdi. Elbet Danny Lynch de West-ville'e takdim edildi. Ria'nın tam yirmi ikinci yaş gününden bir gün önce tanışmalarının öyküsü, Tara Sokağı'ndaki evde ilk yatışları ve aslında baba olmayı tasarladığını, ancak Ria'nın bebeğine değil, başkasının bebeğine babalık edeceğini söylediği gecenin öyküleri birer birer anlatıldı.

- Bakalım Marilyn buzdolabına neler koymuş, dedi Heidi.

Daha saatlerce konuşabilirlerdi. Ama buzdolabında buldukları ıspanağı yiyip üzerine ikişer fincan koyu kahve içtikten sonra, Ria iki konunun da sırlarını paylaşmalarından dolayı kendilerini suçlu hissettiklerini, hatta utandıklarını anladı. Böyle açık konuştukları için pişman görünmüyorlardı da, bu ortamın, bu evin bu iş için uygun olmadığı duygusuna kapılmışlardı sanki. Saatlerdir yaşadıkları sıcaklığın azalmaya başladığını görmek şaşırttı Ria'yı. Daha geldiği anda iki harika arkadaş bulduğunu sanmıştı. Belki her zaman böyle olmayacaktı. Dikkatli davranmalı, bulamayacağı yerlerde yakınlık aramamalıydı. Tekrar buluşmaları için ısrarcı olmaksızın, o akşamın rüzgârının azalmasını izledi. Bu onlara uygun gibi görünüyordu. Ria ayrıca Marilyn'e telefonda Tu-dor Drive 1024 numarada birlikte oturup küçük bir parti vermekte olduklarından söz etmemesinden de hoşnut kaldıklarını fark etti. Bütün o konuşmalar, itiraflar, tartışmalar arasında, bu evde oturan kadının adını bir kez olsun ağızlarına almamışlardı. Saat on sularında, yani Dublin'de gecenin üçüyük, iki kadın gittikten sonra, Ria Marilyn'in evinde yavaşça dolaşmaya başladı, İrlanda'da kocası Danny, kendisinden çocuk beldeyen bir çocukla yatmaktaydı. Oğlu Brian yatağın bir ucunda pijamalarıyla sırtüstü uzanmaktaydı, ışığını da açık bırakmıştı. Kızı Annie, Kitty'yle birlikte tehlikeli bir yerlere kaçmak için uygulanması olanaksız planlarla doldurmuş olmalıydı güncesini. Annesi aziz resimleriyle çevrelenmiş yatağında, küçük evini satıp St. Rita'ya taşınma hayalleriyle uykuya dalmış olmalıydı.

Hilary ile Martin, yangından kurtarılmış evlerin büyük indirimle satıldığı bir furyada ev diye aldıkları küçük delikte, Martin, "Bebek yapmadıktan sonra sevişmenin anlamı yok" dediği için artık sevişmedikleri yataklarında yatmaktaydı. Büyük kırmızı çalar saat altı buçuğa kuruluydu mutlaka. Tatil olmasına karşın Hilary sekreterlik hizmetleri vermek üzere okula gitmek zorundaydı, Martin'se iki yakalarını bir araya getirmek için sınav kâğıtlarını işaretleme işinde çalışıyordu. Rosemary yatalı dört saat olmuş-

tu, Gertie'nin yaşantısı da, Marilyn'i karşılamak üzere Tara Sokağı'nda bulunabilmesine olanak tanıyacak kadar sakin geçiyor olmalıydı; dolayısıyla belki o da, koruma yükümlülüğünü üstelen-diği çok değerli, kırılğan bir hazine olarak gördüğü o koca ayyaşın yanında mışıl mışıl uyuyordu.

Clement mutfakta bir sandalyenin üzerinde uyuyordu mutlaka. Her gece büyük bir özen ve incinmişlik duygusuyla ayrı bir sandalye seçiyordu kendine. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın ya da Annie ne kadar yalvanrsa yalvarsın yukarı, yatak odalarına çıkmasına izin yoktu.

Marilyn uyuyor muydu acaba? Belki uyanıktı ve onu düşünüyordu. Ria, daha önce Carlotta'yla dolaşırken, nedense o görmesin diye güdüsel bir hareketle kapısını çektiği odaya girdi. Işığı yaktı. Duvarlar motosiklet resimleriyle, Electra Glide'larla, Hon-da'larla kaplıydı.

Bir yatağın üzerine oğlan giysileri, ceketler, kot pantolonlar, büyük büyük ayakkabılar yayılmıştı... On beşlik bir delikanlı gelmiş, giyecek bir şeyler aramış sonra çıkıp gitmişti sanki. Giysi dolabında düzgünce nsılmış giysiler, raflarda üst üste güzelce katlanmış gömlekler, şortlar ve çoraplar vardı. Pencere kenarındaki çalışma masasının üzerinde defterler, dergiler, kitaplar duruyordu. Hepsinde de saçları dik dik yukarı doğru taranmış, dişlerin-deki telleri göstere göstere gülümseyen, yakışıklı bir yeniyetme-nin bulunduğu grup resimlerine gözü ilişti. Birinde basketbol oynuyorlardı, diğerinde yüzüyorlar, karda oynuyorlar, birinde de okulda sahneledikleri bir oyunda görülüyorlardı. Resimler öylece yayılmıştı ortalığa.

Ria resimlere bakmaya başladı. Bunlar bilerek böyle konulmuş olmalıydı. Şu anda Tara Sokağı'nda kendi yatağında uyumakta olan kadın hakkında daha çok şey öğrenmeye can atıyordu. Bu evde, Marilyn Vine'ın nasıl biri olduğunu ona

gösterecek bir şey vardı mutlaka. Sonunda bunu buldu. Çocuğun spor çantasının içine bantla yapıştırılmış bir resimdi bu. Üç kişiyi gösteren bir yaz resmi; çocuk tenis giysileri içinde, kolunu saçları seyrelmiş, yakasız bir gömlek giymiş bir adamın omzuna atmış. Kadın zayıf, uzun boylu, sarı şort ve bluz giymiş. El-macık kemikleri çıkık kadının saçları kısa kesilmiş, koyu renkli güneş gözlüğünü başına takmış. Üçü de sağlıklı yaşam reklamı gibi görünüyor. Rosemary posta kutusuna bir mektup bıraktı.

Sevgili Marilyn,

Dublin'e hoş geldiniz. Uyandıığınızda belki hemen gene uyumak ve gürültülü komşularla uğraşmak istemeyeceksiniz. Ama bir içki ya da hatta seveceğinizi sandığım Quentin'de bir yemek yemek üzere bana gelmek isterseniz, telefon etmeniz yeterli.

Sizi davetlerle, ısrarlarla sıkmak istemiyorum, ancak Ria'nın en eski ve umarım en yakın arkadaşı olarak size hoş geldiniz diyor ve burada iyi vakit geçirmenizi diliyorum. Ria sizin evinize büyük bir heyecanla gitti.

Dostlukla,

Rosemary Ryan.

Daha Rosemary bahçe kapısının önüne park ettiği arabasına girmeden, Marilyn mektubu almıştı. Gece Ria'yla yaptığı telefon görüşmesinden sonra uyuyamamıştı, yanında olmak için bu kez istemeye istemeye aşağı inip bu güzel antik odadaki sandelyeler-den birine kurulan Clement'in sevgiyle mırılamasına karşın gene uyuyamayacağı biliyordu. Marilyn pencereden, çok iyi bir yerden alındığı belli olan etkileyici bir ceket giymiş, uzun boylu, sansın kadına baktı. Gene çok sık bacaklarını sımsıkı saran füme rengi pantolonu, yüksek topuklu pabuçlarıyla siyah bir BMW'ye bindi ve gitti. Bu, Ria'nın mektuplarında iyi arkadaşı olarak betimlenen, müthiş işkadını, bayan kusursuz, ama aynı zamanda harika iyi kızdı. Marilyn mektubu beğendi. Baskı yapmıyor, ama cömert davranıyordu. Bu, sabahın altı buçuğunda evden çıkıp kendi işini yürüten ve film yıldızına benzeyen kadındı. Rosemary Ryan sokaklarda BMW'siyle dolaşıyordu. Marilyn notu bir daha okudu. Bu kadınla buluşup konuşmak istemiyordu. Bu insanlar Ria'nın yaşamında ne kadar önemli olurlarsa olsun, kendi yaşantısının parçalanmadığı. Mektuba yanıt vermeyecek, daha sonra Rosemary gene uğrar ya da telefon ederse kısa bir süre için buluşacaktı onunla.

Marilyn İrlanda'ya bir yığın sığ insanla tanışmaya gelmemişti.

Orla King, restorana gelerek, "Düşümde seni gördüm Colm" dedi.

- Hayır görmedin. Cuma akşamı burada şarkı söyleyip söyleyemeyeceğini sormak istedin bana ve buraya gelmek için bir bahaneye ihtiyaç duydun. Sözlerim yumuşatmak için biraz gülümsedi Colm.

Orla da uysal uysal güldü. "Elbette cuma ve cumartesi günleri ve ağustosta, engelli koşu haftasında, burası tıklım tıklım olduğunda, her akşam burada şarkı söylemek istiyorum. Ama inan seni gördüm düşümde."

- Başarılı bir lokanta sahibi miydin peki, söyle bakalım?

- Hayır, enişten Monto'yu öldürmekten ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştın, delikteydin, dedi Orla.

- Her zaman bir melodram bulursun Orla, dedi Colm. Ama gülümsemesi pek gözlerine yayılmamıştı.

- Öyle, ama düşlerimizi kendimiz seçmiyoruz, öyle geliveriyorlar, diye omuz silkti Orla. Bunun bir anlamı olsa gerek.

Colm, belleğini zorluyormuş gibilerden, "Eniştemi öldürdüğümü sanmıyorum" dedi. "Hayır, hayır, öldürmediğimden eminim. Daha dün akşam at yanşlandıktan çıkmış pek çok dostla birlikte onlardaydım."

- Bektan biri, değil mi ? dedi Orla.

- Enişteme elbette bayılmıyorum, ama kesinlikle öldürmedim onu. Colm, bu konuşmayı doğru bir çizgide yürütmekte zorlanıyor gibiydi.

- Yok, öldürmediğini biliyorum, çünkü bugün telefon etti bana, bir erkekler toplantısına gitmem için beni ayartmaya çalıştı. Sadece şarkı söyleyeceğini söyledi. O tür erkek toplantılarında şarkı söylemenin ne anlama geldiğini bilmeyen mi var?

- Ne anlama geliyor, Orla?

- Memelerini göster Orla, anlamına geliyor.

- Hiç hoş değil bu, dedi Colm.

- Herkes öyle düşünmüyor, Colm.
- Yok, yani kız kardeşimle evlenmiş bir erkeğin profesyonel bir şarkıcıdan erkekler partisinde böyle bir şey istemesi hoş değil demek istedim. Beni yanlış anladın. Göğüslerini görmek herkesin hoşuna gider herhalde, farkındayım, ama bu koşullar altında değil.
- Bazen savcı gibi konuşuyorsun.
- Eh, söyleyene değil, söyletene bak. Colm duyulur duyulmaz bir sesle söylemişti bunu.
- Monto bana dedi ki... yani, bir anlamda... Orla sustu. -Evet?
- Bir anlamda kız kardeşin Caroline'le bazı sorunları olduğunu ima etti.
- Evet, sanıyorum kardeşimle evli olduğunu anımsama sorunu var.
- O başka şeyler de söylüyor. Çok gizli bir sır var falan diyor.
- Aslında var, biliyor musun, sırrın adı kara yazgı. Kızcağız haklı olarak pislik diye betimlediğin bir erkekle evlendi. Bu aslında sır sayılmaz ya... Neyse Orla, cuma akşamı şarkı söylemek mi istiyorsun ? Yalnız bir şartla. Arkada söyleyeceksin, sahnede değil. Seni dinlemek istiyorlar, ama aynı zamanda konuşmak da istiyorlar. Anlaşıldı mı?
- Tamam patron.
- Daha çok Ella söylersin, Lloyd Webber'den yalnızca birkaç parça yeter, tamam mı?
- Yanılıyorsun ama tamam patron.
- Ellerini ve gözlerini Danny Lynch'ten uzak tutacaksın. Yeni kansı iki çocuğu ve kayınvalidesiyle burada olacak.
- Yeni kansı değil, gebe sevgilisi, fazla şişirme, Colm.
- Eller ve gözler. Söz vereceksin, açık vermeyeceksin, yoksa bir daha ne burada ne de başka bir yerde çalışabilirsin.

- Söz veriyorum patron.
- "Orla'yı neden uyardım sanki" diye düşündü sonradan Colm, sonuçta aşk yuvasının herkesin sandığından daha çürük olduğunu duymak, Amerika'da bulunan Ria için küçük bir sevinç kaynağı olabilirdi. Ama iş işti, bir cuma gecesi restoranda kim patırtı isterdi?
- Bayan Dunne'u cuma akşamı yemeğe götürüyoruz, dedi Danny çocuklarına.
- Annem cuma akşamı telefon edecek, diye karşı çıktı Brian. Annie de, "Kendisine Bayan Dunne değil, Finola dememizi istiyor" diye karşı çıktı babasına.
- Benim kendisine Finola dememi istedi, sizin değil.
- Pekâlâ istedi.
- Hayır, Annie, istemedi. O başka bir kuşağın inşanı.
- Ama Rosemary'ye Rosemary diyoruz, öyle değil mi ?
- Evet, ama o feminist de ondan.
- Ama Finola da feminist. Kendi ağzıyla söyledi, diye üsteledi Annie.
- Tamam, Finola. İyi, güzel, tamam. Şimdi... Quentin'e gideriz diye düşünmüştüm ama o... Finola... Colm'un restoranına gitmek istiyor, bu yüzden oraya gidiyoruz.
- Çok da iyi etmiş, dedi Annie. Colm'da doğru dürüst vejeter-yan yemekleri var, Quentin'de zoraki hazırlanmış sebze tabağına verilen parayı, yoksul bir aileyi bir ay geçindirecek parayı ödemi-yorsun orada.
- Ama ya annem telefon ederse ? diye sordu Brian.
- Telesekreter var ya, bizi aradığını anlarsak gelince telefon ederiz. Danny çözümü buluvermişti.
- Ama bizimle konuşmayı dört gözle bekliyor olabilir, dedi Brian.
- Telesekreterdeki mesajı değiştirip Colm'da olduğumuzu söylesek? dedi Annie.
- Yok, bence mesajı olduğu gibi bırakalım. Danny kesin konuştu.
- Ama değiştirmek çok kolay, Baba.
- Bernadette'i arayanlar da oluyor, onlar bizim beceriksizliklerimizi duysun istemeyiz.
- Anneme arayacağını unutmadığımızı bildirmek beceriksizlik değil ki, dedi Annie.
- Tamam, arayın onu! Evde olmayacağımızı söyleyin.
- Bütçemiz buna elvermez, dedi Brian.
- Size arayabilirsiniz dedim. Kısa bir konuşma, tamam mı ?

- Ama ikinci ipotek, borçlar falan ne olacak ? diye sordu bu kez Brian.

- Ne demek istiyorsun sen ? Babası şaşırmişti.

Annie, hemen atıldı, "Hani sen sık sık her şey pahalandı, ikinci bir ipotek yaptırmak zorunda kalabiliriz diyorsun ya... Ama Brian otuz saniyelik bir telefon konuşmasının ne kadar ucuz olduğunu anlamıyor."

- Ben ne söylemişim...

- Baba, bak, Colm'un restoranında güzel bir gece geçireceğiz, Finola da bundan hoşlanacak, sen de. Bırak şu Brian'ı. Sana kaç kez söyledim onun kafasız olduğunu... Haydi, işimize bakalım.

- Sen harika bir kızsın, Penses, dedi Danny. Şu Dublin sokaklarına bakıyorum ve seni bir gün elimden alacak pek çok yakışıklı, parlak delikanlı görüyorum.

- Bırak bunları Baba, kimi kandırıyorsun ? Benim yaşımdaki çocukları nerde göreceksin sen.

- Doğru, görmüyorum, ama çocuğun tekiyle kaçıp gidecek değilsin ki, öyle değil mi Penses ?

- Ama sen gittin Baba. Bir sessizlik oldu.

- Ben kiminle evleneceğim? diye sordu Brian.

- Bütün duyularını, özellikle de koklama duyusunu yitirmiş biriyle, dedi Annie.

- Yalan söylüyor, değil mi, Baba?

- Elbette Brian. Ablan şaka yapıyor. Zamanı gelince kendine uygun biriyle evleneceksin.

- Bir kadın güreşçi olabilir örneğin, dedi Annie.

Brian onu duymazdan geldi. "Uygun biri olup olmadığını anlamanın bir yolu var mı Baba?"

- İnsan karşılaşınca anlar, dedi babası avutucu bir havayla.

- Ama sen anlamadın, Baba. Annemin uygun olduğunu sandın ama öyle çıkmadı.

- O zaman uygun biriydi, Brian.

- O zaman ne kadar sürer, Baba? diye sordu Brian.

- On beş yıl kadar herhalde, dedi Annie.

Tam o sırada Bernadette mutfaktan seslendi, "Yemek hazır, çok güzel balık ve patates kızartması aldım."

Marilyn bir sandalye ile bir fincan kahve alıp ön kapıya çıktı, güneşte oturup bahçeyi incelemeye koyuldu.

Bu bahçe istense ne kadar güzel olabilirdi. Eve gösterdikleri sevgi ve özeni bahçeye göstermemekle yazık etmişlerdi. İlginç ağaçların ekilmiş olduğunu gördü. Birisi neyin ne zaman çiçek ya da meyve vereceğini bilip bahçeyi güzelleştirmeye çalışmıştı, ama mayıs çiçekleri budanmamış ya da bir şekle sokulmamıştı, öyle sağa sola dal vermeye terk edilmişti, artık kurtarılacak durumda da değillerdi. Palmiye saçak saçaktı, yaprakları hiç budanmamıştı, zaten çevresinde bir yığın çalı yeşerdiğinden nerdeyse görünmüyordu.

Bahçe kapısının dışında, yanında zavallı görünümü, berbat bir köpek ile altmışlarında bir kadın gözüne ilişti. Kadın ilgiyle ona bakıyordu.

- Günaydın, dedi Marilyn kibarca.

- Sizin de gününüz aydın olsun, siz Amerikalı konuk olmalısınız.

- Evet, adım Marilyn Vine. Siz Ria'nın komşu musunuz ?

- Ben Ria'nın annesiyim, adım Nora, bu da Pliers.

- Memnun oldum, dedi Marilyn.

- Ria önceden haber vermeden kesinlikle gelmememizi tembihledi. Nora konuşmayı sürdürmek için bir basamak yukarı çıktı ama kararsız görünüyordu. Pliers, bundan sonra sıkıcı nezaket sözcüklerinin geleceğini sezmiş gibi, ağız sonuna dek açarak çirkin çirkin esnedi. Marilyn resminden anımsadı Nora'yı, kadının yakınlarda oturduğunu biliyordu. Size hemen şunu söylemek isterim ki, Ria bunun gibi antikalarla dolu bir evde büyümedi.

Kadının sesindeki güvenmişlik Marilyn'in gözünden kaçmadı. "Öyle mi, Bayan Johnson ?" dedi.

Nora bir çığlık atarak saatine baktı ve St. Rita'ya geciktiğini söyledi. "Bir gün benimle siz de gelmelisiniz oraya... yaşlılar yurdu... ziyaret etmeniz harika olur" dedi.

Marilyn şaşırmişti. "Çok nazıksınız, ama neden harika olur?"

- İşte, olağandışı şeyler yaşamak hoşlarına gider. Bazen torunlarımı götürürüm oraya, bir keresinde de Grafton Caddesi'nde rastladığım bir hokkabazı

götürmüştüm. Kendileri için yeni bir yüz olduğundan Pliers'ı da seviyorlar, eminim bir Amerikalıyla karşılaşmak hoşlarına gider, hiç değilse farklı bir şey onlar için.

- Teşekkür ederim. Belki bir gün gideriz.

- Lady Ryan gözüktü mü ?

- Anlayamadım ?

- Ria'nın arkadaşı Rosemary yani ?

- Hayır, ama bir not bıraktı. Herkes bana karşı çok nazik.

- Eh, ilgilerini çekiyorsun Marilyn, bu doğal bir şey. Nora Johnson Marilyn hakkındaki bütün ayrıntıları öğrenmek istediğini söyleyerek, ama hiçbir şey sormamış ya da keşfetmemiş olarak gitti.

Ria'nın annesi gittikten sonra, Marilyn kendisine verilen fotoğraf albümünü eline aldı tekrar. Kapıda belirdiklerinde kimin kim olduğunu bilmeliydi, dolayısıyla Gertie biraz çekingen bir tavırla kapıyı çaldığında Marilyn hemen tanıdı onu.

- Şimdi eğri oturup doğru konuşalım, diye başladı söze Gertie. Ria size her hafta fazladan birkaç sterlin kazanmak zorunda olduğumu söyledi, biliyorum, ama tatil paranızın dibine dan ekmek haksızlık olur gibi geliyor bana...

- Hayır, hayır, hiç öyle olmaz, hem bu güzel evin her zamanki haliyle korunduğunu bilmek beni çok mutlu eder.

Gertie sağa sola bakındı. "Ama hiçbir dağınıklık yok burada, siz çok iyi tutmuşsunuz. Bu durumda avuç açıp sadaka istemek olacak benimki."

- Ben öyle düşünmüyorum.

- Eminim Ria açıklamıştır... diye başladı Gertie.

- Tabii, tabii söyledi. Çok naziksiniz, haftada iki kez gelip evin temiz kalmasına yardımcı oluyormuşsunuz.

- Evet, ama sizin için sakıncası yoksa... Gertie'nin gözlerinin altında halka halka morluklar vardı. Bir tür beklenti, bazı şeylerin bu paraya bağlı olduğunu ele veren bir hava vardı bakışlarında. Marilyn Gertie'nin hem dost, hem de işçi olduğunu biliyordu, ama gene de bir şey sormadı, onu ilgilendirmezdi. Size bir kahve yapayım ister misiniz ? diye başladı Gertie

- Hayır, teşekkürler.

- Öyleyse, temizliğe başlayayım mı ?

- Eminim bu evi iyi tanıyorsunuzdur, nasıl isterseniz...

- Hep, önce ön odayı cilalamamı isterdi.

- Güzel, iyi.

- Ayrıca bir şey yapmamı ister misiniz, ütü falan gibi ?

- Ah, sağ olun. Ütüden nefret ederim. Şimdi çıkıyorum, bir dahaki sefere görüşürüz, tamam mı?

- Ah, tabii, geldiğinize çok sevindik, Marilyn.

- Teşekkür ederim, dedi Marilyn. Anahtarlarını aldı, Tara So-kağı'nda yürümeye başladı. Aman Tanım, bu ev hep tıklım tıklım olacağına benziyordu. Aradığı dinginliği bulamayacaktı burada, kafasını dinleyemeyecekti.

Gertie, ütü yapmaktan nefret ettiğini söyleyen Marilyn'in giysilerinin pml pırıl, çok güzel ütülenmiş olduğunu gördü. Ama bu konuyu deşmeyecekti.

Marilyn'de onu afallatan bir şey vardı. Gertie gibi bir çamaşırhane sahibinin fazladan paraya ihtiyacı olmasının nedenini sormamıştı örneğin, kendi durumunu konuşmaya meraklı da görünmüyordu. Gereğinden fazla insanın işlere kanşıp durumları değıştirmeye çabaladığı bir düzende, birinin hiçbir şeye karışmamasını doğrusu çok rahatlatıcı buldu Gertie.

- Ne diyor? diye sordu Brian.

- Bir Amerikalı kadının sesi, kendisinin orada olmadığını ve ora- ' da bulunanlar için mesaj bırakmamızı söylüyor, diye yanıtladı Annie.

- Orda bulunanlar diye bir şey yok... yalnızca annem var.

- Sen sus Brian. Alo, Anne, biz Annie ve Brian, her şey yolunda... Bu akşam babamla ve... yani, cuma akşamı Colm'un restoranına yemeğe gideceğiz ve belki bizim saatle on bire kadar dönmeyiz. Telefon ettiğinde burda olmayız diye arıyorum. Başka bir şey yok Anne. Brian da iyi.

- Ver ben de iyi olduğumu söyleyeyim, diye atıldı Brian.

- Boşuna para ziyarı, annem senin iyi olduğunu biliyor. Brian telefonu kaptı. "Ben iyiyim Anne, yüzme öğreniyorum. Finola diyor ki, yüzme hocası ona benim hızlı öğrendiğimi söylemiş. Ha, Finola Bemadette'in annesi bu arada. O da yemeğe geliyor." Annie ahizeyi kaptı ve yerine koydu. "Finola'yı söylemenin sırası mıydı, dünyada senden daha budala biri var mı acaba? Birinci sınıf bir aptalsın sen!" Annie'nin gözleri alev alevdi.

- Özür dilerim. Brian başını öne eğmişti. Özür dilerim, düşüncesizlik ettim. Anneme mesaj bırakmak heyecanlandırdı beni.

289

Öyle üzgün görünüyordu ki, Annie Lynch'in yüreği bile yumuşadı. "Dünyanın sonu değil herhalde" dedi homur homur. "Annem umursamaz." Ria havuzdan çıkmış, üstünde Marilyn'in bornozlarından biriyle eve girmekteydi. İlk birkaç seferinde soğuk suya bir iki dalıp çıkmış, güzel çiçeklerin, çevresindeki harika bahçenin tadını çıkarmaya çalışmıştı. Ama Dale'in odasında düzgünce yerleştirilmiş spor kitaplarına kaptırmıştı kendini. Çeşitli günlerde kendisi ile arkadaşlarının ne kadar yüzdüğünü not ettiği bir yüzme defteri vardı. Bir yerinde şöyle diyordu: "Annem Yunus gibi davranmaktan vazgeçti, doğru dürüst bir yüzücü olacak. Her dalışta dört boy gidiyor, bu bir şey değil ama yavaş yavaş artırır."

Dale bu kayıtları yazmayı bıraktığında Marilyn Vine havuzu boydan boya otuz kez kat ediyordu. Ria buradan kendisine pay çıkardı, çocuklar gelinceye dek Yunusluğu bırakmış, belli bir amaçla yüzme, hatta yarışmacı ruhuyla davranmaya başlamış olacaktı. Bugün havuzu altı kez kat etmiş ve bitkin düşmüştü. Şimdi bir fincan çaya ve dinlenmeye ihtiyacı vardı.

Telefonun üzerindeki kırmızı ışığın yanıp söndüğünü gördü ve hemen koştu. Kahvaltı masasına oturup çocuklarının binlerce mil uzaklıktan gelen seslerini dinledi. Yaşlar yanağından yuvarlanmaktaydı. Bir yüzme havuzunda aptal aptal oynayarak kendini harap etmenin ne âlemi vardı sanki? Çocuklarını Bemadette'in Allah'ın belası anasının kucağına atacağına, Tara Sokağı'nda oturduğu yerde otursaydı ya. Danny nasıl bu kadar duygusuz ve düşüncesiz davranabilir, nasıl Ria'nın Bernadette'i öğrendiği gece istemeden olay çıkardığı, düşüp bayıldığı bir lokantaya, sanki bir şey olmamış gibi gidebilirdi? Colm'un eli ayağı dolaşacak ve onlara her zamanki gibi bedava birer içki verecek miydi acaba? Lynch ailesi, her zamanki gibi gezmeye gidiyordu, yalnızca birkaç küçük değişiklik vardı, o kadar. Kanlar örneğin. Biri kapı dışarı atılmış, yerine yenisi yerleştirilmişti. Kayınvalide, Nora Johnson değil de parlak bakır pabuçları ve şık giysisiyle Bayan Dunne olacaktı. Ağrıyan dişi iğneyle kurcalar gibi mesajı tekrar tekrar dinledi. Çocuklar arasındaki tartışmaya gülemiyordu bile. Telefonu kapatmalarından sonra Annie'nin Brian'ı azarladığını biliyordu. Şu anda, çok büyük bir kavga yaşanıyor olmalıydı. Bernadette nasıl bir tepki gösterecekti acaba? Kavgalarını durduracak mıydı, yoksa görmezden mi gelecekti? "Ria, hangisini yaparsa yapsın" diye düşündü, "nasılsa yanlış

290

bir şey yapıyor olacak." Belki de nedense Finola diye anılan, ama gene de Bernadette'in annesi olan bu kadın, Ria'mn çocuklarının yaşantısını müthiş etkiliyordu. Onlarla yemeğe çıkıyordu, olacak iş miydi bu? En çok bundan dolayı içi burkuldu Ria'mn.

Bu kadarına dayanamazdı. Ria başını güneşli mutfaktaki kahvaltı masasına dayadı, ağladı, ağladı. Bir adamın cam kapıya gelip kapıyı çalmadan önce bir an durduğunu görmedi. Ancak adam, üzüntüsünden iki büküm ağlayan kadını gördü. Hıçkırıkları ya da boşuk sözcükleri duymadı. Çadır bezinden çantasını yerden aldı, sessizce uzaklaştı. Greg Vine'in kardeşinin, buradan geçmekte olduğunu ve Marilyn'i görmek için uğradığını söylemesinin zamanı değildi. Kiralık arabasına doğru yürüdü ve bir motele gitti.

Kazadan beri bir trajediler evi olmuştu burası, bu nedenle gelmeye gönlü elvermemişti. Şimdiyse bornoza sarınmış, daha önce hiç tanık olmadığı içtenlikle hüngür hüngür ağlayan yabancı biriyle karşılaşmıştı. Ama ne de olsa, iş gereği Doğu'ya gelirse, Marilyn'e uğrayacağına söz vermişti. Ancak yanlış düşünmüş, habersiz gelmenin daha iyi olacağını, haber vermeye kalktığında Marilyn'in onunla karşılaşmamak için bir bahane uyduracağını sanmıştı.

Motelde bir duş aldı, soğuk bir bira içti ve kardeşinin evine telefon açtı. Telesekreter Marilyn ile Greg'in burada olmadığını, ancak evdekiler için mesaj bırakılmasını söylüyordu. "Eh, bırakalım bakalım" diye düşündü.

- Adım Andy Vine. Greg'in kardeşiyim, Westville'den geçiyordum, motelde... pardon... Motelin adını ve telefon numarasını unutmuştu. Greg'in Hawaii'de olduğunu biliyorum, ama lütfen beni arayıp Marilyn'in nerede olduğunu söyleyebilir misiniz? Bunu yaparsanız minnettar kalırım. Şimdiden teşekkür ederim.

Ria mesajı dinliyordu. Ahizeyi kaldırmadı. Marilyn kayınbiraderden söz etmemişti. Belki bir soğukluk vardı aralarında. Bu Greg Vine'in kardeşiye eğer, Greg'in karısının Dublin'de olduğunu bilmesi gerekirdi. Marilyn'in kayınbiraderiyse, evde olduğunu sandıysa, neden gelip uğramamıştı ? Acaba pireyi deve mi yapıyordu? İrlanda'ya Marilyn'e telefon açıp sormak çocukça ve aşırı merak olarak mı algılanırdı ? Ayrıca Marilyn'in işlerine burnunu sokmak anlamına gelebilirdi, anladığı kadarıyla Marilyn bundan hiç hoşlanmıyordu. Carlotta'ya ya da Heidi'ye de soramazdı, çünkü onlar da dosttan Marilyn'in yaşam biçimiyle ilgili hiçbir şey bilmiyordu. Hawaii'yi, Greg Vine'ı aramaya karar verdi.

291

Kolayca ulaştı ona. Resminde görüldüğünden çok daha genç ve rahat biri gibi geliyordu sesi.

Ria adını söylediğinde, "Tabii, buyrun" dedi.

- Önce size burada hiçbir sorunun olmadığını söylemeliyim. Güzel evinizde her şey yolunda, dedi Ria.

- Çok rahatladım, muslukların bozulduğunu söyleyeceğinizi sanmıştım.

- Hayır, öyle bir şey değil, sanırım, biraz da evinizde oturduğuma göre... kendimi tanıtmak istedim... ama sizin telefonunuza yüklü fatura getirecek kadar değil.

- Çok naziksınız, umarım ihtiyacınız olan her şeyi bulmuşsu-nuzdur. Sesi nazik, ama soğuktu.

Ria motelden gelen telefonu anlattı ona. Greg, Andy adında, Los Angeles'ta çalışan, ama zaman zaman iş gereği New York City ile Boston'a gelen saygın bir kardeşi olduğunu söyledi.

- iyi öyleyse, onu ararım. Marilyn'in durumundan haberi olmadığı için önce size sormak istedim.

- Tedbirli davrandığınız için teşekkür ederim. Ama Marilyn, nasıl anlatmalı, kendi durumunu başkalarına söyleme konusunda biraz çekimser davranır. Sesinde bu kez kinaye okunuyordu.

Ria bunu anlamazdan gelmeye karar verdi. "Oraya sağ salim vardığını ve benim Tudor Drive'a yerleştiğim gibi güzelce yerleştiğini bilmek sevindirir sizi sanıyorum. Siz de oraya gidebilerseniz ne iyi olurdu."

- A, planda böyle bir şey yok. Sesi gene soğuktu.

- Gidip gitmeyeceğinizi sordum, Marilyn bilmediğini söyledi.

- Öyle mi? Sizin eşiniz Westville'e gelecek mi peki?

Ria derin bir soluk aldı. Marilyn açıklamalar konusunda herkese eşit davranıyordu demek. "Hayır, Danny şimdi benim eski eşim. Bemadette adında çok daha genç bir kızla yaşıyor. Bu nedenle buraya, evinize geldim. Gerçi, kızım ile oğlum da gelecek ay yanımda olacak. Marilyn size bu kadarını da söylemedi mi?" - Bir suskunluk oldu, sonra konuştu Greg. "Evet, söyledi, kabalık ettiğim için özür dilerim. Buna gerek yoktu. Marilyn'in neden buraya gelmek istemediğini pek anlayamadım da, kafam karışıkta, hâlâ da öyle."

- Hiç önemi yok. Sanırım tümüyle farklı bir yer arayışı içindeydi.

- Öyle görünüyor.

Bir sessizlik daha oldu.

- Peki oğlunuz ?

-Evet?

- Hawaii'den hoşlandı mı ?

- Anlamadım ?

- Sanıyorum Hawaii gençlerin hoşlanacağı bir yer. Nedense Ria'nın eli ayağına dolaştı.

- A, evet, severler.

- Annesini özlüyordur herhalde.

- Pardon?
- Çocuklar hiç rol yapmaz, kendilerinin bile anlamadığı biçimlerde özlerler annelerini. Ria fazla konuştuğunun farkındaydı. Oğlan çocuklar... dedi sinirli bir sesle.
- Evet, haklısınız, dedi Greg. Konuşmayı bir an önce sona erdirmek istiyor gibiydi.
- Sizi daha fazla tutmayayım, dedi Ria. Bugünlerde kimin hayatında neler oluyor, bilemiyorum, ama bilin ki eviniz iyi durumda. Size en azından bunu bildirmek istedim.
- Elbette, tabii. Orada kalmak size iyi geliyor mu bari ?
- Geliyordu, dedi Ria açık açık. İyi gidiyordu, ama az önce te-lesekreterinizden çocuklarımla mesajını dinledim.
- Sizi özlüyorlar mı ? Buna mı üzülüyorsunuz ?
- Hayır Greg. Beni özlemiyorlar, buna üzülüyorum.
- Marilyn? Ben Rosemary Ryan.
- A evet, notun için teşekkür ederim.
- Rosemary hemen konuya girdi. "Bu akşam Gertie ile seni Colm'un restoranına davet edebilir miyim acaba? Özel deniz ürünleri servisi var bu akşam, hoşlanırsın diye düşündüm."
- Rahatsız etmeyeyim.
- Bu öyle resmî olmayan, kız kıza bir gezme olacak. Gertie pek bir yere gidemiyor. Lütfen evet de.
- Çok teşekkür ederim Rosemary, size memnuniyetle katılacağım, dedi Marilyn Vine.
- Ria Andy Vine'ı motelden aradı, ona kim olduğunu ve Ma-rilyn'in nereye gittiğini söyledi.
- ikimizin de başımızı dinlemeye ihtiyacı vardı, bu iyi bir fikir olur diye düşündük, dedi.
- Açıklama Andy'ye yeterli gelmişti.
- Normal durumda Tudor Drive'da mı kalacaktınız, yani Marilyn burda olsaydı falan?
- Eh, belki, dedi Andy.
- 293
- Bu durumda motel parası vermemeniz gerekir, öyle değil mi ? Kardeşinizin evinde kalmayı düşündüğünüze göre ? Ria yanlış bir şey söylememek, doğru davranmak için çaba harcıyordu.
- Hayır, lütfen Mana. Böyle düşünmeyin. İrlanda'daki ev Ma-rilyn'in olduğu gibi bu ev de sizin şimdi.
- Ama içim rahat etmiyor. Ne kadar kalacaksınız Westville'de ?
- Bu gece bir de cumartesi burada kalırım diye düşünüyordum, yani Marilyn buralarda olsaydı... sonra pazar günü Boston'a gideceğim. Konferans pazartesi sabahı başlıyor.
- Size söylemeyi akıl etmediğine üzüldüm. Biraz aceleyle geldi bizim işimiz, diye özür diledi Ria.
- Yeryüzündeki en acılı kadınımışçasına ağlayan kadın olamazdı bu. "Marilyn'i yeni bir Tayland lokantasına yemeğe çıkaracaktım" dedi Andy.
- Eh, bir dahaki sefere, dedi Ria.
- Peki siz bir Tayland yemeğine ne dersiniz Maria? diye sordu Andy.
- Ria durdu. Öleceği aklına gelirdi de Amerika'da böyle bir şeyin başına geleceği aklına gelmezdi, yüzünü bile görmediği bir erkek, daha geleli bir hafta olmadan onu yemeğe davet ediyordu. Ama bir tatil gecesi idi sonuçta. İrlanda'da kendi çocukları bir yığın yabancıyla birlikte Colm'un restoranına gidiyordu. "Çok teşekkür ederim, Andy, sevinerek kabul ediyorum" dedi Ria Lynch.
- Monto bu akşam bir grup getirmek istiyor, dedi Colm.
- Sen ne dedin peki ? diye atıldı hemen Caroline. . :
- Dolu olduğumuzu söyledim.
- Haa.
- Seninle konuşacakmışım, sonra gene arayıp altı kişilik bir iptal var mı diye soracakmış.
- Bırak gelsin, Colm.

- Niçin? Buraya geldiğinde seni üzüyor. O adamlara birer duble cinden sonra iyi pişmiş dana pırzolası satacağız da ne olacak...
- Lütfen Colm..?
- Ondan bu kadar korktuğunu görmek deli ediyor beni. Kardeşinin İri üzgün gözlerine öyle bir tutkuyla baktı ki, gözpınarla-nnda yaşların biriktiğini gördü. Gene de sen bilirsin, dedi. Hangi masada gözden ırak olabilirler sence ? Caroline sulu gözleriyle gülümsedi. "Bak, başka bir çözüm yolu olsaydı, böyle davranır mıydım sanıyorsun ?"
- Çözüm yolu var.
- Bu konuyu bin kez konuştuk.
- Özür dilerim Caroline. Kollarını kız kardeşine doladı ve başını çekerek omuzlarına yasladı.
- Neden özür diliyorsun ki? Benim için her şeyi yaptın, hayatımı kurtardın. Colm, kız kardeşine sarılmış sırtını okşarken, Orla King'in şen şakrak sesini duydu.
- Herkese merhaba! Size şarkı söylemek için tam vaktinde geldim diye düşünmüştüm, ama bendeki şansa bak, azıcık erken davranmışım. Bernadette'in annesi Brian Lynch'e satranç öğretmeye karar verdi.
- Zor değil mi ? diye sordu Brian merakla.
- Hayır, oynamayı öğrendikten sonra hiç zor değil, ustalaşmak zor. Yarım saatte öğrenirsin, ölünceye dek unutmazsın.
- İyi öyleyse, dedi Brian uysal uysal.
- Sen de öğrenmek ister misin Annie ?
- Hayır, sağ ol Finola, sakıncası yoksa...
- Elbette yok. Annie'nin kadreşinin giriştiği hiçbir işe evet demeyeceğini biliyordu artık, biraz da bu yakınlaşmayı annesine ihanet olarak algılamış olabiliyordu. Bemadette haklıydı. Annie karmaşık bir çocuktuk ve elbet on dört buçuk yaş, dünyanın en kötü yaşıydı. Bernadette ile Danny, Barney McCarthy'le birlikte yeni kurdukları bir sitede yatırım yapması olası kişilerle görüşmeye gitmişti. Görüşmeler pek iyi geçmedi, toplantıya gelenler, daha önceki ciroyla ilgili sorularında biraz fazla ince eleyip sık dokuyorlar, binaların özelliklerini en ince ayrıntılarına dek bilmek istiyorlardı. Bernadette sessiz ve saygılı davranmış, bir şey anlamaksızın, ancak ilgiyle bir birine, bir ötekine çevirmişti bakışlarını. Ria olsaydı, konuşmanın bir yerinde parlak bir fikir ortaya atar, başarısızlığa doğru ilerleyen bir gelişmeyi, can evinden yakalayıp tersine çevirebilirdi. Toplantıyı bitirip ayağa kalktıklarında Danny artık yorulmuştu. "Bu akşam Quentin'e gidelim mi?" diye önerdi Barney.
- Olmaz. Ailece yemeğe çıkıyoruz. Çok önceden kararlaştırılmıştı.
- Zararı yok, Tara Sokağı'na uğrayıp birer içki içsek, ardından bir duş alsak ve şöyle ikimiz baş başa dünyanın parasal sorunlarından kopsak diyordum...
- İyi olurdu, dedi Danny.
- Sonra uyanıp ürkek gözlerle birbirlerine baktılar, ikisi de Danny'nin artık Tara Sokağı'nda oturmadığını unutmıştu.
- Belki gene bu yüzden Danny arabasını o yöne sürdü. Bu mahalle pek yolunun üzeri sayılmazdı. Bir zamanlar kendi yuvası olan evin önünden geçerken, koyu renk kot pantolonla ile beyaz bir gömlek giymiş uzun boylu, ince bir kadın gördü; sporcu görünümüyle çok çarpıcıydı, Danny'nin ön bahçesini hani hani çapa-lamaktaydı. Araba için yapılmış dar asfalt yola serilmiş dev bir naylonun üzerine topraktan çıkardığı otlar ve kökler yığılmıştı.
- Ne halt ediyor bu kadın böyle? dedi arabayı hemen yavaşlatarak.
- Devam et, Danny, yürü, diyordu Bernadette, sakın ama ısrarlı bir sesle.
- Hayır, gitmeyeceğim. Bahçemi harap ediyor.
- Biraz ileri git de seni görmesin.
- Beni göreceksin, hem de nasıl göreceksin. Bunu onun yanına bırakmayacağım. Ama gene de biraz ileri gitti ve Rosemary'nin evinin yakınında bir yere park etti.
- Sinirlisin, içeri girme.
- Ama bahçeyi altüst ediyor, diye karşı çıktı Danny.
- Onu kızdırma. Fırlayıp Amerika'ya döner sonra.
- İyi ya.

- O zaman çocuklar tatile nereye gidecek ? dedi Bernadette.

- Haftaya bizimle Shannon'da okkalı bir tatil yapacaklar daha ne istiyorlar. Ama gene de kızın önerisine uydu ve gaza bastı gitti.

- Amerikalı konuğumuzun onuruna martini getirdim size, dedi Colm. Bu çok makbule geçti.

Marilyn onlara bahçede geçirdiği güzel günü anlatıyordu. Dirseklerine dek toprağa bulanmıştı, ama hayatında hiç bu kadar mutlu olmamıştı. Masadaki iki kişi bu işe girişmeden önce Ria'ya danışmış olacağını akıllarından geçirdiyse de, bir şey söylemedi. Hem, büyük bir olasılıkla danışmış olmalıydı. Gertie onlara her cumartesi çamaşırhaneye gelen ve koca bir torba dolusu siyah dantel kadın çamaşırı yıkayan adamdan söz etti. Bunları herkesin gözü önünde makineden çıkarıp güzel güzel katlayarak getirdiği büyük bir çantaya yerleştirirken kim ne der diye düşünmüyordu. Gertie, bunları Jack'e anlatabilmeyi çok istediğini, ama nasıl karşılayacağını bilemediği, örneğin çamaşırhaneye dalıp adama dönme falan demesinden korktuğu için kendim tuttuğunu söyledi. Masadaki diğer iki kişi, insanın kocasına hoş bir öyküyü bile anlatamadığı bir birlikteliğin çekilmez olduğunu düşündüyse de bunu belli etmedi.

Güzelce bir sarışın "Beni koruyacak biri..." diye şarkı söylediğinde, Marilyn'e onun Dublin'in en belalı kadını olduğunu, vakti zamanında bir hayli rezalet çıkardığını anlattılar.

Marilyn, sözcüklerin her biri kendisi için büyük anlam taşıyor-muşçasına şarkı söyleyen ve aynı zamanda piyano çalan kıza baktı, adil olma çabasıyla, "Güzel söylüyor ama" dedi.

- Biraz riskli ama. Colm'a hep söylüyorum, ancak beni dinleyen kim ? dedi Rosemary. Nerdeyse herkesin onu dinlemesini istiyormuş, yerinde ve doğru konuşuyormuş havasındaydı.

- Belki ona bir fırsat tanıyordur, Colm zavallılara yardım etmekten hoşlanır, dedi Gertie.

- Bana pek zavallı biri gibi görünmüyor, dedi ordan Marilyn. Tam o anda Danny Lynch ve yanındakiler lokantaya girdi ve salonun diğer ucunda bir masaya yerleştiler. Marilyn evin duvarındaki resimlerden ve Ria'nın gönderdiği albümden hemen tanıdı onları. "Şu Ria'nın kocası mı ?" diye sordu açıkça. Diğer ikisi düşünceli düşünceli başlarını salladı.

Yemeğin bu evresine dek Ria'dan kimse söz etmemişti. Şimdiyse onun bütün özel hayatı bu salondaydı ve artık sözü dolandırmanın âlemi yoktu. Artist gibi süslenip boyanmış, siyah pullu bir ceket giymiş olan kadın, Danny grubunun merkezi görünümündeydi, kimin nereye oturacağını saptıyordu.

- Bana pek yirmi ikilik görünmüyor bu kadın, en az benim yaşımda, diye fısıldadı Marilyn.

- Buna inanmayacaksın Marilyn, ama o gördüğün yirmi ikiliğin annesi, diye fısıldadı Rosemary.

Marilyn inanmadı. "Annesi mi?!"

Sonra resimlerinden tanıdığı iki hareketli çocuğun yanında, aralarında fazla yaş farkı bulunmayan ablası samlabilececek, biçim-siz, mavi, bol bir bluzla altına etek giymiş garibanı gördü. Ria Lynch'in buna katlanmak zorunda olduğunu düşünmek nerdeyse fiziksel olarak duyumsadığı bir acı verdi ona. Danny Lynch hâlâ yıllar önce gördüğü o heyecan verici delikanlı görünümündeydi. Ve Ria onu hâlâ yürekten seviyordu. Bir erkeği, bu garip, biçim-siz çocuğa kaptırmanın acısına kim dayanabilirdi? Zavallı Ria üzüntüsünden üç bin mil uzaklara kaçmasın da ne yapsındı.

Orla "Sevdiğim Erkek" şarkısını söylemeye başladı. Colm kaşlarını çattı. "Aşk Sarkılan Söylüyorlar, Ama Bana Değil" şarkısına geçtiğinde kaşları daha da çatıldı. Monto'nun masasına pirzolarları götürürken, "Kendine gel Orla" dedi ona.

- Gershwin dedin, Gershwin söylüyorum patron, ne dedinse onu yapıyorum. Şimdi sırada "Yapabilene Aşkolsun" var. Birkaç yüreği hoplatır bu bence, ne dersin ?

- Sesin fena sayılmaz, ama mesleğinin başlarındasın. Doğru dürüst çalışacaksın çalış, yoksa gelecek ayki at yarışları faslını unut, dedi Colm.

- Haksızlık ediyorsun Colm. Cole Porter ve Gershwin dedin. Bir George söyledim, beğendiler. Şimdi Cole'a geçeceğim. "Beni Heyecanlandırıyorun", "Sen Benim

içimdesin", "Hamfendi Tam Bir Yosma"... şarkı adlarının cuk oturması benim suçum mu? Ben yazmadım ya bunları, sen istedin, ben de söylüyorum.

- Budalalık etme Orla, lütfen...

- Sen kim oluyorsun da bana budala diyorsun ? Kız kardeşine âşık birisin sonuçta. Örnek insan Colm Barry!.. Sen kendine baksana!

- Seni uyarıyorum, yarın çok, çok pişman olacaksın. Benim lokantam bir yere gitmez, ama sen bir daha ağzınla kuş tutsan Dublin'de iş bulamazsın.

- Hani her hafta dinlediğimiz bir şarkı vardı, "İşte Öyle Bir Gün" hatırlar mısın ? İşte, bugün benim günüm, bu an benim anım. Gözleri aşın ölçüde parlıyordu.

- Yapma Orla.

- Beni bıraktı, bırakmayabilirdi, pullu ceketli moruğa gitmeyebilirdi.

- Danny'nin çıktığı o değil.

- Kadının pis kolunu tutuyor, görmüyor musun ? Diğerlerinin hepsi çocuk.

- Kız mavi bluz giymiş olanı, siyah pullu olanı kayıncıvalidesi. Orla bir daha baktı, ağzı açık kalmıştı. "Uyduruyorsun."

- Uydurmuyorum, ama gidip sorma fırsatını vermeyeceğim sana.

- Daha reşit değil o kız, onunla birlikte olması yasalara aykır. Tıpkı senin ile Caroline gibi. Orla ayağa kalkmıştı şimdi, Danny Lynch'in masasına gitmeye hazırlanıyordu.

- Orla derhal otur! Çal. Şarkı söyleme. "Gözlerin Buğulan-dı"yı çal.

,

- Bektan felsefene uyuyor bu, değil mi?

- Çal Orla ya da git. Hemen.

298

- Ordu gelse çıkaramaz beni buradan.

- Monto'nun ordusu çıkarır. Onların masasına doğru baktı Colm. Monto'yla birlikte hiç hoşlanmadığı, hatta nefret ettiği altı yabancı erkek oturuyordu.

- Benden hoşlanıyorlar, neden dışarı atsinlar ki?

- Tatlı dille rica ederim.

- Ben de Monto'ya karısını becerdiğini söylerim.

- Sana kim inanır ki Orla? Kendini kaybetmiş bir zavallısın şu anda.

- Dayanışmamız nereye gitti bu gece?

- Nereye koydun onu ? İçkiyi yani ? Geldiğin an yanında bittim, greyfurt suyunu kontrol ettim.

Başım geriye attı ve güldü Olga. "Vazonun içinde, aptal! İlk hamleyi sağlam yapacaksın. Karanfillerin dibine yarım şişe votkayı boşaltacaksın."

Colm vazoyu aldı ve içindekileri boş bir şarap buzluğuna boşalttı, garsona işaret ederek buzluğu götürmesini istedi.

- Ne yapayım bunu, Bay Barry?

- Dışarıya dök. Çiçekleri atma, saplarını yıka. Orla meraklı görünüyordu. "Bana inandın" dedi.

- Vazoyu boşaltırken gözlerini görünceye dek inanmamıştım. O an anladım votkanın vazoda olduğunu.

- Ukala mikrop, dedi Orla.

- Hey Colm, bizim pirzoları getirecek misin, yoksa orda bütün gece dikilip şarkıcının göğüslerini mi dikizleyeceksin ? diye seslendi Monto masasından.

Birkaç kişi sinirli sinirli güldü. Diğerleri başlarını başka yöne çevirdi.

Orla kalktı, mikrofonu eline alarak salonda dolaşmaya başladı. "İsteklerinizi söylemek istiyorum şimdi" dedi. "Sanırım böylece bu geceyi özel bir anıya dönüştürebiliriz. Ama insanlar genellikle tam olarak neyi dinlemek istediklerini bilmez. Bu akşam sarkılan ben seçsem iyi olur, diye düşündüm, herkese uygun bir şarkı seçeceğim. Her masada birkaç dize söyleyeceğim."

Müşteriler gülüyor ve onu yüreklendiriyordu. Onu tanımayanlara göre Orla King çekici, profesyonel bir şarkıcıydı. Şimdi biraz daha kişiselleştiriyordu geceyi, bunda ne vardı. Ama salonda donup kalmış, başına gelebilecekleri tetikte bekleyen çok kişi bulunuyordu.

Önce Rosemary'nin masasına geldi. "Burada üç güzel bayanımız var" dedi Orla.

"Feminist, kesinlikle feminist. Lezbiyen olabilir

299

mi? Büyük olasılıkla evet. Her neyse, erkek yok aralarında. Anneannem Bannion'lu üç güzel bayan" diye bir şarkı söylerdi. Ama bu grup için bile çok eski sayılır. Onlar için "Kardeşler"! söylesem..?

- Yardım etmekten başka ne yaptım sana hayatında? diye sordu Rosemary, yüzünde donuk bir gülümseme maskesiyle.

- İşine öyle geliyordu, yardım ettin, dedi Orla. Birkaç dizenin yeterli olduğu sonucuna vardı ve Monto'nun masasına yürüdü. Altı erkek, altı güçlü ve zengin erkek. Öyle şişindikleri falan yok, kabadayı değiller, inanın, ben onları bilirim, dedi. Sonra gözlerini salonda gezdirerek neşeyle güldü. Onlara hangi şarkıyı seçsem ? Tamam buldum, şu erkekler partisinde hep beraber söyledikleri bir şarkı vardı, benden istediler, çok sevdiler. Neydi o ? Hayır, "Eskimo Nell" değildi, onu herkes bilir canım. Hayır, "Kirriemuir Balosu" ydu şarkının adı. Yirmi dört bakire İvernes'ten gelmişti, balo bittiğinde, yirmi dört bakire bakire değildi. Gülümsedi ve Lynch'lerin masasına doğru ilerledi. Aynı anda Colm Barry Monto'nun masasına gelmiş, ateşli ateşli bir şeyler fısıldamaktaydı.

- Vay vay vay, harika bir aile toplantısı. Dur hele bir bakalım, dedi Olga. Hepsine gülümsedi, oltadaki balıkla oynar gibi oynatıyordu onları. Ne arzu ederdiniz?

Yalnız Brian bunu gerçek bir soru olarak algıladı. Spice Girls'ten bir şarkı seçti. "Acaba, 'Ne İstiyorsun, Sen Ne İstiyor-sun'u biliyor musunuz ?" diye sordu hevesli hevesli.

Çocuğun masum yüzü, Orla'nın alaylı bakışlarını değiştirdi. Ama bu çok kısa sürdü, fikrini değiştirmesine yetmedi. " 'Aşk ve Evlilik'e ne dersin ? Yok, bu güzel değil. 'Kız Daha On Altısında' nasıl ? Yok yok, biraz daha büyük olmalı. Bu senin yeni karın ha, Danny?" Tam Finola'yı kastettiğini belirtmek üzere dönecekti ki, Monto ile adamlardan biri onu resmen kucaklayıp kapıya doğru götürmeye başladı. "Kimse bilmiyor sanma, Danny. Aramızda geçenleri herkes biliyor, Monto'nun karısının yaptıklarını bildikleri gibi... hâlâ da yapıyorlar..."

Sesi artık duyulmuyordu. Lokantanın dışına çıkarılmıştı. Colm, dostlarının olayı geçiştireceğini umduysa da yanılmıştı. Salona düşen utanç dolu sessizlik sonsuza dek sürecek gibiydi. Genelde sorunları aşma konusunda usta olan Rosemary bembeyaz, öfkeli yüzüyle masasında oturmuş öylece duruyordu; Ria'nın evindeki Amerikalı kadının da şaşkınlıktan ağızı açık kalmıştı. İçkinin neler yaptığını bir kez daha gözleriyle görmüş olmaktan müthiş sarsılan Gertie de kımıldamıyordu.

Monto'nun grubu kimsenin hayal edemeyeceği denli neşeliydi, Orla'nın sarhoş nağmelerim taklit ediyorlardı.

Cork'tan gelmiş konuklarını ağırlamakta olan Jimmy ile Prances •ullivan gecelerinin zehrolmasından utanmış görünüyordu. Müşterilerin arasında dükkânda işlerin nasıl olduğunu görmek için özellikle gelmiş iki lokanta sahibi vardı. Hafta sonunda yapılacak düğünden önce birbirlerini daha iyi tanımak için bir araya gelmiş iki aile vardı. Kız kardeşi Caroline, Orla'nın yaptığı suçlama karşısında dili tutulmuş bir halde bir kenarda duruyordu. Danny Lynch'in masasına bakmaya bile cesaret edemedi Colm. Şeytan ruhlu Orla King hepsini üzmüştü. Neden yapmıştı bunu? Çünkü mutsuzdu.

"Ama hepimiz mutsuzuz" dedi kendi kendine. Neden olay çıkartıp herkesi kırıyordu bu Orla? Garsonlarının kendisinden bir işaret beklercesine ona baktıklarını gördü. Orla'nın çırpınan bedeni salondan çıkmalı daha birkaç saniye olmuştu herhalde. Oysa ona bir ömür kadar uzun gelmişti bu süre. Colm şöyle bir dikeldi, garsonlara bir masanın temizlenmesi, bir şarap buzluğunun diğerinin yanına konulması buyruklarını verdi. Caroline'in omzuna dokundu ve mutfağa baktı, Caroline, tıpkı bir sarhoş gibi mutfağa doğru yürüdü.

Sonra Rosemary Ryan'ın masasına yaklaştı. Doğrudan Marilyn Vine'a bakarak, "İşte böyle" dedi. "Dublin'deki hızlı yaşamı size göstermediğimizi söyleyemezsiniz."

- Yok, söyleyemem, dedi Marilyn. Yüzü hiçbir duygusunu ele vermiyordu. "Keşke bu kadar ciddi suratlı olmasaydım" diye düşündü. Bir konuktu sonuçta, Colm'u rahatlatmak için bir iki güzel söz edebilir, olaydan etkilenmediği izlenimini verebilirdi. Ama bunu yapmadı.

- Lokantama geldiğiniz ilk gün böyle bir olay yaşandığı için özür dilerim, dedi Colm. Marilyn bu özrü kabul ediyormuş havalarında başını salladı. Colm, Marilyn'in kendisine "Tamam, gidebilirsiniz" dercesine gururlu bir havayla yanıt vermesinden müthiş utandı ve rahatsız oldu.

- Orla bir daha hiç çalışmayacak, Colm, dedi Rosemary, ama bunu Colm'un yeğleyeceği bir dayanışma havasında söylememiştir. Bunun böyle olacağını bilindiğini, kabahatin kısmen Colm'da olduğunu ima ediyordu Rosemary. Zavallı Gertie, havayı yumuşatma çabasıyla, "Kabare gibi bir şey oldu canım" dedi.

Tynch'in masasında da kimse kendine gelememiştir henüz. "Kabare için özür dilerim" dedi. Colm, alttan alacaktı, onaylamadığı bu minik topluluğa çıkışacak değildi.

- Ne dersin, yediği bir şey mi dokundu acaba? diye sordu Brian Lynch ilgilenmiş bir havayla.

Colm, zoraki gülümsedi. "Bir lokanta sahibi olarak umanm böyle olmamıştır" dedi.

- Olsa olsa verdiğin bir içkidendir. Danny Lynch'in sesi soğuktu.

- Hayır Danny, bunu yapmayacağımı biliyorsun. Ne ben ne de Orla sizler gibi içki içemeyiz, ama bir şeye sıkılmış, vazoya votka saklamış.

Bernadette gülmesini bastırmak için elini ağzına götürdü ve kıkırdadı. "Vazoya mı ? Tadı feci olur ama" dedi.

- Umarım olmuştur, diye gülümsedi Colm hiç konuşmayacağını sandığı yabancı kıza. Gerçekten de daha çocuktu Bernadette, Annie'nin babasının değil de kendisinin dengi, onun arkadaşı olabilecek biriydi. Ria için ne büyük bir karabasandı bu. Neyse, müzikle değil de sohbetle vakit geçireceksiniz, dedi.

- Böylesi daha iyi, dedi Annie. Müziği her yerde dinlersin, zaten biz de sohbeti yeğliyoruz.

- Evet evet, Bernadette'e içindeki bebeğin ayaklan perdeli mi diye soruyorduk biz de, dedi Brian. Bir de şu kadının o Amerikalı olup olmadığını merak ediyorduk. Hani biliyorsun, annemin arkadaşı Bayan Vine, Rosemary ve Gertie'yle oturan o mu ?

- Evet, Marilyn Vine o, dedi Colm.

- Tara Sokağı'nda ne kadar güzel karşılandığını unutmaz artık, dedi Danny.

- Ben de onu söyledim kendisine, olayı çok gülünç buldu, diye yalan söyledi Colm ve bitişik masadakileri yatıştırmak üzere yürüdü.

Gece, bir anlamda herkes için sona ermişti. Monto ile arkadaşları döndü.

Colm bu adamla konuşmak zorunda olduğu için kendine kızıyordu. "Tam olarak nereye bıraktınız ?" diye sordu.

- Pek çok yer geçti aklımızdan, sonra bir hastaneye bırakmaya karar verdik, dedi Monto kurnaz kurnaz gülerek.

- Kaçar ordan, döner buraya. Giriş kapısını kapatın.

- Yok, orda bir iki kişiyi gördük, kızı kımıldatmayacaklar.

- Teşekkürler Monto, bu gece için sana şükran borçluyum.

- Bana şükrandan çok daha fazlasını borçlusun, ne olduğunu da biliyorsun. Bir daha restoranında yer olmadığını söylemeyeceksin bana.

302

- Hayır, elbette hayır, bir yanlışlık oldu.

- Hah şöyle.

Danny'nin masası hesabı ödemiş kalkıyordu. "Rahatınızı kaçırdığımız için şarap parasını yazdırmadım" dedi Colm.

- Sağ ol. Danny soğuktu.

- Colm'un kabahati değildi, dedi Annie.

- Elbette. Danny hâlâ yumuşamamıştı.

- Orla'nın özellikle ona takılması da babanızın suçu değildi, dedi Colm bu kez. Onun sesi Danny'ninkinden de soğuktu.

Danny Lynch büyük bir ustalıklarla konuyu değiştirdi ve herkesi susturdu. "Hayır, tabii, şarap için teşekkürler, çok cömertsin" dedi.

- Yemekte eğlendiniz mi? diye sordu Ria kızına.

- Olağanüstüydü Anne. Bir şarkıcı vardı, sarhoş mu olmuş, kızmış mı ne göğüslerini fırlata fırlata dolaşmaya ve herkesin sinirini bozmaya başladı. Sonra karga tulumba dışarı atıldı. Bayan Vine da oradaydı ve sarhoş şarkıcı

doğrudan onun masasına gitti ve hepsinin lezbiyen olduğunu söyledi! İnan Anne, Bayan Vine'a, Gertie'ye ve Rosemary'ye.

Ria başını elleri arasına aldı. "Neler söylüyorsun Annie ? Gertie, Rosemary... Bunlara inanmıyorum Annie."

- Eh, sen bilirsin, her şeyi baştan sona izleyen ve seninle konuşma sırasını bekleyen parlak gözlemci Brian Lynch'e sor istersen.

- Özür dilerim Annie, elbette sana inanıyorum. Ama hiç beklenmedik bir durum bu. Bernadette ve... şeyy... Finola da eğlendiler mi ?

- Bence biraz şaşırdılar Anne.

- Seni seviyorum Annie, dedi Ria.

- Tamam Anne, boş ver, üzülme. Brian'ı veriyorum.

- Anne ?

- Brian, eğlendiniz mi ?

- Çılgın bir geceydi Anne. Gözlerinle görsen inanmazdın. Anne, lezbiyen ne demek? Kime sorsam başını çeviriyor.

- Lezbiyen mi ne demek ?

- Her neyse işte o.

- Erkeklerden çok kadınlardan hoşlanan kadın demek.

- Ee, ne var bunda?

- Bir şey yok. Lokantadaki geceyi anlatsam.

- Senin tanıdığın lezbiyen var mı hiç ?

- Tabii, birkaç kişi var elbet.

- Çok mu kötüler?

303

- Hayır, hiç değil.

- Öyleyse neden öyle kadınlar hakkında insanlar aralarında fi-sıldışıyorlar?

- Fısıldaşmıyorlar, inan bana.

- Ama bu gece öyle yaptılar. Bana inan.

- Eminim yanlış anlamışsındır.

- Hiç sanmam. Finola'ya da iyi geceler demek ister misin ? Şu anda işi yok. Ria Annie'nin bir çılgılık attığını duydu.

- Brian, ne kadar ahmaksın, diye haykırıyordu Annie.

- Evet, tabii, Finola'ya iyi geceler dilemek isterim, diyen sesine kendi de inanamadı.

Telaşlı sesler geldi, sonra telefon hattında bir kadının sesi duyuldu.

"Çocuklarınızın bana çok iyi arkadaşlık ettiğini söylemek isterim" dedi Finola ne diyeceğini bilmez bir halde.

- Bunu söylediğiniz için teşekkür ederim. Onlar da sizi sevmişe benziyor. Ria yutkundu. Unutulmaz bir gece yaşamışsınız anlaşılın.

Finola bir an düşündü. "Ancak biri orada olanları kamerayla çekseydi inanırdınız" dedi.

İkisi de birbirlerinin adlarını söylemiyorlardı. Belki aralarındaki hiçbir konuşmada adları geçmeyecekti. "Size bol şans dilerim" dedi Ria.

- Ben size daha da bol şans diliyorum, dedi Bernadette'in annesi.

Ria telefonu kapattı. Los Angeles'ta teknik yayınlar yapan ve konferans vermek üzere Boston'a gitmekte olan bir adamla randevusuna hazırlanmak için iki saati vardı. Kocasının metresinin annesiyle az önce kibarca konuşmuştu. Kendisiyle evlerini değiştirdiği ve manik-depresif olduğu anlaşılın kadın, Colm'un lokantasına yemeğe gitmişti demek. Ve yer yerinden oynamıştı.

Andy Vine, eve gelip havuz başında bir limonata içerken onun ağabeyine hiç benzemediğini düşündü Ria; iyi ki Hawaii'ye telefon edip Greg'e danışmıştı.

Aşağı yukarı Ria'nın yaşında ya da biraz daha genç, ince, uzun kıvılcıklı saçlı biriydi. Belki bir anlamda bilim adamı görünümündeydi, üniversite yaşantısı hakkında Ria'nın olduğundan fazla şey bildiğini düşünerek konuşuyordu. Gerek İrlanda'da gerek Connecticut'ta fakülteler ya da Mezunlar Derneği'yle ilgili hiçbir şey bilmediğini öğrenince, "Bağışlayın, hep yanlış varsayımlarda bulunuyorum" dedi. "Marilyn'le böyle bir vesileyle tanıştığınızı sanmıştım."

- Hayır, hiç öyle değil. Bazıları da bahçeye, çiçeğe olan düş-

304

305

u.

künlüğümüz sayesinde tanıştığımızı sanıyormuş, oysa hiç ilgimi çekmez bu işler. Sürekli gülümsüyordu Ria, en güzel yazlık giysisini giymişti; mavili beyazlı bu elbiseyi geçen yaz bir düşün için almış, o günden beri de hiç giymemişti. Polly Callaghan'dan alınma bir şapka bu elbiseye çok yakışıyordu, ancak o günden beri bunları giyecek bir durum olmamıştı. Daha güzel giyinen bir kadın olmalıydı aslında. Şık bir eş olsaydı işler yolunda mı gidecekti acaba?

- Tayland yemeklerini bilir misiniz ? diye soruyordu Andy.

- Şey, şimdilerde İrlanda'da Tayland lokantaları açıldı açılmasına, bayağı uluslararası bir gelişme var. Ama ben yalnızca iki kez gittim, bütün yemekleri anımsamıyorum, dolayısıyla oraya gittiğimizde seçme işini siz yaparsanız çok sevinirim.

Bu Andy'nin hoşuna gitmişti galiba. Belki de insan yaşlanıp da iddiasız, umursamaz bir ruh hali içinde olduğunda erkeklerin ilgisini çekmek kolaylaşıyordu.

Tayland lokantasında çekingenlikten uzak bir havada konuşuyorlardı. Andy ona yayınevinden söz etti. Konuyla ilgili değilseniz, adlarını hiç duymayacağınız, ama ilgiliyseniz duymak bir yana zorunlu olduğunuz için mutlaka aldığınız kitaplar yayımlıyordu. Teknolojideki gelişmeler ve CD-romlar nedeniyle durumların artık çok değiştiğini anlattı. Büyükbabası gezgin bir ansiklopedi satıcısıydı. Evlere, işyerlerine gidip ansiklopedi pazarlıyordu. Bugünkü ansiklopedilerin büyüklüğünü görse, nasıl satıldıklarını bilse mezarından fırlardı adamcağız. Andy Los Angeles'ta bir apartman dairesinde oturuyordu. Bir kez evlenmiş ve boşanmıştı. Çocuğu yoktu.

- Siz mi onu terk ettiniz, o mu sizi ? diye soru Ria.

- Bu iş bu kadar basit değildir, diye gülümsedi Andy.

- Oo, çok basit, diye üsteledi Ria.

- Peki, söyleyeyim, birisiyle çıkıyordum, karım öğrendi ve beni sepetledi.

Ria başını salladı. "Bu durumda siz onu terk etmiş oluyorsunuz, evliliğe son veren siz oluyorsunuz."

- Size göre öyle, kanm da aynı şeyi söyledi. Ben ayrılmak istemedim, ama dinletemedim.

- Başka bir sevgili bulan karınız olsaydı onu bağışlar mıydınız?

- Tabii ki bağışlardım.

- Hiçbir şey olmamış gibi sürdürürdünüz yani ?

- Bak Maria, insanlar her zaman birbirlerini düş kırıklığına uğrattıyor, öyle değil mi ? Herkesin her sözünü tuttuğu kusursuz bir

hayat yaşamıyoruz. Eğer evlilikte, yaşanan o serüvenden daha büyük, daha önemli bir değer varsa yaşar evlilik. Bizde var sanıyordum, yanılmışım.

- Yeniden dünyaya gelseydiniz?.. Ria için önemliydi konu, yanıtı, yanıtlan bilmek istiyordu.

- Tarihi yeniden yazamazsınız, hiç bilmiyorum ne yapardım. Peki siz de boşandınız mı ?

- Sanıyorum öyle, dedi Ria. Andy ona baktı, şaşırılmıştı. Öyle düşünüldüğü kadar delice bir şey değil boşanmak. Bakın, boşanma İrlanda'da daha yeni yasalaştı. Henüz tam anlamıyla alışamadık. Ama yanıtım evet, boşanmak üzereyim.

- Siz mi onu bıraktınız, o mu sizi?..

- O beni bıraktı.

•••' ' ,.M/'J;;v .v;

- Ve siz onu bağışlamıyorsunuz ha?

- Bana bu fırsat verilmiyor. Bir sessizlik oldu. Andy, size Da-le'i sorabilir miyim ?

- Ne öğrenmek istiyorsunuz ?

- Ne bileyim, Greg'le konuştuğumda... yani yanlış bir şey söyledim gibime geldi. Sesinde biraz şaşırılmış, nerdeyse rahatsız olmuş bir hava vardı.

•
- Neler söylediniz ki ?

- Bilmem, sıradan şeyler, yani iyi dilekler falan.

Andy başını iki yana salladı. "Elbet insanlar bir olay karşısında aynı tepkiyi göstermiyor. Bir şeyi herkes farklı algılıyor. Marilyn olayı asla kabullenemedi, o böyle bir çözüme sığındı sonuçta."

- Konuyu Greg'le konuşamaz mı ?

- Greg konuşmak istiyor, ama anlaşılın Marilyn yanaşmıyor. Erkeklerin kaygısızlığı, umursamazlığı, iğne gibi battı Ria'ya.

Dale Hawaii'deydi, annesi onu özlemişti ancak bir çıkmazdaydılar. Ria ile Danny kendi çocuklarını yetiştirme konusunda pek parlak sonuçlar elde etmiş sayılmazdı belki, ama ellerinden geleni yapmışlardı. Hem ikisi de çaba harcamıştı doğrusu, Danny'nin de hakkını yememek gerekti. Bu Dale meselesi sinirleri germişti. "Aslında Greg'in yapması gereken tek şey Marüyn'le konuşup buluşacakları günü ve saati belirlemektir herhalde."

- O da buna çalışıyordu, ama birden Marilyn ortadan kayboldu, İrlanda'ya gitti.

- Peki Marilyn onun ne zaman dönmesini bekliyor?

- Sonbaharda.

- Ama daha çok var sonbahara, odasını öylece bırakmış;* löa şaşırılmıştı. .

;) . - . . i >>... :'«,'... .

'

\

306

- Size ne anlattı bu konularda? diye sordu Andy.

- Hiçbir şey. Oğlu olduğundan bile bahsetmedi.

Andy duyduklarına üzölmüş görünüyordu, aralarında kısa bir sessizlik oldu. Bu konuya tekrar dönmeler. Konuşacak pek çok şey vardı. Andy Pennsylvania'da geçen çocukluğunu anlattı ona, Ria'ysa annesinin sinema tutkusundan söz etti. Andy, beyzbol tutkusundan, Ria Croke Park'ta her yıl yapılan büyük finallerden, oyunların yarattığı telaştan söz etti. Andy Sezar salatasının nasıl yapıldığını, Ria'ysa patatesli yumurta yapmanın sırlarını anlattı. Çok iyi vakit geçirdi Ria, Andy'nin de onunla birlikte olmaktan hoşlandığını seziyordu.

Andy onu Tudor Drive'a getirdi, birkaç saniye öyle oturdular arabada. Ria yanlış anlaşılma kaygısıyla onu içeriye davet etmedi. Sonra ikisi aynı anda konuşular.

- İş gereği İrlanda'ya gelirsiniz... diye başladı Ria.

- Konferans çarşamba günü öğleyin sona eriyor... diyordu Andy.

- Lütfen devam et... dedi Ria.

Andy sözünü tamamladı. "Acaba diyordum, dönerken buradan geçsem ve sana Sezar salatası yapsam, sen de bana o patatesli yumurtadan yapar mısın?"

- Anlaştık, dedi Ria gülümseyerek ve arabadan indi.

Yıllar önce erkeklerle ilk buluşmalarından sonra sorulan en önemli soru, "Onunla tekrar görüşecek misin ?" olurdu. İşte şimdi o günlere dönmüşü, bir erkek onunla tekrar buluşmak istediğini söylemişti. Her iki taraf için de, bu türden bir ikinci buluşmanın getireceği her şeye hazır olunduğu anlamına geliyordu bu sözleşme.

Ria yatak odasında ayakta durmuş, bu garip kadının yarattığı güzel bahçeye bakıyordu. Duyduğu kadarıyla Marilyn Vine, her anını bu bahçede, ellerini toprağa daldırıp zararlı otları köklerinden çıkarmak, toprağı üst etmek, çiçekleri çapalamak, sarmaşıklarını şuraya buraya dolamakla geçiriyordu.

Burada kendini çok yabancı hissetti Ria. Carlotta ve Heidi'yle kurmayı umduğu dostluk meyve vermemişti. İki kadın da ilk gece açılıp saçılmış olmaktan utanmış görünüyordu, o neşeli üçlüyü yeniden bir araya getirme girişiminde bulunmamışlardı. Andy l Vine'in gözlerindeki hayranlığa karşın, beğenilmiş olmaktan ger- f çek bir hoşnutluk ve gurur duymuyordu. Andy ona göre kendisinininkinden farklı bir dünyadan gelmiş yabancı bir erkekten başka bir şey değildi. Evet, Westville sakin ve güzel bir yerdi, ağaçlık bir

j U/

yöreydi, içinden ırmak geçiyordu, her yerde yüzeysel bir nezaket ve sıcaklığın egemen olduğu rahat bir yaşam biçimi vardı burada. Ama kendi yuvası, memleketi değildi. Memlekette çocukları yeni aileleriyle birlikte neşeli bir akşam geçirmek üzere Colm'un lokantasına gitmişti. Salonun diğer ucunda Marilyn Vine Rose-mary'yle birlikte bir masada oturmuştu. Kendisiyse burada yapayalnızdı. Gözlerinden yaşlar boşandı. Buraya gelmenin iyi bir fikir olduğunu sanmak için deli olması gerekti. Hatta zırdeli.

Tara Sokağı'nda güneş doğmak üzereydi. Marilyn iyi uyuyamamıştı. Lokantada ne çirkin bir sahneye tanık olmuştu öyle... Her şey birden kontrolden çıktı. Bütün bu insanlar, bir sahnede kendi rollerini oynayan karakterler gibiydi. Pek de hoş

bir oyun değildi üstelik. Rosemary ve Gertie olayların perde arkasını az çok anlatmıştı. Ria'nın bozulan evliliğinin öyküsü, Danny'nin yeni ilişkisi, çocukların şaşkınlığı, saldırgan sarhoş şarkıcının bilinen güvenilmezliği, sonunda onu karga tulumba götüren iriyarı adamlann sabıkalı olabileceği falan hep söylenmişti. Bu insanlar herkes hakkında her şeyi biliyor ve bunlan üşenmeden uzun uzun tartışıyorlardı. Ağırbaşlılık, saygı, kendini koruma güdüsü gibi şeyler yoktu burada.

Rosemary, bekâr olduğundan, ayrıca da kız kardeşi bir bayan avukatla birlikte yaşadığından, kendisini eşcinsel sanmalarının olağan olduğunu söylemişti. Gertie de kocasının sorunlarından söz etmiş, içki ve şiddetle başının dertte olduğunu anlatmıştı. Bütün bunlan Jack'in kışları hep öksürüğe yakalandığım söylemiş gibi anlatıyordu. Colm masalarına yaklaşmış, yaşadıkları hayatının en utanç verici olayı değilmişçesine, öylesine özür dilemişti. İki kadın Ria'nın çocuklarını bırakıp Amerika'ya gitmesini başlangıçta çılgınlık olarak gördüklerini ama ona iyi geleceğini umduklarını söylemişlerdi.

Marilyn bu insanların başkalarının yaşantısına böylesine burnunu sokmalarına dayanamıyordu. Arkadaşlarının özel sorunlarını, üzüntülerini, düpedüz rastlantısal bir ev değış tokuşu sonucu buraya düşmüş ve sonuçta bir yabancı olan Marilyn'e açmakta hiçbir sakınca görmemişlerdi. Ria'ya acıyordu gerçi, başına gelenlere üzülüyordu, ama aynı zamanda bir rahatsızlık da duymuyor değildi.

Neden başını dik tutup bütün bu insanların yaşamına girmesine engel olmamıştı? Üzüntüyle, kötü olaylarla başa çıkmanın tek yolu derdinin dillere düşmesine engel olmaktı. Felaketin varlığı-

m yadsırsan, ondan kurtulma umudun olurdu. Marilyn yataktan kalktı ve karmakarışık bahçe ile çevredeki büyük kırmızı tuğlalı evlere baktı. Boşboğaz insanların hakkında her şeyi bilmek istedikleri, karşısındakinin de kendi yaşantılarının bütün ayrıntılarını bilmek ihtiyacında olmasını bekledikleri bu yerde kendisini çok yitik ve yalnız hissetti.

Westville'deki serin evde ve o güzel bahçede olmak için neler vermezdi... Şimdi orada olsaydı, hiç kimsenin kendisini aramayacağından, dün akşamın tortulanmn dedikodusuyla rahatsız edilmeyeceğinden emin olarak havuzunu kaç kez arşınlardı kim bilir. Her gece yatağında uyuyan kedi Clement uyandı, gerindi ve umutla yanına geldi. Sesli sesli mırılıyordu. Gün başlamak üzereydi, oyun ve bir kâse yemek bekliyordu.

Marilyn ona üzgün üzgün baktı. "Genelde hayvanlarla konuşmam Clement" dedi. "Ama sana bir ayrıcalık tanıyorum. Buraya gelmekle hata ettim. Hayatımın en yanlış kararını verdim."

Altıncı bölüm

- Anneannemle konuşurken ona Nora dememiz gerekmez mi? diye sordu Brian.
- Ne ? Annie okuduğu kitaptan başını kaldırdı.
- Yani diyorum... Bernadette'in annesini adıyla çağırdığımızı göre, anneanneme de aynı şekilde Nora demeliyiz, dedi Brian. Adil olmak istiyordu.
- Olmaz Brian, kapa çenenini, dedi Annie.
- Hep kapa çenenini diyorsun zaten, güzel bir söz duymadım ağzından, hiç duymadım.
- Sana kim güzel sözler söyleyebilir Brian, söyler misin?
- Söyleyen var elbet.
- Annemden ve babamdan başka? Onlar da buna mecbur, çünkü oğullansın.
- Finola genellikle güzel şeyler söylüyor.
- Bugün söylediği bir güzel sözü tekrarlar mısın, ha, tekrarlar mısın ?
- Askerlerimi satranç tahtasının ortasına sürmem gerektiğini hatırlamamın hoşuna gittiğini söyledi.
- Peki sen ortaya sürdün mü ? Annie hâlâ satranç dersi almamakta direniyordu, Brian'ın bu işi öğrendiğini kabullenemiyordu.
- Kazayla da olsa evet. Öyle ortaya çektim askerleri, onlar da savaştı, Finola beni çok beğendi. Brian utkuyla gülümsüyordu.
- "Bazen korkunç olmaktan çok zavallı görünüyor bu çocuk" diye düşündü Annie, "insan acıyor ona." Sonra yaşantılarının değışmekte olduğunun pek farkında da değil. Yaz sona erince herkesin evlerine döneceğini sanıyor. Hatta Bernadette'in

annesine "Sonbaharda, Amerika'dan döndükten sonra da satranç oynamayı sürdürebilir miyiz?" diye sordu. Oyunları o zaman sona ermeye-
310

çekti, değil mi? Babasını ziyarete geldiğinde, kendisi de evde olursa her zaman oynayabileceklerini söylemişti Finola. Budala Brian şaşkın şaşkın baktı kadına. İçinden, babasının eve döneceğini düşünüyordu. Bundan sonra böyle yaşayacaklarını kavrayamamıştı daha.

Kitty, Bernadette'in pençelerini Annie'nin babasına geçirebildiğine göre, çok ama çok akıllı biri olduğunu söylüyordu. Yasağa karşın, kütüphaneye giderek Kitty'yle buluşuyordu. Şu sıralarda yapacak başka işi olmadığından bol bol kitap okuduğu için de kütüphaneye sık gitmesi akla uygun görünüyordu. Kitty de geliyor, ona motosiklet rallilerinden, diskolardan ve konserlerdeki çılgın kalabalıktan söz ediyordu. Annie'ye bu özgürlüğe ağzı sulanarak dinliyordu onu. Ancak Kitty, olayların cinsel yönüyle daha çok ilgiliydi ve Bernadette onu müthiş şaşırtmıştı. "Öyle salak ve uyurgezer bir hali var ki, insanın aklına bile gelmez" diyordu. "Hani güzel şarkılar söyleyerek erkekleri kendilerine âşık eden sirenlere ya da ünlü saray yosmalarına benziyor. Erkekleri cinsel zevklerinin kölesi haline getiren kadınlar varmış, biliyor musun? Nasıl başardığını iyice öğrenmek gerek."

- Bana pek bir şey anlatmaz ki, dedi Annie kuru kuru.

- Ama pek iyi geçiniyorsunuz, diye şaşırdı Kitty. Annenin yerini almasından hiç hoşlanmayacağını falan düşünmüştüm.

- Hayır, annemin yerini almıyor ki, yeni bir yer yapıyor kendine. Açıklaması zor.

- İstedliğini yapmana izin veriyor ya, ona bak sen.

- Hayır, bizi rahatsız etmiyor, dedim, bu farklı bir şey. Senin dışında kimse için kural koymuyor. Sanıyorum sık babam ona senin yasak bölgesi olduğunu söylemiş. Annie sırıttı.

Kitty şaşırmıştı. "Benden hoşlandığını sanıyordum, hatta ve hatta benimle gönül eğlendirmeye bile yanaşacağını, böyle bir olasılığın olduğunu düşünüyordum. Annen barışık değildi benimle, kocasını ayartmam olasılığına karşı eve gelmemi istemeyen oydu."

Annie müthiş şaşırmıştı. "Kitty, bunu nasıl düşünürsün."

- Senin üvey annen olmak istemezdim canım. Sadece biraz öyle dolaşmayı, pahalı yerlere falan gitmeyi düşünüyordum... Kitty kalçalarını oynattı. Azıcık yani... anlarsın... baban çok yakışıklı bir adam.

Annie nerdeyse kusacakmış gibi onun yüzüne baktı. Kitty erkeklerle yatıyordu, çoğu kez de harika olduğunu anlatıyordu. Bazen sıkıcıydı ama genelde sevişmek çok güzeldi. Annie deneme-

313

den bir şey söyleyemezdi. Ancak hiçbir zaman denemeyeceğini de biliyordu; ürkütücü, sürükleyici, denetlenemeyen ve korkunç bir şeydi seks. O gün arka yolda gördüğü gibiydi. Örneğin Colm'un lokantasında şarkı söyleyip herkesin başını derde sokan Orla King'in söylediği şarkılar da, konuştuğu sözler de cinsellik hakkındaydı. Korkunç, kafa karıştııcı, insanın başına dert açan bir şeydi bu. Yıllar önce annesinin kendisine yaptığı açıklamaları anımsadı, insanı sevdiğine çok yakın hissettirdiği için çok güzel bir şey olduğunu söylemişti ona.

Yakın hissetmişti de ne olmuştu sanki. Babasının kolaylıkla yaptığı gibi, bu yaşta bir daha kimseye kendini yakın hissedeyeğe de benzemiyordu kadıncağız. Ria Andy'yle buluşmadan önce saçını yaptırmaya karar verdi. Ama Carlotta'nın salonuna gitmemeliydi. Aslında doğru olsa bile yapışkan, asılan bir kadın olduğunu sanmalarına izin vermemeliydi.

Westville'de ya da yakınlarda başka güzellik salonları vardı. Hatta kısa bir süre önce gittiği büyük bir alışveriş merkezinde bir berber gördüğünü anımsıyordu. Gidip bakacaktı. Marilyn Vine'ın arabasını ustaca garajdan çıkardı ve kutudan mektuplarını almakta olan Carlotta'yla karşılaştı.

Carlotta hararetle selamladı onu. "Selam! Şansa bak, ben de seni görmeyi umuyordum."

- İşte karşıdayım, diye gülümsedi Ria yüzünde donmuş bir ifadeyle.

Onu görmeyi umduğunu söylemekle ne demek istiyordu bu kadın? Bitişik evde oturuyordu sonuçta. "Zırt pırt gelip seni rahatsız etmek istemedim. Marilyn özel hayatına çok düşküdü..."

- Marilyn Marilyn'dir, dedi Ria tepkili bir ses tonuyla. Ben, Ria'yım. Davranışının çocukça olduğunu, düşüncesizce konuştuğunu hissetti, Brian'ın birkaç yıl önce davranabileceği gibi davranmıştı. Sinirleri bozuluyor, dengesini yitiriyor olmalıydı.

Carlotta şaşırıdıysa da bunu gizlemeyi başardı. "Tabii, şey, diyecektim ki, salı akşamı saç bakım ürünleri şirketi bizim güzellik salonuna gelecek... Onların ürünlerini de almamızı istiyorlar, bize örnek göstermek için de düzenli müşterilerimizden dört ya da beşine bedava özel bakım yapacaklar... Herkes sonuçtan memnun kalırsa, ürünlerini alacağız. Yılda birkaç kez çeşitli şirketler yapar bunu. Sen de katılmak ister misin acaba? Kobay olmak falan gibi değil bu, saçını mora boyayacak değiller!"

Ria şaşırmişti. "Ama senin düzenli müşterilerin vardır."

- N'olur gel, diye asıldı Carlotta.

- Eh, tabii, saat kaçta? Vakit saat saptandı. Ria bu öneri karşısında pek öyle havalara uçmadı.

Carlotta sandığı gibi soğuk ve mesafeli davranmıyordu, hem orada birkaç komşuyla da karşılaşabilirdi. Ama içi rahat değildi. Cumartesi akşamı aklından geçirdikleri tümüyle silinmemişti. Burası garip bir yerdi, onun evi, onun yuvası değildi. Aslında yeni bir yöreye uyum sağlama ve herkesi tanıma umutlan aptalcaydı."

Marilyn'e telefon etmeyi düşünmüştü, ama söyleyecek bir şeyi yoktu. Gene de "Boş ver" dedi kendi kendine, bu da bir şeydi. Hi-lary'nin dediği gibi bedava sirke baldan tatlıydı.

Marilyn, Gertie'nin bir dahaki gelişinde lokantadaki olaylarla ilgili sonu gelmez nutuklan dinlemeye hazır bekliyordu. Ama kadın dokunsan ağlayacak gibiydi, konuşmaya hiç istekli görünmüyordu. Belki de Jack kız kıza eğlenmeye gitmelerinden hoşlanmamış ve bu hoşnutsuzluğunu elinden gelen en iyi biçimde dışavurmuştu. Ütü yaparken, yere diz çöküp ön odadaki güzel bir masanın ayaklarını cilalarken yalnız bırakıldığına ilk kez sevinmiş görünüyordu Gertie. Marilyn ön bahçede çalışıyordu. Her temizlik günü Gertie'nin parasını ve ona teşekkür ettiğini bildiren bir kartı zarfa koyar, holdeki masanın üzerine bırakırdı. Colm arka bahçede çalışmaktaydı, o yakadan da ses çıkmıyordu. Rosemary arabasıyla önünden geçmiş, ama uğramayı gerekli görmemişti. Ria'nın annesi ve o deli köpek iki gündür uğramamıştı.

Marilyn omuzlarının ağırdığını hissetti. Belki de hepsiyle birlikte büyük bir tatil guruhunun bir parçası olmak istemediğine inandırmayı başarmıştı onları. Gertie giderken durdu ve bahçedeki başarısından dolayı Ma-rilyn'i kutladı.

"Müthiş bir enerji var sende Marilyn" dedi.

- Sağ ol.

- Umarım işlerin yoluna girer Marilyn, dedi. Yolunda olmayan her neyse yani... Marilyn'in yüzü kıpkırmızı oldu. Nasıl olurdu da bu insanlar onun bir derdi olduğunu varsayma cesaretini gösterebilirlerdi? Onlara hiçbir sinini açmamıştı, meraklı sorularına yuvarlak yanıtlar vermişti, mesafeli davranmıştı. Ters giden bir şeylerin olduğunu varsaymaya hakları yoktu. Bundan sonra yapacaktan ilk telefon görüşmesinde bundan Ria'ya söz etmeye, ne kadar üzülüğünü söylemeye niyetlendi, ama sonradan, "İyi ki söylemedim"

dedi kendi kendine. Bütün bilgilerin kaynağı ve kentin ilgi merkezi olan Ria Lynch'e söyleseydi, bugüne dek çoktan gazetelerde yazıyor olurdu her şey. Marilyn Ria'ya telefon edecekti ama kendini tuttu. Söyleyecek bir şey yoktu. Ria güneşten nasibini bol bol alan mutfakta, çocuklar geldiğinde yapılacak şeylerin listesini yazmakla uğraşırken telefon çaldı.

- Selam Ria. Ben Heidi! İnternet'e yeni başlayanlar için bir kurs buldum. Yazılalım mı ?

- Ah, bu konuda pek parlak değilim, Heidi. Kafama girer mi bilemiyorum, bu konuda çok bilgisizim.

- Bu bizim gibi bilgisayar cahilleri için canım. Parlak çocuklar için değil. Temel klavye bilgin olsun yeter, sende de bu var.

- Eğer anımsayabilirsem.

- Pekâlâ hatırlarsın, zaten topu topu beş ders alacağız.
- Pahalı mı Heidi ? Resmen cimri olan ablam ile eniştem gibi konuşuyorum ama, çocuklar hurdayken parasız kalmak istemiyorum.
- Hayır, hiç pahalı değil, üstelik paralar benden. Fakültede çalıştığımız için indirimli, zaten yalnız gitmek de istemiyorum.
- Ben gidemem.
- Bu hafta çarşamba ile cuma, sonraki hafta da üç güncük gideceğiz, sonra ver elini Internet dünyası.
- Ah, bu çarşamba ile cuma, diye başladı Ria.
- Yapma Ria, yapacak başka işin yok herhalde, öyle değil mi ?
- Yok, yok, o değil de... yani...
- Gelmeni çok istiyorum, yalnızca bir saatliğine... haklı olarak konuya daha uzun süre aklımızı veremeyeceğimizi düşünüyorlar. On iki bir arası.
- Ha, gündüz mü, dedi Ria rahat bir soluk alarak. Öyleyse gelirim Heidi. Yerini söyle bana.

Greg Hawaii'den Marilyn'e telefon açtı.

- Mektubuna teşekkür ederim, dedi.
- Gene de fazla resmîydi, aslında daha çok şey söylemek istedim, dedi Marilyn.
- Olsun, konuşuyoruz, yazıyoruz. Bu iyi bir şey. En azından eskisinden daha iyi. Greg'in gereğinden fazla tanımlamalara girişmesine meydan vermemeliydi. "Sen nasılsın Greg ? İyi misin ?"

315

L

- İyiyim... yaz kurslan, hiçbir şey bilmeyen çocuklar, sonra mezun oluyorlar. Sonra bir de lisans öğrencileri var, çoğu randevu istemeyen parlak gençler. Üniversitede ne var ne yok? Greg'in sesi hiç gergin değildi. Uzun zamandır ilk kez böyle gerçek bir konuşma yapar gibiydiler.
- Keşke burada elektronik posta olanakları olsaydı, dedi Marilyn.
- Kendi bilgisayarını götürebilirdin?
- Biliyorum, ama hiç aklıma gelmedi.
- Bu arada ben Ria Lynch'le konuştum. Bana telefon etti, çok iyi birine benziyor.
- Bir sorun mu çıkmış?
- Hayır, Andy'nin kardeşim olup olmadığını anlamak için aramış. Andy Westville'den geçiyormuş, seninle görüşmek istemiş.
- Oo, büyük incelik. Ria tanıştı mı onunla?
- Hayır hayır, moteline telefon etti yalnızca.
- Umarım rahatı yerindedir. Kontrol ediyordum gibi olmasın diye buradan fazla sık aramak istemiyorum onu.
- Söylemek istediğini anlıyorum, dedi Greg. Evinde yaşayan biri olarak sen onun için neler hissediyorsun ?
- Ne hissediyorsun da ne demek ?
- Biraz garip falan geliyor mu sana yani?
- Neden soruyorsun bunu ? Marilyn'in sesi soğuktu bu kez. Onunla konuştuğunu söylememiş miydin?
- Evet, söyledim. Bana çok dindar, metafizik görüşleri olan biri gibi geldi. Marilyn şaşırmişti. "Ben hiç böyle bir izlenim edinmedim" dedi. "Tabii İrlanda tıklım tıklım kilise dolu, durmadan çanlar çalıyor, her yere heykeller dikilmiş, ama bunlara kendini kaptırdığını sanmıyorum."
- Yok, belki de ben yamılmışımdır. Bir şey söyledi de, ordan çıkardım.
- Ne söyledi ?
- Neyse, önemli değil herhalde. Dediğim gibi yanlış anlamış olmalıyım. Kaldığın yer nasıl, güzel mi?
- Çok güzel bir ev, burada her şey eski. İnsanlar farklı, durmadan uğruyorlar, ama uzun süre kalmıyorlar. Ha, bir de kedi var, Clement adında irikıyım kahverengi bir kedi.
- İyi, iyi, yapacak şey buluyor musun ?
- Evet, bahçeyle uğraşıyorum, yürüyorum bir de... her şey yolunda Greg.
- Mutlu olduğuna sevindim, dedi Greg.
- Eh, evet.

Bu sözler birden kaygılandırdı Greg'i. "Ne yani rahatın yerinde değil mi ?" diye sordu.

- Yerinde, yerinde Greg, iyiyim, dedi Marilyn.

Sonra bahçeye döndü ve şevkle kazmaya başladı. Ria'nın neden ona garip geldiğini sormayacaktı. Bu önemli değildi. Burada vaktini harcamasından ve bulunduğu ortamı yaşamaktan başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

Üzerine bir gölge düştü, baktı, Colm yanında duruyordu. Gözüne güneş gelmesin diye elini siper etti.

- Merhaba, dedi Colm.

- Selam.

- Sözcüklerin özür dilemede pek işe yaradığını sanmam ben, bu yüzden çiçek getirdim sana.

- Senin suçun yoktu.

- Olanlar benim yerimde oldu. Neyse geçti gitti. Tanrım, inşallah bir daha olmaz! Bayağı canlı ve hareketli olan lokanta işletme düşlerimde böyle bir senaryoya hiç rastlamadım şahsen.

Marilyn, Marilyn olmasına karşın gülümsediğini fark etti. "Dediğim gibi, olay kapandı. Çiçeklere teşekkür ederim. Bir de sana bu otları temizledikten sonra nereden toprak ve gübre alabileceğimi soracaktım."

- Ben seni götürürüm. Colm Marilyn'in yaptıklarına müthiş şaşırılmış görünüyordu. Üç adamın yapacağı işi tek başına bitirmişti. Toprak yakında ürün vermeye hazır olacaktı.

- Danny Lynch sana minnettar olmalı.

- Neden dolayı? Gerçekten şaşırılmıştı Marilyn.

- Mülkünün değerini artırdığın için, bu tür şeylere çok önem verir o.

- Danny'den pek hoşlanmıyorsun, ha?

- Ria'ya yaptıklarından ve yapma biçiminden hoşlanmıyorum, burası doğru. Ama önceden de onu seviyor muydum, bilemiyorum. Belki de hoşlanıyordum, evet. Colm düşünme düşünme söyledi bu sözleri.

- Bunları onun için yapmıyorum ki, Ria için ve ev için yapıyorum, dedi Marilyn.

- Eh, aynı şey. Sonuçta satacaklar evi.

- Olamaz! Marilyn şaşırılmıştı.

- Eh, hem iki aileye hem de bu eve nasıl baksın? Neyse Danny Lynch'i ve gittiği her yerde neden olduğu karışıklıkları bırakalım şimdi.

316

- Babamın deyişiyle o küçük sansın "büyük sanatçı"mn sorunu Danny miydi ?

- Büyük sanatçı! Harika bir tanım. Evet, sorunlarından biri Danny, diğeri de içi votka dolu karanfil vazosu. Marilyn'in ağzı açık kaldı. İrlanda'da ne ararsan bulursun, Marilyn, burada yok yok. Bu akşam benimle yemeğe gelir misin ? Rakip lokantalarda ne var ne yok görmek istiyorum. Kabul edersen çok sevinirim.

- Çok teşekkür ederim, dedi Marilyn Vine.

Az sonra Gertie evi temizlemeye ve giysilerini ütölemeye geldiğinde bundan söz etmedi. Rosemary'nin şık evine bıraktığı teşekkür notunda da konuya değinmedi, insanları bilgiyle yormanın gereği yoktu.

- Sana Nora dememi ister misin Anneanne ?

- Sen aklını mı kaçırdın Brian ? diye yanıtladı onu anneanesi. Annie haklı çıkmanın hoşnutluğu içinde "Ben sana demedim mi!" diye atıldı hemen.

- Neler oluyor aranızda böyle ? Nora Johnson kuşkuyla bir ona, bir diğerine bakıyordu.

- Deli gömleği giymesi gerektiğinin yeni bir belirtisi, dedi Annie.

- Bayağı yaşlı olduğunu biliyorum, Anneanne, ama o kadar da ihtiyar değilsin, öyle değil mi ? Nora demek daha samimi olur diye düşündüm, hepimiz eşit oluruz diye düşündüm, dedi Brian.

Annie gözlerini havaya dikti. "Peki bu akşam tekneyle açıldığımızda babama da Danny mi diyeceksin ? Ve arkadaşın 'Ria' Amerika'dan aradığında onu allak bullak edecek birkaç şey daha söyleyecek misin ?"

Nora Johnson torununa baktı. Yüzü sıkıntılıydı. "Bak ne diyeceğim Brian, aslında düşünüyorum da, bana Nora denmesini isterim. St. Rita'da öyle diyorlar zaten." Annie öfkeden köpürüyordu. "Ama St. Rita'dakiler yüz on yaşında, elbet sana Nora diyecekler."

- Pliers da Nora diyor bana, dedi anneanesi.

Annie dehşet içinde baktı ona. "Köpek mi sana Nora diye sesleniyor Anneanne ?"

- İçinden sesleniyor, beni bir Bayan Johnson olarak düşünmüyor. Evet Brian, bundan sonra bana Nora diyebilirsin.

- Teşekkürler Anneanne, bundan hoşlanacağını biliyordum, dedi Brian sevinçle.

"Bütün aile çıldırıyor" diye düşündü Annie. Shannon gezisine çıkmak üzereydiler, bu yüzden şimdi Tara Sokağı'ndaki evlerine

317

gidip Bayan Vine'la tanışacaklardı. Anneleri öyle istemişti. Gitmezlerse ayıp olurdu. Sonuçta anneleri bambaşka bir dünyada yaşıyordu.

Bayan Vine insanın dişlerini kıracak kadar sert, korkunç zencefilli kurabiyeler hazırlamış, bir de jambonlu sandviç yapmıştı çocuklar için.

- Hayır, teşekkürler, dedi Annie gayet kararlı bir tavırla.

- A, lütfen al, sizler için hazırladım bunları.

- Özür dilerim Bayan Vine, hayvan eti yemiyorum, kurabiyeleri de biraz sertçe buluyorum, yalnızca çay içmemin sakıncası var mı?

- Ah, ne demek, dur bakayım... Biraz donmuş peynirli kek var, hemen çözerim istersen, uzun sürmez.

- Ben jambonlu sandviç yerim, dedi Brian. Hepsini yiyeyim de ziyan olmasın bari.

Yani sizin yiyeceklerinizden kalanları. Tabağa uzandı. Paylaşalım mı ?

Annie'nin "Brian!" diye haykırıp onu uyarmasına gerek yoktu, yüzü her şeyi anlatıyordu.

- Ya da aslında burada bırakalım, canımız istediği kadar yeriz, dedi Brian özür diler havasında.

Marilyn ilk tanışmada, bundan daha kötü bir başlangıcın olamayacağını düşündü.

"Umarım Westville geziniz iyi geçer" diye söze başladı.

- Orada doğru dürüst kurabiye var mı? diye sordu Brian.

- Evet, çok çeşit var, dedi Marilyn.

Brian yanıtından hoşlandığını belirtmek üzere başını salladı.

- Çok güzel bir tatil olacağını sanıyorum, annem oraya bayıldığına söylüyor.

Cumartesi akşamı konuştuk onunla. Annie ikram edilen yiyecekleri, dolayısıyla Marilyn'in konukseverliğini kabul etmeyişi örtme çabası içinde nazik davranmaya çalışıyordu. Sanırım artık oraları iyice tanıyor. Bir Tayland lokantasına yemeğe gidiyordu geçen akşam.

Bu şaşırtıcıydı. Ria'yı daha birkaç ay önce açılan bu yemek salonuna kim davet etmiş olabilirdi ? Yoksa yalnız mı gidiyordu ? "Anneniz değişik yemekleri sever mi?"

- Durmadan yemek yapar annem.

Brian Tara Sokağı'ndaki evin mutfağına bakındı, üzerleri keklerle, pastalarla, çeşitli ekmeklerle dolu soğutma ızgaraları yoktu her zamanki gibi. "Siz pek yemek, kek falan pişirmeyi sevmiyor musunuz Bayan Vine ?" diye sordu hafiften çekinerek. "Babamın arkadaşı Bernadette de sevmiyor. Annesi Fînola yemek yapıyor,

318

ama kendi evinde. Ama sanırım teknede pişirir... öyle değil mi Annie?"

- Pek düşünmedim, bilmem, dedi Annie dişlerini gıcırdatarak. Ve Bayan Vine'ın bunları dinlemek istediğini de sanmıyorum.

- Bana Marilyn demenizi rica edebilir miyim acaba? diye sordu onlara Marilyn ansızın. Durmadan tekrarlanan Bayan Vine sözcükleri sinirine dokunmaya başlamıştı. Kız, onun annelerinin evinde olmasına tepki gösteriyordu bir anlamda. Ya da belki annesinin onları bırakıp gitmesine öfkelenmişti.

Brian hevesli hevesli kabul etti öneriyi. "Evet, bana sorarsanız sanırım böylesi çok daha iyi" dedi.

- Bahçeyi siz mi kazıyorsunuz, Colm mu ? Koca bir yığın ot gördük dışarda.

- Aslında ben kazıyorum, çok hoşlanıyorum bu işten. Ama Colm da yeni toprak

almak ve çiçekleri ışık alacak yerlere ekmek konusunda bana yardımcı olacak. Siz de birkaç çiçek seçmek ister miydiniz ? Marilyn umutsuzca sormuştu bu soruyu.

Tam o sırada telefon çaldı. Telesekreterde annelerinin sesini duydular. "Selam Marilyn, ben Ria. Niye aradım biliyor musun..." Brian "Annem!" diye haykırarak telefona koştı.

- Brian dur, diye seslendi Annie.

- Yoo, lütfen bırakın, dedi Marilyn.
- Anne, Anne, ben Brian, burdayız, nerden bildin burda olduğumuzu?
Marilyn ile Annie'nin gözleri karşılaştı. Her nasılsa o anda Marilyn aralarındaki düşmanlığın erimekte olduğunu hissetti. Her ikisi de annesinin kendisini izleyip bulduğunu sanan bebek Bri-an'a bakmakta olan birer yetişkindi sanki.
- Evet, iyi, ön bahçenin nerdeyse tamamını söküp kesmiş. Annie göğüs geçirdi. "Brian'dan buna benzer şeyler duymaya alışacaksınız" şeklinde bir açıklama yaptı. "Nasıl beceriyor bilmiyorum, insanın söylemek istemediği şeyi bulup söyleyiveriyor. Ben hallederim." Doğrusu halletti de.
- Selam Anne. Ben Annie. Evet, çay içiyoruz. Evet gerçekten çok iyi. Çok okuyorum... Babamın orası öyle sıkıcı ki okuma bağımlısı haline geleceğim. Catch 22 ile The Thorn Birds. Evet, kendisine Marilyn dememizi istedi. Hayır, Brian kızmış falan değil, ama bahçeyle ilgili sözlerine aldırma, bir iki ot sökmüş, Colm da ona yardım ediyor, hemen havalanma. Bu akşam yola çıkıyoruz, ama cumartesi günü sana telefon edeceğiz.

319

Sonunda Marilyn telefonu aldığı anda Ria kendini suçlu hissediyordu.

- Özür dilerim, aile toplantısı yapmak değildi amacım.
- İyi bir rastlantı oldu canım, her şey yolunda mı?
- Evet, harika, sende durum nasıl?
- Daha iyi olamazdı.
- Colm'un restoranına gitmişsiniz ha?
- Evet, piyanist bir vazo votka içti. Ben de Westville'deki Tayland restoranına gittiğim duydum. Beğendin mi ?
- Evet, harikaydı, nefis bir karides yedim. Ria oraya Marilyn'in kayınbiraderiyle gittiğini söylemedi. Bak, şimdi konuşmamız saçma, bu akşam benim telefonumdan arasana beni?
- Bu akşam yokum.
- O, çok iyi, nereye gidiyorsun?
- Sinemaya gitmeyi düşünüyorum, görmek istediğim bir film var, diye yalan söyledi Marilyn. Colm Barry'yle yemeğe çıktığını söylemek istememişti. Konuşmak için hafta içi bir gün kararlaştırdılar.
- Bernadette tatil için toparlanma telaşına girdi mi ? diye sordu Barney.
- Hayır, yaprak kımıldamıyor. Danny Bernadette'in yaşadığı her anda davranışlarının nazlı, yavaş olması karşısında şaşırıp duruyordu. Listeler yoktu, tasarılar, işlerin yapılıp yapılmadığının denetlenmesi, buzdolabı boşaltmalar, randevu iptalleri yoktu, telefon görüşmeleri yoktu. Evden çıkmalarına yirmi dakika kala bir çantanın içine birkaç şey koyuverecekti. Danny çantasını kendi hazırlayacaktı. Çocukların yanlarında neler götüreceklerini Ria sırasıyla yazmış, bavullarına bantla yapıştırmıştı. Hayır, insanı şaşırtıyor, Barney. O dinginliğini nerden alıyor bilemiyorum. Bulaşıcı da, biliyor musun, ciddi söylüyorum bana da geçiyor. Telaşlı olduğum zamanlar on dakika yanında duruyorum, her şey sütlüman.
- Neye telaşlanıyorsun Danny?
- Birçok şeye. Para, iş, evimde oturup ön bahçemi kesen deli kadın, olanları kabule yanaşmayan Ria...
- Vay, o kadar kötü mü? diye sordu Barney.
- Genellikle yakınan bir tip değilimdir, ama sordun, söyledim, bugün iyi bir gün değil benim için. Millerce yol gideceğiz, sonra gözüm arkada kala kala bürodaki işleri bırakıp yedi gün tıkkış tıkkış bir teknede yaşayacağız, Bernadette'in annesi benim baştan

320

ayağa para olduğumu sanıyor, üstüne üstlük çocuklar her an tepemizde.

- Cumartesi akşamı da Orla King şamata yapmış ha?
- Tanrım, bilmediğin yok senin Barney! Bunu nerden duydun ?
- Polly'nin bir arkadaşı Montolarla birlikteymiş. Lokanta sahibi masalarına gelip havlarcasına Orla'nın sizin masaya gelmeden dışarı atılmasını buyurmuş. Ama ellerini çabuk tutamadılar ha?
- Eh, fena sayılmaz.

- Gözünü dört açmalısın, Danny.

- Bu işin nasıl yapıldığını anlat da öğreneyim. Delicesine açıyorum gözlerimi, ama bir düzine göz gerek bana.

Irmak, Shannon gezisine çıkmış ailelerle doluydu.

Bernadette'in annesi tekneye binecekleri yerin bakkalına bir koli yiyecek ısmarlamıştı. "Siparişimi önceden verdim" diye açıkladı Danny'ye.

- İyi ettin Finola. Danny rahatlamıştı.

Uzun bir yolculuk oldu. Başlangıçta, Dublin'in akşamüstü trafiğinde yola çıktıklarından Danny gergindi. Omuzlan çökmüştü, kafasında bin dert vardı, Barney'yle konuşmasının da bir yararı olmamıştı, iki kez yanlış sollama yaptı. Bu kez direksiyona Finola geçmek istedi, sonuçta Danny yerini ona verdi. Bernadette önde oturuyor, özellikle tatil için ayırdığı kasetleri çalışıyordu. Dinlendirici bir seçme yapmıştı, hafif İrlanda müziği, harp, flüt, kimsenin tanıyamadığı keman parçaları çalışıyordu. Danny kendi arabasında kızını ile oğlunu arasında oturdu ve Finola Dunne onları Midland'a götürürken mışıl mışıl uyudu. Düşünde Ria'nın teknede onları beklediğini gördü. "Evine dönmeyecek misin?" diye soruyordu Bernadette'e düşünde. Bernadette omuz silkiyor ve "Sen istiyorsan giderim" diyordu. Danny ardından koşmak istedi, ama ayakları yere kök salmış gibiydi, kılmıdayamadı. Arabadan inip kiraladıkları tekneye yerleşmeye başladıklarında düşünden tam anlamıyla uyanmamıştı.

- Ee, şey edecek misin? dedi ona Finola. Danny birden şaşırıldı. "Ne edecek miyim?"

- Aldıklarımın parasını verecek misin?

- Ne? Ha, evet, elbette. Danny kredi kartını çıkardı; adam başını iki yana salladı, bunun üzerine çek defterini çıkardı Danny. Baktı, defterin koçanında son verdiği çekin bilgisini gördü. Yapı Derneği'ne ödediği ipotek miktarı görülüyordu. Bakkalın faturası çok yüklüydü. Teknenin kirasını kredi kartıyla ödemişti.

32 i

Bunu düşünmek bile istemiyordu.

Ama pek yakında bir gün düşünmek zorunda kalacağını iyi biliyordu.

Colm Marilyn'i Quentin'e götürdü. Dublin'in en iyi yerine götürüp gösteriş yapmak istediğini söyledi. Ayrıca orayı işleten Brennanları da tanıyordu. Colm, çoğu dolu olan masalara bakarak, "Pazartesi olmasına karşın bayağı dolu, işte bak ekonomi nasıl patlıyor" dedi.

Brenda Brennan, "Saçmalama Colm. Yemeklerin çok güzel olması nedeniyle buraya geldiklerini açıklayabilirsin Bayan Vine'a" diye takıldı ona.

- Buna inanm işte, diye mırıldandı Marilyn kibarca.

- Bakıyorum Barney McCarthy ve çevresi de burda, dedi Colm. Brenda'nın yüzü birden renk değiştirdi. "Evet, hurdalar" dedi.

Colm sorunun ne olduğunu sorar gibilerden kaşını kaldırdı. "Rahat rahat mönüye bakın siz" dedi Brenda Brennan ve çekildi. Marilyn anladı. "O insanlardan hoşlanmıyor mu?" diye sordu.

- Yo, ondan değil. Sanırım benim gibi bazı sorunları var. -Yani?

- Yüklü bir çekin karşılıksız çıkması gibi.

- Sahi mi! Marilyn gözlüklerim taktı ve McCarthy'lerin pencerenin dibindeki masasına baktı. Kerli ferli insanlar, çekleri karşılıksız çıkacak tipe benzemiyorlar.

- Yok, daha önce hiç olmadı böyle bir şey. Asıl sorun, bunların önemli kişiler olmasında. Herkesi tanıyorlar; insan gidip rahatsız edemez, ayrıca doğruyu söylemek gerekirse, geçmişte bayağı iyi iş yaptık onlarla, işte, incelikli bir konu. Masasındaki diğer dokuz kişiye ev sahipliği yaptığı anlaşılan iriyan adama baktı. Şık, kendisinden çok daha genç bir kadın gülüyordu.

- Bu onun kansı nü?

- Hayır, o Polly. Kansı koca bir evde oturuyor.

- Onu dava edecek misin?

- Hayır. Bir daha gelmek istediğinde yer olmadığını söyleyeceğim, koca bir yemek faturasına veda edeceğim yani. Bir yemek parası için mahkemeye gitmenin anlamı yok.

Marilyn ona hayran hayran baktı. "Ne kadar haklısın. Bizim Amerika'da, yasalara bağlılık bilinci aşın boyutlarda. Onu bir yemek parası olarak değerlendirip kafana takmamakla iyi ediyorsun."

- Ama kafamda takılı. Barney McCarthy, Danny Lynch'in az

322

çok sahibi sayılır. Dolayısıyla, onun işleri kötüyse, Danny'nin işleri de kötü olacak demektir, bu durumda Ria'ya ne olacak ?

Rosemary'nin haftalık iş toplantıları dillere destan olmuştu. Sabahın erken saatlerinde başlardı, büyük bir meyve tabağı, fincanlar dolusu koyu kahve ve hızlı bir gündemle sürüp giderdi. Muhasebeci, büro müdürü, pazarlama müdürü ve kendi yardımcısı hızla raporlarını sunar, yapacakları işleri anlatırlardı. Hesapları, yeni alınan işleri, fazla mesaipleri ve rakiplerin neler yapacaklarını bir bir gözden geçirirlerdi. Sonra sıra sorunlara gelirdi.

- Yüklü bir çek bankadan döndü, karşılıksız, dedi muhasebeci.

- Ne kadar? Kimin?

- On bir bin, Barney McCarthy.

- Olamaz, bankanın gözünden kaçmış olmalı, dedi Rosemary, bir sonraki maddeye geçme hazırlığındaydı.

Muhasebeci kısa ve öz konuştu: "Bugünkü gazetede Polly'nin kiralık giysi dükkânının satış ilanı vardı."

- Teşekkürler, bankanın gözünden kaçmamış. Bankayı arayacağım.

- Sana bilgi vermezler.

- Bana verirler, dedi Rosemary.

Toplantı bittikten sonra Danny Lynch'i cep telefonundan aradı. Telefon kapsama alanı dışındaydı. "Bana bunu yapamazsın Danny piçi" dedi. "Herkes yapacağını yaptın, bana bunu yapamazsın, yaşadığımız olaylardan sonra bunu yapamazsın bana." Ancak Danny'yle değil, kendi kendine konuşuyordu, çünkü Danny, Shannon Irmağı'nda, dünyasal dertlerden uzakta keyfine bakmaktaydı.

Hilary, Marilyn'i Forty Foot'ta yüzmeye davet edeceğini söyledi.

- O da nerden çıktı ? dedi annesi.

- Martin önerdi. "Böylece ona yemek ısmarlama masrafından kurtuluruz" diyor.

- Orası doğru, dedi Nora Johnson.

- Ve hem de ağırlamış olacağız.

- O da doğru.

Nora Johnson göğüs geçirdi. Nasıl olmuştu da her şeye tasarruf açısından bakan bir evlat yetiştirmişti ? Hilary çocukluğunda böyle değildi, hayır, kesinlikle değildi. Kuru temizlemecide fazla para kazanmıyordu, anne ile iki kızı paraları olduğunda neler alacaklarını konuşurlardı aralarında, ancak bu hiç tutku haline gel-

323

memişti. Martin onu değiştirmişti, aşağıya çekmişti. Neyse, gene de en azından yeniyetme bir sürtük uğruna terk etmemişti kızını. Nora gene göğüs geçirdi. Zaman zaman güçlüklerle karşı karşıya olmuş gibi geliyordu ona.

Hilary kaygıyla baktı annesine. Bu göğüs geçirmeler hayra alamet değildi. "Anne, artık Ria'nın evine taşınmanın zamanı gelmedi mi sence ?"

-Ne?

- Yok, Marilyn ordayken değil canım, o gidince yani.

- Neden taşınacakmışım ?

- Hem yalnızlıktan kurtulursun hem de Ria'ya birkaç kuruş kira ödersin.

- Benim kimseye ihtiyacım yok.

- Olmaz olur mu Anne... Hem senin olmasa bile Danny'nin planlan yerli yerine oturunca, Ria'nın kendisine biraz para verecek birine ihtiyacı olacak.

- Ciddi olamazsın.

- Hayır, ciddiyim. Taşın oraya Anne, bir başkasına kiraya vermeden sen taşın.

- Hilary, senin o kafanda akıl yok mu ? Zavallı Ria Noel'e kalmadan o evden çıkacak.

-Ne?

- Barney McCarthy perperişan. Gazetede Polly Callaghan'ın dükkânının satış ilanını gördüm. O sürtüğün kiralık giysi dükkânını satıyorsa, meteliğe kurşun atıyor demektir. O can çekişiyorsa, Danny hazretleri de can çekişiyordur.

Ria'nın dönmesine kalmadan eniştten satılık tabelalarından birini diker evin önüne.

Herkes sırayla teknenin dümenine geçti. Nehirde giderken bu pek zor değildi, ama nehir genişleyip de göle dönüştüğünde uyulması gereken kurallar vardı. Bir tarafta siyah, diğer tarafta kırmızı dubalar bulunuyordu, onların takip edilmesi gerekiyordu. Demir atıp almada kendilerinden daha usta Almanlar ile Hollandalılar karşılaşmış, onlara el sallamışlardı. Küçük köylere yanaştıklarında dondurma yemişler, kafelere gidip dart oynamışlardı. Sazların arasından bir kuş sürüsü havalanıp üzerlerinden geçerken, "İşte annem buna bayılırdı!" dedi Brian. Ortaya çöken sessizlik, herkesin ona çenesini kapaması için bağırmasından beterdi.

- Özür dilerim, dedi.

Bernadette, düşte konuşur gibi, "Annenden söz etmekte haklısın, Brian" dedi. "Ölmüş falan değil ya. Belki de bir gün sen de

L

324

onu böyle bir geziye çıkarırsın."

Annie ile Brian, Danny'nin elini uzatıp minnetle Bernadette'in yüzünü okşadığını gördüler. Parmaklarını yüzünün çevresinde şöyle bir dolaştırdı ve saçını geriye itti. Bu harekette öyle bir sevgi ve yakınlık vardı ki, izlenmesi nerdeyse ayıp kaçıyordu.

- "Internet'ten korkma" kursunu veren Hubbie adındaki çocuk, on altı yaşında gösteriyordu. Bu işe daha yeni atıldığını söyledi, müşterilerinin memnun olmasını istiyordu, çünkü anlamadıkları noktaların olması demek, işini iyi yapmadığı anlamına geliyordu. Daha en baştan söyledi bunları.

Ria inanamıyordu ama galiba her şeyi anlıyordu. Yalnızca Rosemary gibilerin anlayacağı bir dünya değildi internet dünyası, hayli sıradan bir şeydi. Bir çeşit ilişki kurma yolu. İnsanın kendini kaptırması ve bütün gününü İnternet'te dolaşarak, şaşırtıcı olaylara bakarak, ekranda yabancılarla konuşarak geçirmesi işten değildi.

Dersten sonra Heidi'yle yemek yediler, öğrendiklerim tekrarladılar, cuma günü Hubie'nin dersine gitmeden önce neler çalışmalarını gerektiğini konuştular. Kendisine mesajlar gönderilmesini istemişti, hepsini yanıtlayacaktı. Heidi için kolaydı bu, Mezunlar Derneği'ndeki bütün bilgisayarlar elinin altındaydı. Ama Ria ne yapacaktı?

- Marilyn'in bir dizüstü bilgisayarı vardı, Dublin'e götürmedi. Onu kullanabilirsin.

- Aa, korkarım, ya bozarsam?

- Yok camım. Telefon edip sor, ben makineyi ayarlarım.

- Ayıp olmaz mı ?

- Hayır, bir makine alt tarafı. Ama Ria... Hocamızın Hubie olduğunu söylemesen iyi olur.

«

-Neden?

- Dale'in arkadaşıydı da...

«

- Ee, ne olmuş arkadaşılıysa?

- Biliyorsun işte...

- Bilmiyorum. Bildiğim tek şey Dale'in Hawaii'de olduğu... -Nee?

- Yani, babasıyla birlikte değil mi ? Heidi sesini çıkarmadı.

- Heidi, başka nerede olabilir? Burada değil, İrlanda'da değil. Odası olduğu gibi onu bekliyor.

- Dale öldü, dedi Heidi.

325

- Hayır, ölmüş olamaz. Odasını görmelisin, bir ölünün odası olamaz orası.

- Dale öldü, şimdi öğrendin işte. Marilyn öldüğünü kabul etmiyor.

Ria, çok uzun bir süredir bu kadar şaşırmamıştı. "Peki neden bana söylemediler?"

- Marilyn konuyu ağzına almıyor. Hiç kimseyle konuşmuyor. Greg'le bile. Bu yüzden o Hawaii'de.

- Marilyn'i terk mi etti?

- Hayır, onun da gideceğini umdu, ama Marilyn gitmedi, bir keresinde Dale'le gitmişlerdi oraya.

- Kaç yaşındaydı Dale ?

- Daha on altısını bitirmemişti.

Ah, Tanrım, dedi Ria içinden, Annie'nin yaşında. "Nasıl öldü?"

- Motosiklet kazası.

- Ama motosiklet kullanacak yaşta değilmiş ki...

- Değildi.

- Neden söylemedi bana Marilyn ? Ria başını iki yana salladı. Sonuçta onun evinde oturmaya geliyorum. O odayı göreceğimi biliyor. Tozunu bile aldım, Tamı aşkına...

Heidi üzgündü. "Nasıl anlatacağın bilemiyor."

- Ne zaman oldu bu?

- Geçen martta. Makineyi ağustosta kapattırdılar.

- Ne makinesi ?

- Oksijen cadın.

- Zavallı Marilyn. Karar vermek çok zor olmuştur.

- Marilyn yanlış karar verdiklerini düşünüyor, bu yüzden içi hiç rahat değil.

- İçi rahat değilse, Tara Sokağı'nda iyice rahatsız olacak demektir... dedi Ria.

Marilyn küvette uzanmıştı, Clement nöbet tutuyormuş gibi banyo sandalyesinde oturmaktaydı. Gertie ona Clement'in yukarı kata çıkarılmadığını söylemişti.

- Eh, şimdi çıkıyor, demişti Marilyn.

- Demek istediğim, Ria döndüğünde gene yukarı çıkabilir, ne de olsa kedi, hâlâ oraya gitmesine izin var sanabilir. Gertie üstü kapalı öğüt vermeye çalışıyordu, ama pek başarılı olamamıştı.

- Eminim Ria da benim evimde onaylamadığım şeyler yapıyordur, zaten yaz boyunca böyle şeylerin olabileceğini söyledik birbirimize. Marilyn kesin ve kararlı konuşmuştu.

- Ama senin evinde başka canlı var mı ? diye sormuştu Gertie.

- Canlı yok, demişti Marilyn.

Marilyn küvete biraz daha sıcak su akıtırken, Clement ağızını kocaman açarak esnedi.

- Senin için savaştım, Clement. Bana öyle esneme, dedi. Clement ağızını kapattı ve uykusuna döndü. Marilyn Ria'nın ardında bıraktığı bütün canlıları düşündü.

Andy piknik buzluğuna doldurduğu yiyeceklerle çıkageldi. Bir şişe de şarap almıştı. "Çok güzel görünüyorsun" dedi. Kendisi için giyindiğine sevinmişti.

"Gerçekten çok güzelsin."

- Teşekkür ederim. Bu türden güzel sözler duymayalı ne kadar uzun süre olmuştu... Danny yıllar boyunca en iyi olasılıkla, "İyi görünüyorsun tatlım" demişti ona. Son yıllarda Annie, "Bu renkler sende felaket duruyor" dışında bir şey söylemiyordu... Giyinip kuşandığında, Rosemary iyi göründüğünü söylemişti zaman zaman ama, her seferinde daha iyi olabilir demek istiyor gibiydi. Hilary, parayı veren düdüğü çalar, diyordu. Anne-siyse güzel bir lacivert tayyör ile beyaz bluzun üstüne giysi tanımadığını, Ria gibi düzeyli bir yaşam süren, istediği her şey yapabilecek fırsatı bulunan birinin sıradan insanlar gibi giyinmesinin yazık olduğunu söyler dururdu. Gerçi bazen Colm iyi göründüğünü söylüyordu, ancak bu daha çok eve ya da bahçeye yöneltilmiş bir övgüydü, Ria da olsa olsa konu mankeni olarak bundan payını alıyordu, doğrudan ona söylenmiş sözler değildi bunlar.

Dolayısıyla bir erkeğin açık açık ona hayranlık duyması alışılmadık bir durumdu. Sonra Sezar salatası yapmak için salata çanağını sarımsakla ovma işi başladı. Müthiş hareketli, esprilerle, şakayla karışık kaygılarla dolu bir sürecin sonunda salata tamamlandı, nefis olmuştu. Sonra patatesli yumurta yapmaya başladılar.

- Aa, bunlar silkme, dedi Andy. Kim bilir ne kadar beklemişti. Hiç bilmediği bir şey yapılacak sanıyordu.

- A öyle mi ? Ria da düş kırıklığına uğramıştı.

- Ama çok severim patates silkmesini. Seninkiler İrlanda silkmesi olduğu için özel bir yemek sayılır, dedi Andy.

Her şeye gülüyorlardı, bir kahkaha bitmeden diğeri başlıyordu. Andy ona konferanstan ve konferansı örgütleyen deli kadından söz etti, kadın öyle sinirliydi ki, buluttan nem kapıyordu, yemekte kimin nereye oturacağını saptarken kıvılcım çaksa patlayacak-

ti; böylesine önemsiz bir ayrıntıdan dolayı sinir hapi alacak hale gelmişti zavallı.

- Yemek nasıl geçti ? diye sordu Ria.

- Hiçbir fikrim yok, çünkü yemek bu akşam.

- Yemeğe kalmadın ha?

- Bunun daha hoş olacağını düşündüm, haklı da çıktım, dedi Andy.

Ria çilekli pasta yapmıştı, pastayı kahveyle beraber yediler.

- Yani bunu pastacıdan almadığımı mı söylüyorsun ?

Güldü ve berberden çıkma ellerini ona doğru uzattı. "Hayır, kendi ellerimle yaptım."

- Ama kekini hazır aldın herhalde ?

- Olur mu, kaşla göz arasında istediğin kadar kek yaparım ben. Andy çok etkilenmişti. Ria'nın sözleri onu çocuk gibi sevindiriyordu. Ria Internet derslerinden söz etti, Marilyn'in dizüstü bilgisayarını kullansa olur muydu acaba.

- Olur tabii. Ben ayarlayayım sana.

- Önce kendisinden izin almalıyım ama.

- Bak, bu birinin telefonunu ya da süpürgesini kullanmak gibi bir şey. Akort edilmiş piyano falan değil ya bu.

-Amaya...

- Bırak bunları şimdi, nerde bilgisayar?

- Çalışma odasında.

Duvarları kitaplarla kaplı güzel odaya girdiler, Andy makineyi açtı. "Nasıl açacağını göstereyim, sonra kendin yaparsın." Andy bunları söylerken telefon çaldı, telesekreterin bulunduğu odada olmadıklarından Ria hiç düşünmeden alıcılığı kaptı.

Tıpkı Dublin'deymiş de bu onun kendi telefonuymuş gibi, "Alo?" dedi.

- Ria? Ben Greg Vine.

- A Greg, nasılsın ? Gözleri masanın diğer tarafında duran Andy'nin gözleriyle karşılaştı. Normalde, o anda, "İnanmayacaksın ama kardeşin burada, yanımda" demekten daha doğal bir şey yoktu. Sıradan bir durumda, böyle söylenirdi. Ama bu sözler gereğinden fazla açıklama gerektirebilirdi. Ayrıca yanlış anlamalara da yol açabilirdi. Bu yüzden Andy Vine'ın yüzünde kırık bir gülümsemeyle bir metre uzağında kendisine bakmakta olduğunu söylemedi.

Greg Ria'dan özür dileyerek evdeki bir dosyayı bulmasını rica etti. Dosya çalışma odasındaydı. "Ben de tam çalışma odasında-yım zaten" dedi Ria.

328

- İyi öyleyse. Durumdan hoşlanmış görünüyordu. Korkarım ağır teknik kitaplar ile yığın yığın öğrenci tezinden başka bir şey yok. Zaten ben de bir öğrencinin yazısını isteyecektim, nerde bulacağını söylüyorum.

- Tamam.

Greg Vine Hawaii'den onu öğrenci notlarının bulunduğu raflara yönlendirdi, önce bir yıl, sonra bir ad, sonra da konu söyledi. Ria onun bütün söylediklerini yineledi ve Andy söylenenleri yaparak belgeyi buldu.

- Bugün yalnızca birinci sayfa ve bu çocuğun kullandığı başlıklar gerek.

-Bugün mü?

- Heidi ile Henry'den sana uğrayıp kâğıdı almalarını ve bana elektronik postayla göndermelerini isteyecektim.

- Heidi ile Henry buraya gelip kâğıdı alacaklar ve sana bu akşam gönderecekler, öyle istiyorsun değil mi? Geri zekâlı biriymiş gibi her sözcüğü tekrarlıyordu, ama telefonun diğer ucunda söylenenleri Andy'nin bilmesini istiyordu. Andy durumu hemen anladı. Eliyle kâğıdı, dizüstü bilgisayarı ve kendini gösterdi. Marilyn'in bilgisayarını kullanmamamda sakınca yoksa, ben gönderebilirim sana.

- Göndermeyi biliyor musun? Hem şaşırılmış hem de sevinmişti.

- Evet, biliyorum, bu sabah Heidi'yle birlikte kursa gittik.

- Oh oh, şansa bak. Heidi ile Henry'yi aramama hiç gerek yok öyleyse. Greg rastlantı eseri tam da bu dersten sonra böyle bir şeye ihtiyaç duyduğuna çok sevinliyordu.

Andy bir kâğıda, "Şifreyi ve adresi al" diye yazdı. Saniyeler içinde bilgi dizüstüne girildi ve mesaj gönderildi.

- Ekranımda görüyorum şu anda, sana ne kadar teşekkür etsem azdır. Bu kursun hocası kim, biliyor musun? Bayağı hızlı öğrenmişsin.

Ria Hubie'nin, Dale'in arkadaşı olduğunu anımsadı. "Adamın biri... adını hatırlamıyorum."

- Zararı yok. Her kimse bu akşam hayatımızı kurtardı.

Ria telefonu kapattıktan sonra birbirlerine baktılar. Nerdeyse kazara, bir köprüden geçmişlerdi.

- Ee, şimdi Hawaii'dekiler seni uzman sandıklarına göre, öyle olman gerek, dedi. Fazla yakın mı oturuyorlardı acaba? "Gidip notlarımı alayım" diye fırladı birden Ria ve Hubie'nin herkese dağıttığı kâğıdı getirdi. Andy notlara baktı. "Tanrım, Hubie Green, kaza gecesini Dale'le

329

birlikte olan çocuklardan biri bu."

Ria suç ortağı gibi baktı ona. "Neden Dale'in öldüğünü söylemedin bana?"

Andy müthiş şaşırıldı. "Bilmiyor muydun?"

- Hayır, bilmiyordum. Heidi söyledi de öğrendim.

- Ama onun odasından söz ettin, her şeyin olduğu gibi durduğundan...

- Onu Hawaii'de sanıyordum. Ne zaman döneceğini sordum, sonbaharda dedin.

- Olamaz, Greg'den söz ediyorsun sanmıştım.

İkisi de bu yanlış anlamının bilincine varırken kısa bir sessizlik oldu.

- Öylesine koptular ki, konuyu konuşmak için bile kendilerini toparlayamıyorlar.

Hubie Green'i tanıdığını söylemek bütün olayı yeniden yaşatacaktı onlara.

- Biliyorum, dedi Ria Bu nedenle adını bilmiyormuş gibi yaptım.

- Çok iyi ettin, dedi Andy hayran bakışlarla.

- Komik olan ne biliyor musun? İrlanda'da öylesine dürüst ve açık sözlüyümdür ki... Buraya geldiğimden beri sürekli rol yapıyor, hiç neden yokken şunu bunu örtbas ediyorum.

- Her zaman bir neden vardır, diye gülümsedi Andy.

- Gereksiz nezaket, dedi Ria.

- Pekâlâ şimdi bir rol daha yapacağız, sen bu internet işini kendi kendine öğrenmiş gibi davranacaksın, sonra rol yapmayı bırakırız, tamam mı ?

- Tamam, dedi Ria biraz güvensiz bir havayla.

Bir arkadaşın yapamayacağı kadar yaklaşmıştı ona. Bu kesindi. "Elektronik postası olan kimleri tanıyoruz?" diye sordu.

- Hubie! Ona her zaman mesaj gönderebileceğimizi söylemişti.

- Hubie. Tabii.

- Ne var bunda? İyi bir çocuk Hubie.

- İyi, iyi-

- Anlatsana. Olan biteni hiç bilmiyorum. Marilyn'in çok ketum olduğunu düşünüyorum. Sağa sola sorular sormamı istemez sanıyorum, bilmemi isteseydi kendisi anlatırdı, pek bir şey de anlatmadı yani.

- Bundan dolayı kızıyor musun?

- Doğrusu oğlunun öldüğünü söylemeliydi. Dublin'in yarısının ona, "Zavallı Ria, ah, kocası bir genç kızla kaçan zavallı Ria" desin istemem. Onun arkadaşlarımdan bilgi istemesini beklemediğime göre, ben de onunkilere sormamalıyım... yani bu..."

330

- Bu ne Maria ? Andy adının kısaltılmış şeklini tam olarak öğrenmemişti ve nedense Ria da onun kendisine başka bir adla seslenmesinden hoşlanıyordu. Aralarında geçenleri ya da geçebilecek olanları zaman kavramından uzak tutuyordu.

- Yani burada gizemli bir durum var. Benim yaşadıklarımın esrarengiz bir yönü yok, böyle gelmiş böyle gider. Erkek kadınla evlenir, daha farklı, daha genç, daha taze birini görür, karısına veda eder. Gizemli olan tek yönü, öykünün burada bitmesi.

- Maria, çok acı konuşuyorsun.

- Ne yani, sevinçten oynayayım mı? Olanlar açıkça ortada. Burada durum farklı, çok farklı. Her şey sinsi bir sessizlikle örtülmüş. O oda çocuğun mezarı sanki. Kimse kazadan söz etmiyor.

- Ama anlıyorsun... diye başladı Andy.

- Hayır, doğrusu anlamıyorum. Hawaii'de bulunan ağabeyin Greg'le konuşurken ona ne dedim biliyor musun? Bak söyleyeyim, "Dale orada iyi eğleniyor mu?" diye sordum. Bunu neden söylediğimi merak ettiğini düşününce tüylerim diken diken oluyor.

- Nedenini bilir o, diye avuttu Ria'yı Andy. Marilyn'in sana söyleyemediğini anlamıştır.

- Bak, bu kaza oldu diye çok üzgünüm. O odaya girdim ve Ho-nolulu'da sörf yaptığını sandığım çocuk için ağladım, ağladım. Onun ölmüş ve toprak altında olduğunu aklıma getirdikçe ağladım, ama gene de konuyu konuşabilmeliyiz. Her zaman değil, tamam, biz İrlandalılar bu tür konulan durmadan konuşmakla ünlü-yüzdür gerçi, ama öyle demek istemiyorum. Marilyn odayı böylece bırakmış ve bana oğlundan tek kelime etmemiş. Bu doğal değil Andy. Sen bile Hubie'nin adını duyunca donup kalıyorsun. Hiç kimse bana neler olduğunu anlatmazsa gider Hubie'yle konuşurum.

- Bunu yapma.

- Hayır, tabii yapmam. Sadece bunun çok garip olduğunu anlatmaya çalışıyorum.

- Biz bunu bilmiyor muyuz sanıyorsun ?

- Ne demek istiyorsun ?

- Bak, bu dünyada herkesin gerçekten, ama gerçekten mutlu sayabileceği tek evlilik varsa, o da Greg ile Marilyn'in evliliği idi. Ama o kaza gecesinden beri birbirlerini iki insan olarak görmeyi başaramadılar.

- Birbirlerini suçladılar falan mı ?

- Bu olanaksız. Hubie ile iki arkadaşı ve Dale motosiklet deli-siydi, ama yaşları küçüktü ve hepsinin de ailesi, arka bahçelerinde motosiklet görmekle çocuklarının odalarında eroin bulmak

33]

arasında fark olmadığını düşünüyordu. Hubie'nin doğum gününde çocuklar bir yere gitti. Piknik yapacaklardı, ben biliyorum, çünkü o sırada oradaydım. Andy kalktı ve çalışma odasını arşınlamaya başladı. Biraz bira içtiler ve iki motosiklet gördüler, bunun tanrıların gönderdiği bir armağan olduğuna karar verdiler.

- Buldular mı yani ?

-/Bir lokantanın kapısındaymış. Hubie ile ölen diğer çocuk Johnny biraz yaramazdı. Çok değil ama yıkıcılık eğilimleri gösteriyorlardı. Diğerlerinden büyüktüler ayrıca, çok değil ama biraz büyük. Ama o yaşta ay farkı bile önemlidir.

- Biliyorum, dedi Ria ve ansızın Annie'den bir yaş büyük olan, ama davranışlarında birkaç yıl farklı olan Kitty'yi düşündü.

- Karakol ifadelerinde deneme sürüşü dedikleri bir şey yapmışlar, köşeyi döndüklerinde motosikletlerden birine kamyon çarpmış. Bu da çok doğal, çünkü Johnny'nin kullandığı ve Dale'in de onun arkasında olduğu motosiklet yolun ters tarafından gidiyormuş. Johnny anında ölmüş. Dale'se altı ay boyunca bitkisel hayatta kaldı, sonra oksijeni kesmeye karar verdiler.

Yaşanan trajedi karşısında ikisi de bir süre sessiz kaldı.

- Marilyn, ölünceye dek hiçbirini bağışlamayacağını, Greg'se bağışlamayı öğreninceye dek asla rahat edemeyeceklerini söyledi.

Ria'nın gözleri dolmuştu. "Bu yüzden araları açıldı ha?"

- Sanıyorum. Greg fazla bir şey söylemiyor. Bilirsin, erkekler duygularını anlatmak konusunda beceriksizdir.

- Sen hiç de fena değildin, öyküyü bana çok tatlı anlattın ve biliyorsun ki sadece merak ettiğim için sormamıştım.

- Biliyorum, dedi.

- Şimdi neden onu hep korumaya çalıştığımı anlıyor musun? Neden Carlotta'ya, Heidi'ye ya da başka birine sormak istemediğimi ?

- Tabii anlıyorum. Sen de Hubie'ye sormanın neden doğru olmayacağım anlıyorsundur herhalde. O çocuğun yükü çok ağır: onun doğum günüydü, çocukları sarhoş eden oydu, çalıntı motosikleti süren onun arkadaşı Johnny'ydi, o ve bir başka çocuk hayatta kaldı. Aslında üniversite ücretini karşılamak için bu internet öğretmenliği işine girişmesi beni etkiledi bir bakıma.

- Evet. Elbet ona karşı biraz küskün hissediyorsun kendini, dedi Ria.

- Onun kabahati yoktu; Dale'i öldürmeye niyeti yoktu, diye Ria'yı avuttu Andy.

- Ama biraz garip, öyle değil mi ? Özel bir konuya burnumu soktum, affedersin.

- Bak, seninle ilgisi yok bu işin. Bırak bunları Maria, şimdi ödev saati, haydi dersimizi çalışalım.

Hubie'ye bir mesaj gönderdiler, o da, "Tebrikler Bayan Lynch! Çok başarılısınız" diye yazdı ona. Sonra Heidi'ye yazdılar.

Ria kahkahadan kınılıyordu. "Yarın Mezunlar Derneği'nde ona benden bir mesaj geldiğim söylediklerinde düşüp ölecek!"

- Keşke yazacağımız biri daha olsa, dedi Ria.

- Var, benim moteldeki dizüstüne bir mesaj gönderebiliriz, dedi Andy.

- Sen de bu akşam bana telefon edip mesajın gelip gelmediğini söylersin, dedi Ria.

- Ya da yarın ? dedi Andy sesini yumuşatarak. Ria bu sözlerin anlamını hemen kavrayamadı. Burası ne kadar güzel, bu evde gene kahkahalar atıldığını duymak öyle hoş ki, dedi Andy. İkimizin de bir bağı yok, ihanet edeceğimiz ya da inciteceğimiz kimse yok. Gecenin geri kalan bölümünü de birlikte geçirsek iyi olmaz mı? Elini Ria'nın çenesine koymuş, yüzünü kendisinininkine doğru kaldırmıştı.

Ria yutkundu, konuşmaya çalıştı. Bu sessizliği fırsat bilip öptü onu Andy, incitmeden, ama tutkuyla öptü. Sonra elini Ria'nın omzuna attı.

Ria kendini geri çekti, şaşırmıştı. Ria Lynch bu yıl kasım ayında, Clark Gable'ın ölüm yıldönümünde otuz sekiz yaşına basacaktı. Yirmi iki yaşından bu yana, kendisinden bıkan ve onun iyi giden mutlu bir evlilik sandığı yaşantıda artık hiçbir şeyin kalmadığını söyleyen erkek dışında kimseyle öpüşmemişti.

- Açıklamalıyım, diye başladı. -Şartını?

- Evet. Çok, çok güzel bir gece geçirdim seninle, ama nasıl anlatayım, ben...

- Biliyorum, biliyorum. Andy şu an onun kulağını öpmekteydi, hatta yüzünü yavaşa onunkine gömer gibiydi, Ria az daha kendinden geçecekti.

- Andy, yanlış işaretler veriysem beni başışla. Bundan daha mutlu bir gece geçiremezdim. Bunu içtenlikle söylüyorum, inan, ama daha ileri gitmek istemiyorum. Oyun oynuyor değilim, asla yapmadım bunu, gençliğimde erkeklerle çıkarken bile yapmadım. Ama çoğu kez yanlış anlaşıldım; sen de farklı düşündüysen, kabahat benim. Yani biraz deneyimsizim.

- Ağabeyime burda olduğumu söylemeyince bu tür umutlara kapıldım.

333

- Biliyorum, biliyorum. Andy'nin umuda kapılmakta haklı olduğunu kabul ediyordu Ria.

- Ama çok güzel bir gece geçirdiğimiz fikrine yürekten katılıyorum. Yatakta bitmesi şart değil, öylesi çok daha güzel olurdu, ama olamıyorsa, güzel yanlarını anımsarız biz de.

- Her saniyesi güzeldi, diye gülümsedi ona Ria, üstelemediği, yanlış anlamalara neden olduğuna kızmadığı için şükrediyordu.

- O İrlanda patates silkmesi. Parmak yediren Yahudi yemeği, dedi Andy.

- Sezar salatası, Sezar salatalarının şahı, dedi Ria.

- Çilekli pasta. Hem de evde yapılmış.

- Piknik buzluğundaki harika şarap.

- Bak, ne kadar çok iyi şey varmış! Bu gece makinene bak, okunmayı ve yanıtlanmayı bekleyen mesajlar olabilir, dedi Andy ve gitti.

Tabağı çanağı kaldırdı ve mesajlarına bakmak üzere çalışma odasına gitti. İki mesaj vardı. Biri Hubie'dendi. "Göndermeyi bildiğiniz gibi almayı da biliyor musunuz diye kontrol ediyorum, Bayan Lynch! Hubie Green." Sonra bir de Andy'den mesaj gelmişti. "Yıllardır yediğim en güzel, en hoş yemek için çok teşekkür ederim. Greg gibi ben de mezunlar pikniği haftasında burada olacağım, ama fırsat olursa o tarihten önce de buluşabiliriz, bundan büyük mutluluk duyarım. Yeni dostun Andy Vine."

Şu işe bakın! Canlar sıkkan Ria Lynch'in, zavallı, terk edilmiş Ria'nın, çekilmez, sıkıcı, yorucu Ria'nın Andy Vine diye yeni bir dostu vardı şimdi. İnandırıcı bir hayır çekmeseydi, şu anda bu kişinin âşığıydı üstelik. Holdeki aynada yüzüne baktı, acaba nasıl olurdu diye geçirdi içinden. Danny dışında hiçbir erkekle seviş-memişti. Bedenini çok iyi tanıyan ve ona müthiş zevk veren Danny dışında...

Bu adamın önünde soyunmak garip, yapamayacağı bir şeydi. Herkes nasıl yapıyordu bu işi? Daha nerdeyse tanımadıkları kişilerle nasıl böyle anında yakınlaşabiliyorlardı ? Rosemary gibileri örneğin. Ama Rosemary, Rosemary gibiydi. Nerdeyse kusursuzdu. Ria kendi poposunun biraz sarkık olabileceğinden, çıplakken çirkin görüneceğinden korkuyordu. İyi ki de Andy bedenini elleriyle tanımak yönünde girişimlerde bulunmamış, böylece kendi bedeninin eleştirilmesi korkusunu yaşatmamıştı ona. Öte yanda bir erkeğin kollarını bedeninde hissetmek, arzu edildiğini bilmek ne güzel olurdu.

Göğüs geçirdi ve Dale'in odasına daldı. Dale Vine'ın tuttuğu

334

özel defterin sayfalarını çevirmeye başladı; motosiklet resimleri, gazete reklamları, birkaç motosiklet sürücüsünün dergilerden kesilmiş resimleri yapıştırılmıştı deftere. Bunları, bir insanın tek çocuğunu öldüren aygıtların resimlerini ortada bırakmak yürek isterdi. Marilyn amma da güçlüydü demek, ama evinde kalacak kadına oğlunun öldüğünü söyleyememişti. Anlaşılması güç biriydi bu Marilyn.

Marilyn öyle çok çağrışı gen çevirmişti ki, bu kez hayır derse hakaret etmiş sayılacağından korktu. Ria'nın mutlu edilmesi ner-deyse olanaksız, çekicilikten uzak ablası Hilary'nin çağrısını kabul etse iyi olacaktı. Kadın çok üstelemiş, kıyıda bir piknik yapmaları için birkaç kez telefon etmişti. Suyu girmek hoş olabilirdi, Marilyn onun da bu meraklı İrlandalılarından farksız olduğunu geçirdi aklından. Sorulara belli belirsiz yanıtlar vermeli ve kendileriyle ilgili sorular sormalıydı, o zaman susturabilene aşkolsun, durmadan konuşuyorlardı, yapılacak tek şey oturup dinlemektir.

Hilary büyük işler yapmaya soyunmuş birinin hevesi ve titizliğiyle çıkageldi. "Trenin kalabalık olduğu saate rastlamayacağız, bu çok iyi olacak" dedi.

- İyi. Ben hazırım.

- Aman Tanrım, Ria bu bahçeyi görünce aklım oynatacak. Hazine falan mı arıyorlar?

- Otlar temizleniyor, Ria döndüğünde çok güzel olacak burası. Kardeşinin evi çok güzel, değil mi ? dedi Marilyn.

- Ben sana bir şey söyleyeyim mi, bence Ria ile Danny kolay para kazandılar, böyle şeylerin acısı çabuk çıkar.

- Ne demek istiyorsun, anlamadım ? Birer fincan kahve içelim mi, yoksa trene yetişmek için hemen yola çıkmamız mı gerekiyor?

- Birer kahve içebiliriz herhalde. Bir şeyler pişirmedin mi, kek falan gibi?

Hilary tıpkı Brian'ın yaptığı gibi eleştiren bakışlarla mutfağı gözden geçirdi, orada olmayan bir şeyleri arıyordu besbelli.

Marilyn şaşırılmıştı. "Hayır, yapmadım. Ama zaten gezmeye gitmiyor muyuz ?"

- Neyse orada bir şeyler yeriz.

- Evet, evet güzel fikir, yolumuzun üzerinde mezeci falan var mı?

- Ne var mı ?

- Yani, yiyecek alacağımız bir dükkân.

- Öyle yerlerden ıvır zıvır almak lokantada yemek yemek kadar pahalı olur. Ben sandviçi falan kastetmiştim. Marilyn çağrışı kabul ettiğine pişman olmaya başlamıştı, ama artık çok geçti. Şu

335

yumurtalardan ikisini haşlarız, bir iki domates, iki dilim jambon, ekmeğimizi yanımıza, yetmez mi ?

Hilary yumuşamışa benziyordu. Birlikte birkaç piknik malzemesini bir araya getirdiler, istasyona giden bir otobüse yetiştiler, sonra Dun Laoghaire trenine bindiler. Elektrikle işleyen küçük bir trendi bu. Güney sahilleri boyunca ilerliyordu, Marilyn yol boyunca gördüğü güzellikleri sevinçle övdü.

Hilary de mutlu olmuştu. "Martin'le bundan hoşlanacağını tahmin etmiştik."

- Martin'le nasıl tanıştığınızı anlat, dedi Marilyn. Gururla anlatılan garip bir yoksullaşma öyküsü dinliyordu Marilyn; para biriktirip evi almalar, yapılan yatırımlar, bir kenara konan tasarruflar, kıt kanaat geçinmeler hep anlatıldı. Trenden indiler ve denize girebilecekleri yere yürüdüler. Parlak ama soğuk izlenimi veren deniz kıyısında yürürlerken Hilary emlak fiyatlarından, Martin'in kardeşlerinin Batı'da küçük bir çiftlik alacağından, Martin'in öğretmenlik

yaptığı, kendisinin de büro işlerinde çalıştığı okulda on dört yaşındaki çocukların gebe kalışından söz etti.

Yüzecekleri yere geldiklerinde Marilyn sevinçle haykırdı: "Bak, Martello Kulesi ve Joyce Müzesi! Nerde olduğumuzu biliyorum. Ulysses burada başlıyor. Tam tamına burada."

- Evet, doğru, dedi Hilary ama James Joyce onu pek ilgilendirmiyordu.

Üzerinde "erkekler mahsus" yazılı tabelayı gösterdi, herkes bunun resmini çekerdi. Annesi burada denize giren ve plajın herkese açık olmasını sağlayan ilk feministlerden söz etmişti ona.

- Ama annenin zamanında olamaz bu olay ? dedi Marilyn.

- Benim zamanımda bile olabilir! Bu yıl kırkıma gireceğim, dedi Hilary düşünceli bir havayla.

- Ben de, dedi Marilyn.

Birbirlerinden tümüyle farklı iki kadın arasında ilk dayanışma işareti belirmişti. Denize girdiler, Marilyn iliklerine dek dondu; çıkınca uyduruk piknik yemeklerini yediler. Daha çok Hilary konuşuyordu.

- Ria'nın evliliğini anlatsana, dedi Marilyn.

Ria hakkında konuştular. Hilary öyküyü bildiği şekliyle baştan sona anlattı. Durumu ansızın açıklamış ve anında gitmişti Danny. Böyle saçma şey olur muydu hiç, ama kimsenin ahi yerde kalmazdı. Barney McCarthy artık altın yumurtlamıyordu, siyasî yakınları artık iktidarda değildi. Bay Danny Lynch oyununun son perdesi oynanmaktaydı.

336

- Onu sever miydin?

- Adam beni sinirlendiriyordu, Ria'ya göre fazla akıllı ve fazla yakışıklıydı. Bunu hep söyledim, sonunda dediğim çıktı. Haklı çıktığıma seviniyor değilim. Ben şahsen mutlu bir evlilik yaptım, onun da öyle olmasını isterdim. Senin evliliğin mutlu geçiyor mu? diye sordu ansızın Hilary.

- Bilmiyorum, diye yanıtladı onu Marilyn.

- Ama bilirsin.

- Hayır, bilmiyorum.

- Kocan ne düşünüyor peki?

- O çok mutlu olduğumuzu sanıyor. Birbirimize söyleyecek sözümüz kalmadı. Ama o normalmiş gibi sürdürmek istiyor her şeyi.

- Seks mi demek istiyorsun? diye sordu Hilary.

- Evet. Bir zamanlar iyiydi. Ama şimdi, boş. iki yıl önce rahmimi aldurdım, yani kırk yaşında bir kadın çocuk yapabilse bile, ki yapabilir, benim için böyle bir olasılık yok.

- Bana sorarsan bu durumda bile seninle yatmak istediği için şanslısın. Benim çocuğum olmuyor, Martin de ilişkiye girmememiz gerektiğine inanıyor. Cinsel ilişkimiz yok.

- İnanmıyorum, dedi Marilyn.

- Doğru söylüyorsunuz.

- Ne zamandan beri?

- On altı yıllık evliyiz... aşağı yukarı sekiz yıldır yatmıyoruz, çocuğumuzun olamayacağını öğrendiğimizden beri.

- Sen daha önce de biliyor muydun?

- Daha baştan biliyordum. Falcıya gitmiştim. Söyledi kadın.

- Ona inandın mı peki ?

- Tamamen. Herkesin başına gelecekleri önceden bildi. Hilary çöpleri topladı, bir kesekâğıdına doldurdu.

Bu medyumun kendisine söyledikleri de içinde olmak üzere, her konuda kesin tavırlı, kararlı ve kendinden emindi. Bu çok garip bir ülkeydi. "Kadın medyum mu?"

- Bilmiyorum, olacakları biliyor işte.

- Medyum mu? Ölümlerle ilişki kuruyor mu?

- Sanmıyorum, dedi Hilary. Zaten ben ölümlerle konuşmak değil, yaşayanlarla ilgili şeyleri bilmek istedim.

- Başka neler söyledi sana?

- Mutlu bir evlilik yapacağımı söyledi, bu doğru çıktı; sonra? ağaçlıklı bu- yerde oturacağımı söyledi, bu henüz gerçekleşmedi.

Marilyn bir an durdu, faiz oranlarından başka hiçbir şey düşünmeyen ve dölleme olasılığı taşımayan, cinsel birleşmeye inanma-

337

yan bir adamla yaşayıp, mutlu bir evlilik sürdüğünü kabul eden bu kadını düşündü.

- O falcı hâlâ duruyor mu ? diye sordu Marilyn.

Temmuz ayında bundan güzel olamazdı hava. Herkes böyle diyordu. Çocuklar bronzlaşmıştı, çok eğleniyorlardı.

- Botla açılabilir miyiz, Baba? diye sordu Annie.

- Olmaz Annie, çok tehlikeli.

- Öyleyse neden verdiler bize bunu ?

- Onu bize verdiler Prenses, size değil, çocuklara değil.

- Bırak alsınlar Danny, dedi Bernadette.

- Olmaz tatlım, kürek çekmeyi bilmiyorlar.

- Peki nasıl öğrenecekler? diye sordu Bernadette. Onları görebileceğimiz yerlerde dolaşsınlar, olur mu? Bu zararsız bir ödündü. Danny küçük botla kıyı kıyı dolaşan kızı ile oğluna gururla baktı.

- Onları iyi idare ediyorsun, ama korkusuzsun. Ria olsa ördek gibi yanlarında yüzmeye kalkardı.

- Çocuklara özgürlük vermek gerek, dedi Bernadette. Yoksa senden nefret ederler.

Danny elini kızın karnına koydu ve Noel'e kadar aralarına katılacak olan kızı ya da oğlanı, gerçek kişiyi düşündü. "Biliyorum ama kendi bebeğimiz olunca da aynı şeyleri mi hissedeceksin acaba?"

Bernadette şaşkın şaşkın baktı ona. "Elbette!" dedi. "Bütün çocukların koyunlar gibi aynı sürüde yetişmelerini istemezsin, öyle değil mi?"

Danny Ria'yla tam da bunu yaptıklarını ve bu nedenle oradan kaçmaya can attığını düşündü. Başını kızın kucağına koydu ve gözlerini kapattı. "Sen uyu, ben bota bakarım" dedi Bernadette.

Finola Dunne, gazete okurken bazı haberleri onlara da aktarıyordu. "Şaşılacak şey" dedi birden.

- Nedir şaşılacak şey? diye sordu Danny. Hâlâ çimenlerin üzerine yatmış durumdaydı, Bernadette'se papatyalardan şeritler yapıp Danny'yi bağlıyormuş gibi üzerine diziyordu.

- Polly satışa çıkarılmış! Dublin'de yıllardır iş yapan en büyük kiralık giysi dükkânıydı oysa.

Danny birden doğruldu. "Ne satışı ?"

- Burda öyle yazıyor.

Gazeteyi kaptı, paragrafı okudu. "Telefon etmem gerek" dedi. "Kahrolası çocuklar nerde, botları nerde, neden bıraktın ki onları ?"

- Danny, botu kıyıya çektiler. Sen uyuyordun. Dondurma almaya gittiler. Lütfen, lütfen sakın ol. Ne olup bittiğimi bilmiyorsun ki.

338

- Bal gibi biliyorum.

- Ee, bize de söyle o zaman ? Polly'nin satılması demek Bar-ney'nin parasız kalması anlamına mı geliyor yani ? diye sordu Bernadette.

- Evet öyle. Bunu bile burda oturup papatyalardan taç ya da zincir yapamazsın herhalde.

- Kalp krizi geçirmektense papatyalardan taç yapmayı yeğlerim, dedi Bernadette.

- Sevgilim, sevgilim Bernadette, bizim için dünyanın sonu gelmiş olabilir.

Anlamıyorsun, daha çocuksun sen.

- Böyle söylemesen iyi olur, yaşımı baştan beri biliyordun, dedi Bernadette.

- Barney'le konuşmam gerek, ne olup bittiğini öğrenmem gerek. Danny'nin yüzü kireç gibiydi.

- Sakinleşmeni bekleyeceğim, şu halinle hiçbir şey anlayamazsın.

- İşin aslını öğrenmeden sakinleşmem olanaksız. Belki o zaman bile sakın olamam. İnanamıyorum, bana bir şey söylemeden bunu nasıl yapar. Dostuz biz. Onun oğlu sayılırım, sık sık da söyler bunu.

Bernadette buna da bir yanıt buldu: "Bu durumda başı derttey-se sana açılması başkasına açılmasından daha zordur."

- Tasalanmıyor musun, korkmuyor musun ?

-Neden?

•

- Başımıza geleceklerden ?

- Yani yoksul olmaktan mı demek istiyorsun? Neden korkayım. Hiç yoksulluk çekmemiş değilsin ki Danny. Hayat devam ediyor, daha önce de öyle oldu.

- O o zamandı, bu şimdi.

- Şimdi yaşamın için daha çok nedenin var.

Danny Bernadette'in ellerini elleri arasına aldı. "Sana her şeyi vermek istiyorum. Senin için ve bebeğimiz için güneşi istiyorum, ayı ve yıldızları istiyorum."

Bernadette gülümsedi ona, bu hafif gülümseyiş hep Danny'yi can evinden vururdu. Bernadette başka bir şey demedi. Onun bu tavrı Danny'yi çok mutlu ediyordu. Bernadette hangi yaklaşımın iyi olacağı konusunda kafa yormuyordu. Danny'ye sakin olmasını söylemiş, kenara çekilmişti. Konu onu ilgilendirmiyordu. Her şeyi ona bırakıyordu.

- Babam nerde ? diye sordu Annie. Ona çikolatalı dondurma aldık.

- Telefon etmeye gitti, dedi Bernadette.

339

Brian hemen bir karar alınmasını istedi. "Hemen gelir mi, yoksa bunu biz mi yesek ?"

- Bence biz yiyelim, dedi Bernadette.

- Ben Danny.

- Hava tam sana göre ha! Eminim çok güzeldir oralar. Barney neşeli görünüyordu.

- Bamey, neler oluyor?

- İşleri bırakıp tatile çıkma konusunda benden betersin ha.

- Beni aradın mı ? Cep telefonumun şarjı bitmiş, bir bardan telefon ediyorum.

- Hayır, seni aramadım, tatilini huzur içinde geçirmen için... Barney'nin sesinde hiç telaş yoktu.

- Gazeteyi okudum, dedi Danny.

- Ne gazetesi?

- Polly satışa çıkmış.

- Evet, çıktı.

- Bu ne demek oluyor Barney ?

- Şu demek oluyor: Polly çalışmaya ara vermek istiyor, iyi bir teklif aldı, daha yükseğini veren olur mu diye piyasa araştırması yapıyoruz, hepsi bu.

- Uydur uydur söyle. Polly ara vermek istemez, çünkü zaten dükkâna uğramıyor.

- İyi ama kendisi öyle söylüyor. Kadınları bilirsin... sağları solları belli olmaz.

Danny Barney'nin müşterilerle bu şekilde konuştuğuna çok tanık olmuştu. Ya da muhasebecilerle, avukatlarla, politikacılarla, banka müdürleriyle... Köşeye sıkıştırılması gereken herkesle böyle konuşurdu. Yalın, saf, neşeli, hatta biraz şaşkın... Geçmişte hep işe yaramıştı bu yöntem. Ama Danny'yle daha önce hiç böyle konuşmamıştı. Ansızın bir şey geldi aklına. "Şu anda yanında kimse var mı ?"

- Hayır, hiç kimse yok, neden sordun ?

- İşler yolunda mı Barney? Bana doğruyu söyle.

- Nasıl yani ?

- Nasılını pekâlâ biliyorsun. Başımız suyun üzerinde mi ? Borç içinde mi yüzüyoruz ?

Barney güldü. "Yapma Danny, güneş başına mı geçti yoksa? Borç içinde değil, mavi sulardayız dostum."

- Yani bu sefer paçayı kurtarabilecek miyiz ?

- Her zaman kurtarmadık mı ?

340

- Daha önce Polly'yi satmak zorunda kalmamıştın hiç.

- Şimdi de satmak zorunda değilim. Barney'nin sesinde hafif bir öfke seziliyordu. Danny bir şey söylemedi. Eh başka diyeceğin yoksa tatiline devam et, tamam mı, pazartesi döndüğünde zimba gibi olmalısın.

- İhtiyacın varsa hemen gelebilirim. Ötekileri burada bırakırım, arabaya atlar gelirim.

- Pazartesi görüşürüz, dedi Barney McCarthy ve telefonu kapattı.

Danny'nin elleri azıcık titriyordu, barmenden bir konyak istedi. Barmen ona anlayışla baktı. "Küçük bir tekneye sıkıştırılmış aile yaşantısı insanın başını ağrıtabilir bazen" dedi.

- Evet, dedi Danny, ancak konuştuğunun bilincinde değildi. Akli çok uzaklarda, Barney McCarthy'nin bürosundaydı. Telefon yüzüne kapatılmıştı, bu bir abartma değildi. Barney'nin bunu başkalarına yaptığına çok tanık olmuştu. Şimdi tezgâhın müşteri ta-rafındaydı.

- Kaç çocuk var? diye sordu barmen.

- İki, biri de yolda.

Göl kenarında bar işletmesi sayesinde türlü türlü insan tanımış, ancak bu adamki kadar bembeyaz ve gergin bir yüzü hayatında görmemiş olan barmen, "Senin işin zor" dedi Danny'ye.

- Yarın ablanla birlikte medyuma gideceğim, dedi Marilyn Ria'ya telefonda.

Arabayı kullanabilir miyim ?

- Arkadaşın Heidi'yle internet kursuna gidiyorum. Senin dizüs-tü bilgisayarını kullanabilir miyim ?

Sheila Maine Ria'mn sesini duyduğuna çok sevindi. Gertie ona hiçbir şey söylememişti, ne güzel bir sürprizdi bu.

- Gertie sık sık yazıyor mu sana?

- Genellikle haftada bir mektup gelir. Olan biteni anlatıyor bana. Zavallı

Gertie'nin yaşantısına ilişkin güzel şeyler anlatması için

büyük bir düşsel olaylar kataloguna ihtiyacı olduğunu düşününce yüreği hopladı Ria'mn. "Gertie çok iyi, onu sık sık görüyorum" dedi Ria.

- Biliyorum, bana yazıyor. Her gün çat kapı sendeymiş.

- Öyle, dedi Ria. Gertie Tara Sokağı'ndaki eve çat kapı gelişinin nedenini, Jack'in içki parasını çıkarmak için genellikle dizlerini kızarta kızarta yerleri ovduğunu yazmamıştı. İnsanda gurur olmalıydı sonuçta. Bu da Gertie'nin hakkıydı.

i ş

•' "'ı

341

- Westville'e, bana gelir misin ? Çok hoş bir evde oturuyorum. Çocuklar da iki hafta sonra burada olacak.

Sheila onu görmek istediğini, cumartesi günü çocuklarıyla geleceğini söyledi;

Max o gün nöbetçiydi, dolayısıyla o gelemezdi. Bir saatlik yoldu sonuçta,

gelecekti. "Sen de o yakışıklı kocana onu tekrar görmeyi dört gözle beklediğimi söyle. Tara Sokağı'ndaki eve geldiğimizde öyle konuksever davrandı ki."

Ria birden Gertie'nin düşler kenti Dublin'de herhangi bir evlilik sorunu

yaşandığını yazmamış olduğunu anladı. Ria'nınkini bile yazmamıştı. Sheila'ya

ancak eve geldikten sonra anlatacağı öyküsünü. Telefonda çok uzun sürecek ve

bıktırıcı olacaktı. Çok sık anlatılan ve her anlatışta biraz daha anlaşılmasız

hale gelen bir öyküdü onunki. Herkes Ria'nın artık kendine geldiğini sanıyor,

her telefon çalışında arayan Danny olabilir diye yerinden sıçradığını akıllarına getirmiyorlardı. "Tatlım" diyecekti Danny, "beni bağışla." Ya da "Yeniden başlayabilir miyiz?"

Ria her iki sorunun da yanıtını hazırlamıştı. Evet diyecekti ve bunu yürekten söyleyecekti. Danny onun sevdiği erkekti, bütün bunlar korkunç bir hatadan başka

bir şey olamazdı. Bir dizi olay birikmiş ve denetlenemez hale gelmişti. Ria bu

konuyu fazla düşünmezse, dua etmezse, fazla umuda kapılmazsa, istediğinin

gerçekleşeceğini söylüyordu kendi kendine.

Rosemary Bayan Connor'ın müthiş şaşkırtıcı olduğunu söyledi, Marilyn'in ağzı bir

kanş açık kalacaktı. "Rosemary bugün şık gül pembesi ipek giysisi içinde

özellikle hoş görünüyor" diye düşündü Marilyn. Bir komşuyu ağırlamaktan çok

düğüne giderken giyilecek bir şeye benziyordu giydiği. Bir çiçek şirketi

tarafından düzenlenmiş güzel çatı bahçesini hayranlıkla överek çaylarını

içtiler. Rosemary Bayan Connor'ın Freud Enstitüsü tarafından muayene edilmesi

gerektiğini söyledi. Kadın geleceğe ilişkin hiçbir şey görmüyor, hiçbir şeyi

açığa çıkarmıyor, herkesten birer servet alıyor, öte yanda giderek yoksullaşıyor ve veremliye benziyordu.

Marilyn şaşırılmıştı. "Sen gittin mi ona?"

- Evet, çocukken birkaç kez gitmiştik. Ria ve Gertie'yle birlikte gittik.

- Size ne dedi peki?

- Hiçbir şey. Ama yüzünde büyük bir acı ve ıstırapla baktı fallarımıza. İyi rol yapıyor, bu konuda hakkını yiyemem.

- Ama sana farklı bir şey söylemiş olmalı ?

- İlginçtir, bana iyi bir dost olmadığımı söyledi. Rosemary güldü.

- Peki iyi miydin ? Marilyn kafa karıştırıcı sorulan pat diye so-ruveriyordu.

- Hayır, sanmıyorum. Bak, ben işkadınıyım, iş yaparken her saat birine karşı kötü dost olmak zorundasın.

- Herhalde.

- Ama geçen hafta Polly Callaghan'a büyük bir dostluk gösterdim. Bana geldi, bir broşür bastırmak istediğini söyledi. Hani renkli, süslü püslü broşürlerden. Faturanın ödenmeyebileceği içime doğdu birden. Polly'yi severim. Bu yüzden onun dostluğunu yitirmek istemedim, gel seninle bir değiş tokuş yapalım, dedim ona. Ben senin dükkânından bir şeyler alayım, sen de broşüre para verme. Ve işte bu elbiseyi aldım. Ne diyorsun ?

- Bunu neden yaptığını anladı mı ?

- Belki. Rosemary düşündü bir an. Barney McCarthy'ye anlattığında o kesinlikle anlar. Neyse bunu bir kenara bırakalım şimdi. Bayan Connor'a gidecek misin? diye sordu Marilyn'e.

- Evet, ölümlerle konuşmak için, dedi Marilyn.

Ve o serinkanlı, güven dolu Rosamary Ryan, hayatında ilk kez ne diyeceğini bilemedi.

Marilyn, Hilary'yi arabaların tarlada park ettiği bu yere götürebilmek için arabaya alışması gerektiğine karar verdi. Amerika'da otomatik vitesli araba kullanıyordu gerçi ama, normal vitesli arabaya da alışıktı, dolayısıyla vites sorunu yoktu. Yalnız herkes Dublin trafiğinin düzeni ya da düzensizliği konusunda uyarıyordu onu, park yeri bulmak sorunu, ayrıca sürücüler önlerindeki aracı geçmek istediklerinde ancak canlan isterse işaret veriyorlardı. Arabayla ilk çıkışında onca olayla karşılaşacağı hiç aklına gelmezdi. Tara Sokağı 16 numaraya döndüğünde titriyordu. Colm onun arabadan inerken sendelediğini gördü ve iyi olup olmadığını sordu.

- Yemin ederim pat diye önüne çıkıyorlar, dedi. Nerdeyse bir düzine yayayı öbür dünyaya gönderiyordum. Işıklar ne renk olursa olsun karşıdan karşıya koşturuyorlar.

Colm güldü. "İlk gün her zaman en kötü gündür, neyse sonuçta eve geldin ve görünüşe bakılırsa konuklann olacak." Başıyla bahçe kapısını işaret etti, Nora Johnson ile Pliers içeri girmekteydi.

- Marilyn ben geldiiim, diye seslendi Nora.

- Allah kahretsin, dedi Marilyn.

Colm şakadan onu azarlar gibi, "Şişşt, Marilyn," dedi ve hemen arka bahçeye geçerek onu sorunuyla baş başa bıraktı.

- Hilary'yle birlikte yemek yiyecektik, acaba bize katılır mısın diyecektim ?

- Teşekkürler Bayan Johnson, ama şu anda bir yere gidecek durumda değilim... diye başladı Marilyn.

- Olsun, zaran yok, burada yeriz öyleyse.

- Burada mı ? Marilyn yabancı gözlerle bahçeye bakındı. Nora Johnson nerdeyse evin içine girmişti bile. "Hepimiz için çok daha iyi, çok daha kolay olur böylesi" dedi. İstenmediğini anlayacak biri değildi. Azıcık bir soğukluk karşısında küsecek yapıya sahip değildi. Onu uyarabilecek kadar açık bir ima yoktu yeryüzünde.

"Şimdi yandık işte" dedi Marilyn kendi kendine. "Dublin trafiğini hallettimse yemek de yapabilirim, öyle değil mi ?" Yüzüne zoraki bir gülümseme takarak Ria'nın annesini içeri buyur etti.

Çok geçmeden Hilary de geldi. "Annem burada buluşmamızı söyledi, nereye gidiyoruz ?"

- Marilyn bize yemek hazırlayacak, dedi Nora hoşnut bir havayla.

- Eski günlerdeki gibi olacak öyleyse, dedi Hilary, sevinerek bir yere yerleşti. Ne yemek var? Ria'nın dolabında tavuk vardı, bir tel sepette de bahçeden toplanmış patatesler duruyordu.

- Ben soyayım, dedi Hilary.

Marilyn dolap kapağının içine iğnelenmiş bir yemek tarifini çıkarmaya çalışırken, "Teşekkürler" dedi. Çok zor bir yemeğe benzemiyordu. Bal gerekiyordu, soya sosu ve zencefil gerekiyordu, hepsi de evde vardı. Pliers kendi köşesine kuruldu, Clement de kendi sandalyesine. Hilary'nin dediği gibi, bu mutfaktaki eski güzel günlere dönülmüştü sanki, yalnız ocağın başında farklı bir kadın durmaktaydı.

Annie ile Brian'ın akıllarına çok önemli bir şey geldi: Clement'i kedi güzellik yarışmasına sokmaları için başvuru formunun bugün verilmesi gerekiyordu.

Finola, "Dublin'e dönmemize daha iki gün var" diye karşı çıktı.

- Ama olmaz ki, diye mızıldandı Annie. Bize kalırsa Clement dereceye girer. Form Tara Sokağı'ndaki evde, holdeki masanın üzerinde olmalı.

Bernadette omuz silkti. Hayatta insanın başına gelen iyi ya da kötü şeylerden biriydi bu da. Durumu anlayışla karşılıyor ancak çözüm önermiyordu. Danny, telefon etmeye gitmişti, şu anda ondan fayda yoktu.

J44

Finola Dunne bunun sorun olacağını hemen anlamıştı. "Gidin Bayan Vine'a telefon edin" dedi.

Gertie Tara Sokağı 16 numaranın kapısını çaldı. "Bu hayatımın en utanç verici anı olacak Marilyn" dedi.

- Evet ? Marilyn meraklanmıştı. Bal, soya sosu ve zencefil karışımı yapış yapış olmuştu, tencerenin dibine yapıştıyordu, tavuk-sa hâlâ kayış gibiydi.

- Hani yarın geliyorum ya... onun yerine bugün gelebilir miyim?

- Şu an hiç uygun değil Gertie, yemek hazırlıyorum.

- Yani... yani eğer bugün olursa... evdeki durum açısından çok iyi olacak...

- Bugün olmaz. Ama evden uzaklaşmak istiyorsan gel, Ria'nın annesi ile ablasına katıl, yemek yiyeceğiz. Marilyn kafasının kazan gibi olduğunu hissetti. Dublin trafiğiyle uğraşma girişiminden başı dönmüştü. Hiç ağırlamak istemediği insanlar için, fal taşı gibi açık gözleri kendisini denetleyen hayvanların önünde karmaşık bir yemek pişirmekteydi. Şimdiyse son derece gergin bir üçüncü kişiyi yemeğe davet ediyordu.

- Ah, teşekkürler Marilyn, mesele o değil, dedi Gertie. Elleriyle oynuyordu, gözlerinde müthiş bir korku okunuyordu.

- Öyleyse neyin var Gertie? Affedersin, pek anlayamadım...

- Marilyn, yarının parasını bugünden verebilir misin bana, işlerin hepsini yapacağım inan. Bunları söylemek hiç kolay değildi onun için.

Dinlemek de kolay değildi. Marilyn'in yüzü kızardı. "Evet, evet" diye kekeledi, utanmıştı, cüzdanını almak üzere içeri girdi. "Sende bozuk var mı ?" diye sordu hiç düşünmeden.

- Marilyn, bende para olsa buraya gelip yarının ücretini ister miyim senden ?

- Ah, ne aptalım. Bunu böylece al.

- Bu hem yarının hem de gelecek haftaki iki günün parası, dedi Gertie.

- Peki, tamam, öyle olsun.

- Ria'ya telefon edip sorabilirsin, ben asla yan çizmem.

- Hayır hayır, biliyorum... iyi... hoşça kal.

Marilyn bu konuşmadan kafası büsbütün karışmış bir halde mutfığa geçti. "Gertie uğradı" dedi. "Yemeğe kalamadı."

- Nasıl gelsin, Jack içki parası bekliyor, diye yapıştırdı hemen Nora Johnson.

Tam o anda, ocaktaki tencerelerden birinin dibinde bir ağda

345

tabakası oluştuğunu fark ettiler.

- Bu çıkmaz işte, dedi Hilary. Üstelik bunlar çok pahalı tencereler.

Tencereyi suyun altına bıraktılar, Marilyn başka bir tencereyle aynı sosu yeniden yapmaya başladı. Hilary'nin dediği gibi, iyi ki tavukları yakmamışlardı. Telefon çaldı. Shannon Nehri'nden Annie ile Brian arıyordu. Marilyn formu bulabilir miydi ? Marilyn yukarı odaya, gelen mektupları düzenli bir şekilde üzerine bıraktığı büfeye bakmaya çıktı. Formu buldu ve çocukların telefon ettiği ban aradı.

- Harika, dedi Brian. Şimdi yapmanız gereken tek şey arabaya atlayıp bir sterlin kayıt ücretiyle verilen adrese götürmeniz.

- Şey, evet...

Telefonu Annie almıştı şimdi. "Çok teşekkür ederiz, yarışmaya katılmazsa çok yazık olur."

- Ama Clement'i alıp yarışmaya götürmeyeceğim değil mi? diye sordu Marilyn kaygıyla. Çember etrafında yürütmek falan gibi şeyler yaptıracak mıyım ?

- Hayır, hayır, kafeslerde oturacaklar, doğrusunu söylemek gerekirse bu işi kendim yapmak isterim, ama siz de gelmek isterseniz..?

- Bakarız, dedi Marilyn ve telefonu kapattı.

- Tatilleri iyi geçiyor muymuş ? Nora olumsuz yanıt bekliyor-muş gibilerden burnunu çekti.

- Sormadım! diye haykırdı Marilyn can havliyle, çünkü ikinci tencerenin de yanmakta olduğunu görmüştü, Ria Lynch'in her şeyi tek başına üstlenmesine alışık olan bu kadınlardan hiçbiri, tencereyi kurtarmak için parmaklarını oynatmamıştı. Ta Amerika'dan Mandalara kadar bunun için mi gelmişti ? Böylesine saçma, gülünç, insanı bitkin düşüren günler yaşamak için mi gelmişti? Hiç tanımadığı insanların yaşamlarına her geçen gün biraz da girmek ya da batmak için mi ?

Tudor Drive'daki posta kutusunda Nora'dan mektup vardı.

Sevgili Ria,

Sana daha önce yazmalıydım, ama nedense Tanrı günleri kısa tutmuş. Tanrı dedim de aklıma geldi, umarım orada torunlarımla pazar günü gidebileceği bir Katolik kilisesi bulmuşundur. Marilyn sana bütün bilgileri, telefon numaralarını, ayın saatlerini falan verdiğini söylüyor, ama düzenli olarak kiliseye gittiğini söyleme bana, kızımı tanırım.

Marilyn burada Protestan kilisesine gitmiyor, elbet Yahudi de olabilir, ama ona bir sinagog önermeye kalkmadım. Yetişkin bir insan ne de olsa, kendi kararlarını verebilir. Kimsenin hayatına karışacak değilim.

Başlangıçta biraz tutuktu ama sanının yavaş yavaş bizim yaşantımıza ayak uyduruyor. Bir anne kızının dostlarını eleştirmemeli biliyorum, bunu yapacak değilim, ama Lady Ryan'dan hoşlanmadığımı ve hiçbir zaman da hoşlanmayacağımı biliyorsun, Gertie'ye de çektiklerine layık bir budala gözüyle bakıyorum zaten. Ahmak olmasa o adamın kahrını çekmezdi. Ama Marilyn farklı, onunla her konuda konuşulabiliyor, sinema hakkında da hayli bilgisi var. Arabanı deli gibi sürüyor, iki tencereni yaktı, ama yerine yemlerini koydu. Bir ağustosta kırk yaşına basacak. Ondan yirmi yedi yaş büyüğüm ama gene de iyi anlaşıyoruz. Colm Barry'yle yattığım sanıyorum ama emin değilim. O zinacı Barney McCarthy de hâlâ salına salına ortalıkta dolaşıyor. Çocuklar o saçma tekne tatilinden yann dönüyor. Annie'yi pizza yemeye götüreceğim, bütün haberleri alırım artık. Annie arkadaşı Kitty'yi de getirmek istiyor, onu da alınız belki, sonra ikisi ayrılıp bir yerlere gidebilir.

Annenden çok çok sevgiler.

Ria deli gibi zarfın üzerindeki posta tarihine baktı. Annesi bunları yazalı beş gün olmuştu. Beş koca gün. Beş gündür olan bitenden hiç haberi yoktu Ria'nın. Ne biçim bir arkadaş dayanış-masıydı bu ? Kimse bu yaşamsal bilgileri vermiyordu ona ? Saat sabahın sekiziydi. Telefona uzandı, İrlanda'da öğle vakti olduğundan annesinin o zırdeli voltalarından birine çıkmış olacağı düşünmüdü. Neden insanlar ulaşması beş koca gün ve beş uzun gece süren mektuplar gönderiyorlardı, elektronik posta diye bir şey yok muydu yani ? Annesini internet kullanmadığı için suçlamanın haksızlık olduğunu düşündü sonra, kendisi bile iki hafta öncesine dek adım duymamıştı nerdeyse. Gene de bu kadar da olmazdı ki...

Marilyn'e telefon açtı. Telesekreter yanıt verdi, ama Marilyn mesajı değiştirmişti. "Burası Ria Lynch'in evi, ancak kendisi şu anda burada değil. Mesajınız kendisine iletilecektir. Ben Marilyn Vine. Numara bırakırsanız sizi ararım." Buna nasıl cesaret edebilirdi Marilyn ? Ria müthiş öfkelenmişti. Nerdeyse şu anda Marilyn'den nefret ediyordu.

Bu kadın onun evine gitmiş, arabasını toprak yollarda kullanmış, bahçeyi kele döndürmüş, tencerelerini yakmış, Colm Barry'yle de yatmıştı. Başka ne haltlar karıştırmıştı kim bilir ?

Ria Rosemary'nin numarasını çevirdi. Sekreteri toplantıda ol-

347

düğünü söyledi. Bu kez Gertie'nin çamaşırhanesini aradı.

- Sheila ile çocuklarını ağırladığın için teşekkür ederim, çok güzel bir gün geçirmişler. Telefon edip anlattı bana. Gerçekten çok sevinmiş. Gertie'nin sesi

sevinçli geliyordu. Aslında Gertie ile Jack'in normal bir yaşantı sürdürdükleri uydurmasına bağlı kaldığı için Ria'ya teşekkür ediyordu.

Uydurmalar, yalanlar, şöyle olup tşöyle görünmeler. Ria'nın sabrı taşmıştı, nerdeyse sesini yükseltecekti. "Marilyn ne haltlar karıştırıyor Gertie ?"

- Ne haltı, harika biri, öyle değil mi ?

- Bilmem, hiç tanışmadım ki. Colm'la mı yatıyor ?

- Kimle ne yapıyormuş? Gerti'nin kahkahası çamaşırhanede bir bomba gibi yankılanıyordu.

- Annem öyle diyor.

- Ria, annen ha! Annenin dediklerini hiç dinlemezdin sen...

- Biliyorum, tencerelerimi yaktı mı ?

- Evet ama çok daha iyilerini aldı. Çok beğeneceksin. Ayrıca bir daha yakar falan diye kendine birkaç ucuz tencere aldı.

- Ne yani, sakar falan mı ?

- Hayır, ama iyi bir aşçı değil. Bahçeye neler yaptığım görsen!

- Bahçe mahçce kaldı mı ?

- Ria, harikulade oldu.

- Yani ağaç kaldı mı, çalılıklar duruyor mu ? Görünce tanıyacak mıyım ? Brian her şeyin kesildiğini söyledi.

- Sen Brian'ın sözüne mi inanıyorsun? diye sordu Gertie.

- Yardım derneği dükkânına gidip Frances Sullivan'ın yanında benim yerime çalışmıyor, değil mi ? Yani bahçemde tünel kazıları yapmadığı zamanlar demek istiyorum.

- Ria, bunları nerden çıkarıyorsun ? Çok iyi bir insan o, senin dostun.

- Hayır değil. Onu hiç görmedim.

- Bir şeye canın mı sıkıldı senin ?

- Evime el koydu.

- Ria, evini sen verdin ona, sen de onunkini aldın.

- Telefondaki mesajı değiştirmiş.

- Hazır olduğunda değiştirmesini sen söyledin ya ona.

- Bayağı hazır olmuş.

- Annie telesekretere ne kaydedileceği konusunda yardımcı oldu ona.

- Annie ?

- Evet, eve sık sık geliyor.

348

- Tara Sokağı'na mı? Ria dişleri arasından fırlattı bu sözleri.

- iyi ama seni özlüyor Ria, bu yüzden geliyor. Gertie onu rahatlatmak için ne söyleyeceğini bilemiyordu.

- Yaa, özlüyordur, eminim, dedi Ria.

- Evet, özlüyor Ria, Shannon'daki tatilin berbat geçtiğim söyledi, tam tamına bu sözcüğü kullandı. Brian her gün, "Annem olsa buna bayılırdı" diyormuş, Annie de onu onaylıyormuş.

- Öyle mi? Ria biraz canlanmıştı.

- Ciddi söylüyorum. Bu sabah eve gittiğimde konuştum An-nie'yle. Marilyn'le birlikte çıktılar. Alışveriş yapacaklar.

- Ne yapacaklar?

- Anlaşılan Annie'nin biraz parası varmış, annen giysi alması için vermiş, o parayı kullanmak istedi, bu yüzden Grafton Cadde-si'ne gittiler.

- Şu anda oradadır herhalde, arabamda oturmuş yollan arşın-lıyordur.

- Hayır, otobüsle gittiler. Neden birdenbire ona cephe aldın Ria, gerçekten anlamıyorum.

- Ben de anlamıyorum, dedi Ria. Telefonu kapattı ve gözyaşlarına boğuldu.

Bayan Connor'la görüşme girişimleri üç kez başarısızlıkla sonuçlandı. Her gidişlerinde araba kuyruklarının beklenmeyecek kadar uzun olduğunu gördüler. Arabalara kâhyalık eden delikanlılar, onlara beklemelerinin boşa olacağını söyledi. Dördüncüsünde başardılar.

Marilyn zayıf kadının hortlağa benzeyen yüzüne baktı.

- Ülkemize hoş geldiniz, dedi kadın.

- Teşekkür ederim.

- Burada bir şey bulmaya geldin.

- Evet, sanırım herkes bir şeyler bulmak ister.

- Aradığınız burada değil, geldiğiniz yerde.

- Oğlumla konuşabilir misiniz ?

-Öldü mü?

i

-Evet.

î

- Bunda sizin suçunuz yoktu, Madam.

- Vardı, vardı, gitmesine izin vermeyecektim.

- Ölülerle konuşamam, Madam. Kadının gözleri ince yüzünde pınl pırıl parlıyordu. Huzur içindeler. Uyuyorlar ve onları uyan-dırmamalıyız.

- Ondan özür dilemek istiyorum.

349

- Hayır, Madam, bu mümkün değil. Uyuyan insanlar bunu istemez zaten.

- Ama bu mümkün.

- Hayır, ben yapamam. Elinize bakmamı ister misiniz ?

- Niçin oğlumla konuşup ona çok üzgün olduğumu, özür dilediğimi söylemiyorsunuz ? O gün gitmesine izin verdiğim için, fişi çekmelerine izin verdiğim için özür dilediğimi söyleyin. Bitkisel yaşamını sona erdirdim onun.

Daha birkaç ay olmuştu. Belki onu yaşama döndürme yolları bulunabilirdi. Orada oturup son nefesini verişini seyrettim. Bayan Connor ona anlayışla bakıyordu. Sonunda elini tuttum ve belki duyar diye, "Dale" dedim ona, "babam ruhunu serbest bırakmak için bu makineyi kapatıyor. Ruhun özgür olacak." Ama biliyorum ki ruhunu özgürleştirmedim bu. Bir yerlere sıkışmış duruyor ve onunla bir kez olsun konuşup bunları anlatmazsam, içim asla rahat etmeyecek. Onu bulamaz mısınız ?

- Hayır.

- Yalvarıyorum.

- Kendi huzurunuzu kendiniz bulmalısınız. r

- Peki neden geldim buraya öyleyse ?

- Buraya gelenler neden geldiyse ondan, insanlar mutsuz oldukları için geliyorlar.

- Ve belki bir mucize bekliyorlar ha? -Belki, Madam.

- Bana zaman ayırdığınız ve dürüst konuştuğunuz için teşekkür ederim Bayan Connor. Marilyn gitmek üzere kalktı.

- Paranızı alın, Madam, size hiçbir şey vermedim.

- Hayır, lütfen.

- Olmaz Madam, ısrar ediyorum. Bir gün huzura kavuşacaksınız. O gün bu parayı ihtiyacı olan birine verirsiniz.

Eve dönerken arabada Hilary nerdeyse sinirli sinirli, "Sana bir yaran oldu mu Marilyn ?" diye sordu.

- Çok zeki bir kadın.

- Senin adına ölülerle konuşmadı ama? Ria'nın bu yalnız, kaba ve sevimsiz ablasına karşı bir sevgi uyandı Marilyn'in yüreğinde.

- Hayır, onun uyuduğunu söyledi. Güzel güzel uyurken neden uyandırılalım dedik sonuçta.

- Değdi mi bari ? Yani verdiğin paraya değdi mi ?

- Evet evet. Uyuduğunu öğrendiğim iyi oldu.

- Şimdi kendim daha mı iyi hissediyorsun ? Hilary iyimser bir umutla sordu bunu.

350

- Çok daha iyi, diye yalan söyledi Marilyn Vine. Şimdi sen anlat, sana ne dedi?

- Ağaçları bulmak bana bağlıymış, oturduğumuz yere yeterince ağaç ektiğimizi söyledi.

- Sen ağaçlıklı bir yerde oturmak istiyorsun ha ? diye sordu Marilyn.

- İlle de ağaç olsun demiyorum, ağaçlara bayılmam da, nefret de etmem. Ama gene de kaderimde ağaç varsa, orman varsa, onu bulmak isterim.

Oradan ayrıldıklarında, Bayan Connor'ı bekleyen araba kuyruğu hâlâ uzayıp gitmekteydi. İnsanlar kendilerine yardımcı olacak küçük mucizeler peşindeydi. Kadın, karavanına gelen herkesin mutsuz olduğunu söylemişti. Ne üzücü bir kuyruktu bu. Ama her nasılsa garip bir güç vardı bu olguda. Arabalarda oturan herkesin bir üzüntüsü vardı. Marilyn Vine, suçluluk ve yitmişlik duygusuyla sarsılmış tek kadın değildi bu dünyada. Başkaları da bu duyguları yaşamış ve kendilerini sıyırmayı başarmışlardı. İlaça ihtiyacı olan insanlar gibi, bir

karavana ya da buna benzer bir yere ara sıra gidip kendilerine iyi gelebilecek bir büyü arıyorlardı.

Marilyn kendi kendine gülümsedi. Hilary bunu gördü ve sevindi.

Ria, telesekreterdeki mesajı değiştirdi. "Burası Hawaii'de bulunan Greg Vine ile İrlanda'da bulunan Marilyn Vine'm evi. Şu anda burada Ria Lynch oturmaktadır ve mesajlarınızı Vine'lara iletmekten ya da size telefon etmekten mutluluk duyacaktır."

Mesajı birkaç kez dinledi, başıyla onayladı. O oyun oynardı da Ria oynayamaz mıydı ? Marilyn Hanım'a gününü gösterecekti.

Heidi'ye telefon etti. "Burada küçük bir akşam yemeği veriyorum, Henry ile seni de davet ediyorum. Carlotta geliyor, Internet kursunda tanıştığımız o tatlı çift geliyor, bir de sözünü ettiğin o mezeci dükkânım işleten iki adam... Adamlarla samimi oldum, nasıl iyi bir aşçı olduğumu onlara göstermek istiyorum. Bana bir iş verirler diye umuyorum."

- Anne ?

- Selam Annie.

- Ne komik, merhaba diyeceğine selam diyorsun.

- Biliyorum, şaşırdım işte.

- Sen bizi aramadın, bu yüzden biz seni arıyoruz.

- Bal gibi aradım sizi. Ayrıca babanıza da mesaj bıraktım. Henüz yanıt vermedi, hatırlatsan iyi olur.

- Evde yok Anne, hiç evde olmuyor.

351

- Eh, geldiğinde beklediğimi söylersin.

- Ama alt tarafı iş konusunda bir mesajdı Anne.

- Biliyorum, ama gene de yanıtını bilmek isterim.

- Kavga mı edeceksiniz ?

- Hayır, telefon ederse, kavga etmeyiz.

- Sen nasılsın Anne ?

- İyiyim. Anneannenle pizzacıda iyi vakit geçirdiniz mi ? Ria'mn sesindeki soğukluğu sezdi Annie.

- İyi geçti. Anneannem bana harikulade güzel bir ceket verdi. Göreceksin, gelirken getireceğim.

- Kitty de var mıydı ?

- Hayır, olmadı.

- Neden olmadı ?

- Çünkü Bernadette anneanneme telefon etti ve babamın Kitty'ye karşı tepkili olduğunu bildirdi.

- Ne büyük düş kırıklığı.

- Ben de şaşırdım Anne, ama ne yaparsın. Sen de sevmiyorsun Kitty'yi babam da, ne yapabilirim ki ?

- Baban işlerin bu tarafını iyi yönetiyor, buna sevindim.

- Hayır o yapmadı, bugünlerde akşam ne yediğini unutuyor. Tüm bunlar Bernadette'in başının altından çıkıyor.

- Peki, Marilyn'le alışveriş nasıl geçti ?

- Beni izletiyor musun, Anne?

- Hayır canım, dostlar ve akrabalar beni ilgilendiren şeyleri anlatıyorlar, hepsi bu.

- Sen giysilerle ilgilenmezsin ki, nefret edersin.

- Neler aldınız ? Ria kızına gizlemeye çalıştığı bir öfkeyle sordu bunu.

- Pembe kot ve lacivertli pembeli bluz.

- Harika.

- Anne seni kızdıracak bir şey mi yaptım ?

- Bilmem, öyle mi dersin ?

- Hiç sanmıyorum. Doğrusunu istersen rezil bir yaz tatili geçiriyorum, herkes her an bozuk çalıyor. Arkadaşım Kitty'yi görmeme izin verilmiyor. Anneannem yaşlılar yurduna taşınıyor. Bay McCarthy bir yerlere çekip gitmiş, babam bile bilmiyor nerde olduğunu. Rosemary Ryan deliler gibi babamı arayıp sürekli mesaj bırakıyor. Brian gene Dekko ile Myles'ın etki alanına girmiş, bağıırıp çağırıyor, herkesi çıldırtıyor. Babam Finola'yla tartıştı, kadın ortalarda görünmüyor.

Bernadette durmadan uyuyor. Hilary Teyzem aklını oynatmış, durmadan ağaçlara bakıyor. Clement

352

öksürüyordu, veterinere götürüldü. Colm götürdü. Ciddi bir şey yok... ama hepimizi korkuttu. Sonra sana telefon ediyorum ve bilmediğim bir şey için bana bozuk çalılıyorsun. Yani Marilyn de olmasaydı çıldırabilirdim.

- Yardımcı oluyor, öyle mi?

- Eh, en azından normal biri. Bana okunacak kitaplar öneriyor. Kill a Mockingbird kitabını verdi bana. Sen okumuş muydun Anne?

- Seni seviyorum Annie.

- Sarhoş musun sen Anne ?

- Hiç de sarhoş değilim. Neden sordun?

- Sana bir kitabı okuyup okumadığını soruyorum, beni Gevdiğini söylüyorsun. Böyle konuşma olur mu ?

- Ama oluyor işte.

- Eh, peki, teşekkürler. Gene de teşekkür ederim.

- Peki sen ? Sen de beni seviyor musun ?

- Bu Amerika işi uzun sürdü Anne, çok uzun, dedi Annie.

Danny Lynch bir zamanlar kendisinin olan evin basamaklarında durmuş zile basıyordu.

Kapıda dikilmiş ayağını sinirli sinirli yere vurur ve durmadan saatine bakarken, bahçedeki dev bir ağacın dibinde çökmüş olan Marilyn'i görmemişti. Bu sinirli enerjiyle bile yıllar öncesinden anımsadığı o yakışıklı adamdı Danny, ama şimdi farklı bir şey vardı onda, o gece lokantada da gördüğü o farklı şey. Kaygılı, ner-deyse tuzağa düşmüş bir havası vardı bu kez. Cebinden anahtarlarını çıkardı, içeri girdi. Marilyn ona yaklaşmak üzereydi, ancak içeri girdiğini görünce hemen fırlayıp eve yöneldi, daha sonra ardından içeri girdi.

Danny ön odada durmuş sağa sola bakmıyordu. "Yabancı değil, benim, Danny Lynch" diye seslendi.

- Beni şaşırttınız, dedi Marilyyn elini göğsüne koyup müthiş korkmuş gibi yaparak. Sonuçta Danny'nin içeri girdiğini görme-seydi, gerçekten çok korkardı.

- Özür dilerim, zili çaldım ama açan olmadı. Siz Marilyn'siniz, öyle mi?

İrlanda'ya hoş geldiniz. Üzerindeki huzursuzluğa karşın çekici bir erkekti. Hoş geldiniz derken yüzüne baktı. Bakışlarıyla bir kadına çok özel biri olduğunu anlatma yeteneğiyle doğmuştu sanki. Bu nedenle, gördüğü nice yüzü unutmamasına karşın onu unutmamıştı Marilyn.

- Teşekkürler, dedi.

353

- Burada mutlu musunuz ? Odaya bakındı, içindekileri sınar bir hali vardı.

- Çok. Burada kim mutlu olmaz ki. Keşke bunu söylemeseydi. Burada yaşamak Danny Lynch'i yeterince mutlu etmemişti, bu belliydi. Neden sanki nezaket gösterisi yapacağım diye bu aptalca sözleri söylemişti?

Ancak Danny fark etmemiş görünüyordu. "Kızım ona karşı çok nazik davrandığınızı söylüyor."

- Çok tatlı bir kız. Umarım Brian ile Annie benim burayı sevdiğim kadar sever benim evimi.

- Onlar için büyük bir fırsat doğrusu. Ben Brian'ın yaşındayken, evden en fazla on mil uzaklaşabilirdim. İnsanı kendine bağlayacak şekilde konuşmayı iyi beceriyordu Danny.

Ama gene de anahtarıyla kapıyı açıp girmesi hoş değildi. "Aslında evin anahtarının başka birinde olduğunu bilmiyordum. Yalnız Gertie ile bende var sanıyordum."

- İyi de, tam olarak yabancı sayılmaz, dedi Danny. Ben dışardan biri olmadığımı göre ?

- Yok, yanlış anladınız. Buraya girip çıktığınızı bilmiyordum, Danny. Bahçenin arka kapısının anahtarının Colm'da olduğu sıkı sıkıya tembihlenmişti bana.

Ria'ya senin de gelebileceğini söylemeyi unuttuğunu, eve bir yabancıyı girdiğini sandığımı anlatırım. Bu saçma yanlışa kendi de güldü, ama aynı zamanda dikkatle Danny'nin yüzüne bakıyordu.

Marilyn'in üstü kapalı sözlerim anladı Danny. Tara Sokağı'nda-ki evin anahtarını anahtarlığından özenle çıkardı ve masanın üzerine, güllerin yanına bıraktı. "Pek

girip çıkmıyorum aslında. Bugün önemli bir şey gerekti, siz de evde olmadığınızınza göre... yani, anlarsınız, eski alışkanlıklardan kurtulmak zordur. Bu uzun bir süre benim ön kapımdı." Gülümsemesi ve özür diler havası, hayli prova edilmiş bir davranış gibiydi, ama aynı derecede samimiydi.

Marilyn kibarca, "Tabii, anlıyorum" dedi. Artık alttan alabilirdi, savaşı kazanmış, Ria'nın anahtarını almıştı. "Niçin gelmiştiniz?"

- Aslında araba anahtarlarını alacaktım. Benimki çalışmıyor, ikinci arabayı almak zorundayım.

- Ria'nın arabasını yani ?

- Evet, ikinci arabayı.

- Ne kadar süre için? Bir saate kadar geri getirirseniz...

- Hayır, süresiz demek istemiştin.

- Ama bu olanaksız, dedi Marilyn sesini hiç yükseltmeden.

- Ne demek istiyorsunuz ?

354

- Demek istiyorum ki, o arabayı iki ay boyunca kullanacağım için sigorta şirketine fazladan prim ödemiş bulunuyorum. Ria çocuklarınızı benim arabamla Connecticut'ta gezdirecek. Kocam ansızın ortaya çıkıp arabayı isteyemez ondan... Marilyn durdu. Daha fazla konuşmadı.

- Özür dilerim Marilyn, sizi zor durumda bırakacağım için çok üzgünüm, ama buna mecburum. Sizin arabaya ihtiyacınız yok, bütün gün bahçeyi kazıyorsunuz zaten. Ben sağa sola gidip müşteri peşinde koşacağım, ekmek parası...

- Eminim şirketiniz bir başka araba verebilir size.

- Ben bunu almayı yeğliyorum, sizin de ihtiyacınız olmadığına...

- Bağışlayın, arabaya ihtiyacım olup olmadığını bilemezsiniz. Bugün Colm'la bahçeniz için organik gübre aramaya gideceğiz, bunun satıldığı yere otobüsle gidilmiyor. Birinci kayınvalidenizi ve St. Rita'dan üç yaşlı bayanı Dalkey'deki briç turnuvasına götüreceğim. Sonra kızınızı ve oğlunuzu alıp onları kavgalı olduğunuz anlaşılan ikinci kayınvalidenizle buluşup yüzme dersine gidebilmeleri için bir yerlere götüreceğim. Sonra sizinle acilen görüşmeye çalışan Rosemary Ryan'la buluşacağım, ikimiz birlikte bir yardım derneğinin defilesine gideceğiz ve tüm bunlara benim kullanacağım arabayla gitmeye karar verdik. Danny, ağzını bir karış açmış Marilyn'e bakıyordu. Şimdi Ria'nın arabasını size vermemin söz konusu olmadığı anlaşıldı mı ? diye sordu Marilyn.

-Danny?

- Aman Tanrım Barney, neredesin?

Barney güldü. "Sana söyledim ya iş gezisindeyim."

- Hayır, bankaya bunu söyledik, mal aldığımız adamlara, başkalarına, ama bana değil.

- Gerçekten de iş gezisindeyim, para buluyorum.

- Para bulduğunu söyle bana Bamey, yoksa öğleden sonra iki sözleşme kaybediyoruz.

- Tamam, tamam, heyecanlanma. Para bulundu.

- Nerdesin ?

- Nerde olduğum önemli değil, bankadan Larry'yi ara ve sor. Para hesaba yattı.

- Bir saat önce hesap sıfırdı.

- Şimdi birkaç sıfırlı.

- Nerdesin Barney ?

- Malaga'dayım. dedi Barney McCarthy ve telefonu kapattı.

355

Danny zangır zangır titriyordu. Bankaya telefon açmaya cesaret edemiyordu. Ya Larry paradan haberi olmadığını söylerse ? Ya Barney ispanya'nın güneyinde Polly'yle birlikteyse ve dönmeye-cekse? Olacak ş^y değildi ama böyle şeyler de başa gelebiliyordu hayatta. Karıların ve çocuklarını arkalarına bakmadan bırakıp gitmiş çok işadamı tanıyordu. Kendisi de öyle yapmamış mıydı?

- Sekreteri, gözlerim yukarı çevirip pöfleterek "Bayan Ryan gene telefonda" dedi, bu kez yanıtlanması için yakarıyordu adeta.

- Tamam bağla. Tatlım, nasılsın? dedi Danny.

- Beşinci telefon Danny, neler oluyor ? Rosemary'nin sesi kesik kesik geliyordu.

.

- Burası cehennem ta kendisi.

- Evet, gazetelerde okudum, herkesten duydum, dedi Rosemary.
- Şimdi düzeldi, yangından kurtulduk. -Kim demiş?
- Barney demiş. İspanya'dan söylüyor bunu, biraz telaşlı. Rosemary güldü, Danny rahatlamıştı.
- Buluşmamız gerek. Konuşacaklarımız var.
- Çok zor tatlım.
- Bu gece senin evinde oturan kadınla birlikte Mona'ran o sıkıcı yardımsever toplantılarından birine gidiyorum.
- Marilyn'le mi ?
- Evet. Tanıştın mı onunla?
- Pek sevmedim kadını, sinir bozucu biri.
- On sularında gel, dedi Rosemary ve telefonu kapattı.
Danny bir ara bankaya telefon açma cesaretini buldu. Neşeli ve güvenli izlenimi vermeliydi.
- Selam Larry, ben Danny Lynch. Kırmızı ışık söndü mü? Siperlerden çıkabilir miyiz ?
- Evet, sonuncu siperden mafya parası çıktı.
Danny rahat bir soluk aldı, dizleri çözülmüştü, ama şaşırılmış numarası yaptı.
"Larry, saygın emlakçılarla böyle konuşulur mu hiç ?"
- Saygın emlakçılar var, evet, ama Barney ile sen onların arasında değilsiniz.
- Neden böyle yükleniyorsun bana? Danny şaşırılmıştı.
- Nakitleri olmadığı için bir yığın insanı elinin tersiyle itti, sonra da ipler gerilince Costa del Crime'ye gidip ahbablarının uyuşturucu paralarını akladı.
- Bizim bundan haberimiz yok Larry.
- Bizim var.
Danny, Larry'nin oğlunun bir uyuşturucuyla savaş merkezinde çalıştığım anımsadı. Paranın eroin satışlarından geldiği konusunda yanılmıyor olmalıydı.
Greg Marilyn! aradı. "Hiçbir neden yok. Gevezelik olsun diye aradım. Elektronik mektuplarını özledim."
- Ben de öyle, ama anladığım kadarıyla Ria benim küçük di-züstünde hayli gelişme kaydetmiş. Bir mektup göndermiş Rosemary Ryan'a, burda oturan bir kadın -biraz sonra bir defileye gidiyorum onunla- neyse, bir de eski kocasının bürosuna göndermiş. Şaşkınlıktan kalakaldılar.
- Haa, biliyorum, bana da gönderiyor.
- Öyle mi? Hangi konuda?
- Şundan bundan... mezunlar pikniği hazırlıkları falan... Andy de gelecek, çocukları da geliyor, ev tıklım tıklım olacak yani.
- Evet. Marilyn, bu bilginin onu neden azıcık sinirlendirdiğini anlayamadı, ama sinirlendirmişti.
- Neyse, orada işleri yoluna koymuş görünüyor, günde bir iki saat de John ve Gerry'de yemek hazırlıyor.
- Olamaz!
- Evet. Hayret, değil mi ? Henry bana Heidi'yle birlikte oraya yemeğe gittiklerini de söyledi.
- Nereye yemeğe ?
- Eve. Tudor Drive'a. Sekiz kişiymişler ve anlaşılan...
- Bizim evde ? Bizim evde sekiz kişi mi ağırlamış ? Yemeğe ?
- Onlarla artık bayağı dost olmuş. Carlotta da her sabah yüzmeye geliyormuş, Heidi işten çıkınca bir kahve içmeye uğruyor-muş. Bayağı eli çabuk yani...
- Hem de nasıl, dedi Marilyn dişleri arasından.
Mona McCarthy defile düzenleme kurulundaydı. Girişteki masada gülümseyerek oturmuş, gelenlere biletlerini veriyordu. Herkes kocasının gerek iş gerekse özel yaşamındaki etkinliklerinin ne kadarını bildiğini merak edip duruyordu. Ama Mona'mn ablak yüzünden pek bir şey anlamalarına olanak yoktu. Hiçbir ipucu vermiyordu Mona. İriyarı, sakın, hatta sönük bir kadındı, sürekli hayır kurumlarına başışlar yapıyordu. Belki de Barney'nin hak etmediği büyük paralar aldığı bazı işlerin günahını ödemeye çalışıyordu böylece.
- Bir kadeh şampanya alır mıydınız ? dedi Mona.
- Çok iyi olur, dedi Rosemary. Bakın, özel şoförüm de var, sözleriyle takdim etti Marilyn'i.

Marilyn bu akşam her zamankinden daha sessizdi, aklı binlerce mil uzakta gibiydi.

Mona'mn yüzü parladı. "Riacık şu anda sizin evinizde ha?"

Marilyn içtenlikle gülümseyerek başını salladı. "Bu gece Tudor Drive'da Westville nüfusunun yüzde kaçını kurmuş oturuyor acaba?" diye hesap yapıyordu içinden. Yok yok, evinde öğle saatiydi, yüzme havuzunun başında otuz kişilik bir açık büfe veriliyor olabilirdi. Ama Mona'ya hoş bir şeyler söylemek durumundaydı. "Evet, anladığım kadarıyla iyi vakit geçiriyor, bayağı alışmış." Mona sevindi. "Buna gerçekten ihtiyacı var, ona bu olanağı sağlamakla ne iyi ettiniz."

- Hatta mahallemizdeki mezecide iş bile bulmuş duyduğuma göre. Marilyn sesinde sinirli bir hava var mıydı, acaba diye kaygılandı bir an; hemen sonra da, "Neden olsun?" diye düşündü.

- Ria yıllar önce çalışmaya başlamalıydı, dedi Rosemary. Çalışmadığı için elindeki her şeyi yitirdi.

- Her şeyi yitirmedi, dedi Mona heyecansız bir ses tonuyla. Çocukları var. Rosemary şu anda metresiyle İspanya'da bulunan Barney McCarthy'nin eve kapanmış karısının önünde bunları söylememesi gerektiğini anladı hemen. "Evet, elbette. Haklısın, çocukları var, bir de evi."

- Sizce, Danny Lynch'in... haydi diyelim ilişkisi... sürekli mi? diye sordu Marilyn.

- Asla, dedi Rosemary.

- Olanaksız, dedi Mona nerdeyse aynı anda.

- Buraya geldiğinde Ria'ya döner mi sizce ? Marilyn kulaklarına inanamıyordu, böyle özel sorular sormak hiç ona göre değildi. Başkalanna karşı kayıtsız, ağız sıkı olmakla ünlü Marilyn, bu ülkede baştan ayağa değişmiş, birkaç hafta içinde boşbağaz, geveze biri olup çıkmıştı.

- Bence döner, dedi Mona.

- Kesinlikle, dedi Rosemary.

Herkes bu kadar eminse... her şey sonunda yerli yerine oturacak, herkes kürkçü dükkânlarına dönecekse, koca bir yazı herkese zehretmenin ne âlemi vardı! Peki ya doğacak çocuğa ne olacaktı ?

Ilık Dublin gecesinde defileden dönerlerken, Marilyn Rose-mary'yle kırk yıllık dostuymuş gibi bol bol konuştu. Hawaii'de bulunan Greg'den söz etti. Ama neden onun dünyanın bir ucun-

da, kendisininse diğer ucunda olduğu konusunda hiçbir açıklama yapmadı.

Marilyn arabayı 32 numaralı evin önünde durdurduğunda Rosemary onu götürüp getirdiği için teşekkür etti. "Harikaydı, demek dört kadeh şampanya içebiliyormuşum. Çok da güzeldi. Kahve içmeye davet ederdim, ama sabah öyle erken kalkıyorum ki... Bahçedeki çiçeklere birer yudum su içirip yatmayı düşünüyorum."

- Aa, yok canım, ben de erken yatmak istiyorum.

Marilyn döndü ve arabayı 16 numaralı evin önünde park etti.

Tam o anda Annie için imzalattığı programların Rosemary'nin çantasında kaldığını anımsadı. Annie ile arkadaşı Kitty bu gece defileye çıkan iki mankene deli oluyordu. Marilyn tam da istedikleri mankenleri bulmuş, imzalarını almış ve aptallık edip onları Rosemary'nin şık siyah deri çantasında bırakmıştı. Saatine baktı. Rosemary henüz yatmış olamazdı. Daha iki dakika önce ayrılmışlardı, olsa olsa bahçeyi suluyordu şu anda. Marilyn, iki adımlık yolu yürümenin daha çabuk olacağına karar verdi. 32 numaralı evin bahçesinin arka kapısını kilitlemiyorlardı.

Burası bir bakıma hoş bir mahalleydi, burayı bulduğu için şanslı sayılırdı.

Gökyüzüne baktı, kentin ışıklarından dolayı hafif pembeymiş gibi görünüyordu, dörtnala giden at arabaları gibi hızla ilerleyen siyah bulutlar, ayı zaman zaman gizliyordu.

Ria'nın Westville'deki şarlatanlıkları karşısında bu kadar tepkili olmasaydı keşke, ama haksızlık ediyordu Ria. Eski köye yeni âdetler getiriyordu, sonra bunları bozmak ne kadar güç olacaktı... Marilyn Carlotta'nın şehvetli bedeninin kendi havuzuna dalmasını istemiyordu, Heidi'nin her gün kahve içmeye gelmesine hiç ihtiyacı yoktu. Saçma olduğunu bile bile Ria'nın mezunlar pikniğinde yapacaklarını kıskanıyordu adeta.

32 numaralı evin arka kapısına gelmişti, kapıyı itti. Rose-mary'yi o pahalı pabuçlarını çıkarmış, yalınayak, elinde hortum o güzel çiçekleri sularken görmeyi bekliyordu.

Ama bahçede kimse yoktu. Çimenleri sessizce geçti, sonra çardakta iki kişinin konuştuğunu duydu. Konuşmaya da benzemiyordu gerçi, yaklaştıkça bunların öpüşme koklaşma sesleri olduğunu anladı. Rosemary gerçekten de pahalı pabuçlarını, ayrıca da Polly Callaghan'dan broşür basma karşılığında aldığı pahalı gülkurusu ipek giysisini çıkarmıştı. Kahverengi ipek çamaşınıyla Danny Lynch'in üzerine uzanmış, yüzünü ellerine almıştı.

Çabuk çabuk konuşuyordu onunla. "Bir daha asla, hayatında asla arka arkaya beş telefonumu yanıtızsız bırakmayacaksın."

- Tatlım, söyledim... Danny onun kalçalarını okşuyor, çamaşırının dantelli eteklerini yukarı sıyırıyordu.

Marilyn donup kaldı. Danny Lynch'ten habersiz ikinci kez izliyordu onu. Bu adamı gözetleyeceği alnına yazılmıştı sanki. Ne yöne gideceğini bilemedi.

Rosemary öfkeliydi. "Bak Danny, sakın benimle oynama. Sana yaptıklarımı unutma. Kaç kez kurtardım seni, kaç kez uyardım."

- Sen ile ben iki özel insanız, sizinle anlaşmıştık, bu yaptığımızı her şeyin dışında tutacağız... diyordu Danny.

- Evet, senin o kutsal evliliğine dayandım, kaçamaklarına dayandım, hatta bir çocuğu gebe bırakıp bu sokaktan taşınmana bile ses çıkarmadım. Bunlarının nedenini de Tann bilir ya...

- Nedenini biliyorsun Rosemary, dedi Danny.

Marilyn daha fazlasını dinleyemedi. Kaçtı, Colm'un sebzelerini ve gözünün gördüğü her şeyi, kimsenin hiç bilmediği, bilmesine de gerek olmadığı bir hırsıyla, nerdeyse vahşet içinde sulamak üzere bahçesinin güvenli topraklarına sığındı.

Clement yanına geldi, az uzağında oturarak onu üzgün üzgün izledi. Marilyn hortumu silah gibi kullanıyordu. Böylesine sarsılmasına ve isyan duygularıyla taşmasına kendi de şaşıyordu. Böyle dost olmaz olsundu. Zavallı, zavallı Ria, kocadan yana ne kadar şanssız çıkmıştı, bu herkesin başına gelebilirdi gerçi... Ama en iyi dostu olarak bildiği kişinin ona ihanet etmesi talihsizliğini ikiye katlıyordu. Anlaşılması olanaksız bir durumdu bu.

Marilyn, bu kez bir cömertlik rüzgârına bıraktı kendini, Ria Tu-dor Drive 1024 numarada vagonlar dolusu insana tabaklar dolusu harika yemekler verip onları ağırlasa da sesini çıkarmayacaktı. Ne yapsa haklıydı. Kendisini mutlu edecek en küçük fırsatı bile kaçırmamalıydı.

Ria'ysa Tudor Drive'da, Marilyn'in bilgisayarına eğilmiş durumdaydı.

Hubie Green ona bir oyun vermişti. Bu oyunu iyice öğrenmek ve buraya geldiklerinde ne kadar usta olduğunu çocuklarına göstermek istiyordu. Sheila Maine'in çocuklarında bunlardan yığınla vardı, Annie de Brian da okulda bilgisayar dersi almıştı, ama Ria bu konuda hiçbir şey bilmediğinden ilgilenmemişti. Şimdi o da bu oyunlara kendini kaptırmıştı.

Hubie'ye bir mektup yazdı. "Hubie, bu oyunu bana açıklamak yarım saatini alır. Ben öğrenmek için on dolarımı f eda ediyorum. Buna değer. Bir ara bana uğrar mısın ? İmza: Kafası ciddi olarak karışmış Ria Lynch."

Bu çocuk bilgisayarıyla yatıp kalkıyor olmalıydı, çünkü hemen yanıtladı onu.

"Anlaştık. Beni bu numaradan arayıp adresinizi verebilir misiniz ?"

Ria telefonu açtı ve adresi verdi.

Bir sessizlik oldu. "Ama bu Dale'in evi. Dale Vine'm."

- Evet, onun evi. Şimdi ciddileşmişti Ria. Nedense kimin evinde olduğunu bildiğini sanmıştı. Ama nerden Misindi ki? \

- Ben oraya gelemem, Bayan Lynch. -Ama neden?

- Bay ve Bayan Vine istemez.

- Onlar burda yok Hubie, evde ben oturuyorum. Marilyn ırlanda'da benim evimde, Greg de Hawaii'de.

- Ayrıldılar mı? Sesi telaşlı geliyordu.

- Bilmiyorum, dedi Ria, gerçekten bilmiyordu.

- Ama bilirsiniz.

- Ama bilmiyorum, gerçekten bana bir şey söylemediler. Dale'in ölümünden sonra buradan uzaklaşmak istediler sanırım.

- Eh, tabii.

- Ama anılar seni rahatsız eder diye buraya gelmek istemiyorsan, bunu anlayışla karşılarım. Affedersin, bunu daha önce düşünmeliydim.

Hubie'nin derin bir soluk aldığı duydum. "Canım, alt tarafı bir ev bu, sinirlenecek kimse de yok. Çocuklarınız bu oyunu sevecekler, hem on dolar on dolardır. Geliyorum Bayan Lynch."

Oyunu açıkladıktan sonra çok kolay olduğunu gördü Ria, ayrıca heyecan vericiydi. Oynadılar da oynadılar.

- Yarım saatten çok daha fazla oldu, sana yirmi versem iyi olacak.

- Olmaz, ona anlaştık. Hoşlandığım için kaldım ben.

- Yiyecek bir şeyler ister miydin ? Çocuğu mutfağa götürdü, buzdolabını açtı.

- Vay, John and Gerry'de satılan o nefis ırlanda böreğinden almışsınız.

- Onu ben yaptım, diye sevinerek açıkladı Ria.

- Siz mi yaptınız ? inanılmaz! dedi Hubie. Annem geçen gün konuklan için iki tane almıştı bunlardan.

- iyi öyleyse, giderken sana üzümlü ırlanda ekmeği de veririm, annene götürürsün, seni çok tuttuğum için fazla rahatsızlık duymam o zaman.

Hubie, mutfakta huzursuz huzursuz dolaşıyordu, tekrar bu eve gelmek onu rahatsız etmiş olmalıydı. Ria geçmişten hiç söz açmadı. Tersine Annie ile Brian'ın burada geçireceği günlerden söz etti durmadan. Hubie çocukların bir resmini aldı eline. Ria onu göz önünde bir yere koymuştu.

- Bu o mu? Kızınız yani? Çok tatlıymış, dedi. Ria yakında yanında olacak oğluna gururla baktı. Hubie onunla hiç ilgilenmiyordu. Yemek yerken arkadaş gibi konuştular. Hubie söylediğine göre buraya sık gelirmiş. Yüzme havuzları çok güzelmiş ve her zaman hoş karşılanırmış. Ama böyle güzel yemek yokmuş ha, dışardan alınma kurabiyeler olurmuş, bu ev hep çocuklarla doluymuş. Hatta kendi ailesi, bu olaylardan önce Bay ve Bayan Vine'la bayağı yakın dostmuş.

- Ya şimdi ? Ria yumuşak bir sesle sordu bu soruyu.

- Yani, Bayan Vine'ı gördünüz, Bayan Lynch. Artık nasıl biri olduğunu biliyorsunuz.

- Hayır, gülünç bir şey söyleyeyim mi, sokakta görsem tanımam, hiç karşılaşmadım onunla, yalnızca bir resmini gördüm.

- Onu tanımıyor musunuz? Arkadaşı değil misiniz?

- Hayır, ev değiş tokuşu yaptık, hepsi bu, o şimdi benim evimde, bahçemi kazıyor, kızıma pembe kotlar alıyor.

- Bunları yapmasını istemiyor musunuz ? Neden söylemiyorsunuz öyleyse ? Hubie için bu çok olağandı.

- Çünkü biz yaşlıyız ve kafalarımız karışık, işte bu yüzden... Neyse, şimdi ben de onun hoşuna gitmeyecek bir şey yapıyorum, seninle yemek yiyorum, hak yerini buldu.

- Gerçekten hoşlanmaz, inanın Bayan Lynch.

- Senin suçun değildi ki. >

- Hayır ama o öyle bakmıyor meseleye.

- Ben konuyu bilmiyorum, kimse ağzını açmıyor, ben de sormuyorum. Yalnız senin doğum gününde olmuş olay, onu biliyorum.

- Evet, öyle oldu.

- Ama neden sana kızıyor Marilyn?

- Gerçekten tanımıyor musunuz onu ? Hubie konuşmadan önce bundan iyice emin olmak istedi. Arkadaşı falan değil misiniz?

- Hayır, inan bana, kazara bulduk birbirimizi. Benim de kendime göre sorunlarım vardı, anlıyor musun.

- Biri mi öldü ?

- Hayır, ama kocam beni terk etti, ben de orada kendimi çok, çok kötü hissettim.

-Haa.

362

- Dale'in annesi de burada olardan kabullenemedi, dolayısıyla..

- Çıldırdı. Evet, bence aklını kaçırdı.

Ria konuya olumlu yaklaşılmaya çalışılıyordu. "İnsanlar zaman zaman akıllarını kaçırmaz, ama çoğu iyileşir."

- Benden nefret ediyor.
 - Neden senden nefret etsin?
 - Çünkü yaşıyorum, herhalde ondan. Hubie orada oturmuş olan biteni belli bir mantağa oturtmaya çabalarken, daha da genç ve kederli görünüyordu. Hava kararınca bahçenin ışıklan yandı. Burada hava çabuk karanyordu, her şeyin çok daha yavaş hareket ettiği ırlanda'ya benzemiyordu burası.
 - Ama nefret edecek biri varsa o da öteki çocuk olmalı, ölen yani?
 - Johnny mi ?
 - Evet, Johnny. Yani motoru kullanan oydu. Marilyn'in oğlunu öldüren oydu. Hubie sustu, başını çevirip bahçenin ışıklarına ve otları sulamak üzere kendiliğinden açılan fıskiyelelere baktı.
 - Johnny'den nefret edemez. Johnny öldü, ondan nefret etmenin anlamı yok. Biz hayattayız, David ile ben yani. Bizden nefret edebilir. Bizden nefret etmek yaşamına bir anlam kazandırıyor.
 - Ona çok kızmış gibi konuşuyorsun.
 - Evet, kızgınım.
 - Ama onun için de korkunç bir durum bu, Hubie. Bağışlaması zor... Johnny sarhoş olmasaydı...
 - Johnny sürmüyordu motosikleti. Dale sürüyordu. Ria birden korkuyla ona baktı. Motosikletleri Dale çaldı, olayı Dale başlattı. Johnny'yi öldüren Dale'di. Ria yüreğinin yerinden fırladığını hissetti. "Bu doğru olamaz." Hubie üzgün üzgün başını salladı. "Ama doğru."
 - Peki niçin? Niçin kimse... nasıl olur da kimse bilmez bunu?
 - Kazayı görerseniz bir daha asla unutmazdınız, insan aklına bile getirmek istemiyor. Ben gördüm, David gördü, ömrümüz boyunca aklımızdan çıkmayacak o görüntü.
 - Ama neden soy...
 - Herkes motosikleti Johnny'nin sürdüğünü varsayıyordu, o dönemde Dale'in iyileşeceğini sanıyorduk. Kurtulabilir dediler, bitkisel hayattaydı, makineye bağlıydı. Bir kez gittim onu görmeye, ama sonra kadın yanına yaklaştınlmamı yasaklamış. Belki duyar diye söyledim ona, "Herkes Johnny yaptı sanıyor, biz de bir
- 363
- şey söylemiyoruz" dedim. Reşit değildi, anlıyorsunuz, bir de ona tapan bir ailesi vardı. Johnny'nin kimsesi yoktu.
- Aman Tanm, dedi Ria.
 - Ama ona söylemeyeceksiniz, değil mi? diye sordu Hubie. Ria ölü oğulunun koridorun sonundaki türbesini düşündü. "Hayır Hubie, hayatta her şeyi yapabilirim, ama bunu asla söylemem" dedi.
- Yedinci bölüm
- Marilyn ben Ria. Seni evde bulamadığıma üzüldüm. Aslında önemli bir şey yok. Dublin Binicilik Gösterileri'nin gelecek ay başlayacağını söyleyecektim, izlemek hoşuna gidebilir. Yarışmalar çok güzeldir, Rosemary sana bilet alabilir. Bu gibi işlerde çok beceriklidir, yardım etmekten hoşlanır. Senin dizüstüne bir mektup gönderdi, bilgisayar kullanmama şaşırıp kalmış. Belki de gösterilerden hoşlanmazsın, ağzımda ne gevelediğimi ben de bilmiyorum, sanırım orada iyi vakit geçirdiğini bilmek istedim, o kadar. Duyduğuma göre Gertie'yle bahçede mucizeler yaratmışsınız, çok teşekkür ederim. Eh, bu kadar. Hoşça kal.
 - Marilyn telesekreterdeki mesajı dinledi. Rosemary Ryan'a karşı öyle büyük bir öfke hissetti ki, o an kahve içmediğine şükretti, yoksa sinirinden sıkıp parçalayabilirdi fincanı. Ria'nın mesajını şimdi yanıtlamayacaktı, çünkü Ria'nın çok becerikli ve yardımsever dostu hakkında söyleyebilecekleri konusunda kendine güvenemiyordu.
 - Ria, ben Marilyn, affedersin, evde yoktum. Telesekreterleri-miz kovalamaca oynuyor. Hayır, Rosemary'den binicilik gösterileri için bilet istemeyeceğim, ama günü gelince yarışmaları izlemeye giderim herhalde. Şimdiden pek çok ilan çıkmaya başladı. Bana internet deslerini anlat. Sen çabucak kapmışsın, benim ustalaşmam hiç kolay olmamıştı. Westville'de arkadaşların olduğuna sevindim. Annie ile Brian yarın akşam yemeğe geliyor. Onlara ne pişireceğim diye çıldırıyordum, ama Colm uygun bir şeyler bırakacağını söyledi. Çocuklar gerçekten seni bir an önce görmeye can atıyor. Şimdilik hoşça kal.

Ria mesajı dinledi, ilk kez kendini dışlanmış hissetmedi, çocuk-
366

lann Marilyn'e akşam yemeğine gideceği fikrinden rahatsız olmadı. Bu kadının avutulmaya müthiş ihtiyacı vardı. O da mesaja yanıt vermek üzere telefon açamadı, çünkü Heidi'yle birlikte Hubie Green konusunda ona ne söyleyeceklerine karar vereceklerdi.

- Babamla neden takıştınız Finola? diye sordu Brian. -Brian!

- Bırak Annie, haklı bir soru sordu çocuk. Yanıtıysa para.

- Haa, dedi Brian.

- İnsanlar sık sık bu konuda takışır. Finola kısa ve öz konuşuyordu. Babana hem ikinize, hem annenize hem de Bernadette'e bakacak durumda olup olmadığını sordum.

- Durum iyiymiş ? diye atıldı Brian korka korka.

- Bilmiyorum, baban bana kendi işime bakmamı söyledi, haksız da sayılmaz. Çünkü bu gerçekten de benim işim değil, bu yüzden takıştık işte.

- Barışacak mısınız ? diye sordu Annie.

- Evet, eminim barışırız. Finola samimiydi. Neyse, bana veda etmeye geldiğiniz için ikinize de teşekkür ederim, gerçekten çok memnun oldum.

- Bize karşı çok iyiydiniz, yüzme dersleri falan... dedi Annie. Brian da kötü bir anıyı dile getirir gibiydi. "Bir de babam ile

Bernadette teknede mayıştıklarında bizimle konuştunuz falan" diye ekledi.

- Size birer küçük yolculuk armağanı vermeyi düşünüyordum, ama sonra yirmişer dolar vermeye karar verdim, dedi Finola Dunne.

Yüzleri parladı birden. "Almamız doğru olmaz ama" dedi Annie. Kararsızdı.

- Neden olmasın, biz dostuz, değil mi ?

- Ama babam ile sen...

- Siz buraya dönünceye dek bir şeyimiz kalmaz, inanın bana. Hemen inandılar ve gülümseyerek paralan ceplerine indirdiler. Bir de... Umarım orada her şey yolundadır, annenizle iyi bir tatil geçirirsiniz. Finola içtenlikle söylemişti bunu.

- Geçireceğiz, dedi Brian. Yani annem hayli yaşlı Finola, senin gibi, orada aşk durumları olmaz.

- Brian! dedi gene Annie.

- Haydi, eylülde görüşürüz. Danny Lynch'in çocuklarını sevebileceği ve koca bir ay boyunca ırlanda'dan uzak kalacakları için üzüleceği ölse aklına gelmezdi Finola'nın.

Greg Vine mezunlar pikniğinin yapılacağı hafta sonu Tudor

367

Drive'da kalacağını söylemek için telefon etti. "Normalde evi size bırakıp bir motelde kalabilirdim, ama yakınlarda hiç motel yok. Heidi ile Henry'de bile yatacak yer yok."

- Hiç öyle şey olur mu ? Burada kalacaksınız. Andy de burda kalacak.

- Hepimiz birden başınıza üşüşemeyiz ama?

- Pekâlâ üşüşürsünüz. Annie ile ben aynı odada yatarız, iki konuk yatak odanız var, biri Andy'ye, biri size. Brian ayakta uyur, o fasulyeden bile sayılmaz. Hem zaten herhangi bir yere açabileceğimiz portatif bir yatak var Brian için.

- Çok naziksınız, yalnızca iki gece kalacağız.

- Olur mu, lütfen, ev sizin, istediğiniz kadar kalın.

- Çocuklarınız ne zaman geliyor?

- Yarın. Yarın hiç olmayacakmış gibi geliyor...

Ahizeyi yerine koyduğunda, Dale'in odasında yatabileceğim önermediği Greg'in aklına geldi. Oysa normaldi buydu. En azından ona göre bunda bir sakınca yoktu. Ama Marilyn istemezdi. Ria Lynch bunu düşünmüş olmalıydı, ilk konuşmalarında garip gelmişti sözleri, Dale'in ruhunun Hawaii'de olduğundan, ölü bir çocuğun annesini özlediğinden söz etmişti. Ama belki de yanlış anlamıştı kadını. Bu sefer bayağı becerikli, akıllı görünüyordu.

Marilyn Colm'un lokantasına yiyecekleri almaya gitti.

- Ben getirirdim, dedi Colm.

- Olur mu, zaten hazırladığın için şükran borçluyum sana. Neler var bakalım ?

- Annie için kepekli pirinç pilavı ile sebze yemeği. Brian için de sosis, bezelye ve patates kızartması. Korkarım hepsi bu. Senin için özel bir şey hazırlamadım. Hak geçmesin diye ikisininkinden de yersin diye düşündüm. Marilyn bunun harika bir fikir olduğunu söyledi. "Hesabı alayım" diye ekledi.

- Lütfen, Marilyn.

Colm'un yüzünde Marilyn'in üstelemesini engelleyen bir şey vardı. "Peki, çok teşekkür ederim Colm, sağ ol."

- Dur taşıman için bir sepet vereyim. Caroline'e seslendi, Colm'un Marilyn'in bir kerecik uzaktan gördüğü solgun yüzlü siyah saçlı kız kardeşi, elinde bir sepet ve peçetelerle göründü. Caroline'le tanışmıştınız, değil mi ?

- Sanmıyorum, tanıştırılmadık en azından. Nasılsınız, ben Marilyn Vine.

Caroline çekinerek elini uzattı. Marilyn kadının yüzüne göz attı ve anında sorunlu birinin gözlerinin içine baktığını anladı. Kendisini uzman olarak görmüyordu ama genç bir mezunken üç yıl uyuşturucu bağımlılarının tedavisi edildiği bir yerde çalışmıştı. O anda bir eroin bağımlısıyla tanıştırmakta olduğuna hiç kuşkusu yoktu.

Finola'nın evinden dönerlerken, otobüste "Sence babam bütün parasını batırdı mı ?" diye sordu Brian.

- Hayır, amma da aptalsın ha, dedi Annie.

- Ama neden Finola öyle diyor?

- Bilmiyor da ondan. Zaten Finola ve anneannem gibi yaşlılar paradan başka şey düşünmez.

- Rosemary'ye sorsak, o bilir, diye önerdi Brian bu kez. Onun evinin önünden geçeceğiz zaten.

- Rosemary'ye bu konuda ağzını azıcık aralarsan, dondurma kepçesiyle, hem de bayıltmadan, bademciklerim sökerim, dedi Annie.

- Tamam tamam, Brian bu tehlikeyi göze alamayacaktı.

- Ama Tara Sokağı'na gittiğimize göre Gertie'ye uğrasak iyi olur, dedi Annie.

- Babamın parasını bilir mi o ?

- Babamın parasını sormak için değil, budala, hoşça kal demek için, Finola'ya onun için gitmedik mi?

Brian birden ilgilendi. "Haa, tabii, sence o da bize bir şey verir mi?"

Annie'nin sabn taşmıştı. "Nerden versin, Brian, sen palyaçonun tekisin. Her geçen gün iyi olacağına daha beter oluyorsun."

Brian düşündü, "Tamam tamam, parası olsaydı anneme temizliğe gelmezdi herhalde" dedi.

- Ona uğramamız sanıyorum annemin hoşuna gider, dedi Annie. Gertie onları gördüğüne çok sevindi. "Annenize evde merak edilecek bir şey olmadığını söyleyin, tamam mı?" dedi.

- Bence evi mevi unutmuştur o, dedi Brian filozof havalalarında.

- Bütün bahçenin biçildiğini söylediğini unutmamış, dedi Gertie. Brian burada bir eleştiri olduğunu sezmişti, ama nedenini tam

olarak anlayamadı. "Myles ile Dekko'nun kapıdaki adama cüce olduklarını söyleyip, sadece on sekiz yaşından büyüklerin girebildiği bir filme gittiklerini de söyleyebilirdim, ama bahçe daha çok ilgisini çeker diye düşündüm" şeklinde bir açıklama yaptı bu kez. Annie konuyu değiştirmeye çabaladı. "Orada senin akrabalarınla tanışacakmışız Gertie, annem söyledi."

Ama Gertie bundan hoşlanmış görünmedi. "Sizin kalacağınız yerde pek çok Amerikalı kız ve oğlan vardır, ta Sheila'mn evine gitmenin ya da onları sizinkine sürüklemenin ne anlamı var?"

Annie omuz silkti. İnsanları hoşnut etmek bazen olanaksızdı, "Haklısın" dedi.

- Bir de annenize benim çok iyi olduğumu, haftalardır iyi olduğumu söyler misiniz ? Ne demek istediğimi anlar o.

Annie bu sözleri annesine iletteceğini söyledi. Gertie'nin ne demek istediğini biliyordu. Jack yakınlarda ona yumruk atmamıştı. Gertie haklıydı, annesi bunu duyunca sevinirdi. Annie gözlerinin dolu dolu olduğunu hissetti. Annesi birçok yönüyle çok iyi bir insandı, yalnız dünyada olup bitenden haberi yoktu.

Giysilerden anlamıyordu, dostluklardan anlamıyordu, babasını nasıl elinde tutacağını ya da gittikten sonra nasıl geri getireceğini bilemiyordu. Annesi bir de Brian'ı neden azarladığını ve Rosemary'nin ne kadar iğrenç bir kadın olduğunu

bilmiyordu. On dakika kadar güzel güzel konuşuyorlar, sonra gene sapıtıyor, hiçbir şeyden anlamıyordu annesi. Annie derin derin iç geçirdi.

- Ne güzel bir gezi olacak, değil mi ? dedi Gertie.

- Evet. dedi Brian neşeyle. Finola da bize yolda harcamamız için yirmişer dolar verdi zaten... Annie kardeşinin ayağına basmaya çalıştı ama yetişemedi.

- Ne güzel. Finola kim ? diye sordu Gertie.

- Hani şu Bernadette'in annesi, dedi Brian. Annie'nin gözleri fır dönüyordu.

- Çok iyi etmiş, herhalde çok parası var ki, size o kadar verebilmiş.

- Yok, meteliksiz; bu yüzden babamla kavga bile ettiler.

Annie, "Brian bu işlerden pek anlamaz..." diye söze başladı.

Ancak Brian sözünü bitirmesine meydan vermedi. "Ama bize öyle demedi mi Annie, kendi ağzıyla söyledi, sen hep benim ahmak olduğumu, beyinsiz olduğumu söyleyip duruyorsun, ama sen de sağırsın herhalde. Babamla para için kavga ettiğim söylemedi mi?"

- Brian, artık gitsek iyi olur. Marilyn bizi bekliyor, ayrıca anneanneme de uğramamız gerek, diye alttan aldı Annie.

- Umarım bu kez zencefilli kurabiyelerden daha güzel bir şeyler koyar ortaya, diye homurdandı Brian, yüzü öfkeden kıpkırmızı olmuştu.

- Sen hiç merak etme, yemeğinizi Colm hazırlayacak, dedi Gertie.

Brian'ın keyfi yerine geldi. "İyi öyleyse" dedi. Hem belki Colm'la

370

futboldan, videolardan falan konuşur da Marilyn Vine ile Annie'nin giysi gevezeliklerini dinlemek zorunda kalmazdı.

Gertie söylediklerine pişman olmuştu. "Bakın çocuklar, belki bunu size söylemeseydim daha iyi olurdu. Yemekleri Colm'un hazırladığını söylemezse, siz hiçbir şey belli etmeyin, belki kendi hazırlamış gibi görünmek ister" dedi.

- Sen hiç merak etme Gertie, Brian Lynch bu işi ustalıklı, gayet güzel halleder, dedi Annie.

- Hep bana sataşılıyor, daha bir şey yapmadan açtın ağzını, dedi Brian. Merak etme Gertie, "Çok güzel olmuş Marilyn, ne iyi bir aşçı olmuştun burda!" diyeceğim. Evet, böyle diyeceğim.

Gertie elini çamaşırhanede giydiği pembe önlüğün cebine daldırdı, "İşte size birer sterlin, daha çok vermek isterdim ama... havaalanında dondurma alırsınız."

- Teşekkürler Gertie, harika, dedi Brian. Baksana acaba Marilyn de bize bir şeyler verir mi ?

Annie kardeşini çamaşırhaneden çıkarırken yüzü öfkeden perişan bir halde, "Tara Sokağı'ndaki evimizin bahçe kapısına dikilip başıra başıra kaç para istediğimizi söylesek, ne dersin?" dedi kardeşine, "İyi fikir değil mi ?"

Ria telefonda Gertie'nin ablasına, "Sheila bu hafta sonu bize gelir misin?" diye soruyordu.

- Ama çocuklarla yalnız kalmak istemez miydin ?

- Yok canım, yirmi dakikada bıkarlar benden. Seninkileri de getir gelirken, tamam mı ?

- Bayılırlar gelmeye, havuzu anlata anlata bitiremediler zaten, dedi Sheila. Çocukları getirmemi gerçekten istiyor musun?

- Evet, istiyorum. Düşünsene birkaç saat sonra uçağa binecekler, inanamıyorum.

- Biliyor musun ilk geldiğimde anlattıklarını aklımdan geçirip duruyorum.

Danny'nin hatırlarını sorduğum için özür dilerim. Bende hiç kafa yok.

Ria, Greg Vine'la yaptığı konuşmayı anımsadı. "Öyle deme Sheila" dedi. "Nerden bileceksin? içine doğacak değildi ya. insan duymadıysa nerden bilecek ?"

- Gertie'nin ağzı da pek sıkı yani, hiçbir şey söylemiyor, dedi Sheila Maine.

Colm'un kız kardeşini neden böyle koruduğunu şimdi anlamıştı Marilyn. Kadın uyuşturucu bağımlısıydı. Lokantadaki patır-

371

tıda gördüğü kaba, hödük gibi giyinmiş kocası bu durumdaki bir kadına yardımcı olabilecek birine benzemiyordu. Hatta, belki kendisi de işin içinde olabilirdi. Marilyn, Rosemary ile Gertie, Monto mudur nedir o adam hakkında konuşurken kulak kabartmadığına hayıflandı. Adamın ne iş yaptığını bilmiyordu. Zaten üstü kapalı konuşmuşlardı. Belki de karısının bağımlı olduğu şeylerle ilgili bir iş yapıyordu adam.

irlanda'ya geldiğinden beri ne tiplerle tanışmıştı. Al birini vur ötekine. Bir kez daha Greg'le doğru dürüst konuşmaya, ona bütün bu insanları anlatmaya can attığını hissetti. Ne yazık ki şu anda ona bir şey anlatamazdı.

- Gelecek hafta sonu evimde parti veriyorum Bayan Lynch, kızınızın gelmesine izin verir misiniz ?

Ria dudağını ısırıldı. Hubie ona çok yardımcı olmuş, hep içten ve dürüst davranmıştı. Ama gene de kızını tanımadığı bir yığın gencin arasına göndermek istemiyordu. Onlar hakkında yalnızca aralarından bazılarının içtiğini ve motosiklet çaldığını biliyordu.

Hubie ondaki isteksizliği fark etti. "Bunda bir şey yok ki, öyle çılgınlık falan olmayacak" dedi.

- Yok, tabii, olmaz. Annie daha buraya ayak basmadan annesinin bir daveti reddettiğini öğrenirse ne olurdu, yazı daha baştan berbat olurdu. Hem o baştan çıkarıcı Kitty de burada değildi. Ria zar zor gülümsedi. Hubie, bu çok iyi olurdu, ama hafta sonunda konuklarımız olacak, arkadaşımın oğlu Sean aşağı yukarı Annie'nin yaşında. O da gelebilir mi ?

- Elbette, dedi Hubie.

Annie'nin sosyal yaşantısı şimdiden kızışmaya başlamıştı. En azından tekne gezisindekinden daha çok eğlenecekti burada. Ria bunu düşününce büsbütün rahatlardı.

- Anneanneme gittiğimizde para isteyecek olursan, seni oracıkta öldürürüm, sonra da Pliers'ı çağırıp yalayıp yutmadan önce cesedini sokaklarda sürükletirim, dedi Annie.

- Kimseden para istemiyorum ki, kendileri veriyor, dedi Brian. Anneanesi kapıyı açtı. "Nasılsın Nora?" dedi neşe içinde. Annie ona hâlâ geleneklere uygun şekilde anneanne diye sesleniyordu.

- İyiyim, dedi Nora Johnson. Kitty'yi bir yerinize falan saklamadınız değil mi ?

- Hayır, diye iç geçirdi Annie. Sanıyorum Bernadette bu konuda kırmızı aların geçirilmiş. Yanlış meslek seçmiş kızcağız, mü-

372

373

zik öğretmeni değil, gardiyan olmalıymış.

Nora Johnson bir kahkaha patlattı. Danny Lynch'in kendini kaptırdığı o garip sokak kızından gelen telefonlar onu çok eğlen-dirmişti. Bernadette Dunne'un Kitty'den aşağı kalır yanı yoktu. Kendini ne sanıyordu sanki, başkasının kocasını elinden almış, karnını burnuna dayamış anasının gözü bir sürtüktü alt tarafı. Bir de utanmadan ortalıkta dolaşıyordu.

Ama gene de kızın hakkını yememek gerekirdi, Ria'nın çocuklarla ilgili talimatlarına uymuştu, Danny bunu da yapmamıştı ya! Danny başka bir gezegende dolaşıyor gibiydi zaten, Nora Johnson nereye gitse kafalar fır dönüyor, herkes Danny'nin ne olacağını konuşuyordu. Ömür boyu bozmadığı ilkeyi bozmuş, Lady Ryan'a söylentilerin doğru olup olmadığını bile sormuştu. Rosemary Ryan'm akli başından gitmişti. "Danny ile Barney'nin işi tıkırında, Ria'yı bıraktığı için kanlar gibi dedikodu yapıyorlar hakkında" diye yanıtlamıştı onu Rosemary. Aklından "Rosemary'nin söyledikleri umarım doğrudur" diye geçirdi Nora.

- Düşünsenize, yarın bu saatte Amerika'da olacaksınız.

- Keşke Marilyn'in çocukları olsaydı, diye homurdandı Brian.

- Çocuğu olsaydı, yanında getirecekti elbet, orada gene oynayacak kimseniz olmayacaktı, dedi Nora.

- Annem bizi yanında götürmedi ama, dedi Brian bu kez. Annie araya girdi.

"Marilyn'in çocuğu var, ama babasıyla birlikte Hawaii'de, annem bize söyledi bunu, ama sen dinlememişsin."

- Eh, Hawaii'deyse bize ondan fayda yok, dedi Brian. Sen çay mı yapacaktın Nora?

- İkiniz evinize yemeğe gidiyorsunuz sanmıştım.

- Evet ama...

Nora portakal suyuyla bisküvi çıkardı.

- Neden sen hiç Amerika'ya gitmedin mi Anneanne ? diye sordu Annie.

- Benim zamanımda işçi sınıfı Amerika'ya yalnızca göç etmeye giderdi, tatil yapmaya değil.

- Biz işçi sınıfı mıyız ? diye sordu Brian ilgiyle. .

Nora Johnson bu parlak, güvenli torunlarına baktı ve yaz sonunda, herkesin dilinde dolaştığı üzre güzel evleri satıldığında, hangi sınıftan olacaklarını düşündü. Ama bundan söz etmedi.

- Siz şimdi güzel bir tatil yapın ve bana dört kartpostal gönderin, haftada bir tane, duydunuz mu ?

- Orada kartpostallar pahalıdır bence, dedi Brian.

- Hilary Teyzenden aşağı kalmıyorsun bakıyorum, Size harçlık

1

olarak birer beşlik verecektim.

Tam o sırada Pliers uzun uzun uludu.

- Ben para istemedim ki, diye haykırdı Brian. Annie'nin ölüsünü köpeğe yedireceği tehdidini anımsamıştı.

- Hayır, Brian, elbet istemedin, dedi Annie yan şaka yan ciddi.

Kendi evlerine konuk olarak gitmek çok garipti. Hele evi böylesine sakın bulmak daha da garip geldi onlara. Daha bir ay önce anneleriyle birlikte bu evde yaşarlarken ev dolup taşıyordu. Şimdiyse durum çok farklıydı.

- Clement nerede ? diye sordu Annie. Koltuğunda yok.

- Belki yukardadır, yemek kokusunu alınca hemen gelir.

- Clement yukarı çıkmaz ki, diye başladı Brian, sonra hemen Annie'nin bakışlarıyla karşılaştı ve sözü değiştirmeye kalktı. Yani demek istediğim, yukarı çıkmaktan pek hoşlanmazdı. Ama belki şimdi değişmiştir.

Marilyn gülümsemesini gizledi. "Colm'dan harika bir akşam yemeği yiyeceğiz" dedi. "Neler sevdiğinizi öğrendim."

Yemekler fırında ısınmaktaydı, birlikte masayı hazırladılar. Çocuklar buraya ilk geldiklerinde onlarla pek anlaşamayacağına karar veren Marilyn, şimdi durumun çok farklı olduğunu görüyordu.

- Her şeyinizi hazırladınız mı ?

- Sanıyorum, dedi Annie. Annem babamın bürosuna götüreceklerimizin listesini yollamış, elektronik postayla yani. Onun bir makine kullandığına inanamıyorum.

- Ama bütün bu makineleri kullanıyor? Marilyn mutfak robotlarını ve diğer makineleri gösteriyordu. Son zamanlarda Ria'yı koruma duygusu müthiş kabarmıştı. Kimsenin onu eleştirmesine fırsat vermiyordu, bugüne dek çektikleri yeter de artardı.

- Ama bunlar mutfak şeyleri, dedi Annie küçümser havalalarında. Evle ilgili bir şey olsun da annem öğrenmesin, olanaksız.

- Belki kendini geliştiriyordun

- Sen burda gelişiyor musun ? diye sordu Brian.

- Bir bakıma evet, normalde kendi evimdeyken yaptığım şeyleri yapıyorum, belki anneniz için de durum aynıdır.

- Farklı olarak ne yapıyorsun burada? diye sordu Annie. Yani diyorum ki, evindeyken de bahçe işlerini, yürüyüş yapmayı ve okumayı seviyormuşsun, bunlann hepsini burada da yapıyorsun.

- Doğru, dedi Marilyn düşünceli bir tavırla. Ama içimde bir farklılık hissediyorum. Belki anneniz için de durum aynıdır.

374

375

- Umanm babam konusunda falan biraz neşeli olur, dedi Brian.

- Eh tabii, sorundan uzaklaşmanın yararı olur kuşkusuz.

- Sana bir yararı oldu mu, kocana karşı daha mı hoşgörülüsün yani ? diye sordu Brian. Sonra hemen sinirli sinirli Annie'ye baktı, çeneni kapat demesini, kalın kafalı demesini bekliyordu, ama anlaşılın Annie de bunların yanıtını bilmek istiyordu, dolayısıyla bu kez bir şey söylemedi.

Marilyn böylesine dolaysız bir soru karşısında biraz rahatsız olmuştu. "Karmaşık bir konu. Şimdi bak, ben kocamdan ayrıldım. Yani o Hawaii'de bense burada olduğumuza göre ayrıyız, ama tartışmadık, kavgalı falan değiliz."

- Onu öyle durup dururken terk mi ettin? Brian Marilyn'e yardımcı olmaya çabalıyordu.

- Hayır, öyle değil, sen sormadan söyleyeyim o da beni terk etmedi. Biraz yalnız kalmak istedik, sonra işler yoluna girecek sanıyoruz, yaz sonunda falan...

- Sence annem ile babam da yaz sonunda barışmış olurlar mı? Zavallı Brian'ın yüzü öylesine umutluydu, olumlu bir yanıtla öylesine acıkmış bir hali vardı ki, Marilyn'in boğazı düğümlendi. Onu avutacak sözleri bulamadı. Annie araya girdi bu kez. "Bernadette ve bebek gibi küçük bir sorun var bizde" dedi. Her zamankinden daha yumuşak bir sesle konuşmuştu.

- Peki senin kocanın bebek yapacak genç birisi var mı? Brian ateşi körüklüyordu.

- Hayır, hayır yok.

- Demek ki bizim için pek umut yok, dedi Brian. Dokunsalar ağlayacaktı.

- Brian, bana bir iyilik yapar mısın? dedi Marilyn hemen. Cle-ment'in benim yatağında, annenin yatağında uyuduğunu sanıyorum, kötü alışkanlıklar edinmesini istemeyiz, değil mi? Lütfen yukarı çıkıp onu buraya getirir misin ?

- Aslında Annie'nin kedisi o. Brian'ın dudakları titriyordu, An-nie'nin kimsenin Clement'e dokunmasını istemediğim biliyor, bu yüzden azar işitmeyi göze alamıyordu.

- Zararı yok, git getir onu aşağı, dedi Annie. Brian yukarı çık-1 tığında Annie onun adına özür diledi. Çok akılsız, dedi.

- Ve küçük, diye ekledi Marilyn.

- Hâlâ sonunda her şeyin eskisi gibi olacağını sanıyor, diye içini çekti Annie.

- Peki sen Annie, sen ne düşünüyorsun ?

1

- Bence annem bu evi elinde tutabilirse, bir şekilde idare eder. Danny eve geç geldi. Bernadette koltukta büzülmüş oturuyordu, masaya iki kişilik sofraya hazırlanmıştı. "Çocuklar nerede ?" diye sordu Danny. Bernadette gözlerini yavaşça ona doğru kaldırdı. "Affedersin, anlamadım ?" dedi.'

- Annie ile Brian nerede ?

- Ha, anlıyorum. "Merhaba Bernadette" değil, "Seni seviyorum tatlım" ya da "Eve dönmek ne güzel" değil. Çocukların nerede olduğunu sorduğuna göre kahvaltılı saatlerini anımsa, kayınvaliden, annem, Marilyn falan gibi kişilere veda etmek üzere bir dizi ziyaret yapmak istediklerini ve senin de en geç saat onda evde olmalarını söylediğini anımsa.

Hemen o soruyu sorduğuna pişman oldu Danny. "Hay Allah, özür dilerim Bernadette, çok üzgünüm, dangalağım, aptalım ve bencilim. Nasıl bir gün geçirdiğimi bilersen, ama bu senin suçun değil. Beni bağışla."

Bernadette omuz silkti. "Bağışlanacak bir şey yok."

- Pekâlâ var! diye haykırdı Danny. Sen benim için her şeyini feda ettin, bense gelmiş kabalık ediyorum.

- Senin için bir şey feda etmedim ben, asıl sen benim için çok şey feda ettin. Bernadette'in sesi sakindi, bir çocuğa bir konuyu açıklıyormuş gibi konuşuyordu. Sana bir içki hazırlayayım Danny.

- Daha da beter olurum içince belki.

- Bol limonlu ve sulu soğuk bir bardak viski sana iyi gelir.

- Ben sana uygun değilim, işinin esiri olmuş aksi bir moruktan başka bir şey değilim.

- Şişşt! Bernadette eline bir bardak tutuşturdu ve teybin sesini azıcık açtı. Brahms, her zaman mucizeler yaratır. Danny huzursuzdu, konuşmak istiyordu. Ancak Brahms ve viski yapacağını yapmıştı. Omuzlarının düştüğünü, çatık kaşlarının düzeldiğini hissetti. Aslında konuşacak bir şey yoktu. Bugün büroda olan olayları birer birer anlatmanın, yenilen darbeleri Bernadette'e aktarmanın ne anlamı vardı ? Banka Müdürü Larry'nin telefondaki kabalığından ona neydi. Banka müdürü, Barney ile Danny'nin güvenilmez olduğunu, belki de lekelenmiş iki ortak olduklarını söylemesi nedeniyle, büyük bir işadınının Wicklow'da yükselmekte olan büyük bir inşaata yapacağı yatı- rımdan vazgeçtiğini anlatmanın da anlamı yoktu. Polly'nin telefon edip artık saygınlıklarının yitmekte olduğu söylentilerinin yayıldığını söylemesi, Barney'nin bütün bu konular onu hiç ilgilen-dirmiyormuş gibi suya sabuna dokunmaz bir yaklaşım benimsediği de ona anlatılacak şeyler değildi. İşin en kötüsü, Danny, Tara Sokağı 16 numaralı ev için Bar-ney'ye verdikleri kişisel teminat mektubunun işleme konulmasından korkuyordu. Bu durumda hem Ria ve çocuklar evsiz kalacak, hem de satacak bir şeyleri kalmayacaktı. Bazı şeyler,

üzerinde konuşulmayacak kadar önemliydi. Bernadette, böyle bir girişime hevesli olmamakta son derece haklıydı.

Clement koltuğunda oturmuş, kendisini uzun zamandır uyumakta olduğu, beyaz başlıklı, büyük ve rahat yatağa götüreceği kapıya dikmişti gözlerini.

Marilyn Colm'un getirdiği yiyecekleri sunarken, bir yandan da Westville'i anlatıyordu. Mezunlar pikniğinin verileceği hafta sonundan, eski mezunların orada toplanıp, birbirlerine ne kadar genç göründüklerini söyleyeceğinden söz ediyordu. "Benim kocam da Hawaii'den gelecek, o zaman tanışırsınız onunla."

- Evde mi kalacak, sizin evinizde mi? diye sordu Annie.

- Evet, anlaşılın anneniz buna izin verme inceliğini göstermiş.

- Oğlunuz da gelecek mi ?

-Efendim?

t

- Oğlunuz ? Bay Vine'la birlikte Hawaii'de değil mi ?

<

- Oğlum mu ?

Annie Marilyn'in yüzüne bakamadı. "Şey, evet."

- Bunu size kim söyledi ?

- Annem.

- Annen Dale'in Hawaii'de olduğunu mu söyledi ?

- Adını söylemedi, ama odasının hazır olduğunu, döndüğünde orada kalacağım söyledi.

Marilyn'in yüzü bembeyaz oldu.

Brian bunu fark etmemişti. "Biz ordayken o da evde olacak mı? Onunla basket oynayabilir miyiz?"

- Anneniz başka neler söyledi? Marilyn nerdeyse fısıltıyla konuşuyordu.

Annie korktu. "Sanırım Bay Vine'a oğlunuzu sormuş, ama pek bir şey öğrenememiş, dolayısıyla Hawaii'den dönüp dönmeyeceğini pek bilmiyor."

- Aman Tanrım, dedi Marilyn.

- Özür dilerim... sormamam gereken bir şey miydi bu? Yani... bunda sakıncalı bir şey mi var ? diye başladı Annie.

- Ne yani ? diye sordu bu kez Brian. Hawaii'de değil mi ? Kaçtı mı?

- Şimdi anlıyorum Greg'in ne demek istediğini. -Efendim?

- Greg annenizin çok dindar olduğu izlenimini edinmiş...

- Hiç de değil, diye karşı çıktı Brian. Nora hep onun cehennemin dibini boylayacağını söyler.

- Sen sus Brian, diye atıldı Annie hiç düşünmeden.

- Ne büyük bir aptallık. Annenizin öyle sanacağım hiç düşünmedim. Marilyn müthiş bir acıyla kıvrılır gibiydi.

- Yani Hawaii'de değil mi ? diye sordu Annie.

- Hayır.

Brian bu işten yorulmaya başlamıştı. "E, nerde öyleyse ?"

- Öldü, dedi Marilyn Vine. Oğlum Dale öldü.

Aradan bir saat geçtiğinde, Danny iyice sakinleşmişti. Belki de durumu abartıyordu. Bernadette tavuklu salata hazırlamak üzere mutfağa gitti. Ne

düdüklü tencere sesi vardı burada ne kabanar sufle ne de her yerin unla örtülmesine neden olan kek yapma telaşı. Hayatın bu kadar sakin, bu kadar pürüzsüz, taleplerden, isteklerden arınmış, çıldırtıcı koşuşturmalardan uzak olabileceğini aklına getirmemişti. İşyerinde bunlan fazlasıyla yaşıyordu.

- Telefon etmek için üç dakikam var mı ? diye sordu.

- Elbette.

Finola'nın numarasını çevirdi. "Ben Danny Lynch. Sana karşı kaba davrandığım için içtenlikle özür diliyorum."

- Herhalde çocuklar istemiştir bunu yapmanı.

- Hayır, onlar evde değil.

- Yoksa Bernadette mi ?

- Sen kızını benden iyi tanıyorsun, ağzını bile açmadı. Hiçbir şey söylemedi.

Kendiliğimden arıyorum. O gün biraz sinirliydim.

- Eh, Danny ne diyebilirim ki ? Finola hiç şaşırılmış görünmüyordu.

- Sorunun yanıtına gelince, şirketimizin parasal sorunları var, ama paçayı kurtaracağımıza eminim. Çok sayıda mülkümüz var. Bernadette açıkta kalmayacak, inan bana.

- Sana inanıyorum Danny ve teşekkür ediyorum. Belki de o soruyu hiç sormamalıydım. Bernadette dışında pek çok sorumlulukların var da...

378

- Hepsi yerine getirilecek Finola. Şimdi dost muyuz ?

- Biz her zaman dostuz, dedi kadın.

Danny telefonu kapattığında Bernadette'in kapıdan onu izlemekte olduğunu gördü.

"Sen bir kahramansın" dedi. "İşte bu ka- J dar basit."

Tara Sokağı 16 numaranın mutfağına sessizlik çökmüştü. ;

Sonunda sessizliği bozan Brian oldu. "Kötü bir hastalığa falanj mı yakalanmıştı ?" diye sordu.

î

- Hayır, kazada öldü. Motosiklet kazası. i;

- Nasıldı ? Senin gibi kızıl saçlı mıydı ? diye sordu Annie.

- Evet. Bizde hiç İrlanda kanı yok, ama Greg de ben de kızıl saçlıyız, dolayısıyla zavallı Dale için kurtuluş yoktu. İkimiz de uzun boyluyuz, o da uzun boyluydu. Ve zayıftı. Sportmendi. Dişlerinde çelik tel vardı, hani bilirsiniz, Amerika'da çoğu çocuk bunları takar ağızına.

- Yavaş yavaş burada da başladı, dedi Brian, İrlanda'nın aşağı kalmasını istemez bir havası vardı.

- Evet, doğru, dedi Marilyn. Dale çok iyi bir çocuktu. Her anne oğlunun dünyanın en iyi çocuğu olduğunu sanır, bilirsiniz, kuzguna yavrusu şahin görünür.

- Resmi var mı yanında? diye sordu Annie.

- Hayır, hiç yok. -Neden?

- Bilmem. Baktıkça daha çok üzülürüm diye belki.

- Ama evde resimleri varmış; annem çok yakışıklı olduğunu, çok tatlı gülümsediğini söyledi. Biraz da bu yüzden orda olacağını umdum, dedi Annie.

- Evet.

- Özür dilerim.

- Yoo, zarar yok, gerçekten yakışıklıydı.

- Kız arkadaşı var mıydı ?

- Yok Annie, sanmıyorum, ama çocuklar her şeylerini annelerine söylemezler bilirsiniz.

- Eminim vardı, dedi Brian bilgiç bilgiç. Filmlerde nasıl... Amerika'da bu işe çok erken yaşlarda başlıyorlar.

Böylece oturup Dale hakkında konuşmaya daldılar, sonunda Annie başkumandan Bernadette'in savaş hazırlığı içine girmiş olabileceğini, gitme vaktinin geldiğini söyledi.

- Ben sizi götürürüm, dedi Marilyn.

Yolda Rosemary'yi gördüler. Marilyn, annesinin arkadaşına

^

379

veda etmek üzere durmasını ister mi gibilerden Annie'ye baktı. Annie başını belli belirsiz iki yana salladı. Marilyn, fark edilmemek için hızlandı. Rahat bir soluk aldı. Çünkü komşuluğun ve uygar olmanın gerektirdiği bir selamı vermeyi bile canı istemiyordu. Gariptir, Annie de aynı duygulan taşıyor görünmüştü.

Marilyn çocukları sokağın başında bıraktı. Ne Danny Lynch'le ne de yeni aşkıyla sohbet edecek durumdaydı. Kafası karmakarışık bir halde Tara Sokağı'na döndü. Arabayı 16 numaralı evin önünde park ettiğinde, müthiş bir şaşkınlıkla yaptığı bu küçük yolculuğu anımsamadığını fark etti. Gene de her nasılda doğru dönüşler yapmış, sinyal lambalarını yerinde kullanmış olmalıydı. Marilyn çok utandı. İşte kazalar hızın yanı sıra bu nedenle, akli bambaşka yerlerde olanların direksiyon başına oturması sonucu meydana geliyordu. Ria'nın arabasını park edip eve girerken zangır zangır titriyordu. Ön odadaki masanın başına oturdu. Ria, büfede üç kristal içki sürahisi bırakmıştı. Yazdığı nottaysa, bunların süs olduğunu çünkü Danny'nin aslında ucuz şaraplar içtiğini belirtmişti. Bunların bozulmamış olmasını diledi, çünkü alıp içecekti. Birinde biraz konyak, diğerinde Porto şarabına benzer bir şey, üçüncüsündeyse beyaz şarap vardı. Marilyn titreyen elleriyle kendine biraz konyak koydu.

Bugün ne olmuştu ? Ne değişmişti de Dale hakkında konuşabilmiş, yabancılara oğlunun burnunda çil, dişlerinde tel olduğunu söyleyebilmişti? Bakınca kendisini

ytireceği korkusuyla resmini yanında taşıyamadığını nasıl itiraf etmişti ? Nasıl olmuştu da nerdeyse tanımadığı iki çocuğun dolaysız sorulan, kocasına, dostlarına, iş arkadaşlarına veremediği yanıtlan vermesine neden olmuştu ? Hava nerdeyse kararmıştı, ama günbatımının kırmızı ve turuncu renkleri gökyüzünden tümüyle silinmemişti. Dale'in hiç görmediği bir evde ve bir kentte oturmaktaydı. Buradaki hiç kimse onun annelik yaptığı, sevgiyle taşan analık görevlerini tam anlamıyla yerine getiren, önünde koca bir gelecek uzanan bir anne olduğu günleri bilmiyordu. Yalnızca donuk, kabuğuna çekilmiş bir Marilyn Vine'la tanışmışlardı, ama gene de bazıları ondan hoşlanıyordu. Kendisinininkinden aşığı kalmayan sorunlar yaşayan insanlarla tanışmıştı burada. Trajediden bu yana ilk kez, trajedinin gerçek olduğuna inanmaktaydı. Herkes sahip olduğu iyi şeyleri aklından geçirip avunmasını söylüyordu, ancak uğradığı kaybın büyüklüğüyle kıyaslanabile-

380 çek hiçbir şeyi yoktu ki. Ne Greg'in ne de başkalarının sözlerinin hiçbir yararı olmamıştı.

Şıp diye değiştini düşünmek saçmaydı. Marilyn mucize tedavilere inanan biri değildi. Duygusal bir an yaşama fırsatı doğmuştu, o kadar. Bu iki çocuk Dale Vine'ın kısa süren yaşamında oynadığı, uyuduğu ve derslerini çalıştığı Tudor Drive 102 numaralı eve gidiyordu. Tıpkı onun gibi yeni arkadaşlar edinecekler, onun dalışlar yaptığı havuzda yüzeceklerdi. Hatta kronometreyi bulup tıpkı Dale'in hayattayken yaptığı gibi birbirlerinin ve annelerinin ne kadar sürede ne kadar yüzdüğünü ölçebilirlerdi. "Haydi Anne, daha iyisini yapabilirsin" diye seslenirdi ona oğlu. Ve o daha iyisini yapardı.

Konyağını yudumlarken gözyaşlarının ellerine düştüğünü gördü. Ağladığının farkına bile varmamıştı. Daha önce hiç ağlamamış, ağlayıp boşalması gerektiğini söyleyen psikologlara da hiç kulak asmamıştı. Şimdi oturmuş bu kararmakta olan odada, yabancı bir kentten sesleri, farklı trafik gürültüleri, İrlanda aksanlı çocukların bağrışları, daha önce duymadığı kuş sesleri arasında ağlamaktaydı. Sarman kedi bir başka sandelyeye oturmuş ona bakıyordu. O, konyak içip ağlıyordu. Oğlunun adını söylemişti, sesli olarak söylemişti ve dünyanın sonu gelmemişti. Annie ile Brian onunla ilgili sorular sormuştu. Büyüyünce ne olmayı düşünüyordu ? Et yer miydi, sevdiği film yıldızları hangileriydi, ne tür kitapları okurdu? Hatta öldüğünde ne tür bir motosiklet kullandığını bile sormuşlardı. O bütün bu sorulara yanıt vermiş, hatta sormadıkları soruları yanıtlamış, Şükran Gün'nde olan gülünç olayları, okulda Dale'in rol aldığı oyunu, büyük kar fırtınaları yaşadıkları günleri anlatmıştı.

- Dale. Bir kez daha söyledi bu adı; korkuyordu, ama hayır, hiçbir şey olmadı. Artık adını söyleyebiliyordu. İnanılmaz bir şeydi bu. İstedici zaman söyleyebilirdi de, bunun farkında değildi demek. Şimdi biliyordu işte, ama bunu anlatabileceği kimse yoktu çevresinde. Kocasına, neyin ters gittiğini, nerede ne yanlış yaptığını bilemeyen zavallı, incinmiş Greg'e telefon etmek acımasız, haksız bir davranış olurdu. Hayır, Hawaii'ye telefon edip kendi hücresinin kilidini açan bir şeylerin gerçekleştiğini söylemek yanlış olacaktı. Belki de sırf Dale'in hiç bilmediği bir yerde olması nedeniyle açılmıştı kilit. Ama Marilyn bunun başka nedenleri de olduğunu sanıyordu. Dale'in hayattayken gittiği bir yerden geçmek korkusu yoktu, onun gülümsediğini görüp yepyeni heveslerle kendisine koştığı anların yaşandığı mekânlar yoktu burada.

Dale'in, annesindeki serüvenci ruhu, öğrenme isteğini çok beğendiğini biliyordu. Daha iyi bir yüzücü olmak gibi, bilgisayar oyunlarında ustalaşmak, Sumo güreşi sevmek, elli bir oynamak gibi birçok konuda annesini desteklerdi Dale. Yalnız motosiklet konusunda anlaşamıyorlardı. Aylar boyunca içi içini yemiş, ölümünden kendisinin sorumlu olabileceğini düşünmüştü. Keşke kullanacak yaşa geldiğinde ona bir motosiklet alacağını söyleseydi. Belki o zaman o yabancı çocuklara ve onlann tehlikeli, sarhoş tasarılarına kendim kaptırmazdı. Ama nedense bu akşam kendisini biraz farklı hissediyordu.

Annie, öylesine, üzerinde düşünmeden motosikletlerle dolaşmasına kendisinin izin vermiş olamayacağını, bunun eline silah vermekle aynı anlama geldiğim söylemişti. Brian da, "Sanının şimdi o cennettedir ve başınıza bu dertleri açtığı için çok pişmandır, üzgündür" demişti.

Kendisine kara haberinin verildiği andan bu yana, hiç kimsenin söylediği hiçbir söz bunlar kadar anlamlı gelmemiştir ona. Başını masaya koydu ve hüngür hüngür ağladı. Geçen bir buçuk yıl ağlamamakla iyi etmediğini bile düşündü sonunda. Ama yaşlar hazır değildi o zaman, ancak şimdi kıvama gelmişlerdi.

Ria otomobille komşu kasabaya gitti ve Kennedy Havaalanı'na giden otobüse bindi. Bir ay, koca bir ay önce Marilyn aynı yolculuğu yapmıştı. Ve otuz gün sonra, Ria evine dönüyor olacaktı. Gözlerini kapattı ve bu bir ayın çocukları için, harikulade, unutulmaz bir ay olmasını diledi. Artık Danny ile Bernadette'in onlara verdikle-riyle yansına isteği duymuyordu. Şu anda bu önemsiz görünüyordu. Çocuklar iyi bir tatili hak etmişti, iyi vakit geçirmeyi, umutlanmayı, geleceğin iyi olacağı duygusunu yaşamayı hak etmişlerdi.

Annie'yi azarlamayacak, şunu bunu yapmasını buyurmaya-caktı. Annie genç bir kadındı artık, bu sakın, korunaklı yuvada kendini bulmasına engel olmayacaktı. Burası birçok yönden Dublin gibi bir başkentten çok daha güvenliydi. Ve neyse ki Kitty'den üç bin mil uzaktaydı. Brian'ın kırdığı potların Annie'yi kızdirmasına göz yummayacaktı ama. Brian'ın bir başkasının yanında doğru dürüst konuşmayı öğreneceği yoktu, en iyisi bir şey öğretmeye çalışmamaktı. Kim bilir neler söyleyecekti buradaki insanlara. John ile Gerry'ye neden evli olmadıklarını, Heidi'ye neden çocuğu olmadığını, Carlotta'ya İngilizce'yi neden böyle gülünç şekilde konuştuğunu soracaktı mutlaka. Burada Brian'a sermaye olacak öyle çok şey vardı ki. Bir maden bulmuş gibi olacaktı çocuk. Ve Ria, hiçbir zaman ondan utanmayacak, daha düşünceli davranması için onu uyarmayacaktı.

Ah bir kollarını dolasaydı ona ve Brian utanıp kendini geri çekmeseydi. Annie'nin, "Anne harika görünüyorsun, ne güzel yanmışsın, seni çok özledim" demesini ne kadar isterdi. Havaalanına gidinceye dek yol boyunca bir düşler âleminde yaşamamaya zorladı kendini. Annelerini otuz gün görmediler diye her şey birden kusursuzlaşacak değildi ya.

"Bunu unutma Ria, unutma. Büyü artık, büyü ve gerçek dünyada yaşamaya başla" dedi kendi kendine.

Danny Rosemary'nin dairesinin ziline bastı. Saat gecenin onuydu. Rosemary masasında çalışmaktaydı, kâğıtları kaldırdı. Gitti aynaya baktı, saçlarını şöyle bir kabarttı, sağına soluna pahalı bir koku püskürttü ve giriş kapısını açmak üzere düğmeye bastı.

- Kendine bir anahtar yaptırırsana Danny ? Kaç kez söyledim sana.

Danny, her zaman yaptığı gibi ağzını hafif yamultarak gülümsedi ve her seferinde olduğu gibi Rosemary'nin yüreğini hoplattı. "Nedenini biliyorsun, fazla kışkırtıcı olur, durmadan gelirim."

- Keşke, diye gülümsedi Rosemary.

- Yok ama, aslına bakarsan gelip seni bir başkasıyla suçüstü yakalamaktan korkarım.

- Zayıf bir olasılık. Neşesi yerindeydi Rosemary'nin.

- Bu konuda hayli ünlüsün ama, diye suçladı onu Danny.

- Senin kadar olamaz, diye yanıtladı onu Rosemary. İçki ?

- Evet, sen de bir tane içsen iyi olur.

Rosemary barın yanında lacivert giysisiyle çok şık ve sakın görünüyordu, iki büyük bardağa ırlanda viskisi koydu, sonra beyaz kanepesine, tıpkı bir manken gibi dimdik oturdu, gene bir manken gibi ayak ayak üstüne attı.

- Sen anadan doğma kibar bir kadınsın, dedi Danny.

- Benimle evlenmeliydin, dedi Rosemary.

- Zamanlamamız yanlıştı. Sen bir işkadınısın, evrenin gizinin zamanlama olduğunu bilirsin.

- Felsefe yapmasını biliyorsun ama, Ria'yı benim için değil bir başkası için terk ettin, neyse bunları geçiyoruz. Neye içiyoruz ? Başarıya mı, felakete mi ?

- Dizginleri hiç bırakmıyorsun, değil mi ? Hem hayran hem de rahatsız olmuş görünüyordu Danny.

383

- Bıraktığım da oluyor, biliyorsun.

- Ben bittim...

- Olamaz. Pek çok yangın sigortan var.

- Hepsini kullandık.

- Lara işi ne oldu ? Bu onların en büyük işleriydi, içinde dinlenme ve eğlence kulübü bulunan kırk hanelik bir site inşa ediyorlardı. Müthiş bir reklam kampanyası yapmışlar, daha inşaata başlar başlamaz her daireyi bir iki kez satmışlardı. Köşeyi döndürecek proje buydu aslında.

- Onu da bugün kaybettik.

- Barney ne yapıyor kuzum ? Bir yığın ünlü danışmanları vardı hani ?

- Evet ama, anlaşılan hepsi teminat istemiş... biz de bu konuda pek güçlü değiliz. Danny yorgun ve biraz da pişman görünüyordu.

Rosemary söylediklerinin ciddi olduğunu kabullenemiyordu. İşini batırmış olan herkes sinirli olurdu, öfkeden kudurur ya da korkardı. Danny birinin ağacından vişne çalarken yakalanmış küçük bir çocuğu andırıyordu daha çok. Pişman görünüyordu, o kadar.

- Ne yapacaksın şimdi ? diye sordu Rosemary.

- Ne yapabilirim, Rosemary?

- Böyle eli kolu bağlı, yenik durmaktan vazgeçebilirsin, gidip birilerinden bir şeyler isteyebilirsin. Birinden destek iste. Bu konuda burnu büyüklük etmeye, soylu havalan atmaya gerek yok, alt tarafı para isteyeceksin.

- Öyle mi diyorsun ? Bu kez kararsız görünüyordu, dünyayı fethedecekmiş gibi duran başı dik Danny değildi bu.

- Demiyorum, biliyorum. Bunu sen de biliyorsun. Biz birbirimize benziyoruz, bulunduğumuz yere kuzular gibi meleyerek gelmedik. Hepimiz zaman zaman başımızı eğmek zorunda kalabiliriz. Ben eğdim örneğin, sen de yaptın bunu geçmişte.

- Tamam, gururumu bir kenara atacağım, dedi ansızın. Sesi birden daha canlı çıkmıştı.

- Hah şöyle! dedi Rosemary.

- Bana borç ver Rosemary, şimdi, şu anda para ver bana. Her şeyi yaptığım gibi bunu da ikiye katlayacağım. Rosemary şaşkınlıktan ağzı açık bir halde ona bakıyordu. Danny devam etti. Barney'i paranın yanına bile yaklaştırmayacağım, o alacağını aldı, ona hiçbir borcum yok. Bu benim yatırıмым olacak, bizim yatırıмымız olacak. Ne yapacağız biliyor musun? Yepyeni bir iş tasarladım... Üzerinde sütun sütun rakamlar yazılı iki dosya kâğıdı çıkardı.

384

Rosemary iyice afallamıştı. "Ciddisin sen" dedi. "Gerçekten ciddisin."

Danny ondaki şaşkınlığı fark etmemiş görünüyordu. "Hiçbir şeyi daktilo ettirmedim, bürodaki makineleri kullanmak istemedim, ama bütün rakamlar burada..." Kalktı, yanına oturup yazdıklarını göstermek üzere kanepeye geçti. Rosemary birden ayağa fırladı. "Saçmalama Danny, ikimizi de utandırırıyorsun."

- Anlamıyorum... Bu kez Danny şaşırmişti.

- Sen bizden, elimizdekini, birbirimiz için taşıdığımız değerleri istiyorsun. Rica ediyorum bu isteğini tekrarlama.

- Ama senin paran var Rosemary, mülkün var, bir işin var...

- Evet. Rosemary'nin sesi buz gibiydi.

- Sende bütün bunlar var, bendeysen hiçbir şey yok. Senin bakmakla yükümlü olduğun kimse yok, benim sağıma soluma asılmış bir yığın insan var.

- İnsanları sağına soluna asmayı sen istedin...

- Senin başın dertte olsaydı Rosemary, ben sana yardım ederdim.

- Hayır etmezdin. Bana numara yapma şimdi, bu duygusallık sana hiç yakışmıyor.

- Ama ederdim, biliyorsun ki yardım ederdim, diye haykırdı Danny. Sen benim yakın dostumsun, insan dostuna yardım etmez mi!

- Colm Barry'ye ikimiz de yardım etmedik. İkimizden de sermayeye katılmamızı istedi, kabul etmedik. Hatta, lokanta iyice tutununcaya dek müşteri bile getirmedi oraya.

- O başka.

- Neresi başka? Durum aynı.

- Colm başarısız bir adam, ben öyle değilim.

- Şimdi başarısız değil. Ama sen Danny, karını ve gebe metresini doyurmak için âşıklarından destek istemeyi sürdürürsen, hiçbir yere varamazsın.

- Senden başka âşığım yok ki benim, hiçbir zaman da olmadı.

- Tabii, tabii. Belki bu arada Orla King voleyı vurmuş ve ünlü bir şarkıcı olmuştur, seni paraya boğabilir. Büyü artık Danny.

- Seni seviyorum Rosemary. Her zaman da sevdim. Her şeyi yüzüme vurma. Bir yanlış yaptım, hepsi bu. Sen de zaman zaman yanlışlar yapıyorsundur mutlaka.
- Sen iki yanlış yaptın Danny, birinin adı Ria, diğerininse Ber-nadette.

385

Hafifçe gülümsedi Danny. "Gene de beni terk etmedin ama, öyle değil mi?"

- Bunu joker olarak kullanacağını sanıyorsun ama sökmeyiz, Danny. Ben seninle ilişkiyi seks için sürdürdüm, seni arzuladığım için, sevdiğim için değil. Bunu ikimiz de biliyoruz.

Danny gene kâğıttan gösterdi, bu aşamada bile Rosemary'nin onları okuyup üzerinde düşünebileceğini sanıyordu. "Öyle bile olsa bu işin kazançlı olduğunu görmüyor musun..?" Rosemary bardağını pat diye masanın üzerine koydu, bu Danny'nin gitmesini istediğini gösteriyordu.

- Yapma Rosemary. Dinle, biz hem... şeyiz... hem tutkulu ve arzuluyoruz hem de dostuz. Biraz düşünmen için bu yeterli değil mi? Rosemary'nin soğuk yüzüne baktığında Danny'nin sesi, kısılan bir rad-yonunki gibi giderek duyulmaz oldu. Ben tek başıma bir iş kursam tatlım, sen de işin içinde olsan, birbirimizi çok daha sık görürüz.

- Hayatımda sekse para vermedim bugüne dek, bundan sonra da vermeyi düşünmüyorum. Düzenlemesini aylarca birlikte yaptıkları dairenin kapısını açtı Rosemary. Ria'nın gözünde arkadaşı için yapılan güzel bir ev, Barney için çok şık bir yatırım, onlar içinse şaka yollu da olsa aşk yuvası diye anılan bu dairenin hazırlanması sürecinde saatlerce baş başa çalışmışlardı.

Danny başını yana eğip Rosemary'ye baktı. "Beni kovuyorsun, öyle mi ?" dedi.

- Bence gitme vaktin geldi Danny.

- İnsana öldürücü darbeyi nasıl indireceğini iyi biliyorsun.

- Sen aynı şeyi bana iki kez yaptın. Ria'yla evlendiğinde bana darbe indirdiğini biliniyordun, ama Bernadette'i bana söyleyeme-din bile, iş işten geçtikten sonra karından duydum her şeyi.

- Affedersin, dedi Danny. Bazı şeyleri yapmak öyle zor ki...

- Biliyorum. Rosemary'nin sesi bir an için yumuşadı. Çok iyi biliyorum. Duvara çarpmanı seyretmek kolay değil benim için. Ama Danny, ben burada tek başıma otururken, iki eve birden bakman için sana para vermeyi aklımdan bile geçirmem. Eğer bunu anlamıyorsan, hiçbir şey anlamıyorsun demektir; o zaman da batmayı kat kat hak ediyorsun.

Danny gittikten sonra Rosemary terastaki bahçeye çıktı. Kafasının toparlanması için temiz havaya ihtiyacı vardı. Bu kadarına dayanamazdı. Yaşamı boyunca hoşlandığı, yanına yanaştırdığı tek erkek ona yaltaklanmış, karşısında küçük düşmüştü. O eski özgüvenli, parlak, zeki Danny gitmiş, süklüm püklüm biri gelmiş-

386

387

ti karşısına. Düpedüz yalvarmıştı yardım etmesi için. Onu reddettiğim düşünmek hiç hoşuna gitmiyordu aslında. Ona para vermemekle kendini güçlü hissedecek değildi. Ama istediğini vermek, yanlışlarının bedelini ödemek de korkunç bir zayıflık olacaktı.

Danny'nin batmasına göz yummak onu mutlu ediyor değildi. Durumun çok farklı olmasını isterdi. Danny onu öylesine kuvvetle ve sonsuza dek arzulamalıydı ki, bu tutkusu uğruna her şeyi feda etmeliydi. Herhalde hep bunu istemişti Rosemary. O kendisini hep çok güçlü görmüştü, hayatını yaşayan ve aşkı da bir kenarda, layık olduğu yerde tutan Polly gibi bir kadındı o.

Barney ile Danny birçok bakımdan birbirlerine benziyordu. Tuttuğunu koparan, hırslı, bir kadına verebilecekleri asla tükenmeyen erkeklerdi bunlar. Tek eksikleri, güçlü birer eş, dırdır edip insanı sinir eden taleplerde bulunmayan ama onlara tutku aşıla-yabilen kadınlardı. Danny ile Barney inandıkları şeyler açısından öyle çok birbirlerine benziyorlardı ki, dünyayı fethedebilirlerdi.

Rosemary ansızın onların başka bakımlardan da birbirlerine benzediklerini fark etti. İkisi de iki ayrı tür kadını seviyordu, bunların biriyle evleniyor,

diğerim bir kenarda tutuyorlardı. Sakin, saygın Mona ve içi dışı bir, iyimser

Ria gibi iki azizeyle evlenmişlerdi. Ama Bernadette'e de azize rolü verilmişti.

Bu nasıl oluyordu? Müthiş öfkelenmişti Rosemary. Bernadette nasıl da bir yılan gi-

| bi araya girivermişti ?

Rosemary Danny Lynch'i seviyor olabilir miydi? Bu ilişkiyi arzu, hayranlık ve eğlence olarak tanımladığını milyonlarca kez J söylemişti kendi kendine. Aşkın yeri yoktu, aşkın yeri olmaya-1 çaktı bu ilişkide. Yoksa istemeden bu yöne mi kaymıştı ilişkileri? |

Böyle durumlarda Ria daha uzun boylu olmayı dilerdi, ikide bir hoplayıp zıplamak çok rahatsız ediciydi, ama bunu yapmayınca da gelen yolcuları göremiyordu. Derken gördü çocukları. Üzerinde iki bavul bulunan bir arabayı itiyorlardı, gözleri kalabalığı tarıyordu. İkisinde de birer el çantası vardı. Bunlar yeniydi. "Ria bunları kim armağan etti acaba?" diye düşünürken yüreğinde bir l sancı hissetti. Yanlarına aldıkları birer kazağı, kitapları, karikatür f dergilerim ve oyunları koymak için gerekli bir şeydi bu. Neden sanki daha önce bunları almayı düşünememişti ?

Adlarını haykırmamak için zor tuttu kendini, ikisi de dikkatle- l rin üzerlerine çekilmesinden hoşlanmazdı. Geçerlerken uzanıp | dokunabileceği bir köşeye koştu. "Onları fazla uzun süre ya da fazla sıkı tutma, uzun uzun sanılma sakın" dedi kendi kendine. Ai-

1

lelerine ve dostlarına el sallayan bütün İrlanda kökenli Amerikalılarla birlikte el salladı onlara. Sonunda çocuklar gördü onu. Çocuklarının gözlerinin birden parladığını ve kendisine doğru koştuklarını görünce boğazı düğüm düğüm oldu Ria'nın.

- Anne! diye haykırdı Brian ve ona doğru koştu. Sarıldılar, Ria kendini topladı ama Brian onu bırakmıyordu.

Ria, Annie'ye uzanmak için oğlunun kollarını boynundan koparmak zorunda kaldı. Boyu uzamış, daha da zayıflamış görünüyordu kızı, ama bu imkânsızdı. Dört haftada bu kadar değişemezdi. "Çok güzelsin Annie" dedi Ria.

Ağzı annesinin saçlarında, "Seni özledik Anne" dedi Annie.

Ria'nın otobüs koltuğunda sabırsızlık içinde uçağın inmesini beklerken arzuladığı kadar güzel bir buluşma olmuştu. Ria onları Manhattan'a götürmek, yüksek gökdelenleri göstermek, bir otobüs turuyla gezdirmek istiyordu, Hudson Nehri'nden Doğu Nehirleri'ne kadar her şeyi gösteren doğma büyüme bir New York'lu gibi davranacaktı. Bu tura daha önce tek başına çıkmıştı, gidilen yerleri biliyordu. Ama sonra düşündü, çocuklar yorgun olmalıydı, onlar için Amerika'daki her şey yeniydi nasılsa, hatta buradan otobüse binip Connecticut'a gitmek bile eğlenceli olacaktı. "Onları Tudor Drive'a götüreyim, havuza girsinler, yeni evlerini görsünler" dedi kendi kendine.

Tara Sokağı'ndaki evde olsa Ria bu konuyu pek çok kişiyle günlerce tartışırdı. Telefon konuşmaları, fincan fincan kahveler, şöyle mi yapsam böyle mi diye saatlerce ince eleyip sık dokumalar... Ama burada hiç kimse yoktu. Bu tür konuları Carlotta'ya, Heidi'ye, genç Hubie Green'e, mezeci dükkanındaki John ile Gerry'ye açmanın anlamı yoktu. Bugünlerde Ria Lynch kendi kararlarını kendi veriyordu, sorunlar artık kahveler ve kekler eşliğinde uzun kurul toplantılarında çözümlenmiyordu.

Ria kollarını hafifçe çocuklarının omzuna koymuştu. "Dosdoğru Westville'e gidiyoruz" dedi. "Size yazlık evinizi göstermek istiyorum."

Çocuklar sevindi, Ria küçük ailesini otobüse götürürken kendini kuşlar kadar hafif ve mutlu hissediyordu.

Heidi bilgisayarına gelen mesajlara bakıyordu, bir an şaşkınlıktan donakaldı. Dublin'de bulunan Marilyn'den mektup vardı.

Heidi, bir Internet kafe buldum ve fırsattan yararlanmak istedim. Mektupların için çok teşekkür ederim, bana yazman büyük incelik.

388

Seni ve Henry'yi özlüyorum. Dublin hakkında, insanların yaşantıları hakkında sana çok şeyler anlatırken düşünüyorum kendimi. Trinity Col-lege'a gittim, çok güzel, kentin merkezinde, Dublin onun çevresine kurulmuş sanki. Ria'yla arkadaşlık yaptığına sevindim, çok iyi bir aşçı ve harika bir ev kadını olduğu anlaşılıyor. Çocukları bugün Tudor Drive'a gidiyorlar, biri Annie adında Dale'den bir yaş büyük zeki bir kız, diğeri de bir mizah dergisinin kahramanı olabilecek Brian adında bir oğlan; günün birinde gerçekten olacak da. Onları özleyeceğim. Onları bir yerlere götürebilir misin acaba ? Bir sirk olabilir, bir pop şarkıcı gelebilir bugünlerde ya da bir Vahşi Batı gösterisi olabilir...

Dublin'den sonra Tudor Drive'ı pek sönük bulmalarından korkuyorum ve orada gerçekten iyi vakit geçirmelerini istiyorum. Bunu yaparsan çok sevinirim Heidi. Bana hemen yanıt veremezsin ne yazık ki, ama yakında ben sana gene yazacağım. Sevgiler, Marilyn.

Heidi mesajı üç kez okudu, sonra mektubu eve götürüp kocasına göstermek üzere çıkış aldı. Marilyn Vine, insanların hayatına burnunu sokmasını istiyordu. Tudor Drive'ın iki yabancı çocuk için fazla sıkıcı olabileceğini sanıyordu. Ama en şaşırtıcı nokta, Dale'den söz etmiş olmasıydı. Düpedüz oğlunun adını kullanmıştı.

Polly Callaghan kapıda Barney'nin anahtar sesini duydu. Barney biraz yorgun görünüyordu, ama bütün o olanlardan sonra çok daha bitkin görünmesi gerekirdi.

- Gel bakalım belalım, dedi gülümseyerek.

- Haberler kötü Poll.

- Biliyorum, dedi Polly. Bak, akşam gazetesini aldım, kiralık yer arıyorum. Barney elini Polly'nin elinin üzerine koydu. "Öyle utanıyorum ki. Önce işin gitti, şimdi dairen gidiyor."

- Benim değil ki onlar Barney, senindi.

- Bizimdi, dedi Barney.

- Ee, en geç ne zaman çıkmam gerekiyor?

- Bir eyle kadar.

- Kendi evin ne oluyor?

- O Mona'nın üstüne.

- Bu dairenin benim üstüme olması gibi.

- Biliyorum, dedi Barney, perişan görünüyordu.

- O da benim gibi dayanışma içinde olacak mı ? Dırdır etmeden verecek mi evi?
389

- Bilmiyorum, olan biteni tam olarak bilmiyor, anlıyor musun?

- Eh, bu hafta haberi olacak her şeyden, iflasın açıklanacak.

- Evet. Evet. Kendimizi toparlayacağız Poll, ne zaman toparlamadık ki?

- Bu biraz ağır olacak gibi geliyor bana, dedi Polly.

- Risk almamızı söylüyorlar, serüvenci, hatta girişimci olmamızı öneriyorlar, sonra da bizi bok çukurunda öylece bırakıyorlar.

- Kim bırakıyor? Bankalar mı?

- Bankalar, büyük iş sahipleri, devlet memurları, mimarlar, politikacılar...

- Deliğe tıklılacak mısın?

- Hayır, böyle bir olasılık yok.

- Yurtdışında paran var mı peki ?

- Yok be Poll, pek sayılmaz. Burda tökezledim işte, adıma sanıma güvendim.

Yurtdışındaki paraları Tara Sokağı 32 numaralı ev gibi, Lara Sitesi gibi işlere yatırdım. Yatırdım da ne oldu...

- Tara Sokağı dedin de... diye başladı Polly Callaghan.

- Hatırlatma Poll, onlara söylemek Mona'ya söylemek kadar zor.

Otobüste durmadan konuştular.

Uçakta ünlü bir şarkıcı vardı, önde, birinci mevkide uçuyordu, Brian ile Annie pilotun yanına giderken görmüşlerdi onu. Mönüsünü imzalamasını rica etmişlerdi. Onu önce Annie görmüştü ama şarkıcı Brian'ın üzülüğünü görünce bir imza da ona vermişti. Pilotlar uçakta oturmaktan başka hiçbir şey yapmıyordu. Bütün işleri radar ile yerdeki bilgisayarlar yapıyordu. Kola, Pepsi ya da gazoz içtin mi para vermiyordun uçakta, bunlar bedavaydı.

Anneanneleri iyiydi, Hilary'yi görmemişlerdi ama Martin'le yeni bir ev arıyorlardı. Gertie annelerine bir mesaj göndermişti. Neydi ? Brian anımsayamadı.

- Jack'in onu kayışla dövmediğini sana söylememizi istedi, dedi Annie. Ria şaşırdı.

Brian ilgiyle onlara baktı. "Öyle demedi, şimdi hatırladım" dedi.

Ria araya girdi. "Annie onu şaka olsun diye söyledi" dedi.

Annie meseleyi kavradı. "Tabii ki şakaydı Brian, sen de hiç şakadan anlamıyorsun" dedi. "Aslında Gertie, çamaşırhanede, her yerde işlerin yolunda olduğunu söylememizi istedi, bunu duyunca sevinecekmişsin."

Ria kızına gülümsedi. Annie büyüyordu. "Peki babanız nasıl ?" Sıradan bir soruymuş havasında sordu bu soruyu.

Annie, "Telaşlı" dedi.

Brian, "Meteliksiz" diye atıldı.

- İkisini de öğrendiğime üzuldüm, dedi Ria. Bunun kaygan bir zemin olduğunu ve en kısa zamanda konuyu değiştirmek gerektiğini hissetti. Bakın, nerelerden geçtiğimizi göresiniz diye bir harita getirdim, dedi onlara. Yolu gösterdi, anayolları, ara yolları gösterdi, ama akli hep o iki sözcükteydi. Telaşlı ve meteliksiz. Kendisiyle yaşarken bunların hiçbiri yoktu Danny'de. Ne budala bir adamdı kocası! Gül gibi kansını ve çocuklarını bırakıp meteliksiz ve çaresiz bir yaşantıya koşmuştu.

Annelerin yolun ters tarafında araba kullandığına inanamadılar. "Benzinciden falan çıkmıyorsan, kendiliğinden sağ tarafta gidiyorsun; ama benzinciden çıkarsan sağ yerine sola sapıveri-yorsun..."

- Nerden çıkarken? diye sordu Annie.

- Yakıt istasyonu demek istedim. Affedersin, buranın diline alışıyorum, dedi Ria gülerek.

Evi çok beğendiler. "Aman Tanrım, bir film yıldızının yüzme havuzu gibi" dedi Annie.

- Şimdi yüzecek miyiz ? dedi Brian.

- Tabii. Gelin size odalan göstereyim, soyunalım.

- Sen de yüzecek misin ? Annie şaşırmişti.

- A evet, günde iki kez yüzüyorum, dedi Ria. Mezeciden aldığı ilk parayla kendine güzel bir mayo almıştı. Giyip çocuklara göstermek için can atıyordu. Annie, bu senin odan, çiçek de koydum, giysi dolabın kocaman... çekmeceleri de var. Brian, senin odan burası.

Bavulların yatakların üzerine attılar, giysilerim fırlatmaya başladılar. Ria, Danny'nin bürosuna bilgisayarla gönderdiği listenin Annie'nin bavulunun kapağına yapıştırılmış olduğunu görünce çok duygulandı. "Bunu baban mı yaptı, bavulları hazırlamanıza yardım mı etti?" diye sordu.

- Hayır, Bernadette yardım etti. Anne, inanmayacaksın ama babam bugünlerde... yani, gerçekten buraya geldiğimizi nerdeyse fark etmeyebilirdi.

- Sence de meteliksiz mi ?

- Bilmiyorum Anne, herkes bir şeyler söylüyor, ama öyle olsaydı sana söylerdi, öyle değil mi ? Ria bir şey söylemedi. Söylemek zorunda olurdu Anne.

- Evet, haklısın. Haydi, may olanınızı giyip, yüzmeye gidelim. Brian mayosunu giymişti bile, evi geziyordu. Ria'nın durumu

açıklayınca dek kilitli tutmaya karar verdiği, ancak son dakikada unuttuğu Dale'in kapısını açtı. "Şuraya bakın!" dedi şaşkınlıkla. Duvardaki posterlere, kitaplara, müziksetine, giysilere, renk renk minderlere ve yatak örtüsüne baktı bir bir. "İşte oda diye buna derim ben."

- Şey, ben size açıklayacağım... diye başladı Ria.

Annie de odadaydı şimdi, duvarda çerçeve içinde asılı fotoğrafları eliyle sıvazlıyordu. "Yakışıklı ama, değil mi?"

- Şu güreşçi resimlerine bak! Harika değil mi! Brian dev su-mo güreşçilerinin resimlerine bakıyordu.

- Bu da okulda sahneledikleri oyundaki resmi olmalı, dedi Annie. Dur bakayım, işte, bu o. -

- Bu oda hakkında anlatacaklarım var, diye başladı gene Ria.

- Biliyorum, Dale'in odası bu. Annie rahat rahat konuşuyordu, her şeyi biliyordu.

- Ama bilmiyorsunuz, Dale buraya dönmeyecek.

- Dönmeyecek elbet, öldü o, motosiklet kazasında öldü, dedi Brian.

- Nerden biliyorsun ?

- Marilyn hepsini anlattı bize. Dur bakayım, dişlerindeki teli görebiliyor musun ? Bak, küçük noktalar gibi. Annie Dale'in kar küreken çekilmiş bir yakın plan resmini inceliyordu. Bu o çok kar yağdığı kış olsa gerek, Dale onlara sürpriz olsun diye geceyarısı kalkıp evin yolunu açmış.

Ria'nın ağzı bir karış açık kalmıştı. "Bütün bunları Marilyn mi anlattı size ?"

- Evet, sen neden bize onun Hawaii'de olduğunu söyledin? dedi Annie.

- Bizi üzmemek için belki ? dedi Brian.

- Ben yanlış anlamıştım, dedi Ria ezilip büzülerek.

Annie buna şaşırmadığını, öte yanda pek de önemsemediğini ele veren bir rahatlıkla, "Benim annem böyledir" dedi. Sonra hemen, "Haydi Anne, yüzelim" diye hareketlendi. "Burada ne güzel güneşlenilir. Sen bizden çok daha fazla yanmışsın, ama sana yetiyeceğiz, değil mi Brian?"

- Tabii ki.

Rosemary kapıdan çıktığında, Gertie tam Tara Sokağı 32 numaralı evin önünden geçmekteydi.

- Tam da seni nasıl bulacağımı düşünüyordum, diye seslendi Rosemary.

392

Gertie şaşırmişti. Rosemary onu pek aramazdı, gördüğündey-se onun yaşam biçimini eleştirir dururdu. Ayrıca onu bulmak istediye, çamaşırhaneye telefon edebilirdi pekâlâ

Bugünlerde işleri yolundaydı. Çocuklarla Ria'ya haber göndermişti, insan bunları kolay kolay kâğıda dökemezdi ama Jack bir haftadır fiske bile vurmamıştı, hatta çamaşırhaneye bir kat boya bile yapmıştı. Çocukları gene eve dönmüştü, tedirgin ve ürkektiler, ama hiç değilse evlerindeydiler. "İşte buldun" diye güldü ona Gertie.

- Ria'nın çocukları ne zaman yola çıkıyor diye soracaktım. Ria bana bir mektup yazmış da, büyük bir üniversite pikniğinden söz ediyor ya da oturduğu yerde bir parti mi ne varmış. Her neyse, ona bir iki giysi gönderecektim, hani artık giymediklerimden. Orada işine yarayabilir. Onun öyle güzel giysileri yoktur. Rosemary'nin gözleri konuşurken bir aşağı bir yukarı kayıyordu. Geçit törenine çıkacak öğrencileri denetleyen bir öğretmen gibi ayakta başlıyor, ta tepeye dek süzüyordu insanı. Gertie onun bu havasını yıllardır bilirdi, kadının gözleri, pembe bir giysinin üzerindeki lekede ya da taranmamış, yağlı saçlarda takılır dururdu sonunda. "Ama onlar gitti" dedi Gertie. "Evvelki gün gittiler, şimdi yerlerine yerleşmişlerdir bile."

Rosemary çok kızdı. "A, bilmiyordum."

- Devamlı bir ağıstosta hareket edeceklerini konuşuyorduk, unuttun mu?

- Hatırlayamadım. Her şeyi de aklımda tutamam ya. Bana veda bile etmediler.

- Bana geldiler, dedi Gertie. Mutlu olduğu anlar fazla değildi, bu anın tadını çıkaracaktı.

- Belki evde bulamadılar beni, dedi Rosemary.

- Belki. Gertie bu belkiyi kuşku duygularını özellikle ele verecek bir ses tonuyla söylemişti.

Rosemary konuyu değiştirmek istedi. "Ne tarafa?" Gertie hemen böbürlenmeye başladı. "Çok işim var. Ütü için bir kız aldım, masa örtüleri ile peçeteleri yıkamam için bana versin diye gidip Colm'la görüşeceğim. Havluları zaten biz yıkıyoruz."

- Oo, öyle bir lokantaya doğru dürüst bir çamaşırhane gerekir, özellikle de binicilik gösterilerinin yapılacağı hafta için... Rosemary Gertie'nin hevesini kursağında bıraktı.

- Colm işini bilir, neyse, sonra Marilyn'e gideceğim, yerlerini cilalayıp ütüsünü yapacağım. Sonra da o beni ucuz neon tabela-

393

ların satıldığı yere götürecek arabayla, çamaşırhaneye güzel bir tabela yaptıracağız.

Gertie o gün yapılacak işler listesinden öyle hoşnut görünüyordu ki Rosemary yumuşadı. Polly'nin dükkânında Ria'yla birlikte çalıştığı yıllarda ne kadar güzeldi Gertie... Sonra da bir deliye âşık olup her şeyini yitirmişti. "Ya Jack? O nasıl bugünlerde?"

Gertie ağız kulaklarına vara vara yanıtladı onu. "Çok iyi, Rosemary, teşekkürler. İçkiyi tamamen bıraktı, çok da iyi oldu" dedi.

Hubie Ria'ya telefon etti; eve uğrayıp Annie'ye Westville'e hoş geldin demek istiyordu. Sonra aklına geldi, Brian'a da hoş geldin diyecekti elbet. Bir sakıncası var mıydı ?

- Ne demek, buyur Hubie. ikisi de burayı çok sevdi, senin hazırladığın oyunu bile oynadılar.

- Harika.

ince, güzel vücutlu ve sansın Annie'ye hayran olduğu Hubie'nin gözlerinden belliydi. "Resimlerdekinden daha tatlısın" dedi.

- Teşekkürler, dedi Annie. Çok nazıksın.

Daha on beşini bitirmemiş olan Annie, bu dinginliği nerede kazanmış, yerli yerinde konuşmayı nereden öğrenmişti ? Ria bunu tekrar tekrar düşündü. Bir övgü karşısında ne diyeceğini hâlâ bilemeyen annesinden öğrenmediği kesindi. Ne olursa olsun sakın görünmeyi başaran Danny'den öğrenmiş olabilirdi belki. Çocukların Danny'nin meteliksiz ve telaş içinde olduğunu söylemeleri onu çok üzmüştü.

Hubie, Brian ve Annie havuza giderken, Rosemary'ye telefon açıp Danny'nin durumunu sormaya karar verdi. Dublin'de gecenin dokuzuydu. Rosemary serin şık terasında olmalıydı. Belki de masasının başında çalışmaktaydı. Ya da belki çiçeklerini suluyordu. O harika ama kolay davetlerinden birini veriyor da olabilirdi. Yoksa bir âşığıyla mı yatmaktaydı?

Ria bu yaz ilk kez Rosemary'nin görünüşte kusursuz olan yaşantısının çok yapayalnız bir yaşantı olduğunu düşündü, insan tek başına yaşayınca, hayatını başkaları yönlendirmez, kendin seçersin yolunu. Eğer bir işin yoksa, oturur duvarlara bakarsın. Tevekkeli değil Rosemary vaktinin çoğunu onlarla birlikte 16 numaralı evde geçiriyordu.

Evde kimse yoktu. Rosemary Quentin'in ya da Colm'un lokantasında olabilir miydi acaba? Belki de Marilyn'le birlikteydi, arkadaş olmuşlar ve Mona'nın düzenlediği bir defileye gitmişlerdi.

- Rosemary, ben Ria. Önemli bir şey yok. Çene çalmak için

aradım. Çocuklar geldi, her şey harika. Danny ile Barney'nin işleri kötü gidiyor mu diye soracaktım. Danny'ye telefon edemem, biliyorsun, sen durumlarını bilirsin diye düşündüm. Bana telefon etme, çocuklar yanımda olacak çünkü, söylenecek bir şeyler varsa da onların duymasını istemem. Burada biraz çaresiz durumdayım, senden başkasına da bir şey soramam.

Barney Danny'yle Quentin'de buluşmayı önerdi.

- Oraya gidemeyiz Barney, onlara borcumuz var, unuttun mu?

- Unutmadım. Bu işi konuştuk. Brenda'ya bu akşam nakit vereceğimizi söyledim.

- Bernadette'le mi onsuz mu ?

- Onsuz. Tam dokuzda. Barney başka bir şey söylemeden gitti.

Belki de son dakikada yangından bir şeyler kurtarmıştı. Barney hem tecrübeli hem de anasının gözü bir işadamıydı. İngiltere'nin dört bir yanında konut yapmış, sonra da İrlanda'nın adından en çok söz edilen yapımcısı, en kurt emlakçısı olmuştu. Durumun gösterdiği üzere, gelecek hafta işi batırdığını açıklaması akıl alır şey değildi.

Danny en yeni ceketini giydi, en parlak kravatını taktı. Kendisiyle tanıştırmak üzere yemeğe getirilecek her kimse, başı önde bir zavallı değil, başı dik, neşeli bir Danny Lynch'le karşılaşmalıydı. Yıllardır rol yapmaktaydı, zaten ev alıp satmanın başka yolu yoktu. Bu gece en büyük rolünü oynayacaktı, çünkü her şey bu geceye bağlıydı.

- Akşama beni bekleme tatlım, dedi Bernadette'e. Barney büyük patronlar toplantısı düzenlemiş, tünelin ucu göründü galiba.

- Düze çıkacağını biliyordum, dedi Bernadette.

Brenda Brennan Danny'yi lokantadaki özel bölmeye götürdü. Danny toplantısının burada olacağını tahmin etmişti zaten. Tanışacağı her kimse McCarthy ve Lynch'le birlikte görünüp adını kötüye çıkarmak istemezdi elbet. Adlan şu sıralarda hiç iyi anılmıyordu. Bölmeye geçtiğinde Barney'i tek başına görünce şaşırıldı, diğer kişi ya da kişiler henüz gözükmemişti demek. Sonra masada iki kişilik yer hazırlandığını görünce büsbütün şaşırıldı.

- Otur Danny, dedi ona Barney. Görmeyi hiç dilemediğimiz gün bugün.

- Her şey mi? dedi Danny.

- Her şey. Tara Sokağı 16 numara da içinde olmak üzere her şey, dedi Barney McCarthy.

395

Rosemary de Quentin'de yemek yiyordu. Yanında muhasebe müdürü, genel müdür ve şirketini satın almak isteyen bir çokuluslu matbaadan iki adam vardı. Bu toplantıyı Rosemary istememişti, onlar asılıyordu. Çok cazip koşullar öne

sürüyorlar, ona böyle bir öneri aldığı için ne kadar şanslı olduğunu söylüyorlar, ancak Rosemary'yi ikna etmekte güçlük çekiyorlardı. Adamların biri Amerikalı, diğeri İngiliz'di; ancak makyajı kusursuz, saçları parlak, manken giysili bu sansın İrlandalı kadını anlayamamalarının hangi milletten olduklarıyla hiçbir ilgisinin bulunmadığını biliyorlardı.

- Bu sermayeyi bu şekilde elde etme fırsatını bir daha yakalayacağınızı sanmıyorum, dedi İngiliz.

- Haklısınız, beni satın almak için kimse bu parayı vermek istemez, diye gülümsedi Rosemary.

Amerikalı, "Bizim dışımızda hiç kimsenin bu kadar parası olmadığı gibi, böylesine büyük bir arzusu da olamaz," dedi. "Dolayısıyla başkalarına karşı bizi koz olarak kullanmanız söz konusu değil."

- Haklısınız, diye onayladı Rosemary.

Rosemary, Danny'nin Barney McCarthy'nin bulunduğu bölüme geçtiğini görmüştü. Başka kimse katılmadı onlara. Bu kötüye işaretti. Bu pazarlığa evet demesi, işini satması halinde onları kurtaracaklarını biliyordu. Elinde bu kadar büyük bir gücün bulunduğunu düşünmek bile başını döndürüyordu. Adamların söylediklerini kaçırmıştı.

Kendi masasındaki konuşmaya döndü. "Affedersiniz, anlamadım?"

- Zaman ilerliyor, diyorduk, kırkınıza yaklaştığınıza göre kendi hayatınızı yaşamak, bu kadar zaman canınızı dişinize taktıktan sonra dinlenmek istersiniz. Ayaklarınız uzatıp seyahatlere çıkmayı, dilediğiniz gibi yaşamayı düşünebilirsiniz.

Bu, Rosemary Ryan'a önerilecek şey değildi. Kendisini ayaklanm uzatıp oturacak biri olarak görmüyordu. Hiç tanımadığı insanların kırkma yaklaştığını söylemesinden hoşlanmadı. Yapmacık bir gülümsemeyle bir ona, bir ötekine baktı. "Altı yıl kadar sonra yapın bu teklifi. O zaman kırk beş yaşlannda olacağımı da hesaplamış olursunuz. O zaman yapın önerinizi, tamam mı ? Çünkü sizinle konuşmak benim için büyük bir zevkti."

Aklı tam olarak söylediklerinde değildi, az önce Barney McCarthy'nin yüzü bembayaz olmuş bir halde hızla lokantadan çıktığını görmüştü. Yanında Danny yoktu. İnsanların özel görüş-

396

397

me yapmak istediklerinde kapandıkları o bölmede oturuyor olmalıydı. Rosemary Ryan onu iflastan kurtaramazdı, ama bir darbe yiyip de tek başına oradan gitmesine de razı olamazdı.

- Baylar, siz kahvelerinizi ve konyaklarınızı bitiriniz. İlginiz ve ısrarlarınız için teşekkür ederim, ama sizin de dediğiniz gibi zaman hızla ilerliyor, benimse kaybedecek zamanım yok. Size iyi geceler diliyorum.

Adamlar saygıyla ayağa kalkmaya kalmadan yürüyüp gitti Rosemary.

-Rosemary?

-Konyak?

- Burda ne işin var?

- Yemek yedin mi ?

- Hayır, vakit olmadı. Rosemary ona bir büyük konyak, çorba ve zeytinli ekmeğe söyledi. Kendisine de soda. Bana dadılık rolü oynama şimdi, yemek yemek istemiyorum, sana burada ne işin olduğunu sordum?

- Yemelisin. Şoka girmişsin. Ben başka bir masada oturuyordum, Barney'nin gittiğim gördüm... bu yüzden geldim.

- Evim gitti.

- Çok üzgünüm.

- Hiç üzgün değilsin Rosemary, aksine seviniyorsun.

- Saçmalama... kendine acıdığı için bana saldırıyorsun. Seninle yatarak arkadaşşıma, senin kanna ihanet etmekten başka ne kötülük ettim sana?

- Bu konuda pişmanlık duymak için artık çok geç, sen hep ne yaptığını biliyordun.

- Evet, biliyordum, sen de Barney McCarthy'yle oyun oynarken ne yaptığını biliyordun.

- Neden hurdasın ?

- Seni eve götürmek için.

- Seninkine mi benimkine mi ?
- Seninkine . Arabam dışarda, seni götürürüm.
- Senin merhametini de istemiyorum, çorbanı da, diye haykırdı Danny, garson çorba kâsesini önüne koyarken.
- Ye, Danny. Kendinde değilsin.
- Bu seni ne ilgilendirir?
- ilgilendirir çünkü dostumsun, hatta dosttan da öte.
- Barney McCarthy'ye onu bir daha asla görmek istemediğimi söyledim. Haklısın, kendimde değilim.
- İş konuşması. Panik halinde olur böyle şeyler. Sonra kendi kendine düzelir.
- Hayır, bazı şeyler asla unutulmaz.
- Daha geçen akşam birbirimize bağırıp duruyorduk, şimdi iki dost olarak oturmuş konuşuyoruz. Barney'yle de aynı olacak.
- Hayır, olmayacak, çok üçkâğıtçı. Buraya olan borcun ödendiğini söyledi ama, ama ödememiş.
- Neden burada konuşmak istedi seninle?
- Tarafsız bir bölge olsun diyeymiş. Brennanların, tanıdığım ve sevdiğim insanların önünde beni rezil etmekten başka bir şey yapmadı.
- Borçne kadar?
- Altı yüzden fazla.
- Kredi kartımla ödeyeceğim.
- Senden sadaka istemiyorum. Yatırım yap diyorum, anlamıyor musun.
- Yapamam Danny, param bağlı. Gözünün ucuyla az önce birlikte olduğu dört kişilik grubun, müdürünün, muhasebecisinin ve Danny Lynch'i kurtardıktan sonra geriye yan gelip yatacak kadar para teklif eden iki şaşkın adamın lokantadan çıkışını izliyordu. Tam o sırada Brenda Brennan'la göz göze geldi. Uzun süredir tanıyorlardı birbirlerini.
- Brenda, bir yanlış anlama olmuş. Eski bir fatura. Ödendi sanılıyor, ama ödenmemiş. Benim hesabıma yazar mısın onu ? Kredi kartımdan çekin, ancak Barney McCarthy'ye makbuz göndermeyin. Anlıyorsun, değil mi?
- Brenda Rosemary'yi anlıyordu. "Zaten masa sizin adınıza ayrılmıştı Bay Lynch, yoksa Bay McCarthy'ye masa ayırmazdık" dedi neşeyle. "Geldiğinde sizin konuştuğunuz olduğunu söyledi."
- Sonuçta öyle oldu zaten, dedi Rosemary.
- Tara Sokağı'ndan geçelim, dedi Danny.
- Kendini cezalandırmaktan vazgeç.
- Hayır, lütfen, yolumuzun üstü sayılır.
- Tara Sokağı'na Gertie'nin çamaşırhanesinin bulunduğu köşeye yakın bir yerden girdiler.
- Bak, yeni tabela koymuş: "Gertie". Ne saçma bir isim, dedi Rosemary.
- "Gertie ve Jack" yazmaktan iyidir herhalde, dedi Danny. Hafiften gülümsemeyi başardı.
- 68 numaranın, yaşlılar yurduunun önünden geçtiler. "St. Rita'da
- I
- 398
- herkes uyuyor, oysa saat daha on bile olmadı" dedi Rosemary.
- Oradakiler akşam yedide yatıyor. Düşünsene, yaşlanıp aklımı oynattığımda oraya girecek param bile olmayacak. Nora John-son'ın 48A kapı numaralı küçük evinin önünden de geçtiler. Pliers'ın dışarı çıkıp giriş yoluna pisleme saati olmalı, dedi Danny. Pliers herkese en fazla zarar vereceği noktayı seçmeyi bilir. İkisi de güldü ve gülerken, çok güzel çatı katı ilavesiyle yenilenen, Danny ile Rosemary'nin birlikte saatler geçirdikleri 32 numaralı evin önünden geçtiler. Frances ve Jimmy Sullivan 26 numaralı evlerinin önünde çöplerini boşaltmaktaydı. "Kitty hamile, biliyor muydun?" diye sordu Rosemary.
- Olamaz! Daha çocuk o, Annie'nin yaşında. Danny müthiş şaşırılmıştı.
- Çocuk çocuk, oldu işte, dedi Rosemary.
- 16 numaralı evin önündeydiler. "Çok güzel bir evdi" dedi Danny. "Her zaman da öyle olacak. Ama içinde ben oturmayacağım artık."
- Zaten taşınmıştın, dedi Rosemary.
- O Marilyn denen kadından hiç hoşlanmıyorum, evin elimden çıkmasına birkaç hafta varken, onun içerde olduğunu düşündükçe çıldırıyorum.

- Bana da yüz vermiyor artık, dedi Rosemary. Nedenini bilmiyorum, gayet iyiydi aramız, ama şimdi birden kaba denecek ölçüde değişti.
- Deli, dedi Danny. Colm'un lokantasının önünden geçiyorlardı. Ne çok araba var, dedi Danny. Ona başlangıçta ortak olmamakla delilik etmişiz. Bu lokantanın azıcığı benim olsaydı, bugün nerede olurdum, düşünsene.
- Delilik etmedik, dikkatli davrandık.
- Sen dikkatli davranmış olabilirsin, benim için durum farklı, düpedüz yanıldım, dedi Danny Lynch.
- Biliyorum. Neden senden hoşlandığımı anlayamıyorum, dedi Rosemary, sesi düşünceliydi.
- Arabayı döndürebilir misin?
- Neden? Doğru yoldayız.
- Seninle gelmek istiyorum. Lütfen.
- Olmaz Danny, bunun hiçbir anlamı yok.
- Aramızdaki hiçbir şey anlamsız olmadı bugüne dek. Lütfen Rosemary, bu akşam sana ihtiyacım var. Yalvartma beni.
Rosemary ona baktı. Danny'ye karşı koymak her zaman imkânsız olmuştu. Rosemary acıma duygularına kapılıp şirketini o

399

adamlara satmamayı başardığı için kendi kendini kutladı. Danny onu istiyordu. Zaten her zaman onu o boş, çenesi düşük küçük geveze karısından ve birlikte olduğu o garip soluk benizli kızdan daha çok arzulamıştı. Colm'un lokantasının girişinden döndü ve 32 numaraya doğru gaza bastı.

Nora Johnson her gece yaptığı üzere Pliers'ı yürüyüşe çıkarmıştı, Lady Ryan'ının yanında bir adamla yukarı doğru geldiğini gördü. Gözlerini kıstı ama yolcu koltuğundakinin kim olduğunu anlayamadı. Bir an için Danny Lynch'e benzetti adamı. Ona benzeyen o kadar çok kişi vardı ki. Aslında Danny'yi, ona Holly demesinden dolayı sevmişti: Daha ilk karşılaştığında onun yakışıklı olduğunu fark etmişti. Ama sonuçta, Danny ucuz yakışıklılığında başka becerisi olmayan biri çıkmıştı.

Rosemary daha anahtarı 32 numaralı kapıya sokmadan onu okşamaya başlamıştı Danny.

- Salaklaşma, diye tısladı Rosemary. Bunca zaman dikkatli olduk, şimdi her şeyi berbat edeceksin.

- Beni anlıyorsun Rosemary, beni anlayan tek insan sensin. Asansörle yukarı çıktılar, kapıya vardıklarında gene ona sarılmaya kalktı Danny.

- Danny, bırak.

- Genellikle böyle konuşmazsın sen. Kadının boynunu öpüyordu.

- Genellikle işini kurtarmayı da reddetmem.

- Ama zaten bunun olanaksız olduğunu, paralarının bağlı olduğunu söyledin. Danny ona sarılmaya, elinden kaymasını engellemeye çalışıyordu.

- Olmaz Danny, konuşmamız gerek.

- Daha önce konuşmamız gerekmiyordu.

Rosemary telesekreterin ışığının yanıp söndüğünü gördü, ama düğmeye basmadı. Yemek yediği adamlardan biri önerdiği parayı artırdığını söylemek üzere aramış olabilirdi. Danny lokantada, kendisinden bir adım ötede neyi geri çevirişini asla öğrenmemeliydi.

- Bernadette ne olacak?

- Daha erken, geç döneceğimi söylemiştim.

- Saçma.

- Hep saçmaydı zaten, dedi Danny. Saçma, tehlikeli ve harikulade.

Sonradan birlikte duş aldılar.

401

- Farklı sabun kullandığını anlamayacak mı Bernadette ? diye sordu Rosemary.

- Sen hangi sabunu alırsan ben de ev için aynı sabunu alıyorum, dedi Danny. Bu kurnazlığından dolayı böbürleniyor değildi, yalnızca işleri kolaylaştırmak için böyle yapıyordu.

- Ria'nın da hep benim kullandığım sabunu kullandığını fark etmiştim, dedi Rosemary. Bana öykünüyor sanıyordum, ama demek bu işi icat eden senmişsin. Vay canına.

Rosemary beyaz bir bornoz giydi. Banyodaki aynaya bir göz attı. Zamanın hızla ilerlediğinin izlerini görmedi yüzünde, kırkına yaklaşan bir kadına da benzemiyordu. Bu adamlar şirketini asla ele geçiremeyecekti.

- Sana taksi çağırayım, dedi. *

- Sana ihtiyacım vardı, dedi Danny.

- Bazı bakımlardan benim de sana ihtiyacım vardı herhalde, yoksa kalamazdın. Hiçbir şeyi nezaketen yapmam ben.

- Farkındayım, dedi Danny kuru bir sesle.

Taksi durağına telefon etti, parayı kendi hesabına yazmalarını istedi. "Unutma, yolun başında inersin, evinin önünde değil. Şoförler ne kadar az şey bilirse o kadar iyi olur."

- Tamam patron.

- Toparlanacaksın Danny.

- Nasıl olacak bu iş, bir bilsem...

- Yarın Barney'yle konuş. İkiniz de aynı gemidesiniz. Kavga etmekle elinize bir şey geçmez.

- Her zamanki gibi haklısın, inip taksiyi bekleyeyim. Danny Rosemary'ye sarıldı. Omzundan telesekreterde yanıp sönen ışığı gördü. Mesajın var, dedi.

- Sonra dinlerim, belki annem evlenecek uygun birini bulmamı söylemek için telefon etmiştir.

Danny başını yana kaykılarak sırttı ona. "Biliyorum, benim de bu dileğe katılmam gerek, ama doğrusu katılamıyorum."

Tudor Drive'da balayı sürmekteydi. Ria diken üzerindeydi gerçi, ama gene de buna inanamıyordu. Sean ve Kelly Maine, Annie ile Brian'la çok iyi arkadaş olmuşlardı.

- Keşke Sean biraz daha küçük olsaydı, diye yakındı Brian. Şimdikininki tersi yani, Kelly'nin yaşı iyi, ama erkek değil.

- İyi ki Sean senin yaşında değil, dedi Annie gülerek. Bence tam olması gerektiği yaşta.

Ria Hubie ile Sean'ın, kızının dikkatini çekmek için kapışmalarına neden olacak bir şey yapmamasını tembihlemek üzere ağızını açtı, ama hemen vazgeçti. Kendisim bir şey söylemeden önce düşünmeye zorladığı bu haftalar meyvelerini veriyordu. İnsanların karşılanndakini yıllar süren arkadaşlıklar bağlamında değil de, yaptıkları ve söylediklerine göre değerlendirdikleri bu yepyeni ve farklı ortamda yaşamayı öğrenmenin hiçbir zararı olmamıştı. Ria Dublin'de hiç olamayacağı ölçüde olgunlaştığını hissediyordu. Ne de olsa daha önce hiç yapayalnız yaşamamıştı, annesinin evinden dosdoğru Danny'ninkine gitmişti. Evden ayrılıp evleninceye dek ayrı yaşayan kızların, Rosemary gibilerinin bileceği şeyleri öğrenmemişti.

Dublin'in bir dedikodular kenti olduğunu ve gerçek ile yalanın ayırt edilemediğini, ama buranın oldum olası böyle olduğunu söyleyen bir elektronik mektup almıştı Rosemary'den. Gene de söylenecek bir şey olsaydı söylerdi mutlaka, elbet ciddi bir şey olsa Danny ondan gizlemezdi. Ayrıca çocukların kendisine veda etmeden ortadan kaybolduğunu da yazıyordu. Yazık olmuştu, çünkü Ria'ya piknikte giyebileceği bir iki elbise gönderecekti.

- Rosemary'ye hoşça kal demediniz mi ? diye sordu çocuklara mezeci dükkânına gitmek üzere çıkarken.

Annie omuz silkti.

Brian, "Unuttuk" dedi. "Başka herkese gittik." Bu ziyareti gözden kaçmış bir gelir kaynağı olarak görüyordu sanki.

- Brian, hiç merak etme, sana metelik koklatmazdı, dedi Annie. Ria şaşırılmıştı. "Rosemary'den hoşlanmıyorsun Annie, ha?"

- Sen de Kitty'den hoşlanmıyorsun, diye karşılık verdi Annie.

- Ama bu farklı. Kitty'nin kötü etkileri oluyor.

- Lady Ryan'ın da senin üzerinde kötü etkileri oluyor Anne, sana şunu bunu veriyor, yüzüne gülüyor. Giysi alacak parayı kazanabilirsin sen, onun eskilerini giyecek değilsin.

- Sağ ol Annie, doğru söylüyorsun. Şimdi, ikiniz güzel güzel oturun, ben üç saat sonra geleceğim.

- Senin işe gittiğini görmek gülünç Anne, normal biri gibisin, dedi Brian.

Ria Marilyn'in arabasını John ve Gerry'nin dükkânına sürdü, sinirden yüzü bembeyaz olmuştu. Tara Sokağı'ndaki evde kalıp, o koca taş yığınının onlar için güzel bir yuva haline getirmekle eline ne geçmişti ? Danny ayrılırken onun sönük biri olduğunu, konuşacakları bir şeyin kalmadığını söylemişti. Annie onun acınacak durumda, Brian'sa anormal olduğunu düşünüyordu. İş yaşamında büyük başanya ulaşmış, onlara günlerini gösterecekti.

402

Sıkı bir fren yaparak arabayı park etti ve hızla mutfağa geçti.

- Mezunlar pikniği için özel pastalar yapmayı düşündük mü hiç ? diye haykırdı, iki adam şaşkın şaşkın ona baktılar. Düşünmedik anlaşılabilir, dedi Ria. Evet, şimdi iki çeşit pasta yapacağız, birinde mezuniyet kepi ile rulo halinde diploma olacak, birinde de dostlukla birbirine kenetlenmiş eller.

- Hafta sonu için özel pasta mı yapıyoruz ? dedi Gerry çekine çekine.

- Herkes eğlenmeye geliyor, bayramlık bir şeyler gerekmez mi? Buluşmanın havasına uygun bir şeyler?

- Evet ama..?

- Bir an önce işe başlayalım öyleyse, değil mi? Sonra ben çizimleri hazırlatırım, gençleri işe koşar ilanları yaptırırım, vitrine poster asarız, broşür dağıtırız, ikisinin de ağzı bir karış açık kalmıştı.

- Doğru değil mi? diye sordu Ria, acaba fazla mı ileri gitmişti. John ve Gerry, "Doğru" dedi.

- Seni bir türlü yalnız yakalayamıyorum, dedi Hubie Annie'ye. Geçen hafta sonu burada parti vardı, başka erkekler de gelmişti, sonra Sean Maine gölge gibi peşimizde dolaştı, gelecek hafta sonu mezunlar pikniği var, sonra da sen Maine'lerde kalmaya gideceksin.

- Daha çok vaktimiz var, dedi Annie. Havuzun kenarına uzanmış, kâğıttan yaptıkları bir kayığı bir o yana bir bu yana yüzdürüyor, elleriyle suyu dalgalandırıyorlardı.

Brian tek başına basket oynuyordu.

- Seni New York City'ye götürebilir miyim? diye sordu Hubie.

- Sanırım olmaz. Annem kenti kendisi göstermek istiyor, bu onun için önemli.

- Annene hiç hayır demiyorsun ha, Annie, canının istediğini yapmaz mısın hiç ?

- Evet, yaparım, çok yaparım. Ama şimdi olmaz. Annem dertli bu sıralar. Babam benden pek de büyük olmayan biriyle yaşamak üzere evi terk etti, annem kendisini çok kötü hissediyor.

- Biliyorum. Peki başka bir yere gidelim öyleyse ? Birlikte bir yerlere gitmeye can atıyordu.

- Bak Hubie, çok isterdim ama şimdi olmaz, daha buraya yeni geldim, tamam mı?

- Tamam.

- Bir şey daha söyleyeceğim, Marilyn'e mektup yazıyordum, annem senin buraya geldiğinden söz etmemem gerektiğini söyledi.

- Marilyn'e ?

403

- Bayan Vine. Bu onun evi, biliyorsun herhalde.

- Ona Marilyn mi diyorsun ?

- Kendisi öyle istedi.

- Ondan hoşlanıyor musun ?

- Evet, harika bir kadın.

- Yanılıyorsun. Ne kadar yanıldığını bilersen, korkunç bir kadın o, üstelik deli. Hubie kalktı, eşyalarını toplamaya başladı. Şimdi gitmem gerek, dedi.

- Gittiğin için üzgünüm. Buraya gelmen hoşuma gidiyor, ama bu meseleyi anlamadım.

- İyi ki anlamamışsın.

- Kaza sırasında Dale'in yanındaymışsın, annem söyledi, ama başka bir şey bilmiyorum, dedi Annie. Gözleri çakmak çakmak olmuştu, ayağa fırladı. Ve sırf seni memnun etmek için Marilyn'in korkunç ve deli olduğunu söyleyecek değilim, büyük bir zayıflık ve aptallık olur bu!

Hubie hayran hayran bakıyordu ona. "Sen gerçekten müthişsin" dedi. "Şu anda ne isterdim biliyor musun?" Annie Hubie'nin o anda ne istediğini hiçbir zaman öğrenemedi, çünkü tam o sırada Brian sahneye çıktı. "Burada acayip bir sessizlik var" dedi pat diye. "Şapşuplaşıyor musunuz diye bakmaya geldim."

Hubie afallamıştı, ona baktı, "Ne ?" diye ünledi.

- Şapşuplaşma, hüpleşme, bilmiyor musun, masum öpüşme. Siz ne diyorsunuz ona ? Brian, yüzü ve omuzlan kızarmış, fırça saçları dikilmiş ve toparlak suratı her zamanki gibi duruma hiç uygun olmayan bir konuya duyduğu ilgiyle parlamış bir halde, dikilmiş duruyordu öyle.

- Hubie... dedi Annie, tehlikeli denecek ölçüde alçak bir sesle. Gitmek üzereydi ve duruma bakılırsa bir daha hiç gelmeyebilir.

- Yo, tekrar geleceğim kesin, dedi Hubie Green. Hatta, şunu da belirtmeliyim ki, durum bana göre çok çok iyi görünüyor.

- Hubie Annie'den hoşlanıyor, dedi Brian yemekte.

- Hoşlanır tabii, dedi Ria. Daha onunla tanışmadan hoşlanıyordu, durmadan şu resme bakıyordu.

- Bu çok saçma Anne. Brian'a yüz veriyorsun. Annie'nin yanakları zevkten al al olmuştu.

- Eveet, Hubie'nin bu akşam buraya gelmesi gerekiyor, onu buraya getirmek için elinden geleni yapsan iyi olur.

- Özür dilerim Anne, bu olanaksız.

- Ona ihtiyacım var Annie. Pastalarım için bilgisayarda çizim yapmasını isteyeceğim.

4U4

- Üsteleme Anne, sakın yapma, çünkü bu işi benim tezgâhladığımı sanabilir.

- Hayır, hiç değil. Profesyonel bir iş bu, para ödeyeceğim.

- Anne, gelip beni ziyaret etmesi için ona para verdiğini sanacak. Korkunç bir şey bu. Hayır, olamaz.

- Ama bu benim işim, Annie, ona ihtiyacım var... Ansızın durdu Ria. Bak ne diyeceğim... Diyelim sen evde yoksun, o zaman peşinden koştuğunu sanmaz, öyle değil mi?

Annie bir an düşündü. "Hayır, sanmaz."

- Hatta elde edilmesi güç biri olursun, nerde olduğunu merak eder.

- Nerede olacağım Anne ?

Ria bu soruna bir çözüm bulmak için düşünmeye başladı, sonra birden aklına bir fikir geldi. "Sen iki üç saatliğine Carlotta'nın dükkânına gidebilirsin... yani havluları katlamak, fırçalan temizlemek, süpürmek, kahve yapmak, hani anlarsın bu gibi işler için?"

-Beni ister mi?

- Uygun biçimde rica edersem, evde olmak istemediğini, bu akşam için ondan bir iyilik istediğimi söylersem kabul eder.

- Lütfen Anne, lütfen ara Carlotta'yı. Tamam mı?

Ria telefonun bulunduğu yere gitti. Carlotta günler önce önermişti bu işi, ama Ria artık her şeyi kızına yetiştirmemesi gerektiğini öğrenmiş olduğundan susmuştu. Çocukların yanına geldi. "Carlotta kabul etti."

- Seni seviyorum Anne, diye haykırdı Annie.

Barney McCarthy, Danny'yle istediği yerde istediği zaman bulaşabileceğim söyledi. Dün gece söylenenler için darılmak olur muydu hiç. Ne o danlabılırdi ne de öteki. İkisi de şaşkıncı çünkü, söylenenlerin boş olduğunu bilecek kadar iyi tanıyorlardı birbirlerini. Stephen Green'de buluştular ve çocukların oynadığı, âşıkların koklaştığı parkta dolaşmaya başladılar. Elleri arkada kenetlenmiş iki adam yürüyor, geleceklerini ve geçmişlerini konuşuyordu.

Görünüşte dosttular. Danny, Barney McCarthy olmasaydı iş hayatına adım atamayacağını söylüyordu. Barney ise, Danny'nin ileri görüşlülüğüne ve çalışkanlığına çok şey borçlu olduğunu vurguluyordu; Polly'nin dairesinde kalp krizi geçirdiği gece gösterdiği beceriklilik de cabasıydı,

- Polly nasıl karşılıyor bunları? diye sordu Danny.

- "Başa gelen çekilir" diyor, Poly'yi bilirsin, ikisi de sadece geri planda Barney'i beklemek uğruna evlenme fırsatlarını kaçırmış

siyah saçlı, şık kadını düşündü bir süre. Daha genç sayılır, dedi Barney.

- Bir de eline bakan kimsesi yok, diye onayladı onu Danny. Gene bir sessizlik oldu. Mona'ya söyledin mi ? diye sordu Danny.

Barney hayır anlamında başını salladı. "Daha söylemedim." Barney Danny'ye baktı. "Ya Ria?"

- Daha söylemedim.

Sonra hiç konuşmadan yürüdüler, çünkü söylenecek hiçbir şey kalmamıştı.

- Bence Sean senin Annie' ye yanık, dedi Sheila telefonda.

- Biliyorum, şu dünyanın işine bak, dedi Ria. Daha dün ikisi de şu kadarcıktı, bugün aşktan falan konuşuyorlar.

- Onlara göz kulak olalım.

- Bize göz kulak oldular da ne oldu ? diye güldü Ria.

- Ama biz onların yaşında değildik, dedi Sheila. Annie doğum kontrol hapına başlamadı daha, değil mi ?

Ria müthiş şaşırıldı. "Sen ne diyorsun Sheila! Tanrı aşkına, daha on altı yaşında bile değil. Ben sinemada öpüşmek gibi şeylerden bahsediyorum."

- Umarım onlar da ondan bahsediyordun Neyse, iki hafta sonra cumartesi bize kalmaya geliyorsunuz, değil mi ?

- Tabii geliyoruz.

Bu konuşma Ria'yı rahatsız etmişti, ama uzun uzun düşünecek hali yoktu.

Mezuniyet pastaları kapışılmıştı, dükkâna fazladan eleman almak zorunda kalmışlardı, ayrıca evde kalacak konuklar için hazırlık yapmak, Greg ile Andy Vine'in dostları için vereceği büyük bir açık büfe yemeği hazırlamak, bu arada da Ma-rilyn'in bütün bu etkinlikler dolayısıyla ikinci plana itilmesine meydan vermemek durumundaydı. Anladığı kadarıyla mezunlar pikniğinde evinde kalanlara zeytin ile kraker sunuyordu Marilyn. Üstüne üstlük, çocukların da boş kalmamasını sağlamalıydı. Gariptir, Annie ile Brian için hiç kaygılanmıyordu. Brian dört ev ötede oturan Zach diye bir çocukla arkadaş olmuştu, beyzbol şapkasını ters takmaya bayılıyor, Amerikan İngilizcesiyle hiç anlamadığı deyimler kullanıyordu. Aşağı yukarı uyum sağlamıştı. Hubie Annie'yi çağırıp duruyor, onu kültürel etkinliklere götürüyordu, bütün bunlar gündüz gerçekleştikinden Ria'nın içi rahattı. Annie her gün saat dörtte Carlotta'nın dükkânına gidiyor, müşteriler hakkında şaşırtıcı öykülerle dönüyordu. Ria bir haftalığına derin-dondurucu kiralamıştı, günlerdir çeşit çeşit yemekler pişiriyor,

406

bunları sarıyor, üzerlerini etiketliyor ve dondurucuya istifliyordu. O perşembe gecenin ikisinde yatağa uzandığında, ansızın Danny'yi bütün gün hiç aklına getirmediğini düşündü. Yoksa alışıyor muydu ? Ama yüzü gözünün önüne geldiğinde, bütün acısı, yalnızlığı ve üzüntüsü geri geldi, onu her zamanki kadar çok öz-lüyordu, demek kendini işlere kaptırmış, bu yüzden onu düşünmemişti. Belki de "Bundan iyisi can sağlığı" demek gerekiyordu.

Marilyn bahçede çalışan Colm'a bir fincan kahve götürdü. "Bugün neyle uğraşıyorsun?" diye sordu.

- Rezene, dedi Colm. Zevk için ekiyorum doğrusu, bu bitkiyi yetiştirebildiğimi kanıtlamak için. Lokantada pek aranmıyor bu ot. Aranmadığına hayıflanıyormuş gibilerden gülümsedi.

Marilyn, Colm'un ne kadar çekici olduğunu bir daha söyledi kendi kendine ve neden evlenmediğini merak etti. Alkolle olan aşk serüvenini duymuştu, ancak bu evlenmeyi engelleyecek bir şey değildi. "Ne kadar sürer çıkması?"

- Dört ay kadar. Kitaplarda tohum ekildikten on beş hafta sonra çıkar diyor.

- Kitaplar mı dedin? Bahçıvanlığı kitaplardan mı öğrendin yani?

- Başka nerden öğrenebilirdim ki ?

- Büyük bir bahçıvanlar soyundan geldiğini, ellerinin toprakta büyüdüğünü sanmıştım.

- Ah, keşke öyle olsaydı, dedi Colm.

Marilyn göğüs geçirdi. "Canım hangimiz hak ettiğimiz çocukluğu yaşadık ki ?"

- Haklısın, kendimi açındırdığım için başışla.

- Yok camım, ne acındırması.

- Bizimkiler nasıl, haber aldın mı hiç, Annie ile Brian yani ?

- Çok iyiler, mahallenin yansını tanıyorlar, havuzumuzda düzinelerle çocuk...

- Bu seni rahatsız etmiyor mu ?

- Neden etsin, ev yaz boyunca onlara ait.

- Ama sen özel yaşantını saklayan birisin.

- Geçen yıl oğlum öldüğünden beri öyleyim.

- Ah, korkunç bir üzüntü yaşamışsın. Özür dilerim. Daha önce hiç söylememiştin, bilmiyordum.

- Hayır, o konudan hiç bahsetmiyordum.

- Bazı şeyler konuşulmayacak kadar acıdır, istersen konuyu değiştirelim. Colm çok uysaldı, Marilyn onun böyle söyleyeceğini biliyordu.

- Yo, gariptir, bu sıralarda konuştuğuşa hafiflediğimi, acıya dayanmamın kolaylaştığını görüyorum.

- Öyle derler, derdinin üzerine biraz ışık düşür, tıpkı çiçekler gibi dertlerin de ışığa ve havaya ihtiyacı vardır derler.

- Ama sen buna inanmıyorsun, değil mi ?

- Bilemiyorum.

- Bu yüzden mi Caroline'den söz etmiyorsun.

- Caroline ?

- Bu ülke beni delirtti, Colm. Yüzyıl geçse başkasının işine burnumu sokmazdım böyle. Ama üç hafta sonra burdan gitmiş olacağım, seni bir daha hiç görmeyeceğim. Bence kız kardeşin için yaptıklarına biraz ışık düşür, açık havaya çıkar onları, ha?

- Onun için yaptıklarına ha? Yüzü kaskatı ve buz gibiydi.

- Onun alışkanlığını karşılamak için bir lokanta işletiyorsun. Bir sessizlik oldu. "Hayır Marilyn, yanılıyorsun, gözümden uzak olmasın diye lokantamda çalıştırıyorum onu. Alışkanlığının parasını bambaşka biri veriyor." Marilyn şaşkın şaşkın bakıyordu. Colm, "Kocasını Monto onun ihtiyaçlarını karşılıyor" dedi. "Monto bir işadamı... en büyük işlerinden biri de eroin ticareti."

- Maria? -Alo Andy?

- Kısa bir soru. Haftaya evde kalmaya geldiğimde daha önce tanışmış olacak mıyız, olmayacak mıyız ?

- A, olacağız elbet, sence ?

- Bence de. Ama patronluğu sana bırakayım dedim.

- Seni göreceğime seviniyorum, çocuklarımla da tanışırsın.

- Tabii. Yalnız kalabilecek miyiz, ne dersin?

- Sanıyorum bu biraz zor, çünkü çok işim var Andy.

- Umudumu yitirmeyeceğim. Cumaya görüşürüz.

- Zach diyor ki, "Hepsi yaşlı ve sıkıcı insanlar" diyor, dedi Brian. Annie göğüş geçirdi. "Bizim Brian Atlantik Okyanusu'nu aşıyor ve anında Myles ve Dekko gibi bir arkadaş buluyor, gel de şaşma" dedi

Brian bu sözlerden hiç alınmadı, hatta geleceğe yönelik müthiş olasılıklar çaktı kafasında. "Zach Tara Sokağı'ndaki evimize kalmaya gelebilir mi ?" diye sordu.

- Elbette, ama bunu seneye konuşuruz, dedi Ria.

- Sence gelecek yıl hâlâ Tara Sokağı'nda olacak mıyız Anne ?

diye sordu Annie. Düşünceliydi.

- Neden olmayacakmışız ? Yoksa bir yere taşınmayı mı düşünüyordun? diyerek güldü Ria.

- Yoo, yani... çok pahalı falan... Acaba babam falan... bizim yani o eve paramız yeter mi ?

- A, yeter elbet, Dublin'e döndüğümüzde de çalışacağım, dedi Ria müthiş güvenli bir havayla.

Annie sağı solu yiyeceklerle çevrilmiş annesine baktı. "Çalışacaksın ha?.. Ne iş yapacaksın ki?"

- BeM buna benzer bir iş, dedi Ria.

Greg Vine uzun boylu, hafif kambur duran nazik biriydi. Çocuklara karşı çok saygılı ve resmî davranıyordu. Ria'nın arkadaşlarına gösterdiği konukseverlik onu büyülemiş olmalıydı. Ria ona derindondurucuyu ve kiraladığı portatif masalar ile örtü ve peçeteleri gösterdiğinde, "Haftalardır köleler gibi çalışıyor olmalısınız" dedi.

- Lekelenir falan diye Marilyn'in örtülerini kullanmak istemedim. Greg söylediğine kendisi de inanmıyordu ama, "Hayır, bunda bir sakınca göreceğini sanmam" dedi.

- Anlattıklarına göre evime çok iyi bakıyormuş, ben de ondan aşağı kalmak istemem. Gönderdiği davetiyelere gelen yanıtları gösterdi. Kendi evinizde

yerleşme işini size bırakıyorum, dedi. Dale'in odasını kimseye ayırmadım... ayrıca o konuda sizden özür dilemeliyim.

Hemen sözünü kesti Greg. "Hayır, hayır asıl biz özür dilemeliyiz. Buraya gelmeden önce olanları anlatmalıydık size. Gerçekten özür dilerim. Çok üzgünüm. Size Marilyn'in konuyu hiç kimseye konuşmadığını söyleyebilirim, hiç kimseye." Konuşurken müthiş bir üzüntü duyduğu yüzünden belli oluyordu. "Sanıyorum bir olayı konuşulmazsa yaşanmamış sayılır diye düşünüyor... Dale'in adı arulmazsa o korkunç ölüm yaşanmamış olacak sanki."

- Herkesin bir huyu vardır, dedi Ria.

- Ama bu kadarı fazla, sizi bu eve çağırıyor, olan bitenden habersiz o odayı göreceğinizi biliyor. Bizim için fark etmez, birbirimize söyleyecek bir şeyimiz kalmadı, ama Marilyn'in kendi sağlığı için olanları kabul etmesi ve o konuda konuşması gerek. Biriyle konuşması şart.

- Artık konuşuyor, dedi Ria. Çocuklarıma anlatmış, Dale hakkında her şeyi anlatmış. Dişlerindeki telden Büyük Kanyon'a gittiğiniz güne, günbatımında ağlamasına dek her şeyi.

Greg'in sesi fısıltı halinde çıktı bu kez. "Bütün bunları o mu anlatmış ?"

- Evet.

Greg'in gözleri doldu, "İrlanda'ya gitsem iyi olacak galiba..." Ria daha önce hiç tanımadığı müthiş bir kıskançlık duygusuna kapıldı. Marilyn'in durumu düzelecekti. Kocasını onu hâlâ seviyordu, ta Tara Sokağı'na gidecekti. Ne şanslı bir kadındı şu Marilyn Vine.

Finola Dunne kızına, "Ona işleri hakkında bir şey soramam" dedi.

- Doğru, soramazsın.

- Bol bol özür dilediği için kabul ettim, barıştım onunla, dolayısıyla şimdi elim kolum bağlı, soramam. Ama sen sorabilirsin, hatta sormalısın Ber. Sana karşı, bebeğe karşı haksızlık ediyor, iflas edip etmediğini bilmen gerek.

- Bilmem gerektiğini düşündüğünde kendisi söyler Anne.

Tudor Drive'daki mezunlar pikniği, uzun zamandır Westvil-le'in önemli olaylarından biri olarak dillerde dolaşıyordu. Ria Greg'e Hubie Green'in bu eve garson olarak gelip gelemeyeceğini sordu, küçük Zach da onun yardımcısı olacaktı.

- Hubie mi ?

- Evet, bize İnternet! o öğretti, çok yardımcı oldu.

- Yabanıl, sorumsuz bir gençtir o, dedi Greg.

- O gün Dale'le birlikte olduğunu biliyorum. Hayatının en kötü günü olduğunu söylüyor.

- Buraya gelmesine karşı değilim, hiçbir zaman da olmadım. Bunlar Marilyn'in... Ama sanırım kızını ondan uzak tutmanı önereceğim, dedi sonunda Greg. Ria'nın tüyleri bir an için diken diken oldu, ama hemen geçti, yapacak çok işi vardı çünkü.

Hubie geldiğinde doğrudan Greg'in yanına gitti. "Bay Vine, burada bulunmam istenmiyorsa hemen giderim, anlayışla karşılalım" dedi.

- Hayır evlat, seni tekrar evimizde gördüğüme sevindim, dedi Greg.

Ria rahat bir soluk aldı. Engellerden biri rahatça aşılmıştı. Ria dost yüzler ve çeşit çeşit yiyecek ortasında kendini çok rahat hissediyordu, kendi evinde gibiydi. Marilyn'in adının duyulması için her fırsatı değerlendirdi. Geçen akşam telefonda görüştüğünü ve herkese sevgilerini gönderdiğini söylüyordu.

410

- Sanırım Greg'in kardeşi senden hoşlanıyor Anne, dedi Annie herkes gittikten sonra.

Annie ile Hubie şarap kadehlerini doldurma ve ağızları sulandıran pastalardan koca koca dilimleri dağıtma işinde müthiş başarıları olmuştu.

Ria güldü. Kızının gözünden hiçbir şeyin kaçmadığını görmek gururunu okşamıştı. "Saçmalama, biz ihtiyarlar grubuna giriyoruz. Bizim yaşımızda hoşlanma falan olmaz."

- Babam birini buldu ama, sen neden bulmayasın?

- Arabulucu musun nesin! Beni heveslendirip durma, sonra burda oturup yemekler pişirir, yaşlılarla gönül eğlendiririm. O zaman ne yaparsın bakalım ?

- Herhalde ben de burda kalır gençleri inceler, onlarla gönül eğlendiririm, dedi Annie.

Andy'nin Ria'yla tek başına kalabilmesi için zaman yoktu. "Başka bir hafta sonu gelsem ?" dedi.

- Gel dersem sana haksızlık etmiş olurum Andy. Bu yemek işi ve çocuklar öyle vaktimi alıyor ki, aklımı sana veremem.
- Verebileceğin zaman bile vermedin ki zaten, diye sitem etti Andy.
- Davet edildiğim için öyle mutluydum ki, sana aklımı veremedim demek ki.
- Vazgeçmiyorum, bir şeyler düşüneneğim.
- Teşekkür ederim Andy, dedi Ria, sonra görünürde kimse var mı diye sağına soluna bakındı ve Andy'nin burnuna çocuksu bir öpücük kondurdu.
- Maine'leri görmeye o köye gitmeni hiç istemiyorum, dedi Hubie Annie'ye.
- Eğlenceli olacak ama, çok iyi insanlar.
- Sean da yakışıklı bir delikanlı, dedi bu kez Hubie düşünceli bir havayla. Annie şaşırılmış göründü. "Öyle mi ?"
- Unutma... Ben Westville'deyim, o ise Allah'ın dağında, dedi Hubie.
- Unutmam, diye söz verdi Annie. Kitty bunlara inanamayacaktı. İki erkek onu paylaşamıyordu. Kitty hemen "Hangisiyle yattın?" diye soracaktı. Annie hiçbirleriyle yatmayacaktı.
- Mona ne dedi? diye sordu Danny.
- Hiçbir şey.

411

-Hiç?

- Ağzını açmadı, dedi Barney. Bu konuşmaktan da beterdi. Peki ya Ria?
- Daha söylemedim.
- Ama Danny, söylemek zorundasın. Nasılsa duyacak.
- Onunla yüz yüze konuşmam gerek, ayıp olur.
- Onu buraya mı getirteceksin yani ?
- Hayır, ben onun yanına gideceğim.

- Kimin parasıyla, sorabilir miyim ?

- Senin paranla Barney. Evimi aldın, daha ne istiyorsun. Beş paralık bir bilet verebilirsin herhalde.

Havuz başında oturmuş, Maine'lere giderken neler götüreceklerini konuşuyorlardı.

- Hâlâ liste yapıyor musun Anne ?

- Sanırım evet, dedi Ria. Listeler hayatı kolaylaştırır. O sırada telefon çaldı, Ria koştu.

- Tatlım, ben Danny.

- Bana tatlım dememeni söylemiştim.

- Affedersin. Alışkanlık.

- Çocuklan çağırayım.

- Hayır, seninle konuşmak istiyorum. Yarın oraya geliyorum.

- Ne ? Nereye ?

- Hafta sonu sizleri görmeye geliyorum. -Neden?

- Olamaz mı yani ?

- Bernadette de mi geliyor?

Danny bu soruya kızmış gibiydi. "Tabii ki hayır."

- Affedersin Danny, ama birlikte yaşıyorsunuz...

- Yok, yani, seninle, Annie ve Brian'la konuşmaya geliyorum. Gelebilir miyim, yoksa Amerika bana yasak mı ?

Sesinden çok gergin olduğu anlaşılıyordu. Ria'nın boğazında bir şeyler düğümlendi. Bernadette serüveni bitmiş miydi? Ondan af dilemek için mi geliyordu ? Yeni bir başlangıç ? "Saat kaçta geliyorsun? Buraya nasıl gelineceğini biliyor musun?"

- Çocuklara verdiğin bilgiler elimde, otobüs saatleri falan... Kennedy'den telefon ederim.

- Evet ama Danny, hafta sonu gezmeye gidecektik... Gertie'nin ablasına.

- Gertie'nin ablası! Programı değiştiremez misin ? Çok sabırsızdı.

412

Ria, "Olur" dedi.

- Yarın görüşürüz, dedi Danny.

Ria yavaşça havuzun başına döndü. Bu öyle hemen söylenemeyecek kadar büyük bir haberdi. Yeni Ria, konuşmadan önce düşünüyordu. İyice düşünüp taşınmadan

çocuklara bir şey söylemeyecekti. Sheila Maine ziyaretini de iptal etmeyecekti. Belki çocuklar bir geceliğine giderdi. Böylece Danny'yle baş başa kalırdı. Danny onu görmeye geliyordu. Telefonda öyle demişti. "Seninle konuşmak istiyorum." Danny ona dönüyordu.

Sekizinci bölüm

Tara Sokağı'ndaki 16 numaralı evin zili çaldı. Gelen Danny Lynch'ti. Yüzünde sıcak bir gülümseme vardı. "Umarım sizi rahatsız etmiyorumdur Marilyn?"

- Hayır hayır, içeri gelin.

- Teşekkürler.

Marilyn'in kitap okuduğu ön odaya geçtiler. Kitap ve gözaltıklar masanın üzerinde duruyordu.

- Bu odayı seviyorsunuz ha, dedi Danny.

- Çok. Çok sakin bir yer.

- Ben de severdim. Ama biz burada pek oturmazdık, hep aşağıda, mutfakta olurduk. Akşamları bu odada güzelce oturup kitap okumuş olmak isterdim.

- Evet, şey, tabii benim için daha kolay bunu yapmak, tek başıma. Aile oldu mu durum farklı.

- Doğru, dedi Danny. Marilyn soran bakışlarla bakıyordu ona. Yarın New York'a uçuyorum, Tudor Drive'da kalacağım. Bunu size söylemem gerekir diye düşündüm.

- Çok nazıksınız, ama söylemeseniz de olurdu. Ria istediği kişiyi eve alabilir, ama gene de teşekkür ederim.

- Oraya götüreceğim bazı belgeler var. -B Belgeler?

- Evet, yukarda. Gidip alabilir miyim ?

- Ria bu konuda bir şey söylemedi...

- Bakın, ihtiyatlı davranmanızı takdirle karşılıyorum, ama telefonu alın ve hemen arayın onu. Yalan dolan yok Marilyn, gideceğimi biliyor Ria.

- Bundan hiç kuşku yok-

- Var. Arayın onu.

414

415

- Lütfen Danny, lütfen böyle konuşmayın. Size neden inanmayayım? Ria'yı herhangi bir şekilde aldatabileceğiniz! düşünmemem için bir neden var mı?.. Sesi soğuk, bakışları sertti.

Bu soru Danny'yi rahatsız etmiş gibiydi. "Benimle gelebilirsiniz, yerini biliyorum."

- Teşekkür ederim.

Birlikte hiç konuşmadan yukarı yatak odasına çıktılar. Clement yatakta uzanmış uyuyordu. Danny kedinin çenesini gıdıkladı, "Hey, sen buraya nasıl çıktın bakalım ?" dedi. Sonra çekmeceli dolaba gitti, en alt çekmeceyi açtı. Üzerinde ev belgeleri yazılı plastik bir zarf vardı. İçinden dört kâğıt aldı ve zarfı yerine koydu.

Marilyn ağzını açmadan izliyordu onu. "Bu akşam Ria'yla konuşacağım, neleri aldığınızı söyleyeyim mi ?"

- Evle ilgili bazı belgeler... konuşmamız gereken bir konu var da.

- Üç hafaya kalmaz gelir Ria.

- Şimdi konuşmamız gerek, dedi Danny. Yüksek tavanlı, uzun pencereci büyük yatak odasında sağına soluna bakındı. Marilyn Danny'nin o anda neler düşündüğünü merak etti. Burada Ria'yla geçirdiği on beş yılını mı düşünüyordu, yoksa evin kaçta satılacağını mı?

Marilyn, "Ria'nın bu karmaşık arkadaş çevresinde iyi bir avukat vardır umanm" dedi kendi kendine. Buna ihtiyacı olacaktı. Danny'nin Westville'e Ria'nın tatilinin bundan sonraki bölümünü zehretmeye gittiği açıkça ortadaydı. Danny, Tara Sokağı'ndaki evi satmak zorunda olduklarını anlatmaya gidiyordu.

Ria kahvaltı hazırlarken şarkı söylüyordu.

- Hiç şarkı söylemezdin sen Anne, dedi Brian.

Annie annesinin yanlış yunluş şarkı mırıldanma hakkını savunmaya geçti hemen. "Şimdi söylüyor."

- Bernadette hep şarkı söylerdi, dedi Brian.

- Öyle mi, Brian, bu bilgiyi bizimle paylaştığın için teşekkür ederiz, dedi Annie.

- Ne tür şeyler söylüyor? dedi Ria.

Brian kesin bir yanıt bulamadı. "Bilmem. Yabancı şarkılar."

- Sadece sesiyle müziğini mırıldanıyor Anne, dedi Annie. Şarkı söylediği falan yok.

Ria kendisine bir kahve daha doldurdu ve masaya oturdu. Brian oturmasını onaylamıyormuş gibilerden, "İşe geç kalacaksın" dedi annesine.

- Eh, hiç değilse annem ile ben işe gidiyoruz, dedi Annie. Bütün gün Zach'la top atıp tutan bazı kişilere benzemiyoruz.

- İş olsa ben de çalışırım, diye atıldı Brian bütün içtenliğiyle. İnanın, çalışırım.

- Şöyle bir yirmi yıl kadar rahatsız bence Brian. Yani, kim seni işe alıp da durup dururken iflas etmek ister ki? diye avuttu onu Annie.

- Size çok büyük bir müjdem var, dedi Ria. Duyduğunuzda çok sevineceğiniz bu" haber.

- Neymiş? diye sordu Brian.

Annie hemen bir tahminde bulundu. "Kendine bir erkek arkadaş buldun."

Brian afalladı. "İğrenç!" 'dedi Annie'ye. "Annem hiç öyle bir şey yapar mı?" Yüzlerine bakınca yine yanlış bir şey söylediğini hissetti. Sonuçta babasının yeni bir kız arkadaşı olmuş ve herkes bunu olağan karşılamıştı. Belki de bunun iğrenç olduğunu söylememeliydi. "Yani bize söylemeden yapmaz, demek istedim" dedi yavaşça.

- Babanız hafta sonunu geçirmek üzere buraya geliyor, dedi Ria.

İkisinin de ağzı açık kaldı.

- Buraya, Westville'e ? dedi Annie.

- Ama vedalaşırken bize hiç böyle bir şeyden söz etmedi, dedi Brian. İnanılmaz bir şey bu. Ne zaman burda olacak ? Nerede yatacaklar?

- Kimler yatacak? diye atıldı Annie.

- Ee, Bernadette gelmiyor mu ?

- Hayır, tabii ki gelmiyor, salak, dedi Annie.

- Yani onu bıraktı da bize mi dönüyor? dedi Brian. Olan biteni iyice anlamaya çabalıyordu.

- Ah Brian, bunu bin kez konuştuk. Babanız sizi terk etmedi ki, bir başka evde oturmak üzere ayrıldı, o her zaman sizin babanız olarak kalacak.

- Peki bıraktı mı kızı ? diye üsteledi Brian.

- Hayır, elbette bırakmadı. Buraya gelip sizi görmek istedi, eline bir fırsat geçti belki...

Annie rahatlamıştı. "Demek meteliksiz değiller" dedi.

- Saat beşte falan burada olacak. Onu karşılamamızı istemedi. Otubüs durağından taksiyle geleceğini söyledi.

Birden Annie'nin aklına hafta sonu planları geldi. "Ama bu hafta sonu Maine'lere gidecektik?"

- Sheila'yla konuştum. Siz yarın otobüsle gidip bir gece kala-

416

caksınız, pazar günü de döneceksiniz, babanızla birlikte güzel bir yemek yiyeceğiz.

- İnanamıyorum. Babam buraya geliyor. Zach'la bile tanışacak.

- Eh, bunun için havada bin mil uçmaya değer, dedi Annie. Brian arkadaşına sataşılmasına öfkelenmişti. "Babam gelince

Hubie'yle işini bitirebilir pekâlâ, başka hikâyelerim de bitirebilir hem" diye bağırdı.

- Anne, başka hikâye falan yok, dedi Annie.

Ama Ria neyin olup olmadığını düşünecek halde değildi. "Gelin bu akşam babanız geldiğinde neler yapacağımızı konuşalım. Ona Westville'i gezdirip görülecek yerlere mi götürsek? Yoksa havuz başında mangal mı yapsak? Ne dersiniz?"

- Babam eskisine göre çok daha sakin, dedi Annie, düşünceli bir havayla.

Bugünlerde hiçbir şey yapmadan oturup duruyor.

Her nedense bu sözler Ria'yı rahatsız etti. Hareketsiz oturan bir Danny görüntüsünü gözünün önüne getiremiyordu. Hiç yerinde durmazdı Danny, her zaman telaşlıydı. Bugünlerde onu sakin kılan neydi acaba? Annie dikkatli biriydi, bu durumu uyduruyor olamazdı. Ayrıca Ria'nın kulağına gelenlere göre Bernadette konuşkan biri değildi. Teknede ilginç olayların yaşanmadığı sönük bir tatil

geçirdikleri gibi, evde de sessiz sakin oturuyorlardı. Zıp zıp zıplayan, her an yapacak bir şey bulan Danny Lynch'in istediğinden çok farklı bir yaşantıydı bu. Ama kaygısını belli etmedi. "Eh, mademki babanız sakin bir ortam istiyor... tam yerine geliyor, öyle değil mi? Dükkânda dedikleri gibi, ben gittim. Hâlâ bir işim var, biliyorsunuz. Yemek vakti görüşürüz."

Ria gittikten sonra çocuklar masada birbirlerine baktı.

- Sen küçük bir canisin, canı ile fare karışımı bir şeysin sen, anladın mı ?

Brian ne diyeceğim bilemeden bakıyordu Annie'ye. "Sen de bir oyunbozandan, alaycıdan başka bir şey değilsin, berbat, korkunç bir alaycısın" diye patladı sonunda. "Zach seni rahatsız edecek ne yaptı? Hiçbir şey, sense hep onunla alay ediyorsun." Bri-an'ın yüzü kıpkırmızı olmuştu.

- Tamam, barışalım mı ?

- Hayır, bans mans yok. Sen bir daha sefere Zach'ı gördüğünde homurdanmadığın zaman barış olabilir ancak.

- Tamam barışmıyoruz, babam gelince bizim kavgalı olduğumuzu görmesi ne eğlenceli olur kim bilir!

- Sence babam neden geliyor? diye sordu bu kez Brian. ,.

417

Annie düşünceli bir havayla, "Hiç bilmiyorum" dedi. "Ama kötü bir neden olamaz."

- Hayır, olamaz, bütün kötü haberleri verdi zaten. Sence iyi bir haberle mi geliyor?

-Ne gibi?

- Bernadette'i bırakmak gibi? Brian umutluydu.

- Pek öyle görünmüyordu ama, değil mi? dedi Annie. Kumrular gibiydiler.

- Sence babam burdayken annemle yatar mı? diye sordu Brian ansızın.

- Bilmiyorum Brian, ama yalvanm onlara sorma bu soruyu. Yalvarırım. Ne anneme n6 de babama.

- Sen beni ne sanıyorsun? diye yanıtladı onu Brian öfkeyle.

Ria mezeciden iki dev kesekâğıdıyla geldi. "Şimdi çok işimiz var, bir liste yapalım mı?" diye sordu onlara.

Çocuklar bakiştı. "Neler yapılacak?" diye sordu Annie.

Evi temizleyip, babana bunun ne kadar güzel bir ev olduğunu göstermeliyiz, kepçeyle havuzdaki yaprakları almamız, harika bir sofraya hazırlamamız, bir de yatağı yapmalıyız..."

- Seninle yatmayacak mı, Anne, aynı yatakta yani ? diye sordu Brian. Durakladı. Özür dilerim, dedi. Bunu söylemek istememiştin.

Telefon çaldığında Danny bürosunda öteberilerini topluyordu. Kızın sesinden kaşlanm çatık olduğu anlaşılıyordu, "Rosemary Ryan?" dedi.

- Bağla, dedi Danny.

- Duyduğuma göre Amerika'ya gidiyormuşsun, dedi Rosemary.

- Uçan kuştan haberin oluyor tatlım.

- Bunu senden duymadım ama, dedi gevrek gevrek, son görüşmemizde bir şey söylemedin. Yataktayken.

- Büroda değilsin herhalde, dedi Danny.

- İyi bildin. Arabamda, cep telefonundan arıyorum, büronun çok yakımdayım. Seni havaalanına götürceğim.

- Buna hiç gerek yok.

- Öyle bir var ki, dedi Rosemary. On dakika sonra bina girişine park etmiş olacağım.

Belki de bir daha hiç çalışmayacağı binadan çıktı. Bürolar pazartesi günü el değiştirecekti. Danny Westville'e götürceği bir el çantası ile masasındakileri doldurduğu iki büyük çanta taşıyor-

41i

du. "Bu çantalar ben dönünceye dek sende kalsa da ben Berna-dette'e gidip bunları eve bırakmak zorunda kalmam ne harika olurdu. Tara Sokağı'ndaki eve de bırakmam, o kamp komutam elinde olsa kapıdan içeri sokmayacak beni."

- Aslında Amerika'ya gittiğini bana söyleyen oydu, dedi Rosemary trafikten kurtulmaya çabalarken.

Danny bundan hoşlanmamıştı. "Öyle mi ?" dedi.

- Evet, bu sabah Tara Sokağı'nda karşılaştım onunla, senin planlarından haberim olup olmadığını sordu. Ria'yı arayıp öğrenebileceğini söyledim. O da, "Suyu bulandırmak istemem" dedi. Aynen bunu söyledi.

- Demek öyle, diye homurdandı Danny.

- Aramızdaki ilişkiyi biliyor olabilir mi sence Danny?

- Herhalde ben söylemedim.

- Yok, yani bana soğuk soğuk bakıyor ve "sevgili arkadaşın Ria" falan gibi sözler söylüyor ve genelde aşağılayıcı, alaycı bir ses tonuyla konuşuyor. Sana bir şey söyledi mi?

- Aslında bana da... Ria'yı aldatacağınızı düşünmem için neden var mı falan gibi şeyler söyledi. Bana da garip geldi, tam olarak ne dediğini hatırlamaya çalışıyorum. Ama... yok, olamaz, sanırım uyduruyoruz.

- Neden gidiyorsun Danny ?

- Neden gittiğimi biliyorsun. Bu konuyu Ria'yla yüz yüze konuşmalıyım.

- Bu ikiniz için de felaketi hafifletecek bir şey değil ki, boşuna gidiyorsun.

- Neden öyle söylüyorsun ?

- Ona söylesen bile inanmayacak. Ria hoşlanmadığı şeylere inanmaz. "Boş ver, sonunda her şey yoluna girer" diyecek, görürsün. Rosemary Ria'nın söyleyebileceği sözleri aktanırken ona öykündü ve çocuk sesiyle konuştu. Danny ona baktı. "Ria sana ne yaptı da onu bu kadar küçük görüyorsun? O senin hakkında hep iyi şeyler söyler."

- Kocasını burnunun dibinde elinden aldım, bana mısın demedi. Akli başında biri böyle bir şeye göz yummaz bence.

- insan dostu olduğunu sandığı birinden şüphelenmez, dedi Danny. Rosemary susuyordu. Affedersin ama kendini beğenmiş, ikiyüzlü biri gibi konuşuyorsun.

- Seni dürüstlüğünden dolayı sevmedim ben Danny.

- Yapacağım iş hiç kolay değil, ama ister dürüstlük de ister ihanet, Ria bu haberi benden duymayı hak ediyor.

439

- Oraya gidiş nedenini söyledin mi ?

- Hayır.

- Eminim ona döndüğünü sanıyordur, dedi Rosemary.

- Neden durup dururken böyle sansın ki ? Bittiğini biliyor.

- Ria bittiğini bilmiyor. Yirmi yıl geçse, gene de bilmeyecek, dedi Rosemary.

Danny havaalanında Polly Callaghan'la karşılaştı. Polly, "Yurtdışına mı kaçırıyorsun?" diye sordu Danny'ye.

- Hayır, acıklı öyküyü Ria'yla konuşmaya gidiyorum. Ya sen? Batan gemiyi terk mi ediyorsun ?

- Hayır Danny. Bakışları soğuktu. Bunu yapmayacağımı biliyorsun. Barney Mona'yla hafta sonu baş başa kalsın diye gidiyorum, buna ihtiyacı var. Acıklı öyküler anlatacak tek kişi sen değilsin.

- Polly, sabahtan beri herkesten özür dileyip duruyorum. Canım sıkkın, sert çıkışlar yapıyorum. Bağışla beni.

- Seni kim bağışlamaz ki Danny? Gençsin, çekicisin, önünde koca bir hayat uzanıyor. Bağışlanacaksın, yeniden başlayacaksın. Barney senin kadar şanslı olmayabilir.

Polly yanıt beklemeden yürüdü gitti.

Taksi evin yoluna girdi. Danny ailesinin yazı geçirdiği eve şöyle bir baktı. Tahmin ettiğinden de güzeldi. "Normal koşullarda Marilyn Vine'ı beğenir miydin acaba?" diye geçirdi aklından. Pekâlâ dost olabilirlerdi, iş ortağı olabilirlerdi. Şimdiyse onun evine girmek üzereydi.

Brian'ın çığlığını duydu: "Geldi!" Oğlu onu karşılamak ve kollarına atılmak üzere koşmaktaydı.

Beyzbol şapkasını ters takmış bir çocuk, elinde topuyla bir kenarda durmuş, onlara bakıyordu. Bu Brian'ın yeni arkadaşı olmalıydı, ince uzun Annie, güneşten yanmış teni, pembe kotuyla Brian'ın arkasında duruyordu. Sarıldılar, tıpkı Annie dört yaşındayken kucaklaştıkları günlerdeki gibi sıcak bir kavuşma oldu. Neyse ki çocuklarını yitirmemişti.

Danny Ria'yı gördüğünde gözleri dolmuştu. O da onu karşılamaya çıkmış, ama geçmiş günlerde yapabileceği üzere koşup kollarına atılmaya davranmamıştı. Yüzünde büyük bir gülümsemeyle, onu gördüğüne sevinmiş, ama sakın sakın

duruyordu orada. Evliliklerinin bittiğini bir türlü anlamayan Ria'ydı bu, Amerika'ya gelmek üzere yola çıkacağı günün gecesi onurunu yitiren, kendini kaybeden ve Danny'ye Bernadette'i bırakması için yalvaran Ria'ydı. Ama şu anda farklı bir kadın olduğu kesindi. Kendine güvenen ve ilk kez gerçek dünyanın farkına varmış bir Ria'ydı şu anda.

Danny kollarını ona doğru uzattı, "Ria" dedi. Çocukların onları izlemekte olduğunu biliyordu.

Ria, bir kadın arkadaşıyla kucaklaşır gibi sarıldı ona, yanağını onununkeye dayadı. "Westville'e hoş geldin" dedi.

Danny soluğunu yavaşça bıraktı. Çok şükür Rosemary yanlı- l mıştı. Uçakta, telefonda Ria'nın yanlı- lş anlamasına yol açacak bir şeyler söyleyip söylemediğini düşünüp durmuştu. Ama hayır, Ria onun bir dost olarak geldiğini anlamıştı. Başka türlü düşünseydi, Tara Sokağı'ndaki evle ilgili bilgileri verdiğinde Ria'nın havasının birden değişmesi ne büyük bir trajedi olacaktı.

İlk gece durumu anlatma fırsatı olmadı. Çok fazla, çok çok fazla hareketli bir gece geçirdiler. Yüzme havuzuna girdiler, komşulardan bir kankoca uğradı. Arkadaş edinmekte Ria'nın üstüne yoktu. Neyse ki bu komşular fazla kalmadı. Sonra Heidi ve Carlot-ta diye takdim edilen iki kişi, mahallede bir mezeci dükkânı işleten iki kültürlü eşcinsel, Annie'ye büyük umutlar bağladığı anlaşılan bir öğrenci... Hepsi de şöyle bir uğradıklarını, Annie ile Bri-an'ın babasına merhaba demek istediklerini söyledi. Danny bir koca olarak sunulmadığının farkına varmış, daha da rahatlamıştı. Bahçede şaraplar, sodalar içildi, fûme somonlar ikram edildi, sonra herkes gitti, havuzbaşında ailecek mangal partisi verildi.

Danny çocukların ertesi gece Maine'lerde kalacağını öğrendi. Ria yalnız konuşmaları gerektiğini anlamış olmalıydı, bu yüzden çocukları otobüse atıp gönderiyordu. Ria'ya hayran hayran baktı Danny. Her şeyi umduğundan çok daha iyi beceriyordu. Şimdi yapılacak tek şey, önlerinde uzanan, para açısından son derece çorak geleceğe ilişkin gerçekçi seçenekler ortaya atmaktı, Ria'nın dünyanın sonunun geldiğini sanmasına engel olacak bir çözüm l bulmalıydı.

- Bizim için saat on bir, ama babanıza göre sabahın dördü, l bence bırakalım yatsın, dedi Ria. Tabaklan hep birlikte içeri taşı- f dılar.

Ria yatak odasına kadar Danny'ye eşlik ederken, "işleri kolaylaştırdığın için teşekkür ederim Ria" dedi.

- Ama zaten kolay, diyerek gülümsedi Ria. Seni görmek her zaman sevindirmiştir beni, şimdi, hem de böylesine güzel bir yerde neden sevindirmesin?

- Demek burası sana iyi geldi ?

- Ah, hem de nasıl. Ria Danny'yi yanağından öptü. Sabahleyin görüşürüz, dedi ve yanından ayrıldı. Danny başını yastığa koyar koymaz uyudu.

Ria nerdeyse bütün gece koltuğunda oturup dalgın dalgın bahçeye baktı. Çimenlerin ortasından tüyleri çizgili küçük bir sincap geçti. Hayret, Amerika'ya gelmeden önce hiç böyle bir hayvan görmemişti. Ağaçlarda sincap vardı gerçi ve Carlotta sık sık gördüğü, rakunu beslememek için kendini zor tutuyordu; bu hayvanlara yüz vermemek gerekiyormuş, ama gene de öyle sevimli yüzleri varmış ki... Brian bunlardan birini kaçınıp Dublin'de bir sincap dükkânı açmak istediğini söylemişti.

- Onları çoğaltmak için iki tane yürütmen gerek, demişti Annie. Bunu sen bile bilirsin herhalde.

- Ben hamile bir sincap götüreceğim, demişti Brian.

Ria bitişik odada uyumakta olan erkeği düşünmektense bu tür şeyleri düşünmeye zorluyordu kendini. Son birkaç ayın olaylarını anımsamak için birkaç kez zihnini zorlamak durumunda kalmıştı. Dördü birlikte normal, mutlu bir aile gibiydi. Danny'nin onları terk ettiğine inanmak nerdeyse imkânsızdı.

Elbette yaptıklarının korkunç bir yanlı- lş olduğunu anlamıştı Danny. Buraya gelmesinin nedeni ancak bu olabilirdi. Neden bunu hemencecik söylemedi acaba? Ria'dan özür dileyip kendisini eve almasını isteyebilirdi. İşleri kolaylaştırdığı için teşekkür etmişti gerçi. Hemen kollarına atılıp, artık hiçbir şeyin önemli olmadığını söylemek yerine aynı tavrını sürdürmeliydi Ria. Oyun gibi bir şeydi bu, kurallarına uygun oynanmalıydı. Danny ona dönüyordu ve Ria bu kez onu elinden kaçırmayacaktı.

Mona McCarthy öyküyü baştan sona, kocasının sözünü hiç kesmeden dinledi. Barney olayları birer birer anlatırken Mo-na'nın yüzünde hiçbir ifade yoktu.

- Bir şeyler söyle, Mona, dedi Barney sonunda.

Mona hafifçe omuz silktili. "Söylenecek ne var ki Barney? Çok üzıldüm, hepsi bu. Her şeyini bu işe yatırdın, her şeyini verdin, sonunda arkana yaslanıp tadını çıkaramayacağın için çok üzgünüm."

- Ben arkaya yaksalanacak adam değilim zaten, dedi Barney. Durumun ne derece kötü olduğunu sormuyorsun.

- Nasılsa anlatacağın.

- Bu ev senin üstüne, neyse ki senin üstüne...

- Ama elimizde tutacak değiliz herhalde ?

- Elimizdeki avucumuzdaki bu, Mona.

- Bütün o insanları işten çıkaracaksın, alacaklılara beş para vermeyeceksin, Ria Lynch'in evinin elinden gitmesine göz yumacaksın ve ben bu koca malikânede oturacağım, öyle mi ?

- Böyle olmayacak.

- Nasıl olacak peki ?

Barney bu soruyu yanıtlayamadı. "Özür dilerim Mona" dedi.

- Bana göre yoksul olmanın bir sakıncası yok, daha önce de yoksulduk, ama şerefsiz olmayacağım.

- İş hayatı. Anlamıyorsun, sen işkadım değilsin.

- Orası hiç belli olmaz, dedi Mona. Hiç belli olmaz.

Ertesi sabah erkenden, Ria Danny'nin odasına bir fincan kahve götürdü.

- Genellikle kahvaltıdan önce biraz yüzüyoruz, bize katılır mısın?

- Mayo falan getirmedim ki ?

- Bak işte, gördün mü, benim listelerimden birini yapmış olsaydın... diye kendisiyle dalga geçti Ria. Dale'in odasında bir mayo bulurum sana.

-Dale kim?

- Oğulları.

- Kızmaz mı ?

- Hayır, Dale ölmüş. Ria odadan çıktı ve elinde bir mayoyla döndü.

- Ölmüş mü? dedi Danny.

- Öldürülmüş. Bu yüzden Marilyn buradan uzaklaşmak istemiş.

- Boşandığından dolayı sanıyordum, dedi Danny.

- Hayır, hatta sanırım evliliği çok iyi gidiyor.

- Ama kocası Hawaii'de değil mi ? Bunun neresi iyi ?

- Sanırım bu hafta sonu İrlanda'ya gidecek, dedi Ria.

- Daha fazla kalamaz mısın Baba? dedi Brian.

- Hayır, pazartesi gecesi dönmem gerek, ama tam üç gün buradayım, dedi Danny.

Havuzdan çıkmış, Ria'nın kahvaltı için hazırladığı omletlerin başına oturmak üzere yürüyorlardı.

- Neden geldin? diye sordu Brian.

- Sizi görmeye. Söyledim ya.

- Hayli uzun bir yol... dedi Brian düşünceli düşünceli,

- Doğru. Ama sizin için değer.

- Annem ziyaretinin işinle ilgili olduğunu söyledi.

- Bir bakıma öyle.

423

- Ee, ne zaman konuşacaksınız ? iş konusunu yani ?

- Merak etme, konuşuruz, dedi Danny ve oğlunun saçlarını eliyle şöyle bir karıştırdı.

- Baba, büyüdüğüm zaman ne olmamı istersin ?

- Benim için fark etmez. Sen ne olmak istersin ?

- Aslında bilmiyorum. Meraklı, araştırmacı bir yanım olduğu için annem gazeteci ya da avukat olabileceğimi söylüyor. An-nie'ye sorarsan kurnarhane fedaisi olmalıymışım. Emlak komisyoncusu olup seni yanında çalışmamı ister misin ?

- Doğrusu hayır, Brian. Bence insanlar kendi uğraşlarını kendileri seçmeli, kendi yıldızlarının peşinden gitmeli.

- Senin annen ile baban ne olmanı istedi ?

- Galiba zengin bir çiftçinin kızıyla evlenmemi ve toprak sahibi olmamı istiyorlardı.

- İyî ki öyle olmamış. Ama ben emlakçı olmak istesem, olabilirim, öyle değil mi? O zaman her gün görürüm seni... Bizim eve bir daha hiç dönmesen bile görürüm...
- Elbette Brian, seni her gün görmeyi ben de çok isterim, bir şeyler düşüneceğiz.

- Bernadette'in bebeğî doğunca da bize ayıracak vaktin olacak mı ? Bu soru Brian'ın yüzünden de okunuyordu.

Danny söyleyecek söz bulamıyordu. Brian'ı omuzlarından sımsıkı kavradı. Boğuk bir sesle, "Sana ve Annie'ye ayıracak vaktim her zaman olacak Brian" dedi. "İnan olacak."

- Biliyordum ama gene de sordum, dedi Brian.

Danny'ye çevreyi gezdirmek üzere hep birlikte çıktılar, West-ville'in görülecek yerlerini bir bir gösterdikten sonra, Annie ile Brian'ı Maine'lere götürecekt otobüse bindirmek üzere terminale geldiler, orada bir hamburgercide oturdular. Zach ve Hubie de veda etmek üzere gelmişti. "Sensiz pek sönük geçecek günler" dedi Zach.

- Ben de Kelly'yle pek parlak saatler geçirecek değilim, ne de olsa kız, anlarsın ya, dedi Brian. Zach halden anlar bir havayla başını salladı.

- O Sean Maine denen adam senin kılına dokunacak olsa haberim olacak ve anında yanınızda biteceğim... dedi Hubie.

- İnsanların bana dokunmasından korkmaktan vazgeçer misin lütfen. Annem ile babam seni dinliyor, diye tısladı Annie.

Danny ile Ria arabaya binip Tudor Drive'a döndü.

- Çocukları buraya getirmen iyi oldu, harika bir tatil geçiriyorlar.

- Eh, yol paralarım sen verdin. İçinden aferin diyordu kendine. Listesinde şu sözler yazılıydı: "Onu sıkma. Hevesli görünme, serinkanlı, sakın ol. İhanet etmiş sefil biriymiş gibi davranma ona. Duygularım açığa vurma. Döneceğim bildiğini söyleme. Ber-nadette'in geleceğine ilişkin planlar yapma, işin o tarafı onu ilgilendirir." Ria kendi kendine gülümsedi. Listelerine gülüyor olabiliyorlardı, ama sonuçta bayağı işe yarıyordu.

- Burada hayatından memnunsun ha? dedi Danny.

- Öyle sayılır, diye onayladı onu Ria.

Danny uzakta görünen sık ağaçları göstererek "Şurası neresi?" diye sordu.

- Şehitler Parkı, çok iyi bakıyorlar, güzel bir park.

- Oraya gidip biraz yürüyelim, oturalım mı?

- Elbet, ama eve gitmeyi yeğlemez misin? Tudor Drive'ın bahçesi de çok güzel.

- Şöyle... ne bileyim... her şeyden uzak bir yer olsun istedim.

- Tamam, Şehitler Parkı uygun. Şuralarda bir otopark olacak. Parkta yürüdüler ve dünya savaşlarında, Kore'de ve Vietnam'da ölen Westville'lilerin adlarını okudular.

- Ne kadar yersiz bir şey şu savaş, dedi Ria. Baksana, şu çocuk Annie'den sadece dört yaş büyümüş.

- Haklısın, taş üzerinde bir ad olmak yerine, şurada oturup satranç oynayan ihtiyarlardan biri olabilirdi bugün, dedi Danny.

Ria ona dokunmamak için kendini zor tutuyordu, ama kendine verdiği öğütleri de aklından çıkarmıyordu. Tahta bir banka oturdular, Danny hemen elini uzatarak Ria'nın elini tuttu.

- Belki de ne söyleyeceğimi biliyorsun, dedi.

Hafif bir kaygı rüzgârı esti Ria'nın yüreğinde, ama çok hafif. Elbet söylemek zorunda olduğunu değil, söylemek istediğini söyleyecekti. Gene de sonuçta sözcükler ne anlatabilirdi ki ? "Söyle Danny" dedi.

- Sana büyük hayranlık duyuyorum, gerçekten hayranım sana... ve bu kötü haberi vermek hiç hoşuma gitmiyor. Bunları söylemek zorunda olmaktan ne kadar nefret ettiğimi anlatamam. Yaptığım tek iyi şey, sana bizzat söylemek için buraya kadar gelmem.

Ria boğazında, o sabah büyük bir özenle taktığı san eşarabın altında, aniden kocaman bir taşın belirmediğini hissetti.

Söyleyebileceği herhangi bir sözün yersiz olabileceği kaygısıyla, "Yani?" dedi yalnızca.

- Durum çok kötü, Ria.

- Yok, o kadar da kötü olamaz, dedi Ria; artık Danny'nin kendi-

sine dönmediğini anlamıştı. Bu geliş dönmeyle ilgili değildi. Liste yapmasaydı da olurdu. Şimdi artık saMn, serinkanlı ya da coşkulu davranması bir şeyi değiştirmeyecekti, Danny ona dönmüyordu.

Nerdeyse konuştuğunun farkında olmaksızın, "Danny, ben hayatımın en kötü haberini çoktan aldım, hiçbir şey onun kadar kötü olamaz. Bana söyleyecek başka bir şeyin olmasa gerek" dedi.

- Var, var, dedi Danny.

Westville Şehitler Parkı'nda, Ria'ya evinin elinden gittiğini söyledi Danny. Barney McCarthy'nin mülkiyetindeydi ve yakında alacaklılarına devredilecek olan malların arasındaydı ev.

Sean Maine Annie'yi görür görmez, "Bu akşam bir parti var, gidebiliriz" dedi. Brian ile Kelly'yi de götürecektir miyiz?

- Yerlerinden kımlıdayamazlar! Annem onlar için video kaset kiraladı.

- Ama parti için giyecek elbisem yok, dedi Annie mahzun mahzun.

- Bu halinle çok iyisin. Sean'ın hayranlığı gözlerinden okunuyordu.

Kitty olanlara inanamayacaktı. Ne yazık ki burada değildi ve onun bu zaferine tanık olamıyordu! Kitty olsa iş bu noktaya geldiğinde çocuğun pantolonlarını çoktan sıyırmış olurdu. Annie için böyle bir şey asla söz konusu olamazdı, olmayacaktı da; bunu daha baştan açıkça ortaya koymalıydı. Hubie, "Bu kadar güzel olup da oyuna katılmamak haksızlık" demişti ona. Nefis yemekleri masanın üzerine dizip daha insanlar çatallarını deşdirmeden sofrayı toplamak gibi bir şeydi bu ona göre. Bu, çok karmaşık bir işti sonuç olarak.

- Pekâlâ Hilary, ne var? Bana ne söylemeye çabalıyorsun?

- Sana bir şey söylemek istediğimi de nerden çıkardın ? diye sordu Hilary.

- Tıpkı Pliers gibisin. Yürüyüşe çıkmak istediğini anlatmak için ayaklarının dibinde çember çizer, dolanır durur, sen de aynı şeyi yapıyorsun.

- Yaşamın neler getireceği belli olmuyor Anne.

- Haydi söyle.

- Yani Ria burda olsaydı, senden önce onu yoklardım...

- Ağzından dirhemle laf çıkıyor, söyle şunu Hilary!

- Martin ile ben köye taşınırsak senin için fark eder mi ?

- Köye mi ?

- Kızacağın biliyordum. Martin umursamayacağını söylemişti.

- Hangi köye, ne köyüne ? Nora Johnson müthiş şaşırmişti.

- Şey, Martin'in memleketine. Biliyorsun kardeşlerinden hiçbiri o eski evde oturmak istemiyor, ev de yıkıldı yıkılacak durumda, ama Martin orada iş buldu, köy okulunda öğretmen açığı varmış, ben de iş bulabilirim.

- Batı'da oturacaksınız ha? Nora Johnson bir Dublin'li olarak köyü tatillerde gidilen bir yer olarak düşünürdü.

- Eğer bu seni perişan etmeyecekse, evet, Batı'da oturacağız.

- Ben neden üzüleyim. Ama Hilary, Kızım, Tanrı aşkına nereden aklınıza geldi oralara gitmek? Aslında bilmiyor değildi.

- Oralar çok daha ucuz, Anne. Hesabımızı kitabımızı yaptık, her şey daha ucuz, yol parası yok, sonra kendi evimizi satınca bir kenarda paramız olacak.

- O kenardaki parayla ne yapacaksınız peki ?

- Hiç, bir kenarda tutacağız Anne, yaşlandığımızda bir güvencemiz olacak böylece.

Nora başını salladı. Martin ile Hilary için tek güvence bu olabilirdi. "Ne zaman karar verdiniz buna?"

- Oraya son gidişimizde baktım, bir de ne göreyim, ev dört bir yandan ağaçlarla çevrili, dedi Hilary. O anda tam bize uygun bir yer olduğunu anladım.

- Sen müşterilerle yatıyorsundur da? diye gürlledi Jack Gertie'ye.

- Ah Jack, lütfen beni bırak. Gertie kocasının ellerinden kurtulmaya çalışıyordu. Sen neler söylüyorsun ?

- Sen benim kadınımsın ve cebine bir onluk sıkıştırıracaklar diye ucuz bir fahişe gibi dolaşamazsın ortalıkta.

- Bırak beni. Canımı acıtıyorsun Jack, yalvanm bırak.

- Nerde yapıyorsun bu işi? Duvara dayanıp mı, ha?

- Bu yaptığının delilik olduğunu sen de biliyorsun. Gertie korkmaya başladı; Jack'i uzun süredir böyle görmemişti. Ria ile çocukların bu hafta sonu

Maine'lerde olduğunu biliyordu. Ria onlara neler anlatacaktı, o burada neler yaşıyordu...

- Sonunda öğreneceğimi biliyordun, değil mi ?
- Öğrenecek bir şey yok ki, Jack.
- Öyleyse neden çocukları dün gece annene gönderdin ? Söyle, neden gönderdin ?
- Senin biraz... biraz sinirli olduğunu gördüm. Kimsenin üzülmesini istemedim.
427

- Eve geldiklerinde annelerinin bir onluk için neler yaptığını duymalarını istemedin de ondan. Jack bir tokat indirdi karısına.

-Jack!

- Ben normal bir erkeğim, normal bir erkek, çantasındaki onlukların hesabını veremeyen karısına böyle davranır işte.

- Ben o para için yerleri ovuyorum Jack ?

- Nerde ? Nerde ovuyorsun ?

- Marilyn VineLın evinde, bazen Polly Callaghan'ın, Frances Sullivan'ın evinde...

Güldü Jack. "Bu martavallara inanmamı beklemiyorsun herhalde."

Gerti başını kollarına yaslayıp ağlamaya başladı. "Bana inanmıyorsan, hemen öldür beni Jack, çünkü artık bunu sürdürmenin anlamı yok" dedi gözyaşları arasında.

- Daha önce hiç gerçek bir kız arkadaşım olmadı, dedi Sean Maine, Annie'ye. Partide bir pencere pervazına ilişmişlerdi. Odada dans ediyorlardı, bahçede de mangal yakılmaktaydı. Sean kolunu gururla, nerdeyse koruyucu havasında Annie'nin omuzuna atmıştı. Annie ona gülümsüyor, daha fazla ileri gidebileceği havasını yaratmaması, onu yüreklendirmemesi gerektiğini de aklından çıkarmıyordu. Şu şansa bak! Beğendiğim kız kısa bir süre sonra İrlanda'ya dönecek!

- Mektuplaşıyoruz, dedi Annie.

- Ya da belki ben İrlanda'ya gelirim, Gertie Teyzemde kalırım, size yakın bir okula yazılırım.

Annie böyle bir olasılığı zayıf buluyordu. "Evet, olabilir" dedi gene de.

- Bunu istemez miydin ?

- A tabii, isterdim, ama... ama... Cümlesini nasıl bitireceğini bilemedi. Annesi Gertie'nin yaşantısıyla ilgili ayrıntılara girmemesini tembihlemişti, buralarda her şeyin bilinmesi gerekmiyordu. Annesinin önerisinin önem taşıdığını hissediyordu. Ama Gertie çok meşgul, diyebilirdi.

- Akrabası için yatacak yeri vardır herhalde ?

- Tabii.

- Babanın dönmesi büyük bir sürpriz oldu ha? Sean olan biteni biliyordu.

- Dönüp dönmediğinden emin değilim.

- Ama Brian dedi ki...

- Ah Sean, Brian ne bilecek? Babam biraz üzgündü, bu yüzden

428

Brian öyle sanıyor. Bernadette'e kaptırdı kendini. Bebekti falandı derken, ondan öyle kolay kolay vazgeçeceğini sanmıyorum.

- Gene de Westville'de, annenin yanında belki de durum o kadar kötü değil.

- Belki de, diye onayladı Annie. Hiç fena değil.

Danny ile Ria bankta otururken Şehitler Parkı'ndaki ağaçların gölgeleri uzadıkça uzadı. El ele tutuşmuşlardı, ama gençliklerinde olduğu gibi değil. Hatta iki arkadaş gibi bile değil, kayalara çarpmış bir gemide, ellerini bırakıp büsbütün yalnız kalmaktan korktukları için el ele tutuşmuş iki yolcuya benziyorlardı.

Bazen öylece oturuyor, hiç konuşmuyorlardı. Bazen Ria ifadesiz bir sesle sorular soruyor, Danny yanıtlıyordu. Hiçbir noktada tatlım demedi, sahte umutlar sunmadı, boşboğazlık edip işlerin yoluna gi^receği güvencesini vermedi.

- Bize bunu anlatmak için neden Amerika'ya kadar geldin? diye sordu Ria. Biz dönünceye kadar bekleyemez miydin?

- Başkasından duymanızı istemedim.

Hâlâ el eleydiler. Ria teşekkürlerini onun elini sıkarak dile getirdi. Kimse kimseyi suçlamadı. İkisi de ipotekte imzalarının bulunduğunu biliyordu. Yalnız bu ipotegin paraya çevrilmesine gerek olacağı ikisinin de aklından geçmemişti.

- Barney bize üzüldü mü, Tara Sokağı'ndaki eve üzüldü mü ? diye sordu Ria.

Danny gerçekleri söylemeye çabalıyordu. "Doğrusunu söylemek gerekirse öyle bir sarsılmış, kendi derdine düşmüş durumda ki, bizimki bu sarsıntının ancak bir parçası."

- Gene de seni buraya gönderdiğine göre, umursamıyor değil.
- Hayır, gelmek için ben ısrar ettim.
- Peki Mona?
- Mona hiçbir şey söylememiş. Tek kelime çıkmamış ağzından.
- Bir şeyler söylemiş olmalı.
- Söylediyse de Barney bana anlatmadı. Bu Ria'nın tanıdığı Danny'den çok farklı biriydi. Artık eskisi gibi her şeyden ve herkesten emin görünmüyordu. Koca Barney McCarthy bile artık hayatında sabit bir nokta değildi. Danny'nin ne yapacağı üzerine boş boş konuştular. Kendisine iş verecek başka emlakçılar vardı. Ama merdivenin en alt basamağından başlayacaktı.
- Polly ne olacak?
- O da evinden çıkıyor, iş anyor, Barney onun bir tuğla koyduğunu ya da destek olduğunu söyledi, tam olarak ne dediğini hatırlamıyorum. Ria başını salladı. "Evet, bu ikisinden biridir."
- Bir de personel sorunu var, bu da çözümlenmesi çok zor bir sorun, dedi Danny.
- Onlara kim açıkladı durumu ?
- Kim olacak, ben.
- Çok kişiye dert anlatmak durumunda kalmışsın.
- Orası öyle, o insanlarla iyi günde beraberdik.
- Biliyorum, ikimiz de beraberdik.

Araya giren sessizlikler ne kaygı verici ne de zoraki suskunluklardı. İkisi de olanları hazmetmeye çabalıyordu sanki.

- Peki Bernadette ne diyor bu işlere ?
 - O bilmiyor. -Danny?
 - Hayır, gerçekten bilmiyor, dönünce anlatacağım. O tepki göstermez. Annesi gösterir, o susacaktır.
- Bir rüzgâr esti, ayakları dibindeki yaprakları ve çiçekleri havalandırdı.
- Haydi eve dönelim Danny.
 - Sana çok teşekkür ederim. -Ne için?
 - Bana bağırmadığın için. Bir insanın verebileceği en kötü haberi vermek zorunda kaldım sana.
 - Yok canım.
 - Ne demek istiyorsun ?
 - Daha önce çok daha kötüsünü vermiştin bana.

Danny bir şey söylemedi. Birlikte yürüyerek Şehitler Par-kı'ndan çıktılar ve Marilyn Vine'in arabasına bindiler.

Colm Barry, Tara Sokağı 16 no'lu eve uğradı.

- Tedavi merkezinde gerçekten çalışmış mıydın ?
- Evet, tabii çalıştım.
- Öyleyse yardım edebilir misin ?
- Bir şey yapamayacağımı biliyorsun. Caroline bunu kendisi istemeli, ancak ondan sonra yardımcı olabilirim.

Colm çok çaresiz görünüyordu. "Ama onu oraya sürükleyebiliriz."

- Bir yer var mı, bir merkez falan ?

Colm başını salladı. "Evet, güzel bir yer var. Ama bunun ne yaran olacak?"

430

- Sen oraya git, programı incele, birkaç kişiyle konuş. Sonra da Caroline'e anlat.
- Dinlemez ki.
- Monto denen o adamı seviyor mu ?
- Hayır, ona getirdiklerini seviyor, şimdi adam benim lokantada satış yapıyor.
- Ciddi olamazsın.
- Dün akşam gözlerimle gördüm, biliyorum, yapıyor.
- Buna izin veremezsin Colm. Lokantam kapatırlar, sen ne yaparsın sonra, Caroline ne yapar?
- Elimden ne gelir? Adamı sepetleyebilirim. Ama bu sefer Caroline perişan olur.

- Caroline'le pek çok şey paylaşmışsınız, uzun bir geçmişiniz var, onunla oturup konuşabilirsin. Lokantanın elinden gideceğini anlat ona, bu merkezi bir denemesi için yalvar. Kendisiyle birlikte gideceğimi, isterse görüşmelerde yanında oturacağımı söyle.

Marilyn, Colm gittikten sonra aynada kendisini inceledi. Saçları aynı kızıl kumral saçlardı, buraya geldiğinden beri biraz daha uzamıştı, o kadar. Gözleri hâlâ her zamanki gibi canlı, çenesi gene hafif çıkıktı. Ama içi tamamen değişmişti. Ne olmuştu da birkaç kısa haftada bu kadar değişmişti ? Yabancıların işine karışıyor, onların yaşantılarının gidişini değiştirmeye çabalıyordu. Greg duysa asla inanmazdı.

Greg. Marilyn ona telefon etmeye karar verdi, ama birkaç gün üniversitede olmayacağını söylediler. Greg böyle yapmazdı, kaldığı eve telefon etti.

Telesekreter bir hafta evde olmayacağını söylüyordu.

Evlilik yaşantılarında ilk kez nereye gideceğini ya da ne yapacağını söylememişti.

Ansızın kendisini çok yalnız hissetti Marilyn.

Tudor Drive'a geldiklerinde, Ria çay içmelerini önerdi.

- Hayır Ria, otur, konuş benimle... Konuşmaya çalış, evde olduğu gibi telaş içinde ordan oraya koşup bir şeyler yapma gene.

Ria bu sözlerden alındı. "Evde öyle mi yapıyordum ?"

- Eh, biliyorsun eve gelip seninle konuşmak istediğimde fırında şu vardı, ocakta bu vardı ya da derindondurucudan çıkarılacak bir şey vardı, gelen gidenin ardı arkası kesilmiyordu.

- Gelenler ya aileden kişiler ya da çocuklardı yanlış hatırlamıyorsam.

- Ve mahallenin yarısı. Benimle konuşacak vaktin olmuyordu hiç.

431

- Bütün bu olanların nedeni bu mu yani ?

- Sanırım olmayan bir şeyin arayışı içindeydim, dedi Danny üzgün üzgün.

- Buna gerçekten inanıyor musun ?

- Evet, inanıyorum.

- Eh, tabii, çay yapmayacağım, oturup seninle konuşacağım şimdi.

Bundan da hoşnut olmadı Danny. "Şimdi kendimi rezil biri gibi hissediyorum" dedi. "Haydi, gel çay içelim."

- Tamam, çayı sen yap, dedi Ria. Ben burada oturacağım. Danny çaydanlığı koydu, çay poşetlerini çıkardı. Belki ona bu türden işleri daha sık yaptırmış olmalıydı.

- Telesekreterde mesajın var, dedi.

- Mesajı dinler misin, Danny ? Eski Ria elinde kâğıt kalemle çoktan fırlamıştı yerinden.

- Ben Hubie Green, Bayan Lynch. Annie'nin telefon numarasını almamışım, ona hafta sonu telefon etmek isterdim. Size bir elektronik mektup gönderdim, ama sanırım bu sıralarda mesajlara bakacak vaktiniz olmuyor. Bay Lynch'e saygılar.

- Telefon edip numarayı verecek misin ? diye sordu Danny.

- Hayır. Annie aramasını isteseydi telefon numarasını verirdi, dedi Ria.

Danny hayran hayran baktı ona. "Haklısın. Başka mesaj var mı diye bakalım mı bilgisayara ?"

- Konuşmak istiyordun hani, şimdi kim kaçıyor konuşmaktan?

- Koca bir akşam var, gece var önümüzde.

Eski Ria akşam yemeğine ne hazırlayacağı, yemeğin saat kaçta yeneceği konusunda söylenmeye başlamıştı bile. Ama şimdi, omuz silkmekle yetindi. "Tamam, Greg'in çalışma odasına gidelim, bakalım becerecek miyim."

Ria büyük bir ustalıkla mternet'e girdi, posta kutusunda üç mesaj vardı. Biri Hubie'den, biri Danny'nin bürosundan, diğeri-se Rosemary Ryan'dandı.

- Bürodan geleni okumak istiyor musun ? diye sordu Ria.

- Hayır, daha fazla baş ağrısı istemez şimdi.

- Peki, Rosemary ne diyor, bakalım mı ?

- Kötü haberleri vardır mutlaka, dedi Danny.

Ria şaşırıldı birden. "O biliyor mu ? Rosemary biliyor mu ?"

- Kendi kaynaklarından duymuştu zaten, sonra dün buraya gelirken karşılaştım onunla. Beni havaalanına götürdü.

Ria Rosemary'nin mesajını açtı. Satır aralarını okumaya çaba-

larcasına birkaç kez okudu mesajı. Rosemary gereksiz yere umuda kapılmalarını istemiyordu.

Ria, Danny, bu sabahki 'Irish Times' gazetesini alın. Barney'yle ilgili bir haber var, sizi ilguendirebilir. Sonuçta her şeyi kaybetmeyebilirsiniz, iyi tatiller.

- Irish Times\ okuyun diyor, iş yaşamı sütununu, dedi Ria sonunda.

Ria'nın bu becerisi Danny'yi etkilemişti. "Gazeteyi bulabilir misin?" diye atıldı.

- Bir dakika.

Kısa bir süre içinde gazetenin web sayfasına bağlanıp habere ulaştılar. Yazıda, "Kentte dolaşan söylentilere göre Barney McCarthy'nin malî ölümü, Mark Twain'in zamansız ölümüne benzeyebilir" deniyordu. Şirketinin dışında bazı kaynaklardan bir kurtarma paketinin sunulduğu gelen haberler arasındaydı. Durura düşünüldüğü kadar vahim değildi. Ria haberi sesli okudu, sesi gittikçe şarkıya dönüşür gibiydi.

- Danny, bu bir mucize değil mi ?

- Evet.

- Neden sevinmiyorsun?

- Gerçekten bir şey olsaydı, Barney bana telefon ederdi, numarayı vermiştim. Bu Barney'nin bildik halkla ilişkiler etkinliği...

- Gel bakalım senin bürodan ne diyorlar. Belki sana bir mesaj gönderdi ?

- Sanmam, ama bakalım.

"Danny Lynch'e mesaj: lütfen ivedilikle evine tetqfon etsin, Bayan Finola Dunne'le konuşması gerek."

- Baş ağrısı olacağını söylemiştim, dedi Danny.

- Telefon edecek misin ?

- Hayır, döndüğümde ne kadar sorumsuz olduğum konusunda istemediğim kadar laf işiteceğim zaten, dedi. Danny.

Ria ona acıdığına ele veren bir sesle, "BeM benim annemden de bu tür şeyler işiteceksin" dedi.

- Yok, zavallı Holly'nin hakkım yemeyelim, bütün suçu kendi deyişiyle o "zinacı"ya yüklerdi annen. Gerçi bugünlerde zinacı derken kimden söz ettiğim anlamak güç ya...

Mutfağa döndüler, ellerine fincanlarını aldılar. Bahçedeki ışıklar kendiliğinden yandı, her taraf ışıll ışıll oldu. Ria oturup bekledi. Konuşmaya can atıyordu, gazetede yazıdan dolayı onu yü-reklendirmek, Barney ile Mona'ya telefon etmesini sağlamak istiyordu. Ama bunların hiçbirini yapmayacaktı, bekleyecekti. Anlaşılan geçmişte de böyle bekleyeydi çok daha iyi olacaktı.

Sonunda Danny konuştu. "En çok neye üzülüyorsun ?" diye sordu.

Hayır, kendisine döndüğünü sandığı ve umutlan boşa çıktığı için çok üzülüğünü söylemeyecekti. Aralarındaki olası anlamlı konuşmaların sonu olurdu bu.

Listedeki ikinci en kötü maddenin ne olabileceğini düşündü.

- Sanırım düşlerin ve umutların boşa çıktı diye üzülüyorum. Çocuklar, hatta hepimiz için öyle çok şey istemiştin ki... Şimdi her şey farklı olacak.

- Yarın onlara birlikte söyleyelim, ne dersin? diye sordu Danny.

- Evet, bence de söyleyelim. Tatillerini rahat geçirseler mi acaba diyordum, ama bu onlara yalan söylemek olacak.

- Bu işi senin tek başına yapmanı, benim için bahaneler uydurmam ve beni haklı çıkarmaya çalışmanı da istemiyorum ayrıca, dedi Danny.

- Bahaneye gerek yok. Yaptığın her şeyi hepimiz için yaptın, dedi Ria. Danny hayli yıkılmış görünüyordu. Onu neşelendirmeye kararlıydı. Haklısın, yann burada olacaklar, gel Brian'ın neler söyleyeceğini tahmin etmeye çalışalım, dedi. Danny zar zor gülümsedi, Ria kararlılıkla sürdürdü çabasını. Tahmin edeceğimiz hiçbir şey onun söyleyeceği kadar kötü olamaz ama.

- Zavallı Brian, öyle saf ki, dedi Danny.

Ria ona baktı, uzun zamandır hiç olmadığı kadar sakindi. Danny ailesini gerçekten seviyordu, maskesiz bir Danny duruyordu karşısında. Neden ona yardımcı olmak ya da işleri düzeltmek için ne yapması gerektiğini bilmiyordu ? Neyin

yapılmaması gerektiğini biliyordu yalnızca. İçgüdülerinin onu söylemeye ittiği her şey, hemen hemen her şey Danny'yi rahatsız edecek şeylerdi. Gözyaşları yanaklarından yuvarlandı ve masaya damladı. Yüzünü kurulamak için elini kaldırmadı, alacakaranlıkta Danny'nin görmeyeceğini umuyordu biraz da. Ama Danny kalktı, kahve fincanını yavaşça elinden aldı, masaya koydu, sonra onu sandalyesinden kaldırdı, sarıldı, saçlarını okşamaya başladı.

- Zavallı Ria, sevgili Ria, dedi. Ria göğüsüne yaslanan kalbinin atışlarını hissediyordu. Ria, ağlama, dedi Danny. Yanaklarındaki yaşlan öptü. Ama gözyaşları dinmiyordu.

- Affedersin, dedi Ria, yüzü Danny'nin göğsüne gömülüydü. Ağlamak istemezdim.

- Biliyorum, biliyorum. Bu sarsıntı, bu korkunç darbe... Hâlâ Ria'nın saçlarını okşamaktaydı, yüzünü görecektir şekilde bedenini uzaklaştırdı, neşelendirmek için gülümsedi.

- Biraz sarsıldım herhalde Danny, belki de biraz uzansam iyi olacak.

Daha dün akşam kendisine katılacağı umduğu yatak odasına gittiler. Danny yatağa oturdu ve yavaşça Ria'nın leylak rengi bluzunu çıkardı, özenle sandalyenin arkasına astı. Sonra Ria ipek etekliğini çıkardı, Danny bunu da katladı. Ateşi çıkıp da yatağa yatırılan bir çocuk gibi beyaz çamaşırıyla öyle duruyordu Ria. Danny yatak örtüsünü açtı.

- Bu ziyaretini boşa harcamak istemiyorum. Burada olmanın tadını çıkarmak istiyorum, dedi Ria.

- Şişşt, şist, sen uyuyuncaya dek yanında oturacağım, dedi Danny.

Banyodan bir yüz havlusu aldı, ıslatıp sıktı ve gelip onun yüzünü sildi. Sonra yatağın yanındaki sandalyede oturup Ria'nın saçlarını okşamaya devam etti. "Uyumaya çalış sevgili Ria, senden ne kadar hoşnut olduğumu, sana hayranlık duyduğumu düşünmeye çalış."

- Bunu biliyorum Danny.

- Bu hiç değişmedi, biliyorsun değil mi ?

- Evet, biliyorum. Gözleri kapanıyordu. Danny'nin yüzünün yarısı bahçeden vuran ışıkla aydınlanmıştı, Ria'nın başucunda oturmuş onu avutmaya çalışırken öyle yorgun görünüyordu ki... Ria dirseğine yaslanarak doğruldu. Şöyle ya da böyle bir yolunu bulacağız, değil mi ? dedi.

Danny kollarını ona doladı ve tekrar sarıldı. "Evet Ria, bir yolunu bulacağız." Sesi bitkindi.

- Danny, sen de yatağa uzan da dinlen, gözlerini kapat, uyursun. En büyük yük senin üzerine bindi. Ria'nın bu sözlerinde başka bir anlam gizli değildi. Öyle giysileriyle örtünün üzerine uzanıp bir iki saat yanında uyumasını istedi. Ama Danny ona sınımsız sarılmıştı, Ria, Danny'nin kollarını gevşetmeyeceğini anladı. Olabilecekleri düşünmemeye çalıştı. Marilyn Vine'ın yatağına sırtüstü uzandı ve yaşamı boyunca sevdiği tek erkek, üzerinde kalan giysilerini sevecenlikle çıkarır ve onunla sevişirken gözlerini kapattı. Greg İrlanda'ya gideceğini Ria'ya söylemeye karar verdi, ancak telesekreterdeki sözlerle karşılaştı. Mesaj bırakıp bırakma- ma konusunda kararsızdı. Kennedy Havaalanındaki telefon kulübesinde durmuş, "Marilyn'e telefon etsem mi ?" diye düşünüyordu. Ama ya gelmemesini söylerse ? Sonra eskisinden de kötü olacaktı durumları. Tek umudu telefon edip Dublin'de olduğunu söylemekti.

Tam o sırada uçağının kalkmak üzere olduğunu bildiren çağrıyı duydu. Artık istese de telefon edemezdi.

Danny'den yanıt gelmedi. Rosemary buna sinirlenmişti. Onu havaalanına götürmüştü, bilgisayarlı, telefonlu bir evde bulunuyordu. Gazetede o şifrenin ne demek olduğunu anlamış olmalıydı. Mutlu aile oyunlarından, Ria'yı avutmaya çalışmaktan bıkmamış mıydı ? Neden telefon etmiyordu ? Daha önce de sık sık yaptığı gibi bu işin devam etmeyeceğini söyledi Rosemary kendi kendine. Danny Lynch'e olan duygulan, ne akla uygundu ne de oynadığı bir oyunun parçası. Hatta akla gelebilecek en temel dürtünün harekete geçirilmesinden başka bir anlam taşıyordu. Başka bir erkeği istemiyordu. Yıllarca onu Ria'yla paylaşmıştı, o iğrenç Or-la King gibileriyle paylaşmıştı. O hayalete benzeyen

Bernadette'e ayılıp bayılmasına bile ses çıkarmamıştı. Tek özelliği uygar ve kibar biri olmasıydı. Bugünlerde kibarlığı bile unutmuştu.

Onu kurtarmamakla iyi ettiğini düşündü, bu işi kimin yaptığını öğrenmek için meraklanıyordu. Irish Times'a bu yazıyı yazan kadın çok şey biliyordu. Öyle maksatlı yazılmış bir yalan haber olamazdı. Rosemary, Danny Lynch ve Barney McCarthy'nin gerçekten de yangından kurtarılmakta olduğuna inanıyordu. Bilmek istediği tek şey bu itfaiye memurunun kim olduğuydu.

- Frances, hani sana temizlik yaptığımı sakın Jack'e söyleme demiştim ya? dedi Gertie.

- Ben de söylemedim, dedi Frances Sullivan.

- Yok, şimdi durum değişti. Artık buraya geldiğimi bilmesini istiyorum. Neden dersen, parayı başka bir yerden aldığımı sanıyor.

- Tamam da, bana gelip sormaz ki ? dedi Frances. Ürkmüş görünüyordu.

- Sormaz, ama sorarsa artık söyleyebilirsin, paralan nereden kazandığımı bilmesini istiyorum şimdi.

- Tamam Gertie. Birçoğu gibi Frances de Jack'in Gertie'nin yaşantısında yarattığı tehlikeden her geçen gün biraz daha beziyordu.

- Sağ ol Frances, Marilyn'e, sonra da Polly'ye aynı şeyi söyle-

436

yeceğim, bir daha kimseyi rahatsız etmem.

Marilyn üstüne kot pantolon ve bir tişört geçirmiş, ön bahçe- f de duruyordu.

"Yaşına göre ne kadar genç ve sağlıklı görünüyor" diye düşündü Gertie.

- Seni sorunlarımla rahatsız ettiğim için özür dilerim.

- Yok canım, hayrola? Marilyn sabrının taşmaması için büyük çaba harcayarak dinledi onu. Yeni yeni edindiği yardıma, yönlendirmeye hazır havalara girmişken, Gertie'ye aptallık etmemesini, anlamsız bir şiddeti daha da körükleyen, hatta bu arada kendi çocuklarını bile ihmal eden zavallı bir kurban gibi davranmamasını söyleyebilirdi. Ama o dertli yüze bir kez bakmak, böyle bir davranışı dizginlemesine yetti. Pekâlâ, diye içini çekti. Bu hafta ona söylemekte bir sakınca yok, anladım; haftaya durum değişirse haber verirsiniz.

- Sen şanslı ve güçlü bir kadınsın Marilyn, ben ikisi de değilim, sağ ol. Otobüs durağına gitmek üzere karşıya geçti. Uyarması gereken üçüncü kişi Polly Callaghan'dı.

Rosemary arabasıyla yanaştı. "Gel seni gideceğin yere götüre-yim Gertie."

- Polly'ye gidiyordum, ona bir şey söyleyeceğim.

- Polly Londra'da, pazartesi günü dönecek.

- Eh, iyi ki sana rastlamışım. Sağ ol Rosemary, beni ta oraya kadar gitmekten kurtardın, eve yürüyerek gidebilirim.

- Telefonla haberleşme diye bir şey var, biliyorsun, ona telefon edebilirdin, dedi Rosemary. Nedense çok azarlayıcı, acımasız geldi bu sözler Gertie'ye.

- Bana kızmanı gerektiren bir şey mi yaptım, Rosemary?

- Hayır, havamda değilim. Affedersin, havlamak istememiştin.

- Zararı yok. Gertie çabuk darılır, çabuk banşırdı. Erkek sorunu ha?

- Benim ne gibi bir erkek sorunum olabilir ki ? diye sordu bu kez Rosemary merakla.

Gertie omuz silkti. "Ne bileyim, hangisini seçeyim diye uğraşıyor olabilirsin örneğin."

- Hayır, sorun bu değil. Biraz huzursuzum, neden bilmiyorum, bir de herkesin suratı bir karış. Şuradaki kadın günlerdir konuşmuyor benimle. Ne yaptım da bunu havaya dikildi, anlamadım.

- Bilmem. Aranız çok iyiydi hani, defilelere falan gidiyordunuz birlikte?

- Gidiyorduk evet, işte o günden beri konuşmuyor benimle, dedi Rosemary şaşkın bir havayla.

437

- E, bir soğukluk falan mı oldu ?

- Yooo. Beni eve getirdi... İçeri buyur etmedim.

- Bundan dolayı surat asacak değil ya.

Rosemary o geceyi düşündü, Danny'nin çardağa gelişini anımsadı. Ama Marilyn'in görmesine olanak yoktu, hayır... Kendini toparladı. "Haklısın Gertie, hepsi benim kuruntum olmalı. Ee, evde işler yolunda mı ?"

- İyî, teŖekkür ederim, gayet iyî, dedi Gertie. Rosemary'nin onun evindeki durumu pek umursamadığını anlayıp rahatlamıştı. Yıllarca Tara Sokağı'nda yaptıkları gibi sarmaş dolaş uyudular. Ria uyandıığında kımıldamaması gerektiğini biliyordu. Öylece yattı ve o gün, o akşam olanları bir bir gözden geçirdi. Saati görebiliyordu, gecenin on biriydi. Kalkmak isterdi aslında, bir duş almak, sonra bir omlet pişirmek isterdi. Birlikte oturup ne yapılması gerektiğini konuşabilirlerdi. Çok eskiden olduğu gibi planlar yaparlardı. Her şey yoluna girecekti. Para önemli değildi. Birlikte inşa ettikleri evin yerine yenisi konulabilirdi. Daha küçük bir ev alabilirlerdi. Ama hayır, hiçbir şeyi o başlatmayacaktı, Danny uyanıncaya dek öyle yatacaktı orada. Danny yataktan kalktığında uyur gibi yaptı Ria. Danny giysilerim alıp banyoya girdi. Ria duş sesini duyunca bir havluya sarınmış olarak yanına gitti. Marilyn'in süslü demir ayaklı banyo iskemlelerinden birine oturdu. Önce onun konuşmasını bekledi.

- Hiç sesin çıkmıyor Ria, dedi Danny.

- Nasılsın ? dedi Ria. Hiçbir konu açmayacaktı. Yanlış bir konu seçme tehlikesi vardı.

- Şimdi ne yapıyoruz ? diye sordu Danny.

- Duş alırız, azıcık bir şeyler yeriz ?

Danny rahat bir soluk aldı. "Sandal ağacı ha?" dedi, sabundan söz ediyordu.

- Sen seversin, öyle değil mi ?

- Evet, severim. Bir şeylere üzölmüş gibiydi, ne olduğunu bilemedi Ria. Danny giysilerini almaya odasına gitti. Ria da bir duş aldı, sonra san pantolonla siyah bir bluz giydi.

- Çok yakışmış, dedi Danny mutfakta karşılaştıklarında.

- Annie bu giysilerle yabancıasına benzediğimi söylüyor.

- Annie! O ne anlar?

Diken üstündeydiler. Olan bitenden tek söz edilmedi. Bundan sonra olabilecekler ağza alınmadı. Ne Barney McCarthy ne Bernadette ne gelecek ne geçmiş... bunlardan söz etmediler. Ama ne-

43»

dense ikisinde de bir huzursuzluk vardı. Birlikte bir omlet ve salata yaptılar ve birer kadeh şarap içtiler. Telesekreterin yanıp sönen ışığını görmezden geldiler. Her kimse yann yanıtlanabilirdi. Saat yarımında gene yattılar. Greg ile Marilyn Vine'in büyük yatağına bir kez daha birlikte girdiler.

Telefon, kendisine yanıt verecek kimsenin olmamasını kabul edemezmişçesine durmadan çalıp duruyordu.

- Teknoloji, diye esnedi Danny.

- Hubbie Green, kızımızın telefon numarasını almazsa ölecek, diye kıkırdadı Ria. Danny, "Ben kahve yapayım" dedi. "Arayan her kimse acısına son vereyim mi ?"

- Tabii, dedi Ria. Telesekreterdeki bantın geriye sarılma sesini dinlerken müthiş neşeliydi. Tam havuza hazırlanmak üzere mayosunu giyerken telesekreterdeki çıldırmış sesi duydu. "Danny, saatin kaç olduğu umurumda değil ya da Ria ya da orada her kim varsa, ahizeyi kaldırın, kaldırın diyorum. Acil bir durum var. Lütfen yanıt ver Danny. Ben Finola. Bernadette hastaneye kaldırıldı Danny, kanaması var. Hep seni sayıklıyor. Benimle konuşman gerek, eve gelmen gerek."

Ria mayosunun üzerine bir giysi geçirdi ve sessizce mutfağına geldi. Kahve makinesini doldurdu, düğmesine bastı. Sonra uçak şirketlerinin telefon numaralarını içeren bir rehber aldı eline, bir şey demeden Danny'ye uzattı. Bugün dönmesi gerekiyordu ve Ria onu durduracak hiçbir şey yapmayacaktı. Ansızın aynadaki yansısına gözü ilişti. Yüzünde kink bir gülümseme vardı. Bunu derhal yok etmeliydi. Olayı bir çıkış noktası olarak algıladığını asla belli etmemeliydi ona. Bernadette bebeğini kaybederse, sorunlar çözülmüş olabilirdi. Danny acılı gözlerle baktı ona.

- Giyin, dedi Ria. Seni uçağına bindireyim.

Danny Ria'nın yanına geldi ve ona sımsıkı sarıldı. "Senin gibisini görmedim, hiçbir zaman da görmeyeceğim Ria" dedi kesik kesik.

- Ben daima yanındayım, biliyorsun, dedi Ria.

Marilyn, Rosemary'nin otobüs durağında durup Gertie'yle konuştuğunu görmüştü. Bahçede olmasını fırsat bilip ona uğramadığına sevindi. Böylesi bir ihanete duyduğu tepkiyi gizlemesi giderek zorlaşıyordu. Bu Katolik ülkede, cumartesi sabahı bahçede çalışmakla Sebt günahı işlediğini düşünürler mi, diye kararsızlık içinde ama öfkeyle kazıyordu toprağı. Ama Colm Barry sakıncası olmadığını söylemişti, bahçede çalışmanın tamamen dinlenme sayılacağını söylemişti, hatta artık pazar günleri bile dükkânlar açıktı, futbol maçları yapılıyordu. Derken bir başka arabanın kapısına yanaştığını duydu. Bir ziyaretçi olamazdı, kimseyle konuşmak istemiyordu şu anda. Kendisini bu işe vermek, kendinden geçmek istiyordu. Düşünmek istemediği o kadar çok şey vardı ki. Garip. Bir zamanlar kafasından kovmaya çalıştığı tek bir konu vardı. Bugün Dale'i aklından çıkarmaya çabaladığı gibi, Gertie'nin vahşi kocasını, Colm'un bağımlı kız kardeşini ya da arkadaşına ihanet eden Rosemary'yi de düşüncelerinden kovmaya çabalıyordu. Bahçe kapısının önünde sesler duydu. Marilyn Vine, elinde çapa, diz çökmüş dururken kocasının hafif eğik bedeninin ilerlediğini ve eve baktığını gördü. Çapayı atıp "Greg... Greg!" diye hay-kırarak ona doğru koştu. Önce geri çekildi Greg. Aylar süren sessizlik ikisine de çok şeyler öğretmişti. "Umarım sakıncası yok..." diye özür dileyerek başladı söze.

-Greg?

- Havaalanından telefon edecektim. Ama uygun bir saatte arayayım diye bekledim durdum.

- Uygun saat.

- Seni rahatsız etmek istemedim ya da kendine ait zamanı çalmak... Yani... Sadece... Sadece iki üç gün kalacağım.

Şaşkın şaşkın baktı kocasına Marilyn. Geldiği için özür diliyordu, ona karşı gösterdiği soğukluk ne kadar korkunçtu kim bilir.

- Greg, geldiğine çok sevindim, dedi. -Sahi mi?

- Elbette. Bana sarılmayacak mısın?

Greg Vine duyduklarına inanmakta zorlansa da karısını kucakladı.

Otobüs saatlerini gösteren bir liste de vardı, Ria çocukların daha erken dönmesi için erken saatte kalkan bir otobüs buldu, sonra Sheila'ya telefon açtı. "Sen şimdi bir iyilik yap, çocukları otobüse bindir. Her şeyi yann anlatırım."

Sheila acil bir durum olduğunu hemen anladı. "Kötü bir şey yok ya?" diye sordu.

- Sayılmaz, çok karışık. Ama Danny bu akşam gitmek zorunda, çocuklara veda etsin istiyorum.

441

- Onlara ne kadarını söyleyeyim?

- Planların değiştiğini söyle.

- Tamam, elbette, ama Sean Maine ile Annie Lynch'e bu haberi vermek cesaret ister, bunu bilesin.

- Baba, ben Annie. Bayan Manie'in söylediğine inanmıyorum, bu akşam döneceğini söylüyor.

- Doğru söylüyor, Prenses, dönebilerseniz çok sevinirim.

- Ama neden Baba, neden?

- Görüştüğümüzde her şeyi anlatırım, Prenses.

- Piknik yapacaktık, bu akşam oraya dönecektik, yarın da bütün gün Manhattan'ı gezecektik. Şimdi tüm planlar değişti.

- Korkarım öyle canım.

- Annemle müthiş bir kavga mı ettiniz ? Seni o mu kovuyor, söyle, ha?

- Kesinlikle hayır Annie. Annemle birlikte çok güzel saatler geçirdik, ikimiz de bu akşam sizinle konuşmak istiyoruz, hepsi bu. .

- Tamam öyleyse.

- Aşk hikâyesini kestiğim için başıyla, dedi Danny.

- Ne aşk hikâyesi Baba? Geri kafalılık etme şimdi.

- Özür dilerim, dedi Danny ve telefonu kapattı.

Otobüste Annie ile Brian durumu çözümlenmeye çalışıyorlardı. Brian umutluydu.

"Acaba eve mi dönüyor, yanımıza?"

- Bunu söylemek için bizi çağırmaslardı, diye homurdandı Annie. Göl kenarında harika bir pikniği kaçırmıştı. Sean hemen döndüğü için surat asmıştı. Hatta Hubie Green'le buluşmak için Westville'e döndüğünü bile öne sürmüştü.

- Öyleyse ne olabilir? diye sordu Brian.

- Parası yok babamın, bence nedeni bu.

- Ben dememiş miydin! Brian haklı çıktığını vurguluyordu.

- Hayır, dememiştin, sen hep Finola böyle söylüyor diye meli-yordun.

Brian bilgiç bir havaya büründü. "Az sonra anlarız" dedi. "Westville'e yaklaşıyoruz."

Otobüsten indiklerinde Hubie Green'in kendilerini beklediğini gördüler. "Anneniz sizi almamı ve Tudor Drive'a götürmemi istedi" dedi.

- Emin misin, bizi kaçınıyor falan olmayasın? dedi Annie.

- Hayır. Seni görme fırsatı elime geçtiği için sevindim gerçi, ama gerçekten annen istedi. Hubie'nin arabasına atladılar. İyi eğlendiniz mi ?

Annie umursamaz bir havayla omuz silkti. "Fena değildi..." dedi.

Brian sorunun daha ayrıntılı yanıtlanması gerektiğine karar verdi. "Annie ile Sean Maine iğrençti, nerdeyse ikiniz kadar iğrenç. Ben şahsen anlamıyorum, bence insan boğulur yani, doğrusu o işi yaparken nasıl soluk alıyorsunuz, anlamıyorum."

Bernadette'in yüzü bembeyazdı. "Tekrar anlatsana Anne, ne dedi?"

- Dikkatli dinlememi ve şu sözleri tekrarlamamı söyledi. "Bu akşam uçuyorum, yarın evde olacağım ve hiçbir şey değişmedi."

- Beni sevdiğini söyledi mi? Sesi çok derinden geliyordu.

- "Hiçbir şey değişmedi" dedi, bunu üç kez söyledi.

- Neden beni sevdiğini söylemedi de o sözleri söyledi sence ?

- Çünkü eski kansı yanında olabilir, çünkü bebeği kaybetse bile, ki kaybetmeyeceksin, her şeyin aynı olacağını anlatmak istedi.

- Bu sözlere inanıyor musun Anne ?

- Evet. Üç kez dinledim ve inanıyorum, dedi Finola Dunne.

- Otur Barney, konuşmamız gerek, dedi Mona McCarthy.

- Ben konuşurken ağzını açmamıştın ama? diye yakındı Bamey.

- O zaman istememiştin, ama şimdi konuşmamız gerek. Çok şey değişti.

-Ne gibi?

- Gazetede ki o haber gibi.

- Ee, sen yıllardır bir kenara bir şeyler koyduğunu ve işi kurtarmaya hazır olduğunu söyledin.

- Bunu bu şekilde konuşmadık. Hemen gazetelere haber vermeni de beklemiyordum doğrusu. Mona her zamanki gibi sakin ve güvenliydi, ancak bu kez Barney'nin hoşlanmadığı bir sertlik okunuyordu tavırlarında.

- Mona, böyle zamanlarda insanların bize güvenmesini sağlamak zorunda olduğumuzu sen de benim kadar biliyorsun, diye söze başladı Barney.

- Şartlan konuşmadan kimsenin güvenim kazanmaya çalış-masan iyi olur.

- Bak sevgilim, esrarengiz konuşmaları bırak. Şartlar derken ne demek istiyorsun ? Biraz paran olduğunu, bizi kurtaracak kadar olduğunu söyledin bana.

- Hayır ben öyle bir şey demedim. Son derece dingindi Mona. Bir örgü örneğinden ya da falanca yararına verilmiş bir defileden söz ediyor gibiydi.

- Ne söyledin peki Mona?

- Bir şey var dedim, sizi kurtarabilecek bir yol var, bu çok farklı bir şey.

- Kelime oyunları yapmanın sırası değil şimdi. Barney'nin alnında bir tik oluşmuştu. Mona onu kandırıyor, başka tarafa çekiyor olamazdı. Ona göre bir davranış değildi bu.

Mona soğuk bir sesle, "Oyun yok, bunu garanti ederim" dedi.

- Dinliyorum Mona.

- Umarım dinliyorsundur, dedi. Sonra dümdüz bir sesle yıllar içinde saygın emeklilik fonlarına ve sigorta şirketlerine para yatırdığını, bunların çekilmesi halinde onu kurtarmaya yetecek miktarı elde edeceğini anlattı. Ama hepsi de kendi adına kayıtlıydı ve Barney borçlarını ödemeyi kabul ederse paraya çevrilecekti. Ayrıca oturdukları bu malikâneyi satıp çok daha küçük ve gösterişsiz bir ev alacaklardı. Ayrıca Tara Sokağı 16 numaralı evin ipoteği kaldırılacak, Lynch'ler bu işten zarar görmeyecekti. Ayrıca Bayan Callaghan'a,

kendisiyle maddî, cinsel ya da toplumsal ilişkilerin tümünün sona erdiği kesin bir dille açıklanacaktı.

Barney bu sözleri ağzı bir karış açık dinledi. "Böyle taleplerde bulunamazsın" dedi sonunda.

- Kabul etmek zorunda değilsin, diye yanıtladı ona Mona. Barney uzun uzun baktı karısına. "Kartlar senin elinde" dedi.

- İsteyen her an masadan kalkıp kâğıtları orada bırakabilir, oynama zorunluluğu yok.

- Bunu neden yapıyorsun ? Bana ihtiyacın yok. Konu mankeni gibi ortalıkta dolaşmam gerekiyor.

- Neye ihtiyacım olup olmadığını bilemezsin ki, Barney.

- Sende gurur yok mu be kadın, Tann aşkına... Artık herkes Polly'yle beraber olduğumu biliyor, kimsenin bilmediği bir şeyi saklayıp gizleyecek değiliz, çünkü bilmeyen yok.

- Bittiğini bilmeyen de olmayacak, dedi Mona.

- Bundan zevk mi duyacaksın ?

- Şartlarım bunlar.

- Avukata falan gidecek miyiz, şartları saptamak üzere ? Barney dalga geçiyordu.

- Hayır, ama gazetelere gideceğiz. Sen basını kullandın, ben de aynı şeyi yapabilirim.

Biri kalkıp da Barney McCarthy'ye o sessiz sakin karısının böyle konuşacağını söyleseydi, kahkahalarla gülerdi.

- Bu şey nereden çıktı, yoksulluğa dönme düşüncesi ? Dudak bükerek konuşuyordu.

- Bu soruyu sorduğun için acıyorum sana. Hiçbir zaman zengin olmak istemedim ben. Hiçbir zaman. Hep rahatsız oldum durumumdan. Ama ne yapalım, ben zenginim, içine düştüğün çukurdan çıkmana yardım etmeseydim daha da zengin olacaktım.

- Öyleyse neden ?

- Biraz adalet duygusundan. Elindekilere sahip olmak için çok çalıştım, çok çaba harcadım, bunun sonucu olarak da rahat bir yaşantının tadını çıkardım, yaşantımızın bu döneminde başımız dik yaşayalım istiyorum, daha çok bu yüzden yardım ediyorum.

Barney'nin gözleri dolu doluydu. Karısına baktı, "Yaşayacağız" dedi.

- Nasıl istersen Barney.

Hubie onları evin önünde bıraktı.

Annie üzgündü. "Sen Brian'ın söylediklerine inanma" dedi.

- Biliyorum.

- Öyleyse gene görüşecek miyiz ?

- Elbette. Zaten bu yazdan sonra, ne Sean Maine olursanız göreceksiniz beni ne de ben! Yani zaten... ne olacak?

- Bunu düşünmekten nefret ediyorum, dedi Annie.

- Hangimiz için ?

- İkiniz için de, dedi Annie.

Hemen koşup eve girdiler. Danny'nin çantasını gördüler.

- Gerçekten gidiyorsun yani ? dedi Annie.

- Uydurduğumu mu sanmıştın ?

- Maine'lerden gelmemizi istiyorsun diye düşünmüştüm, dedi Annie.

- Annie ile Sean Maine'i görmeliydiniz... diye söze başladı Brian.

- Hayır, görmemeliydik, dedi Ria. Bunu hiç istemezdim, biliyor musun, yatak odanı nasıl bıraktığını da görmemiş olmak isterdik Brian. Ama şimdi vaktimizi ziyan etmeyelim, babanızı otobüs durağına götürmeme bir saat var. Söylenecek çok şey var, şimdi konuşmamız gerek.

- Zach döndüğümü görmüş olabilir, hemen damlar, diye başladı gene Brian.

- Eh, o zaman daha sonra gelmesini söyleriz, dedi Annie. Danny dizginleri eline aldı. "Buraya yaşantımızda pek çok değişiklik olacağını size anlatmaya geldim, hepsi iyi değişiklikler değil."

- Aralarında iyi de var mı ? diye atıldı Brian.

- Doğrusunu söylemek gerekirse, dedi babası. Yok. Sessizce oturmuş bekliyorlardı. Danny konuşmakta güçlük

çekiyordu. Çocuklar annelerine baktı, ama Ria hiçbir şey söylemedi, onu yüreklendirmek istercesine Danny'ye gülümsedi. En azından anneleri babalarıyla kavga etmiyordu, buna şükrettiler.

Danny gırtlığını temizledi ve aradığı sözcükleri buldu. Onlara olanları anlattı. Borçlan, kaybedilen kumarları, iş yaşantısında yitirilen güvenleri anlattı. Tara Sokağı'ndaM evlerini satmak durumundaydılar.

- Bernadette'le yeni evi de satacak mısınız? diye sordu Brian.

- Evet, elbette.

- Ama Barney'nin değil ki o ev? dedi Annie.

- Hayır, değil.

- Eh o zaman hepimiz orada oturabiliriz, olmaz mı? Brian bunu söylerken elleriyle bütün salonu kapsayacak bir işaret yapmıştı. Sonra gerçekleri anımsadı. Herhalde olmaz, dedi.

- Bütün bunları bu akşam anlatacaktım size, o zaman ne yapacağımızı tartışmak ve size ne kadar üzgün olduğumu anlatmak için daha çok vaktimiz olacaktı, ama dönmek zorundayım.

- Bay McCarthy hapiste mi ? diye sordu Brian.

- Yok yok, öyle bir şey değil, bambaşka bir durum. Bir sessizlik oldu. Herkes gene Ria'ya baktı, Ria gene Danny'nin konuşması için onu yüreklendiren bakışlarını kocasına çevirdi. Bernadette iyi değil. Finola'dan bir mesaj aldık. Çok kanaması varmış, bebeği kay-bede bilirmiş, şu anda hastanede. Bu yüzden erken dönüyorum.

- Yani sonuçta doğmayabilir, öyle mi? dedi Brian, durumu doğru anladığından emin olmak istiyordu.

- Bebek henüz tam oluşmuş değil, dolayısıyla şimdi doğsa bile yaşayacak kadar güçlü olmayacak, diye onu aydınlattı Danny.

Annie bu açıklamayı dinlerken dudağını ısırılmış, annesine bakıyordu. Bugüne dek böylesine apaçık konuşulmamıştı hiç. Babalan telefonda doğruyu söylemişti, kavga falan etmiyorlardı.

Brian göğüs geçirdi. "Eh Bernadette'in bebeği doğmazsa her şey nasıl da hallolur" dedi. "O zaman hepimiz eski yaşantımıza döneriz."

Danny taksi şoförüne doğum hastanesinin adresini verdi. "Mümkün olduğu kadar çabuk, ancak size Amerikan doları ödeyeceğim, gerçek para yok yanımda."

Sabahın erken saatlerinde parlayan güneşin aydınlattığı caddede kontağı çevirirken, "Dolar bana göre yeterince gerçek" dedi şoför, "ilk bebek mi?"

Danny'nin yanıtı kısa oldu. "Hayır."

- Gene de hep aynı heyecanı yaşıyor insan, değil mi? Ayrı za-

445

manda hepsinde de aynı heyecanı duyuyor. Bizde dört tane var, ama artık tamam. "Düğümünü at" dediler. Kendi sözlerine kendisi güldü, bu arada aynadan Danny'nin yüzünü gördü. Belki biraz yorgunsunuz ve uzun uçak yolculuğundan sonra dinlenmek istersiniz, dedi.

- Onun gibi bir şey, dedi Danny, rahat bir soluk aldı ve gözlerini kapattı.

Şoför, deneyimli biri olarak ona öğüt verdi: "Şimdi uyuyacağınız kadar uyuyun" dedi adam, "Bundan sonra doğru dürüst uyku yok size, haberiniz olsun."

Orla King, aynı hastaneye kontrole gelmişti. Rahminden alınan sıvıda bir şeyler çıkmış, ancak iyi huylu tümör olduğu anlaşılmıştı. Kan tahlilleri de karaciğerinin iyileştiğini gösteriyordu. Colm'un lokantasındaki felaket gecesi dışında içki içmemişti.

- Aferin, dedi nazik kadın doktoru. Kolay değildi, ama sen bu işi basardın.

Orla'nın alaycılığı tutmuştu. "Şu dünyanın işine bak. Kafa çekmeyi bırakıyorum, Tann da, 'Tamam Orla, bu kez sende kanser yok' diyor" dedi doktora.

- Bazıları bu tür şeylere inanmanın yararlı olduğunu düşünüyor, dedi doktor. Her türlü hastayla karşılaşmıştı ne de olsa.

- Onlar hayalci, dedi Orla.

- Sizin için ne yararlı olurdu ?

- Bilmem. Şarkıcı olabilsem, beğendiğim adam beni beğense...

- Başka erkekler de var ama.

- Öyle diyorlar. Orla doktorun odasından koridora çıktı ve Danny Lynch'le yüz yüze geldi. Amma da garip yerlerde karşılaşılıyor ha, dedi.

- Şimdi olmaz Orla, dedi Danny. Sesi sertti.

- Bebeğin doğumuna daha var ama?
 - Lütfen, bırak geçeyim.
 - Gel kantinde bir kahve içelim de anlat, diye yakardı bu kez Orla.
 - Hayır. Biriyle buluşacağım, bekliyorum.
 - Yapma Danny. Sarhoş değilim, bak işte sana iyi bir haber, daha da iyisi kanser değilim.
 - Senin adına sevindim, dedi Danny, hâlâ yürüyüp gitmeye çabalıyordu.
 - Bak, geçmişte yanlış davranışlarım oldu. Ama kimseye telefon etmedim, mektup yazmadım, biliyorsun, istemeden oldu, içtiğim zaman kendimden geçiyorum.
- Danny'nin tam karşısında erkekler tuvaleti vardı. "Affedersin Orla" dedi ve oraya daldı. İçeri girdiğinde lavaboya eğildi ve yabancı yüzüne, uçaktaki uykusuz gecenin çukurlarına gömdüğü gözlerine, buruşuk gömleğine baktı. Bernadette'in hâlâ yoğun bakımda olduğu, bir iki saat sonra kendisini görebileceği söylenmişti ona. Annesi az sonra gelirdi, geceyi nerdeyse orada geçirmişti. A evet, bebeği kaybetmişti; başka çareleri yoktu. Bernadette ona her şeyi anlatacaktı, erkek mi kız mı olduğunu söylemek hastane ilkelerine aykırıydı, bunu söyleyip söylememek kadına kalmıştı. Acele etmesindi. Gidip bir kahve iç diye üstelediler ve işte o sırada başka kimse yokmuş gibi Orla King'i bulmuştu.
- Omuzlan sarsılmaya başladı, gözyaşları durmuyordu. İriyarı gençten biri tuvalete girdi ve onu gördü.
- Sen de mi seyrettin ? diye sordu. Danny konuşacak durumda değildi, gururlu baba onun evet anlamında başını salladığı sandı. Ben de seyrettim. Tanrım, aklımı kaçıracaktım. İnanamadım. Kendime gelmek için buraya daldım. Oğlumun dünyaya gelişini izledim. Elini Danny'nin omzuna attı ve kendisiyle dayanışma içinde olduğunu anlatmak istercesine şöyle bir sıktı. Bir de bütün çileyi kadınlar çekiyor derler, dedi.
- Polly Callaghan pazartesi sabahı erkenden Londra'dan döndü. Barney evinin önünde, arabasının içinde bekliyordu onu.
- Polly Barney'yi görünce müthiş sevindi. "Sana telefon falan etmemiştim, seni biraz rahat bırakayım istedim. Beni karşılamaya gelmen ne büyük incelik."
- Hayır, hayır, incelik falan değil. Çok keyifsiz görünüyordu Barney.
- Polly buna izin veremezdi. "Aa, Londra'da Victoria İstasyo-nu'nda Irish Times\ aldım, hakkında yazılanları okudum, harika bir şey bu!"
- Evet, dedi Barney
 - Ee, harika değil mi?
- ..
- Bir bakıma.
 - İyi öyleyse çık o arabadan yukarı gel, birer kahve içelim.
 - Olmaz Poll, burada konuşmalıyız.
 - Arabanda mı, saçmalama.
 - Lütfen. Bir kerecik sözümü dinle.
 - Hayatım sözünü dinlemekle geçmedi mi ? Şimdi patlayaca-
- 447
- çım, anlatsana, kurtarılıyor musun ?
- Evet Poll, kurtarılıyorum.
 - Öyleyse neden şampanya patlatmıyoruz ?
 - Ama bir bedel karşılığında. Korkunç bir bedel.
 - Polly, ben Gertie. Seni rahatsız etmiyorum ya? Senden bir ricam olacak.
 - Ediyorsun Gertie, şu anda seninle konuşacak durumda değilim.
 - Affedersin. Barney mi var ?
 - Hayır ve hiçbir zaman da olmayacak.
 - İnanmıyorum ! Başının biraz dertte olduğunu biliyordum ama...
 - Şimdi dertte değil başı, her şey yoluna girdi, ama bir daha asla buraya gelmeyecek, bu şartla kurtarıldı. Hatta aslına bakarsan, ben artık burada olmayacağım, şartlardan biri de bu.
 - Nasıl olur ?
 - Kansı. Sonunda nikâhlı kadın kazanır ya hep...
 - Hayır, hiç de değil. Ria kazanmadı, öyle değil mi ?
 - Aman Gertie. Bu kimin umurunda?

- Benim umurumda. Çok üzüldüm Polly. Belki istemeyerek öyle söylemiştir.
 - İstese de istemese de fark etmez. Ya o ya kurtuluş demiş kadın. Ha, senin sorunun neydi ?
 - Hiç... fark etmez, seninkinin yanında hiç kalır.
 - Söylesene Gertie ?
 - Şey, Jack açıktan kazandığım paralar konusunda saçma bir fikre kapılmış, nasıl kazandığımı sandığını söylesem inanmazsın, neyse sonuçta sana temizlik yapmaya geldiğimi söylemek zorunda kaldım. Gelip sana sorarsa evet der misin ?
 - Hepsi bu kadar mı ? Büyük sorun dediğin bu mu ?
 - Kavga çıktığında en büyük sorun buydu, kafasına takmışsa gene yakama yapışabilir.
 - Bu sefer kaç dikiş attılar?
 - Yok yok, bu sefer dikiş yok.
 - Gertie, öyle aptalsın, öyle salaksın ki... elimde olsa gelip bütün dişlerini dökebilirdim, biliyor musun.
 - Bunun bana bir yarar olmaz ki. Hiç yararı olmaz.
 - Biliyorum, olmaz.
 - Beni çok sevdiği için böyle şeyler geliyor aklına, anlıyor musun?
 - Anlıyorum.
 - Barney de seviyor, bunu biliyorsun Polly, mutlaka döner sana.
 - Tabii, tabii, dedi Polly Callaghan ve telefonu kapattı.
- Marilyn Vine Greg'e pazartesi gününü Wicklow'da geçirmek üzere yola çıkacaklarını söyledi. Yol bir saatten az sürecekti, hem de çok güzel bir yolculuk olacaktı. Piknik sepeti gibi bir şey de hazırlayacaktı Marilyn.
- Bak, sana haritayı göstereyim, sen haritaları seversin, dedi Ria'nın piknik sepetini ortaya çıkarırken. Şimdi nereye gittiğimizi görebilirsin, yanlış yola saparsam da beni uyarırsın.
- Greg şaşkın şaşkın bakıyordu karısına. Dönüşüm olağanüstüydü. Eski hevesler geri gelmişti. "Bir saat içinde şehir dışına mı çıkıyoruz yani ?" diye sordu, buna da şaşırmişti.
- Olağanüstü bir kent bu, bir adım yolda denizi var, dağlar var, dedi Marilyn. Keşfettiğim bu yere götürmek istiyorum seni. Arabanı park edip millerce yol yürüyorsun, tepeleri tırmanıyorsun, tek bir kişiyle karşılaşmıyorsun, kimseyi görmüyorsun. Hatta ev diye bir şey de görmüyorsun. Arizona gibi bir yer, yalnız çölü yok.
 - Neden oraya gidiyoruz ? diye sordu Greg kibarca.
 - Kimse bizi rahatsız etmesin diye. Ha Tara Sokağı 16 numarada durmuşuz, ha New York Gan'nda, dedi Marilyn gülerek. Bu gülüşü bir daha hiç duymayacağını sanmıştı Greg.
- Bernadette'in yüzü kireç gibiydi. Danny onu gördüğünde ner-deyse midesi kalktı. Hemşire, "Haydi, konuşun onunla" diyordu. "Gelmeniz için dakikaları sayıyordu."
- Uyuyor ama, dedi Danny; gören yatağın yanına yaklaşmaya korktuğunu sanırdı.
 - Sen misin Danny?
 - Burada, yanıdayım sevgilim, konuşma. Yorgunsun, zayıf düştün. Çok kan kaybettin, ama iyileşeceksin.
 - Öp beni, dedi Bernadette. Danny kızın ince beyaz yüzünü öptü. Doğru dürüst öp. Bu kez dudaklarından öptü. Hâlâ beni seviyor musun Danny?
 - Sevgilim, Bernadette, elbette seviyorum.
 - Bebeği duydun mu ?
 - Bebeği kaybettiğimize üzüldüm, çok üzüldüm, dedi Danny, gözleri dolmuştu. Ah Tanm, tüm bunlar yaşanırken yanında olmadığım için çok üzgünüm. Ama bir şeyin yok, sen iyisin, ben de senin yanıdayım, bizi sonsuza dek güçlü kılacak olan da bu zaten.
 - Sevinmiş falan değilsin ya, bunun işleri bir bakıma kolaylaştıracağını düşünmüyorsun, değil mi ?
 - Bernadette, Tanrı aşkına, bunu nasıl düşünebilirsin ! Danny'nin yüzü acı içindeydi.
 - Şey... biliyorsun...
 - Hayır, bilmiyorum. Bebeğimiz öldü, kendisi için bir yuva hazırlamakta olduğumuz bebek öldü, sen zayıf düşmüşsün, hastasın. Böyle bir şeye nasıl sevinebilirim ?

- Korktum işte... Amerika'da olduğun için... Bernadette'in sesi radyo sesi gibi kısıldı ve kesildi.

- İşle ilgili şeyleri kendim anlatmak için gittim Amerika'ya, bunu biliyorsun. Bu işi yaptım, şimdi evime döndüm, senin yanına döndüm.

- İyi geçti mi bari ? diye sordu Bernadette.

- Evet, çok iyi geçti, dedi Danny Lynch.

Ria Rosemary'ye telefon açtı. "Daha işe gitmedin mi ?"

- Hayır. Orda saat kaç ? Geceyansı olsa gerek.

- Doğru, geceyansı. Uyuyamadım. Ria'nın sesinde fazladan bir heyecan okunmuyordu.

- Bir şey mi var?

- Hem var, hem yok.

Ria yakın dostu Rosemary'ye, Bernadette'in çocuk düşürmesi nedeniyle Danny'nin erken döndüğünü anlattı. Dublin'de olan biteni ona anlatacak kimsesi yoktu Ria'nın, Rosemary kulağını delik tutabilir miydi acaba ? Başka kimse olanları anlatmazdı ona, ama Rosemary Danny'yi zaman zaman görüyordu, durumu bilecek konumdaydı.

Ria arkadaşına, eve döndüğünde hazır yemek işine girmeyi umut ettiğini söyledi. Davetlere, lokantalara yemek, tatlı falan hazırlayacaktı. Westville'deki herkes yaptıklarını beğenmişti, Colm'a yemekten sonra yenecek tatlılar hazırlayacak, o büyük mezeci dükkânına da değişik mezeler hazırlamayı önerecekti. Ria her şeyin yoluna gireceği görüşündeydi.

- Peki Danny oradayken nasıldı ?

- İyiydi, biraz eski günlerdeki gibiydi, dedi Ria. Ayrıntılara girmedi, ama Rosemary söylenenden fazlasının olup bittiğini hissetmişti. Ama Danny Lynch bile bu koşullar altında eski karısıyla yatacak kadar aptal olamazdı. Acaba?

Rosemary arabasına binmek üzere bunları düşüne düşüne dışarı çıktığında, Jack Brennan'la karşılaştı. İçki kokmuyordu

Jack, ama ayık değildi. "Sana bir şey soracağım Rosemary" dedi. "Karım senin evini temizliyor mu ?"

- Kesinlikle hayır, Jack. Gertie benim dostum, hizmetçim değil ki. Ben bir temizleme şirketiyle anlaştım, haftada iki kez evime adam gönderip temizletiyorlar.

- Peki başkaları para veriyor mu ona, temizlik için yani ? Ria, şimdi Ria'nın evinde oturan kadın, Polly, France ?

- Saçmalama Jack, hiç öyle şey olur mu, dedi Rosemary ve arabasının kapısını çarpıp gaza bastı.

Finola Dunne arabasıyla Danny'yi bürosuna götürdü.

- Bu kurtarma işinin içyüzünü soracağım Barney'ye. Belki yüzü muzu yoktur, sadece balondur ama tutunacağımız bir şey de olabilir. Yemekten önce dönerim Bernadette'in yanına.

- Biraz uyuman gerek, çok kötü görünüyorsun, dedi Finola.

- Böyle bir zamanda nasıl uyurum?

- Ber'in böyle bir zamanda bebeğim kaybetmesi... Finola ağız yokluyordu.

- Onu daha çok sevmeme yaradı, ona eskisinden daha da iyi bakmam gerektiğini anlamama yaradı, dedi Danny.

-Ama belki..?

- Sen de çok iyi biliyorsun ki Finola, onu seviyorum, dünyadaki her şeyden çok sevmeseydim karımı ve çocuklarımı onun uğruna terk etmezdim. Bunu biliyor olman gerek.

Büroda herkesin katıldığı bir toplantı yapılmaktaydı. Sekreter onu görünce şaşırıldı. "Yanna kadar dönmeyeceğinizi sanıyorlardı" dedi. Danny'nin perişan görünümü karşısında afallamıştı.

- Evet, ama şimdi burdayım, kimler var içerde ?

- Muhasebeci, avukatlar, banka müdürü ve Bayan McCarthy.

- Mona?

- Evet.

- Bu toplantıdan haberim olacak mıydı, yoksa her şey olup bitince mi söyleyeceklerdi ?

- Bana sormayın Bay Lynch. Benim de herkes gibi son dakikada haberim oldu, neler olup bittiğini ben de bilmiyorum.

- Peki, ben giriyorum. -Bay Lynch? -Evet?

- Affedersiniz ama... şey... elinizi yüzünüzü yıkasaydınız biraz...

- Teşekkürler tatlım, dedi Danny. Kız haklıydı. Erkekler tuva-

451

letinde beş dakika harcamak, onu insan içine çıkacak hale sokacaktı.

Greg ile Marilyn bir tahta masanın başına oturmuş piknik sepetlerini açarken, güneş ışınlan ağaçlar arasından üzerlerine akıyordu. Tepelerde yürümüşler, konuşmuşlar, kendilerinin varlığından nerdeyse haberi olmayan koyunlara bakmışlardı.

- Neden geldin ? diye sordu Marilyn.

- Çünkü Ria, çocuklarına Dale'den söz ettiğini söyledi. Belki benimle de onun hakkında konuşursun diye düşündüm.

- Evet, tabii, konuşurum. Bu kadar uzun sürdüğü için özür dilerim.

- Her şeyin bir zamanı vardır, dedi Greg. Elini Marily'nin üzerine koydu. Dün gece büyük beyaz yatakta Marilyn'in yanında uyumuştum. Hiç dokunmamışlardı birbirlerine, ne o yanaşmıştı ne de diğeri, ama kısa bir süre için el ele tutuşmuşlardı. Soru sorarken çok dikkatli olması gerektiğini biliyordu Greg. Onu neyin değiştirdiğini sormayacaktı. Kendisi anlatmalıydı.

Ve anlattı. "Hep aptalca, önemsiz bu" şey var hayatta, değil mi?" dedi Marilyn; gözlerinden yaşlar akıyordu. Greg, onu ağlarken hiç, ama hiç görmemişti.

- Yani sana bile anlatmaya dayanamayışım çok saçma. Budalaca bir şey. Sonuçta çocuklar sayesinde rahatladım. Annie birinin silahla oynamasına nasıl izin verilmemeliyse, Dale'in de motosikletle oynamasına izin verilmemesi gerektiğim söyledi. Brian, Dale'in cennette olduğunu, aşağıya baktığını ve başımıza işler açtığı için üzülmesini söyledi. Marilyn'in gözyaşları, ikisinin birbirine kenetlenmiş ellerine düşüyordu. Sonra birden her şey anlam kazandı Greg, dedi hıçkırarak. Yani, cennete falan inandığım yok, ama ruhu bir yerlerde, olanlar için üzülüyordur. Ben onu dinlemeli ve "Zararı yok, üzülme" demeliyim.

Danny sahte bir gülümseme ve güvenli bir havayla toplantı odasına girdi. "Gezgin döndü" dedi. Mona McCarthy vurdumduymaz bir havayla Banka Müdürü Larry ile iki avukatın yanında oturmaktaydı.

- Özür dilerim Danny, yurtdışında olduğunu sanıyorduk, dedi Mona. Seni dışlamak gibi bir niyetimiz yoktu. Mona böyle bir toplantıda konuşuyordu ha?

- Irish Times'ta çıkan semiz tavuk hikâyesi doğru mu, onu söyleyin karşınızdaki müsrife, dedi Danny. Barney garip bir sessizlik içindeydi, dolayısıyla Danny bu fırsattan yararlanmaya, ip-

452

leri ele almaya ya da havayı biraz değiştirmeye çabalıyordu.

- Şakanın sırası değil Danny. Banka Müdürü Larry oldum olası ondan hoşlanmazdı zaten, ama bugün, mektepli gibi azarlamıştı Danny'yi.

Danny sustu ve on beş dakika içinde Bayan McCarthy'nin yasal ya da ahlaki yükümlülüğü olmamasına karşın şirketi iflastan kurtarmaya karar verdiğini öğrendi. Her şey toparlanacak, mallar satılacak, alacaklılara paraları ödenecekti. Şirket lağv edileceğinden, Danny Lynch'in hizmetlerine gerek yoktu. Banka müdürü Danny'ye saygın bir emlak şirketinde iş bulmasının son derece güç olacağını söylemeden edemedi. Parayı iyi kullanamadıkları dört bir yana yayılmıştı.

İyi haber, Tara Sokağı 16 numaralı evin üzerindeki ipoteğin kaldırılacağı haberi idi. Ev Barney McCarthy'nin borçlarının ödenmesi için satılmayacaktı. Danny soluklarının yavaş yavaş normale dödüğünü hissediyordu. Ama Larry, Tara Sokağı cephesinde kötü haberler olduğunu sözlerine ekledi. Danny'nin mülkü yoktu, işi yoktu ama bankadan yüklü bir para çekmişti. Şöyle ya da böyle, ev satılacaktı.

Colm'un Adsız Alkolikler'den tanıdığı Fergal adında biri lokantaya geldi.

Yanılmıyorsa polisti bu Fergal. "Biliyorsun biz der-nekliler, masonlar ya da şövalyeler gibi birbirimizi kolluyoruz" dedi. Bu biraz garip geldi Colm'a.

Colm, adamın işini kolaylaştırmak üzere, "Biliyorum" dedi. "Bana bir şey mi söylüyorsun, yoksa benden bir şey mi isteyeceksin?"

- Söylüyorum. Duyduğuma göre eniştten işini burada, lokantada çeviriyormuş.
- Baskın olabilir.
- Teşekkürler.
- Biliyor muydun ?
- Şüpheleniyordum.
- Onu uyaracak mısın, sepetleyecek misin, ne yapacaksın ?
- Onun hapse sepetlenmesini isterim, ama daha önce yapmam gereken bir şey var.
- Uzun sürer mi, ne yapacaksın? Fazla vaktin yok, dedi Fergal.
- Öyleyse çabucak yapmak gerek, dedi Colm ve hayatın en kötü konuşmasını yapmaya hazırlandı. Kız kardeşine ona bakacağı- | m söylemişti. Ona bakmak demek, yıllardır süren bağımlılığına göz yummak demektir. Colm, Marilyn Vine'in yardım sözünü tutacağını umdu.

453

Mona hâlâ konuşmaktaydı. Barney ile Danny birlikte dışarı çıktılar. Artık onlara gerek yoktu.

Danny aklını kullanmaya kararlıydı. "Eskiden olsa böyle bir günde Polly'ye telefon eder, Quentin'de öğle yemeğine masa ayırttırdık" dedi.

Barney'nin başı eğikti. "Öyle günler geride kaldı artık."

- Anlaşmanın içinde bu da mı var?
- Kesinlikle.'Senin onlarla konuşman nasıl geçti? Danny omuz silkti. "Bildığın gibi..."
- Ama en azından bu şekilde Ria'nın eline bir şeyler geçecek.
- Evet.

- Eee, neden vaktinden önce döndün ?

- Bernadette bebeği düşürdü.

- Ay, ay ay... Neyse... belki böylesi daha iyi oldu.

- Daha iyi olacak bir durum yok, dedi Danny soğuk soğuk ve onu hastaneye götürülecek bir taksi bulmak üzere dışarı çıktı.

Greg Amerika'ya dönmüştü. Marilyn onunla birlikte dönmek istemişti. "Ama kadının evini bırakamam ki, gemiyi terk edemem, nasılsa elinden gidecek bir evi boş bırakamam, acımasız bir davranış olur bu" demişti.

- Haklısın, bırakma, dedi Greg.

- Bir eylülde Tudor Drive'da olacağım, diye söz verdi kocasına.

- Ben de orada olacağım, en azından eylülün ilk haftasında dönmüş olurum.

- Hawaii ne olacak?

- Anlayış gösterirler, dedi Greg. Zaten biraz evden uzaklaşmam için göndermişlerdi. Düzeldiğimize sevinecekler.

- Ne yazık ki Ria'nın durumu düzelmedi, dedi Marilyn.

- Bilemeyiz ki, belki düzelmiştir. Greg umutluydu.

- Yok, Ria o adamı geri istiyor ve adam ona dönmüyor. Buradaki ayaklı gazetelerden duyduğuma göre Amerika'dan gelmiş ve hemen o kıza yapışmış.

- Ria da kendine bir yaşam kurar, dedi Greg.

- Nasıl biri? diye sordu Marilyn ansızın. Kişilik olarak nasıl?

- Onu tanımadığımı unuttuğum. Çok sıcak, bazı bakımlardan saf biri. Çok konuşkan. Bir ara senin ondan hoşlanmayacağını sanmıştım, ama şimdi öyle düşünmüyorum. Sanırım Andy de hoşlandı Ria'dan.

- Gördün mü! diye haykırdı birden Marilyn. Sonunda elti olursak şaşmayalım.

454

455

- O kadar da demedik, dedi Greg.

Greg gittikten sonra masaya oturup Clement'le konuştu Marilyn. "Biliyor musun, eve bir kedi alacağız, tıpkı senin gibi bir kedi, budala hayvan" dedi.

Colm bahçeden geldi. Yüzü solgundu. "Kediyle konuştuğuna sevindim" dedi. Marilyn şaşırılmıştı. Normalde haber vermeden gelmezdi. Marilyn'in bir şey söylemesine fırsat vermedi. "Bugün yapmak zorundayım, ona bugün söylemem gerek. Yardım edecek misin?"

- Merkeze gittin mi ?

- Evet.

- İstiyorsa onu kabul edecekler mi?

- Evet.

- Öyleyse elbette yardım edeceğim, dedi Marilyn Vine.

- Ria, ben Danny.
- Oh, nihayet! Senden haber bekliyordum.
- Durum biraz kötü.
- Sen nasılsın...
- Şey, bebeği kaybettik, ama bu bekleniyordu.
- Çok üzüldüm.
- Üzüldüğünü biliyorum Ria.
- Ama bir bakıma...
- Senin de yanılıp, "Böylesi daha iyi oldu" diyen insanlardan olmayacağını biliyordum, diye sözünü kesti Danny.
- Hayır, elbette öyle demeyecektim, diye yalan söyledi Ria.
- Biliyorum, ama herkes öyle diyor ve bu ikimizi de üzüyor.
- Tabii üzer. Ria'mn kafası karışmıştı, ama bunu asla belli etmemeliydi. Neyse çocuklar iyi, şimdi dönmeye hazırlanıyorlar, sonra hep birlikte oturur neler yapacağımızı konuşuruz.
- Evet, durumumuz görüldüğü kadar kötü değil artık, dedi Danny.
- Ne demek istiyorsun ?
- Mona'nın parası varmış, Barney bizim evi almıyor.
- Danny! Ria müthiş sevinmişti.
- Gerçi gene satmamız gerekecek, ama hiç değilse senin de eline para geçecek benim de, size oturacak bir yer bulacağız.
- Elbette.
- İşte, bunu söylemek için aradım seni.
- Evet...
- Senin bir şeyin yok ya? Danny'nin sesi kaygılıydı.
- Yok, neden sordun?
- Sevineceğini sanmıştım. Bütün bu felaketlerin içinden Mona McCarthy kılığına girmiş iyi bir şey çıkıverdi.
- Evet, elbet sevindim, dedi Ria. Affedersin Danny, kapatmak zorundayım, kapı çalıyor. Ria telefonu kapattı. Kapıda kimse yoktu, ama ağladığı belli olmasın diye telefonu kapatmak zorundaydı. Olanların Danny için bir anlam taşımadığını ve geleceğe ilişkin hiçbir planım bulunmadığını anlamanın perişanlığı içindeydi.
- Monto bu akşam altı kişilik masa istiyor, "Kapıya yakın olsun" dedi Colm'un eniştesinin takımından adını bilmediği biri.
- Masa ayırmıyoruz, dedi Colm dikkatli konuşmaya çalışarak.
- Ayırsanız iyi olur.
- Monto'ya söyle sana inanmıyorsa bana sorsun, dedi Colm.
- Arkadaşı Fergal'den, narkotik masasına Caroline'in bir bağımlı tedavi merkezine yerleştirildiğim söylemesini istemişti. Monto ona ulaşamaz, uyuşturucu veremezdi.
- Monto oyun oynayanlardan hoşlanmaz, dedi adam.
- Elbet hoşlanmaz. Colm sakın konuşuyordu.
- Buraya gelecektir.
- Eminim bu akşam burada ona yer olmadığını söylersen sana inanır. Neden inanmasın ki ?
- O seni arar.
- Colm arayacağını biliyordu. Fergal çevrede plakasız bir arabada birkaç sivil polisin bulunacağını söylemişti.
- Sağ ol Fergal, ne zaman istersen yanına birini alıp yemek yiyebilirsin.
- Ah, o biri şişeli günlerden sonra ortadan kayboldu, dedi Fergal üzgün bir havayla.
- Benim durumum daha kötü, ne birim var ne ikim. ikimiz de birbirimizden beter haldeyiz yani. Ama olsun, bu yıl bize uğur getirecek. Colm, olduğundan çok daha rahat görünmeye çalışıyordu.
- Marilyn lokantaya uğradı. "Bu akşam Gertie'yi buraya yemeğe davet etmek istiyorum."
- Büyük bir zevkle, yemek şirketten olacak, dedi Colm.
- Hayır, asla olmaz.
- Ama senin Caroline için yaptıkların...

- O hazırды, gerçekten hazırды, hastaneye gidince sen yardım-cı-sız ne yaparsın diye tasalanıyordu, o kadar.

- Hepimiz de kendimize göre birer deliyiz, değil mi? dedi Colm.

- Hem de nasıl, diye güldü Marilyn. Gene de Gertie'yle geçen sefere kıyasla sakın bir akşam geçireceğiz. Karanfilleri içen şarkıyı hatırladın mı ?"

- Nasıl unuturum? Ama bu akşamın sakın geçeceğine bahse giremem.

- Maine'ler bize kalmaya gelebilir mi ? Biz gittiğimizde çok az kaldık onlarda.

- Biliyorum Annie, ama bunun bir nedeni vardı.

- Olsun. N'olur.

- Bilemiyorum...

- Ama Anne, bu bizim son iyi tatilimiz, biliyorsun, parasız kalacağız, babam yok, falan filan. Unutmayacağımız bir anımız olsun istemez misin ?

- isterim, dedi Ria.

- Bir şeyin yok ya Anne ?

- Yok. On gün sonra hoşça kal diyeceğin bir oğlana kapılmanı istemiyorum.

- İstemezsin Anne, hayatım boyunca her gün gece gündüz göreceğim birini yeğlersin, biliyorum. Annie'nin gözleri fıldır fıldırdı.

- Tamam, çağır, dedi Ria. Artık fark etmezdi. Hiçbir şeyin önemi yoktu. Rosemary 16 numaraya geldi. "Geçiyordum da" dedi. "Ger-tie'den kocanın geldiğini duydum." -Evet geldi.

- İyi geçti mi ?

- Geçti, teşekkürler.

- Ria'dan haber var mı peki ? Bu sorulan sorarken hâlâ kapı eşiğinde durmasını, içeri çağrılmamasını garip bulsa da, Rosemary bir şey belli etmedi. Ansızın Marilyn kapıyı ardına dek açtı. "Evet, var, içeri gel de anlatayım" dedi.

Bernadette hastaneden eve dönmüştü. Kanepenin üzerine uzanmış yatıyordu, Danny ona bir kâse çorba getirdi.

- Sağ ol, dedi. Ne çorbası?

- Bir et suyu konservesi açtım, içine de biraz konyak koydum. Seni güçlendirir bu. Danny elini kızın yüzünde gezdirdi.

- Yeryüzünde senden daha nazik biri yoktur, dedi Bernadette.

- Ama beş para etmez biriyim. Yeni evin ödemelerine başlamadan satmak zorundayım.

457

- Umurumda değil. Biliyorsun.

- Evet, biliyorum.

- Ria'dan ne haber ? Bu soruyu ilk kez soruyordu. Tara Soka-ği'ndeki evin satılmasına razı mı ?

- Sanırım razı, dedi Danny. Ben oradayken çok anlayışlı davrandı, ama sonra telefonda farklı konuştu gibi geldi bana, neden bilmiyorum.

- Telefonlar yanıltır, diye avuttu onu Bernadette. Bebek için bir şey dedi mi ?

- Çok üzüldüğünü söyledi.

- Üzülmüştür tabii, dedi Bernadette. Çocuklar da üzülmüştür. Hani nasıl Brian bebeğin ayakları perdeli mi olacak diye sormuştu ? Bu aklına gelince gülümsedi, sonra da oğulları yitirdiklerine ağladı.

Marilyn o güzel salonda Rosemary'nin karşısına oturmuştu. "Bir bardak beyaz şarap ister miydin ?" diye sordu resmî ve nazik bir ses tonuyla. Sürahiye aldı ve tepside duran iki kristal kadehi doldurdu. "Ria buraya döndüğünde iş hayatına atılmak istiyor."

- Evet, bana da söyledi.

- Bir dükkâna, mutfağa falan ihtiyacı olacak, çok yetenekli bir aşçı, bunu sen de biliyorsundur.

- Evet, gerçekten iyi bir aşçıdır.

- Colm'un pastacısı ayrılmış, onun yerini alabilir. Sanıyorum Quentin'e de pasta yapmayı düşünüyor, benzeri olmayan yepyeni çeşitler hazırlayacak onlara. Marilyn hayli öfkeli ve kararlı görünüyordu. Rosemary "Bunun sonu neye varacak ?" diye düşündü. Şu büyük mezeci dükkânına da başvuracak, hani şu üçyol ağzındaki dükkâna. Rosemary dükkânın adını söyledi. Hah, orası... St. Rita'ya da kek yapacak. Annesiyle oraya gidip ilk görüşmeyi yaptık.

Rosemary etkilenmişti, "Bayağı iş başarmışsın" dedi.

- Ama onun asıl profesyonel olarak kendisine yardım edecek birine, senin gibi birine ihtiyacı var.

- Ben yemek pişirmeyi bilmem ki. Konserve açmayı bile beceremem nerdeyse, diye atıldı Rosemary.

- Onun için broşür hazırlayacak, kartlar ve mönü önerileri basacak biri gerek.

- Ee... tabii... yardım edebileceğim bir şey varsa...

- Ayrıca onu başkalarına tanıtmayı işini yapabilirsin, büroda küçük partiler verebilirsin, gittiğin yerlerde onu önerebilirsin.

- Ne oluyor Marilyn, günde sekiz saat Ria için çalışmamı mı istiyorsun yani ?

- Bence bayağı zaman ayırmalısın ona, evet, sekiz saatse sekiz saat. Marilyn'in sesi şimdi daha da soğuktu. Hatta biraz para da vermelisin Rosemary.

- Affedersin ama bu nereden çıktı anlayamadım...

Marilyn hemen sözünü kesti onun. "Yarın gene telefonda konuşacağım Ria'yla. Ona ne kadar avans verileceğini bilmek isterim. Şu anda onun her türden yardıma ihtiyacı var. Çuvalla iyi niyet taşıyor zaten, iyi niyet ona gökten yağıyor, ama senin sağlayabileceğin pek çok somut, elle tutulur olanağa ihtiyacı var."

- Arkadaşlarıma tasarılarına yatırım yapmam ben Marilyn, dedi Rosemary. Böyle bir işi hayatımda üstlenmedim. İlke olarak karşıyım buna. Bu parayı kazanmak için çok çalıştım, dostlarımı dost olarak görmek isterim. Onların işlerine para yatıp kaybetmezsen, onlarla dost kalma şansın daha fazla olur, anlıyor musun? Bir sessizlik oldu.

- Elbette, adını duyurmaya çalışırım, dedi Rosemary. Marilyn'in suskunluğu sürüyordu. Ayrıca da bir şey duyarsam...

- Bence tam olarak neler yapacağını bir listesini çıkarsak iyi olur, diye sözünü kesti Marilyn. Ria burada yokken senin gibi iyi bir dostun neler yaptığını da yazabiliriz listeye hatta. Bu bir gözdağıydı. Öyle bir ses tonuyla söylenmişti ki, Rosemary yabancı gözlerle baktı ona. Bir gözdağı olamazdı bu. Yoksa ? Çünkü Ria, arkadaşların öğüt vermekten başka bir şeyler yapabileceğini de bilmek ister. Ona ihanet eden bir dost, hiç olmasın daha iyi.

- Pardon, anlamadım ?

- Yani eğer bir dost, arkadaşının dünyada en çok istediği şeyi elinden alır, bu arada hâlâ ona dost görünürse ihanet etmiş olur, öyle değil mi ?

Rosemary'nin sesi fısıltıya dönüştü artık. "Ne demek istiyorsun?"

- Sence Ria'nın dünyada en çok istediği nedir, Rosemary ?

- Ne bileyim ben. Bu ev? Çocukları? Danny?

- Evet. Elbet evin elinden gitmemesini sağlayamazsın, çocuklar zaten onda. Bu durumda? Marilyn durdu.

- Eee, bu durumda? dedi Rosemary nerdeyse titreyerek. Kadın olayı biliyordu, bal gibi biliyordu.

- Bu durumda onurunu ve kendine saygısını kazanması için yardımcı olabilirsin ona, dedi Marilyn.

Danny'nin adı listenin dışında bırakılmıştı.

459

Ria'nın yeni mesleğinde ilerlemesi için Rosemary'nin neler yapacağını yazmaya başladılar.

Gertie Marilyn'in bir giysisini ütülüyordu. "Rengi ne güzel!" dedi. "Eflatun mu, mor mu ?"

- Bana doğru dürüst olmuyor o giysi, pek giymiyorum.

- Yazık, harikulade bir renk. Yıllar önce Polly'nin giysi dükkânında çalışırken bu renk bir takım vardı, düğünde giymek için sık sık kiralarlardı onu.

- Senin olmasını ister misin ? diye sordu Marilyn ansızın. Ciddi söylüyorum, ben hiç giymiyorum, sen giyersen çok mutlu olurum.

- Emin misin ?

- Evet, bu akşam Colm'un lokantasına giderken giy, bu renk sana çok yakışır.

Gertie'nin yüzü gölgelenir gibi oldu. Bu akşam gidiyoruz, değil mi? dedi.

Marilyn, "Kaytarırsa öldürürüm onu" diye geçirdi içinden.

- A elbette gidiyoruz, Jack gitmemi istedi, gerçi böyle süslü püslü bir elbise giymemden hoşlanacağını sanmıyorum ya... Kendisi hiçbir zaman bana böyle bir giysi alamadı.

- Lokantaya giderken gelir burada giyinirsin sen de.

- A, tabii. Şöyle giyinip kuşanmak moralimi yükseltir, dedi Gertie. Yüzünde insanı üzen bir gülümseme vardı; Marilyn, Jack hakkında kötü bir şey söylemediğine sevindi.

Saat yedide Monto ile iki arkadaşı lokantaya geldi. Geldiler ve hemen kendilerine ayrılmış olduğunu sandıkları masaya doğru ilerlemeye başladılar. Lokanta henüz boştu. En azından yarım saat daha kimse gelmezdi. Colm işinin sandığından daha kolay olacağını düşündü.

- Affedersin Colm, bir yanlışlık olmuş. Burada arkadaşlarla buluşacağımız haberi ulaşmamış sana. İki kişi İngiltere'den geliyor, bir kişi de Güney'den. Önemli bir toplantımız var, onu da burada yapıyoruz.

- Bu akşam olmaz Monto.

Monto hafiften gülümsedi. "Vay canına." Saçları kısacık kesilmişti, boynu yok denecek kadar kısa ve kalındı. Sırtındaki pahalı takım bedenini gizleyemiyordu, düzenli yaptırdığı manikür, iri-yan ellerini ve kare şeklindeki tırnaklarını güzel göstermeye yaramıyordu. Colm hiç yanıt vermeden öylece bakıyordu.

- Ne kadar da unutkanısın, dedi Monto. Daha yakınlarda bana çok şey borçlu olduğunu söylemiştin.

460

- Borcumu ödedim. Bu lokantada çevirdiğin işler fazlasıyla ödedi borcumu.

- Ne işi? Monto yanındaki iki adama baktı ve güldü. Aş demek istiyor olmayasın Colm ? Burası bir lokanta değil mi ? İş değil, aş veriyorlar burada.

- Güle güle Monto.

- Benimle böyle konuşamazsın.

- Konuştuğuma göre gitsen iyi olur.

- Nedenini söyle bana.

- Kuzey İrlanda'dan gelen arabanın plaka numarası alındı. İngiltere'den gelen konukların sorguya çekilecek. Üzerinde ne varsa aranacak.

- Atıyorsun Colm... peki kız kardeşinle kim ilgilenecek? Hafta sonuna yetecek kadar malı yok.

- Onunla ilgilenen var, sağ ol.

- Bu kentte hiç kimse kardeşine mal veremez, karım olduğunu biliyorlar. Benimle olduğunu biliyorlar.

- Ama gene de senden çok şey biliyorlar. Ablam üç gündür seninle değil. Colm çok sakın konuşuyordu.

- Sırf ona yeni bir kaynak buldun diye dükkânında bir uyuşturucu savaşı başlatıyorsun ha?

- Hayır, hiçbir şey başlatmıyorum, senin buradan gitmeni istiyorum.

- Gideceğimi mi sanıyorsun, peki ?

- Polisler dışarda arabanın içinde.

- Beni tuzağa düşürdün.

- Hayır, tersine. Onlara ne bu gece ne de bir başka zaman burada toplantı olmayacağını, iş yapılmayacağını söyledim.

- Sana inandılar mı yani ?

- En azından iyi niyetli olduğumu anladılar. İyi geceler Monto.

Marilyn ile Gertie geldiğinde Colm sakinleşmişti.

- Gertie, bu ne güzellik böyle! Hep bu renk giymelisin sen.

- Teşekkürler Colm, bundan sonra giyeceğim, dedi Gertie. Böyle karşılanmak hoşuna gitmişti.

- Bu gece havaî fişek seyredecek miyiz? diye sordu Marilyn.

- Şaşılacak şey, gösteri bitti. Kış çiğinin ilk damlasıyla söndü hepsi, dedi Colm.

- Sizin aranızda gizli bir şeyler var, diye kıkırdadı Gertie.

- Aynı bahçeyi paylaşanların gizi, dedi Colm.

Yemek salonunun karşı tarafında Polly Callaghan'ı gördüler.

461

Çok iyi görünümlü bir erkekle birlikteydi.

- Şu Barney ne anlayışlı adam, Polly'nin başka erkeklerle yemeğe çıkmasına ses çıkarmıyor, dedi Gertie hayranlıkla.

- Bugünlerde Barney'nin piyasada olduğunu sanmıyorum, dedi Colm.

- A tabii, haklısın. Hatta Polly evinden yarın taşınıyormuş duyduğuma göre. Gertie Polly'nin söylediklerini unutmuştu.

Birkaç hafta önce bu tür konuşmalara kulağını tıkayan Marilyn Vine, "Sen bütün bunları nerden biliyorsun, nasıl biliyorsun Colm?" diye sordu.

- Bir lokantada her şeyi görürsün, her şeyi duyarsın, ama hiçbir şey söylemezsin, dedi Colm, mönüleri önlerine koydu ve uzaklaştı.

Rosemary Ryan bir başka masadan el salladı onlara.

- Yanındakiler kim? diye sordu Marilyn.

- Ablası Eileen ile onun kız arkadaşı Stephanie. Yani bunlar gerçek eşcinsel, diye kıkırdadı Gertie.

- Dua edelim de karanfilli kadın gelip bu bilgiyi herkese anons etmesin, dedi Marilyn.

- Öyle apaçık yapıyorlar ki bu işi, insan inanmıyor. Rosemary nefret ediyor bu durumdan.

- Biliyor mu ki? diye gülümsedi Marilyn.

Gertie eve döndüğünde Jack yatmamıştı. "Güzel bir geceydi, ha?"

- Evet Jack, kız kıza güzel bir yemek yedik.

- Bu fahişe moru giysiyi kim verdi sana?

- Marilyn, ona olmuyormuş.

- Ancak bir fahişeye olur zaten bu, dedi Jack.

- Böyle söyleme Jack.

- Hayatım boyunca sevdim seni, karşılığındaysa ihanetten ve beni rezil etmekten başka bir şey yapmadın. Daha önce hiç böyle konuşmamıştı.

- Hiç de değil, Jack. Başka bir erkeğe asla bakmadım, asla.

- Bunu kanıtla bana.

- Öyle olmasaydı, sarhoş olmana rağmen bunca yıl beraber olur muydum seninle? diye sordu Gertie.

- Doğru, kalmazdın, dedi. Çok doğru.

Yattılar. Belki de yumruğunu indirir diye kımıldamadan yatıyordu Gertie. Gözünün ucuyla ona baktı. Jack Brennan uyanıktı, tavana bakmaktaydı. Tehlikeli bir sakinlik vardı üzerinde.

462

- Selam Marilyn, ben Ria. Telefon etmene gerek yok, Dört bir yanda olacağım. Yeni haberler yok. Biraz moralim bozuk, özür dilerim. Sana telefon açıp sonra da hastane koşuşundaymışım gibi konuşmak saçma aslında. Yalnız... yani... Neyse telefon etmemin asıl nedeni... Internet kafeden gönderdiğin mektup için çok teşekkür ederim... Rosemary'nin bütün bunları üstlenmesi ne harika değil mi? Dostlarımız olmasaydı ne yapardık? Şimdi kapatıyorum, Maine'lerin çocuklarını götüreceğim, Annie çok üzgün, Ger-tie'nin yeğenine deli oluyor. İlk aşka güler geçer herkes, ama Danny benim ilk aşkımdı, bak ne kadar sürdü. En azından benim için uzun sürdü. Hoşça kal.

Ertesi sabah daha erken saatlerde sarhoş oldu Jack Brennan. Önce Nora Johnson'ın evine uğradı. "Karım senin kızının ve arkadaşlarının evini temizliyor mu?" diye sordu bağırarak.

- İster sarhoş ol ister ayık, sana söyleyecek sözüm yok benim, dedi Ria'nin annesi. Karını her gördüğümde seni bırakmasını öğütledim. Sana iyi günler.

Jack, Rosemary'nin evine gitti bu kez. "Beş incil üstüne el basıp yemin et, Gertie senin ya da başkasının evini temizlemedi, değil mi?"

- Çekil başımdan yoksa polis çağırırım, dedi Rosemary. Sonra dışının evine gitti. Jimmy Sullivan onu pencereden gördü ve kapıyı açtı.

- Söyle.

- Sana söyleyecek sözüm yok Jack Brennan, karını her dövüşünde dışını onardığımı biliyorum yalnızca, bir daha bu işi yapmak hiç içimden gelmiyor.

Sonra gitti, Marilyn'in kapısını yumrukladı. "Gertie'ye fahişe giysisi verdin mi sen?"

- O öyle mi dedi?

- Benimle oyun oynama.

- Bence gitsen iyi olur Jack, dedi Marilyn, kapıyı yüzüne kapattı ve pencereden onu izledi. Otobüs durağına gitmek üzere koşarak karşıya geçtiğini gördü.

Polly Callaghan her şeyi hazırlamıştı. Bugün kiraladığı bir daireye taşınıyordu. Kendi eşyalarını götürebilmek için mobilyasız bir yer kiralamıştı. Barney'nin

sıçan suratlı karısı, bine bin katıp küpünü dolduran o kadın, eşyalara el koymamıştı neyse ki.

Polly dün akşam, ne zamandır peşinde koşan hoş bir adamla

463

yemeğe çıkmıştı. Müthiş sönük bir gece geçirmişlerdi. Ömür boyu Barney'siz yaşama fikrini kafasından kovmaya çalıştı. Keşke ondan nefret edebilseydi, ama bunu yapmamalıydı. Yıllar önce yanlış karar verdiği için kendinden nefret ediyordu yalnızca.

Eşya kamyonu geldi. Polly göğüs geçirdi ve adamlara yaşamının büyük bir bölümünü paramparça edecek buyrukları vermeye başladı. Telefon sökülüştü ama cep telefonu çalışıyordu. Tam o sırada çaldı.

- Poll, seni seviyorum.

- Hayır, sevmiyorsun Barney, ama önemli değil.

- Ne demek önemli değil ?

- Fark etmez, dedi Polly ve telefonun üzerindeki "no" yazan düğmeye bastı.

Kamyon şoförüne yolu göstermek üzere arabasıyla önden gidecekti. Eve son bir kez baktı, kapıyı kapatabilirdi artık. Polly göğüs geçirdi. Barney'ye fark etmez demek kolay olmamıştı, ama sızlanmanın sırası değildi, gerçekçi olmak gerekiyordu. Barney'yi çok iyi tanırdı. Danny Lynch gibiydi o da... Gerçi, bildiği kadarıyla Danny'nin kendisi gibi uzatmalı bir sevgilisi olmamıştı... Barney, Mona gibi güvenli bir limana demir atmak isteyen bir tipti. Danny limandan, sadık, seven karısından ayrılmış, sırtına vurulup lokması alınacak güvenli Bernadette'e sığınmıştı. Arada o vahşi Orla King ve daha bir iki kişi gibi ufak tefek serüvenler olmuştu. Ama dünya böyleydi. Polly, aldatıldığını ya da ihanete uğradığını düşünmüyordu. İlişkilerinin niteliğini baştan kabullenmişti. Önünde daha nice uzun yıllar vardı.

Pencereden son olarak kamyonu baktı. Her şey yüklenmişti. Yalnızca bavulunu alacaktı. Bir bağırsık çağış duyuldu, sarhoşun biri sövüp duruyordu. Polly ne olduğunu pek göremedi. Sonra bir çarpma sesi, ardından ani fren sesleri duyuldu. Sağdan soldan çığlıklar yükseldi. Sürücüyü koltuğundan çıkarmaya çalışıyorlardı.

- Durduramadım, kendini önüme attı, yemin ederim, diye kekeliyordu.

Kamyon, Jack Brennan'a çarpmış, kaza ölümle sonuçlanmıştı.

Dokuzuncu bölüm

Geldiklerinde çamaşırhane kalabalıktı. Gömlek ütüleme bölümü harıl hani işliyordu, Gertie ayrıca birkaç yerden daha iş almıştı. Colm onu yere göğe koyamamıştı, onun kişisel tavsiyesi iş çevrelerinde her zaman önem taşıyordu. Başını kaldırdığında Polly Callaghan'ın içeri girmekte olduğunu gördü, peşinde iki polis olduğunu fark edince eli kendiliğinden boğazına gitti.

- Jack ? diye haykırdı boğuk bir sesle. Jack bir şey mi yaptı ? Akşam çok iyiydi, sakindi, tek söz söylemedi. Ne yaptı ki ?

- Otur Gertie, dedi Polly. Polislerden biri ne olduğunu merak eden işçiler ile müşterileri yararak bir bardak su buldu. Bir kaza oldu. Çok ani bir ölüm, hiçbir şey hissetmedi, dedi Polly. Ambulans doktoru bir saniyede öldüğünü söyledi. Gertie'nin yüzü bembeyazdı. "Siz neler söylüyorsunuz ?"

- Keşke biz de öyle çabuk ve acısız ölebilsen Gertie, bazıları ne kadar çok acı çekiyor...

Genç polis bardağı Gertie'nin eline tutuşturdu. Kadın polis üniformasını giyeli bir hafta olmuştu. Bir kaza haberini ulaştırma görevini ilk kez üstleniyordu. Bayan Callaghan'ın yanlarında geldiği iyi olmuştu. Çamaşırhaneyi işleten zavallı kadın, düşüp ölü-verecek gibi duruyordu.

- Ama Jack ölemez, diyordu Gertie durmadan. Jack daha kırkına basmadı, önünde daha çok güzel yıllar var, ikimizin önünde...

- Alo Bayan Vine, Marilyn, daha önce tanışmıştık. Ben Polly Callaghan. Şu anda Gertie Brennan'ın yanındayım.

-Evet?

- Korkunç bir kaza oldu. Gertie'nin kocası Jack öldü, kendisi perişan, şu anda yanındayım, annesini falan çağırıyorlar... ama taşınıyorum ve kamyoncuları yeni eve götürmem gerek, acaba...

466

- Çamaşırhaneye gelmemi mi istiyorsunuz? diye sordu Marilyn.

- Mümkinse, lütfen.

Marilyn kadının sesindeki çaresizliği fark etti. "Hemen geliyorum." Bahçede çalışan Colm'a seslendi. "Ben Gertie'ye gidiyorum, Jack kaza geçirmiş."

- Umarım hafif bir kaza değildir? dedi Colm.

- Sanırım ölümcül, dedi Marilyn sertçe.

Colm elindeki beli fırlattığı gibi eve koştu, Marilyn şaşırmıştı. "Şu söylediğime bak" dedi Colm. "Ben de seninle geliyorum, ama önce gidip Nora Johnson'a haber vereyim, o da gelmek ister."

Marilyn bu insanların gerçekten olağandışı olduğunu bir kez daha aklından geçirdi. Kendi derdinle baş başa kalmak isteğin an ülke nüfusunun yarısı yanında bitiveriyordu. Haberi sindirmeye çalıştı. Daha iki saat önce bu kapıyı çalan Jack Brennan ölmüştü ha? Ona söylediği son sözler, "Gitsen iyi olur" olmuştu, içeri buyur edip bir kahve ikram etseydi, ona Gerti'ye inanması için bir şeyler yapsaydı, şimdi hayatta olabilir miydi acaba? Ama Marilyn bu yoldan daha önce de geçmişti, düşüncelere kaptırmayacaktı kendini. Gertie'nin kocasının başına gelenler Marilyn'in suçu değildi. Artık bütün evrenin suçlarını ve sorumluluklarını üstlenmeyecekti. Şimdi yaşayanlar için neler yapılacağına bakmalıydı.

Ria'mn annesi böyle durumlardan haberdar edilmesi gereken ilk kişiydi aslında. Yapılacakları çok iyi biliyordu. Çamaşırhane personeline hiçbir şey olmamış gibi çalışmalarını sürdürmelerini söyledi. "Konuşabilseydi, Gertie de bunu isterdi" diyordu Nora Johnson. Hayır, işi sürdürmek acımasızlık değildi, hatta, çalışmamak müşterilere haksızlık olurdu. Ama personel adam başına elli peni verirse, şimdi gidip büyük bir çiçek yaptıracak, üzerine bir kart ilaştirecek böylece ilk başsağlığı mesajı onlardan gelmiş olacaktı. Hepsi ellerini önlük ceplerine daldırdı, ancak Nora, topladığı paranın üç katına patlayan büyük bir çiçekle döndü.

- Böyle bir durumda ne yazılır ki ? dedi kızlardan biri.

- Bence, "Gertie'ye, sevgilerimizle" yazmanız yeterli, ne dersiniz? Nora Johnson çalışanlardan hiçbirinin tıpkı kendisi gibi kartın üzerinde Jack adını görmeye dayanamayacaklarını biliyordu. Daha bir iki saat önce ona bağıırıp çağırılmış, Gerti'ye hep kendisini terk etmesini öğütlediğini söylemişti. Nora bunları söylediğine pişman değildi, yüreğindeki söylemişti. Şimdi Gertie'ye bu türden şeyler söylemenin gereği yoktu elbet.

467

Marilyn çamaşırhanenin üzerindeki küçük dairenin anında tıklım tıklım olmasını şaşkınlıkla izliyordu. Colm'un gönderdiği jambon ve ciğer ezmesiyle bir masa hazırlanmıştı. Jimmy ve Frances Sullivan bir kasa şarap ile madensuyu göndermişti. Hilary işten sonra uğrayacağını ve Gertie'nin içlerinden birini ödünç alabileceği siyah giysiler getireceği haberini göndermişti. Bir anlamda normal bir tatil geçirsinler diye anneannelerinin ücretini üstlendiği yaz okulunda bulunan John ile Katy, apar topar getirilmişlerdi; şaşkın, afallamış bir haldeydiler. Gertie'nin annesi de oradaydı, dudakları sicim gibi gerilmişti, ama Gertie'nin değerli bir erkeği, sadık bir koca ve kendini çocuklarına adanmış bir babayı acı bir şekilde yitirdiğini söyleyerek, böyle durumlarda söylenen öyküyü tekrarlıyordu.

Burada her şey gerçekdişiydı, ama Gertie'nin bu sözleri duymak istediğini, neyse ki duyduğunu tekrar tekrar söyledi Marilyn kendi kendine.

Sheila ile Gertie'nin annesi, telefonda Jack'in ölüm haberini verdiğiğinde, Ria Sheila Maine'le birlikte kahve içmekteydi. Kadın orada pek çok kişi bulunduğundan konuşmanın zor olduğunu, fazla bir şey söyleyemeyeceğini ekledi haberine. Ria için de konuşmak kolay değildi, çünkü Sheila Maine'in, Gertie'nin masallardaki gibi bir evlilik yaşadığı uydurmasına olan inancını sarsmamak zorundaydı.

Sheia şaşırıldı kaldı. "Onsuz ne yapar Gertie, perişan olur" diye haykırdı. "Yani herkes mutlu bir evlilik yaşadığını sanır, ama bun-lancki kimsenin hayal bile edemeyeceği bir beraberlikti."

Polly, Rosemary Ryan'ın bürosuna bir mesaj bıraktı. Rose-mary'nin diğer telefonla görüştüğünü, dolayısıyla konuşmasını kesemeyeceklerini söylemişlerdi.

- Ona Gertie Brennan'ın kocasının öldüğünü söyleyin. Rosemary Ryan'ın yardımcısı, tıpkı patronu gibi soğukkanlıydı. "Başka bir şey var mıydı, Bayan Callaghan?"

- Hayır, o ne yapacağını bilir, dedi Polly.

- Danny, konuşmamız gerek, diyordu Rosemary telefonda. Danny'yi cep telefonundan anyordu.

- Şimdi müsait değilim, Rosemary. Oturmuş uykuya dalmak üzere olan Bernadette'in elini tutuyordu.

- Olsun Danny, iş telefonuysa konuş, dedi Bernadette.

468

Danny telefonla bitişikteki odaya gitti.

- Ne var Rosemary ?

- Döndüğünden beri aramadın.

- Çok telaşımız vardı, dedi Danny.

- Biliyorum, Amerika'dayken uyarmamış mıydım seni?

- İşle ilgili değil. Bebeği kaybettik. -Haa.

- Başka sözün yok mu?

- Üzüldüm.

- Sağ ol.

- Ama hayat devam ediyor Danny, senin de bilmen gereken dertler var başımızda.

Buluşabilir miyiz ?

- Kesinlikle olmaz.

- Konuşmamız gerekiyor.

- Hayır, gerekmiyor.

- İşin, evin kurtuldu mu ?

- İş kapandı, evi satmak gerek, ama Barney'nin mülkü olarak değil. Şimdi gitmem lazım...

- Ama sen Danny, sen ne yapacaksın ? Bana söylemen gerek. Bilmek hakkım.

- Hayır böyle bir hakkın yok. Başım dertteyken yardımcı olmadın. Bunu açıkça söyledin, ben de kabul ettim.

- Ama başka şeyler de var... kapatma... Marilyn biliyor.

- Neyi biliyor?

- İlişkimizi. -Öylemi?

- Bana böyle ilgisiz davranma, Danny Lynch.

- Lütfen Rosemary, beni rahat bırak, başımda yeterince dert var.

- Buna inanmıyorum, dedi Rosemary.

- Rosemary, sızlanmayı bırak. Her şey bitti. Rosemary telefonu kapattı, zangır zangır titriyordu. Yardımcısı odasına girdi. "Bayan Ryan, size bir mesaj bıraktılar. Kötü bir haber. Gertie Brennan'ın kocası ölmüş."

- İyi, dedi Rosemary.

- İki gün erken dönüyoruz, dedi Ria. Biletlerimizi değiştirdim.

- Olamaz Anne. Beş para etmez Jack Brennan'ın cenazesi için değer mi ? Ondan hiç hoşlanmazdın sen ? Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu ?

- Ama Gertie benim dostum, ondan hoşlanıyorum, dedi Ria.

469

- Eylül'e kadar burada kalacağımıza söz vermiştin.

- Sean Maine'le aynı uçakta olmaktan hoşlanırsın sandım, ne bileyim ben ? dedi Ria.

-Nee?

- Sheila iki çocuğunu da götürüyor cenazeye, hep birlikte gidiyoruz... ama buna şiddetle karşı çıkarım diyorsan...

- Anne! Susar mısın! Oyunculuk dalında ödül alamayacağın kesin!

Andy'nin Westville civarında bir iş toplantısı vardı. Ya da öyle söyledi. Eve geldiğinde, "Annenizi tek başına Tayland lokantasına götürebilir miyim ?" diye sordu Annie ile Brian'a.

- Yani flört mü, onunla çıkmak gibi mi? diye sordu Brian.

- Hayır, sıkıcı yetişkin gevezeliği olacak bizimki.

- A, elbette. Ben de Zach'lara giderim. Geceleyecek misiniz ? dedi bu kez Brian.

- Hayır Brian, gecelemeceğiz, dedi Ria.

Annie, "Ben de Hubie'yle sinemaya gidebilirim" dedi. "Sormadan söyleyeyim Brian, bu da bir flört değil ve gecelemeceğiz."

- Çok hoş bir ailen var, dedi Andy.
- Ria göğüs geçirdi. "Onlara yeterinden fazla asılmamam gerektiğini sık sık hatırlatıyorum kendime, cehennem zebanisi bir anne olmamaya çalışıyorum" dedi.
- İstesen de olamazsın, diye güldü Andy.
- Olurum olurum. Döndüğümüzde başımıza gelecekleri bilmiyorum; haritası çıkarılmamış topraklara ayak basacağız. Onları koltuk değneği olarak görmemeye çalışıyorum.
- Senin koltuk değneğine ihtiyacın yok ki Maria, dedi Andy. Gittikten sonra da haberleşebilir miyiz ?
- Çok isterim.
- Ama arkadaş olarak... yalnızca arkadaş... değil mi? Düşkırık-lığı içinde ama gerçekçi konuşuyordu Andy.
- Arkadaşa ihtiyacım var Andy, senin dostum olduğunu bilmek beni çok mutlu eder.
- Öyle diyorsan öyle olsun. Ayrıca sana yemek tarifleri gönderirim, İrlanda mutfağında bir efsane haline gelmen için değişik lezzetleri özellikle arayıp tarayacağım.
- Biliyor musun, bu işte hayli ilerleyebilirim gibime geliyor. Arkadaşım Rosemary arkamda olacağını söyledi, işleri hızlandırmakta üstüne yoktur.
- İlerleyeceğine hiç kuşum yok, dedi Andy Vine.
- Sean Mainele sevişmedim, seninle de sevişecek değilim Hu-bie. Bu konuda anlaştık mı? dedi Annie.
- Eh, çok açık ortaya koydun meseleyi, dedi Hubie. Ama beni asıl kemiren, yakında bir gün biriyle bir yatağa gireceksin ve mil-lerce uzakta olacağından o biri ben olmayacağım.
- Bunu hiç yapmayabilirim, biliyor musun, dedi Annie, çok ciddiydi. Rahibe falan olacak değilim ama, o işi hiç yapmayabilirim, hiç.
- Hubie eliyle olmaz öyle şey gibilerden bir hareket yaptı, "Ama yapacaksın" dedi.
- Bir keresinde bu işi yapan bir çift gördüm... yıllarca, yıllarca önceydi. Nasıl anlatacağımı bilemiyorum... hiç hoş değildi. Düşündüğüm gibi bir şey değildi.
- Ama o zaman daha küçüktün, dedi Hubie. Annie evet anlamına başını salladı. Hubie konuşmasını sürdürdü. Belki de ne olduğunu anlamamıştın.
- Sen anlıyor musun ? diye sordu Annie.
- Biraz, sanırım biraz anlıyorum... en azından çocukluğumda olduğundan daha iyi anlıyorum. O zamanlar esrarengiz bir şey gibi görünürdü bana, heyecan verici bir şey... yapmak zorundasın, aynı zamanda ondan korkuyorsun. Küçüklüğümde ne budalaca şeyler düşünmüşüm dercesine gülümsedi.
- Peki şimdi ?
- Ee, şimdi daha doğal geliyor, biliyor musun? Yani, sevdiğin biriyle yaptığın bir şey gibi...
- Yaa? dedi Annie. Düşünceleri değişmemişti.
- Ben bu işi o kadar çok yapmış değilim Annie, inan bana. Seni tavlama için atmıyorum bunları.
- Güzel miydi ?
- Güzeldi, doğruyu söylemek gerekirse... güzeldi, dedi Hubie Green. Bu arada gecenin nasıl sona ereceği konusunda değil de, soyut şeylerden konuştuklarının bilincindeydi.
- Döndüğünde karavanda mı oturacaksınız ? diye sordu Zach. Brian böyle bir soru beklemiyordu. "Hayır, sanmıyorum, neden sordun?" dedi.
- E, evimiz gitti demedin mi ?
- Nerde oturacağımızı bilmiyorum, belki babamla otururuz, ama sanırım onun evi de gitti.
- Amma da macera, ha, dedi Zach. Seneye geldiğimde beni yatıracak yeriniz olacak mı ?
- Mutlaka olur, dedi Brian güvenli bir havayla.
- Myles ve Dekko ile de tanışacak mıyım ?
- Elbette.
- Harika, dedi Zach. Uzun yolculuklara çıkacak biri olarak görmezdim kendimi.
- Bak, sana komik gelecek ama, dedi Brian. Ben seyahat edeceğimi oldum olası biliyordum, gezegenlere falan gidebileceğimi düşünürdüm. Babam gibi emlakçı

olacaktım, onunla birlikte çalışacaktım, ama şimdi o işini kaybettiğine göre astronot olsam iyi olur...

- Seni özleyeceğim, dedi Carlotta. Keşke seni daha yakından tanıyabilseydim. Sanınm başlangıçta biraz çekindim. Marilyn hepimize karşı öyle mesafeliydi ki... onun arkadaşı olarak sen de...

- Sanınm onun da iki ay içinde hayli değiştiğini göreceksiniz. Artık Dale'den söz ediyor, Greg de buraya dönüyor. Artık her şey daha güzel olacak.

- Hubie'nin buraya geldiğini biliyor mu ?

- Evet, ona söyledim. Gerçi Annie gidince o kadar sık uğrayacağını sanmıyorum ama, Marilyn karşı değil bu eve gelmesine.

- Peki sen burada aradığını buldun mu Ria? diye sordu Carlotta.

- Hayır, ama ben ayı arıyordum, dedi Ria.

- Hani kocanın burada olduğu o hafta sonu ayı bulduğunu sanmıştım, dedi Carlotta.

- Evet, kısa bir süre için ben de öyle sandım, ama baktım, ne ay varmış ne yıldız, dedi Ria.

- Greg İrlanda'daki evinin çok güzel olduğunu söyledi, orada oturmayacağına üzüldüm, dedi Heidi.

- Alt tarafı ev, Heidi, tuğla ve çimento yığını, dedi Ria.

- Bunu söyleyebilmen harika, dedi Heidi hayranlıkla.

- Prova yapıyorum, repliklerimi ezberliyorum, diye itiraf etti Ria. Sanınm aynı şeyi kırk kez söylersem, eve veda etmek üzere etrafını dolaşırken söylediğime kendim de inanmış olacağım.

- Nereye gideceğini biliyor musun ?

- Dublin'deki evler şu sıralar pahalı, dolayısıyla iyi para edecek, ama aynı bölgede bir başka ev alamayacağız. Sanınm uzak bir yerlere taşınacağız.

- Yazık olacak. Kocan yanındayken ne kadar güzel günler geçirmişsiniz orada... Neyse... binlerce kez düşündüğün şeyleri söylüyorum galiba...

- Milyonlarca kez, Ria.

John ile Gerry Ria'ya dükkânlarında yokluğunu hissedeceklerim söylüyordu. Ria evine gidecek, bir yiyecek ihracat şirketi kuracak, adı Bön Appetit dergisinde çıkacaktı, işte o zaman ilk müşterileri arasında yer alacaklardı.

- Amerika'nın bu tarafını seviyorum işte, dedi Ria. Burada düşlerin gerçekleşeceğine yürekten inanıyorsunuz.

Yola çıkmadan önce Gertie'ye telefon etti.

- Jack'in cenazesi için erken döneceğinize inanamıyorum, biletleri falan nasıl değiştirdiniz...

- Elbette geleceğim Gertie. Benim yerimde olsaydın sen de aynı şeyi yapardın.

4

- Teşekkür ederim Ria, Jack sana her zaman hayrandı, biliyorsun. Hani hatırlıyor musun, sen evinde parti vermiştin de o da gelmiş, limonata içmiş, servise yardım etmişti ?

Ria nerdeyse ağlayacaktı. "Elbet hatırlıyorum Gertie" dedi.

- Onu bu akşam kiliseye götürüyorlar, dedi Gertie. Ne kadar çok çiçek geldi, busen. Jack'i herkes tanıyordu ve sanırım kendine göre herkes seviyordu onu.

- Elbet seviyordu, yarın sabah görüşürüz, dedi Ria. Aslında ne kadar düşünse de Jack Brennan hakkında iyi şey söyleyecek birinin adını veremezdi.

Sheila Maine uçakta uyudu. Kelly ile Brian kâğıt oynayıp film izlediler. Annie ile Sean'sa geleceğe değgin planları üzerine fısıll-deşip durdular.

Ria uyuyamadı. Zihninde bin bir fotoğraf canlanıyordu. Cenaze töreni, Jack Brennan çok farklı biriymiş gibi davranmalar, sahte saygılar... Danny'yle buluşup geleceklerini konuşmaları. Tara Sokağı 16 numarayı satma işi. Oturacak yeni bir ev bulmak. Hayatım kazanmak için yemek pişirme işine girmek. Bunca zaman sonra Marilyn'le karşılaşmak...

Ria ondan hoşlanacağı umdu. Artık onun hakkında çok şey biliyordu, Marilyn bile tahmin edemezdi bildiklerini. Bir ara, Marilyn'in bahçeye, evine, arkadaşlarına ve kızına el koyduğunu duyduğunda, ondan nefret edeceğini sanmıştı Ria. O zamanlar Marilyn'in soğuk, duygusuz biri olduğunu, oğlunun ölümünü dikenli bir zırhın altına gizlediğini, insanların iyi niyetli girişimlerine bütün kapıları kapadığını sanıyordu.

Ama yaz bunları değiştirmişti. şimdi bu kadının hakkında bildiği kk sırlar onu duygulandırıyor. Saç boyası şişesinin üzerine bir etiket yapıştırıp "zel şampuan" yazmıştı rneğin. Kilerine ucuz tuvalet kâğıtları yığdığını, kutularla hazır kek bulundurduğunu görmüştü. Ria Marilyn'in dostlarını incittiğini, terslediğini biliyordu, bahçe işlerine olan düşkünlüğü, sevgisinin değil, takıntılarının anlatımıydı.

Ayrıca daha da büyük bir sırrını biliyordu Ria. Asla kimseye söylenmeyecek bir sırdı bu. Dale Vine'ın kaza yaptığı gün olanları biliyordu. Bu hakikati bilmek Marilyn'i daha güçlü kılmayacak, her şeyi berbat edecekti. Hubie'ye, anlattıklarım asla kimseye tekrarlamayacağını belirtmiş, Hubie de ona inanmıştı. Ria eve döndüğünü herkese söylenmemişti. Nasılsa cenazede görecekti onlan. Marilyn Tara Sokağı'na vardıklarında kahvaltının hazır olacağını söylemişti. Kahvaltı etmeye, üstlerini değiştirmeye vakitleri vardı, sonra hep birlikte kiliseye gideceklerdi. Ria bu konuşmayı anımsayınca gülümsedi. "Bu korkunç kazanın tek yaran tanışmamıza olanak sağlaması" demişti. "Yoksa havada birbirimizin yanından gececektik."

- Hiçbirimiz itiraf etmesek de, bu korkunç kazanın çok yararı oldu sanıyorum, demişti Marilyn, iki aydır ırlanda'daydı. Bu ona çok şey kazandırmıştı. Tam o sırada kaptan pilot hava koşulları nedeniyle Shannon Havaalanı'na ineceklerini açıkladı. En fazla iki saatlik bir gecikme olacaktı ve bundan dolayı özür diliyordu. Saat on birde Dublin'de olacaklardı.

- Tanrım, dedi Ria. Cenazeyi kaçıracağız.

- şu ahmak Jack Brennan'ın cenazesine gidiyorum, dedi Danny Lynch. Bernadette başını kaldıp ona baktı. "Kimdi o ?"

- Ayyaşın teki. Kansı Gertie Tara Sokağı'ndaki eve girip çıkardı. Ria ile çocuklar burda olsaydı onlar da giderdi, sanırım bir anlamda onlan temsil edeceğim.

- Çok incesin, dedi Bernadette. Hep baskalannı düşünüyorsun. Nora Johnson Hilary'ye, "Yolda Lady Ryan'ı gördüm" dedi. "Jack'in cenazesine gideceğini söyledi."

- Sanırım hepimiz gibi o da zavallı Gertie'ye destek olmak için gidiyordur.

- Zavallı Gertie'ye değerli zamanından bir dakika bile ayıracak kadar uygar olduğunu görmedim, diye eleştirdi onu gene Nora.

- Haksızlık etme Anne, hepimiz Gertie adamı yıllar önce se-petlemeliydi demiyor muyduk?

- Diyorduk ve haklıydık, ama biz Lady Ryan gibi yukardan bakarak söylemedik bunu. Gertie'ye süprüntü gibi davranıyordu, ayakkabısına yapışmış pislik gibi.

- Ondan hiçbir zaman hoşlanmadın sen Anne. -Ya sen?

- Fena kız değil, komik, hepimizi neşelendiriyor, güldürüyor, dedi Hilary istemeye istemeye.

- Hayır, hiç de değil, yüzüne gülüyor, arkandan svyor. No-ra'nın bazı fikirleri asla değişmiyordu.

Shannon Havaalanı'ndaki gecikme hiç bitmeyecekmiş gibi geldi yolculara. Sheila Maine kardeşine telefon etti. "Kiliseye vaktinde yetişemezsek dosdoğru mezarlığa geleceğiz" dedi.

Kardeşinin cenazeye gelmesi Gertie'yi çok duygulandırdı, ağlamaya başladı. "Ah Sheila, herkes öyle nazik ki, busen. Zavallı Jack herkesin kendisini bu kadar sevdiğini görebilseydi..."

- Eh, elbette sevecekler. Herkes ne kadar mutlu olduğunuzu bilmiyor muydu? dedi Sheila.

RiaMarilyn'e telefon etti. "Kahvaltı edemeyeceğiz galiba" dedi.

- Öyleyse ne kadar kötü bir aşçı olduğumu ğrenemeyeceksin, dedi Marilyn.

- Keşeke yann hareket etmesen, birkaç günü birlikte geçirsek...

- Belki de olur. Sonra konuşuruz... Ha, unutuyordum... Evine hoş geldin!

-Jimmy, cenazede Melekler ilahisini söyler misin? diye sordu Gertie telefonda.

- Yani gaklamamı mı istiyorsun orada... diye söze başladı.

- N'olur Jimmy, diye durdurdu onu Gertie. Jack o ilahiyi çok severdi, gerçekten severdi. Sylersen beni çok mutlu edersin.

- Bence o daha çok düğünlerde söylenir Gertie, cenazeye uygun değil.

- Yok yok, dostluğu, paylaşmayı anlatan bir ilahi o, dolayısıyla ölümde de düğünde de söylenebilir.

- Madem bu kadar istiyorsun, söylerim elbet, dedi Jimmy Sullivan. Telefonu kapattı, gözlerini havaya çevirdi. Hiç sanmıyorum ama, eğer Tann diye bir şey varsa, hepimizi toplayıp bu ikiyüzlü-
lüğümüzden dolayı cehennem çukuruna atacak, dedi.

- Başka ne yapabiliriz ki? diye omuz silkti Frances.

- Jack'in azgın bir boğa olduğunu ve dünyanın onsuz daha iyi olacağını söyleme yürekliliğini gösterebiliriz örneğin, dedi Jimmy.

- Bu da dul kadın ile çocuklarına ne büyük bir avuntu olur hani, dedi Frances. Çamaşırhanenin kapısına mal sahibi Jack Brennan'ın öldüğünü ve cenazenin hangi saatte kalkacağımla bildiren siyah çerçeveli bir karton asılmıştı, dolayısıyla müşterilerin çoğu Gertie'ye olan saygılarından törene katılmışlardı. Gertie, annesi ve çocukları geldiğinde kilise tıklım tıklımdı. Jack'in ailesinden onu hiç arayıp sormayan birileri de ortaya çıkmış, koyu renk takınılan, beyaz gömlekleriyle garip garip el sıkıyorlardı. Gertie solgundu, Hilary'den ödünç aldığı siyah giysisiyle Jack'e vada etmeye gelmiş insanlara gururla bakarak ortada ilerliyordu. Hiç değilse şimdi başkalarının gözünde değerli biri olduğunu görebilecekti Jack. Jack'inin bütün bunları görebileceği bir yerde olduğuna hiç kuşkusu yoktu Gertie'nin.

Sheila Maine ile iki çocuğu gelip aileye katıldığında ayın henüz başlamıştı. Kilisede bu gelişi onaylayan hafif bir uğultu dolaştı. Akrabaları ta Amerika'dan uçakla gelmişti; Gertie'ye ne kadar değer verildiğinin belirtisi, onu daha da onurlandırmıştı.

Ria, Annie ve Brian arkalarda bir sıraya ilişti. "Olamaz" dedi Nora Johnson Hilary'ye. "Ria dönmüş. Büyük insan şu Ria." Danny Lynch karısını ve çocuklarını gördü. Dudağını ısırdı. Ansızın yola çıkmak kolay olmamalıydı, şu Ria ne sadık bir dosttu! Colm Barry de onları gördü. "Ria muhteşem" diye düşündü, bronzlaşmış, zayıflamış, hatta daha da uzun boyluymuş gibi görünüyordu. Dönüş tarihi bugüne rastlamıyordu, ama gene de burada olacağını biliyordu Colm. Ria ile Gertie çok eski dosttular.

Polly Callaghan tek başına oturuyordu. Bakışlarını Barney McCarthy'nin karısıyla yan yana oturduğu sıraya çevirmemeye çalışıyordu. Mona, Polly'yi kilisede gördüyse de ömür boyu yaptığı gibi bunu hiç belli etmedi.

Rosemary her zaman olduğu gibi duruma uygun olarak özenle giyinmişti. Gri ipek elbisesi ile üstüne giydiği ceket, çok yüksek topuklu ayakkabıları ve koyu renk çorapları dikkat çekiyordu. Ria'yla çocukların gelişine en çok şaşırana o oldu, geleceklerini kimse ona söylememişti. Sonra hemen kendisine kimsenin pek bir şey

476

söylemediğini anımsadı. Ria dışında başka arkadaşı yok gibiydi.

Jimmy derinden gelen gür sesiyle Melekler ilahisini söylerken, Frances Sullivan ileride bir noktaya bakıyordu. Kocasının bu işi istemeden yaptığını çok iyi biliyordu. Jack Brennan'ı hiç sevmezdi Jimmy, bu ilahiyi söylemekle kendisini onun karşısında yenik hissediyordu.

Ria Marüyn'i tanımak umuduyla kilisede sağına soluna bakındı. Rosemary'nin, Colm'un ya da Ria'nın annesinin yanında otur-muyordu. Ama mutlaka biri onu kanatlan altına almış olmalıydı. Ria dualara kendini veremedi, hepsi de göçmüş Jack'e öfkeden başka duygu beslemeyen insanların gönderdiği çelenklere ve buketlere baktı.

Marilyn Vine neredeydi ?

Koro "Tanrı Benim Çobanım"ı söylerken gördü onu Ria. Sandığından daha uzun boylu, özel şampuan şişesi sayesinde kızıl kumral saçlı, sade, lacivert bir elbise giymiş, ayakta duruyordu. Koroda, hem nota defterinin sayfalarını çeviriyor, hem onlara katılıyordu. Tam o sırada başını kaldırdı, Ria'yla göz göze geldiler. Kilisenin kalabalığı içinde uzaktan gülümsediler birbirlerine. İki eski dost nihayet karşılaşıyordu.

Güneş parlıyordu, gece esen beklenmedik fırtına ve yağmur dinmişti. Herkes kilisenin kapısında durmuş konuşuyordu; Dublin'deki cenaze törenlerinde insanların anlatacakları asla bitip tükenmezdi.

Herkes Ria'yı kucaklıyor, hoş geldin diyordu. Gertie'yi görünce ona doğru koştu Ria.

- Böyle erken gelmekle gerçek bir dost olduğunu bir kez daha gösterdin, dedi Gertie.

- Sheila ve çocuklarıyla birlikte geldik, yolda vakit çok çabuk geçti, bir şey anlamadık. Seninle mi kalacaklar ?

- Evet evet, odalarını hazırladık. Bu nedenle gelmeleri ne acı değil mi? Yani Jack hayatta olsaydı da, onları ağırlasaydı...

Ria müthiş şaşkın gözlerle Gertie'ye baktı. Sonra birden tarihin yeniden yazılmakta olduğunu kavradı. Sheila'ya Jack'in harikulade bir koca olduğu numarasını sürdürmeye gerek yoktu artık. Ancak Gertie, oyunu öyle bir benimsemişti ki, gerçekten çok mutlu bir evlilik yaşadığını düşünüyordu. Danny, dışardan biriymiş gibi garip görünüyordu cemaatin arasında. Şu eli sıkıp bu omzu okşayarak oradan oraya zıplayan eski Danny gitmişti. Ria onu düşünmemesi, ne hale geldiğine ka-

477

fa yormaması gerektiğini söyledi kendi kendine. O artık hayatının bir parçası değildi, eski yaşantılarına geri dönebilecekleri fikri, hayalden başka bir şey değildi. Orada ayakta durmuş, kafaların üzerinden ona bakıyordu. Az sonra çocuklar onu görecek ve koşacaklardı. Ama kendisi yerinden kıvılcılamayacaktı. Bundan sonra artık hep böyle olacaktı.

Annie Marilyn'in yanına koşmuş, yeni arkadaşı Sean Maine'i onunla tanıştırtıyor, Westville'den söz ediyordu. Brian anneannesinin yanına gitmiş, bir dahaki yaza Zach'ın buraya geleceğini anlatıyordu. Ria oğlunun sesini duyuyordu. "O zaman tatil yapıyor olmayacağız, herhangi bir evde oturacağız ama gene de geliyor" diye açıklıyordu Brian hevesli, güvenli bir havayla.

Hilary Ria'ya taşınacağını anlatıyordu. Sonbaharda taşınacaklar ve yerleşeceklerdi. Martin'in işi ocakta başlıyordu. Ria nereye gideceklerini pek iyi anlayamadı.

- Sen de gelir kalırsın bizimle Ria... uzun uzun kalırsın... değil mi ? Ağaçlık bir yer. Falcının söylediği gibi.

Ria şaşkınlıktan ne diyeceğini bilemedi. Çok kalabalıktı, çok şeyler oluyordu. "Evet, elbette" dedi ablasına.

- Yol yorgunluğundan kurtulman için yirmi dört saat veriyorum sana, sonra işbaşı yapacaksın, dedi Colm. Bu arada... müthiş güzel görünüyorsun.

- Sağ ol Colm, dedi Ria. Bir an için Andy Vine'da gördüğü o hayran bakışa benzer bir bakış gördüğünü sandı Colm'un gözlerinde, sonra hemen kovdu bu düşünceyi. Ne oldum delisi olup herkesin kendine yanıp tutuştuğunu sanmamalıydı.

Rosemary yanına gelmedi, bu garipti. O da bütün insanların tanıdığı kalabalığın ortasında, biraz Danny gibi, bir yabancı gibi duruyordu. Ria kollarım iki yana açıp yanma gitti. Rosemary'nin başını azıcık arkaya çevirip tedirgin gözlerle birine baktığını fark etti. Ria onun bakışını izledi, Marilyn Vine, Annie'yle konuşmasını kesmiş onlara bakıyordu. Dikkatle bakıyordu.

- Mezarlığa gidecek misin ? diye sordu Ria, Rosemary'ye.

- Yok canım, buraya gelmek yeterince berbat.

- Gertie cenazenin kalabalık olduğuna çok sevinmiştir ama, dedi Ria.

- Biliyorum, Jack'i aziz ilan etmek için Vatikan'a bile telefon etmiştir, inan Ria, bu hiç olanaksız değil.

Ria güldü. "Ah, döndüğüme seviniyorum" dedi. Rosemary'nin koluna girdi. "Eee, yaz iyi geçti mi ?"

- Hayır, berbat bir yazdı...

- Beni iş hayatına atmak için çok şeyler yapıyorsun, sağ ol, dedi Ria. Gerçekten çok makbule geçecek.

Rosemary gene Marilyn Vine'a bir göz attı, "N'olacak canım" diye yanıtladı onu.

- Gerçekten çok güzel bir ev, Marilyn, dedi Annie. Bize bu kadar harika olduğunu söylememiştin.

- İyi vakit geçirdiğinize sevindim.

- Ne kadar eğlendiğimizi anlatamam, filmlerdeki evler gibiydi yani. Kahvaltıdan önce yüzdük, geceyein yüzdük.

- Harika.

- Sonra Şehitler Parkı'nda paten kaydık, dev boyutlu pizzaları-nızı yedik, iki kez de New York'a gittik, Sean'ın evine de otobüsle kendi başımıza gittik. Hiç bu kadar güzel bu" tatil geçilmemiştik.

- İyi geçtiğine çok, çok sevindim, dedi Marilyn.

Ria'yla karşılıklı konuşacakları anı hep ertelediklerinin farkındaydı. Gene de birbirlerine doğru her adım atışlarında biri önlerine çıkıyor, konuşmaya başlıyordu.

Bu kez Marilyn'in yaklaşmasını erteleyen Colm oldu. "Ria'mn bugün döneceğini bilmiyordum. Eve bir şeyler bırakırım, lokantadan yani. Yemek yapmaktan kurtulursun" dedi.

- Yani onlar zehirlenmekten kurtulur demek istiyorsun, diye güldü Marilyn.
- Ben bir şey demedim, kendi ağzınla söylüyorsun.

Barney McCarthy, kısaca başsağlığı diledi.

- Geldiğiniz için teşekkür ederim Bay McCarthy, Jack burada bulunanların ne seçkin kişiler olduğunu görebilseydi çok sevinirdi, dedi Gertie.

- Başın sağ olsun, çok üzüldüm, diye mırıldandı Barney. Mona McCarthy hiç beklenmedik bir şey söyledi o anda:

"Polly Callaghan, kazanın kendi evinin önünde olmasından müthiş üzüntü duyuyor" dedi.

Gertie nerdeyse düşüp bayılacaktı. Mona, Polly adını ağzına almazdı, o bu dünyada yokmuş gibi davranırdı.

Barney de şaşırmişti. "Şey, tam olarak onun evinde sayılmaz..." diye söze başladı.

- Hayır, onun evinde... Polly taşınıyormuş, zavallı Jack, zavallıcık da ona uğramış... Bir konuda bir şey soracakmış, yani... Ger-tie'nin altdudağı titremeye başladı.

Mona hemen onu kurtardı. "Biliyorum, olayı anlattılar. Senin

479

onu sevdiğinden emin olmak istiyormuş. Zaten erkekler birçok bakımdan çocuk gibidir, öyle değil mi? Her şeyi kesin olarak bilmek isterler." Gertie bir Barney'e bir Mona'ya baktı, şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı. Ama Mona konuşmasını sürdürdü. "Polly de ona senin kendisini sevdiğini söylemiş, duyduğu son sözler bunlar olmuş" dedi.

- Polly bana da anlattı, ama incelik gösterip beni mutlu etmek için mi öyle söyledi acaba, bilemiyorum.

- Hayır hayır, Polly için her şeyi söyleyebilirsin, ama ondan incelik bekleyemezsin, dedi Mona ve yürüdü gitti.

- Buna hiç gerek yoktu Mona, diye tısladı Barney.

- Pekâlâ vardı. O yabancı adam hayattayken zavallı Gertie'nin yaşadığı hayat hayat mıydı, şimdi o öldükten sonra yaşamaya başlayacak, sen beni dinle.

- Ama Polly'nin ne söyleyip ne söylemediğini nerden duydun? diye sordu Barney.

- Duydum, dedi Mona. Polly'ye karşı olduğumu falan da sanma ha, bana sorarsan tuttuğu kamyonla Jack Brennan'ı öldürtmekle bu kente büyük bir hizmette bulundu. Ona Londra Belediye Başkanlığı nişanı verilmeli bence.

Sonunda buluştular. Kollarını birbirlerine doladılar. Karşılıklı adlarını söylediler.

- Mezarlığa ben götüreyim seni, dedi Marilyn.

- Hayır, hayır.

- Senin arabanı aldım, temizlenmiş, pınl pırlıl. Sana gösteriş yapayım biraz.

- Ben de senin arabanı temizledim Marilyn, dedi Brian. Arka koltuktaki pizza lekelerinin hepsini çıkardık.

Kısa bir sessizlik oldu, sonra Annie, Ria ve Marilyn kendilerini tutamayarak aynı anda bir kahkaha attılar.

Brian şaşırmişti. "Şimdi ne söyledim yani?" diye sordu, bir ona bakıyordu, bir diğerine, ama kimse yanıtlamadı sorusunu.

Tara Sokağı'na döndüklerinde konuştular, konuştular, birbirlerine söyleyecek o kadar çok şeyleri vardı ki, saatler yetmiyordu. Çocuklar sonunda yattı. Marilyn ile Ria masanın başında oturuyordu. Böylesine rahat konuşabilecekleri ikisinin de aklından geçmezdi. Hiçbir şey için özür dilemediler. Ne Clement'in üst katta uyumasına izin verildiği için ne bahçedeki otlar kesildiği için ne de konu komşu Tudor Drive'daki eve doldurulduğu ve Hubie

481

Green'le dost olunduğu için özür dilendi. Birbirlerine kocalarının ziyaretlerini sordular, ikisi de saygılı ve dürüstçe anlattı olanları.

- Greg'i yorgun ve yaşlanmış buldum, benim için olduğu kadar onun için de ağır bir sorunun çözümlenmesinde ona yardımcı olamadığımdan, hayatının bir yılını çalmışım gibi geldi bana.
 - Bundan sonra her şey yoluna girmiş olacak mı ? diye sordu Ria.
 - Sanırım Greg hep tetikte olacak, hatta zaman zaman ne yapacağımı bilemediği anlar olacak. Dışa tamamen kapalı bir dönem yaşadığıma göre bunu tekrar yapabileceğimi düşünecek. Eski günlere dönmek zaman alacak.
 - Sonuçta döneceksiniz ama, dedi Ria. Sesinde gıpta okunuyordu.
 - Peki Danny oraya geldiğinde, tekrar bir araya gelebileceğinizi sanmana neden olacak bir şey olmadı mı ? diye sordu Marilyn.
 - Tekrar birlikte olduğumuza inanmama yol açacak bir şey oldu. Ama yanılmışım. Bana Şehitler Parkı'nda büyük bir ağacın altında maddî felaketi, evi satacağımızı falan anlattı. Sonra Tudor Drive'a döndük, sonra... Sanırım bildiği en iyi yöntemle beni avuttuğunu söylemek yalan olmaz. Ama ben boş yere başka anlamlar çıkardım...
 - Bu çok doğal, hem belki de o anda kendisi de senin anladıklarını hissediyordu, dedi Marilyn.
 - Zamanlama denen şey ne kadar önemli, değil mi ? dedi Ria üzgün ve düşünceli bir havayla. Ondan hemen sonra Bernadet-te'in bebeğini düşürmekte olduğu haberi geldi ve şimşek gibi gitti. Bir yirmi dört saat daha birlikte olabilseydik...
 - Sence durum değişir miydi?
 - Doğruyu söylemek gerekirse hayır, dedi Ria. Belki de kendimi daha kötü hissetmeme yol açardı. Belki de böylesi daha iyi oldu. Bir aptallık daha ettim, her şeyin bebeğe bağlı olduğunu sandım. Bebek ortadan kalkınca saçmalıklar bitti diye düşündüm. Ama yanılmışım.
 - Bugün cenazeden sonra konuştun mu onunla? diye sordu Marilyn.
 - Hayır. O konuşmak ister gibiydi, ama ben kendime güvenemedim, uzak durdum. Ama Annie'ye cenazeye aileyi temsil etmek üzere gittiğini söylemiş.
 - Güzel bir jest. Marilyn'in sesi yumuşak ve avutucuydu.
 - Danny'de jest çoktur, dedi Ria gülerek.
- Marilyn biletini değiştirmeyi başardı. Fazladan üç gün daha kalacaktı. Böylece Tudor Drive'a Greg'le aynı gün dönmüş olacaktı. Bu birlikte yeni bir yaşantıya başlamalarının simgesi sayılacaktı. Marilyn ayrıca birkaç gün daha kalmakla Ria'nın yerleşip evi satma işini göğüslemesine yardımcı olabileceğini söyledi.
- Hilary'nin köye yerleşme tasarılarından, küçük Kitty Sullivi-an'ın hamileliğinden konuştular. Carlotta'nın dördüncü bir kocadan söz ettiğim, John ile Gerry'nin mezeci dükkânının bu yaz bayağı iyi iş yaptığını konuştular. Birbirlerine kişisel sorular sormaktan da çekinmediler. Colm Barry'den söz ederlerken, Ria Marilyn'e onunla arasında bir şeyin olup olmadığını sordu. "Sağlam olmayan bir kaynaktan böyle bir duyum aldım" diye de özür diledi.
- Tamamen yanlış. Bence o asıl senin buraya dönmeni bekliyordu, dedi Marilyn. Söz açılmışken kayınbiraderimle aranda bir şey geçti mi diye sormak isterdim ?
 - Hayır, kocan bu konuda yanılıyor, diye kıkırdadı Ria.
 - Ama belki isterdi böyle bir şey, ne dersin ? dedi Marilyn.
 - Hiç bilmiyorum, çünkü böyle bir durumun gelişmesine meydan vermedik, dedi Ria. Sonra geceyarılarına dek Gertie'yi ve onun Jack'in ölümü üzerine bir söylence yaratacağını konuştular. Birkaç hafta önce olacaklarından çok daha hoşgörülüydüler. Bunun nedeni Jack'in ölmüş olması değildi. Ay ışığı pencereden içeri girerken Tara Sokağı 16 numaralı evin o güzel büyük odasında oturuyorlardı, insanın hayatında şöyle ya da böyle tutunabileceği bir efsane olması gerektiği karışındaydılar. Ria, hayatta ne olursa olsun, kaza günü sarhoş olanın kendi oğlu olduğunu, kendisini de Johnny'yi de öldürenin Dale olduğunu Marilyn'in sonsuza dek öğrenmeyeceğini biliyordu. Marilyn de ne olursa olsun, Ria'nın, hâlâ sevdiği kocasının, hâlâ güvendiği arkadaşının nicedir ona ihanet ettiğini öğrenmemesi gerektiğini düşünüyordu.
 - Gertie Teyzem sandığım kadar zengin değilmiş, dedi Sean Maine Annie'ye.
 - Fark eder mi ? diye omuz silkti Annie.
 - Yoo, elbet fark etmez, ama öyle olsa işimize yarardı diye düşünüyordum.
 - Nasıl yani?

- Yani... ne bileyim, onun yanında kalmak istesem., yemek ve yatak parasını vererek yani... okula burda devam etsem?

Annie gerçekçiydi. "Olmaz Sean."

- Tamam, okul gelecek hafta başlıyor, hemen olmaz, ama Noel'den sonra notlarım tutuyorsa burda bir okula geçebilirim... Annie bundan rahatsız olmuş görünüyordu. "İyi de..."

- Ne yani? Beni burada istemiyor musun? Benden hoşlandığını sanıyordum.

- Evet, hoşlanıyorum Sean, çok hoşlanıyorum. Ama... Yani, geleceğe yönelik sözler vermek, vaatlerde bulunmak ve böylece seni etkilemek istemiyorum; buraya gelersen, böyle bir durum yaşayabiliriz. Şey sanmana yol açmak haksızlık olur... Sean Annie'nin elini okşadı, "Zamanla olur" dedi.

- Ama sen zaman tanıyorsun, hemen olsun istiyorsun, dedi Annie.

- Ben de bunu daha önce hiç yapmadım, dedi Sean. Benim kafam da seninki kadar karışık.

-Sahi mi?

- Söyledikleri kadar güzel bir şey olmayabilir. Ama deneyip görebilirdik. Sözünün burasında Annie'nin yüzüne baktı. Yok yok, şimdi değil elbet, zamanı gelince, diye ekledi.

- Eminim Gertie burada kalmanı çok ister, dedi Annie.

- Bu yıl birkaç özel öğrenci alacağım Anne, senin evinde yapabilir miyiz dersleri? diye sordu Bernadette.

- Elbette, Ber. İyileştinse...

- İyiyim. Derslere burada başlayıp sonra öğrencilerin taşındığımız yere gelmesini istemiyorum da...

- Evi ne zaman satacağını biliyor mu ?

- Hayır Anne, ben de sormuyorum, derdi kendine yetiyor.

- Tara Sokağı'ndaki evi dert etmiş mi peki ? Ria sürekli asılıyor mu ona? Finola Dunne, Danny'nin eski karısına karşı kızını koruyordu.

Bernadette düşündü. "Sanmıyorum, hatta döndüğünden beri görüşmediler bence."

- O çocuklar gelse sevinirim doğrusu, dedi Finola.

- Evet, ben de özledim, ama Danny, "Marilyn gidinceye dek başlarını kaşıyacak zamanlan yok" diyor. Onu çok seviyorlar anlaşılın. Bernadette bunları söylerken biraz dalgındı.

- Eh, onun havuzlu evinde kaldılar ya, ondandır, dedi Finola. Kızını avutmaya çabalıyordu.

- Biliyorum Anne.

- Gertie ile Sheila'yı öğle yemeğine çağırmanın sakıncası var mı? diye sordu Ria Marilyn'e. Sheila Dublin'de uzun süre kal-

mayacak, hem seninle de tanışmış olur... senin evine gelmişti, hatırladın mı ?

- Tabii, dedi Marilyn. Aslında Ria'yla baş başa konuşmayı yeğlerdi. Westville ve Tara Sokağı hakkında konuşacakları çok şey vardı daha. Geçmişten, gelecekte konuşacaklardı. Ama sonuçta bu Ria'nın hayatıydı ve bu hanımlarla yemek yemek daha önemliydi. Marilyn artık bunu öğrenmişti. Ria da bir şeyler öğrenmiş bulunuyordu.

- Saatlerce mutfakta yemek hazırlayacak değilim. Yemeklerime not vermeye değil, konuşmaya geliyorlar sonuçta, haydi ikimiz şu mezeciye gidelim de bir şeyler alalım.

Tara Sokağı'nda yürümeye başladılar. 26 numaralı evin önünden geçerken salıncaklı bahçe kanepesinde annesiyle birlikte sallanan Kitty Sullivan'a el salladılar. On altısında, endişeli ve hamileydi; birden Frances'e daha önce hiç olmadığı kadar yakın olmuştu.

- Bizim Annie böyle birine çatmaz inşallah, dedi Ria yüzünü ekşiterek.

- Bizde dedikleri gibi, cinsel açıdan etkin mi sence ? diye sordu Marilyn.

- Burda da artık öyle diyorlar, dedi Ria. Hayır, sanmıyorum, ama anneler her şeyi bilemiyor, belki sen Annie'yi benden iyi tanıyorsundur.

- Umutlarını ve düşlerini biraz biliyorum, ama doğrusu işin o yönüyle ilgili bir şey bilmiyorum, dedi hemen Marilyn.

- Buseydin de kutsal bir şey olduğu için bana söylemezdin, dedi Ria. Meraklı görünmemeye, bir de yüreğinde hep duyduğu o minik kıskançlığı bastırmaya

çalışıyordu. Annie Lynch umutlarını ve düşlerini neden Marilyn'e anlatsındı?
Bunu bir türlü anlayamıyordu.

32 numaralı evin bahçesine baktılar.

- Binanın bir bölümü Barney'nin mi hâlâ?

- Hayır, çok pahalıya sattılar daireleri, o zamanlar herkesin di-lindeydi.

Rosemary burayı almakla akıllılık etti. Ria arkadaşı adına seviniyordu.

Sonra 48A'nın önünden geçtiler. Nora Johnson da görünmüyordu, Pliers da; sayısız serüvenlerinden birini yaşıyor olmalıydılar. "Burdan taşınırsan annen özleyecek seni" dedi Marilyn. "Hilary Batı'ya gidiyor, şimdi sen de gidiyorsun."

- Taşınacağımız kesin de, ne zaman taşınacağımız belli değil. Burası milyonerler sokağı oldu şimdi. Evi zamanında almakla akıllılık etmişiz, değil mi ?

- Bence daha çok bir düşün peşinden sürüklendiniz, akıllılık ikinci plandaydı, öyle değil mi?

- Haklısın, Danny bir düşün peşindeydi. Yüksek tavanlı büyük bir ev istiyordu.

Şimdilerde sık sık o günleri düşünüyorum da, nedenini bir türlü anlamıyorum, ama Danny daha gençken bile böyle bir ev istiyordu.

Yürüdüler, aralarında bir sessizlik oldu. St. Rita'nın kapısı önünden geçtiler.

- Bu yaşlılar yurdu yakın gelecekte benim için kekler evi olacak, dedi Ria gülerek.

- Çiğnemesi kolay bir şeyler olsun, diye kıkırdadı Marilyn. Brian ile Annie'nin bana ilk gelişlerinde aldığım zencefilli kurabiyeler gibi olmasın, korkunçtu onlar.

Köşeyi döndüler, Gertie'nin çamaşırhanesinin kalabalık olduğunu gördüler.

- Ölüden söz etmek istemiyorum ama, Gertie'ye sigorta falan kaldı mı ? diye sordu Marilyn.

- Gertie'nin annesi bir poliçe hazırlatmıştı, dedi Ria. Sanırım yalnızca cenaze masraflarını karşılayan bir sigortaydı.

- Gertie geçinebilecek mi?

- İdare eder. Bunun üstünde küçük bir dairesi var, hem şimdi çocukların saldırıya uğramayacağı ya da bir delinin sınırlarını harap etmeyeceği bir yuvaya da kavuşmuş oldular...

Gertie Tara Sokağı 16 numarada temizlik yapmaya öyle alışmıştı ki, şimdi oraya geldiğinde yerinde duramıyordu.

- Biraz ütü yapsam, giysilerini bavula hazır hale getirsem Marilyn? dedi.

- Ay Sheila, ne kadar nazik bir kardeşin var. Ben ütü yapmaktan nefret ederim de, Gertie sık sık bana yardım ediyordu.

- Evet... o giysiler konusunda anadan doğma titizdir. Ben hiç öyle değilim, dedi Sheila, bu zor anı geçitirdiler. Gertie bir iki kez masayı toplamaya davrandı, ama Ria onu nazikçe sandalyesine itti. "Sean, Noel'den sonra İrlanda'ya gelip okuluna burda devam etmeye ve asıl vatanını, kökenini keşfetmeye can atıyor", dedi Sheila. Diğer üç kadın gülümsemelerini gizledi. "Bütün okulları dolaşmış burada, ben de vatanına dönmesini çok isterim doğrusu" dedi Sheila.

- Peki Max? diye sordu Ria.

- Ukrayna'da keşfedilecek köken falan yok pek, hepsi de o köyden göçmüşler Amerika'ya. Max bu işe bir şey demez.

Gertie bu öneri karşısında bayağı heyecanlandı. "Dairemizde küçük bir oda verebiliriz ona, çok şık değil belki, ama okullara, kütüphanelere falan yakın bir yer."

- Şık değil deyip durma, diye haykırdı Sheila. Evin öyle güzel bir yerde ki. Bundan iyisini asla düşünemez Sean, hem mutlu bir ev. Yalnız Jack Eniştesi onun büyüdüğünü göremeyecek diye üzülüyorum.

- Jack çok sevinirdi onun gelmesine, hem de ne sevinirdi, dedi Gertie. Sesinde en küçük bir alay izi yoktu. Jack'in odasını boyarız, badanalarız, Sean geldiğinde hazır olur. Ne renk istediğini sorarız. Belki bir bisiklet de alır. Biliyor musun, herkes Jack olmadan geçinip geçinemeyeceğimi merak ediyor, dedi. Bir gizi açıklar havasında.

Ria bu soruyu kimin, hangi nedenle sorduğunu merak etti. Herkes zavallı Gertie'nin para durumunun şimdi daha da iyileşeceğini biliyor olmalıydı. Evleri temizleyip haftada otuz-kırk sterlin içki parası kazanmak zorunda değildi artık. Üstelik şimdi kendini işine daha çok verebilirdi. Ama belki başkaları onun durumunu bilmiyordu.

- Tabii, geçinebilirim, diye sürdürdü Gertie konuşmasını. Annem bütün evrakları karıştırdı, çok iyi bir sigorta poliçesi buldu, işim de her geçen gün iyiye gidiyor. Gelecekte sıkıntı çekmeyeceğim, bunları düşünmek zorundayım. Birden Ria'nın aklına bir şey geldi. "Gelecek dedin de, acaba Bayan Connor'a ne oldu?"

- "Ölülerle istediğin zaman konuşamazsın, bir gün gelecek artık istemeyeceksin" demişti bana, dedi Marilyn. Gidip ona o günün geldiğini söylemek isterim.

- Bana da büyük bir iş kuracağımı söylemişti, ne kadar büyük olacak acaba? dedi Ria. Bir de dünyayı gezeceğimi söylemişti. Bu çıktı.

Bayan Connor Sheila'ya geleceğinin kendi ellerinde olduğunu söylemişti, bakın, işler nasıl da yoluna girmişti. Oğlu İrlanda'ya, kendi vatanına dönmek istiyordu!

Gertie Bayan Connor'ın kendisine neler söylediğini anımsamaya çalıştı. Ona yaşantısının kederli olacağını, bir üzüntü yaşayacağını, ama sonuçta mutlu bir yaşam süreceğini söylemişti. "Eh, bu da doğru işte" dedi Sheila ablasının elini okşayarak.

Yemekten sonra sofrayı toplarlarken, "Sen Danny'yle görüşürken ortadan kaybolayım mı ?" diye sordu Marilyn.

- Buna hiç gerek yok. Sen döndükten sonra bol bol vaktimiz olacak. Şimdi elimizdeki saatleri boşa harcamayalım.

- Bir an önce konuşmalısın onunla, bakalım ne diyecek, sen onun söylediklerine neler ekleyeceksin? Ne kadar ertelersen o kadar zorlaşır bu iş.

- Haklısın, diye iç geçirdi Ria. Ama biliyorsun, hocanın dediğini yap, gittiği yola gitme!

- Ben sana gitmediğim yolu öneriyorum.

- O zaman çağırayım gelsin, ha?

- Ben biraz alışveriş yapmak istiyorum, arkadaşlara armağan falan alacağım.

Wicklow'da gördüğüm o yere gideceğim, öğleye kadar yalnızsın.

- İyi fikir.

- Yarın öğleden sonra kendimizi ödüllendireceğiz, ne yapacağız biliyor musun ?

- Aklıma bir şey gelmiyor.

- Bayan Connor'ı görmeye gideceğiz, dedi Marilyn Vine. Ona hakikati, ölülerin uyandırılmak istemediklerini, onları rahat bırakmak gerektiğini söyleyen kadına olan borcumu ödemek istiyordu.

- Bu sabah Ria'yla buluşacağım, dedi Danny.

- Görüş de bir an önce kurtul, dedi Bernadette. Çok üzgün müsün?

- Üzgün değil de endişeliyim. Ülser olduklarını, midelerinin düğüm düğüm olduğunu söyleyen orta yaşlı erkeklere gülerdim. Neden gülmüşüm acaba, şimdi onlar gibi hissediyorum kendimi.

Bernadette çok ilgiliydi. "Hayır Danny, sen öyle olamazsın. Bunların hiçbiri senin yüzünden olmadı, zaten ona evin yarı parasını vereceksin, bu da az para değil.

- Evet, haklısın.

- O da bunlan biliyor üstelik, başka beklentileri yok ki...

- Hayır yok, dedi Danny Lynch. Hayır, herhalde başka beklentileri yoktur.

- Brian, bu sabah gidip Dekko ve Myles'la oynar mısınız? Baban buraya geliyor, yalnız konuşmamız gerek.

Brian konuya açıklık getirilmesini istedi. "Yalnızca beni mi istemiyorsun burada?"

- Hayır Brian, yalnız sen değil. Marilyn hediyeleşme mağazasına gidiyor, Annie de Sean'a Dublin'i gezdiriyor. Herkes bir yerde yani.

- Kavga falan etmeyeceksiniz, değil mi ?

- Artık kavga etmiyoruz, unuttun mu ? Şimdi biraz arkadaşlarına gider misin ?

- Finola Dunne'u görmeye gitsem olur mu sence ? Ona Amerika'dan bir armağan getirdim de...

Brian'ın sesindeki endişe, Ria'yı güldürdü. "Elbette, bu çok iyi bir fikir" dedi.

- Hep yanlış yapan, kötü olan tek ben değilim, değil mi ? -Sen harikasın Brian, dedi annesi.

- Ama biraz farklı belki ? Annesinin övgüsü ona fazla geldi, onu doğrulamak, perçinlemek istedi.

- Çok farklı, kesinlikle farklısın, dedi Ria.
- Danny saat onda geldi, zili çaldı.
- Anahtarların yok mu ? diye sordu Ria.
- Anahtarı bayan generale teslim ettim, dedi Danny.
- Ona general deme Danny. O anahtarları ne yapacaktı?
- Üstümü ara Ria. Taşı oyup içine koydu, üstüne de beton döktü belki?
- Yok yok, işte burdaymış, anahtar kutusunda. Sana vereyim mi ? -Niçin?
- Evi insanlara gezdireceksin ya Danny? Durumu daha da zor-laştırmasan.
- Danny bunu akla uygun buldu. "Tabii" dedi, ellerini teslim oluyorum anlamında havaya kaldırdı.
- Şimdi oldu, makinede kahve var, ön odaya geçip oturalım... ve affedersin ama... bir liste yapalım mı?
- Masanın üzerinde iki bloknot ve iki kalem vardı. Kahveleri masaya getirdi, Danny'nin konuşmasını bekler bir tavırla oturdu.
- Bak, bence bu iş böyle olmayacak, diye başladı Danny.
- Ama olmak zorunda. Yani Noel'e kadar burdan çıkmamız gerektiğini söylemiştin. Oturup konuşalım diye çocuklar ile Ma-rilyn'i bir yerlere gönderdim.
- Daha dönmedi mi Marilyn ?
- Yarın dönüyor.
- Hımm.
- Ee, hangi emlakçıya sattıracağız? -Efendim?
- Evi Danny ? McCarthy ve Lynch şirketini kullanamayız, çünkü artık yok. Hangi emlakçıya vereceğiz evi ?
- Mezarımda göbek atmayı bekleyen uzun bir kuyruk oluşturacaklar, dedi Danny dalgın dalgın.
- Hayır, hiç de öyle değil. Sızlanmayı bırak, insanlar yüzde iki komisyon almak için kuyruğa girecek. Hepsi bu. Hangisine vereceğiz?
- Sen işten aynalalı yıllar oldu. Artık yüzde iki komisyon yok, şimdi kabadayılık söküyor, hepsi de surdan burdan kırpmaya bakıyor.
- Nasıl yani?
- Buna güzellik yarışması diyorlar. Hepsi birer birer gelip teklif veriyor. Biri diyor yüzde bir nokta yedi alırım, bir başkası bir nokta beşe yaparım... Sonra bir de komisyon olarak belli bir miktar söyleyenler var.
- Artık böyle ha?
- Artık böyle. Benden iyi kim bilecek, ben işin içindeydim işte, belki bir gün gene aynı işi yapacağım, kim bilir?
- Peki, kime veriyoruz evi?
- Ria, sana bir önerim var. Bu adamlar beni bir kaşık suda boğacaklar. Onların işlerini ellerinden aldım, müşterilerini çaldım. Evi senin satmanı istiyorum, bana da yansını ver.
- Olamaz.
- Çok düşündüm, başka çare yok, ayrıca ben sana bir şey ver-miyormuşum da tek umudunu bu satış işinden bir şeyler koparmaya bağlamışsın gibi davranmalıyız.
- Olmaz Danny.
- Bizim için, çocuklar için, N'olur Ria.
- Senin deyişinle, burada tek başıma emlakçılar arası güzellik yarışması düzenleyemem.
- Sana yardım edecek birini bul.
- Ee, belki Rosemary gelip burada benimle durur, kendisi bir işkadını ne de olsa, dedi Ria. Daha doğrusu sesli düşünüyordu.
- Rosemary olmaz. Danny kesin konuşuyordu.
- Neden olmasın Danny? Ondan hoşlanırsın, hesaba kitaba da yatar aklı; kendi şirketi ne kadar büyüdü, baksana.
- Olmaz, iki kadını ezer geçerler.
- Yapma Danny, sen ne sanıyorsun, iş hayatında kadınları ezip geçmiyorlar artık.
- Sana yardım edecek bir erkek bul Ria, sen beni dinle.
- Kim, hangi erkek ? Hiç erkek tanımıyorum ki ?
- Dostların var. -Colm?
- Danny düşündü. "Evet, pekâlâ olabilir. Kendisi değerli bir iş sahibi, az çok kazayla oldu, ama adam işin üstüne oturdu. Ona saygı da duyarlar."
- Tamam. Ee, ne zaman başlıyorum ?

- Bir an önce. Emlakçılara bir ev alacağını da söyle. Bir taşla iki kuş vurmayı umarlarsa daha iyi olur.

- Eşyalarla falan mı satacağız ? dedi Ria. Danny omuz silkti. Eşyaları ne yapacağız ki zaten, dedi Ria.

- Eşyalara uygun bir ev alırsan, sana gerekebilir, dedi Danny.

- Ama belki sen eşyalara uygun bir yer bulursun ?

-.Hiç sanmam. Zaten küçük bir yer bulacağız... hem biliyorsun...

- Biliyorum, dedi Ria. Bernadette seninle kuracağı hayata kendi eşyalarıyla başlamayı yeğler.

- Odadaki eşyaların farkına bile varacağını sanmıyorum, dedi Danny. Çok üzgün görünüyordu.

Bir kilisede buldukları, arkalığı şişkin, at kılıyla kaplı koltuklardan birine dokundu Ria. Burada bulunan her şey uzun uzun aranmış, sevgiyle bulunmuştu. Şimdi, daha yirmi yıl olmadan ikisi de eşyalara ne olacağı sorusunu omuz silkerek yanıtlatabiliyordu.

Yanlış bir şey söyleme korkusuyla konuşmamayı yeğledi Ria.

- Evet, kolay değil, ama yapacağız, dedi Danny.

- Görüldüğü kadıyla ben yapacağım, dedi Ria. Sesinin öfke ya da acısını ele vermediğini umdu.

- Bunun nedenini anlıyorsun ama, değil mi ?

- Evet, anlıyorum. Ama sonradan daha fazlaya satabilirdin, şunu değil de bu emlakçıyı seçseydin falan demeyeceksin, tamam mı ?

- Hayır, inan böyle bir şey söylemeyeceğim.

Ria inandı ona. "İyi, bugün konuşurum Colm'la. Bu işi bu- an önce bitirmek ve geçinmek için çalışmaya başlamak istiyorum."

- Sen hep çalıştın, dedi Danny onu takdir ediyormuş gibi, ama sesinde insanı rahatsız eden bir şey vardı.

Ria gözlerinin dolduğunu hissetti. "Peki sen bir iş bulabilecek misin ?" diye sordu.

- Sandığım kadar kolay olmayacak. Hatta bir başka dalda iş aramam bile önerildi. Korkanm emlakçılar bana ne kapılarını ne kollarını ne de muhasebe defterlerim açmak istiyor. Ama gene de bir şey yapacağım...

-Ne gibi?

- İnşaat sanayii ve yapdevretçiler için halkla ilişkiler işini yürütebilirim. Toptancılardan mobilya alıp satabilirim... Bir yığın aile güzelim eşyalarını kapının önüne koyup evlerini tahta parçalarıyla dolduruyor.

Aslında olduğundan daha neşeliymiş gibi davranıyordu. Ancak Danny Lynch'i yakından tanıyan anlayabilirdi bunu. Ria bunu fark ettiğini belli etmedi.

Kamp yerine gittiklerinde hava kararmaya yüz tutmuştu. Atlar parmaklıklara bağlanmıştı, çocuklar karavanların basamaklarında oynuyor, delikanlılar arabalar yanaştıkça umutla ortaya çıkıyordu.

- Bayan Connor? diye sordu Ria.

- Gitti, dedi kızıl saçlı, beyaz tenli bir çocuk.

- Nereye gittiğini biliyor musunuz? diye sordu Marilyn.

- Hayır, bir sabah baktık, gitmiş.

Ria çantasını açıp cüzdanını arar gibi bir hareket yaptı ve "Belki bir fikriniz vardır" dedi.

- Yok Bağyan, bilseydik söyledik. Buraya akın akın geliyorlar, ama bilmediğimiz bir şeyi nasıl söyleyelim?

- Burada hiç akrabası yok mu peki? Ria bu göçebelerin barındığı karavanlara bakındı.

- Yok, doğru dürüst biri yok.

- Ama çoğunuz akrabasınız, onu mutlaka bulmamız gerek, dedi Ria.

- Kendisine teşekkür edecektik, diye ekledi Marilyn.

- Edeceksiniz, biliyorum da... geceleri de sürüyle insan geliyor. Bakın şimdi bile iki araba ağabeyime onu soruyor, o da ner-de olduğunu bilmediğimizi söylüyor, bilmiyoruz.

- Hasta falan mıydı acaba? diye sordu Ria.

- Bize hiçbir şey söylemedi Bağyan.

- Peki kimse devralmadı mı... işini demek istiyorum? dedi Marilyn.

- Yok, dedi yüzü nerdeyse saydam görünen çocuk. Bunun için karışmış olmak gerekmez mi ?

Colm'un lokantasında son defa yemek yiyorlardı. Sean ile Annie el ele tutuşmuşlar, türlü yiyorlardı. "Sean da artık ölmüş hayvan yemiyor" dedi Annie gururla.

- Aferin Sean, dedi Colm hayranlıkla.

- Finola Dunne kız kardeşini hastanede görmüş. Arkadaşı or-daymış da, dedi ordan Brian.

Ria gözlerini kapattı. Marilyn ona olanları anlatmıştı. İrlanda sınırları içinde olayı bilmemesi gereken tek kişi Brian'dı.

- Evet, hastanede. Bayağı hastaydı, ama şimdi iyileşiyor. Ba-
4yı

yan Dunne'un arkadaşı da iyileşiyor mu? dedi Colm. Çok sakindi. Ria ona minnetle baktı.

- Doğruyu söylemek gerekirse sanınm arkadaşı uyuşturucu bağımlısıymış. Ama herhalde iyileşir. İyileşiyor öyleleri, değil mi?

- Evet Brian, dedi Colm. Her zaman iyileşiyorlar.

Barney ile Mona McCarthy masalarına geldi. "Sana hoş geldin demek istedim Ria, sana da iyi yolculuklar Marilyn" dedi Mona. Bugünlerde müthiş güvenli bir havası vardı.

- Annem artık parayla yemek pişirecek, almak isteyen zenginler tanırırsınız siz belki, dedi Brian bu kez.

- Birkaç kişi var, dedi Mona. Kuşkunuz olmasın herkese söyleyeceğiz.

Barney McCarthy konuşmanın bir an önce bitmesi için sabırsızlanıyordu. Colm onları masalarına götürdü. Gören, Barney'nin bu lokantaya bir başka kadınla bir kez olsun gelmediğini sanırdı. Ödenmemiş faturalarının avukat kanalıyla tahsil edildiğine de kimse inanmazdı. Avukat, Bay McCarthy değil de, Bayan McCarthy tarafından tutulmuştu.

- İstersen Rosemary'yi arayalım da ona veda et, ne dersin? diye sordu Ria Marilyn'e.

Annie başını kaldırıp baktı.

- Bir not bıraksam da olur, dedi Marilyn.

- Elbette, neden olmasın ? Ria uyumluydu.

Tam o anda Colm Ria'dan mutfağa gelmesini rica etti. Bu akşam için hazırladığı soğuk mezeleri ve tatlıları görmesini istiyordu, böylece neler hazırlayacağı hakkında bir fikri olurdu Ria'nın.

Brian'ın gözleri parladı. "Ben de gelebilir miyim mutfağa?"

- Hiç konuşmazsan olur, dedi annesi.

- Sean, lütfen sen de yanlarında ol, Brian ağzını açtığı anda elinle kapat, diye yalvardı Annie.

Sean Maine, bir kahraman olarak görülmeğe hoşlandı ve büyük bir hevesle gitti. Annie ile Marilyn birbirlerine baktı. "Rosemary'den hoşlanmıyorsun ha?" dedi Annie.

- Hayır, hoşlanmıyorum.

- Neden hoşlanmıyorsun ? diye sordu Annie.

- Tam olarak bilemiyorum. Ama annene söylemem gereken bir neden değil bu, yıllardır arkadaşlar. Peki sen Annie ? Anlaşılan sen de hoşlanmıyorsun ondan. Neden ?

493

- Anlatamam.

- Biliyorum. Olur böyle şeyler.

Taksi on buçukta gelecekti, ama Ria Marilyn'in öyle sessiz sakin gidemeyeceğini söyledi. Colm elinde bir bahçıvanlık kitabıyla gelmişti, daha önce aralarında sözü geçmiş çok eski bir kitaptı bu; çok aramış ve bir sahafta bulmuştu. Nora da veda etmeye geldi. Hilary Martin'in doğduğu evi gösteren bir resimle çıkagel-di. Büyük ağaçlarla çevrili çorak görümlü bir evdi bu. "Akşamları kargalar yuvalarına döndüğünde çok hoş bir ses duyuluyor" dedi Hilary.

- Bayan Connor'ı görmeye gittik. Senin ağaçlarından söz edecektim ona, ama gitmiş, yok, dedi Ria ablasına.

Hilary bu çok doğalmış gibilerden, "Eh, görevini yaptı" diye yanıtladı onu.

Gertie veda etmeye geldi. "Burada kaldığın sürece çok yardımın dokundu Marilyn, ne yalan söyleyeyim, bizim âdetleri anlamayı beklemiyordum, bir yabancısın ne de olsa, ama herkes gibi sen de Jack'in beni sevdiğini ve benim için en iyisini yaptığını anladın. Kimse onu takdir etmiyor sanıyordu, tek sorunu buydu onun." - Ama takdir ediyorlarmış demek, dedi Marilyn. Bunu anlamak için cenazesindeki kalabalığa bakmak yeterli. Gitme vakti gelmişti. Ben taksi çağırayım Ria, dedi Marilyn.

- Hayır, ben götüreceğim seni. Hiç itiraz istemem. Telefon çaldı. Bu da kim şimdi? diye homurdandı Ria.

Ama telefon ona değildi. Greg Vine Kaliforniya'dan arıyordu. Uçak değiştirmekteydi, New York uçağına binecekti. Marilyn'i Kennedy Havaalanı'nda bekleyecekti. Tudor Drive'a birlikte gideceklerdi.

- Evet ben de seni, diye bitirdi konuşmayı Marilyn.

- Seni seviyorum mu dedi? diye sordu Ria.

- Evet, bildin, dedi Marilyn

- Şanslısın Marilyn.

- Senin de çocukların var, dedi Marilyn.

Havaalanında beklenmeyecek şekilde uzun uzun sarıldılar birbirlerine.

Annie de Sean Maine ve Brian'la birlikte ona veda edeceklerdi. Arabaya binerlerken Clement güle güle demek üzere kapıya çıktı. Onun bu duygulan dev bir esneme ve gerinme şeklinde dile geldi, ama herkes onu anlamıştı.

- Onu yatak odana soktuğum için üzgünüm, dedi Marilyn.

- Hayır, hiç üzgün değilsin, ama fark etmez, yakında yepyeni bir eve taşınacağız, bütün iyi alışkanlıklarını baştan öğrenecek.

Colm arka bahçedeydi, el sallamak üzere ön tarafa geldi.

- Başka insanlar yararlanacak, sen hâlâ o bahçede çalışıyorsun?

- Hayır, kimse yararlanmayacak, ne var ne yok Jimmy ile Frances Sullivan'ın bahçesine taşıyorum, çalışma dediğin bu.

- Senin lokantanın arkasındaki o çirkin betonu kazsana? Orayı ekip biçebilirsin.

- Oraya bir ev yapmayı düşünüyorum, dedi Colm. -Ne evi?

- Doğru dürüst bir ev, benimki gibi bir bekâr evi değil.

- İyi fikir.

- Ee, belli olmaz.

- Ayaklarım geri geri gidiyor, dedi Marilyn.

- Döndüğünde seni bambaşka bir yerde ağırlayacağız.

- Uçakta canlı bir şey taşıyamazsın değil mi Marilyn? diye sordu Brian.

- Kendim hariç, sanmam, dedi Marilyn.

- O zaman Zach'a götürmen için hamster veremem sana, öyle değil mi?

Yolcuların alındığı noktaya geldiklerinde, "Burdan öteye geçe-meyiz" dedi Ria.

- Harikaydık, değil mi? dedi Marilyn.

- Evet, ikimiz de gözü kapalı yürüdük, değil mi? dedi Ria.

- Ama sonuç harika, dedi Marilyn. Bir türlü ayrılamıyorlardı.

Annie birden Marilyn'in kollarına atıldı. "Gitmeni hiç istemiyorum, ama hiç, sen öyle farklısın ki, bunu sen de biliyorsun. Gene gelecek misin? Gel de konuşacağım biri olsun, ha?"

- Konuşacağın pek çok kişinin bulunduğu bir yerde yaşıyorsun sen.

Ria Lynch, "Acaba herkes arkamdan konuşuyor mu?" diye düşündü bir an, yok yok, fazla alınganlık yapıyordu.

- Burada olan bitene oradan göz kulak olacaksın tamam mı ? dedi Annie.

- Tamam, sen de buradan bana?

- Elbette.

Sean Maine Marilyn'in elini içtenlikle sıktı, Brian üstüne atladı, onu kucakladı. Marilyn Vine Annie Lynch'e baktı. Sansın, güzel, nerdeyse on besindeki Annie annesinin yanına gitti, kolunu

onun beline doladı. "Sen gelinceye dek dünyayı biz döndüreceğiz" dedi. "Değil mi Anne ?"

- Elbette döndüreceğiz, dedi Ria. Bunun imkânsız olmadığına onun da akli yatmıştı.

SON